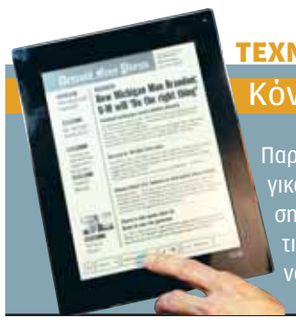

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Σελ. 43

Κόντρα στα e-book

Παρά τα καθημερινά τεχνολογικά άλματα και την εξάπλωση των e-readers, τα συμβατικά έντυπα δεν πρόκειται να εξαφανιστούν.

ΜΟΔΑ Σελ. 31

Δια χειρός Ντιόρ

Επίδειξη υψηλής ραπτικής του Κριστιάν Ντιόρ, με μια συλλογή γεμάτη συναίσθημα και πάθος, χωρίς τίποτε διφορούμενο ή συμβιβαστικό.

Σήμερα 2 περιοδικά μαζί με την «Κ»

+

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 21 Φεβρουαρίου 2010

www.kathimerini.com.cy

Έτος 2ο ▪ *Αρ. φύλλου 69*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,00 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ONLINE ενημέρωση

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Σκληρή παρτίδα πόκερ με τους Ευρωπαίους

Για την ελληνική κυβέρνηση η «κόκκινη γραμμή» ως προς τα μέτρα που πιέζεται να λάβει από τις Βρυξέλλες έχει χαραχθεί και είναι η περικοπή του 14ου μισθού. Η Αθήνα, που από τη μια πλευρά πιέζεται να λάβει και νέα σκληρά μέρα, ενώ από την άλλη διαπιστώνει ότι οι κοινοτικοί εταίροι δεν είναι διατεθειμένοι να την στηρίξουν οικονομικά, αφήνει πλέον ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα. Ακόμη κι αυτό της προσφυγής στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Εξελίσσεται έτσι μια σκληρή παρτίδα πόκερ, με άγνωστο προς το παρόν αποτέλεσμα. Την ίδια ώρα, αμετάκλητη είναι η απόφαση του προέδρου της Ν.Δ. Αντώνη Σαμαρά να αντιπαρατεθεί με τον πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου στο πεδίο της οικονομίας. **Σελ. 16, 17**

ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ

Σύγκρουση Ερντογάν με τη δικαστική ελίτ

Απρόβλεπτες είναι οι διαστάσεις της οξείας αντιπαράθεσης του Ταγίπ Ερντογάν με την πανίσχυρη δικαστική ελίτ. Τέτοιες είναι οι προεκτάσεις της νέας σύγκρουσης σε ανώτατο πολιτειακό επίπεδο, ώστε η κυβέρνηση απείλησε να προκηρύξει δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του συντάγματος ή ακόμη και πρόωρες εκλογές. **Σελ. 9**

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΜΑΧΗ

Έριδες Αμερικανών για θησαυρούς μας

Αμερικανοί συλλέκτες ζητούν κατάργηση του μνημονίου που εμποδίζει την εισαγωγή αρχαίων κυπριακών νομισμάτων στις ΗΠΑ. Σε μήνυση που καταχώρησαν εναντίον του Υπουργείου Εξωτερικών της Αμερικής κατηγορούν την Κύπρο, την Κίνα και την Ιταλία για «πολιτιστικό εθνικισμό». **Σελ. 10**

ΝΕΟ ΧΑΠΙ

Αντισύλληψη με οιστραδιόλη

Χάπι αντισύλληψης που περιέχει βαλεριανική οιστραδιόλη, ένα οιστρογόνο όμοιο με αυτό που παράγεται από το γυναικείο σώμα, αποτελεί την τελευταία λέξη της επιστήμης στα αντισυλληπτικά χάπια για γυναίκες ηλικίας 18-50 ετών. **Σελ. 24**

Πέντε μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος

Χωρίς να συμπεριλαμβάνονται μεταρρυθμίσεις για εξυγίανση

Εντείνεται η κινητικότητα για τα μέτρα που προτίθεται η κυβέρνηση να υλοποιήσει με στόχο τον περιορισμό των ελλειμμάτων και την απάμβλυνση των δημοσιονομικών πιέσεων. Μετά την προσωπική παρέμβαση του Προέδρου Χριστόφια στα ζητήματα οικονομίας, αρχίζει την ερχόμενη εβδομάδα η αναζήτηση συναίνεσης για την προώθηση των μέτρων. Τα μέτρα αφορούν την πάταξη της φοροδιαφυγής, την αύξηση των εσόδων από τους φόρους ακινήτων μέσα από την αναθεώρηση των σχετικών τιμών, τη μείωση των ανελαστικών δαπανών του κράτους και τη συγκράτηση του κρατικού μισθολογίου, την πολεοδομική αμνηστία και τη στόχευση των κοινωνικών παροχών. Σύμφωνα με πληροφορίες, υπάρχει ήδη στήριξη από τα μεγαλύτερα κόμματα για ορισμένα από τα μέτρα, αλλά υπάρχουν και έντονες αντιρρήσεις σε άλλα. Ωστόσο, σημαντικό είναι το γεγονός πως στα μέτρα δεν συμπεριλαμβάνονται μεταρρυθμιστικές κινήσεις για το Δημόσιο και πως η διάρθρωση του Δημοσίου θα παραμείνει η ίδια. Πάντως, το κλειδί βρίσκεται στο ΔΗΚΟ, το οποίο θα θέσει πακέτο προτάσεων ενώπιον του Προέδρου, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων για παραμονή του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση. **Οικονομική, σελ. 4**

Έπεσε το προπύργιο των Ταλιμπάν

AP/DAVID GUTTENFELDER

Η ανακατάληψη της κωμόπολης Μαργιάχ της αφγανικής επαρχίας Χελμάντ, παραδοσιακού προπυργίου των Ταλιμπάν, έδωσε νέα ώθηση στην εκστρατεία κατά του ισλαμικού αντάρτικου. Η ευρείας κλίμακας επιχείρηση στο νότιο τμήμα της επαρχίας, επίκεντρο της προσοδοφόρας καλλιέργειας παπαρούνας οπίου στη χώρα, επιτρέπει τώρα την έναρξη διαλόγου ανάμεσα στη Δύση, στην κυβέρνηση Καρζάι και στην ηγεσία των Ταλιμπάν. **Σελ. 22**

Το Κυπριακό μπαίνει ξανά στο περιθώριο

Στις εκλογικές αναμετρήσεις του 2011 εστιάζουν πλέον τα κόμματα

Το Κυπριακό φαίνεται να είναι, για άλλη μια φορά, το μεγάλο θύμα των πολιτικών διεργασιών στα εσωτερικά της Κύπρου. Το πολύ πιθανό ενδεχόμενο οι «εκλογές» στα Κατεχόμενα τον Απρίλιο να αναδείξουν στην ηγεσία των Τουρκοκυπρίων τον Ντερβίς Έρογλου – και όχι μόνο αυτό – δημιούργησε την αντίληψη ότι κλείνει χωρίς αποτέλεσμα και η παρούσα προσπάθεια εξεύρεσης λύσης και το Κυπριακό οδηγείται ξανά στον αναπνευστήρα. Την ίδια ώρα, η έξοδος της ΕΔΕΚ από την κυβέρνηση και οι εσωκομματικές τριβές στο ΔΗΚΟ πυροδοτούν εξελίξεις σε όλο το κομματικό τοπίο. Στα κόμματα ξεκίνησαν ήδη συζητήσεις για υποψηφιότητες και σενάρια ενόψει των βουλευτικών και των δημοτικών εκλογών του 2011, οι προεκτάσεις των οποίων αγγίζουν και τις προεδρικές εκλογές του 2013. **Σελ. 6**

Το 10 το καλό του Μάριου Καρογιάν

Με ασπίδα τη φόρμουλα των 10 σημείων που συμφώνησε με τον Πρόεδρο Χριστόφια και τη σιγουριά ότι η πλειοψηφία της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ είναι υπέρ της παραμονής του κόμματος στην κυβέρνηση, ο κ. Καρογιάν πάει στο Σώμα, ζητώντας ψήφο εμπιστοσύνης. Ταυτόχρονα, οι της «σκληρής γραμμής» δεν φαίνονται διατεθειμένοι να παραδοθούν αμαχητί και ετοιμάζουν ναρκοπέδιο για τον κ. Καρογιάν. **Σελ. 4**

Στις κάμερες η δολοφονία στο Ντουμπάι

Κατηγορείται η Μοσάντ

Λεπτό προς λεπτό οι πανταχού παρούσες κάμερες ασφαλείας του Ντουμπάι κατέγραψαν τις κινήσεις της ομάδας που παρακολούθησε και δολοφόνησε το στέλεχος της Χαμάς Μαχμούντ αλ Μαμπχούχ μέσα στο ξενοδοχείο του στις 20 Ιανουαρίου. Η ομάδα, που θεωρείται ότι αποτελείτο από πράκτορες της ισραηλινής μυστικής υπηρεσίας Μοσάντ, χρησιμοποίησε πλαστά ευρωπαϊκά διαβατήρια, με αποτέλεσμα τέσσερεις ευρωπαϊκές χώρες να διαμαρτυρηθούν επισήμως προς το Ισραήλ. Ομάδες πρακτόρων της Μοσάντ έχουν διαπράξει και στο παρελθόν δολοφονίες εχθρών του Ισραήλ στο εξωτερικό. **Σελ. 21**

Κακός αέρας στο νέο αεροδρόμιο

Καταγγελίες εργαζομένων

Παράπονα για δυσφορία, ζαλάδες και τάσεις λιποθυμίας διατυπώνουν εργαζόμενοι στο νέο αεροδρόμιο Λάρνακας, οι οποίοι ζητούν μέτρηση των επιπέδων ποιότητας του αέρα. Τις καταγγελίες διερευνά το αρμόδιο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και το πρόβλημα, όπως υποστηρίζεται, είναι πιο έντονο στο πρώτο επίπεδο, εκεί που είναι οι αφίξεις και τα γραφεία των περισσότερων υπηρεσιών. Η Hermes Airports διαβεβαιώνει ότι επιλαμβάνεται του ζητήματος. **Σελ. 11**

Εφιάλτης της ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Παντός είδους μηχανισμοί και προγράμματα επιστρατεύονται για ανακοπή του προβλήματος

Παρά το γεγονός ότι η μοναδική ολοκληρωμένη θεραπεία για την ανεργία είναι η ανάπτυξη της οικονομίας, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθετούν και επιμέρους προγράμματα, για να τονώσουν την αγορά εργασίας. Τα προγράμματα λειτουργούν στο περιθώριο της αγοράς εργασίας, αλλά απαμβλύνουν το πρόβλημα σε συγκεκριμένους κλάδους, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις έχουν έντονο περιφερειακό και τοπικό στοιχείο.

Όπως φαίνεται στα στοιχεία που αναλύει η «Κ», το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό των εν λόγω προγραμμάτων είναι η στήριξη των επιχειρήσεων και η ενίσχυση των ευκαιριών για βελτίωση της κατάρτισης και της εκπαίδευσης των εργαζομένων. Στην Κύπρο τα μέτρα που λαμβάνονται συγκρατούν την ανεργία, αλλά, χωρίς επιπλέον στήριξη των επιχειρήσεων και τόνωση της ανάπτυξης, δεν προβλέπεται μείωση κάτω από το εξαιρετικά υψηλό – για την Κύπρο – επίπεδο του 6,6%. **Οικονομική, σελ. 6**

Φοιτητές στον παλιό στρατώνα

CNPP

Φιλόδοξα είναι τα σχέδια του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών για την αξιοποίηση του εγκαταλελειμμένου οικισμού των Βρετανικών Βάσεων Βερεγγάρια, ο οποίος παραμένει κλειστός από το 1998. Μεταξύ άλλων, προωθείται η ιδέα για μετατροπή του σε πανεπιστημιούπολη. **Σελ. 10**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ώρα ευθύνης

Μετά από πολύμηνη «απουσία» από τα καυτά θέματα της οικονομίας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δήλωσε την Πέμπτη πως φτάσαμε πλέον στην «ώρα της ευθύνης». Την ίδια στιγμή, ο ρόλος του ΔΗΚΟ στην αναγκαία βελτίωση της οικονομικής πολιτικής φαίνεται να αναβαθμίζεται, με το συμπολιτευόμενο κόμμα να μετατρέπεται σε βασικό παίκτη, μέσα από τις συναντήσεις Χριστόφια-Καρογιάν. Ωστόσο, την «ώρα της ευθύνης» ορθότερο θα ήταν να προσκληθούν και τα άλλα μεγάλα κοινοβουλευτικά κόμματα – και ιδίως ΔΗΣΥ και ΕΔΕΚ – στη διαμόρφωση μιας υπεύθυνης νέας πορείας για την οικονομία, που θα βγάλει τη χώρα από τα αδιέξοδα.

Έφηβοι πρωταγωνιστές

Με τη συμμετοχή μαθητών από 57 σχολεία μέσης εκπαίδευσης αρχίζουν προσεχώς οι 21οι Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Σύγχρονου Θεάτρου και Αρχαίου Δράματος εις μνήμην Παναγιώτη Σέργη. Για τους μαθητές που λαμβάνουν μέρος, διαθέτοντας τον ελεύθερο χρόνο τους, η μάθηση μέσα από τη δημιουργία, παράλληλα με την κοινωνικοποίηση που επιφέρει η μεταξύ τους συνεργασία, έχει καταστήσει τον θεσμό πυρήνα ανάπτυξης της συνολικής προσωπικότητάς τους. Η δε διαχρονική επιτυχία του θεσμού έχει ανοίξει τον δρόμο για την πρόταση δημιουργίας ενός Σχολείου Καλών Τεχνών κατ' αναλογία των Μουσικών Σχολείων που ήδη λειτουργούν. **Τέχνες και Γράμματα, σελ. 25**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΟΜΟΝΟΙΑ

Ταρακούνησαν τον Αλωνεύτη

Δεν είναι ο χειρότερος, όμως η απόδοσή του φέτος κρίνεται δυσανάλογη της επένδυσης που έκανε ο Μιλτιάδης Νεοφύτου, κατ' εντολή του οποίου πήγε σε υποχρεωτική άδεια.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η εξομολόγηση του Μπάγεβιτς

Ο Σερβοέλληνας κόουτς μιλάει στην «Κ» υπό τον όρο να μην αναφερθεί στη φετινή ΑΕΚ. Λέει ότι ποτέ δεν είχε πρόβλημα με τον Ριβάλντο, ότι δεν ανέχεται κανέναν να του κάνει κουμάντο.

ΑΠΟΕΛ

Τα δέκα ντέρμπι του φετινού τίτλου

Από την Τετάρτη αρχίζει ο Γολγοθάς των γαλαζοκιτρίνων, που έχουν δέκα συνεχόμενα ντέρμπι και δύο ημιτελικούς κυπέλλου.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Το άγγιγμα του Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς

Οι κινήσεις σε ψυχολογία και τακτική, που του επέτρεψαν να πετύχει ό,τι δεν κατάφερε ο Φον Χέεζεν: να κερδίσει δύο ντέρμπι. «Είσαι ο καλύτερος», είπε σε παίκτη πριν τη ρεβάνς με την Ανόρθωση.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Η ομηρεία ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ

Εκτός κι αν η Άγκυρα κάμει θεαματική κίνηση, η οποία να διαφοροποιήσει άμεσα τα μέχρι στιγμής δεδομένα και τις ταχύτητες στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων στο Κυπριακό, οι συνομιλίες – κατά την εκτίμησή μας – θα κάνουν αρχικά βήμα σημειωτόν στο τέλμα, μέχρις ότου, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, εκπνεύσουν οριστικά.

Με την εκτίμηση αυτή συμφωνούν όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί – κατά την άποψη του γράφοντα – με κάποιους από αυτούς να μην το αποδέχονται και με κάποιους άλλους να τρίβουν τα χέρια τους, γιατί «οι σύντροφοι», παρ' όλες τις διακηρύξεις, δεν κατόρθωσαν να λύσουν το Κυπριακό στη βάση των θέσεων που διακήρυτταν. Πλέον το ζητούμενο στην ελληνοκυπριακή πολιτική σκηνή αλλάζει με βραδείς μεν, βέβαιους δε, ρυθμούς. Τουτέστιν, το κέντρο βάρους της δραστηριότητας των πολιτικών σχηματισμών μετατοπίζεται από το Κυπριακό στα γνώριμα λημέρια της διεκδίκησης της εξουσίας στα διάφορα επίπεδα της πολιτείας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δηλαδή στις διεργασίες που θα οδηγήσουν σταδιακά στις βουλευτικές εκλογές του Μάη του 2011 και στις δημοτικές του Δεκέμβρη του ίδιου χρόνου. Αυτή μάλιστα τη φορά, περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη, οι δύο προαναφερθείσες εκλογικές αναμετρήσεις θα διασυνδέονται με τις προεδρικές εκλογές που έπονται, δηλαδή αυτές του 2013.

Στη βάση τούτης της λογικής, η οποία και άρχισε να αναπτύσσεται ήδη προ των οφθαλμών όσων μπορούν να διαβάσουν τις εξελίξεις απαλλαγμένοι από συναισθηματισμούς, παραπληροφόρηση ή ευσεβοποθισμούς, προκύπτει ότι η μη λύση αποβαίνει εις βάρος των δύο μεγαλύτερων ελληνοκυπριακών κομμάτων, του ΑΚΕΛ και του ΔΗΣΥ. Διότι χάνουν μοναδική ευκαιρία για σημαντικό και μεγαλύτερο (από ό,τι σήμερα) μερίδιο εξουσίας, σε μια νέα κατάσταση πραγμάτων, την ενωμένη Κύπρο. Παράλληλα, αποστερούνται της δυνατότητας να μετεξελιχθούν, απελευθερωμένα από σύνδρομα του παρελθόντος, σε σύγχρονα ευρωπαϊκά κόμματα.

Από την άλλη, η μη λύση του Κυπριακού λειτουργεί ως σωσίβιο για τα μικρότερα των κομμάτων, δηλαδή ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΕΥΡΩΚΟ και Οικολόγους, τα οποία για λόγους επιβίωσης θα τοποθετούνται εσαεί εναντίον της όποιας λύσης. Στην ενωμένη Κύπρο τα μικρότερα κόμματα θα είχαν πολύ μικρότερο έως ελάχιστο μερίδιο στην εξουσία απ' ό,τι έχουν σήμερα στη μισή Κύπρο, με συνεπακόλουθο τον μαρασμό και τη συρρίκνωση... Την ίδια στιγμή, η μη λύση του Κυπριακού και η «μεταφορά» του πολιτικού παιχνιδιού στο μικρότερο γήπεδο – αυτό της ελληνοκυπριακής κοινότητας – καθιστά ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ ομήρους των μικρότερων κομμάτων, στη διεκδίκηση της εξουσίας στη μισή Κύπρο. Το γεγονός ότι ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ δεν μπόρεσαν να σχηματίσουν τον μεγάλο συνασπισμό προς υλοποίηση του μέγιστου στόχου (στον οποίον και τα δύο κόμματα συμφωνούν), δηλαδή της επίλυσης του Κυπριακού το συντομότερο δυνατόν (και σε αυτό συμφωνούν) προς αποφυγήν της διχοτόμησης (και επί τούτου συμφωνούν), σε τελική ανάλυση και στην ουσία σημαίνει ότι το εθνικό ζήτημα δεν είναι πρωτεύον στην πολιτική τους.

Αν ήταν το πρώτιστο, αν πίστευαν πραγματικά ότι η διχοτόμηση θα είναι καταστροφή, θα έβαζαν προσωρινά κατά μέρος τις ιδεολογικές διαφορές (όσες ουσιαστικά υπάρχουν, διότι στην πραγματικότητα πρόκειται για τις διαφορές μεταξύ μιας λιμουζίνας Mercedes και μιας BMW ιδίων κυβικών) και θα προχωρούσαν αποφασιστικά προς τη λύση. Μόνο έτσι θα έπειθαν τη διεθνή κοινότητα, μετά το πάθημα του 2004, ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά είναι αποφασισμένη για λύση και ότι η Τουρκία είναι το μέγα εμπόδιο. Είναι αλήθεια ότι ο ΔΗΣΥ έκαμε μια δοκιμή με την πρόταση Χάσικου, το μεγάλο όμως μερίδιο της ευθύνης φέρει ο Δημήτρης Χριστόφιας (και το ΑΚΕΛ συνεπακόλουθα) που ζήτησε από τον λαό την εντολή να γίνει «πρόεδρος λύσης» και την πήρε. Όμως ο Πρόεδρος, αντί να κάμει την υπέρβαση και να προχωρήσει στη – προσωρινή έστω – μεγάλη συμμαχία, προτίμησε να εξευμενίζει τα κόμματα που διαφωνούν με τους χειρισμούς του στο Κυπριακό. Αν δεν είναι επειδή προσβλέπει στις εκλογικές συμμαχίες για τις βουλευτικές και δημοτικές του 2011 και τις προεδρικές του 2013, τότε γιατί εξευμενίζει τους «μικρούς», που διαφωνούν κάθετα με τους χειρισμούς του στο Κυπριακό, φιλώντας κατουρημένες πόδιές; Τελικά τι από τα δυο προέχει, η επίλυση του μέγιστου προβλήματος, του Κυπριακού ή οι εκλογικές συμμαχίες και το κομματικό συμφέρον στη μισή Κύπρο; Η «κωλοσυρμαθκιά της κουφής» (όπως θα έλεγε και ο ίδιος ο Πρόεδρος Χριστόφιας), δείχνει το δεύτερο...

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ο μεγαλύτερος φόβος του Σαρκοζί

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Επειδή εκτιμούσε τις ικανότητες του Ντομινίκ Στρος-Καν, ενός εκ των «ελεφάντων» του Σοσιαλιστικού Κόμματος, ο Σαρκοζί φρόντισε να τον ξαποστείλει στην Ουάσιγκτον, πιστεύοντας ότι ο Ατλαντικός θα δημιουργούσε επαρκή απόσταση ασφαλείας...

EPA

Οταν, τον Σεπτέμβριο του 2007, ο Νικολά Σαρκοζί διάλεγε έναν σοσιαλιστή για το γενικό επιτελείο της παγκόσμιας αγοράς, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, λέγοντας ότι «δεν τον ενδιαφέρει το παρελθόν του ανδρός, αλλά οι ικανότητές του», ήταν απολύτως ειλικρινής: Ακριβώς επειδή εκτιμούσε τις ικανότητες του Ντομινίκ Στρος-Καν, ενός εκ των «ελεφάντων» του Σοσιαλιστικού Κόμματος, φρόντισε να τον εξαποστείλει στην Ουάσιγκτον, πιστεύοντας ότι ο Ατλαντικός θα δημιουργούσε επαρκή απόσταση ασφαλείας. Την ίδια πεποίθηση πρέπει να μοιραζόταν ο τότε γραμματέας των Σοσιαλιστών, Φρανσουά Ολάντ, όταν δήλωσε, εμφανώς ανακουφισμένος, ότι όλοι οι σύντροφοί του ήταν «υπερήφανοι για την επιλογή». Ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος δέχθηκε εκών - άκων το προσφερθέν αξίωμα, καθώς η πρόσφατη, συντριπτική ήττα του από τη Σεγκολέν Ρουαγιάλ για το προεδρικό χρίσμα τον είχε θέσει προσωρινά εκτός νυμφώνος. Ωστόσο, στα 61 του χρόνια, ο «DSK» μάλλον δεν σκέφτεται την πρόωρη πολιτική συνταξιοδότηση.

> *Δημοφιλέστερος Γάλλος πολιτικός, ο διευθυντής του ΔΝΤ, Ντομινίκ Στρος-Καν, πλέει προς τις προεδρικές εκλογές του 2012*

Πρόσφατη δημοσκόπηση ανέδειξε τον Στρος - Καν ως τον δημοφιλέστερο πολιτικό της Γαλλίας, με τις θετικές γνώμες να φτάνουν το 59%. Ενα φαινόμενο που θα ήταν αδιανόητο για τις χώρες της Λατινικής Αμερικής ή της Ανατολικής Ασίας, όπου το ΔΝΤ απέκτησε τη χειρίστη φήμη λόγω των χειρισμών του στις οικονομικές κρίσεις της δεκαετίας του '90. Φαίνεται, όμως, λιγότερο παράλογο στην Ευρώπη, όπου ο ρόλος του αλεξικέραυνου της λαϊκής δυσαρέσκειας περνάει εκ των πραγμάτων από την Ουάσιγκτον στις Βρυξέλλες και από το ΔΝΤ στην Κομισιόν. Εν πάση περιπτώσει, ο Στρος-Καν εμφανίζεται αυτή τη στιγμή ως η υπ' αριθμόν 1 απειλή για τον Σαρκοζί εν όψει των προεδρικών εκλογών του 2010. Λίγες ημέρες μετά την αναγγελία επώδυνης μεταρρύθμισης στο ασφαλιστικό, ο Γάλλος πρόεδρος βλέπει τη δημοτικότητά του να κατρακυλάει στην 34η θέση, μεταξύ πολιτικών όλων των κομμάτων. Γόνος πλούσιας οικογένειας, ο Ντομινίκ Στρος-Καν εντάχθηκε στο Σοσιαλιστικό Κόμμα τη δεκαετία του '70, συνδέθηκε στενά με τον μετέπειτα πρωθυπουργό Λιονέλ Ζοσπέν και ίδρυσε, μαζί με άλλους εβραϊκής καταγωγής πολίτες, την ένωση «Σοσιαλισμός και Ιουδαϊσμός». Οι μετοχές του στο πολιτικό χρηματιστήριο εκτοξεύονται μετά το 1991, όταν ο Φρανσουά Μιτεράν –ο τελευταίος σοσιαλιστής που κέρδισε προεδρικές εκλογές, το 1988– τον έκανε υφυπουργό Βιομηχανίας. Αλλά η μεγάλη πρόκληση έρχεται το 1997, όταν ο νεοεκλεγείς πρωθυπουργός Λιονέλ Ζοσπέν του αναθέτει το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Με τον Στρος-Καν στο τιμόνι της οικονομίας, η «πληθυντική Αριστερά» σοσιαλιστών - κομμουνιστών - πρασίνων πραγματοποιεί περισσότερες ιδιωτικοποιήσεις απ' όλους τους προκατόχους της, μετά τον Ντε Γκωλ.

«Πολιτικά εφτάψυχος»

Εχοντας εξασφαλίσει την εμπιστοσύνη του επιχειρηματικού κόσμου, ο Στρος - Καν δίνει σκληρή μάχη με την εσωκομματική του αντίπαλο Μαρτίν Ομπρί και καταφέρνει να νοθεύσει καίρια την εβδομάδα 35 ωρών, βασική προεκλογική υπόσχεση της Αριστεράς. Η φιλελεύθερη διαχείριση του Στρος-Καν, ο οποίος πιστώνεται την επιτυχή προετοιμασία για το ευρώ, επιβραβεύεται από τις αγορές. Ωστόσο, ο πολιτικός του προϊστάμενος, Λιονέλ Ζοσπέν, θα υποστεί πραγματικό πολιτικό λιντσάρισμα στις προεδρικές εκλογές του 2002, όπου δεν θα καταφέρει καν να περάσει στον δεύτερο γύρο, υπολειπόμενος σε ψήφους του ακροδεξιού Ζαν-Μαρί Λεπέν.

Πολιτικά εφτάψυχος, ο Στρος-Καν βρέθηκε δύο φορές στο χείλος της καταστροφής. Την πρώτη φορά, το 1999, αντιμετώπισε κατηγορίες για διαφθορά, με αφορμή την ανάμειξη του ονόματός του στα σκάνδαλα της βιομηχανίας πετρελαιοειδών Elf και της ασφαλιστικής εταιρείας MENEF. Αναγκάστηκε να παραιτηθεί από το αξίωμά του, αλλά αθωώθηκε. Ακολούθησε, το 2008, η εμπλοκή του σε σεξουαλικό σκάνδαλο λίγο έλειψε να διαλύσει τον γάμο του με την πολύ γνωστή δημοσιογράφο Αν Σενκλέρ. Αυτή τη φορά, ο Στρος-Καν κατηγορήθηκε ότι εκμεταλλεύθηκε τη θέση του στο ΔΝΤ για να εκβιάσει σεξουαλικά πολύ νεώτερη υφισταμένη του. Οι κακές γλώσσες είχαν πει τότε ότι πίσω από τη διαρροή βρίσκονταν κύκλοι του Ελιζέ, που ανησυχούσαν για τις φήμες περί επιστροφής του «εξαφανισμένου ιμάμη των σοσιαλιστών», όπως αποκαλεί τον Στρος-Καν η Liberation, στη γαλλική πολιτική ζωή.

Οι πιθανότητες να πάρει την εκδίκησή του φαίνονται τώρα ισχυρές: Αν γίνονταν αύριο εκλογές μεταξύ αυτού και του Σαρκοζί, θα νικούσε με το συντριπτικό 61% έναντι 36%. Προηγουμένως θα πρέπει, όμως, να ξεπεράσει τον σκόπελο της παλιάς εσωκομματικής του αντιπάλου Μαρτίν Ομπρί. Η κόρη του Ζακ Ντελόρ υπερέχει στις προτιμήσεις μελών του Σοσιαλιστικού Κόμματος, τα οποία θα αποφασίσουν για το προεδρικό χρίσμα. Πάντως, αν τελικά δούμε μια μονομαχία Σαρκοζί - DSK, θα πρόκειται για ένα είδος κοινωνικού εμφυλίου: Αμφότεροι μεγάλωσαν στο Νεϊγί-σιρ- Σεν, ένα από τα πιο αριστοκρατικά προάστια της Πόλης του Φωτός. Πόσο νερό έχει κυλήσει, αλήθεια, κάτω από τις γέφυρες του Σηκουάνα μέσα σε λίγα χρόνια...

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *21.ΙΙ.1961*

ΚΟΓΚΟ: Ἡνωμένα Ἔθνη, 20. – «Ἓξ στελέχη τοῦ Λουμουμποφίλου κόμματος ἐσφάγησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νοτίου Καζαΐ. Ἡ εἴδησις ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ο.Η.Ε. κ. Χάμμερσκελντ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας καὶ ἐπροκάλεσε κῦμα ἀγανακτήσεως καὶ ὀργῆς. Οἱ φονευθέντες Κογκολέζοι ἡγέται εἶναι: Φινάν, τέως ἀρχηγὸς τῆς ἐπαρχιακῆς Κυβερνήσεως τῆς Στανλεϋβίλ, Φατάκι πρώην ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐπαρχίας, Γιαγκάρα τέως ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἰσημερινοῦ, Νζούζι πρόεδρος τῆς Λουμουμποφίλου νεολαίας, Μουτζούσι πρώην ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας εἰς Λεοπολντβίλ καὶ Ἐλενζέντζα τέως ἀντιπρόσωπος τοῦ Λουμούμπα εἰς τὸν Ο.Η.Ε.

Εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ νέον ἔγκλημα θὰ ἐπιδράσῃ ἀποφασιστικῶς ἐπὶ τῶν περαιτέρω ἐνεργειῶν τοῦ διεθνοῦς ὀργανισμοῦ ἔναντι τῆς καταστάσεως εἰς τὸ Κογκό. Ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἀντιπρόσωποι ἐστιγμάτισαν ὁμοθύμως τὸ ἔγκλημα. Διακοπείσης τῆς συνεδριάσεως διὰ τὴν ἑσπέραν, συνῆλθον οἱ ἀντιπρόσωποι 24 ἀφρικανοασιατικῶν χωρῶν καὶ συνέταξαν σχέδιον προτάσεως διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖται νὰ καταδικασθοῦν αἱ συλλήψεις καὶ αἱ δολοφονίαι, νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὰ ἐγκλήματα, ἐν ἀνάγκῃ διὰ τῆς βίας καὶ νὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἔνοχοι. Χαρακτηριστικὸν τῆς φρίκης καὶ τῆς ἀγανακτήσεως ποὺ προεκλήθη εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας εἶναι ὅτι ἡ Λιβερία, ὑποστηριζομένη ὑπὸ τοῦ κ. Στήβενσον, ὑπέβαλε πρότασιν ὅπως τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας συνέλθῃ εἰς τὸ Κογκὸ διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ θέμα τῶν ἐκτελέσεων τῶν ὀπαδῶν τοῦ Λουμούμπα. Ἡ ἀμερικανικὴ ἀεροπορία θὰ διαθέσῃ τὰ ἀεροπλάνα διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στα πρότυπα του ποδοσφαίρου μας. Όπως πληροφορούμαστε, γνωστός ποδοσφαιριστής λαοφιλούς ομάδας είναι κατηγορούμενος (στα μυστικά!) για κατοχή ναρκωτικών. Όλοι οι κρατούντες προσπαθούν να το κρατήσουν στα «χαμηλά», αλλά αυτό μόνο κακό κάνει στην κοινωνία μας και στην υποκρισία που την διακατέχει. Αν ήταν ποδοσφαιριστής της Πέγειας, θα ήταν ήδη στο κελί. Αν ήταν, δε, σε άλλη χώρα, οι εφημερίδες θα είχαν πρωτοσέλιδα για μισό χρόνο. Ο καημένος ο Τζον Τέρι της Τσέλσι για ένα πήδημα του αφαίρεσαν ολόκληρο περιβραχιόνιο της Εθνικής Αγγλίας. Αυτό είναι ΚΑΙ αυτοκριτική μας ως ΜΜΕ.

2 Στους διώκτες των αρχαιοκαπήλων. Κανείς δεν μπορεί να κατηγορήσει οποιονδήποτε που θέλει να αναδείξει τις αρχαιότητες του τόπου μας. Αν είχαν μουσείο να τα βάλουν, να κατηγορήσουν όποιον θέλουν. Στην περίπτωσή μας, μάλλον ποινική δίωξη θα πρέπει να ασκηθεί σε αυτούς που ευθύνονται και δεν έχουμε μουσείο. Και μετά σου λέει στοχεύουμε στον ποιοτικό τουρισμό.

3 Στον «αδιάφθορο» ΔΗΣΥ, ο οποίος παρέλαβε προσχέδιο νόμου από καναλάρχες και το κατάθεσε αυτούσιο, έτσι ώστε να αποκλειστούν ημικρατικοί από τις προσφορές για την ψηφιακή τηλεοπτική πλατφόρμα. Α! Ξέχασα πως μέσα στον ίδιο τον ΔΗΣΥ υπάρχουν καναλάρχες...

4 Στη διαμάχη της διευθύντριας μέσης εκπαίδευσης, κ. Πουλλή, με τον υπουργό Παιδείας. Κουμπαροκρατίες εναντίον κομματοκρατιών. Κοινώς, κάποιοι τσακώνονταν σε ξένο αχυρώνα. Στον δικό μας αχυρώνα.

Για όσους κακόβουλα και εσκεμμένα προσπαθούν να δημιουργήσουν ψευδείς εντυπώσεις πως ο Πρόεδρος παράγγειλε την πιο ακριβή Mercedes, τους ενημερώνουμε πως ουδέν αναληθέστερον. Μάλιστα, σας παρουσιάζουμε στη φωτογραφία το μοντέλο της γερμανικής φίρμας που λέγεται Maypach 57 και κοστίζει 397.680 ευρώ, πολύ περισσότερα δηλαδή από τις 120.000 ευρώ της προεδρικής μας λιμουζίνας. Άσ' τους να σκάσουν από τη ζήλια Πρόεδρε.

5 Στην ιδιαιτέρα του προέδρου (ένας είναι ο πρόεδρος) Αναστασιάδη, της οποίας «έπεσε κατά λάθος» η επιστολή του προέδρου Αναστασιάδη προς τον Πρόεδρο Χριστόφια έξω από την πόρτα συγκεκριμένων ΜΜΕ και την είχαν πρώτα αυτά την προπερασμένη Παρασκευή. Τα λοιπά ΜΜΕ που δεν την είχαν κάμνουν υπομονή...

6 Στον Πρόεδρο Χριστόφια. Έμαθε ο Πρόεδρός μας πως η Daimler (μητρική εταιρεία της Mercedes-Benz) ήταν ζημιογόνα το 2009 και είπε ο άνθρωπός μας να βοηθήσει λίγο την κατάσταση, παραγγέλλοντας μια ντουζίνα «Merc» άνω των τεσσάρων λίτρων. Για την ιστορία, αναφέρουμε πως ο Πρόεδρος Χριστόφιας, ως παιδί του λαού και γενικός γραμματέας της κεντρικής επιτροπής του ΑΚΕΛ κυκλοφορούσε με ταπεινή λιμουζίνα Peugeot, μιας και οι σύντροφοι του ΚΚ της Γαλλίας συμμετέχουν με σοβαρό ποσοστό στην εν λόγω αυτοκινητοβιομηχανία. Η αλληλεγγύη του προλεταριάτου.

7 Στον Μάριο Καρογιάν. Ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ τόσο πολύ αγχώθηκε από τα τεκταινόμενα, που, από ό,τι πληροφορούμαστε, μάτωσε η μύτη του από την πίεση. Κουράγιο Πρόεδρε, ακόμα ένα γιουρούσι και τους έφαγες.

8 Στις τιμές των καυσίμων. Όταν θυμηθεί η κυβέρνηση να λαϊκίσει, αρχίζει να βαρά τις εταιρείες καυσίμων. Για την κρατική ΑΗΚ που μας κλέβει στο ρεύμα σπανίως γίνονται αναφορές ούτε βέβαια γίνεται λόγος και για το νερό που το πληρώνουμε πιο ακριβά από όλη την Ευρώπη. Τα δικά μας, του γειτόνου μας.

9 Στην Ανόρθωση Αμμοχώστου. Σωματεία σαν την Ανόρθωση που πραγματικά έχουν την αναγέννηση μέσα στο DNA τους δεν είναι απλές ποδοσφαιρικές ομάδες-οχήματα για δημοσιότητα των διοικούντων και ιδιοκτητών. Η Ανόρθωση είναι σωματείο-θεσμός και αξίζει τον σεβασμό όλων, Πράσινων και Βένετων. Να ζήσει.

10 Στη σκόνη. Μας υπενθυμίζει πως είμαστε λευκοί Ανατολίτες που ζούμε κοντά στην Αφρική, οι οποίοι προσπαθούμε ακόμη, 4.000 χρόνια μετά, να εκπολιτιστούμε. Μάταια όμως.

Χρήστος Πατσαλίδης

ΕΙΠΕ

Πιάσαμε τον μάγειρα του νοσοκομείου να κλέβει τρόφιμα.

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Η βελτίωση των νοσοκομείων μας ξεκινά από την κουζίνα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ ▪ Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ ▪ Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ ▪ Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ ▪ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ▪ Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδότης: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗΣ ▪ Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ ▪ Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

CYPRUS ALTIUS FORTIUS

Βραβείο «Best Private Bank in Cyprus 2010»
στη Eurobank EFG Κύπρου.

Ευχαριστούμε θερμά όλους εσάς, που μας ενθαρρύνατε να στοχεύσουμε
«**citius**, **altius**, **fortius**», «**πιο γρήγορα**, **πιο ψηλά**, **πιο δυνατά**».
Χάρη στη δική σας εμπιστοσύνη καταφέραμε να ανέβουμε στο ψηλότερο βάθρο
του Private Banking στην Κύπρο, ακολουθώντας την παράδοση του μητρικού μας
οργανισμού στην Ελλάδα, που έχει βραβευθεί 4 φορές με το ίδιο βραβείο.

Best Private Bank in Cyprus
2010 Euromoney Survey of Private Banking
and Wealth Management

www.eurobankefg.com.cy // +357 22208000

LOWE ATHENS

Η σύγκρουση αναμένεται σφοδρότερη

Οι διαφωνούντες θα επιμείνουν στην άποψή τους μέχρι τέλους

Των **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ** *και* **ΡΟΝΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ**

Η σύγκρουση των δύο θέσεων, παραμονής ή αποχώρησης από την κυβέρνηση, αναμένεται να είναι έντονη και στη συνεδρία της Κεντρικής Επιτροπής. Προς τούτο συμβάλλει η άποψη που εξέφρασαν ήδη κάποια πρωτοκλασάτα στελέχη του ΔΗΚΟ, ότι υπάρχει ανάγκη ανάκλησης – από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας – θέσεων που θεωρούνται κορυφαίες στο Κυπριακό, ούτως ώστε το ΔΗΚΟ να παραμείνει στην κυβέρνηση. Άποψη που έρχεται σε απόλυτη σύγκρουση με μία από τις βασικές πτυχές της συμφωνίας στην οποία κατέληξαν Χριστόφιας-Καρογιάν, ότι δηλαδή στην παρούσα φάση δεν μπορεί να υπάρξει ανάκληση θέσεων που κατατέθηκαν στο τραπέζι των συνομιλιών.

Η αποδοχή εκ μέρους του Προέδρου Χριστόφια της θέσης του ΔΗΚΟ, ότι οι θέσεις που καταθέτει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων μπορεί να τροποποιηθούν, αποσυρθούν ή αντικατασταθούν, σύμφωνα με τους «σκληρούς του ΔΗΚΟ», δεν αλλάζει οτιδήποτε στην ουσία της δημόσιας διαφωνίας του κόμματος με την εκ περιτροπής προεδρία, τη στάθμιση ψήφου και την αποδοχή της παραμονής 50 χιλιάδων εποίκων. Όπως τόνιζε στην «Κ» στέλεχος της ηγετικής πυραμίδας του ΔΗΚΟ, το ζητούμενο είναι την αρχή αυτή που αποδέχθηκε ο Πρόεδρος Χριστόφιας να την ασκήσει, για να προχωρήσει σε απόσυρση των προτάσεων για την εκ περιτροπής προεδρία.

Θεωρούν ως δώρο άδωρο κάποιες από τις παραχωρήσεις Χριστόφια προς το ΔΗΚΟ στο Κυπριακό

Στη συζήτηση του Μάριου Καρογιάν με τον Πρόεδρο Χριστόφια είχε επίσης επαναβεβαιωθεί η θέση ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν συζητά το Σχέδιο Ανάν. Στελέχη της ηγεσίας του ΔΗΚΟ σχολίασαν αυτή την αναφορά ως αστεία, σημειώνοντας: «Θα έπρεπε αυτό να ήταν δεδομένο. Παρ' όλα αυτά, στους κόλπους του ΔΗΚΟ επικρατεί έντονα η αντίληψη ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας συζητά θέσεις όμοιες με το Σχέδιο Ανάν και ο κάθε πολιτικός ή πολίτης, ασκώντας την κρίση του, μπορεί να διαπιστώσει εάν οι θέσεις που συζητούνται βρίσκονται πλησίον του Σχεδίου Ανάν ή όχι».

Εξάλλου, σε παρατήρηση ότι έχει βρεθεί μια συμβιβαστική φόρμουλα μεταξύ του Προέδρου Χριστόφια με τον κ. Καρογιάν, ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ, Γιώργος Κολοκασίδης, είπε πως «η ουσία είναι ότι για το ΔΗΚΟ δεν τίθεται ζήτημα συμβιβασμού. Έχουμε θέσει καθαρά ζητήματα που άπτονται κρίσιμων πτυχών του Κυπριακού. Έχουμε μιλήσει για ανάκληση θέσεων πάνω σε πτυχές που θεωρούμε κορυφαίες στο Κυπριακό. Είναι αυτά τα ζητήματα που θα πρέπει να ικανοποιηθούν, προκειμένου να συνεχιστεί η συνεργασία. Άρα απλώς επαναλαμβάνω την αρχή. Τα υπόλοιπα είναι ζήτημα ενημέρωσης και τοποθέτησης».

Απαντώντας σχετικά, ο κ. Κολοκασίδης είπε: «Δεν υπάρχει λόγος να φοβάται κανείς τη σύγκρουση (στα εσωτερικά του κόμματος). Εδώ εγείρεται ζήτημα προάσπισης των αρχών του ΔΗΚΟ. Και νομίζω ότι οι αρχές έχουν τεθεί με μεγάλη σαφήνεια. Δεν υπάρχει ζήτημα υποκειμενικής προσέγγισης των θεμάτων που έχουν τεθεί».

Χαρακτηριστικές και οι δηλώσεις του Νικόλα Παπαδόπουλου, ο οποίος επεσήμανε πως η εκ περιτροπής προεδρία θεωρείται κόκκινη γραμμή για το ΔΗΚΟ. Την Παρασκευή, μάλιστα, ο κ. Παπαδόπουλος είχε διερωτηθεί: «Προς τι η ενίσχυση της διαπραγματευτικής ομάδας με άνθρωπο του ΔΗΚΟ; Για να βελτιώσουμε την εκ περιτροπής προεδρία με την οποία διαφωνούμε;».

Στις δηλώσεις του ο κ. Παπαδόπουλος έδωσε το παράδειγμα του Ναπολέοντα, ο οποίος, όταν ρώτησε έναν στρατηγό του γιατί δεν τον χαιρέτησαν με 21 κανονιοβολισμούς, πήρε την απάντηση: «Μπορώ να σας πω 100 λόγους, όμως θα σας πω μόνο τον πρώτο. Μας τελείωσε το μπαρούτι».

Σημειώνεται πως ξεκάθαρη θέση υπέρ της αποχώρησης του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση έχουν εκφράσει και άλλα στελέχη της ηγετικής πυραμίδας του κόμματος. Το στοίχημα για το ΔΗΚΟ είναι πλέον η επόμενη ημέρα της συνεδρίας της Κεντρικής Επιτροπής και στο κατά πόσον η μειοψηφούσα άποψη θα σεβαστεί την απόφαση της πλειοψηφίας. Με τα δεδομένα που υπάρχουν αυτή τη στιγμή και παρά τις περί του αντιθέτου λεκτικές διαβεβαιώσεις, κάτι τέτοιο δεν φαίνεται ότι θα γίνει, με αποτέλεσμα να αναμένεται ενδιαφέρουσα συνέχεια, με διαφωνίες έντονες και με απρόβλεπτα πολιτικά αποτελέσματα.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο κ. Μάριος Καρογιάν εμφανίζεται βέβαιος ότι η Κεντρική Επιτροπή θα επικυρώσει την πρόταση για παραμονή στην κυβέρνηση.

Το δέκα το καλό του Καρογιάν

Προκρίνει παραμονή του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση στη βάση της συμφωνίας κυρίων στην οποία κατέληξε με τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, μετά από έντονο παρασκήνιο και εκατέρωθεν παραχωρήσεις

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Σε επικύρωση της πρότασης Καρογιάν προς το Εκτελεστικό Γραφείο για παραμονή του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση, αναμένεται να προβεί εντός της εβδομάδας η Κεντρική Επιτροπή του κόμματος. Οι πληροφορίες που εξασφάλισε η «Κ» σε σχέση με τις διαμορφωθείσες πλειοψηφίες καταδεικνύουν ότι εύκολα ή δύσκολα η πρόταση του προέδρου του ΔΗΚΟ θα περάσει και από την Κεντρική Επιτροπή.

Το ενδιαφέρον ωστόσο εστιάζεται στη στάση που θα τηρήσουν από εδώ και πέρα τα μέλη της Κεντρικής που συντάσσονται με τα διαφωνούντα μέλη του Εκτελεστικού και τα οποία είχαν θεωρήσει ότι αυτά που εξασφάλισε ο Μάριος Καρογιάν, στο πλαίσιο των μακρών συναντήσεών του με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δεν ήταν ικανοποιητικά για να δικαιολογήσουν την παραμονή του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση.

Το παρασκήνιο της συμφωνίας

Καλυμμένος από τις δεσμεύσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, σε σχέση με τις βασικές επιδιώξεις του ΔΗΚΟ, όπως αυτές ορίστηκαν από προηγούμενες συνεδριάσεις του Εκτελεστικού Γραφείου, αισθάνεται πάντως ο πρόεδρος του κόμματος, Μάριος Καρογιάν. Πάντως, για τον κ. Καρογιάν η εβδομάδα που πέρασε δεν ήταν και από τις πλέον εύκολες, καθώς έπρεπε μέσα από τις πολύωρες συναντήσεις με τον Πρόεδρο να

διασφαλίσει από τη μία τις βασικές επιδιώξεις του κόμματός του και από την άλλη την ενίσχυση του ελέγχου που το ΔΗΚΟ επιθυμεί να ασκεί στην εξουσία.

Όπως πληροφορείται η «Κ», βαρυσήμαντο ρόλο στη διαμόρφωση της τελικής απόφασης Καρογιάν για παραμονή στην κυβέρνηση διαδραμάτισε η δέσμευση από τον Δημήτρη Χριστόφια για υιοθέτηση πρότασης που είχε κατατεθεί από το ΔΗΚΟ πριν από πέντε μήνες στο Εθνικό Συμβούλιο. Μάλιστα, κλειδί του νέου πλαισίου συνεργασίας πάνω στο Κυπριακό μεταξύ του Προέδρου Χριστόφια και του ΔΗΚΟ θεωρείται μια συγκεκριμένη παράγραφος της πρότασης. Στην επίμαχη παράγραφο αναφέρεται συγκεκριμένα: «Να επαναβεβαιωθεί ότι η διαδικασία των απευθείας διαπραγματεύσεων είναι μία ανοιχτή και συνεχής διαδικασία και κατά συνέπεια, ανά πάσα στιγμή, προτάσεις που κατατίθενται, μπορούν να τροποποιηθούν, να αποσυρθούν ή να αντικατασταθούν από συγκεκριμένες προτάσεις».

Σύμφωνα πάντα με τις πληροφορίες της «Κ», ο Μάριος Καρογιάν έδειξε να κατανοεί ότι στην παρούσα φάση των συνομιλιών θα ήταν επικίνδυνο για την ελληνοκυπριακή πλευρά να γίνει άμεση απόσυρση προτάσεων που κατατέθηκαν ήδη, αλλά θεωρεί ότι μέσα από τη συγκεκριμένη δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας μπορεί να επέλθει απεγκλωβισμός από επικίνδυνες θέσεις που έχουν να κάνουν με την εκ περιτροπής προεδρία και τους έποικους.

Σύμφωνα πάντα με τις εγκυρότατες πληροφορίες της «Κ», ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ εξασφάλισε δεσμεύσεις εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας που διασυνδέονται τόσο με τον τρόπο λήψης των αποφάσεων που έχουν να κάνουν με το Κυπριακό από εδώ και πέρα, όσο και με τον τρόπο της συμμετοχής του ΔΗΚΟ σε αυτές. Η φόρμουλα συμφωνίας Δημήτρη Χριστόφια και Μάριου Καρογιάν δεν περιορίζεται μόνο στα ζητήματα που διασυνδέονται με το εθνικό θέμα, αλλά επεκτείνεται και στα ζητήματα της εσωτερικής διακυβέρνησης και ειδικότερα της οικονομίας.

Οι ασφαλείς πληροφορίες της «Κ» για τα βασικά σημεία της συμφωνίας του Προέδρου της Δημοκρατίας με τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ είναι αποκαλυπτικές:

Φόρμουλα 10 σημείων συνεννόησης

1 Δεν μπορεί να γίνει άμεση ανάκληση θέσεων που κατατέθηκαν ήδη στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

2 Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα υιοθετήσει πλήρως τη θέση πως πριν την κατάθεση προτάσεων θα γίνεται διεξοδική συζήτηση ενώπιον του Εθνικού Συμβουλίου και μετά θα γίνεται λήψη απόφασης.

3 Επιβεβαίωσε ότι το Σχέδιο Ανάν δεν υπάρχει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, ούτε και ενδεχόμενο επαναφοράς των προνοιών του που δεν έγιναν αποδεκτές το 2004.

4 Υποσχέθηκε διορισμό ατόμου που προέρχεται από τον χώρο του ΔΗΚΟ στη διαπραγματευτική ομάδα.

5 Η εκ περιτροπής προεδρία δεν έχει κλειδώσει και μπορούν να γίνουν οποιεσδήποτε τροποποιήσεις επί της πρότασης.

6 Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επαναβεβαίωσε τις δεσμεύσεις και υποσχέσεις που έδωσε στο ΔΗΚΟ μεταξύ πρώτης και δεύτερης Κυριακής των προεδρικών εκλογών με αποτέλεσμα το κόμμα να τον στηρίξει.

7 Ο Δημήτρης Χριστόφιας δεσμεύτηκε για τη δημιουργία, σε συνεργασία με το ΔΗΚΟ, μηχανισμού παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου.

8 Άμεση συζήτηση και στροφή στα ζητήματα που αφορούν την οικονομία.

9 Συζήτηση του κεφαλαίου της άμυνας και ειδικότερα της αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς.

10 Συζήτηση του κεφαλαίου της παιδείας, με κορυφαίο την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση

Το θέλουμε και εμείς, λέει το Προεδρικό

Τις διαβεβαιώσεις που το επίσημο ΔΗΚΟ τονίζει ότι έλαβε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας έθεσε η «Κ» ενώπιον υψηλά ιστάμενης κυβερνητικής πηγής, που είναι σε θέση να γνωρίζει τα διαμειφθέντα στις συναντήσεις με τον Μάριο Καρογιάν και η οποία μας είπε: «Είναι αυτονόητο ότι όλα τα σημεία θα διευκολύνουν και το δικό μας έργο, γι' αυτό και είμαστε οι πρώτοι που θέλουμε να κινηθούμε σε αυτό το επίπεδο». Αυτό πάντως που το Προεδρικό ξεκαθαρίζει έχει να κάνει με το ζήτημα της απόσυρσης ή όχι θέσεων που κατατέθηκαν ήδη στο τραπέζι των συνομιλιών: «Μα ούτε το ίδιο το ΔΗΚΟ έχει ποτέ ζητήσει ανάκληση», τονίστηκε χαρακτηριστικά.

Το Προεδρικό επιβεβαιώνει επίσης ότι η διαπραγματευτική διαδικασία παραμένει ανοιχτή και ότι σε οποιαδήποτε στιγμή προτάσεις μπορούν να τροποποιηθούν αναλόγως των εξελίξεων. Επιβεβαίωση προκύπτει και για την επικείμενη ενίσχυση της διαπραγματευτικής ομάδας με άτομο που θα φέρει την έγκριση του ΔΗΚΟ. Μάλιστα, οι μέχρι στιγμής πληροφορίες συγκλίνουν στον νυν μόνιμο αντιπρόσωπο της Κύπρου στις Βρυξέλλες, Ανδρέα Μαυρογιάννη, ο οποίος, μαζί με τον Τάσο Τζιωνή, υπήρξε και στενός συνεργάτης – αν και υπηρεσιακός – του Τάσσου Παπαδόπουλου.

Από την επικείμενη πάντως απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ θα καθοριστεί και το θέμα της πλήρωσης των θέσεων των υπουργών Γεωργίας και Συγκοινωνιών. Ανοικτό παραμένει το ενδεχόμενο, στην περίπτωση που τα συλλογικά όργανα του ΔΗΚΟ εγκρίνουν τη συνέχιση της συνεργασίας, το κόμμα να λάβει ως «μπόνους» τη μία από τις δύο υπουργικές θέσεις.

ΚΥΠΕ

Στην επόμενη ημέρα της λήψης της απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ και συγκεκριμένα στη στάση που θα τηρήσει η μειοψηφούσα άποψη εντός του κόμματος στρέφεται πλέον η προσοχή.

Οργισμένος με τη συμπεριφορά της ομάδας των «σκληρών»

Σε δύσκολη θέση έφεραν με τη συμπεριφορά τους τον Μάριο Καρογιάν στελέχη του κόμματός του, τα οποία, σύμφωνα με άνθρωπο του στενού περιβάλλοντος του προέδρου του ΔΗΚΟ, με τις δηλώσεις τους ακόμη και λίγα λεπτά πριν τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δυσχέραιναν ακόμη πιο πολύ το δύσκολο έργο που είχε να επιτελέσει.

«Ο Μάριος Καρογιάν ετοιμαζόταν να πάει στη συνάντηση με τον Δημήτρη Χριστόφια και κάποιοι από το κόμμα έκαναν δηλώσεις κατά βούληση, για όρους και προϋποθέσεις που έβγαζαν μέσα από το μυαλό τους», είπε χαρακτηριστικά, για να προσθέσει πως αυτή η στάση κάθε άλλο παρά υπεύθυνη μπορεί να χαρακτηριστεί. Μάλιστα, την Πέμπτη το απόγευμα, λόγω της πίεσης που ένιωθε, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ υπέστη ρινορραγία, όπως μας ελέχθη.

Πάντως, ο Μάριος Καρογιάν παρουσιάζεται, σύμφωνα πάντα με το περιβάλλον του, αποφασισμένος να προχωρήσει μέχρι τέλους στη διαφωνία του με τα στελέχη που δηλώνουν ότι το ΔΗΚΟ πρέπει να φύγει από την κυβέρνηση. Θεωρεί μάλιστα πως κάποιοι εξ αυτών συμπεριφέρονται με τρόπο που δεν συνάδει με την εμπειρία που κουβαλούν και χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις γενικότερες παραμέτρους και επιπτώσεις από ενδεχόμενη διάλυση της συνεργασίας με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Οι πιέσεις προς τον Μάριο Καρογιάν δεν προέρχονταν, όπως πάντα πληροφορείται η «Κ», μόνο από τα στελέχη του ΔΗΚΟ. Στο μεσοδιάστημα της πρώτης και δεύτερης συνάντησής του με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, επικοινώνησαν μαζί του και πρέσβεις ξένων χωρών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις εξελίξεις στο Κυπριακό, τονίζοντας ότι πάνω από όλα είναι οι συνομιλίες για το Κυπριακό και ότι ενδεχόμενη αποχώρηση του ΔΗΚΟ στην παρούσα φάση ουσιαστικά θα έθετε σε κίνδυνο τη διαδικασία...

Βασικό θέμα η ειλικρίνεια στη συνεργασία

Ο Άκης Κλεάνθους αναλύει στην «Κ» τις διαβεβαιώσεις που χρειάζεται για να πει «ναι» στη συνέχιση της συγκυβέρνησης

Συνέντευξη στον **ΝΙΚΟ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟ**

Την προσοχή του στην ειλικρινή εφαρμογή των όσων έχουν συμφωνηθεί ανάμεσα στον Δημήτρη Χριστόφια και στον Μάριο Καρογιάν στρέφει ο Άκης Κλεάνθους, μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΔΗΚΟ. Μιλώντας στην «Κ», λίγες ώρες μετά την ολοκλήρωση των συζητήσεων ανάμεσα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, αλλά και λίγο πριν τη συνεδρία του Εκτελεστικού Γραφείου του κόμματός του, ο κ. Κλεάνθους τονίζει πως πάνω απ' όλα πρέπει τα στελέχη του κόμματος να σεβαστούν την όποια απόφαση λάβει η πλειοψηφία.

-Οι συναντήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας με τον Μάριο Καρογιάν έχουν ολοκληρωθεί. Αν και δεν έγιναν γνωστά τα αποτελέσματα, φαίνεται, τουλάχιστον από το γενικότερο κλίμα στις δηλώσεις, ότι οι συναντήσεις πήγαν καλά. Συμφωνείτε;

Πρέπει να σας πω ότι δεν έχω ενημερωθεί από τον πρόεδρο του κόμματος για τη συζήτηση που έγινε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Άρα δεν μπορώ να γνωρίζω σε ποιο βαθμό είναι ικανοποιημένος ο πρόεδρος του κόμματος. Αυτό όμως το οποίο γνωρίζουμε όλοι είναι πως σε τρεις διαδοχικές συναντήσεις το Εκτελεστικό Γραφείο συζήτησε διεξοδικά τα ζητήματα που αφορούν το εθνικό θέμα, καθώς και τα ζητήματα περί της εσωτερικής διακυβέρνησης. Επίσης, η Γραμματεία είχε εκφράσει κι αυτή τις απόψεις της. Άρα θεωρώ ότι ο Μάριος Καρογιάν γνωρίζει αρκετά καλά τις απόψεις της ηγετικής ομάδας του ΔΗΚΟ και πιστεύω πως πάνω σε αυτή τη βάση είχε κινηθεί.

-Ακόμη και χωρίς την ενημέρωση από τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, δεν θεωρείτε ότι η... γλώσσα του σώματος κατεδείκνυε συμφωνία;

Γνωρίζοντας και τον Μάριο Καρογιάν, κρατώ μία επιφύλαξη για το γεγονός ότι ο πρόεδρος του κόμματος ήταν κάτω από τρομακτική πίεση. Από εκεί και πέρα, είναι θέμα του ίδιου του ηγέτη εάν μπορεί να πείσει τα στελέχη του κυρίως για το γεγονός της ειλικρίνειας της πρόθεσης για συνεργασία, καθώς εδώ είναι που υπάρχει και ο μεγαλύτερος κλονισμός.

-Υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία είναι γνωστά: Εκ περιτροπής προεδρία, έποικοι και όχι μόνο. Θεωρείτε ότι αυτά τα ζητήματα πρέπει να παραμείνουν υπό μορφή κόκκινων γραμμών για το ΔΗΚΟ ή θεωρείτε ότι μπορεί να εξευρεθεί μια πιο «ροζ» λύση;

Η οποιαδήποτε εγκατάλειψη των απευθείας διαπραγματεύσεων, χωρίς ευρύτερη πολιτική συναίνεση – και αυτό δεν αφορά μόνο το ΔΗΚΟ – αντιλαμβάνεστε ότι στην ουσία καταδικάζει την οποιαδήποτε προοπτική λύσης του Κυπριακού. Αυτό το λέω, γιατί οι θέσεις αυτές δεν εκφράστηκαν μόνο από το ΔΗΚΟ, αλλά από την πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων. Άρα θεωρώ πως είναι ένα ζήτημα που δεν πρέπει να μείνει μόνο στα συνεργαζόμενα κόμματα, αλλά θα πρέπει να συζητηθεί ευρύτερα στο Εθνικό Συμβούλιο. Συμφωνώ ότι οι θέσεις του ΔΗΚΟ ήταν γνωστές, όμως δεν ήταν γνωστό το μέχρι ποιου βαθμού το ΔΗΚΟ θα μπορούσε να συνεχίσει τη συνεργασία, έχοντας υπόψη το πώς είχαν διαμορφωθεί αυτές οι προτάσεις. Πέραν του γεγονότος ότι χρειάζεται διαφοροποίηση αυτών των προτάσεων, αντιλαμβανόμαστε ότι είναι ανέφικτο να αποσυρθούν άμεσα αυτές οι προτάσεις, καθώς αφορά τη διαπραγματευτική δυνατότητα της πλευράς μας. Εκείνο για το οποίο εμείς ήμασταν έντονοι είχε να κάνει με την απουσία μας από τη διαπραγματευτική ομάδα και με το γεγονός ότι προτάσεις που κατατεθήκαν δεν διαμορφώθηκαν με τη συνεργασία του ΔΗΚΟ.

-Αυτό που λέτε δίνει εναλλακτική επιλογή σε σχέση με τις προτάσεις. Όμως δεν είναι λίγα τα στελέχη του κόμματός σας που μιλούν ήδη ανοικτά για την ανάγκη απόσυρσης των προτάσεων.

Το θέμα έχει να κάνει με τη συναντίληψη και το κατά πόσον υπάρχει περιθώριο συζήτησης του ζητήματος και απεμπλοκής της δικής μας πλευράς. Ο πρόεδρος του κόμματος έχει πει πολλές φορές ότι η κάθε πλευρά έχει το δικαίωμα να διαφοροποιεί κάποιες προτάσεις που κατατίθενται σε μία ζωντανή διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη. Επιπρόσθετα, υπάρχει και το δεδομένο πως μετά την κατάθεση των προτάσεων της δικής μας πλευράς προέκυψε και το δεδομένο του έγγραφου της Τουρκίας, το οποίο κατά κάποιον τρόπο τορπίλισε τη διαδικασία. Δεν πρέπει επίσης να ξεχνάμε πως δημιουργούνται άλλα δεδομένα και ενόψει των «εκλογών» στα Κατεχόμενα, καθώς επίσης και το γεγονός πως η ουσία του Κυπριακού δεν έχει ακόμη συζητηθεί σε βάθος.

-Διευκρινίστε μας το ζήτημα των «εκλογών» στα Κατεχόμενα. Εννοείτε ότι, λόγω του αναμενόμενου αδιεξόδου από ενδεχόμενη εκλογή Έρογλου, δεν θα έχει λόγο το ΔΗΚΟ να φύγει από την κυβέρνηση, από τη στιγμή που δεν θα υπάρχουν συνομιλίες;

Αυτό είναι μία προσέγγιση που κινείται πέρα από τις δικές μας πεποιθήσεις και αρχές. Εμείς θέλουμε τη λύση, όποιος και αν είναι ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής πλευράς. Οφείλουμε να κρατούμε ζωντανό τον διάλογο και να διαπραγματευόμαστε μαζί του. Άρα δεν θεωρώ ότι η οποιαδήποτε εξέλιξη στα Κατεχόμενα θα πρέπει να διαφοροποιήσει σε μεγάλο βαθμό τη δική μας την τακτική.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Πρέπει όλοι να σεβαστούμε την απόφαση που θα λάβουν τα συλλογικά όργανα», τονίζει ο Άκης Κλεάνθους, μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΔΗΚΟ.

Σεβασμός στην άποψη της πλειοψηφίας

-Σε καθαρά εσωκομματικό επίπεδο, σας ανησυχεί το ενδεχόμενο διάσπασης του ΔΗΚΟ, με δεδομένο ότι ήδη κάποια στελέχη έχουν με έντονο τρόπο εκφράσει θέση υπέρ της αποχώρησης από την κυβέρνηση;

Με ανησυχεί το πώς τίθεται το θέμα σε σχέση με την κατάληξη της οποιασδήποτε απόφασης πάρει το ΔΗΚΟ. Κανείς δεν γνωρίζει το περιεχόμενο των συζητήσεων ούτε ποια στελέχη θα είναι αυτά που θα διαφωνήσουν με τη συνέχιση της συγκυβέρνησης. Όμως το θεωρώ θεμιτό και λογικό να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις και εκτιμήσεις στο ΔΗΚΟ. Εκείνο που έχει σημασία είναι οι αποφάσεις της πλειοψηφίας των συλλογικών οργάνων του ΔΗΚΟ και αυτό πρέπει να το κατανοήσουμε όλοι μας.

-Σε προσωπικό επίπεδο, ποιες διαβεβαιώσεις θέλετε να ακούσετε, για να πείτε το «ναι» στην παραμονή του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση;

Εγώ ιεραρχώ την κωδικοποίηση που έχει γίνει στο Εκτελεστικό Γραφείο σε σχέση με το πού υπήρξαν προβλήματα και το πώς αυτά είχαν δημιουργηθεί. Θεωρώ σημαντική την απουσία του κόμματός μας από τις ομάδες εργασίας και διαπραγμάτευσης. Εάν αυτά απαντηθούν με κάθε ειλικρίνεια, τότε μπορούμε να συνεχίσουμε. Κάποιοι μπορεί να πουν πως ήδη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αθέτησε τις υποσχέσεις του. Όμως σε τέτοιες κρίσιμες στιγμές ένα σοβαρό κόμμα μπορεί να δώσει πίστη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, χωρίς αυτό να είναι εν λευκώ. Το ΔΗΚΟ έχει την ευχέρεια να παρακολουθήσει τις εξελίξεις και να λάβει τις αποφάσεις του, οποιαδήποτε στιγμή θέλει. Άρα θεωρώ ότι, μεσούσης της διαδικασίας των απευθείας διαπραγματεύσεων, αλλά και της οικονομικής κρίσης, ένα πολιτικό κόμμα πρέπει να αξιολογήσει σωστά την κατάσταση, για να έχει περισσότερη επιρροή στα κέντρα λήψης αποφάσεων, από τη στιγμή μάλιστα που οι θέσεις του είναι οι σωστές.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Άρθρο Ανδρέα Αγγελίδη: Η αποχώρηση από το κυβερνητικό σχήμα. **Σελ. 12**

Αποκτήστε συλλεκτική αξία με απίστευτη ευελιξία.

TOYOTA

Avensis 45
Συνολικό όφελος: €1,610
Επετειακό πακέτο εξοπλισμού:
- Δερμάτινο σαλόνι
- Πίσω αισθητήρες στάθμευσης
- Διακοσμητικά χρωμίου

ToyotaFlex
από €267* τον μήνα
(για 3 χρόνια)

Auris 45
(Multimode)
Συνολικό όφελος: €1,060
Επετειακό πακέτο εξοπλισμού:
- Δερμάτινο σαλόνι
- Πίσω αισθητήρες στάθμευσης
- Καλύμματα μαρσπιέ από αλουμίνιο
- Πίσω διακοσμητικό χρωμίου

ToyotaFlex
από €237* τον μήνα
(για 3 χρόνια)

* οι μηνιαίες δόσεις, έχουν υπολογιστεί με βάση το σχέδιο ToyotaFlex και με προκαταβολή 25%.

MARKETWIRE / PUBLICIS

TOYOTA OPTIMAL DRIVE Minimise & Maximise

TOYOTA 45th Anniversary

Τα νέα συλλεκτικά μοντέλα Toyota Auris 45 και Toyota Avensis 45, σημαδεύουν τα 45 χρόνια επίσημης συνεργασίας της Δικράν Ουζουνιάν και Toyota Motor Corporation. Διαθέσιμα σε όλες τις εκθέσεις Toyota σε περιορισμένο αριθμό και σε ειδικές τιμές. Με επιπλέον εξοπλισμό, απέριττη πολυτέλεια και την κληρονομιά ποιότητας και αξιοπιστίας Toyota.

Αποκτήστε το Auris 45 με €237 τον μήνα, ή το Avensis 45 με €267 τον μήνα, για 3 χρόνια, με το πρωτοποριακό και ευέλικτο σχέδιο ToyotaFlex!

Για πληροφορίες:
Λευκωσία 22 400000, Λεμεσός 25 713000,
Λάρνακα 24 636488, Πάφος 26 960600, Παραλίμνι 23 740200.
www.toyota.com.cy info@toyota-cyprus.com

Today Tomorrow Toyota

'Avensis 45' 1.6 Valvematic: Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός): 6,5 λ/100χλμ. Εκπομπή CO_2 (συνδυασμός): 152 γρ/χλμ
'Auris 45' Multimode 1.6 Valvematic: Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός): 6,2 γρ/χλμ. Εκπομπή CO_2 (συνδυασμός): 146 γρ/χλμ

Πολιτικό ντόμινο από την έξοδο της ΕΔΕΚ

Εξερχόμενοι της συγκυβέρνησης, οι Σοσιαλδημοκράτες γύρισαν τη ρουλέτα των εκλογικών αναμετρήσεων του 2011 και του 2013

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Νέα δεδομένα στο πολιτικό σκηνικό προκαλεί η αποχώρηση της ΕΔΕΚ, η οποία με τον ένα ή τον άλλο τρόπο αναμένεται να επηρεάσει το σύνολο των κομμάτων. Το Κίνημα των Σοσιαλδημοκρατών παρουσιάζει την ενέργειά του αυτή περίπου ως κίνηση αρμόζουσα σε κόμμα αρχών, εκφραστή της σκληρής γραμμής στο Κυπριακό. Αυτονόητη προσδοκία της ΕΔΕΚ είναι η κεφαλαιοποίηση στο προσεχές μέλλον σε εκλογικά ποσοστά.

Σε δύσκολη θέση βρίσκεται το ΔΗΚΟ. Αν και υπό άλλες συγκυρίες θα μπορούσε να θεωρηθεί ως το ευνοημένο της συγκυρίας, με την επιρροή του στην κυβέρνηση να αυξάνεται, η εσωκομματική διαμάχη καθιστά την παραμονή του στη συγκυβέρνηση μακροπρόθεσμα αβέβαιη και το εμποδίζει για την ώρα να την αξιοποιήσει ευνοϊκά. Ευνοημένο θα μπορούσε κάποιος να χαρακτηρίσει τον ΔΗΣΥ. Το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, μετά από 13 χρόνια απομόνωσης, κερδίζει εν δυνάμει συνεργάτες, ενώ το ΑΚΕΛ ανασκουμπώνεται επιδιώκοντας τη διατήρηση της έστω και κουτσουρεμένης συγκυβέρνησης, ώστε να κρατήσει ζωντανές τις προοπτικές μελλοντικών συνεργασιών. Την ίδια όμως στιγμή, αποφεύγει να προβεί σε κινήσεις που δυνατόν να έχουν επιπτώσεις στην αξιοπιστία του, γνωρίζοντας ότι νέες εξελίξεις στο Κυπριακό πιθανόν να οδηγήσουν το κόμμα σε νέα ρήξη με το ΔΗΚΟ.

Μετά και τις τελευταίες αρνητικές εξελίξεις στο εθνικό θέμα και με την «εκλογή» Έρογλου να φαντάζει ως το πιο πιθανό σενάριο, όλα τα κόμματα φαίνεται να κινούνται πλέον σε ρυθμούς βουλευτικών εκλογών (Μάιος 2011), τα αποτελέσματα των οποίων ενδέχεται να κρίνουν πολλά και όσον αφορά τις προεδρικές του 2013.

Πώς διαμορφώνονται οι πολιτικοί συσχετισμοί και οι εν δυνάμει συμμαχίες

EPA

Δύο χρόνια από την ανάληψη της Προεδρίας της Δημοκρατίας από τον κ. Δημήτρη Χριστόφια, τα δεδομένα είναι σαφώς αρνητικά για τον ίδιο, εξού και η αγωνιώδης προσπάθειά του να διαφυλάξει πάση θυσία τη συνεργασία με το ΔΗΚΟ, μετά και την αποχώρηση της ΕΔΕΚ.

ΕΔΕΚ
Ρίσκο με στόχο

Η ΕΔΕΚ, με την απόφασή της για αποχώρηση από την κυβέρνηση, στοχεύει σε σημαντικά κέρδη που φτάνουν μέχρι και την ανάδειξή της σε τρίτο κόμμα στις βουλευτικές του 2011. Επιδιώκει να εμφανιστεί ως κόμμα αρχών, το οποίο διαφωνεί με τους χειρισμούς του Προέδρου στο Κυπριακό, τους οποίους θεωρεί καταστροφικούς, και αποχωρεί. Επιπλέον, αποκομίζει ένα συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι του άλλου κόμματος του ενδιάμεσου χώρου ως ο κύριος εκφραστής της σκληρής γραμμής στο Κυπριακό (κυρίως από τη στιγμή που το ΔΗΚΟ δεν αποχωρήσει στο παρόν τουλάχιστον στάδιο). Με τον τρόπο αυτό προσβλέπει σε σημαντική μείωση της ψαλίδας που παρατηρήθηκε στις προηγούμενες βουλευτικές, σε βαθμό που να προσεγγίζει αυτές των ευρωεκλογών, με τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις να κάνουν λόγο και για ανάδειξή του σε τρίτο κόμμα, αποσπώντας με τον τρόπο αυτό τον ρυθμιστικό ρόλο του ΔΗΚΟ ενόψει προεδρικών: «Η ΕΔΕΚ εμφανίζεται ως ο αυθεντικός εκφραστής του χώρου του Τάσσου Παπαδόπουλου. Το ΕΥΡΩΚΟ, λόγω και της απουσίας του κ. Κουτσού, είναι αποδυναμωμένο και δεν αποτελεί πλέον ισχυρό παίκτη στον χώρο, ενώ και το ΔΗΚΟ παραπαίει μεταξύ κυβέρνησης και αντιπολίτευσης, με ό,τι αυτό σημαίνει για την αξιοπιστία του», δήλωσε στην «Κ» πολιτικός αναλυτής.

Η κίνηση αυτή βέβαια δεν είναι χωρίς ρίσκο. Κατ' αρχήν, μεγάλη μερίδα της βάσης της ΕΔΕΚ κινείται παραδοσιακά υπέρ του υποψηφίου της Αριστεράς. Τόσο ο Βασιλείου το 1988 όσο και ο Χριστόφιας προ διετίας είχαν καταφέρει να αποσπάσουν μεγάλο ποσοστό ψηφοφόρων του σοσιαλδημοκρατικού κόμματος, το οποίο είχε υποστηρίξει άλλο υποψήφιο. Είναι άγνωστο πώς αυτοί οι ψηφοφόροι θα αντιδράσουν σε ενδεχόμενη αύξηση των επιθέσεων εναντίον της κυβέρνησης Χριστόφια. Άγνωστο είναι επίσης αν και πόσο θα την επηρεάσει η ίδια η αποχώρηση και η αποχή από την εξουσία. Την τελευταία φορά άλλωστε που η ΕΔΕΚ είχε αποφασίσει την απομάκρυνσή της από τη συγκυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη, τα ποσοστά της είχαν κατρακυλήσει κάτω από το 7%. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι με την κίνησή της αυτή η ΕΔΕΚ στην ουσία αυτοπεριορίζεται. Καθίσταται πολύ πιο δύσκολο για την ίδια, δεδομένης και της δεδηλωμένης απροθυμίας της για συνεργασία με τον ΔΗΣΥ, να παίξει σε επίπεδο συνεργασιών στις προεδρικές του 2013 και γίνεται μονόδρομος η διατήρηση τουλάχιστον των ποσοστών που πήρε στις βουλευτικές, με μεγάλο στοίχημα την ανάδειξή της σε τρίτο κόμμα. Σε διαφορετική περίπτωση, που παραμείνει δηλ. τέταρτο κόμμα (με ψαλίδα από το ΔΗΚΟ μεγαλύτερη από εκείνη στις ευρωεκλογές) ή και πέμπτο, η μόνη επιλογή θα είναι να διεκδικήσει την προεδρία με δικό της υποψήφιο, επιστρέφοντας έτσι σε παλαιές μίζερες εποχές και μετατρέποντας εαυτήν από ρυθμιστή σε ουραγό. «Δεν θεωρώ ότι ήταν η αποχώρηση από την κυβέρνηση που έφερε το κόμμα πίσω από πλευράς εκλογικής δύναμης το 2001. Όλες οι εσωτερικές μετρήσεις που είχαμε την αμέσως επόμενη περίοδο έδιναν στην ΕΔΕΚ πολύ ψηλά ποσοστά που κινούνταν μεταξύ του 12-14%. Αυτό που επηρέασε ήταν το κλίμα εσωστρέφειας και οι δημόσιες αντιπαραθέσεις που παρατηρήθηκαν μεταξύ των στελεχών λίγο πριν τις εκλογές», δήλωσε στην «Κ» ο εκπρόσωπος Τύπου του κόμματος, Γιώργος Παπαδάκης, και συμπλήρωσε: «Κάθε απόφαση έχει το ρίσκο της. Ήταν θέμα πολιτικής αξιοπιστίας. Εμείς θα βασιστούμε στην πειστικότητα των επιχειρημάτων μας. Δεν μπορούσαμε να παραμείνουμε σ' ένα συνασπισμό στον οποίο για το μόνο που συμφωνούσαμε ήταν ότι διαφωνούμε». «Εμείς πολιτευτήκαμε με αξιοπρέπεια», δήλωσε στην «Κ» άλλο στέλεχος της ΕΔΕΚ. «Δεν αποκαλέσαμε ποτέ προδότη τον Πρόεδρο, δεν προβήκαμε σε χαρακτηρισμούς», τόνισε, αναγνωρίζοντας ότι η αποχώρηση της ΕΔΕΚ πιθανόν να οδηγήσει σε μετακίνηση αριθμού ψηφοφόρων προς το ΑΚΕΛ, εκφράζοντας όμως τη βεβαιότητα ότι αυτή θα υπερκαλυφθεί από την εισροή ψηφοφόρων από ΔΗΚΟ και ΕΥΡΩΚΟ. «Αντιλαμβάνεστε μια αύξηση των δικών μας ποσοστών με παράλληλη μείωση αυτών του ΔΗΚΟ τι θα σήμαινε», ανέφερε με νόημα.

ΔΗΣΥ
Έξοδος από την απομόνωση

Ευνοημένος από τη νέα κατάσταση στον κομματικό χώρο είναι σίγουρα ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Το κόμμα της Δεξιάς εμφανιζόταν τα τελευταία 13 χρόνια ανήμπορο να συνάψει συνεργασίες, ενώ – κυρίως επί Τάσσου Παπαδόπουλου – είχε απομονωθεί πλήρως από τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις. Η αποχώρηση της ΕΔΕΚ, και πολύ περισσότερο μια τυχόν αποχώρηση του ΔΗΚΟ, είναι βέβαιο ότι θα καταστήσει για τον ΔΗΣΥ πιο πρόσφορο το έδαφος για συνομολόγηση συμμαχιών. Ακόμα και η παραμονή του ΔΗΚΟ στη συγκυβέρνηση, όμως, στο παρόν στάδιο δεν προβληματίζει ιδιαίτερα τον ΔΗΣΥ. «Η περίοδος μέχρι τις προεδρικές, οπότε και θα αρχίσουν να διαμορφώνονται οι διάφορες συνεργασίες, είναι μεγάλη και αρκετή για να φέρει σημαντικές ανατροπές», ήταν το χαρακτηριστικό σχόλιο ηγετικού στελέχους του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης στην «Κ». «Δεν θεωρώ ότι η αποχώρηση της ΕΔΕΚ τη φέρνει πιο κοντά σε συνεργασία με τον ΔΗΣΥ, ούτε και ότι η παραμονή του ΔΗΚΟ απομακρύνει τη συνεργασία του ΔΗΣΥ με το κόμμα αυτό. Μπορεί να υπάρξει ανακάτεμα της τράπουλας τελευταία στιγμή. Ούτε η πρώτη φορά θα είναι, ούτε και η τελευταία», δήλωσε η ίδια πηγή. Πάντως, η αποχώρηση του ΔΗΚΟ – αν γίνει και όποτε γίνει – θα φέρει σε ιδιαίτερα πλεονεκτική θέση τον ΔΗΣΥ. Άλλωστε, όπως σημείωσε με νόημα το ίδιο κομματικό στέλεχος, το ΔΗΚΟ προσφέρεται περισσότερο για συνεργασία.

Το κέρδος που έχει αποκομίσει ο ΔΗΣΥ από την αποχώρηση της ΕΔΕΚ είναι κυρίως επικοινωνιακό. Αν και τα τελευταία χρόνια οι θέσεις που κατέθεταν τα κόμματα στη Βουλή, όπως η υιοθέτηση του ευρώ, η ένταξη ή όχι στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, τα θέματα εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, έδειχναν ότι απομονωμένο ήταν το ΑΚΕΛ, η συνεργασία των τριών στη συγκυβέρνηση Χριστόφια έθετε τον ΔΗΣΥ στο περιθώριο. Με την αποχώρηση όμως της ΕΔΕΚ, οι αποστάσεις μεταξύ των κομμάτων και του ΑΚΕΛ αλλάζουν…

ΑΚΕΛ
Επένδυση στο ΔΗΚΟ

Σε δύσκολη θέση βρίσκονται κυβέρνηση και ΑΚΕΛ, που το τελευταίο διάστημα φαίνεται να βάλλονται από παντού. Με την αποχώρηση της ΕΔΕΚ και την ένταση που χαρακτηρίζει τις σχέσεις τους με τον ΔΗΣΥ το τελευταίο διάστημα, η διατήρηση της συνεργασίας με το ΔΗΚΟ – αν θέλουν να διατηρήσουν γέφυρες συνεργασίας για το μέλλον και να μην απομονωθούν πλήρως – είναι μονόδρομος. Για τον λόγο αυτό το κυβερνών κόμμα κινήθηκε προς την κατεύθυνση ικανοποίησης των αιτημάτων του ΔΗΚΟ, χωρίς όμως να προβεί σε κινήσεις που θα τσαλάκωναν την εικόνα του και θα το καθιστούσαν όμηρο στα «θέλω» του ΔΗΚΟ, κάτι που θα μπορούσε να απομακρύνει αριθμό ψηφοφόρων: «Επιθυμούμε συνέχιση της συνεργασίας, όχι όμως με οποιοδήποτε κόστος», δήλωσε στην «Κ» στέλεχος του ΑΚΕΛ. Άλλωστε, στο ΑΚΕΛ γνωρίζουν ότι η συνεργασία αυτή πιθανόν να έχει ως ημερομηνία λήξης τις επόμενες εξελίξεις στο Κυπριακό. «Ακόμα και αν οι δύο πλευρές συμπλεύσουν στο παρόν στάδιο, εύκολα μπορεί να υπάρξει ανάφλεξη», σημείωσε. Για τον λόγο αυτό κυβέρνηση και ΑΚΕΛ δεν παρουσιάζονται πρόθυμοι, παρά τις πιέσεις του ΔΗΚΟ, να αποσύρουν οποιεσδήποτε προτάσεις, θεωρώντας πως μια τέτοια κίνηση θα πλήξει ανεπανόρθωτα την αξιοπιστία, όχι μόνο της ε/κ πλευράς, αλλά και της ίδιας της κυβέρνησης.

Την ίδια στιγμή, το κόμμα αποφεύγει να ανοίξει πόλεμο με την ΕΔΕΚ. Προσεγγίζει φιλικά τη βάση της, ενώ δουλεύει ώστε να χρεωθεί η ηγεσία την ευθύνη του διαζυγίου και την απομάκρυνση για τρία χρόνια από την εξουσία. Στόχος είναι η διατήρηση των γεφυρών επικοινωνίας με σειρά στελεχών της ΕΔΕΚ, αλλά και με φίλους των Σοσιαλδημοκρατών που διαφωνούν με τις επιλογές της ηγεσίας του Κινήματος, και γιατί όχι και μια μελλοντική συνεργασία με την ηγεσία του κόμματος, είτε με υποψήφιο τον Χριστόφια, είτε – αν αυτό δεν είναι δυνατόν – με κάποιον άλλο.

ΔΗΚΟ
Ο Μάριος το δικό του

Υπό άλλες συγκυρίες, η αποχώρηση της ΕΔΕΚ θα μπορούσε να αναδείξει το ΔΗΚΟ ως τον πλέον ευνοημένο. Προεδρικό και ΑΚΕΛ εμφανίζονταν ευθύς εξαρχής αποφασισμένα να κρατήσουν το κόμμα στη συγκυβέρνηση, ώστε να αποφύγουν την πλήρη απομόνωση και να κρατήσουν τις γέφυρες για μελλοντικές συνεργασίες. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και τα συμφωνηθέντα μεταξύ Χριστόφια και Καρογιάν που αναβαθμίζουν τον λόγο και ρόλο του ΔΗΚΟ στη συγκυβέρνηση, φυσικά υπό την αίρεση της απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ. Ενώ όμως είναι ξεκάθαρο ότι και το Προεδρικό και ο ίδιος ο Μάριος Καρογιάν ευνοούν ενίσχυση της συνεργασίας, η ύπαρξη στο ΔΗΚΟ δύο γραμμών και οι συνεχείς επιθέσεις από τη μερίδα των σκληρών εναντίον του Προέδρου δημιουργούν προβλήματα πρακτικού και επικοινωνιακού χαρακτήρα στο κόμμα και δεν του επιτρέπουν να επωφεληθεί της ευνοϊκής αυτής συγκυρίας. «Στο ΔΗΚΟ υπάρχουν αυτή τη στιγμή δύο ομάδες, οι οποίες αρνούνται ακόμα και να μιλήσουν μεταξύ τους», δήλωσε στην «Κ» υψηλόβαθμο στέλεχος του κόμματος της συγκυβέρνησης. «Αυτή η εσωστρέφεια δεν επιτρέπει στο κόμμα να εκμεταλλευτεί την επιρροή που του δίνει η συγκυρία αυτή».

Την Τρίτη, εκτός απροόπτου, συνέρχεται η Κεντρική Επιτροπή του κόμματος. Η ομάδα των «σκληρών», που δεν έχει πλειοψηφία στο Εκτελεστικό Γραφείο, αναμένεται να την αναζητήσει στην Κεντρική, όπου θα ασκήσει και πάλι πιέσεις στον Μάριο Καρογιάν για άμεση αποχώρηση από την κυβέρνηση, έχοντας επιπλέον σαν όπλο το επιχείρημα ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας δεν αποσύρει από τις συνομιλίες τις θέσεις του περί εκ περιτροπής προεδρίας, σταθμισμένης ψήφου και εποίκων. Το ΔΗΚΟ έχει διαχρονικά ταυτιστεί με την εξουσία. Έχει άλλωστε συνάψει συνεργασίες με όλες σχεδόν τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου με λάφυρα είτε την προεδρία είτε υπουργεία. Μόνο σε δύο περιόδους το ΔΗΚΟ δεν συμμετείχε στην κυβέρνηση. Την πενταετία Βασιλείου (1988-93) και τη δεύτερη πενταετία Κληρίδη (1998-2003). Για τον λόγο αυτό, το κόμμα τώρα, επί προεδρίας Καρογιάν, θέλει να παρουσιάζεται προσεκτικό ώστε να περάσει το μήνυμα ότι αυτό που επιδιώκει είναι τη συμμετοχή του στις αποφάσεις και όχι τις καρέκλες της εξουσίας, παρόλο που και αυτές είναι θεμιτές στην περίπτωση κυβερνητικού συνεταιρισμού. Την ίδια στιγμή, θεωρείται αυτονόητο ότι η αποχώρηση του κόμματος το αμέσως επόμενο διάστημα από την κυβέρνηση δεν θα έχει οποιαδήποτε κέρδος για το ΔΗΚΟ, ιδιαίτερα με τις προοπτικές στο Κυπριακό να είναι δυσοίωνες. Το ερώτημα είναι κατά πόσον η απόφαση του ΔΗΚΟ θα επισκιασθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο από την αποχώρηση της ΕΔΕΚ. «Σεβόμαστε την απόφαση της ΕΔΕΚ, αλλά αυτή δεν βάζει πίεση στο δικό μας κόμμα. Αν το ΔΗΚΟ μπορεί μένοντας στην κυβέρνηση να διαμορφώσει και να επιβάλει θέσεις που θα αποτρέπουν μια κακή λύση, τότε θεωρώ ότι αυτό θα είναι θετικό», δήλωσε στην «Κ» ο Φώτης Φωτίου, εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΚΟ. Ο κ. Φωτίου εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι αν το κόμμα βγει ενισχυμένο από τη διαβούλευση με τον Πρόεδρο, δεν θα υπάρξει θέμα ροής ψήφων προς την ΕΔΕΚ. Πάντως, για το ΔΗΚΟ, πολύ σημαντική θα είναι η διατήρηση τουλάχιστον των ποσοστών που έλαβε στις ευρωεκλογές, ώστε να μην απολέσει τον ρυθμιστικό του ρόλο.

Μεγάλος χαμένος αναδεικνύεται το Κυπριακό

Η αποχώρηση της ΕΔΕΚ από τη συγκυβέρνηση αλλά και η πρόθεση που έχει δείξει το τελευταίο διάστημα ο ΔΗΣΥ για υιοθέτηση μιας πιο σκληρής αντιπολιτευτικής γραμμής στο Κυπριακό, φαίνεται να ισχυροποιούν, για την ώρα τουλάχιστον, την επιρροή του ΔΗΚΟ και να οδηγούν τον Πρόεδρο σε πιο συγκρατημένες κινήσεις στο Κυπριακό.

Δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαίο το γεγονός ότι από την επομένη της αποχώρησης της ΕΔΕΚ, ο Πρόεδρος Χριστόφιας έσπευσε να δηλώσει πως, παρά τα όσα ισχυρίζονται κάποιοι τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου, δεν βρισκόμαστε κοντά σε λύση. Παράλληλα, η φορτική υπενθύμιση εσχάτως του Προέδρου Χριστόφια «ότι τίποτα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συμφωνημένο εάν δεν συμφωνηθούν τα πάντα», αφήνοντας σαφώς να νοηθεί ότι σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και τα θέματα της εκ περιτροπής προεδρίας και των εποίκων, αναδύει μια οσμή πρόωρης εγκατάλειψης…

Αλλαγή πλεύσης στο Κυπριακό δείχνουν και οι τελευταίες ενέργειες του Προέδρου. Ο Δημήτρης Χριστόφιας εμφανίζεται επιφυλακτικός να μπει σε εντατικές διαπραγματεύσεις μέχρι τον Απρίλιο. Παρά τις διεθνείς πιέσεις για συνέχιση των εντατικών, ο ίδιος δεσμεύτηκε σε τέσσερεις μόνο συναντήσεις, και αφού πρώτα προηγήθηκε τηλεφώνημα του Μπαν Κι Μουν με στόχο τη διασφάλιση από πλευράς Η.Ε. της συνέχισης των συνομιλιών. Επί τούτου, ξένη διπλωματική πηγή διατύπωνε στην «Κ» σχετική απορία: «Δείχνει απρόθυμος να μπει σε εντατικές ώστε να αποφύγει το σενάριο που ο ίδιος έχει δημοσίως τονίσει ότι απεύχεται: τη συζήτηση δηλαδή των σημαντικότερων κεφαλαίων με τον Έρογλου. Αυτό προκαλεί ερωτηματικά».

> *Το διαζύγιο της ΕΔΕΚ με το ΑΚΕΛ αυξάνει την επιρροή του ΔΗΚΟ*

Ακόμα πιο καυστικό ήταν στέλεχος της αντιπολίτευσης: «Η κυβέρνηση συνεχίζει την πολιτική των ισορροπιών, ή του ενός βήματος μπροστά και των δύο πίσω. Συνεχίζει τις συνομιλίες – που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως βήμα μπροστά – την ίδια στιγμή όμως συναινεί στη διεξαγωγή τεσσάρων μόνο συναντήσεων, κάνοντας δύο βήματα πίσω. Προβαίνει σε κινήσεις που συντηρούν την αισιοδοξία για λύση, ικανοποιώντας τη μερίδα που είναι υπέρ της λύσης και τη βάση του κόμματός του, αλλά την ίδια στιγμή κινείται στη βάση διατήρησης και της συγκυβέρνησης».

Η τοποθέτηση ανθρώπου του ΔΗΚΟ στη διαπραγματευτική ομάδα, δεδομένων και των θέσεων που διατηρεί το συγκεκριμένο κόμμα τόσο όσον αφορά την εκ περιτροπής προεδρία όσο και την παραμονή των εποίκων, αναμένεται να σκληρύνει περαιτέρω τη στάση του Προέδρου στο τραπέζι των συνομιλιών το αμέσως επόμενο διάστημα, παρόλο που οι γνωρίζοντες πράγματα και καταστάσεις επιμένουν ότι, αν το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι υπηρεσιακός, θα έχει όρια, πέρα από τα οποία θα είναι δύσκολο να ξεφύγει.

cablenet
/ television / internet / telephony

130

Επέλεξε τη δική σου **ταχύτητα**

cable/talk+surf+view 1M

€23 το μήνα

- Διαδίκτυο μέχρι 1024/256 Kbps
- 40 τηλεοπτικά κανάλια
- Τηλεφωνία (χωρίς πάγιο Cyta)
- Δωρεάν κλήσεις μεταξύ συνδρομητών
- Δωρεάν εγκατάσταση

cable/surf+view 5M

€39 το μήνα

- Διαδίκτυο μέχρι 5120/512 Kbps
- 40 τηλεοπτικά κανάλια
- Δωρεάν εγκατάσταση

cable/family+ 6M

€49 το μήνα

- Διαδίκτυο μέχρι 6144/768 Kbps
- 60 ψηφιακά τηλεοπτικά κανάλια
- 2 τηλεφωνικές γραμμές (χωρίς πάγιο Cyta)
- Δωρεάν κλήσεις μεταξύ συνδρομητών
- Δωρεάν εγκατάσταση

www.cablenet.com.cy

-Μετά την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος, Πρόεδρε, αποδέχομαι κι εγώ την εκ περιτροπής προεδρία, φτάνει να είναι εσένα που θα διαδεχθώ!
-Είσαι σίγουρος Μάριε ότι θα δεχθούν κάτι τέτοιο οι Κολοκασίδης, Νικόλας και Κενεβέζος;

Ο Μάριος το δικό του

Τη μερίδα του λέοντος στην προσοχή του Ιανού παίρνει – και δικαιωματικά – σήμερα το ΔΗΚΟ και οι διεργασίες εντός και εκτός του κόμματος. Έχουμε και λέμε λοιπόν. Άστραψε και βρόντηξε ο Μάριος Καρογιάν, με τους λεγόμενους σκληρούς του κόμματός του. Σύμφωνα με πηγή προσκείμενη στον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, οι Γιώργος Κολοκασίδης και Κυριάκος Κενεβέζος και λιγότερο ο Νικόλας Παπαδόπουλος δεν σεβάστηκαν την κρισιμότητα των στιγμών όπως αυτή προδιαγραφόταν ενόψει των συναντήσεων Χριστόφια-Καρογιάν. Εκεί που χρειαζόταν σκέψη και περισυλλογή, εκεί που χρειαζόταν συλλογική προσπάθεια, αντί να συμβάλουν, έστηναν ναρκοπέδια κι έβαζαν παγίδες στον πρόεδρο του ΔΗΚΟ. Παρόλα αυτά, ο κ. Καρογιάν είναι πολύ ικανοποιημένος από το επίπεδο του διαλόγου και της κατανόησης που συνάντησε στο Προεδρικό Μέγαρο και εμφανίζεται και σίγουρος ως προς την επιρροή που έχει τόσο στη βάση του κόμματός του όσο και στην Κεντρική Επιτροπή και το Εκτελεστικό Γραφείο. Κοντολογίς, τα όσα συμφωνήθηκαν μεταξύ Προέδρου Χριστόφια και Μάριου Καρογιάν θα αποτελέσουν από τούδε και στο εξής το πλαίσιο της συνεργασίας του ΔΗΚΟ με το Προεδρικό, ανεξαρτήτως «σκληρών» ή «μαλακών» ιστών στο κόμμα... Κατάλληλος τίτλος στην προκειμένη περίπτωση είναι: «Ο Μάριος κάνει το δικό του κι οι σκληροί ας λένε τα δικά τους».

Άσοφη στάση

Επιχειρήσαμε να μιλήσουμε με τον κ. Καρογιάν, ωστόσο ευγενικά αρνήθηκε, λέγοντας ότι θα το κάνει μετά τη σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής. Φυσικά ο Ιανός, μετά την άρνηση, κατευθύνθηκε σε παραπλήσια πηγή για να ξεδιψάσει την περιέργειά του. Ανοίγοντας λοιπόν τη βρύση, ακούσαμε τα παρακάτω χαρακτηριστικά: «Από τη στιγμή που το κόμμα αποφάσισε σχετικά με το τι ο κ. Καρογιάν θα έθετε ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας και που ο εκπρόσωπος του κόμματος με δηλώσεις του τα κοινοποίησε στα ΜΜΕ, θα ανέμενε κανείς ότι η πλέον σοφή στάση υψηλά ισταμένων αξιωματούχων του κόμματός μας θα ήταν να αναμένουν να δουν τα αποτελέσματα των συναντήσεων και μετά να τοποθετηθούν. Αντ' αυτού, οι δικοί μας υψηλά ιστάμενοι αξιωματούχοι πολλάκις και καθημερινώς διαγκωνίζονταν ποιος θα κάνει στα ΜΜΕ τις περισσότερες δηλώσεις, που κατά κανόνα διαστρέβλωναν και υπερέβαλλαν για τις θέσεις του Εκτελεστικού Γραφείου».

Οι νεαροί και οι σούζες

Η ίδια πηγή, όταν ζητήσαμε περαιτέρω διευκρίνιση της στάσης των υψηλά ισταμένων αξιωματούχων του ΔΗΚΟ, εξήγησε ότι πολλές φορές, στις δηλώσεις τους στα ΜΜΕ, έφτασαν μέχρι του σημείου να βάζουν και τελεσίγραφα, του τύπου «αν ο Πρόεδρος δεν αποσύρει ή αν ο Πρόεδρος δεν αποδεχθεί...». «Αυτό δεικνύει ότι δεν έχουν αντίληψη του πώς λειτουργεί μια πολιτεία, ότι δηλαδή επιβάλλεται στοιχειώδης σεβασμός και ότι όταν λοιδορείς τον Πρόεδρο του κράτους ή απαιτείς δημοσίως να αποσύρει θέσεις ή προτάσεις που έθεσε προς συζήτηση σε ένα τραπέζι συνομιλιών υπό τα Ηνωμένα Έθνη, πλήττεις την υπόσταση του θεσμού του Προέδρου, πλήττεις την ίδια την πατρίδα σου. Εκτός κι αν δεν αντιλαμβάνονται τη σοβαρότητα της κατάστασης και τα εκλαμβάνουν όλα σαν ένα επικοινωνιακό παιχνίδι. Αν έτσι είναι, τότε λανθάνονται. Διότι τα διαδραματιζόμενα στο εσωτερικό δεν τα παρακολουθούν μόνο οι Κύπριοι αλλά και όλη η διεθνής κοινότητα και το ΔΗΚΟ στις κρίσιμες στιγμές πρέπει να είναι και να εμφανίζεται σοβαρό και όχι σαν παρέα νεαρών που κάνουν σούζες σε πολιτικές λεωφόρους». Και ο νοών νοείτω.

Λέγε με Γιώργο

Αυτή η στάση από πού προκύπτει, ρωτήσαμε για το παράδειγμα των νεαρών με τις σούζες. Μας απάντησαν με ερωτήματα του τύπου: «Από πού αντλούν αυτές τις συμπεριφορές; Από την πολιτική τους πείρα; Από τη συμμετοχή τους σε συνομιλίες; Από τη διεθνή εμπειρία τους σε θέσεις-κλειδιά; Από την πολύχρονη θητεία τους σε υπουργικούς ή βουλευτικούς θώκους; Ή είναι μήπως κληρονομικά δικαιώματα; Δεν είναι καλύτερα τα νέα πολιτικά στελέχη να τα χαρακτηρίζει μια πιο μειλίχια συμπεριφορά και μια μετριοφροσύνη; Πώς είναι δυνατόν ένα πολιτικό στέλεχος να ζητά π.χ. από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αποσύρει προτάσεις, να εκτεθεί διεθνώς και να απολογηθεί, τη στιγμή που το ίδιο το πρόσωπο, όταν θα έπρεπε να είχε το σθένος να απολογηθεί ενώπιον του Εκτελεστικού Γραφείου επειδή δεν σεβάστηκε αποφάσεις του Σώματος, εγωιστικά απέφυγε να παραδεχθεί κάτι τέτοιο για να μην "πέσει από το εγώ του"»; Όπως μου μιλούσε η πηγή από το ΔΗΚΟ, στο βάθος σαν μουσικό χάλι έπαιζε το τραγουδάκι που λέει «με λένε Γιώργο και ποτέ δεν τραγουδάω». Ή μήπως μου φάνηκε;

Ο σοφός του ΔΗΚΟ

Σε κάθε κόμμα υπάρχουν κι εκείνοι οι άνθρωποι που σπανίως μιλούν, αλλά όταν ανοίξουν το στόμα τους, λένε σοφές κουβέντες. Οι παλιές καραβάνες στο δικό μας κουρμπέτι ξέρουν πού να τους εντοπίσουν στις κρίσιμες στιγμές. Ακούστε λοιπόν τι μας είπε ένας σοφός Δηκοϊκός: «Περίμενα ότι ο Μάριος θα ήταν ολίγον τι πιο έξυπνος και πως τη δεύτερη μέρα που πήγε στον Χριστόφια θα έπαιρνε μαζί του και τον Κολοκασίδη. Εκεί θα κέρδιζε και το παιχνίδι μια κι όξω»!

Κι ο Μάρκος

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, λένε οι κακές γλώσσες, επιθυμεί διακαώς τη συνέχιση της συνεργασίας για εξυπηρέτηση προσωπικών συμφερόντων. Πιθανή αποχώρηση του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση θα θέσει τον Μάρκο Κυπριανού σε θέση μάχης ενόψει των επερχόμενων βουλευτικών εκλογών. Η ενδεχόμενη εξασφάλιση από μέρους του Μάρκου ενός ηγεμονικού ποσοστού σε σταυρούς θα δημιουργήσει αρκετά προβλήματα στον Μάριο Καρογιάν, τα οποία, όπως λένε οι ίδιες γλώσσες, προτιμά να αποφύγει.

Σκεπτικισμός Ακελικών

Μπορεί κάποιοι να λένε ότι στο ΑΚΕΛ η μονολιθικότητα είναι θρησκεία, όμως οι ενέργειες του Προέδρου Χριστόφια συναντούν και μια κριτική που εκφράζεται περισσότερο ως σκεπτικισμός και εν μέρει ως απογοήτευση των πιο ένθερμων υποστηρικτών του. Όπως μας ελέχθη, αρκετά στελέχη της «ρεαλιστικής σχολής» εντός κόμματος βλέπουν με καχυποψία τις κινήσεις των τελευταίων ημερών, οι οποίες τείνουν να βάλουν στο περιθώριο το Κυπριακό. Ο Πρόεδρος, λένε, αντί να κλειστεί σε ένα δωμάτιο με τον Ταλάτ μέχρι να βρεθεί λύση, αναλώνει τον πολύτιμο χρόνο του προσπαθώντας να γίνει αρεστός ακόμα και στους σκληροπυρηνικούς του ΔΗΚΟ. Διερωτώνται δε αν πάει να χαθεί το δάσος για το δέντρο. Το ζήτημα είναι όμως ποιος θα δέσει την κουδούνα στην ουρά της γάτας και θα το πει στον Πρόεδρο...

Θα κάνει ταμείο

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα προσέλθει στον νέο γύρο επαφών αποδυναμωμένος λόγω της κατάστασης στο εσωτερικό μέτωπο, δήλωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος. Με τη συγκεκριμένη διαπίστωση φαίνεται να συμφωνεί και ο κ. Νταβούτογλου, ο οποίος, σύμφωνα με πληροφορίες του ΟΗΕ, ετοιμάζεται να καταθέσει έγγραφα επί όλων των πτυχών του Κυπριακού τις επόμενες μέρες. Και ενώ εμείς θα τα καταδικάζουμε ως απαράδεκτα, η τουρκική πλευρά θα πετυχαίνει να κλείσει και αυτό τον γύρο συνομιλιών φορτώνοντας όλη την ευθύνη στη δική μας πλευρά. Θα κάνει δηλαδή «bank» στα μέχρι σήμερα (από το 2004) συσσωρευμένα κέρδη που έχει αποκομίσει. Αλήθεια, το συγκεκριμένο τηλεπαιχνίδι το θυμάστε;

Και τα Η.Ε. αγωνιούσαν

Όπως μεταδίδει ο Ιανός ΙΙ από Νέα Υόρκη, πολύ περίεργες είναι οι αναλύσεις για το Κυπριακό των πολιτικών συμβούλων του γ.γ. του ΟΗΕ σχετικά με τα διαδραματιζόμενα στην Κύπρο. Πάσκοε και Ντάουνερ έχουν πείσει τον κ. Μπαν πως με την αποχώρηση της ΕΔΕΚ από τη συγκυβέρνηση έχουν «λυθεί» τα χέρια Χριστόφια και μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω εντατικοποίηση των διαπραγματεύσεων, κάνοντας, λόγου χάριν, μία συνάντηση τη βδομάδα. Περίμεναν πάντως πώς και πώς τη συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας με τον Μάριο Καρογιάν την Πέμπτη, για να δουν τι θα πράξουν στο εξής. Έτσι λοιπόν εξηγείται και το τηλεφώνημα του γ.γ. του ΟΗΕ προς τον Πρόεδρο Χριστόφια, το περασμένο Σάββατο (και όχι την Κυριακή όπως εγράφη), στο οποίο ωστόσο ο Πρόεδρος δεν άφησε στον Μπαν Κι Μουν πολλά περιθώρια να ελπίζει σε περισσότερα. Αξιωματούχος του ΟΗΕ είπε στη στήλη ότι στόχος των συνομιλιών είναι να κλείσουν εντελώς 2-3 κεφάλαια (διακυβέρνηση, οικονομία, Ε.Ε.) και η συνέχεια «μετεκλογικά». Βέβαια, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, μιλώντας στον κ. Μπαν, δεν απέκλεισε πλήρως τη διεξαγωγή περισσότερων συναντήσεων από τις τέσσερεις που ανακοίνωσε, νοουμένου ότι θα προκύψει ανάγκη... Την ίδια ώρα, κάπως πιο αμυδρά κυκλοφορούσε και το σενάριο η νέα επιδιωκόμενη εντατικοποίηση των συνομιλιών να έχει ως στόχο να δώσει στον Ερντογάν δυνατότητα κάποια στιγμή να ζητήσει από τον Έρογλου να αποσυρθεί από υποψήφιος.

Πρόωρος ο εορτασμός

Στις 9 Μαρτίου τελικά πρόκειται να πραγματοποιηθεί στον Λευκό Οίκο ο καθιερωμένος εορτασμός της Ημέρας της Ελληνικής Ανεξαρτησίας. Ο λόγος που η 25η του Μάρτη θα έλθει δυο εβδομάδες νωρίτερα σχετίζεται με το βεβαρημένο πρόγραμμα του προέδρου Μπαράκ Ομπάμα, ο οποίος εκείνο το διάστημα θα απουσιάζει από τις ΗΠΑ. Και δεν θα ήθελε να λείψει από την εκδήλωση αυτή και να δυσαρεστήσει τους Ελληνοαμερικανούς υποστηρικτές του, που είναι αρκετά δυσαρεστημένοι με τη «δυστοκία» στην ανεύρεση ημερομηνιών για την επίσκεψη του πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου στην Ουάσινγκτον.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Γράφει **Η ΔΡΑΚΟΥΝΑ**

EX - PARTE

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Καθαρή νηστεία (μια παράδοση)

Την Καθαρή Δευτέρα είχα όλη την καλή διάθεση να κάνω όλα τα παραδοσιακά events που σχετίζονται με εκείνη τη μέρα. Είχα σκοπό να φάω του κόσμου τα λαχανικά, ξιδάτα όλων των ειδών και χρωμάτων, να πιω κρασί μέχρι λιποθυμίας και ενώ δεν τρώω συνήθως ελιές, τη Δευτέρα έλεγα να κάνω μια εξαίρεση (μαύρες, πράσινες, τσακιστές, ξιδάτες, όλες).

Ένεκα του νέφους σκόνης και ένεκα του ότι ανήκουμε στις ευπαθείς ομάδες που παθαίνουν κρίση άσθματος και άλλα σπαστικά και μάλλον δεν θα καταφέρουμε να επιζήσουμε της πυρηνικής καταστροφής μαζί με τις άλλες κατσαρίδες του είδους μας (δεν πειράζει, μια ζωή την έχουμε και θα τη γλεντήσουμε), δεν εκδράμαμε στους αγρούς, αλλά περάσαμε τη μέρα σε ωραιότατο προάστιο της Λευκωσίας.

Θυμήθηκα τη γιαγιά μου που έλεγε ότι, στα νιάτα της, οι Λευκωσιάτες έκοβαν τη μύτη της Σαρακοστής στον λόφο της Αγίας Παρασκευής, εκεί που τώρα είναι το ξενοδοχείο Hilton, κάτι σχολεία, ένα στρατόπεδο, δεκάδες πολυκατοικίες, μια Κεντρική Τράπεζα, τα γραφεία διεύθυνσης της Τράπεζας Κύπρου, ένα μικρό ξωκλήσι για το ξεκάρφωμα, το σήμαντρό του δεν χτυπά, δεν έχει ψάλτη ούτε παπά, και γενικά μόνο εγώ λείπω από το ensemble – σαν πολλοί δεν μαζεύτηκαν τελικά στον λόφο της Αγίας Παρασκευής; Οι παλιοί Λευκωσιάτες, λοιπόν, κάθονταν και αγνάντευαν από ψηλά (σε λόφο ήταν άλλωστε) τα τείχη της Λευκωσίας και θαύμαζαν τη φύση και το τρελοκομείο που στεγαζόταν τότε στην περιοχή, πριν μετακομίσει στην περιοχή Αθαλάσσας.

Καθώς είχα στο μυαλό μου αυτή την ευχάριστη εικόνα, άναψα το ραδιόφωνο στο Τρίτο Πρόγραμμα του ΡΙΚ. Ο ένας μετά τον άλλον, οι φανατικοί ακροατές έκαναν αφιερώσεις, τραγουδούσαν τσιαττιστά, απάγγελλαν ποιήματα, και γενικά ξεσάλωναν με διάφορους τρόπους. Όλοι μέχρι τον ένα μεμψιμοιρούσαν για τα κατεχόμενα χωριά τους, για τα μη κατεχόμενα χωριά τους, για παραδόσεις και συνήθειες μιας άλλης εποχής. Μιας εποχής που ανήκει στη σφαίρα του μύθου και του θρύλου. Της εποχής που η ζωή θύμιζε κυπριώτικο σκετς (όχι τα καταθλιπτικά τύπου Γενιές της Σιωπής και Ρόδα της Οργής, τα άλλα, τα light, με το happy ending).

Γιατί όμως ο νους μου πήγε αμέσως σε κυπριώτικο σκετς; Τα ήθη και έθιμα ενός τόπου έχουν νόημα όταν ασκούνται την κατάλληλη στιγμή στις κατάλληλες συνθήκες. Αλλιώς αντιγράφουμε (και μάλιστα με κακό τρόπο) πράγματα που μάθαμε παπαγαλία. Τα ήθη και έθιμα στην τελική είναι η πρακτική που ακολουθεί ένα συγκεκριμένο group ανθρώπων για ένα χρονικό διάστημα. Ο χρόνος κυμαίνεται αναλόγως. Κάτι που ασκείται για 500 χρόνια θεωρείται μέρος της παράδοσης. Αλλά και κάτι που ασκείται τα τελευταία 50 χρόνια μπορεί να θεωρηθεί παράδοση. Παράδοση είναι βασικά οτιδήποτε «παραδίδεται» από τις παλιές γενιές στις νέες.

Οι ακροατές του ραδιοφώνου και τα τσιαττιστά τους, δυστυχώς μου θύμισαν τις καρικατούρες που βλέπουμε στην τηλεόραση. Διότι, προσωπικά, δεν είχα κανένα ζωντανό παράδειγμα για να συγκρίνω. Οι δικοί μου πρόγονοι δεν μου παρέδωσαν οτιδήποτε από αυτά που περιέγραφαν οι ακροατές στο ραδιόφωνο. Διότι δεν κατάγομαι από χωριό. Ούτε για πλάκα. Ούτε καν για να διεκδικήσω κάποιου είδους επίδομα.

Δεν είναι όλη η Κύπρος που ζούσε ανέκαθεν στα χωριά, φούρνιζε το κουλούρι της στον πλιθαρένιο φούρνο και ακολουθούσε κάποιες fixed βουκολικές παραδόσεις. Μερικοί από μας μεγάλωσαν σε πόλη, μεγάλωσαν οι γονείς τους σε πόλη, μεγάλωσαν και οι παππούδες και προπαππούδες τους σε πόλη και δεν ξέρουν πώς να πυρώσουν φούρνο. Για την ακρίβεια, είμαστε πλέον η πλειοψηφία. Πόσων από μας οι γονείς ήρθαν κατευθείαν από το χωριό; Θα ήταν τουλάχιστον αστείο να πάω να κόψω τη μύτη της Σαρακοστής στον λόφο της Αγίας Παρασκευής επικαλούμενη κάποιου είδους λευκωσιάτικη παράδοση, διότι απλούστατα δεν υπάρχει πια λόφος για να εκδράμεις. Θα σε πατήσουν τα αυτοκίνητα. Είναι εξίσου αστείο να μπεις στο διπλοκάμπινο, να οδηγήσεις σε μια ερημιά, να ποδοπατήσεις τη φύση και ό,τι άλλο βρεθεί στο πέρασμά σου, να φας μέχρι σκασμού τα νηστίσιμά σου και ακολούθως την επομένη να επιστρέψεις στο σουβλάκι-delivery και τα σαλάμια.

Όταν κάτι δεν έχει νόημα, είναι αστείο να επιμένεις σε αυτό. Είτε αυτό βαφτίζεται «παράδοση» είτε βαφτίζεται «τρόπος ζωής».

ΕΡΑ

Αν η νηστεία ήταν μια ευχάριστη περίοδος gourmet πειραματισμού, δεν θα ονομαζόταν νηστεία, αλλά «χαλαρή ανοιξιάτικη δίαιτα».

Διανύσαμε κιόλας την πρώτη εβδομάδα των νηστειών. Το τι gourmet νηστίσιμο παρέλασε μέσα σε τάπερ στη δουλειά δεν περιγράφεται. Τεράστιες γαρίδες από τη Βόρεια Θάλασσα, θύματα των νηστειών μας, φασόλια με σόγια και noodles (χωρίς αβγό) και bamboo shoots και χυμός coconut και σολομοί καπνιστοί και βραστοί, και σουπιές γεμιστές. Η τηλεόραση έχει 2-3 προγράμματα μαγειρικής τη μέρα, πώς να μη μεταμορφωθούμε σε Gordon Ramsay; Μέχρι και η πεθερά μου τρώει σόγια και θεωρεί ότι νηστεύει. Κατάντησαν τα νηστίσιμα πιάτα στα εστιατόρια να είναι πιο ενδιαφέροντα από το κανονικό μενού. Παίρνουν οι σεφ τα απδιαστικά όσπρια και τα μετατρέπουν σε ποίημα. Όλα θέλουν να σου πουν «εντάξει, είναι μεγάλη δοκιμασία η νηστεία, αλλά για δες, μπορείς να την κάνεις διασκεδαστική και νόστιμη».

Δηλαδή να χάσει κάθε νόημα. Αν η νηστεία ήταν μια ευχάριστη περίοδος gourmet πειραματισμού, δεν θα ονομαζόταν νηστεία, αλλά «χαλαρή ανοιξιάτικη δίαιτα».

Αν η νηστεία επαναπροσδιοριζόταν σήμερα, αντί για την απαγόρευση διαφόρων φαγητών (που δεν μας κάνουν πλέον αίσθηση διότι είμαστε χορτασμένοι), θα έπρεπε να απαγορεύει τη χρήση ορισμένων υλικών αγαθών. Έτσι, για να φανεί η στέρηση, να δυσκολευτείς και να πονέσεις. Φάε όσο θέλεις, αλλά για όλη τη Σαρακοστή απαγορεύεται να χρησιμοποιήσεις το κινητό σου. Απαγορεύεται να σερφάρεις στο διαδίκτυο. Απαγορεύεται να δεις τηλεόραση. Απαγορεύονται όλες οι επαφές με την τεχνολογία που συνήθως χρησιμοποιείς. Πώς σου φαίνονται αυτές οι περικοπές; Δύσκολη δοκιμασία ε; Έτσι θα έπρεπε να είναι. Πού να 'ξεραν οι πρώτοι χριστιανοί που επινόησαν τη νηστεία ότι μετά από 2000 χρόνια οι καλοί χριστιανοί του μέλλοντος θα εξέδιδαν μέχρι και ειδικές μαγειρικές για νηστίσιμα;

Έτσι κι εγώ δεν νήστεψα και δεν σκοπεύω να νηστέψω. Ούτε την Καθαρή Δευτέρα, ούτε καμία άλλη μέρα.

Αφού ξίνισα το στομάχι μου καλά-καλά, κατά τις επτά το απόγευμα της Δευτέρας που είχα πεθάνει από την πείνα (δεν χορταίνεις με το κραμπί και το μαρούλι), παράγγειλα μια οικογενειακή πίτσα περιποιημένη με απ' όλα για να κλείσει η μέρα ευχάριστα. Άκουσα μπορείς να κλείσεις τη μέρα σου και με ένα λαχταριστό burger, αλλά εγώ δεν ξέρω απ' αυτά τα ξενόφερτα. Όταν ήμουν έφηβη, οι ξένες αλυσίδες fast food ήταν κάτι που για να το βρεις έπρεπε να ταξιδέψεις σε άλλη χώρα. Για μας υπήρχε το submarine δίπλα από το Piccadilly και η πίτσα.

http://drakouna.blogspot.com

EPA

Η βίαιη παρέμβαση της τουρκικής Δικαιοσύνης αποδίδεται σε νέο σχέδιο για την απαγόρευση του κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) από το Συνταγματικό Δικαστήριο. Μια λύση σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα είναι οι πρόωρες εκλογές ή το δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του συντάγματος.

Νέα πολιτειακή σύγκρουση στην Τουρκία

Απρόβλεπτες οι διαστάσεις της οξείας αντιπαράθεσης του Ερντογάν με τη δικαστική ελίτ

Σε πολιτική βόμβα μεγατόνων ενδέχεται να μετεξελιχθεί η οξύτατη αντιπαράθεση μεταξύ της κυβέρνησης Ερντογάν και της δικαστικής ελίτ, μετά τη σύλληψη του Ιλχάν Τζιχανέρ, εισαγγελέα του Ερζιντζάν, κατηγορουμένου για ανάμειξη στην υπόθεση Εργκένεκον. Τέτοιες είναι οι προεκτάσεις της νέας «σύρραξης», ώστε η κυβέρνηση απείλησε να προκηρύξει δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του συντάγματος ή ακόμη και πρόωρες εκλογές, ενώ ο πρόεδρος Γκιουλ ζήτησε μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος υπό τη μορφή του κατεπείγοντος. Η «δικαστική κρίση» ξέσπασε, όταν το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων σε έκτακτη σύνοδό του αποφάσισε την υποβάθμιση τεσσάρων άλλων εισαγγελέων, κυρίως δε του Οσμάν Σανάλ, εισαγγελέα του Ερζουρούμ, που είχε διατάξει τη σύλληψη του Τζιχανέρ. Την απόφαση που ελήφθη ερήμην του αρμόδιου υπουργού Σαντουλάχ Εργκίν υιοθέτησαν αμέσως το Εφετείο και το Συμβούλιο Επικρατείας. Και τότε άρχισε ο πόλεμος των λέξεων ανάμεσα σε κυβερνητικούς αξιωματούχους και δικαστές, με διαφαινόμενη επίπτωση στο εγγύς μέλλον την κορύφωση της σύγκρουσης κυβέρνησης Ερντογάν και κεμαλικού-στρατιωτικού κατεστημένου.

Η τουρκική κυβέρνηση απείλησε να προκηρύξει δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του συντάγματος ή ακόμη και πρόωρες εκλογές

Μύδρους εναντίον των δικαστών εξαπέλυσαν ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Μπουλέντ Αρίντς και ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Εργκίν. «Πρόκειται για παρεμπόδιση του έργου της ανεξάρτητης Δικαιοσύνης», είπε ο κ. Αρίντς, ενώ ο κ. Εργκίν χαρακτήρισε «παράνομη» την απόφαση εις βάρος του εισαγγελέα Σανάλ, διότι το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων δεν είναι αρμόδιο να λαμβάνει τέτοιου είδους αποφάσεις, αγνοώντας το σύνταγμα. Προτού προβεί στις δηλώσεις αυτές, ο υπουργός Δικαιοσύνης είχε συνάντηση με τον πρωθυπουργό Ερντογάν.

Σημειώνεται ότι ο Τζιχανέρ, που συνελήφθη για πλαστογραφία, παραποίηση στοιχείων και συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, είχε διατάξει το 2007 έρευνα εις βάρος θρησκευτικών κοινοτήτων του Ερζιντσάν, κυρίως της κοινότητας των Ισμαηλιτών και του Ιδρύματος Μεδίνα. Εξού και η κεμαλική αντιπολίτευση, αλλά και η ηγεσία του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων έσπευσαν να αποδώσουν ύποπτα κίνητρα στην κυβέρνηση, λόγω της σύλληψης Ερζιντζάν.

Η σύγκρουση ανάμεσα στην κυβέρνηση και στο δικαστικό κατεστημένο επέρχεται σε περίοδο φορτισμένη από σημαδιακές εξελίξεις και γεγονότα. Η δίκη της Εργκένεκον συνεχίζεται με όλο και νέους κατηγορουμένους, προερχόμενους από την ανώτερη στρατιωτική ιεραρχία, αλλά και νέες αποκαλύψεις για πραξικοπηματικές ενέργειες εις βάρος του Τούρκου πρωθυπουργού. Ύστατη αποκάλυψη είναι το «ιατρικό πραξικόπημα», δηλαδή σχέδιο ανατροπής του με επιχείρημα την ανεπάρκειά του για «ιατρικούς λόγους». Αξίζει να σημειωθεί ότι πριν από μια εβδομάδα ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ, στρατηγός Ιλκέρ Μπασμπούγ, απηύθυνε αυστηρή προειδοποίηση, στην οποία τόνισε ότι το στράτευμα ταυτίζεται με το έθνος και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν να βάλλεται η ηθική και το ηθικό του. Παράλληλα με την υπόθεση Τζιχανέρ, στο προσκήνιο επανήλθε η υπόθεση «Ντενίζ Φενερί», που αφορά την ισλαμική φιλανθρωπική οργάνωση της Γερμανίας, η οποία κατηγορήθηκε για διασπάθιση χρήματος. Η υπόθεση «πονά» την κυβέρνηση, κατά τους εχθρούς της.

Κυβερνητικοί παράγοντες αποδίδουν τη βίαιη παρέμβαση της τουρκικής Δικαιοσύνης στην υπόθεση Τζιχανέρ σε νέο σχέδιο για την απαγόρευση του κυβερνώντος ΑΚΡ από το Συνταγματικό Δικαστήριο. Οπότε, λένε οι ίδιες πηγές, λύση είναι οι πρόωρες εκλογές ή το δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του συντάγματος.

Κυπριακό και Αιγαίο πάνε πακέτο, λέει η Άγκυρα

Η επαναφορά της πρότασης για πενταμερή και η πολιτική της ελληνοτουρκικής ισορροπίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Το τελευταίο διάστημα στον τουρκικό και τουρκοκυπριακό Τύπο εμφανίζονται άρθρα γνώμης τα οποία καλούν την Αθήνα να αναλάβει την «ιστορική της ευθύνη» στο Κυπριακό. Τούρκοι και Τουρκοκύπριοι αναλυτές εστιάζουν την προσοχή τους στο γεγονός ότι η κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου έχει «ιστορικά καθήκοντα» στην Κύπρο. Αυτές οι επισημάνσεις διατυπώνονται υπό το φως των πρόσφατων δηλώσεων του πρωθυπουργού Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και του Τουρκοκύπριου ηγέτη, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, με τις οποίες επαναφέρουν την πάγια πρόταση της Άγκυρας για σύγκληση πενταμερούς συνόδου για την επίλυση του Κυπριακού.

Τα τουρκικά μέσα στο σύνολό τους περιορίζονται στην καταγραφή των δηλώσεων του κ. Ερντογάν και δεν εκφέρουν καμία απολύτως γνώμη. Όμως, πίσω από την πρόταση και τις νέες τοποθετήσεις του κ. Ερντογάν, καθώς και πίσω από τις νέες επισημάνσεις του κ. Ταλάτ, κρύβονται διαστάσεις οι οποίες ρίχνουν φως στη στάση της Άγκυρας στο Κυπριακό, καθώς και στα προβληματικά σημεία της πολιτικής της γραμμής.

EPA

Την προσεχή Τετάρτη, 24 Φεβρουαρίου, θα συνεχιστούν οι ολοήμερες εντατικές συνομιλίες. Οι επόμενες συναντήσεις είναι καθορισμένες για τις 4, 16 και 30 Μαρτίου.

Προτεραιότητα η πολιτική ισότητα των Τουρκοκυπρίων

Η πρόταση περί πενταμερούς συνόδου για την επίλυση του Κυπριακού, στην οποία θα συμμετάσχουν «οι δύο πλευρές στην Κύπρο» και οι τρεις εγγυήτριες δυνάμεις, βασίζεται στην υπόθεση ότι το Κυπριακό συσχετίζεται με την ευρύτερη ελληνοτουρκική ισορροπία στον χώρο του Αιγαίου και της ανατολικής Μεσογείου. «Πρέπει να διαμεσολαβήσουν οι δύο μητέρες πατρίδες. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Τουρκία και η Ελλάδα αντιμετωπίζουν το Κυπριακό από μια διαφορετική οπτική γωνία. Δεν αντιμετωπίζουν το Κυπριακό ως ένα αποκλειστικά κυπριακό πρόβλημα», δήλωσε πρόσφατα ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

Υπό το φως των πρόσφατων τοποθετήσεων της Άγκυρας σε ό,τι αφορά τα ελληνοτουρκικά προβλήματα, η συγκεκριμένη διάσταση οδηγεί σε μία και μοναδική υπόθεση: «Το Κυπριακό, η ένταση στο Αιγαίο, η Θεολογική Σχολή και όλα τα άλλα ζητήματα μπορούν να επιλυθούν στη βάση αμοιβαίων υποχωρήσεων και ανταλλαγμάτων».

Από την πλευρά του, ο κ. Ερντογάν, αναφερόμενος στην πρόταση περί πενταμερούς συνόδου για το Κυπριακό, διατυπώνει έναν αξιοσημείωτο ισχυρισμό. Τονίζει επανειλημμένως ότι η Λευκωσία είναι η πλευρά που τηρεί αδιάλλακτη στάση και ότι υπάρχει ανάγκη διαμεσολάβησης όλων των διεθνών παραγόντων ώστε να επιτευχθεί η συνεργασία και η λύση. Στον ισχυρισμό αυτό η Λευκωσία, διά του κυβερνητικού εκπροσώπου, Στέφανου Στεφάνου, απαντά ότι, παρά την εμφανή προσπάθεια της Άγκυρας να παρουσιάσει την Κυπριακή Δημοκρατία και τους Ε/κ ως την αδιάλλακτη πλευρά, «ο διεθνής παράγοντας, ο ΟΗΕ και η Ε.Ε. παραδέχονται και αναγνωρίζουν ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προσέρχεται στις διαπραγματεύσεις με καλή θέληση και ότι είναι μέσα από δικές του πρωτοβουλίες που τερματίστηκε η στασιμότητα στο Κυπριακό και άρχισε ο διακοινοτικός διάλογος».

Η δεύτερη, λοιπόν, διάσταση της πολιτικής γραμμής της Άγκυρας έχει ως σημείο εκκίνησης την υποτιθέμενη «αδιαλλαξία» του Δημήτρη Χριστόφια και των συνεργατών του και στοχεύει στον εντυπωσιασμό της διεθνούς κοινότητας, διαμηνύοντας ότι: «Εμείς μιλάμε για επίλυση του Κυπριακού και εκείνοι αντιτίθενται».

Επεξηγώντας τους λόγους που οδήγησαν τους συνεργάτες του να προτείνουν τη σύγκληση μιας πενταμερούς συνόδου, ο πρωθυπουργός της Τουρκίας υποστηρίζει ότι πριν από λίγο καιρό η Λευκωσία τού πρότεινε απευθείας συνομιλίες και ότι ο ίδιος αρνήθηκε, λέγοντας ότι αυτή η πρόταση αποκλείει από τις συνομιλίες την τουρκοκυπριακή πλευρά. Απέναντι στη συγκεκριμένη πρόταση της Λευκωσίας, ο κ. Ερντογάν επανήλθε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τη δική του αντιπρόταση: Σύγκληση συνόδου με τη συμμετοχή των δύο «μητέρων πατρίδων», των δύο πλευρών της Πράσινης Γραμμής και του Λονδίνου, ως της τρίτης εγγυήτριας δύναμης.

Η επεξήγηση που δίδει ο ίδιος ο κ. Ερντογάν στην πρότασή του φέρνει στην επιφάνεια την τρίτη διάσταση της στάσης της Τουρκίας στο Κυπριακό: Η πολιτική ισότητα των Τουρκοκυπρίων, η οποία χαιρετίζεται από όλες τις επίσημες τοποθετήσεις της τουρκικής κυβέρνησης, αποτελεί προτεραιότητα της Άγκυρας. Όμως, την ίδια στιγμή η Τουρκία, κατακρίνει τη στάση των Βρυξελλών στο Κυπριακό με το πρόσχημα ότι η Ε.Ε. αγνοεί την πολιτική ισότητα των Τουρκοκυπρίων, σχηματοποιώντας έτσι την τέταρτη διάσταση της πολιτικής της Άγκυρας.

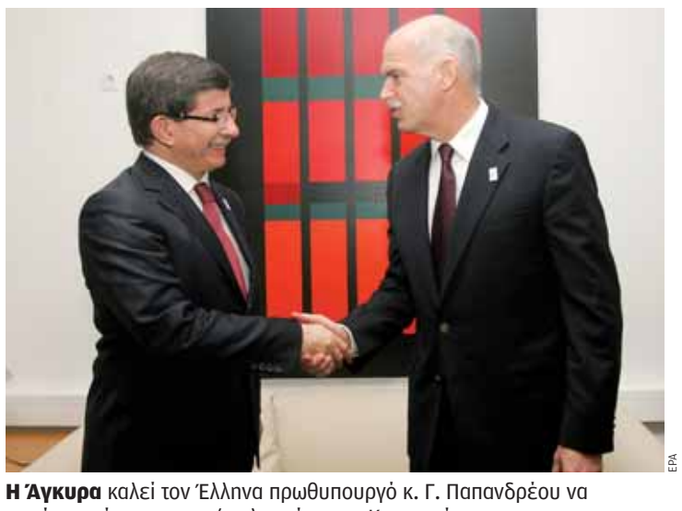

EPA

Η Άγκυρα καλεί τον Έλληνα πρωθυπουργό κ. Γ. Παπανδρέου να ασκήσει πιέσεις στην ε/κ πλευρά για το Κυπριακό.

Η άλλη όψη του φεγγαριού

Ελληνοτουρκική ισορροπία, η «αδιάλλακτη» Λευκωσία, η πολιτική ισότητα και οι διακρίσεις των Βρυξελλών. Αυτές οι τέσσερεις διαστάσεις λοιπόν αποτελούν τη βάση της σύγχρονης στάσης της Άγκυρας στο Κυπριακό. Όμως το φεγγάρι έχει και άλλη όψη. Συγκεκριμένα, υπάρχουν προβληματικά σημεία τα οποία αντιστοιχούν στις παραπάνω τέσσερεις διαστάσεις. Η «Κ» συζήτησε τα προβληματικά σημεία της πολιτικής γραμμής της Άγκυρας με Τούρκους αναλυτές, με έναν έμπειρο πρώην διπλωμάτη και έναν εν αποστρατεία αξιωματικό, ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά όλες τις διαστάσεις του Κυπριακού. Από την ανταλλαγή απόψεων προέκυψαν τρία ερωτήματα τα οποία αδυνατεί να απαντήσει σήμερα η Άγκυρα: Πώς θα επιτευχθεί η επίλυση του Κυπριακού, τη στιγμή που δεν σημειώνεται καμία αξιοσημείωτη πρόοδος στα ελληνοτουρκικά;

Πώς θα πεισθεί η διεθνής κοινότητα για τη διαλλακτικότητα της τουρκικής πλευράς, τη στιγμή που αυτή δίνει έμφαση στην πολιτική ισότητα των Τουρκοκυπρίων και προτιμά να αποσιωπήσει τα δικαιώματα της ελληνοκυπριακής πλευράς και βεβαίως της Κυπριακής Δημοκρατίας; Πώς θα επισκιαστεί ο ρόλος της Ε.Ε. στις συζητήσεις για το Κυπριακό, τη στιγμή που η Κυπριακή Δημοκρατία είναι μέλος της Ε.Ε. και σαφώς η Τουρκία έχει αναλάβει υποχρεώσεις έναντι της Ένωσης;

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Οι ευτυχισμένοι και ενθουσιώδεις άνθρωποι έχουν πιο γερή καρδιά από τους μελαγχολικούς.

Νομική μάχη για κυπριακούς θησαυρούς

Αμερικανοί συλλέκτες ζητούν κατάργηση μνημονίου που εμποδίζει την εισαγωγή αρχαίων κυπριακών νομισμάτων στις ΗΠΑ

ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Μπορεί η Κύπρος πολλές φορές να παραπονείται για την αρνητική στάση που τηρούν οι ΗΠΑ στο κυπριακό πρόβλημα, κρίνοντας ωστόσο από μνυτήρια αναφορά την οποία κατέθεσε εναντίον του Στέιτ Ντιπάρτμεντ η αμερικανική Ένωση Συλλεκτών Αρχαίων Νομισμάτων, συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Η Ένωση Συλλεκτών ισχυρίζεται ότι η απόφαση του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών για επέκταση των περιορισμών στην εισαγωγή αρχαίων νομισμάτων από την Κύπρο εξυπηρετεί πολιτικές σκοπιμότητες και έχει επηρεαστεί από την κυπριακή κυβέρνηση και τις υπηρεσίες της, το κυπριακό λόμπι στην Αμερική και μεγάλους κυπριακούς οργανισμούς όπως η Τράπεζα Κύπρου. Έτσι, την περασμένη βδομάδα μήνυσαν το Στέιτ Ντιπάρτμεντ, αξιώνοντας την κατάργηση αυτών των περιορισμών που αφορούν σε νομίσματα από την Κύπρο και την Κίνα, ζητώντας παράλληλα την επιστροφή 23 νομισμάτων (εκ των οποίων τα 7 κυπριακά) τα οποία κατασχέθηκαν πέρυσι από τις αμερικανικές αρχές.

Η 37σέλιδη μηνυτήρια αναφορά – στους κατηγορούμενους συμπεριλαμβάνονται και η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Τελωνείων, όπως και ο υφυπουργός Εξωτερικών για εκπαιδευτικές υποθέσεις – κατατέθηκε στο περιφερειακό ομοσπονδιακό δικαστήριο του Μέριλαντ και προς υποστήριξή της περιέχονται αιτιάσεις που, αν ίσχυαν και στο Κυπριακό, θα έπρεπε να αναμένει κανείς – τουλάχιστον – από τις ΗΠΑ να... στείλουν τον 6ο στόλο για να διώξει τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα. Προηγήθηκε μία αποτυχημένη προσπάθεια της Ένωσης Συλλεκτών Αρχαίων Νομισμάτων να ζητήσει μέσω ομοσπονδιακού δικαστή από το Στέιτ Ντιπάρτμεντ να δημοσιοποιήσει όλα τα στοιχεία που υπάρχουν, για το πώς κατέληξε στην απόφαση, το 2007, να παρατείνει το μνημόνιο που είχαν υπογράψει Κύπρος και ΗΠΑ το 2002.

Η αρχική εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Στέιτ Ντιπάρτμεντ το 2007 ήταν αρνητική στην επέκταση της απαγόρευσης, ωστόσο, έπειτα από δεκάδες διαβήματα αρχαιολόγων, αλλά και του Αμερικανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου, το αμερικανικό Υπουργείο Εξωτερικών αποφάσισε την επέκταση της ισχύος του μνημονίου για ακόμη πέντε χρόνια. Επιχειρώντας να θεωρήσει προκατειλημμένο και μη ανεξάρτητο το Αμερικανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, υποστηρίζει ότι πολλοί αρχαιολόγοι μέλη του έχουν συνδέσει τις σταδιοδρομίες τους με τις ανασκαφές σε «πολιτιστικά εθνικιστικά κράτη, όπως η Κύπρος, η Κίνα και η Ιταλία».

Πρόθεση της Ένωσης Συλλεκτών Αρχαίων Νομισμάτων ήταν να στήσει μία υπόθεση που θα της έδιδε την αφορμή να κινηθεί δικαστικά για την άρση των περιορισμών που έθετε το μνημόνιο ΗΠΑ-Κύπρου. Τα 23 νομίσματα – αξίας μόλις 250 δολαρίων – αγοράστηκαν νόμιμα στην Αγγλία και μεταφέρθηκαν στη Βαλτιμόρη των ΗΠΑ στις 15 Απριλίου 2009, με την πτήση 229/16 των Βρετανικών Αερογραμμών. Ο κάτοχός τους τα δήλωσε στην ειδική κάρτα του τελωνείου και οι Αρχές ως όφειλαν τα κράτησαν, στη βάση των διμερών συμφωνιών των ΗΠΑ με την Κύπρο και την Κίνα. Στις 20 Ιουλίου του ίδιου έτους, αποφάσισαν την κατάσχεση των νομισμάτων. Όπως ανέφερε σχετική ανακοίνωση της Ένωσης Συλλεκτών, «σκοπεύουμε να χρησιμοποιήσουμε την κατάσχεση των νομισμάτων ως το όχημα για την κατάργηση των άνευ προηγουμένου αυτών περιορισμών στην εισαγωγή αυτών των κατηγοριών νομισμάτων». Ορισμένα από τα επιχειρήματα που παραθέτουν στη μηνυτήρια αναφορά ακούγονται και εξωπραγματικά και αυθαιρέτως ερμηνευμένα, ενώ κάποια άλλα σχετίζονται με την ερμηνεία της υπάρχουσας αμερικανικής νομοθεσίας.

Σε σχέση με τη νομική βάση της απόφασης των τελωνείων να κατασχέσουν τα νομίσματα:

-Υποστηρίζεται ότι η κυβέρνηση δεν εξηγεί γιατί κατέληξε στην επιβολή των περιορισμών, παρά την περί του αντιθέτου γνωμοδοτική εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής του Στέιτ Ντιπάρτμεντ.

-Υποστηρίζεται ότι σύμφωνα με τους κανονισμούς δεν αποδεικνύεται ότι τα νομίσματα αυτά αφαιρέθηκαν παρανόμως από το έδαφος της Κύπρου ή της Κίνας αντίστοιχα. Καθώς η συλλογή αρχαίων νομισμάτων έχει ιστορία τουλάχιστον πέντε αιώνων, δυσκολεύει την παρακολούθηση της αλληλουχίας των γεγονότων και την αξιολόγηση ενός νομίσματος ως «κλεμμένου», «παρανόμως εξαχθέντος», ή «παρανόμως εισαχθέντος».

-Υποστηρίζεται ότι έπρεπε να δοθεί στους κατόχους των νομισμάτων η δυνατότητα να εκδικαστεί η υπόθεσή τους.

Σε σχέση με τα υπόλοιπα επιχειρήματα που παρατίθενται, η Ένωση Συλλεκτών υποστηρίζει ότι, εξαιτίας της γεωγραφικής θέσης της Κύπρου, «είναι πρακτικά αδύνατο να προσδιοριστεί με ακρίβεια ο τόπος εύρεσης ενός κυπριακού νομίσματος, μόνο με την ταυτοποίησή του ότι έγινε σε νομισματοκοπείο της Κύπρου».

ΑΠΕ / Δ. ΠΑΝΑΓΟΣ

Η βράβευση τον Μάιο του 2007 του τότε υφυπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ, Νίκολας Μπερνς, από την ελληνική και κυπριακή ομογένεια, θεωρείται από την Ένωση Συλλεκτών των ΗΠΑ ως πολιτική παρέμβαση. Στην αγωγή κατά του Στέιτ Ντιπάρτμεντ παρατίθεται και σχετική αναφορά του Νίκολας Μπερνς στην ομιλία του, όπου δηλώνει ότι «δέχεται με υπερηφάνεια τον τίτλο του φιλέλληνα».

Αναφορά σε «πολιτιστικό εθνικισμό»

Πολιτικά κίνητρα βλέπει η Ένωση Συλλεκτών Ηνωμένων Πολιτειών

Μία ενδιαφέρουσα αναφορά της αγωγής της Ένωσης Συλλεκτών – ταυτόσημη με το επιχείρημα του Βρετανικού Μουσείου για να μην επιστρέψει τα Μάρμαρα του Παρθενώνα – είναι αυτή του «πολιτιστικού εθνικισμού», η οποία κατατάσσει την Κύπρο, την Κίνα και την Ιταλία στην κατηγορία των «πολιτιστικά εθνικιστικών κρατών».

«Οι πολιτιστικοί εθνικιστές θεωρούν ότι τα ευρήματα ανήκουν στα φυσικά όρια των εθνών όπου βρέθηκαν [...] και τυπικά οικειοποιούνται την ιδιοκτησία όλων των ευρημάτων, συμπεριλαμβανομένων και των κοινών, όπως τα νομίσματα. Από την άλλη, χώρες όπως η Κύπρος, η Κίνα και η Ιταλία, ενθαρρύνουν πολίτες τους να διατηρούν συλλογές ευρημάτων των πολιτισμών τους, ιδιαίτερα όταν οι πολίτες τα αγοράζουν στο εξωτερικό και τα επιστρέφουν στις χώρες τους».

Βολές επιρρίπτουν και σε βάρος του Κυπρο-Αμερικανικού Αρχαιολογικού Ερευνητικού Ινστιτούτου (CAARI), το οποίο κατηγορούν για διασυνδέσεις και επιχορηγήσεις από το κυπριακό Τμήμα Αρχαιοτήτων, παραθέτοντας μέσα στα επιχειρήματα και επίσκεψη του τέως διευθυντή του Τμήματος, δρα Παύλου Φλουρέντζου, στις ΗΠΑ, το 2005, κατόπιν πρόσκλησης του CAARI.

Στους χορηγούς του CAARI συμπεριλαμβάνει και την Τράπεζα Κύπρου, το Πολιτιστικό Ίδρυμα της οποίας διατηρεί τεράστια συλλογή νομισμάτων και προχωρεί ελεύθερα σε μεγάλες αγορές στο εξωτερικό. Προσπαθώντας να πείσει το δικαστήριο για τα πολιτικά – και όχι μόνο – κίνητρα που οδήγησαν στην επέκταση της ισχύος του μνημονίου, η Ένωση Συλλεκτών στη μηνυτήρια αγωγή της υποστηρίζει ότι η αρμόδια υφυπουργός Εξωτερικών για εκπαιδευτικές και πολιτιστικές υποθέσεις, Ντίνα Πάουελ, αποχωρώντας τον Μάιο του 2007 από το Στέιτ Ντιπάρτμεντ, ανέλαβε επικεφαλής ενός διεθνούς τμήματος της Goldman Sachs, η οποία – κατά την αγωγή – φαίνεται ότι διατηρεί σχέσεις με την Κύπρο και με κυπριακές επιχειρήσεις, όπως η Τράπεζα Κύπρου (!!!).

Όσο για τον «εγκέφαλο» της πολιτικής επιρροής, «ζωγραφίζεται» ο τότε υφυπουργός Εξωτερικών, αρμόδιος για πολιτικές υποθέσεις, Νίκολας Μπερνς, και ως στοιχείο παρουσιάζεται η βράβευσή του από την ΠΣΕΚΑ, στο συνέδριό της στην Ουάσινγκτον, στις 16 Μαΐου 2007, με το βραβείο «Λιβανού», για τον φιλελληνισμό του. Παρατίθεται και σχετική αναφορά του Νίκολας Μπερνς στην ομιλία του, όπου δηλώνει ότι «δέχεται με υπερηφάνεια τον τίτλο του φιλέλληνα».

ΑΡΧΕΙΟ

Τα επτά κυπριακά νομίσματα αγοράστηκαν νόμιμα στην Αγγλία και μεταφέρθηκαν στη Βαλτιμόρη των ΗΠΑ στις 15 Απριλίου 2009, με την πτήση 229/16 των Βρετανικών Αερογραμμών. Ο κάτοχός τους τα δήλωσε στην ειδική κάρτα του τελωνείου και οι Αρχές ως όφειλαν τα κράτησαν, στη βάση των διμερών συμφωνιών των ΗΠΑ με την Κύπρο και την Κίνα.

Μία μέρα αργότερα, στις 17 Μαΐου 2007, ο βοηθός υφυπουργός Εξωτερικών για ευρωπαϊκές υποθέσεις, Κουρτ Βόλκερ, έγραψε στην υφυπουργό για εκπαιδευτικές και πολιτιστικές υποθέσεις, Ντίνα Πάουελ, πως «με δεδομένη τη γενική υποστήριξη για προστασία των αρχαιοτήτων και τη σημασία αυτού του Μνημονίου Κύπρου-ΗΠΑ στις διμερείς μας σχέσεις με την Κύπρο, το Γραφείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εισηγείται ένθερμα την ανανέωσή του και τη συμπερίληψη σ' αυτό και της προστασίας των νομισμάτων».

Η σχετική τελετή της υπογραφής του μνημονίου έλαβε χώρα στις 19 Ιουλίου 2007, από τον Νίκολας Μπερνς και τον Κύπριο πρέσβη Ανδρέα Κακουρή, για να συμπέσει – σύμφωνα με την αγωγή – «με τις ελληνικές και ελληνοκυπριακές προσπάθειες λόμπι στο Κογκρέσο και στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ», εννοώντας προφανώς τις καθιερωμένες εκδηλώσεις στο Κογκρέσο για την επέτειο της τουρκικής εισβολής. Σύμφωνα με την Ένωση Συλλεκτών, στην τελετή υπογραφής προφανώς ήταν παρόντα και μέλη του Κυπρο-Αμερικανικού Αρχαιολογικού Ερευνητικού Ινστιτούτου. Στην τελετή, ο πρέσβης της Κύπρου είχε δηλώσει πως «αυτό που για τους συλλέκτες είναι χόμπι, για τους Κυπρίους είναι η πολιτιστική τους κληρονομιά».

Υπαρκτός ο κίνδυνος επιπτώσεων

Νομικοί κύκλοι θεωρούν σαθρά τα επιχειρήματα και τους ισχυρισμούς που παρατίθενται στην αγωγή της Ένωσης Συλλεκτών, ιδίως αυτά της πολιτικής επιρροής και των ιδιοτελών συμφερόντων που προσπαθούν να προσάψουν σε ορισμένους αξιωματούχους και οργανισμούς.

Ο πραγματικός κίνδυνος βρίσκεται στο τι θα συμβεί όταν λήξει η ισχύς του μνημονίου, τον Ιούλιο του 2012. Με τις κατηγορίες που απευθύνουν σε βάρος των αμερικανικών οργανισμών που κινήθηκαν το 2007 για την ανανέωση, ο στόχος της Ένωσης Συλλεκτών είναι προφανώς η αποδυνάμωσή τους, όταν σε δύο χρόνια ξεκινήσει ξανά η γνωμοδοτική διαδικασία. Ο αριθμός των συλλεκτών αρχαίων νομισμάτων στις ΗΠΑ ανέρχεται σε μερικές εκατοντάδες χιλιάδες και, καθώς η αξία των νομισμάτων τις περισσότερες φορές δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη, το επιχείρημα της κλοπής της πολιτιστικής κληρονομιάς μιας χώρας δεν έχει την ίδια πειθώ με τις υπόλοιπες αρχαιότητες.

Ωστόσο, μία αρνητική απόφαση του ομοσπονδιακού δικαστηρίου ίσως επηρεάσει αρνητικά προσπάθειες που γίνονται για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς πολλών χωρών, μεταξύ αυτών και της Κύπρου, και την παρεμπόδιση της αρχαιοκαπηλίας. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην απόφαση της αμερικανικής κυβέρνησης να υπογράψει το πρώτο μνημόνιο (το 2002) επέδρασε η δημοσιότητα που προκλήθηκε λίγα χρόνια νωρίτερα με τη δίκη για τα ψηφιδωτά της Κανακαριάς στην Ινδιανάπολη. Ενώ στην ανανέωση με τη συμπερίληψη και των νομισμάτων, το 2007, ίσως να υπάρχει και πολιτική σκοπιμότητα, αφού η αμερικανική κυβέρνηση δεχόταν δριμύτατη κριτική από το ελληνικό λόμπι για την προσπάθεια τιμωρίας της Κύπρου, εξαιτίας της καταψήφισης του Σχεδίου Ανάν.

«Θα υπάρξουν δυσκολίες το 2012 στην ανανέωση του μνημονίου, ως έχει σήμερα, γι' αυτό και οι προσπάθειες όσων ενδιαφέρονται για την προστασία των κυπριακών αρχαιοτήτων θα πρέπει να ενταθούν στα δύο χρόνια που υπολείπονται», μας είπε αρχαιολόγος που έχει ασχοληθεί με ανασκαφές στην Κύπρο.

CNPP

Έκταση 240 σκαλών καταλαμβάνει ο πάλαι ποτέ οικισμός των Βρετανικών Βάσεων Βερεγγάρια, ο οποίος παραμένει άδειος τα τελευταία 12 χρόνια.

Πανεπιστημιούπολη στην περιοχή Βερεγγάρια

Φιλόδοξα σχέδια Δήμου Κάτω Πολεμιδιών για την αξιοποίηση του πρώην βρετανικού οικισμού

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαιτησίας για το τι μέλλει γενέσθαι με τον οικισμό Βερεγγάρια στα Κάτω Πολεμίδια αναμένει ο Δήμος Πολεμιδιών, προκειμένου να υλοποιήσει τα σχέδιά του για την αξιοποίηση του «φιλέτου» για στέγαση δημοτικών υπηρεσιών, αλλά κατά κύριο λόγο για τη μετατροπή της περιοχής της Πανεπιστημιούπολη.

Ρόλο διαιτητή έχει αναλάβει το Τμήμα Κτηματολογίου, το οποίο θα καθορίσει το ύψος του αντιτίμου που θα κληθεί να καταβάλει η Κυπριακή Δημοκρατία στο Ηνωμένο Βασίλειο για την απόκτηση του εγκαταλελειμμένου βρετανικού οικισμού και το κόστος που θα επωμιστούν τα δύο μέρη για την αποσυναρμολόγηση των εγκαταστάσεων και την απομάκρυνση του αμιάντου, με τον οποίον είναι καλυμμένες οι στέγες των κατοικιών και των υπόλοιπων υποστατικών. Πρόκειται για πολύ δύσκολη και επικίνδυνη εργασία, καθώς είναι δυνατόν να απελευθερωθούν ίνες αμιάντου, οι οποίες κρίνονται πολύ επικίνδυνες για τον οργανισμό.

Τόσο η Δημοκρατία όσο και οι Βρετανοί δεν έχουν υποβάλει τις εκτιμήσεις τους για το ποσό που θα πρέπει να καταβάλει η Δημοκρατία στους Βρετανούς, για να αποκτήσει την κυριότητα του Βερεγγάρια. Αυτό, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, αναμένεται να γίνει τους επόμενους μήνες.

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι Βρετανικές Βάσεις αξιώνουν αποζημίωση με βάση τρέχουσες τιμές της αγοράς, κόστος που ξεπερνά κατά τρία περίπου εκατομμύρια ευρώ το ποσό που φαίνεται διατεθειμένη να καταβάλει η κυβέρνηση. Οι Βρετανοί δεν συνυπολογίζουν στην τιμή το μεγάλο κόστος που θα χρειαστεί για την εξειδικευμένη εργασία για την αφαίρεση των στεγών από αμίαντο, από τον οποίον είναι κατασκευασμένα τα περισσότερα από τα 190 περίπου υποστατικά του οικισμού.

Όπως προνοεί η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, μετά τις εκτιμήσεις των εμπλεκομένων φορέων, θα πραγματοποιηθεί ακρόαση με τους ενδιαφερομένους και εφόσον οι διαιτητές συμφωνήσουν επί του ποσού, τότε θα ολοκληρωθεί η διαδικασία. Αν οι διαιτητές καταλήξουν σε διαφορετικά ποσά, θα πρέπει να οριστεί επιδιαιτητής ή θα κληθεί να αποφανθεί επί του θέματος ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Οι πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι περί τα μέσα Μαρτίου θα υπάρξει συνάντηση των διαιτητών με τις δύο πλευρές για ανταλλαγή εκτιμήσεων. Στη συνέχεια θα γίνει η ακρόαση, που εκτιμάται πως θα χρειαστεί γύρω στον έναν μήνα για να ολοκληρωθεί.

Ο δήμαρχος Κάτω Πολεμιδιών, Γιώργος Γεωργίου, εκτιμά πάντως ότι η όλη διαδικασία θα ολοκληρωθεί μέχρι το ερχόμενο καλοκαίρι και γι' αυτό έχει βάλει πλώρη για την υλοποίηση του σχεδίου του. Ο δήμος προσανατολίζεται στην αξιοποίηση του χώρου για την ανέγερση σύγχρονου δημοτικού μεγάρου, ενώ επιδίωξή του είναι η εγκατάσταση πανεπιστημιακών σχολών, κάτι όμως που δεν προβλέπεται από τον κτηριολογικό προγραμματισμό του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ). Βάσει του τοπικού σχεδίου, στην περιοχή προβλέπεται η ανέγερση σχολείου μέσης εκπαίδευσης και η δημιουργία χώρου πρασίνου. «Ο χώρος αυτός είναι πολύ σημαντικός και παρέχει όλα τα προτερήματα για μια ιδανική πανεπιστημιούπολη. Το περιβάλλον, η περιοχή όπου βρίσκεται, οι άριστες συγκοινωνίες που υπάρχουν θα βοηθήσουν στην ομαλή λειτουργία της και ήδη το τοπικό σχέδιο προνοεί τη μετατροπή του χώρου σε τέτοια και θα μπορούσε να φιλοξενήσει τη Νοσηλευτική ή άλλες σχολές», δηλώνει ο κ. Γεωργίου, ο οποίος επισημαίνει ότι ήδη ο δήμος βρίσκεται σε συζητήσεις για το θέμα. Όσον αφορά την απομάκρυνση του αμιάντου που βρίσκεται στις στέγες των υποστατικών που έχουν κτιστεί εντός του Βερεγγάρια, ο δήμαρχος Κάτω Πολεμιδιών αναφέρει ότι ήδη έχει εκπονηθεί περιβαλλοντική μελέτη από το αρμόδιο υπουργείο για το όλο θέμα.

«Η μελέτη προνοεί ότι ο αμίαντος που θα αφαιρεθεί με κάθε ασφάλεια από τις στέγες των υποστατικών θα τοποθετηθεί σε ειδικά δοχεία, όπως ενδείκνυται σε τέτοιες περιπτώσεις και θα σταλεί στο εξωτερικό για ανακύκλωση», τονίζει ο Γιώργος Γεωργίου.

Οι 240 σκάλες ανήκαν σε αρκετούς Ελληνοκυπρίους της περιοχής. Μετά την ανεξαρτησία το 1960, οι Βρετανοί αγόρασαν τη γη και δημιούργησαν τον οικισμό Βερεγγάρια, τον οποίον εγκατέλειψαν το 1998 για λόγους «ασφαλείας», μετά από πολύχρονη χρήση του. Στην έκταση των 240 περίπου σκαλών είχαν ανεγερθεί πριν από αρκετές δεκαετίες τα υποστατικά, στα οποία διέμεναν οι οικογένειες των Βρετανών στρατιωτικών των Βάσεων Επισκοπής και Ακρωτηρίου. Έκτοτε, ο χώρος μετατράπηκε σε εστία μόλυνσης, όπου βρίσκουν καταφύγιο τα τρωκτικά. Τα υποστατικά βρίσκονται σε κακή κατάσταση και επιβάλλεται το συντομότερο, για λόγους δημόσιας υγείας, να κατεδαφιστούν και να καθαριστεί η περιοχή.

Πρόβλημα εξαερισμού στο νέο αεροδρόμιο

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διερευνά καταγγελίες εργαζομένων για την ποιότητα του αέρα στις καινούργιες εγκαταστάσεις

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Τρεις μήνες μετά την επίσημη λειτουργία του νέου αεροδρομίου Λάρνακας, σε εκκρεμότητα παραμένουν μερικές καταγγελίες που είχαν διατυπωθεί εξαρχής για τις συνθήκες εργασίας. Εκτός των άλλων προβλημάτων που παρουσιάσθηκαν, εργαζόμενοι στο αεροδρόμιο είχαν εκφράσει έντονα παράπονα για τα επίπεδα ποιότητας του αέρα εντός των κτηρίων του αεροδρομίου. Από τότε μέχρι σήμερα, οι εργαζόμενοι διαμαρτύρονται ότι το πρόβλημα δεν έχει επιλυθεί, παρά τις παραστάσεις προς τη διαχειρίστρια Hermes Airports. Συγκεκριμένα, αρκετοί κλάδοι εργαζομένων υποστηρίζουν ότι ο εξαερισμός των γραφείων είναι αμφιβόλου ποιότητας, κάτι που, όπως τονίζουν, δημιουργεί προβλήματα, όπως δυσφορία, ζάλη και κοκκινισμα στα μάτια.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν έχουν μεταφέρει τις υπηρεσίες τους στο νέο αεροδρόμιο, εξαιτίας των προβλημάτων που παρατηρούνται στην ποιότητα του αέρα. Τα δύο μέρη κατέληξαν σε διακανονισμό για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

EPA

Παράπονα για δυσφορία, ζαλάδες και τάσεις λιποθυμίας

Η κατάσταση ώθησε μερίδα εργαζομένων να καταχωρήσουν καταγγελία της Hermes Airport προς το Υπουργείο Εργασίας και συγκεκριμένα στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ). Ο διευθυντής του ΤΕΕ, Λέανδρος Νικολαΐδης, δήλωσε στην «Κ» ότι οι εγκαταστάσεις του αεροδρομίου είχαν επιθεωρηθεί, αλλά μετρήσεις για την ποιότητα του αέρα δεν έγιναν. «Ζητούμε από τη διαχειρίστρια εταιρεία να εξετάσει και να διερευνήσει το όλο θέμα, αν εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων. Αν ναι, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα και να μας ενημερώσει», αναφέρει. Σύμφωνα με πληροφορίες, το ΤΕΕ έδωσε στην εταιρεία Hermes Airports ικανοποιητική διορία χρόνου, ούτως ώστε να ολοκληρώσουν τους ελέγχους. Ο κ. Νικολαΐδης διαβεβαίωσε ότι το ΤΕΕ παρακολουθεί στενά τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Hermes Airports και στην περίπτωση που δεν ανταποκριθεί στα χρονικά πλαίσια που έχουν καθορισθεί, τότε η Επιθεώρηση Εργασίας θα παρέμβει.

Δεν μετακόμισαν

Η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με τα επίπεδα εξαερισμού των κτηρίων του αεροδρομίου, έτσι όπως καταγγέλλεται από τους εργαζομένους, έχει καθυστερήσει και τη μετακόμιση των υπηρεσιών των Κυπριακών Αερογραμμών (Κ.Α.) από το παλιό στο νέο αεροδρόμιο. Αν και οι Κ.Α. ήταν από τις πρώτες αεροπορικές εταιρείες που χρησιμοποίησαν το νέο αεροδρόμιο, εντούτοις μέχρι σήμερα στεγάζονται στο παλαιό. Η κρατική αεροπορική εταιρεία έχει στη διάθεσή της τα αποτελέσματα σχετικών μετρήσεων, τα οποία επιβεβαιώνουν τις διαμαρτυρίες για την ποιότητα του αέρα, τουλάχιστον στους χώρους που έχει ενοικιάσει στο νέο αεροδρόμιο.

Στην περίπτωση των Κ.Α. η λύση που βρέθηκε με τη διαχειρίστρια εταιρεία είναι όπως ο ενοικιαστής επιβαρυνθεί το κόστος για επίλυση του προβλήματος εξαερισμού των γραφείων, με αντάλλαγμα ευνοϊκούς όρους στο συμβόλαιο ενοικίασης. Σημειώνεται ότι η τρίμηνη παραμονή των υπηρεσιών των Κ.Α. στο παλαιό αεροδρόμιο έχει επιφέρει στην εταιρεία επιπλέον οικονομικό κόστος. Και αν στην περίπτωση των Κ.Α. το πρόβλημα επιλύθηκε με διακανονισμό των δύο πλευρών, δεν συμβαίνει το ίδιο με άλλους κλάδους εργαζομένων.

Συγκεκριμένα, ο Σύνδεσμος Αεροπορικών Εταιρειών δέχεται παράπονα από εργαζομένους του. Όπως υποστηρίζεται, το πρόβλημα με τον εξαερισμό των εσωτερικών χώρων είναι πιο έντονο στο πρώτο επίπεδο, εκεί που είναι οι αφίξεις και τα γραφεία των περισσότερων υπηρεσιών. Όπως μας ελέχθη, «εργαζόμενοι αισθάνονται δυσφορία και τάσεις λιποθυμίας, με αποτέλεσμα να εγκαταλείπουν τα γραφεία τους». Ο σύνδεσμος εκφράζει δυσφορία και την ανησυχία για το γεγονός ότι η διαχειρίστρια εταιρεία του αεροδρομίου, παρά τις διαβεβαιώσεις ότι δεν υπάρχει πρόβλημα με τον εξαερισμό των εσωτερικών χώρων, δεν τους παρουσίασε τα επίσημα αποτελέσματα ελέγχων που, όπως ισχυρίζεται, πραγματοποίησε. Στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, το οποίο στεγάζεται στο τρίτο επίπεδο του νέου αεροδρομίου, οι εργαζόμενοι εκφράζουν έντονες διαμαρτυρίες για την ποιότητα του αέρα. «Ο κόσμος που εργάζεται εκεί είναι αγανακτισμένος», αναφέρεται χαρακτηριστικά. Η μόνη πηγή εξαερισμού των εσωτερικών χώρων είναι τα κλιματιστικά. Τόσο ο Σύνδεσμος Αεροπορικών Εταιρειών όσο και το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας βρίσκονται στη διαδικασία αναζήτησης ιδιωτικού φορέα, ο οποίος θα διενεργήσει μετρήσεις για την ποιότητα του αέρα στους χώρους όπου έχουν αναφερθεί προβλήματα.

Πάντως, πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι γίνονται σκέψεις για δυναμική αντίδραση των εργαζομένων.

EPA

Σύμφωνα με τις καταγγελίες, το πρόβλημα στην ποιότητα του αέρα είναι εντονότερο στο πρώτο επίπεδο του αεροδρομίου, εκεί όπου βρίσκεται το σημείο αφίξεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ HERMES

Μετρήσεις σύντομα

Η διαχειρίστρια εταιρεία των αεροδρομίων επιβεβαίωσε τη λήψη επιστολής από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για το πρόβλημα. Ο εκπρόσωπος Τύπου της Hermes Airports, Αδάμος Ασπρής, δήλωσε στην «Κ» ότι θα διεξαχθούν πολύ σύντομα οι αναγκαίες μετρήσεις και θα πραγματοποιηθεί άμεσα η αξιολόγηση των ευρημάτων για την ποιότητα του αέρα.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΕΚΤΑΡΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ 2010

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών ανακοινώνει ότι η παραλαβή της Ενιαίας Αίτησης Εκταρικών Επιδοτήσεων 2010, θα αρχίσει στις **22 Φεβρουαρίου 2010 και θα ολοκληρωθεί στις 31 Μαρτίου 2010**. Διευκρινίζεται ότι η αίτηση αφορά τα ακόλουθα Μέτρα/ Σχέδια/ Καθεστώτα:

- Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων
- Καθεστώς Ενίσχυσης της Μεταποίησης των Εσπεριδοειδών
- Μέτρο 2.1 Παροχή Εξισωτικών Πληρωμών σε Μειονεκτικές Περιοχές
- Αγροπεριβαλλοντικά Καθεστώτα του Μέτρου 2.3 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013

Οι αιτητές που υπέβαλαν κατά την περσινή χρονιά έντυπη αίτηση και έχει κριθεί κατάλληλη για προεκτύπωση θα παραλάβουν ταχυδρομικώς προεκτυπωμένη αίτηση για το 2010. Οι νέοι αιτητές καλούνται να παραλάβουν έντυπα αιτήσεων από τα Επαρχιακά Γραφεία του ΚΟΑΠ. Στους αιτητές που δε θα παραλάβουν προεκτυπωμένη αίτηση ή από την προεκτυπωμένη αίτηση θα απουσιάζουν τεμάχια θα αποσταλεί επεξηγηματική επιστολή. Στις περιπτώσεις αυτές οι αιτητές παρακαλούνται όπως προβούν στις ανάλογες ενέργειες που αναφέρονται στην επιστολή.

Ο ΚΟΑΠ προτρέπει τους αιτητές να μελετήσουν τον οδηγό συμπλήρωσης που συνοδεύει την προεκτυπωμένη αίτηση και να ελέγξουν την ορθότητα και πληρότητα των πληροφοριών στην αίτηση προτού την υποβάλουν, ούτως ώστε να αποφευχθούν τυχόν λάθη που θα προκαλέσουν μείωση της επιδότησης.

Η παραλαβή των αιτήσεων θα γίνεται στα Επαρχιακά Γραφεία του ΚΟΑΠ, καθώς και στο Κοινοτικό Συμβούλιο Περιστερώνας Λευκωσίας, καθημερινά από τις 8:00 π.μ. μέχρι τις 2:00 μ.μ και την Τετάρτη το απόγευμα, από τις 3:00 μ.μ. μέχρι τις 5:30 μ.μ.

Όσοι επιθυμούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά την αίτηση τους, μπορούν να το πράξουν μέσω της ιστοσελίδας www.eas.capo.gov.cy με τη χρήση των προσωπικών κωδικών πρόσβασης που θα τους αποσταλούν.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΑΠ
77771999

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ >>> ΑΙΤΗΣΗ
www.eas.capo.gov.cy

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΟΑΠ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Ιφιγενείας 34, 2007 Στρόβολος, Τηλ.: 22446500, Φαξ: 22446501
ΛΕΜΕΣΟΣ	Στυγός 29, 3117 Αγία Φύλα, Τηλ.: 25818026, Φαξ: 25818027
ΛΑΡΝΑΚΑ	Ακροπόλεως 18, 7103 Αραδίππου, Τηλ.: 24824320, Φαξ: 24824321
ΠΑΦΟΣ	Ανεξαρτησίας 17, 8028, Τηλ.: 26822651, Φαξ: 26822650
ΠΙΤΣΙΛΙΑ	Λεωφ. Αγρού 80, 4860 Αγρός, Τηλ.: 25874048, Φαξ: 25874047
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Σωτήρας 17, 5286 Παραλίμνι, Τηλ.: 23811920, Φαξ: 23811921

AIRFRANCE KLM

Choose your personal kind of comfort

New. More choice in Economy Class

KLM Royal Dutch Airlines SKYTEAM

www.klm.com.cy

Journeys of Inspiration

Παγκόσμια Ημέρα Μητρικής Γλώσσας

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Πρόσφατα, στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων ραδιοτηλεοπτικού σταθμού η σχετική είδηση συνοδευόταν από την εξής λεζάντα: «Ξεπέρασαν το 50% οι πληρότητες των φραγμάτων». Το λάθος εδώ είναι ο ανύπαρκτος πληθυντικός «πληρότητες». Η λέξη «πληρότητα» δεν έχει πληθυντικό, όπως και αρκετές άλλες λέξεις της Νέας Ελληνικής. Δεν έχει νόημα, π.χ., να πεις «οι παραγωγικότητες», θεωρώντας ότι η λέξη αποτελεί τον πληθυντικό της λέξης «η παραγωγικότητα», όπως και δεν έχει νόημα να πεις ή να γράψεις «τα κόστη» ή «τα κόστα», νομίζοντας πως οι λέξεις αυτές είναι ο σωστός πληθυντικός της λέξης «το κόστος». Οι λέξεις «παραγωγικότητα» και «κόστος» δεν έχουν πληθυντικό. Όταν λέμε «η αύξηση της παραγωγικότητας των εργαζομένων και η μείωση του κόστους παραγωγής των προϊόντων αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις εξόδου από την οικονομική κρίση», όλοι αντιλαμβανόμαστε τι σημαίνει η φράση και δεν έχει νόημα οι δύο λέξεις που αναφέραμε να γραφτούν σε πληθυντικό αριθμό. Πάντως, με λίγη προσοχή και με εγρήγορση του γλωσσικού αισθητηρίου μπορούμε να αντιληφθούμε πότε μια λέξη δεν έχει πληθυντικό. Δοκιμάστε, π.χ., να πείτε τον πληθυντικό της λέξης «υποταγή». Λέξη «υποταγές» δεν υπάρχει, επειδή δεν έχει νόημα.

Ένα άλλο σύνηθες καθημερινό λάθος έχει να κάνει με τη χρήση του ρήματος «απολογούμαι» αντί του «ζητώ συγγνώμη». Πρόκειται για κυπριακή μόνιμη λεκτική παρατυπία. Πουθενά αλλού στον ελληνικό χώρο δεν ακούς τόσο συχνά το ρήμα απολογούμαι, λες και όλοι οι Κύπριοι είμαστε κατηγορούμενοι στο δικαστήριο και ήρθε η ώρα να απολογηθούμε. Όταν κάποιος πρόκειται να απολογηθεί, μπορεί να ζητήσει και συγγνώμη. Όταν, όμως, πρέπει να ζητήσει συγγνώμη, δεν σημαίνει ότι απολογείται. Επομένως, οι δύο εκφράσεις δεν έχουν το ίδιο νόημα. Η επιλογή των κατάλληλων λέξεων, ιδιαίτερα όταν αυτές εκφράζουν συναισθήματα, είναι πολύ σημαντική για την ικανοποίηση μιας από τις σημαντικότερες ανάγκες μας, που είναι η έκφραση. Επιπλέον, οι λέξεις φανερώνουν και την καλλιέργειά μας. Επειδή, π.χ., δεν έχουμε καλλιεργηθεί να λέμε «ευχαριστώ», χρησιμοποιούμε στο λόγο μας το «thank you», όπως κάνουμε συχνά όταν πετούμε στον άλλον ένα ξερό «sorry». Στην ουσία με αυτόν τον τρόπο δεν ζητούμε συγγνώμη, επειδή τον ξενικό όρο δεν τον νιώθουμε. Αντίθετα, το συγγνώμη θέλει κότσια να το πεις, επειδή απαιτεί ταπείνωση. Είναι σαφές ότι στον καθημερινό μας λόγο χρησιμοποιούμε συχνά λανθασμένες λέξεις και λανθασμένη σύνταξη. Τα πιο πάνω αποτελούν ελάχιστα μόνο παραδείγματα αυτού του γεγονότος. Από την άλλη, είναι σαφέστατο πως δεν υπάρχει κανείς αλάνθαστος στη χρήση της γλώσσας. Όμοια, είναι σαφέστατο πως η γλώσσα πρέπει να είναι η ύψιστη υποχρέωσή μας. Η γλώσσα μας είμαστε εμείς. Ο τρόπος που μιλούμε, οι λέξεις που χρησιμοποιούμε, ο τόνος της φωνής μας ή το ύφος των γραφομένων μας είμαστε εμείς. Όπως, λοιπόν, φροντίζουμε τον εαυτό μας, έτσι πρέπει να φροντίζουμε και τη γλώσσα μας. Αυτό βελτιώνει συνάμα και τη σκέψη μας.

Η πιο πάνω αναφορά μου σε καθημερινά λάθη στη χρήση της γλώσσας μας είναι επετειακή. Αν έτσι προστίθεται ένα λιθαράκι στη βελτίωση του καθημερινού μας λόγου, τότε είναι ένας καλός τρόπος να τιμηθεί η σημερινή μέρα, η οποία, ήδη από τον Νοέμβρη του 1999, ορίστηκε από τη Γενική Συνέλευση της ΟΥΝΕΣΚΟ να εορτάζεται ως «Παγκόσμια Ημέρα Μητρικής Γλώσσας». Επιλέγηκε αυτή η ημερομηνία, για να τιμηθεί ένα γεγονός που συνέβηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1952 στην Ντάκα του Ανατολικού Πακιστάν, σήμερα Μπαγκλαντές, όπου σημειώθηκαν ταραχές μεταξύ φοιτητών και αστυνομίας, με τέσσερεις φοιτητές νεκρούς. Οι φοιτητές είχαν δημιουργήσει το «Γλωσσικό Κίνημα» και είχαν ξεσηκωθεί εναντίον της κυβέρνησης του Πακιστάν, η οποία απαγόρευσε τη γλώσσα τους, Μπενγκάλι, και επέβαλε την επίσημη γλώσσα του Πακιστάν, Ουρντού. Στο Μπαγκλαντές η «Ημέρα του Γλωσσικού Κινήματος» αποτελεί επίσημη αργία, ενώ την ίδια στιγμή η απόφαση της ΟΥΝΕΣΚΟ δίνει στον υπόλοιπο κόσμο την ευκαιρία να αντιληφθεί τη σημασία της γλωσσικής πολυμορφίας και της διάσωσης των γλωσσών του κόσμου, ιδιαίτερα των ολιγότερο ομιλουμένων γλωσσών. Οι ειδικοί υπολογίζουν πως σε εκατό χρόνια θα χαθεί το ενενήντα τοις εκατό από τις 6.000 περίπου γλώσσες που ομιλούνται σήμερα. Περισσότερο κινδυνεύουν οι γλώσσες χωρίς γραπτή παράδοση, για τις οποίες θα πρέπει να αναληφθεί προσπάθεια καταγραφής τους, μια και σήμερα η τεχνολογία δίνει αυτή τη δυνατότητα.

Σύντομα θα επανέλθω με περισσότερες επισημάνσεις από την καθημερινή χρήση της γλώσσας μας, η οποία μπορεί να βελτιωθεί με την κατάλληλη αξιοποίηση των εξαιρετικών λεξικών που κυκλοφορούν. Πάντως, όταν μελετούμε, το λεξικό πρέπει να βρίσκεται σε κοντινή απόσταση.

Φιλόλογος, lampitsis.p@cytanet.com.cy

Δεν μας χάρισαν το ψήφισμα, το κερδίσαμε

Του **ΤΑΚΗ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Το θετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με την έκθεση προόδου της Τουρκίας, δεν ήταν καθόλου ένα τυχαίο γεγονός. Είναι μια επιτυχία στην οποία οδηγηθήκαμε για πολύ συγκεκριμένους λόγους και αναμφίβολα θα αποτελεί στη συνέχεια ένα ισχυρό πολιτικό όπλο. Είναι ένα ισχυρό ψήφισμα που έρχεται να συμπληρώσει τα θετικά συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2009. Ένα σαφές μήνυμα προς την Άγκυρα για άμεση υλοποίηση των κυπρογενών της υποχρεώσεων.

Ένας από τους βασικότερους λόγους που συνέβαλαν στη διαμόρφωση ευνοϊκότερου κλίματος διεθνώς προς την Κύπρο και, ως επακόλουθο, στο να έχουμε ένα τέτοιο ψήφισμα, είναι οι εντατικές συνομιλίες που διεξάγονται από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον αρχηγό της τ/κ κοινότητας. Οι συνεχείς προσπάθειες για επίτευξη λύσης μέσω των συνομιλιών επανέφεραν στο προσκήνιο τις ευθύνες της Τουρκίας. Τέλος, όσο απομακρυνόμαστε από το 2004, τόσο το επιχείρημα της Τουρκίας ότι η ίδια υποστήριξε το σχέδιο των Ηνωμένων Εθνών και άρα δεν έχει τίποτα να κάνει σήμερα, αποδυναμώνεται. Είμαστε στο 2010. Η πολιτική κοιτάζει μπροστά.

Τις τελευταίες εβδομάδες, Τούρκοι διπλωμάτες και φίλοι της Τουρκίας επιδόθηκαν σε ένα ατελεύτητο αγώνα για διαγραφή όλων των θετικών σημείων που υπήρχαν στο ψήφισμα. Η εισηγήτρια της έκθεσης για την Τουρκία, Ria Oomen, είχε δεχτεί μεγάλες πιέσεις για πλήρη αποδυνάμωση του ψηφίσματος. Χάρις στη δική της αντίσταση και στη δική μας διεθνή δραστηριοποίηση, πετύχαμε το ψήφισμα να παραμείνει ισορροπημένο, με θετικότερες αναφορές στα σημεία που αφορούν το Κυπριακό, σε σχέση με προηγούμενα ψηφίσματα. Είναι ένα αποτέλεσμα που βασίζεται στους λόγους που ανέφερα από την αρχή, αλλά και στη συνεργασία και των έξι ευρωβουλευτών, καθώς και στη δουλειά που κατέθεσε η Μόνιμη Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες.

Συγκεκριμένα, στο ψήφισμα γίνεται αναφορά στην ανάγκη έμπρακτης συμβολής της Τουρκίας στις τρέχουσες διαπραγματεύσεις στη βάση της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, όρος που εισάγεται για πρώτη φορά σε ψήφισμα του Ε.Κ. Καλείται η Τουρκία να αποσύρει τα τουρκικά στρατεύματα, να ενισχύσει τις προσπάθειες για εξακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων, να αντιμετωπίσει το θέμα των εποίκων και να επιστρέψει την Αμμόχωστο στους νόμιμους κατοίκους της στη βάση του ψηφίσματος 550. Επίσης, καλείται η τουρκική κυβέρνηση να πάψει να παρεμποδίζει τα μη στρατιωτικά πλοία που κάνουν έρευνες για πετρέλαιο για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ανατολική Μεσόγειο. Το ψήφισμα καλεί ακόμη την τουρκική κυβέρνηση να εφαρμόσει το Πρόσθετο Πρωτόκολλο πλήρως και χωρίς καθυστέρηση, υπενθυμίζοντας ότι η μη εφαρμογή μπορεί να επηρεάσει σοβαρά τη διαδικασία των διαπραγματεύσεών της με την Ε.Ε. Παράλληλα, υπογραμμίζεται η ανάγκη συμμόρφωσης της Τουρκίας με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και με τις αρχές στις οποίες εδράζεται η Ε.Ε. Δεν πρόκειται λοιπόν για αυθαίρετη υποστήριξη ενός ακόμα ψηφίσματος, αλλά για ορθή εκτίμηση του τι πετύχαμε και πώς μπορούμε παραπέρα να το αξιοποιήσουμε.

Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται επίσης η έγκριση που πετύχαμε από την Ολομέλεια με μεγάλη πλειοψηφία, όσον αφορά την τροπολογία που καταθέσαμε ως ΑΚΕΛ, η οποία ζητά να ληφθούν υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2009, κάτι που δεν περιλαμβανόταν στην αρχική έκθεση. Στα εν λόγω συμπεράσματα δεν υπάρχει αναφορά στο άνοιγμα του διαπραγματευτικού κεφαλαίου της ενέργειας και χρησιμοποιείται πολύ αυστηρό λεκτικό για τη μη συμμόρφωση της τουρκικής πλευράς. Σημαντική είναι επίσης η επιτυχία μας να αποτρέψουμε την ενσωμάτωση στο κείμενο αναφοράς στην «άρση της απομόνωσης της τ/κ κοινότητας», καθώς καταφέραμε να εξηγήσουμε πως τα προβλήματα των Τουρκοκυπρίων είναι αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής και αίρονται μονάχα με λύση του Κυπριακού.

Το ψήφισμα του Ε.Κ. περιλαμβάνει όμως δυστυχώς και κάποια αρνητικά στοιχεία, τα οποία, αν και προσπαθήσαμε, δεν κατορθώσαμε να διαγράψουμε. Συγκεκριμένα, ζητείται να ανοίξει στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας με την Ε.Ε. το κεφάλαιο της ενέργειας. Επίσης, με την πλειοψηφία των ευρωβουλευτών της Δεξιάς και των Σοσιαλιστών κατόρθωσαν να ενσωματώσουν στο κείμενο τροπολογία με την οποία προστίθεται η φράση «όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη» πλάι στην έκκληση προς την τουρκική κυβέρνηση για συμμόρφωση. Πέρα όμως από αυτά, το ψήφισμα καταδεικνύει αυτό που προσπαθούμε να καταδείξουμε διεθνώς, ότι η Τουρκία έχει κρίσιμο ρόλο να διαδραματίσει στο Κυπριακό και θα πρέπει να εργαστεί έμπρακτα για επίτευξη λύσης.

Το ψήφισμα, λοιπόν, αποτελεί τεκμήριο ότι η Τουρκία κάθε άλλο παρά απενοχοποιημένη είναι. Ασκούνται πιέσεις σε αυτήν διεθνώς και δεν συνεχίζει ανενόχλητη την επικοινωνιακή της πολιτική. Πρόκειται επομένως για μια επιτυχία της πλευράς μας, που επιβεβαιώνει παράλληλα ότι η ευρωπαϊκή μας δράση, όπως και η ευρύτερη πολιτική, οι πρωτοβουλίες του Προέδρου Χριστόφια και η αναγνωρισμένη από όλους πολιτική του βούληση για λύση του Κυπριακού δημιούργησαν ένα ευνοϊκότερο για την Κύπρο περιβάλλον διεθνώς.

Ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου είναι ευρωβουλευτής του ΑΚΕΛ.

Παγκοσμιοποίηση και κυπριακή εκπαίδευση

Της δρος **ΣΙΜΟΝΗΣ ΦΩΤΙΟΥ**

Η παγκοσμιοποίηση είναι μια νέα ιδεολογία που κυριάρχησε στα τέλη του εικοστού αιώνα και συνεχίζεται με εντονότερο ρυθμό στον παρόντα αιώνα. Η ιδεολογία αυτή σημαίνει τη δημιουργία μιας παγκόσμιας αγοράς, όπου τα προϊόντα κινούνται ελεύθερα. Ταυτόχρονα, η οικουμένη μετατρέπεται σε πλανητικό χωριό με ενιαία οικονομική, πολιτική και πολιτιστική φυσιογνωμία. Η επιρροή της στον πολιτισμό είναι καταλυτική. Ως εκ τούτου, επηρεάζει ουσιωδώς την εκπαίδευση, η οποία με τη σειρά της προσαρμόζεται προς τις προκλήσεις της.

Οι αλλαγές που προέκυψαν στον κόσμο εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης δημιούργησαν, όπως αναμενόταν, σοβαρές προκλήσεις για την κυπριακή εκπαίδευση, η οποία καλείται να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων. Καλείται δηλαδή να μετατρέψει τις προκλήσεις που εμφανίζονται σε νέες δυνατότητες, να στοχεύει στην αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ανθρώπων, στη μεγαλύτερη αίσθηση ευθύνης, σε μια πιο ισχυρή αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων, μέσα από την παραδοχή των πνευματικών και πολιτιστικών τους διαφορών.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει η εκπαιδευτική μονάδα να συμπεριλάβει λέξεις-κλειδιά για τους γλωσσικούς κώδικες της παγκοσμιοποιημένης αγοράς, όπως είναι η άμιλλα, η ευελιξία και η απασχολησιμότητα. Εξάλλου, ο τομέας της εκπαίδευσης έχει αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία, καθώς συνδέεται με την οικονομική και κοινωνική πολιτική. Η κυπριακή εκπαιδευτική πολιτική αποτελεί έναν κρίσιμο μοχλό διαμόρφωσης των συνθηκών βαθύτερης εμπλοκής του κράτους στο διεθνές σύστημα, εφόσον το κυπριακό σχολείο, πλέον, είναι αναγκασμένο να αναθεωρήσει την αποστολή που είχε σχετικά με την προετοιμασία των νέων για την αγορά εργασίας υπό το πρίσμα των ραγδαίων μεταβολών στον τομέα της απασχόλησης. Απαιτείται γι' αυτό ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, ευελιξία και προσαρμοστικότητα, αφού οι νέοι θα αλλάζουν επαγγέλματα κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Αυτά θα επιτευχθούν με την εισαγωγή ενεργητικών μεθόδων διδασκαλίας και δημοκρατικών προσεγγίσεων στα σχολεία και στην εκπαίδευση εν γένει.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Περαιτέρω, η πολυπολιτισμικότητα της κυπριακής κοινωνίας διευρύνεται τελευταία από τη συνεχή έλευση μεταναστών, η οποία αυξάνει με γρήγορους ρυθμούς τη γλωσσική και θρησκευτική ανομοιογένεια του κράτους μας, δημιουργώντας παράλληλα νέους κοινωνικοπολιτικούς προβληματισμούς. Η κοινωνική απήχηση της παγκοσμιοποίησης επηρεάζει άμεσα και τις διεθνείς μεταναστεύσεις. Οικονομικοί μετανάστες, πολιτικοί πρόσφυγες, καθώς και εκείνοι που ζητούν άσυλο κυριαρχούν στα διεθνή μεταναστευτικά κινήματα των τελευταίων δεκαετιών.

Σήμερα, η κυπριακή εκπαίδευση, ακολουθώντας αρκετά καθυστερημένα τα διεθνή πρότυπα, προσαρμόζεται στις τρεις ύψιστες αρχές του συστήματος: Επιχειρηματικότητα, χρηστικότητα, πολιτική ορθότητα. Η προσαρμογή γίνεται σταδιακά και την βιώνουμε στον πραγματικό της χρόνο σε κάθε βαθμίδα. Το Υπουργείο Παιδείας, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η Ευρωπαϊκή Ένωση αξιοποιούν τα προγράμματα των Βρυξελλών και τους εθνικούς πόρους, για να φέρουν εις πέρας αυτό τον «μεγάλο μετασχηματισμό»: Ήδη προγραμματίζει να αλλάξουν τα βιβλία σ' όλες τις βαθμίδες και οι δάσκαλοι και οι καθηγητές να επιμορφώνονται στο νέο παιδαγωγικό πρότυπο και το καινούργιο περιεχόμενο της γνώσης.

Οπωσδήποτε, το εκπαιδευτικό μας σύστημα πρέπει να συμβάλει στην προστασία της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας και της παράδοσης του λαού μας, η οποία απειλείται με εξαφάνιση. Είναι αναγκαίο το άτομο να συνειδητοποιήσει τις ρίζες του, έτσι ώστε να μπορεί να βρίσκει σημεία αναφοράς που θα του δίνουν τη δυνατότητα να καθορίζει την ταυτότητά του, αλλά και να μάθει να σέβεται τον πολιτισμό των άλλων λαών. Πάνω απ' όλα, όμως, σκοπός του εκπαιδευτικού συστήματος πρέπει να είναι το να δώσει στους ανθρώπους την ελευθερία της σκέψης, της κρίσης, της έκφρασης των αισθημάτων και της φαντασίας (UNESCO, 1999, σελ. 139).

Στόχος της παγκόσμιας εκπαίδευσης – και κατ' επέκταση και της κυπριακής – είναι να παράσχει στους μαθητές όλα τα εφόδια που είναι απαραίτητα για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής. Επιδιώκει, επίσης, να τους προσφέρει όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, ώστε να αναδείξουν αρετές δημιουργικότητας, καινοτομίας και ηγεσίας. Οι μαθητές θα χρειαστούν την εκπαίδευση για μια παγκόσμια, ταχεία αλλαγή, στην οποία θα παίξουν σπουδαίο ρόλο τόσο οι ευέλικτες στάσεις και συμπεριφορές όσο και οι διαχρονικές αξίες.

Για να διατηρηθούν όμως αυτές οι διαχρονικές αξίες, θα πρέπει η παγκοσμιοποίηση της εκπαίδευσης να σεβαστεί τις ιδιαίτερες κουλτούρες και τους ξεχωριστούς πολιτισμούς των λαών, με τους οποίους έρχεται σε επαφή, καθώς και να μεριμνήσει για την προώθηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας μέσα από τον διάλογο και μέσα από ουσιαστικές δυνατότητες για μάθηση. Τότε θα μπορούμε να ελπίζουμε ότι διαμορφώνουμε, διαπαιδαγωγούμε τον πολίτη για την πολιτική κοινωνία, γιατί «μέγιστον δε πάντων… προς το διαμένειν τας πολιτείας… το παιδεύεσθαι προς τα πολιτείας» (Αριστοτέλης, Πολιτικά, 1295 β40).

Η δρ Σιμόνη Φωτίου είναι εκπαιδευτικός, simone@cytanet.com.cy.

Η αποχώρηση από το κυβερνητικό σχήμα

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΑΓΓΕΛΙΔΗ**

Πολλές φορές, στην προσπάθεια απαξιωτικής αντιμετώπισης της διαφορετικής ιδέας και απόψεων που φυσιολογικά αναπτύσσονται στην πολιτική ζωή, αλλά και στην ίδια την κοινωνία, ιδιαίτερα σε ένα ημικατεχόμενο από στρατό κατοχής κράτος, η μεταξύ μας αντιπαραθετική προσέγγιση αφήνει, πέρα από κάποια ενδεχομένως αισθήματα πικρίας, στο απυρόβλητο τον πραγματικό εχθρό, την Τουρκία.

Από το αίσθημα συμπεριφοράς καλού παιδιού και της εθελούσιας ψευδαίσθησης περί το τι επιδιώκει η Τουρκία πρέπει να μας αφυπνίσουν οι δηλώσεις του κ. Νταβούτογλου, ότι και ένας Τουρκοκύπριος να μην υπήρχε στην Κύπρο, θα έπρεπε να τον δημιουργήσουν για τις διεκδικήσεις τους κατά της Κύπρου. Άλλωστε ο κ. Μπαγίς, που είναι ο υπουργός της Τουρκίας για την ευρωπαϊκή πορεία της, προχωρά χωρίς ντροπή και επιτίθεται κατά της πρόσφατης έκθεσης του Ευρωκοινοβουλίου, λέγοντας πως τέτοιες αποφάσεις δεν θα αναστείλουν τις επιδιώξεις και βλέψεις της Τουρκίας κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας και ότι η πορεία της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μικρότερης σημασίας έναντι των στόχων της για την Κύπρο.

Γιατί λοιπόν αυτά τα δεδομένα δεν αφύπνισαν τον κοινό πατριωτισμό προς κοινή στάση, αποφασιστική και κατά την ιδιότητά μας ως Ευρωπαίων πολιτών, για αντιμετώπισή τους με ξεκάθαρες θέσεις; Γιατί οι χθεσινοί σύμμαχοι ως συγκυβερνώντες να θεωρούνται εχθροί και να επιδιώκεται πολιτικά και ρητορικά η αλληλοεξόντωση; Είναι ή όχι ανεκτή η διαφορετική γνώμη;

Στα πλαίσια αυτών των δεδομένων του εσωτερικού μετώπου, το ΔΗΚΟ μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει ρόλο, αυτή την ώρα, στη διαμόρφωση της αναγκαίας συναινετικής παρέμβασης, επιτυγχάνοντας διαφοροποίηση της μέχρι σήμερα πορείας στις διαπραγματεύσεις, και άρα στη συσπείρωση γύρω από αυτή την προοπτική και πορεία.

Πρέπει να επιτύχει παραμερισμό της άποψης ότι ο ώμος ενός και μόνο ηγέτη είναι αρκετός για να αντέξει τη δολιότητα και τις κινήσεις της διπλωματικά πανίσχυρης Τουρκίας. Οι ιδέες και η διαφορετική άποψη που υποστηρίζουν νέα πορεία δεν είναι κίνδυνος για την Κύπρο και ούτε πρέπει να τύχουν αναθεματισμού. Αντίθετα, η εμμονή σε μια πορεία που ούτε η κοινωνία των πολιτών αλλά ούτε και οι πολιτικές δυνάμεις αποδέχονται ως έχει ή όπως προωθήθηκε, αποτελεί συνταγή για ολική καταστροφή της ενότητας, με προφανείς προεκτάσεις στη δυνατότητα για εξεύρεση δίκαιης λύσης.

Είναι η ώρα που ο καθένας θα πρέπει να παραδεχθεί την ύπαρξη λαθών και ότι η αναζήτηση λύσης πρέπει να είναι καθήκον που ενωμένοι σταθερά θα διεκδικήσουμε μέσα από την ιδιότητά μας ως ευρωπαϊκή χώρα.

Ο κ. Ανδρέας Σ. Αγγελίδης είναι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ
ΖΗΤΟΥΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΑ & ΚΤΗΜΑΤΑ
ΔΙΑΦΟΡΑ

Τηλέφωνο αυτόματης χρέωσης κρατήσεων:
Τηλέφωνο κρατήσεων: **22472500** Φαξ: **22472550**
Email: **mikresaggelies@kathimerini.com.cy**

90034210

€5.12 ανά κλήση + Φ.Π.Α.

Η νέα εφημερίδα της Κυριακής
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Το Κυπριακό ως κοινωνικό πρόβλημα

Όπως κάθε κοινωνία, έτσι και η ελληνοκυπριακή, ακόμη και μετά τη βίαιη επιβληθείσα de facto κατάσταση που προέκυψε από την Τουρκική Εισβολή του 1974, συνεχίζει να περιλαμβάνει οργανωμένες μορφές κοινωνικού βίου, οι οποίες αλληλεπιδρούν, συνάπτουν κοινωνικές σχέσεις, έχουν θεσμούς, ήθη, έθιμα και παραδόσεις. Τα έθιμα και οι παραδόσεις εκφράζουν έντονα τη συνέχεια μιας κοινωνίας, καθώς και την πολιτισμική της ταυτότητα.

Οι πολιτικοοικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές που προέκυψαν τα τελευταία 36 χρόνια στην ελληνοκυπριακή κοινωνία μπορεί να διέσπασαν περισσότερο ή λιγότερο τη συνέχεια αυτήν, ωστόσο δεν έχουν καταστρέψει τη συνοχή και την ενότητα του λαϊκού πυρήνα, της πολιτιστικής κληρονομιάς που μας παρέδωσαν οι πρόγονοί μας…

Πρωταρχικό ρόλο, λοιπόν, στη διατήρηση της συνέχειας αυτής παίζει η παράδοση, δηλαδή η διαδικασία με την οποίαν μεταβιβάζονται από γενιά σε γενιά έθιμα, αξίες, πρακτικές και συνήθειες των ατόμων και των ομάδων μέσα από το κοινωνικό περιβάλλον και τους μηχανισμούς κοινωνικοποίησης και ελέγχου.

Μια όσο το δυνατόν περισσότερο ολοκληρωμένη και βαθιά γνώση των παραδόσεων της ελληνοκυπριακής κοινωνίας ξεχωριστά, μπορεί να βοηθήσει τους κοινωνικούς επιστήμονες, που κι αυτοί με τη σειρά τους θα βοηθήσουν την ευρύτερη πανευρωπαϊκή ή και παγκόσμια κοινωνία στο να κατανοήσουν ή ακόμη και να προβλέψουν την αντίδραση του ελληνοκυπριακού κοινωνικού συνόλου σε οποιεσδήποτε πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές.

Αλλαγές που θα πρέπει να επέλθουν όσο πιο ανώδυνα, στα πλαίσια μιας σωστής, δίκαιης και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος. Μέσα από τη γνώση αποδεικνύονται βαθύτερες σημασίες και αίτια που ζωντανεύουν τον φόβο και το άγχος, καθώς και τις ανησυχίες της ελληνοκυπριακής κοινωνίας απέναντι στην όποια διακινδύνευση και αλλαγή που θα μπορούσαν να διαταράξουν τις σημερινές ισορροπίες και σταθερές…

Η επιβολή του διαχωρισμού και της διχοτόμησης ως απότοκων της τουρκικής επεκτατικής πολιτικής τείνουν να παγιωθούν και να προσαρμοστούν ανάλογα στη σημερινή ελληνοκυπριακή κοινωνία. Γι' αυτό και πρέπει η ελληνοκυπριακή κοινωνία να αντιδράσει μέσα από τους ίδιους τους μηχανισμούς, οι οποίοι και θα πρέπει να ενεργοποιηθούν προς τον στόχο της επανένταξής της σε ολόκληρη την επικράτεια της Κύπρου, στον στόχο της επανένωσης, του αλληλοσεβασμού, της αποφυγής των παλιών λαθών και των παραλείψεων.

Οι αντοχές και το αποθεματικό αξιών και ιδεωδών που διέπουν την ελληνοκυπριακή κοινωνία πρέπει να αντεπεξέλθουν, να αντιπαρέλθουν και να αναπροσαρμοστούν μέσα σε νέες υγιείς συνθήκες συνύπαρξης, αλληλοσεβασμού και συμβίωσης με την τουρκοκυπριακή κοινωνία.

Μαζί θα πρέπει να οραματιστούν το κοινό μέλλον, όπου θα μπορούν εύρυθμα και ομαλά να συνυπάρξουν, να αναδημιουργήσουν, με αποτέλεσμα την κοινή συνεισφορά στο καλό της νέας ευρωπαϊκής κυπριακής κοινωνίας. Μιας νέας ευρωπαϊκής κυπριακής κοινωνίας με προοπτική και ελπιδοφόρο μέλλον. Χωρίς αυτό, ωστόσο, να σημαίνει ότι θα πρέπει να αφήνουν πίσω τους τις δικές τους παραδόσεις, τις αξίες, τα ήθη και τα έθιμά τους!

ΔΡ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η ευχωλή!

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Με συγκεκριμένες γραπτές υποσχέσεις εκμαίευσε ο υποψήφιος Δ. Χριστόφιας τη στήριξη της ΕΔΕΚ, με γραπτές υποσχέσεις πέτυχε την υποστήριξη του ΔΗΚΟ, για να εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Τα γραπτά μένουν (scripta manent) και οι δεσμεύσεις του κ. Χριστόφια δημοσιεύθηκαν κιόλας. «…Στηρίξαμε την υποψηφιότητα του Προέδρου Χριστόφια στον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών…», γράφει σε ενυπόγραφο άρθρο του ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ, Γ. Ομήρου, «…με βάση συγκεκριμένες δεσμεύσεις για τη λύση που επιδιώκουμε. (…) Δυστυχώς οι δεσμεύσεις δεν τηρήθηκαν. Και παρά τις συνεχείς μας εκκλήσεις… δεν υπήρξε καμιά ανταπόκριση». Στο άρθρο απαριθμείται σωρεία ανεκπλήρωτων υποσχέσεων και λήψη σωρεία προεδρικών αποφάσεων, για τις οποίες ούτε ρωτήθηκε κανείς ούτε βεβαίως η συγκατάθεση κανενός ζητήθηκε. Πλήρης αγνόηση και περιφρόνηση, παλινωδίες και ανεκπλήρωτες υποσχέσεις, μέσα σε κλίμα δοκησισοφίας και έπαρσης.

Στην πολιτική τίποτε δεν είναι πιο βλαπτικό από την ασθενή μνήμη, γι' αυτό όταν – προεκλογικά – υποτιμάς τη νοημοσύνη των άλλων – μετεκλογικά – υπονομεύεις τη δική σου θέση. Γιατί, όταν ο λαός εθισθεί στην παλινωδία σου, δεν θα σε εμπιστευθεί στο μέλλον. Δεν μπορείς να αναδεικνύεσαι Πρόεδρος εν ονόματι συγκεκριμένων αρχών και υποσχέσεων και στη συνέχεια να πολιτεύεσαι αντίθετα με αυτές.

Στην αρχαία Ρώμη υπήρχε ο θεσμός της λεγόμενης «ευχωλής», σύμφωνα με τον οποίον δημόσιος άνδρας που έταζε στον λαό κάποια πράγματα και έδινε μια υπόσχεση αναλάμβανε νομική δέσμευση για την εκπλήρωσή της. Ήταν μια περίπτωση μονομερούς δικαιοπραξίας που δημιουργούσε ενοχή. Ο πολιτικός, δηλαδή, που αθετούσε προεκλογική του δέσμευση, μπορούσε να διωχτεί ποινικά και να φυλακιστεί! Τέτοιοι θεσμοί, δυστυχώς, δεν ισχύουν σήμερα – αν ίσχυαν, η πλειοψηφία των πολιτικών μας θα ήταν φυλακή!

Ένα από τα δηλωμένα παράπονα των δύο εταίρων της κυβερνητικής συνεργασίας, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, ήταν ότι ανέμεναν όχι μόνο να ακούονται από τον Πρόεδρο, αλλά και να εισακούονται. Αντίθετα, ο επικεφαλής της συνεργασίας φαίνεται ότι υιοθέτησε την πεποίθηση Αμερικανού πολιτικού, που έλεγε πως «το δικαίωμα να σε ακούσουν δεν σημαίνει και υποχρέωση να σε πάρουν στα σοβαρά!».

Λέγεται πως ο Μακάριος, στην πραγματικότητα, πήρε ελάχιστα από αυτά που του προσφέρθηκαν! Για τον Πρόεδρο Χριστόφια, θα έλεγε κανείς πως τα πράγματα συμβαίνουν ακριβώς αντίστροφα: Και χωρίς να είναι Μακάριος… Χωρίς να τον διακρίνει καν η χαρισματική ανθρώπινη διάσταση του Γλαύκου Κληρίδη… Χωρίς να διαθέτει την πολιτική επάρκεια του Τάσσου Παπαδόπουλου… Απορίας άξιο είναι από πού αντλεί αυτή την αυτοπεποίθηση, αυτή την οίηση, έναντι αυτών που του μετέτρεψαν το 32% σε 53% και τον ανέδειξαν στην προεδρία!

Η ΕΔΕΚ επέδειξε την απαιτούμενη θέληση και αξιοπρέπεια να διαχωρίσει τη θέση της από τις παρασπονδίες και τον ετσιθελισμό του Προέδρου. Το ΔΗΚΟ (τουλάχιστον ως την ώρα που σύρονται αυτές οι γραμμές) δυστοκεί ωσότου δει… Να δει τι;

geeliades@gmail.com

Υ.Γ.: Αν ο κ. Χριστόφιας ήταν ύπατος άρχοντας στην αρχαία Ρώμη, θα ήταν φυλακή!

Έτσι δεν είναι, κύριε Κτωρίδη, των εκτάκτων του Δημοσίου; Για να μην περιοριζόμαστε μόνο στο Κυπριακό…

ΚΥΠΕ

Χριστόφιας: Να δείτε στο τέλος που θα μου ζητήσει και εκ περιτροπής προεδρία...

Ενώπιον πρόκλησης

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Ένα από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διέκρινε τον κ. Δημήτρη Χριστόφια κατά την προεκλογική περίοδο, όπως τουλάχιστον το αποτύπωναν οι μετρήσεις της κοινής γνώμης ενόψει των προεδρικών του 2008, ήταν εκείνο του συναινετικού πολιτικού, χαρακτηριστικό το οποίο σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στη διαχρονικά μετριοπαθή πολιτική του ΑΚΕΛ σε πλείστα ζητήματα, αρχής γενομένης από το Κυπριακό.

Κατά τη διάρκεια της θητείας του στην προεδρία της Βουλής, την περίοδο 2001-2008, ο κ. Χριστόφιας εδραίωσε αυτό το προφίλ και, όπως ίσως αρκετοί θα θυμούνται, δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η δική του παρέμβαση, χάρις βεβαίως στο εκτόπισμα που διαθέτει το ΑΚΕΛ στα οργανωμένα σύνολα και στην κοινωνία ευρύτερα, υπήρξε καταλυτική.

Μεγαλύτερος αντίπαλος του Προέδρου και του ΑΚΕΛ είναι οι προσδοκίες

Με επιμονή, μεθοδικότητα και βεβαίως αρκετή δουλειά, ο κ. Χριστόφιας αλλά και το ΑΚΕΛ διέψευσαν όσους κινδυνολογούσαν για την κατάληψη του δεύτερου τη τάξει πολιτειακού αξιώματος για πρώτη φορά από τον ηγέτη του κόμματος της λεγόμενης παραδοσιακής Αριστεράς.

Η θετική εικόνα που είχε διαμορφωθεί για τον κ. Χριστόφια αξιοποιήθηκε – ως ήταν φυσικό – κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας και μάλιστα υπήρξε ο άξονας της επικοινωνιακής του στρατηγικής υπό το σύνθημα «Πρόεδρος που ενώνει».

Δυο χρόνια από την ανάληψη της Προεδρίας της Δημοκρατίας από τον κ. Χριστόφια, η εικόνα εκείνης της περιόδου παρουσιάζει πολλαπλά τραύματα και το προφίλ του συναινετικού πολιτικού έχει ανατραπεί σε βαθμό που το καθιστά επισφαλές, κατά τους πολιτικούς του αντιπάλους ίσως και μη αναστρέψιμο.

Οι λόγοι για την αλλοίωση της θετικής εικόνας που είχε ο κ. Χριστόφιας είναι πολλοί και ασφαλώς τα σφάλματα δεν είναι μόνον δικά του. Πιστεύουμε όμως ότι η ευθύνη για την αποκατάστασή της είναι αποκλειστικά και μόνον δική του. Ή έστω η προσπάθεια για επανόρθωση. Εάν επιχειρήσουμε να ιεραρχήσουμε τα σφάλματα αυτής της διετούς διαδρομής, θα τονίζαμε ως πρώτο και σοβαρότερο την αδυναμία της κυβέρνησης του κ. Χριστόφια να διασφαλίζει στοιχειωδώς την ελάχιστη συναίνεση των πολιτικών δυνάμεων σε μείζονα θέματα, όπως είναι το Κυπριακό και η οικονομία. Όσες δε φορές το επεδίωξε, έδειχνε να το πράττει όχι από συνειδητή επιλογή αλλά ως κίνηση αναδίπλωσης στην οποία υποχρεώθηκε υπό το βάρος των αντιδράσεων που προκαλούσε. Γενεσιουργός αιτία της αδυναμίας της κυβέρνησης να πείσει για τις επιλογές της ήταν – και παραμένει – η διάσταση απόψεων που παρατηρείτο μεταξύ των συμπολιτευόμενων δυνάμεων, ειδικότερα στο Κυπριακό. Λανθασμένη ήταν επίσης και η ατολμία του Προέδρου να δείξει αν μη τι άλλο ότι εκτιμά τη μέχρι παρεξηγήσεως σθεναρή στήριξη που του παρείχε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ειδικότερα ο κ. Νίκος Αναστασιάδης, και μάλιστα σε περιόδους κατά τις οποίες τα συμπολιτευόμενα κόμματα έδειχναν να αναζητούν αφορμές και προσχήματα για να του τραβήξουν το χαλί κάτω από τα πόδια.

Δύο χρόνια μετά, το σκηνικό κάθε άλλο παρά θετικό είναι για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος – επαναλαμβάνουμε – ανέλαβε με τις καλύτερες προϋποθέσεις και η εκλογή του δημιούργησε πλήθος προσδοκιών: Ο ένας εκ των εταίρων του αποχώρησε, ο δεύτερος πηγαινοέρχεται στην έξοδο χαράζοντας κόκκινες και ροζ γραμμές, ο δε Δημοκρατικός Συναγερμός (εκ των πραγμάτων και καθηκόντως), όσο πλησιάζουν οι εκλογές, από την υπέρβαση θα οδηγείται στην υπερβολή.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το ΑΚΕΛ έχουν μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να αντιμετωπίσουν τα λάθη των πρώτων δύο χρόνων και να χαράξουν τη ρότα για τη συνέχεια, δικαιώνοντας όσους αναμένουν πολύ περισσότερα. Για να το κάνουν όμως, θα πρέπει πρώτα να κάνουν διάγνωση των τραυμάτων. Ψύχραιμα και ψυχρά.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Στο ψυγείο

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Είναι οξύμωρο, αλλά φαίνεται τελικά ότι η επίσκεψη του γ.γ. του ΟΗΕ μάλλον τα ακριβώς αντίθετα από τις επιδιώξεις της αποτελέσματα είχε. Στη δική μας πλευρά τουλάχιστον. Από την ώρα που ο κ. Μπαν Κι Μουν αποφάσισε να αναλάβει και αυτός το ρίσκο του, εμπλεκόμενος προσωπικά με το Κυπριακό, τα δικά μας πολιτικά σχήματα μαζεύονται και αναδιατάσσονται στο εσωτερικό και στο εξωτερικό τους, στέλνοντας ξεκάθαρο μήνυμα ότι αιφνιδίως αυτό που αποκτά ύψιστη προτεραιότητα δεν είναι άλλο από τις επερχόμενες εκλογικές αναμετρήσεις. Με πρώτο τον ίδιο τον Πρόεδρο Χριστόφια. Και εξηγούμαι:

Ο γ.γ., στην κοινή συνέντευξή του με τους δύο ηγέτες, επιχείρησε να δώσει ώθηση στη διαδικασία των συνομιλιών, ανακοινώνοντας σοβαρή πρόοδο στα κεφάλαια που συζητούνται. Αδιαμφισβήτητα, αυτή η χειρονομία, που συνδυάζεται και με την υπό εξέλιξη διεθνή εκστρατεία του κ. Ταλάτ, είχε ως στόχο να συνδράμει τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, ενόψει της μεγάλης αναμέτρησης με τον Ντερβίς Έρογλου. Κάτι που αποτελεί και κορυφαίο πόθο της δικής μας κυβέρνησης – εύλογα μεν επί της ουσίας, αλλά λανθασμένα στον βαθμό που την έχουμε αναγάγει εμείς οι ίδιοι ως το κορυφαίο ζητούμενο για το Κυπριακό.

Αφού λοιπόν έλαβαν τέλος οι σεμνές διεθνείς τελετές, άρχισε το πάρτι στο εσωτερικό. Η ΕΔΕΚ αποφάσισε να φύγει από την κυβέρνηση, κατηγορώντας τον Πρόεδρο για απαράδεκτες παραχωρήσεις στο Κυπριακό, με έμφαση στην εκ περιτροπής προεδρία και στους εποίκους. Το σοσιαλιστικό κόμμα επέλεξε να τραβήξει πρώτο και νωρίς το χαρτί της εξόδου, θεωρώντας ότι με αυτόν τον τρόπο θα καρπωθεί τα οφέλη του να γίνει ο οδηγός και ο πρωταγωνιστής του απορριπτικού μετώπου. Ο Πρόεδρος, που χαμογελαστός και περήφανος πλαισίωνε τον γ.γ. στην ανακοίνωση της προόδου, έσπευσε να αμυνθεί, υποστηρίζοντας πως δεν υπήρχαν τελευταία εξελίξεις που να δικαιολογούν την απόφαση της ΕΔΕΚ. Ένας τρίτος παρατηρητής εύλογα θα διερωτάται: Ποιο από τα δύο ισχύει;

Στο ΔΗΚΟ, από την άλλη, παίζεται το πιο αλλοπρόσαλλο πολιτικό παιχνίδι, εδώ και πάρα πολύ καιρό. Κι αυτό γιατί ο πρόεδρός του δεν κατάφερε ποτέ μέχρι τώρα να οδηγήσει, αλλά μονίμως σύρεται πίσω από τις εξελίξεις. Η ισορροπία μπορεί να διαρκέσει για κάποιο διάστημα, ποτέ όμως επ' άπειρον. Και το ατέρμονο, βαρετό και μονότονο παιχνίδι που εξελίσσεται ανάμεσα στον σκληρό απορριπτισμό και στην πορεία δίπλα στην εξουσία κάποια στιγμή θα πρέπει να τελειώσει. Αν αυτή η στιγμή είναι πριν ή μετά τις βουλευτικές εκλογές του 2011, λίγη σχέση έχει με το Κυπριακό. Το ενδιαφέρον βέβαια είναι ότι ο κ. Χριστόφιας έσπευσε να δώσει στο ΔΗΚΟ όλα σχεδόν τα πράγματα που ζητούσε τόσο καιρό και ο ίδιος αντιστεκόταν με μανία. Διαπραγματευτή, συναπόφαση, παιδεία, ακόμη και παράθυρο επανεξέτασης των θέσεων που (κακώς και άκαιρα κατά τη γνώμη μου) κατέθεσε στο τραπέζι. Ένας τρίτος παρατηρητής δικαιολογημένα θα διερωτάται: Γιατί σήμερα που έχουμε «πρόοδο» ο Πρόεδρος κάνει κινήσεις που θα δυσκολέψουν την παρουσία του στο τραπέζι των συνομιλιών;

Ποιος θα φταίει για το αδιέξοδο, αν εμείς τραβάμε πρώτοι το σχοινί;

Είναι περισσότερο από προφανές ότι η κυβέρνηση αυτή τη στιγμή λαμβάνει αποφάσεις βασιζόμενη σε δύο συμπεράσματα στα οποία έχει καταλήξει. Πρώτο, ότι η εκλογή Ταλάτ μάλλον γίνεται πολύ δύσκολη και η ίδια δεν θα θυσιάσει οτιδήποτε άλλο μέχρι να ξεκαθαρίσει το σκηνικό στα Κατεχόμενα. Δεύτερο, ότι είναι αταλάντευτη η θέση της να αποφεύγει με κάθε τρόπο τη συνεννόηση με την αντιπολίτευση. Κάτι που ο ΔΗΣΥ – καθυστερημένα – έχει αντιληφθεί και προχώρησε σε πολύ οξεία και απότομη αντιπολιτευτική στροφή, που ελέγχεται κάπως για την αξιοπιστία.

Το θέμα λοιπόν είναι ότι σε μια στιγμή που η τουρκοκυπριακή πλευρά κινδυνεύει με την απώλεια της έξωθεν καλής μαρτυρίας, στην περίπτωση που πράγματι εκλεγεί ο κ. Έρογλου και εμφανίσει ακόμη πιο σκληρές θέσεις στο Κυπριακό, το δικό μας πολιτικό σύστημα προτρέχει να βάλει πρώτο το εθνικό θέμα στο ψυγείο και να ασχοληθεί με τα εσωτερικά εκλογικά. Μήπως όμως αυτή η σπουδή καταφέρει να ισοφαρίσει τις επιπτώσεις για την Τουρκία, αν αλλάξει στάση μετά τον Απρίλιο; Γιατί να φταίει μόνο ο κ. Έρογλου, αν εμείς πρώτοι τραβήξαμε το σχοινί;

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Πολιτικός λόγος και ιστορικό υπόβαθρο

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

Ο πολιτικός λόγος ο οποίος δεν έχει ιστορικό υπόβαθρο, δηλαδή που δεν στηρίζεται στην ιστορική ανάλυση ενός προβλήματος, όπως είναι για παράδειγμα το Κυπριακό, στερείται κατά την άποψή μου πολιτικής αξιοπιστίας. Γιατί, χωρίς την ιστορική γνώση, την αντικειμενική ιστορική γνώση και όχι την «εθνικά» συμφέρουσα, δεν μπορούμε να εντοπίσουμε τις αιτίες της δημιουργίας του προβλήματος, τις διάφορες δυνάμεις που το συνθέτουν με τα αντιθετικά τους συμφέροντα και τις ιστορικές φάσεις που πέρασε. Δεν μπορούμε επίσης να καταλάβουμε την πολύπλευρη φύση του Κυπριακού και τις σύγχρονες πτυχές του, αλλά ούτε και να χαράξουμε μια πολιτική στρατηγική με στέρεες βάσεις και εφικτές προϋποθέσεις επιτυχίας. Η αντικειμενική γνώση της ιστορίας είναι ακόμα πιο σημαντική για τη νέα γενιά, η οποία δεν έτυχε να ζήσει τα τραγικά ιστορικά γεγονότα, αλλά έχει κληρονομήσει το εθνικό μας πρόβλημα. Δικαιολογημένα οι νέοι ρωτούν: Πώς φτάσαμε στη διχοτόμηση; Γιατί έγινε η τουρκική εισβολή; Γιατί συζητούμε σήμερα την ομοσπονδία; Και αντί απαντήσεων, τους προσφέρουμε έναν διχαστικό πολιτικό λόγο που παράγει εμφυλιακές συγκρούσεις, με σύγχρονους «προδότες» και «πατριώτες».

Εκτιμώ ότι, στην πολιτική ιστορία και πολιτική κουλτούρα του τόπου μας, ένα μεγάλο μέρος του πολιτικού λόγου είτε αγνοεί είτε υποβαθμίζει είτε συνειδητά παρασιωπά το ιστορικό υπόβαθρο του Κυπριακού. Δεν είναι λοιπόν τυχαίο που σχεδόν πάντοτε αγνοούσαμε τη γεωπολιτική διάστασή του, η οποία καθόριζε και δυστυχώς συνεχίζει να καθορίζει την κάθε φάση του και την κάθε μορφή της προτεινόμενης λύσης. Δεν είναι τυχαίο που αγνοούσαμε και κάποιοι σήμερα επιμένουν να αγνοούν τον συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και το συγκεκριμένο πολιτικό και στρατηγικό βάρος που η κάθε χώρα είχε και έχει. Δεν είναι επίσης τυχαίο που αγνοούσαμε τις ανησυχίες και τη δυναμική των σχεδιασμών της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Αν δεν γνωρίζουμε όμως την ιστορία του Κυπριακού και πώς αυτή εξελίχθηκε, από την Ένωση στην Ανεξαρτησία και από την Ανεξαρτησία στη Διχοτόμηση, δεν θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε και γιατί αποδεχθήκαμε τη λύση της διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας ως τη μόνη εφικτή λύση του κυπριακού προβλήματος. Δεν θα μπορέσουμε πραγματικά να καταλάβουμε γιατί τη συμφώνησε ο Μακάριος το 1977, γιατί την επιβεβαίωσε ο Σπύρος Κυπριανού

Ας ξαναμελετήσουμε την ιστορία μας και ας ξαναδούμε τα λάθη μας

το 1979, γιατί αυτή υπήρξε η διαχρονική μεταεισβολική πολιτική όλων των Προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένου και του Τάσσου Παπαδόπουλου, ο οποίος δύο χρόνια μετά το απορριφθέν Σχέδιο Ανάν υπέγραψε τη Συμφωνία της 8ης Ιουλίου 2006, στο πρώτο σημείο της οποίας αναφέρεται η «δέσμευση για την επανένωση της Κύπρου με βάση μια διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία και πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας».

Οι φωνές λοιπόν που εναντιώνονται στη λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας και μιλούν για «επανατοποθέτηση του Κυπριακού στη σωστή του βάση», για «αλλαγή στρατηγικής πορείας» και για «επαναχάραξη πολιτικής και τακτικής», προσβλέπουν στην ανεδαφική πολιτική πρόταση του ενιαίου κράτους «της κυβερνώσας πλειοψηφίας και της κατοχυρωμένης μειοψηφίας». Δηλαδή της δημιουργίας ενός ελληνοκυπριακού κράτους που να αναγνωρίζει και να διασφαλίζει τα δικαιώματα της τουρκοκυπριακής μειονότητας και όχι κοινότητας. Η πρόταση αυτή, ενώ είναι ιδανική για την ελληνοκυπριακή πλευρά, στερείται ιστορικού υπόβαθρου καθ' ότι παραβλέπει ολόκληρη την ιστορία και τις αντιθέσεις του Κυπριακού, από την εποχή της Ένωσης μέχρι σήμερα. Στερείται, πιστεύω, και πολιτικού βάρους, αφού το μόνο επιχείρημα για την υλοποίησή της είναι η προώθηση μιας επιθετικής πολιτικής πειθούς. Δηλαδή να πείσουμε τους διεθνείς οργανισμούς και τους ξένους «φίλους» ότι το Κυπριακό είναι από τη μια ζήτημα εισβολής και κατοχής, άρα ξεκινά το 1974 ωσάν προηγουμένως να μην υπήρχε ή να μη συνέβαινε τίποτα, και από την άλλη είναι ζήτημα δημοκρατίας, που πρέπει να λυθεί στη βάση της ελληνοκυπριακής πλειοψηφίας και της τουρκοκυπριακής μειοψηφίας. Σε ποιους λοιπόν θα απευθυνθούμε με αυτές τις θέσεις; Στον ΟΗΕ με τα διάφορα σχέδια που είχαν ως βάση τη διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία; Στους Αγγλοαμερικανούς, που πρώτοι την κατοχύρωσαν με το Αγγλοαμερικανοκαναδικό Σχέδιο του 1978; Στους Ρώσους, που πρώτοι έριξαν την ιδέα της ομοσπονδίας το 1965, εξοργίζοντας τότε και το ΑΚΕΛ, και οι οποίοι έχουν σήμερα συμφωνίες δισεκατομμυρίων με την Τουρκία; Μήπως στους Ευρωπαίους, που στηρίζουν τον ΟΗΕ και τα σχέδιά του; Δεν είναι τραγικό που δεν έχουν «πειστεί» ούτε οι σοσιαλιστές της Ε.Ε. για το δίκαιό μας;

Η πολιτική ηγεσία πρέπει να σοβαρευτεί και σίγουρα να επαναστοχαστεί. Ας ξαναμελετήσουμε την ιστορία μας. Ας ξαναδούμε τα λάθη μας. Ας μετρήσουμε τις δυνάμεις μας και ας διεκδικήσουμε, στα πλαίσια του εφικτού, λύση που θα επανενώνει πατρίδα και λαό και θα ανοίγει νέες προοπτικές για όλους μας στην Ενωμένη Ευρώπη. Διαφορετικά θα μας μείνει η διχοτόμηση με τις μελλοντικές παρενέργειες, ο αγώνας για το ευκταίο και η ποίηση, όπως αυτή του Σεφέρη στην οποία αναφέρθηκα στο προηγούμενό μου άρθρο.

Δρ Φιλοσοφίας, rodo@primehome.com

Μη μου τις ψήφους τάραττε…

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Ένα από τα πράγματα που εκπλήσσουν κάποιον που ασχολείται με την πολιτική αντιπαράθεση στην Κύπρο είναι η μομφή που συχνά εξαπολύει ένα κόμμα προς ένα άλλο, ότι «προσεγγίζει τους ψηφοφόρους του»!

Πριν τις περασμένες προεδρικές εκλογές, το ΑΚΕΛ κατηγορούσε τον Τάσσο Παπαδόπουλο ότι προσπαθούσε να αποσπάσει ακελικούς ψηφοφόρους. Το ίδιο έπραξε πριν λίγες μέρες η ΕΔΕΚ, μεμφόμενη αυτή τη φορά τον Πρόεδρο Χριστόφια – και μάλιστα μετά την αποχώρησή της από την κυβέρνηση!

Ομολογώ ότι πρόκειται για μια πολύ ιδιότυπη άποψη, δεδομένου του ότι αυτό ακριβώς είναι η δουλειά των κομμάτων: Να αυξάνουν την επιρροή τους, πολιτική και (άρα και) εκλογική.

Η διαδικασία αυτή οφείλει να είναι δημόσια και συνεχής, ακριβώς για να λειτουργεί η δημοκρατία και οι αποφάσεις να μη λαμβάνονται σε κλειστά κονκλάβια κομματικών παραγόντων.

Ακούγοντας κάποιος ένα κόμμα να διαμαρτύρεται ότι «προσεγγίζουν» ψηφοφόρους του, εκείνο που καταλαβαίνει είναι ότι το κόμμα αυτό θα επιθυμούσε ψηφοφόρους «ζυγισμένους-στοιχισμένους», έτοιμους ανά πάσα στιγμή να τεθούν ως λάφυρο στο τραπέζι των κομματικών διαπραγματεύσεων. Και από πολιτικό παζάρι, άλλο τίποτα…

Η ίδια η δομή του κυπριακού πολιτικού συστήματος, που προϋποθέτει τη δημιουργία συμμαχιών και συγκλίσεων, ανατροφοδοτεί ένα συνεχές πολιτικό πάρε-δώσε, το οποίο μάλιστα, συχνά, ενισχύει τον τακτικισμό έναντι της πολιτικής ουσίας.

Επιπροσθέτως, οι συχνά οριακοί εκλογικοί συσχετισμοί στην εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας δημιουργούν σε αρκετούς πολιτικούς την αίσθηση (που συχνά είναι αληθινή) ότι αποτελούν «ρυθμιστές» των εξελίξεων, κάτι που φυσικά διαιωνίζει το γαϊτανάκι του τακτικισμού και του παζαριού.

Στις δύο αυτές επισημάνσεις ας προστεθεί και μία τρίτη, ίσως

Οι κομματικές ταυτίσεις υποχωρούν, την ώρα που αναδεικνύεται μια νέα γενιά ψηφοφόρων

και σημαντικότερη. Η συγκρότηση των κομμάτων στην Κύπρο, εκτός από ιδεολογική, έχει και βιωματική-ιστορική βάση. Τα περισσότερα στελέχη ή ψηφοφόροι έχουν ατομικά ή οικογενειακά βιώματα, παραστάσεις, ακόμα και εξαρτήσεις που τα συνδέουν με συγκεκριμένα κόμματα ή πρόσωπα. Αυτό, σε συνδυασμό με το μικρό μέγεθος της χώρας και την ισχυρή παράδοση πελατειακών σχέσεων, δημιουργεί ισχυρές κομματικές ταυτίσεις μεταξύ κομμάτων-πολιτών.

Σε αυτό το πολιτικό περιβάλλον, κάποιοι αντιλαμβάνονται τον ρόλο τους ως «αρχηγοί οικογένειας», ο οποίοι θα διαπραγματευτούν για το σύνολο των μελών της, χωρίς αυτά να έχουν δικαίωμα ατομικών διαβουλεύσεων…

Η αντίληψη αυτή, μολονότι διαπερνά όλο το φάσμα του πολιτικού συστήματος, αποτυπώνεται εντονότερα σε κόμματα που συχνά εμφανίζουν προβλήματα ιδεολογικοπολιτικού προσανατολισμού και η συνοχή τους στηρίζεται είτε στην προοπτική συμμετοχής τους στην εξουσία είτε στις ιστορικές-βιωματικές παραστάσεις των στελεχών τους, όπως π.χ. το ΔΗΚΟ ή η ΕΔΕΚ.

Βέβαια, η δυναμική των πραγμάτων δεν ευνοεί αυτές τις αντιλήψεις. Όπως και συνολικά η εξέλιξη της κυπριακής κοινωνίας δεν ευνοεί τα κόμματα που έχουν ασαφές πολιτικό στίγμα, στηρίζονται σε ιστορικές αναφορές ή επιδιώκουν μονοθεματικές παρεμβάσεις.

Αυτό τουλάχιστον καταδεικνύουν ξεκάθαρα οι πολιτικοί συσχετισμοί στις νέες ηλικίες, όπου ο ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ εμφανίζονται ισχυρά, ενώ το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ είναι σαφώς αποδυναμωμένα. Οι κομματικές ταυτίσεις υποχωρούν, την ώρα που αναδεικνύεται μια νέα γενιά ψηφοφόρων με πολύ πιο αυτόνομη πολιτική σκέψη και δράση. Η δυναμική αυτή, μάλιστα, θα ενισχύεται από την αποχώρηση ιστορικών προσωπικοτήτων της κυπριακής πολιτικής ζωής, αλλά και από την ίδια την πορεία της Κύπρου στην Ε.Ε. που δημιουργεί νέες παραστάσεις και διαμορφώνει νέες πολιτικές θεματικές.

Σε αυτό το νέο περιβάλλον, προσεγγίσεις του τύπου «μη μου τις ψήφους τάραττε» θα μοιάζουν απλώς με ανέκδοτο…

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Ο κύκλος της οργής

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Κάθε χώρα που θέλει να πάει μπροστά χρειάζεται μια δυναμική μεσαία αστική τάξη. Μιλάμε για τους πολίτες που κάνουν σοβαρά τη δουλειά τους, έχουν την αγωνία της απόλυσης ή της αποτυχίας συνέχεια στο μυαλό τους και δεν ζουν ούτε αποκλειστικά από το κράτος ούτε όμως και από «λαμογιές». Είναι άνθρωποι οι οποίοι πληρώνουν τους φόρους τους και προσπαθούν να είναι εντάξει με τον νόμο. Οχι ότι δεν έχουν λαδώσει κάποιον υπάλληλο εφορίας ή πολεοδομίας, αλλά το έκαναν γιατί η ζωή τούς έμαθε πως δεν υπάρχει άλλος τρόπος να λειτουργείς στην Ελλάδα, εκτός αν θέλεις να μπλέξεις άσχημα ή να χρειάζεσαι ενίοτε ψυχοφάρμακα. Αλλοι εξ αυτών είναι εργοδότες και έχουν έγνοια για όσους υπαλλήλους απασχολούν, άλλοι πάλι ελεύθεροι επαγγελματίες, στελέχη ή υπάλληλοι επιχειρήσεων. Τι τους συνδέει όλους; Απλά, το γεγονός ότι ζουν χωρίς εγγυήσεις για το αύριο από κανέναν.

> *Οταν η μεσαία αστική τάξη φτάνει στα όριά της γίνεται καταλύτης σοβαρότατων πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων σε μια χώρα*

Αυτοί οι άνθρωποι, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής κοινωνίας, αρχίζουν τώρα να νιώθουν απόγνωση και σε λίγο οργή. Μεταξύ των έκτακτων εισφορών, της φορολογίας της ακίνητης περιουσίας, των αυξημένων αντικειμενικών κ. λπ., νιώθουν όλο και περισσότερο την πίεση για τη μείωση του βιοτικού τους επιπέδου. Είναι η πρώτη φορά που τους ακούς να σκέπτονται αν τα παιδιά τους μπορούν να πηγαίνουν σε ιδιωτικό σχολείο ή να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Και είναι η πρώτη φορά που νιώθουν ότι σε λίγο δεν «θα βγαίνουν» αν ξενοικιαστεί κάποιο μαγαζί που έχουν ή αν κάποιος στην οικογένεια βρεθεί χωρίς δουλειά.

Η μεσαία αυτή τάξη καταλαβαίνει ότι η χώρα βρίσκεται σε χρεοκοπία και ενδεχομένως να είναι έτοιμη να κάνει θυσίες. Την πνίγει όμως ένα απίστευτο συναίσθημα τσαντίλας και οργής.

Πώς πρέπει να νιώσει, για παράδειγμα, ο μικροεπιχειρηματίας που πάει στο γραφείο του ΙΚΑ και έχει απέναντί του μια πληθώρα υπαλλήλων που δεν κάνουν τίποτα αλλά είναι εξαιρετικά επαγγελματίες στο να του δυσκολέψουν τη ζωή; Δεν είναι λογικό να βγαίνει από τα ρούχα του όταν συναντά τον μεσήλικα «συνταξιούχο» του ΟΣΕ που επιδίδεται σε διάφορα χόμπι ή τον «απολυμένο» πιλότο της Ολυμπιακής που γυρνάει στα νησιά όλο το καλοκαίρι;

Ο θυμός του θα ήταν ακόμη μεγαλύτερος αν καταλάβαινε όλο το μέγεθος της κλεψιάς και της σπατάλης στους εξοπλισμούς και την υγεία. Τα 27 δισ. ευρώ που ξόδεψαν τα νοσοκομεία το 2007, για παράδειγμα, τα πληρώνει τώρα ο Ελληνας αστός. Είναι προφανώς τα δισ. που έγιναν Καγιέν και νεοπλουτίστικη μόστρα τα τελευταία χρόνια. Το ίδιο και οι μίζες από εξοπλιστικά συστήματα που κόστισαν στη χώρα πολύ πιο ακριβά από ό,τι σε άλλες χώρες ή ακόμη χειρότερα παραγγέλθηκαν «γυμνά» για να εξασφαλισθούν και άλλες μίζες στο μέλλον.

Ολα αυτά καλείται σήμερα να πληρώσει ο Ελληνας φορολογούμενος που δεν κλέβει και δεν φοροδιαφεύγει. Σήμερα όμως πληρώνει διπλά τις αμαρτίες και τα εγκλήματα δεκάδων πολιτικών που ο ίδιος εμπιστεύθηκε. Γιατί, πέρα από τους φόρους, έχει απέναντί του τις τράπεζες που έχουν κλείσει τις στρόφιγγες πληρώνοντας και εκείνες το τίμημα της αναξιοπιστίας της Ελλάδος διεθνώς.

Είμαστε ακόμη στην αρχή του κύκλου της οργής, γιατί η νέα πραγματικότητα καταγράφεται εγκεφαλικά, αλλά δεν έχει ακόμη πονέσει πραγματικά. Οταν όμως θα τη νιώσει η υγιής μεσαία και ανώτερη τάξη αυτής της χώρας, οι συνέπειες θα είναι τεράστιες. Γιατί, ως γνωστόν, η ιστορία έχει αποδείξει πως είναι αυτή η τάξη που όταν φτάνει στα όριά της γίνεται καταλύτης σοβαρότατων πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων σε μια χώρα.

Εξετάζοντας τα κακώς κείμενα

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Είναι λαμπρή η ιδέα της κυβέρνησης να προτείνει τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής στη Βουλή για να διερευνήσει την παραποίηση των δημοσιονομικών στοιχείων της χώρας, είναι εξίσου λαμπρή και η αντιπρόταση της Νέας Δημοκρατίας να διευρυνθεί η εξέταση για να συμπεριλάβει την περίοδο από το 1981, όταν το ΠΑΣΟΚ έσπασε το μονοπώλιο της Δεξιάς στην εξουσία. Και τα δύο κόμματα έχουν δίκιο: και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία συνέβαλαν τα μέγιστα στον δημοσιονομικό εκτροχιασμό και στην τραγική πτώση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Και τα δύο κόμματα έχουν άδικο όταν προσπαθούν να φορτώσουν τις ευθύνες αποκλειστικά το ένα στο άλλο. Γι' αυτό η πρόταση της κυβέρνησης πυροδότησε νέο γύρο στην αέναη πολιτική αντιπαράθεση, υπονομεύοντας τη συναίνεση που είναι κρίσιμη για να πετύχουν οι αλλαγές που απαιτεί η οικονομία.

Επειδή όλα τα κόμματα -και όχι μόνο αυτά που κυβέρνησαν- φέρουν ευθύνη, η μόνη εξεταστική επιτροπή που θα είχε λόγο ύπαρξης θα ήταν αυτή που θα διερευνούσε σε όλες του τις διαστάσεις το οικονομικό πρόβλημα της Ελλάδας, θα ανέλυε τις αιτίες του αδιεξόδου και θα πρότεινε μεταρρυθμίσεις που θα έθεταν τη χώρα σε πορεία ανάπτυξης.

Ισως το πιο γόνιμο σημείο για να ξεκινήσει κανείς την έρευνα θα ήταν το 1952, όταν ο καθηγητής Κυριάκος Βαρβαρέσος (που είχε διατελέσει διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος), κατέθεσε στην κυβέρνηση Πλαστήρα τη διεξοδική «Εκθεσιν επί του Οικονομικού Προβλήματος της Ελλάδος». Σε αυτήν ανέλυε τις αδυναμίες και τις δυνατότητες της χώρας. Η έκθεση δεν υιοθετήθηκε και ο συγγραφέας της αποσύρθηκε στις ΗΠΑ, όπου εργάστηκε στη Διεθνή Τράπεζα έως τον θάνατο του, το 1957.

Εκτοτε ο κόσμος άλλαξε, όπως και οι δυνατότητες της Ελλάδας. Από εκεί που ήταν καταδικασμένη στη φτώχεια, λόγω της έλλειψης πόρων και της χαμηλής γεωργικής παραγωγής, η Ελλάδα εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, καρπώθηκε τη βοήθεια των συμμάχων και συνεταίρων της, και πλούτισε χάρη στον μαζικό τουρισμό, την ευρωπαϊκή ενοποίηση και την οικονομική παγκοσμιοποίηση. Αυτά δεν μπορούσε να τα προβλέψει κανείς το 1952. Αλλά ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που απασχολούσαν την Ελλάδα τότε, και για άλλα 50 χρόνια, ήταν η νομισματική αστάθεια και οι συνέπειές της. Αυτό λύθηκε ως διά μαγείας με την υιοθέτηση του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος, το 2002. Τότε, όπως και τώρα, η Ελλάδα γονάτιζε κάτω από τεράστια χρέη. Ως τεχνοκράτης υπουργός Οικονομικών του Βενιζέλου, ο Βαρβαρέσος διαπραγματεύτηκε με τους ξένους ομολογιούχους, δίνοντάς τους 30% των τόκων για το οικονομικό έτος 1932-33, (όπως γράφει ο Κ.Π. Κωστής στην υποδειγματική έκδοση της έκθεσης από τις εκδόσεις Σαββάλα, το 2002). Επίσης, ο Βαρβαρέσος συμπέρανε ότι «με την σημερινήν διοικητικήν μηχανήν είναι αδύνατος, όχι μόνον η εκτέλεσις μακροχρόνιου οικονομικού προγράμματος, αλλά και η λήψις των στοιχειωδεστέρων μέτρων διά την αντιμετώπισιν των σημερινών οικονομικών δυσχερειών». Σήμερα θα αναγκαζόταν να πει τα ίδια, και χειρότερα. Προσέθεσε ότι μόνο η συνεργασία των «κυριωτέρων κομμάτων» θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική κατάσταση.

> *Η μόνη εξεταστική επιτροπή που θα είχε λόγο ύπαρξης θα ήταν αυτή που θα πρότεινε μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα έθεταν τη χώρα σε πορεία ανάπτυξης*

Σήμερα, μια εξεταστική επιτροπή της Βουλής θα έπρεπε να διερευνήσει τι συνέβη στη Δημόσια Διοίκηση από το 1952 έως σήμερα - ποιοι τη φόρτωσαν με υπεράριθμους υπαλλήλους, έσπασαν τη ραχοκοκαλιά της ιεραρχίας, την εγκατέλειψαν στο λήθαργο και τη διαφθορά. Θα έπρεπε να εξετάσει πού πήγαν τα αμύθητα ποσά που εισέρρευσαν στη χώρα τα τελευταία 30 χρόνια, πώς ξοδεύονται οι φόροι και εισφορές των εργαζομένων, πού προσκρούει κάθε προσπάθεια απλοποίησης των νόμων και γιατί η εκπαίδευση δεν μπορεί να ξεφύγει από το τέλμα.

Μια ενωτική και ειλικρινής προσπάθεια να καταγραφούν τα κακώς κείμενα της οικονομίας και πολιτικής ζωής θα αποτελούσε θεμέλιο λίθο για την εξυγίανση και ανάπτυξη της χώρας.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Οι έξωθεν και οι έσωθεν κερδοσκόποι

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Η παρακμή μιας κοινωνίας συνοδεύεται, σχεδόν πάντοτε, από την προσπάθεια των παρηκμασμένων να μεταθέσουν σε άλλους τις ευθύνες και την ενοχή για την παρακμή τους. Είναι φυσικό. «Η υπεράσπιση του εγώ μας πεθαίνει ένα τέταρτο μετά τον θάνατό μας». Οι άνθρωποι δεν αντέχουμε την αποτυχία μας, ο ψυχισμός μας ορμέμφυτα την αρνείται. Πρέπει, οπωσδήποτε, κάποιοι άλλοι να φταίνε για τη δική μας παρακμή – άνθρωποι, συγκυρίες, διεθνείς παράγοντες. Η αυτεπίγνωση λαθών, αστοχημάτων, ανικανότητας είναι σπάνιο ατομικό κατόρθωμα και σχεδόν ποτέ συλλογικό. Η προσπάθεια, ψυχολογικά ανεπίγνωστη και αντανακλαστικά αυτονόητη, να επιρρίψουμε σε άλλους την ευθύνη της δικής μας παρακμής, γεννάει και το σύμπτωμα που εύστοχα ονομάστηκε «συνωμοσιολογία»: Κάποιοι σίγουρα συνωμοτούν εναντίον μας, μεθοδεύουν και επιδιώκουν την ιστορική μας εξαφάνιση, μας πολεμούν ύπουλα και πονηρά. Μόνον έτσι δικαιολογούμε τον εκπεσμό μας, την κρατική μας διάλυση, τον εκφαυλισμό μας, την κυρίαρχη ανικανότητα και αναξιοκρατία, τον διεθνή διασυρμό μας.

ΑΠΕ

Θα άξιζε μια στατιστική απογραφή του ποσοστού των Ελληνωνύμων σήμερα που είναι απόλυτα πεπεισμένοι ότι για την οικονομική χρεοκοπία του κράτους μας, για τη διάλυση και καταρράκωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, τη θλιβερή αγλωσσία μας, το μπάχαλο της δημόσιας διοίκησης, την ολέθρια ανικανότητα και ιδιοτέλεια των πολιτικών μας, την ανομία και την ξέφρενη βία στις μεγαλουπόλεις μας, για όλα, φταίνε άλλοι: Οι Αμερικανοί και το ΝΑΤΟ, οι Εβραίοι (άγνωστο γιατί), το Βατικανό (επειδή «μισεί» τους Ορθοδόξους), κάποιες αλλοεθνείς «μυστικές υπηρεσίες» (ΜΙΤ, Μοσάντ, CIA), οι διεθνείς μαφίες κερδοσκόπων. Οι συνωμοσιολόγοι δεν μπορούν (δεν έχουν τη νοητική διαύγεια) να δουν τα προφανή και απλούστατα, επιμένουν να φαντάζονται τα περίπλοκα και αναπόδεικτα. Προφανές και απλό είναι ότι κάθε οργανωμένη συλλογικότητα θέλει να προωθήσει, στον στίβο του διεθνούς ανταγωνισμού, τα δικά της συμφέροντα. Και φυσικά εκμεταλλεύεται τους αδύναμους ή ανίκανους ανταγωνιστές της, ίσως και να μεθοδεύει, αν της προσφέρονται ευκαιρίες, την επιδείνωση της ανικανότητάς τους, το ξεγύμνωμα των αδυναμιών τους. Αλλά οι όροι αυτοί του ανταγωνισμού είναι κοινοί για όλους στον διεθνή στίβο, και θα είναι ίδιοι πάντοτε – «έως αν η αυτή φύσις ανθρώπων ή» (όσο η φύση των ανθρώπων θα είναι αυτή που είναι). Επομένως οι συμφεροντολογικές δολιότητες κυβερνήσεων, οικονομικών παραγόντων, μυστικών υπηρεσιών ή όποιων άλλων είναι φυσικό να εκμεταλλεύονται την παρακμή μιας οργανωμένης σε κράτος κοινωνίας, αλλά δύσκολο, ίσως και αδύνατο, να προκαλέσουν την παρακμή.

> *Οι συνωμοσιολόγοι στρώνουν το χαλί στους αρνησιπάτριδες*

Εκτός από τους συνωμοσιολόγους, η παρακμή γεννάει και ένα άλλο, στους αντίποδες, έκτρωμα: Ανθρώπους έτοιμους να πουλήσουν διευκολύνσεις στον οποιονδήποτε, ορεγόμενο να εκμεταλλευτεί την παρακμή της χώρας τους, ισχυρό αλλοδαπό. Η παροχή διευκολύνσεων γίνεται με ωμά, χυδαία ανταλλάγματα (σπανιότερα με χρήμα, συχνότερα με έξωθεν υποστήριξη για την κατάκτηση επιφανών εγχώριων «πόστων» εξουσιαστικής ισχύος ή για την εξασφάλιση προνομιακής δημόσιας προβολής). Γίνεται η παροχή διευκολύνσεων και χωρίς ανταλλάγματα: από συμπλεγματικούς που κολακεύονται να εκλαμβάνουν το πρακτοριλίκι σαν «κοσμοπολιτισμό», δείγμα «εκσυγχρονισμού», επιδεικτικής απαλλαγής τους από τη μειονεξία του επαρχιώτη που κουβαλάνε στην ψυχή τους. Ο συνδυασμός των δύο (φτηνής ιδιοτέλειας και συμπλεγμάτων επαρχιωτικής μειονεξίας) αναδείχνει κορυφαίους σε επιδόσεις αρνησιπατρίας τους καριερίστες της «ανανεωτικής» τάχα και Αριστεράς. Με το πρόσχημα της εμμονής στον μαρξιστικό διεθνισμό πουλάνε ανενδοίαστα εκδουλεύσεις στη διεθνώς ηγεμονεύουσα σήμερα φιλοδοξία «Νέας Τάξης» πραγμάτων (δηλαδή αγορών). Προπαγανδίζουν με ζηλωτικό φανατισμό το μοντέλο της «πολυπολιτισμικής» κοινωνίας, αρνούνται κάθε κριτήριο πολιτισμικής συμβατότητας για την παροχή ελληνικής ιθαγένειας σε όσους παράνομα και εκβιαστικά εισέρχονται στη χώρα. Κηρύχνουν παθιασμένα το εθνικό κράτος «ξεπερασμένο» και ιδεολόγημα τον στόχο της κοινωνικής συνοχής. Μάχονται, με νύχια και με δόντια, να επιβάλουν στανικά την κατασυκοφάντηση (ή την αγνόηση) της ιστορίας και του πολιτισμού των Ελλήνων στο ελληνικό σχολείο, στον πολιτικό λόγο, στην τηλεοπτική χειραγώγηση του λαού – να καταστήσουν την αρνησιπατρία κυρίαρχη εξουσιαστική ιδεολογία. Είτε συμπλεγματικοί είτε συμφεροντοσκόποι, οι θιασώτες του αφασικού «πλουραλισμού», αν και με καταγωγική εξάρτηση από τον μαρξιστικό διεθνισμό, συγκροτούν σήμερα την πιο πειθαρχημένη σε ομογνωμία και ομογλωσσία παράταξη που καλύπτει ολόκληρο το πολιτικό φάσμα: από την άκρα Δεξιά (τη νεοφιλελεύθερη) ώς την εκτός Περισσού παρδαλότροπη Αριστερά. Η εξουσιαστική ισχύς αυτής της (κοινωνικά περιθωριακής) παράταξης είναι προκλητικά δυσανάλογη με το αριθμητικό μέγεθός της και τα ουσιαστικά προσόντα των ανθρώπων που τη συγκροτούν. Πώς γίνεται να στελεχώνουν και να ελέγχουν, με κάθε κυβέρνηση, το υπουργείο Παιδείας και τους νευραλγικότερους εκπαιδευτικούς θεσμούς, τα πιο κρίσιμα πόστα τηλεοπτικής «ενημέρωσης», την εμφατικότερη προβολή και αποκλειστική εκπροσώπηση της ελληνικής «ιντελιγκέντσιας» στον Τύπο; Επιτρέπουν στους «συνωμοσιολόγους» να υποθέτουν τον «ξένο παράγοντα» δικτυωμένον ώς τις πιο απίθανες πτυχές των κέντρων εξουσίας στην Ελλάδα.

Σίγουρα οι «συνωμοσιολόγοι» φαντάζονται και υπερβάλλουν, θέλουν η ευθύνη για την παρακμή μας να είναι στους ξένους. Αλλά οι λαβές που τους δίνουν οι πανίσχυροι αρνησιπάτριδες δεν είναι λίγες ούτε ευκαταφρόνητες: Υπερασπίζουν με πάθος το «δικαίωμα» των Σκοπιανών να «αυτοκαθορίζονται», έστω και πλαστογραφώντας την Ιστορία, για να προωθήσουν επιθετικό αλυτρωτισμό. Στις ελληνοτουρκικές σχέσεις το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι «ο δικός μας εθνικισμός, η δική μας πατριδοκαπηλία, ο σκοταδισμός μας, όλα αυτά που εμποδίζουν να κατανοήσουμε την εποχή μας». Να ψηφίσουμε λοιπόν, άνευ όρων, την είσοδο της «Μακεδονίας» στο ΝΑΤΟ, την είσοδο της Τουρκίας στην Ε. Ε.

Να καταργήσουμε τη διδασκαλία της αρχαίας γλώσσας – είναι περιττή, ξένη γλώσσα. Να πάψουμε να διδάσκουμε στην Ιστορία γεγονότα που συντηρούν έχθρητα ή αντιπάθεια για τους γείτονές μας, να ξεχάσουμε ήρωες πολέμων, να προβάλλουμε στα παιδιά ήρωες «κοινωνικών διεκδικήσεων». Ούτε εικόνες ούτε προσευχές, καμιά μετάγγιση της μεταφυσικής παράδοσης των Ελλήνων στα παιδιά – η «αποδόμηση» προκαταλήψεων είναι προϋπόθεση για να λειτουργήσει η ελευθερία των ατομικών επιλογών, ελευθερία της αγοράς. Τελικά η παρακμή είναι «λουκούμι» και για ξένα συμφέροντα και για το ντουέτο αρνησιπάτριδων και συνωμοσιολόγων.

Το κοινό ευρωπαϊκό μέλλον

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Εάν η κατάσταση δεν ήταν - όπως λένε- τραγική θα έμοιαζε με φάρσα. Η Ελλάδα εξαπάτησε τον πλέον επαρκή και υψηλότατα αμειβόμενο γραφειοκρατικό μηχανισμό που γνώρισε ποτέ η Δύση - την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Δηλαδή άτομα πιστοποιημένης υψηλότατης επιστημονικής επάρκειας, επιφορτισμένα με την ευθύνη να παρακολουθούν την πιστή εκτέλεση των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εξαπατούνταν συστηματικά εδώ και μια δεκαετία από κάποιους Βαλκάνιους υπουργούς.

Επειδή γνωρίζουμε τα άτομα και αμφιβάλλουμε ζωηρώς για τις δαιμονικές τους ικανότητες, θα πρέπει ή να επιδείχθηκε από τους μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αδικαιολόγητη ολιγωρία και ανοχή όλα αυτά τα χρόνια, ή τα στελέχη του μηχανισμού αυτού υπήρξαν αφελή σε εγκληματικό επίπεδο. Καλή πίστη είναι αδιανόητη· αφέλεια δεν δικαιολογείται. Εάν κάτι ανάλογο συνέβαινε σε μια μικρή ιδιωτική επιχείρηση, οι υπάλληλοι θα είχαν καρατομηθεί.

> *Στην ευρωπαϊκή επαρχία που λέγεται Ελλάς, οι δυνατότητες αυτενέργειας είναι ανύπαρκτες*

Αυτό, βεβαίως, δεν δικαιολογεί τους χειρισμούς των ελληνικών κυβερνήσεων, που υπήρξαν εγκληματικοί. Αλλά είναι σαφές ότι και οι μηχανισμοί της Ευρωπαϊκής Ενώσεως δεν λειτούργησαν επαρκώς. Σήμερα πλέον που η κρίση από χρηματοοικονομική εξελίσσεται σε δημοσιονομική, η Επιτροπή θα αναγκασθεί να επιτελέσει το έργο που επί σειρά ετών είχε αμελήσει. Είναι δυσάρεστο -αλλά ου προς θάνατον- ότι η προσαρμογή αυτή γίνεται στην ευρωπαϊκή επαρχία που ονομάζεται Ελλάς.

Εκανε προ ολίγων εβδομάδων ο πρωθυπουργός κ. Γιώργος Παπανδρέου αναφορά σε απώλεια κυριαρχίας. Αλλά αυτό είχε συμβεί από την εποχή που η χώρα εντάχθηκε στο ευρώ, μόνον που, ως φαίνεται, το γεγονός δεν είχε γίνει αντιληπτό. Ή μάλλον για να αποφευχθεί η δημόσια ομολογία, προεβλήθη προς τόνωση του ηθικού ότι η Ελλάς ανήκει πλέον στον σκληρό πυρήνα της Ευρώπης.

Το γεγονός ότι η προσχώρηση στην Ενωση και στο ευρώ σημαίνει εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων στις Βρυξέλλες, δεν είναι αρνητικό, διότι χώρες μικρές όπως η Ελλάς μπορεί να υπάρξουν, αλλά και να διατηρήσουν τα εθνικά και πολιτιστικά τους χαρακτηριστικά, μόνον στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Ακόμη και η Ελβετία, η δημοκρατικότερη χώρα στον κόσμο, που οι πολίτες της απέρριψαν με δημοψήφισμα την ένταξή τους στην Ενωση, προχωρούν διαρκώς σε προσαρμογές προς το κοινοτικό κεκτημένο, διότι δεν είναι δυνατόν να λειτουργούν αυτόνομα μέσα σ' ένα διαρκώς ενοποιούμενο ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Η Ευρωπαϊκή Ενωση δεν είναι μία αποκρυσταλλωμένη οντότητα· τελεί υπό συνεχή διαμόρφωση. Απούσα η Ελλάς από τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκληρώσεως καταθέτει στις Βρυξέλλες το πρόβλημά της, όποιο και εάν είναι αυτό εκάστοτε. Εξ ου και η δυσφορία και ενίοτε η υπέρμετρη αντίδραση κάποιων εταίρων μας.

Σταδιακώς θα ωριμάσει το σύστημα της Ελλάδος και ήδη συνετελέσθη κάποια πρόοδος. Αλλά στο μεσοδιάστημα θα υπάρξει οδύνη και σκληρή δοκιμασία. Η χώρα επέλεξε να μοιρασθεί ένα μέλλον κοινό με κράτη πολύ πιο οργανωμένα και ισχυρά. Αυτό σημαίνει ότι ο πρωθυπουργός της είναι ένας περιφερειάρχης και οι δυνατότητες αυτενέργειας ανύπαρκτες. Οσο συντομότερο γίνει αυτό αντιληπτό, τόσο θα παύσει η χώρα να ζει μιαν αυταπάτη, που καλλιέργησαν οι Ελληνες πολιτικοί και τα εκάστοτε φερέφωνά τους.

Κερδοσκοπία και πολιτική

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Υπήρξε μια εποχή στην Ελλάδα που τα πάντα εξηγούντο με την επίκληση συνωμοσιών, συμφερόντων, κερδοσκοπιών και άλλων σκοτεινών καταστάσεων. Ηταν η εποχή της εθελούσιας τύφλωσης, μια προσπάθεια αποφυγής στην αναγκαία εμβάθυνση για όσα συνέβαιναν στον κόσμο. Επρόκειτο στην ουσία για πνευματική οκνηρία. Αντί να συλλέγουμε της ψηφίδες της πολύπλοκης πραγματικότητας για να σχηματίσουμε θεωρία, φτιάχναμε μια απλοϊκή θεωρία και αποσιωπούσαμε ή τονίζαμε κάποια γεγονότα έτσι ώστε να ταιριάζουν στην αδρή εικόνα του κόσμου που είχαμε προσχηματίσει. Ηταν τότε που η παγκοσμιοποίηση διέλυε τα εθνικά κράτη, οι Ευρωπαίοι διέλυαν τη Γιουγκοσλαβία, οι Αμερικανοί διέλυαν την Ευρώπη και όλοι μαζί την Κύπρο. Απαντες δε, από τον Σόρος μέχρι τον Κίσιγκερ, κοιμούνταν και ξυπνούσαν με τον καημό της Ελλάδος. Επειδή, έλεγαν κάποιοι, ήμασταν απείθαρχοι στα κελεύσματα της παγκοσμιοποίησης (πραγματικά: δεν πρέπει να υπάρχει άλλη χώρα που να δίνει 16 μισθούς στους υπαλλήλους της Βουλής ή να διατηρεί επί τόσο μακρόν ζημιογόνες ΔΕΚΟ) ή επειδή μας ζήλευαν: ενώ εμείς γλεντούσαμε στις ταβέρνες και τα μπουζούκια, εκείνοι πήγαιναν πρωί πρωί για δουλειά.

Και μετά ήρθε η κρίση. Οι θεωρίες συνωμοσίας δεν έλειψαν. Το ΚΚΕ, για παράδειγμα, θεωρεί ότι αυτή η χρηματοπιστωτική κρίση έγινε για να εξομοιωθούν τα όρια συνταξιοδότησης στην Ελλάδα. Ο ΣΥΡΙΖΑ νομίζει ότι ο διεθνής Τύπος ασχολείται μαζί μας επειδή ζηλεύει τις «κοινωνικές κατακτήσεις» σαν το «επίδομα έγκαιρης προσέλευσης στην εργασία» που παίρνουν διάφοροι του Δημοσίου. Πρέπει να δεχθούμε όμως ότι αυτή τη φορά πήραμε τα πράγματα πιο σοβαρά. Αρχίσαμε να αναλογιζόμαστε τις πραγματικές δικές μας ευθύνες για την κατάσταση που περιήλθαμε. Κατανοούμε ότι το μοντέλο του κλεπτοκρατικού καπιταλισμού (στο οποίο μέτοχοι και συμμέτοχοι είμαστε όλοι: από τους αγρότες που καλλιεργούν για τις επιδοτήσεις μέχρι τους επιχειρηματίες που φτιάχνουν εταιρείες με μοναδικό πελάτη το Δημόσιο) έφτασε στο τέλος του. Τα δανεικά που το συντηρούσαν στέρεψαν και ήρθε η ώρα του λογαριασμού.

> *Η Ελλάδα υπήρξε αφρόνως σπάταλη, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν γίνονται κερδοσκοπικά παιχνίδια.*

Τώρα όμως ελλοχεύει ένας άλλος κίνδυνος. Επειδή η συνωμοσιολογία ευδοκίμησε επί μακρόν στη χώρα, πολλοί λειτουργούν σαν κνίτες της απέναντι πλευράς. Αρνούνται πτυχές της πραγματικότητας, όπως είναι τα κερδοσκοπικά παιχνίδια στις αγορές. Θεωρούν ότι όλα είναι καλώς καμωμένα, κι εμείς απλώς έπρεπε να προσέχουμε.

Στο δεύτερο έχουν δίκιο: εμείς έπρεπε να προσέχουμε. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι όλα είναι καλώς καμωμένα. Το γεγονός ότι η Ελλάδα υπήρξε αφρόνως σπάταλη δεν σημαίνει ότι δεν γίνονται κερδοσκοπικά παιχνίδια. Με άλλα λόγια: εμείς τρέξαμε μέχρι το χείλος του γκρεμού. Τώρα, υπάρχουν πολλοί που μας σπρώχνουν για να κερδίσουν. Και όχι μόνον εμάς, και όχι μόνο τώρα.

Αυτό το πρόβλημα φυσικά δεν μπορεί να το λύσει η Ελλάδα, αν και έπρεπε να το λάβει υπόψη της όταν έτρεχε προς το χείλος του γκρεμού. Τώρα πρέπει να πληρώσουμε· και τα χρωστούμενα και τις κερδοσκοπικές επιθέσεις. Από την άλλη οφείλουμε να κατανοήσουμε ότι η πολιτική δεν κηδεύτηκε αλλά πρέπει να συγχρονιστεί με τις ανάγκες της παγκοσμιοποίησης. Δεν μπορεί να είναι εθνική, ούτε μπορεί να έχει ως μοναδικό στόχο τη διαρκή παραγωγή κρατικών ελλειμμάτων και χρεών όπως οραματίζονται διάφοροι, ζητώντας την παραβίαση του Συμφώνου Σταθερότητας. Η παρέμβαση δεν μπορεί παρά να είναι διεθνική και πρέπει να έχει στόχο να κλείσει τρύπες του διεθνούς συστήματος, τις οποίες χρησιμοποιούν πολλοί για να κερδοσκοπήσουν.

pmandravelis@kathimerini.gr

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Το κράτος ως... ευαγές ίδρυμα!

Πρόκειται για έναν καποδιστριακό δήμο της «παλαιάς Ελλάδος» με 7.500 κατοίκους και 50 δημοτικούς υπαλλήλους. Μία ωραία πρωία, λίγο μετά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, προστέθηκαν και άλλοι 22 υπάλληλοι! Εχουν υπογράψει σύμβαση 18 μηνών, απασχολούνται τέσσερις ώρες ημερησίως και αμείβονται με 400 ευρώ. Από αυτό το ποσό, το 80% καλύπτει το κράτος (πιθανόν μέσω ευρωπαϊκών κονδυλίων...) και το 20% ο δήμος.

Το πρόβλημα όμως είναι ότι οι νέοι υπάλληλοι δεν χρησιμεύουν σε τίποτε. Δεν ξέρουν τη δουλειά, μα ούτε και έχουν τη διάθεση να τη μάθουν, αφού η μαθητεία τους δεν οδηγεί πουθενά, μετά την κατάργηση της μοριοδότησης. Επίσης, σε θέσεις όπου δεν απαιτείται ειδίκευση (λ.χ., στην καθαριότητα) δεν γίνεται να απασχοληθούν. «Εδώ η κοινωνία είναι μικρή» εξηγεί ένας από τους καταγγέλλοντες. «Οταν σου έρχεται το κοριτσάκι με το μίνι, τις μπότες και το βαμμένο νύχι, δεν υπάρχει τρόπος να του πεις να πάρει το καρότσι και τη σκούπα και να βγει στους δρόμους...».

Φυσικό αποτέλεσμα είναι οι διορισμένοι να κάθονται στα γραφεία του δήμου χωρίς να κάνουν τίποτε, όπου, αναπόφευκτα, επικρατεί ατμόσφαιρα καφενείου. Προκειμένου μάλιστα να μην ταλαιπωρούνται άδικα ούτε οι ίδιοι ούτε οι χρήσιμοι υπάλληλοι του δήμου, έχουν κανονίσει να πηγαίνουν στη «δουλειά» μέρα παρά μέρα, για οκτώ ώρες κάθε φορά. Ολα αυτά, δε, για ένα χαρτζιλίκι. Αναρωτιέται κανείς γιατί δεν τους το έδιναν ευθέως, χωρίς το περιττό πρόσχημα της εργασίας. Λιγότερη θα ήταν η ταλαιπωρία για όλους τους εμπλεκομένους.

Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στους άλλους δήμους του νομού - εδώ είναι 22, εκεί 27, παρακάτω 18 κ.ο.κ. Σύμφωνα με τις καταγγελίες, η πλειονότης των διορισμένων οφείλει τη θέση σε στέλεχος της προηγούμενης κυβέρνησης, το οποίο πολιτεύεται στον νομό. Το εξοργιστικό είναι ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο προέβαλλε στο ευρύ κοινό την εικόνα του εκλεπτυσμένου κοσμοπολιτισμού. Το παρήγορο, οπωσδήποτε, είναι ότι δεν εξελέγη...

Τρισέ μαινόμενος

Επειδή τυχαίνει να γνωρίζω την περιφρόνηση που εκφράζουν (όταν είναι μεταξύ τους) οι διοικητές των κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης για την εγχώρια πολιτική τάξη, δεν δυσκολεύομαι να πιστέψω το περιστατικό που μου αφηγείται τεχνοκράτης εκ Βρυξελλών. Σύμφωνα με τη μαρτυρία αυτή, μετά το πέρας συνάντησης που είχε με τον Ελληνα πρωθυπουργό, ο Ζαν Κλοντ Τρισέ αναφώνησε, εν εξάλλω: «Πώς τολμά να μιλάει έτσι!» Εννοούσε: Πώς τολμά να παριστάνει ότι δεν καταλαβαίνει... Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης αγανακτεί μάλλον επειδή δεν μπορεί να συλλάβει ότι για τον Γιώργο η σωτηρία του ΠΑΣΟΚ (του δικού του ΠΑΣΟΚ...) μετράει περισσότερο από τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Ελλάδος. Αλλωστε, αν έδινε την προτεραιότητα στην Ευρώπη, θα φρόντιζε αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του να κανονίσει επισκέψεις στο Παρίσι και το Βερολίνο. Δεν θα έτρεχε στον Αγιο Δομίνικο...

Εκτός πραγματικότητος

Τώρα, θα χρειαστούμε το μικροσκόπιο· διότι πρόκειται να ερευνήσουμε τα βάθη του μικρόκοσμου της ριζοσπαστικής Αριστεράς...

Οι επεκτάσεις του Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου (του Μ. Κυριακού) εις βάρος του Πεδίου του Αρεως είναι, ως γνωστόν, ένας από τους στόχους των ακτιβιστών του ΣΥΡΙΖΑ. Εχουν εκδοθεί μάλιστα και ανακοινώσεις του ΣΥΡΙΖΑ υπέρ των μελών του κόμματος, που έχουν συλληφθεί και παραπεμφθεί σε δίκη με την κατηγορία της απείθειας κατά της αρχής, σε σχετικές κινητοποιήσεις. Πώς εξηγείται, λοιπόν, ότι η εκδήλωση της περασμένης Πέμπτης κατά του Συμφώνου Σταθερότητας πραγματοποιήθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ στο γήπεδο του Πανελληνίου; Είναι απλό, διά του σοφού αξιώματος που αποδίδεται στον Πέτρο Μολυβιάτη και του οποίου η γνώση είναι απαραίτητη για την κατανόηση όσων συμβαίνουν στην «κοιτίδα του πολιτισμού και της δημοκρατίας»: «Τις περισσότερες φορές στην Ελλάδα, αυτό που εκλαμβάνουμε ως συνωμοσία, στην πραγματικότητα, οφείλεται σε μια ανοησία». Ετσι ακριβώς. Πάνω στη φούρια του να στήσει την εκδήλωση, ο ΣΥΡΙΖΑ του Αλέξη Τσίπρα ξέχασε τους λογαριασμούς με τον Πανελλήνιο. Ακολούθησε ένας καβγάς από αυτούς όπου τριχοτομείται η τρίχα και στους οποίους έχει λαμπρή παράδοση η Αριστερά: Οι περί τον Τσίπρα κατηγόρησαν τους διαμαρτυρόμενους ακτιβιστές ως Αλαβανικούς αριστεριστές· οι άλλοι ανταπέδωσαν, υποστηρίζοντας ότι οι προεδρικοί την πάτησαν στην προσπάθειά τους να οργανώσουν αντιπερισπασμό στον Αλαβάνο.

Πρέπει επειγόντως να απονεμηθεί και στον αγαπητό Χάρη Παμπούκη ένα μετάλλιο ίδιο με του κυρίου δεξιά, ειδάλλως δεν πρόκειται ποτέ να κουμπώσει το σακάκι του! (Μη σας πω κιόλας ότι την επομένη που θα προσκληθεί στη γαλλική πρεσβεία θα προσέλθει με τη φόρμα του...)

Το πολιτικό συμπέρασμα είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ χωρίζεται κυρίως σε δύο τάσεις: Στους προεδρικούς, που επιδιώκουν τη μετεξέλιξη του κόμματος σε μεταμοντέρνο ΚΚΕ· και στους Αλαβανικούς, που προκρίνουν τη μετατροπή του κόμματος σε αριστερίστικο γκρουπούσκουλο. Εκείνο που ενώνει τις δύο τάσεις είναι ότι, βεβαίως, παραμένουν εκτός πραγματικότητος...

Τοπικές συμμορίες

Πριν από χρόνια πήρε την απόφαση να εγκατασταθεί στην πρωτεύουσα ενός αγροτικού νομού, με το όνειρο να ασχοληθεί με πρότυπες καλλιέργειες. Το λάθος, όπως απέδειξε η εξέλιξη της περιπέτειάς του, ήταν ότι ως «ξένος» (μέτοικος εξ Αθηνών...) τόλμησε να τα βάλει με το τοπικό «κύκλωμα των κολλητών», λόγω της αυταπάτης του ότι η νομιμότητα και η ευγένεια των τρόπων στο τέλος επικρατούν.

Η αφορμή ήταν ασήμαντη, εν σχέσει με ό,τι επρόκειτο να ακολουθήσει: Τόλμησε να καταγγείλει στην Αστυνομία μία μόνιμη πηγή ηχορύπανσης δίπλα από το σπίτι του και, το χειρότερο, να επιμείνει στη διερεύνηση της καταγγελίας του από τις αρχές. Από τη λεπτομερή καταγραφή της υπόθεσης που έχει κατατεθεί στον Συνήγορο του Πολίτη, σταχυολογώ τα βασικά: Συστηματικός εκφοβισμός από τους υπαίτιους της ηχορύπανσης, με την καταστροφή του αυτοκινήτου του, ακόμη και με πυροβολισμούς έξω από το σπίτι του. Χλεύη και σαρκασμός από τους αστυνομικούς του τοπικού τμήματος, ορισμένοι των οποίων συνδέονται εμφανώς με τους υπαίτιους της ηχορύπανσης. Περιφρόνηση και ειρωνεία από κάποιους τοπικούς εισαγγελείς, ένας των οποίων μάλιστα, καθώς άκουγε τις καταγγελίες του τρομοκρατημένου πολίτη, απλώς άνοιξε μια εφημερίδα που είχε μπροστά του (αθλητική...) και βυθίστηκε στην ανάγνωσή της. Το πλέον εξωφρενικό όμως είναι ότι, στο τέλος, οι αστυνομικοί υπέβαλαν μήνυση κατά του δυστυχούς (ο οποίος δεν ζητούσε τίποτε περισσότερο παρά να κάνουν τον ελάχιστο κόπο, ώστε να βεβαιώσουν την καταγγελλόμενη παράβαση), ένας εισαγγελέας έκανε τη μήνυση των αστυνομικών αποδεκτή και τώρα τον σέρνουν και στα δικαστήρια!

Είναι θλιβερό ότι ένας μεμονωμένος πολίτης, χωρίς οικονομικά και άλλα μέσα, είναι τελείως αδύναμος, αν διανοηθεί να διεκδικήσει το στοιχειώδες δικαίωμά του -την εφαρμογή του νόμου- έναντι των τοπικών κυκλωμάτων της περήφανης και λεβεντογέννας ελληνικής επαρχίας. Εήθε ο Συνήγορος του Πολίτη να μην αποδειχθεί ψευδεπίγραφος θεσμός...

kassimatis@kathimerini.gr

Ιστορικόν

Είναι αλήθεια ότι εκείνη την καταραμένη νύχτα, όπου συνέβη το κακό στην Ντόρα, ο Κώστας Καραμανλής της τηλεφώνησε, λίγο μετά τα μεσάνυχτα, προκειμένου να τη ρωτήσει (με το ζωηρό ενδιαφέρον για τις υποθέσεις των άλλων, που ανέκαθεν διέκρινε τον πρόεδρο...) πώς είχε συμβεί το κακό - το οποίο στην οικογένεια πλέον το αναφέρουν περιφραστικά, όπως κάνουν και οι ηθοποιοί στη Βρετανία με το όνομα Macbeth. Είναι επίσης αλήθεια ότι, παρουσία πολύ στενών συνεργατών της (ήταν εκεί ο Δημ. Ζαφειριάδης και ο γιος της Κώστας Μπακογιάννης, μεταξύ άλλων), η Ντόρα του το έκλεισε στα μούτρα, λέγοντας: «Καλά, καλά, καλά - θα τα πούμε» και, πάντως, δεν εξεστόμισε εκφράσεις ανεπίτρεπτες σε μία κυρία. Δεν είναι αλήθεια όμως ότι οι δυο τους τα ξαναείπαν έκτοτε...

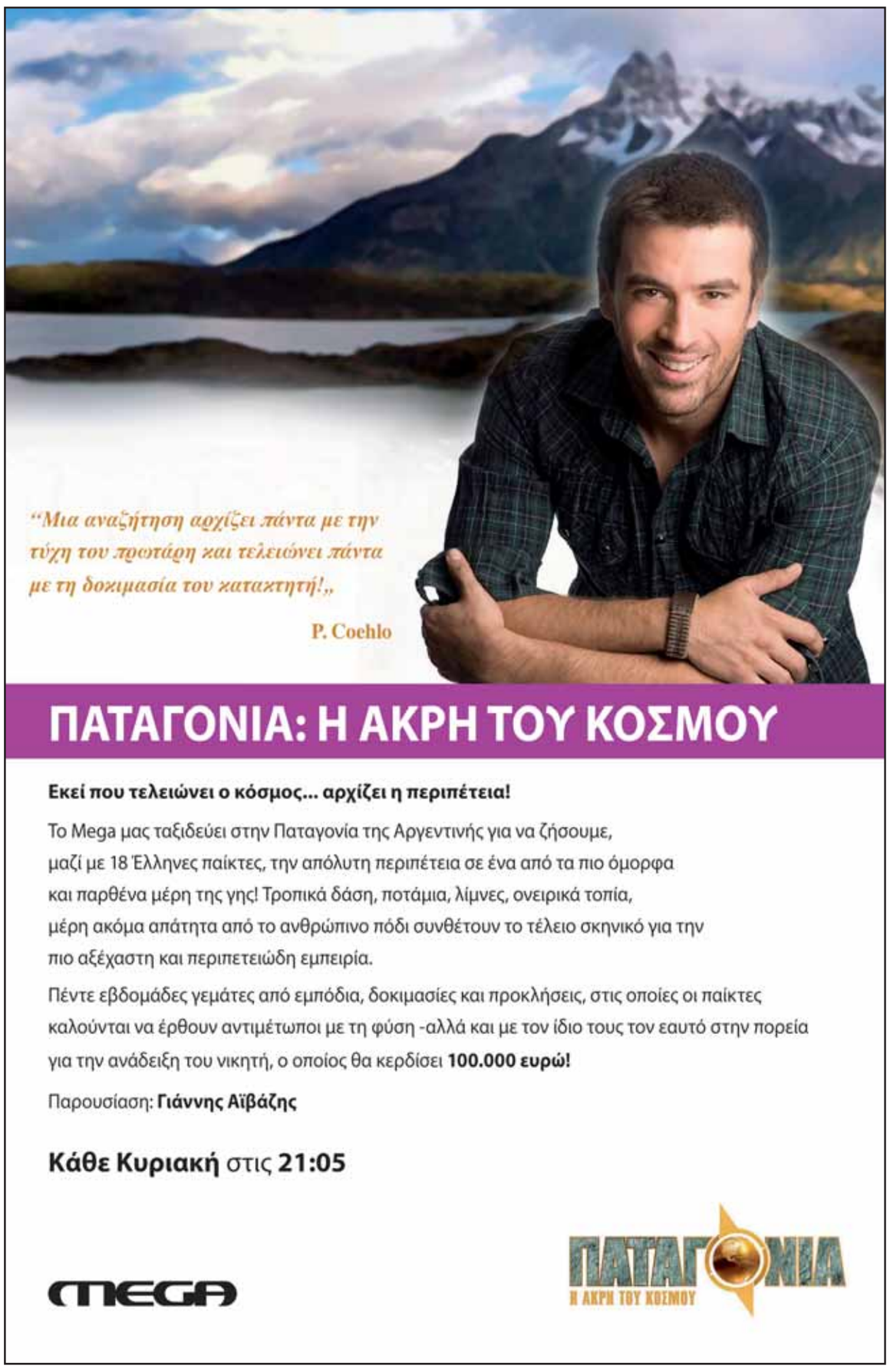

ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ

ΡΑΔΙΟ ΠΑΦΟΣ 93.7 FM 1963 - 1974 - 1990 www.radiopafos.com 20 ΧΡΟΝΙΑ 93.7 FM - 98.8 FM

Ο Δήμος Πάφου
και
το Ράδιο Πάφος 93.7

σας προσκαλούν στην εκδήλωση που συνδιοργανώνουν τη Δευτέρα 22 Φεβρουαρίου 2010 και ώρα 11.00 π.μ., στο πλαίσιο της καθιερωμένης «Γιορτής του Δένδρου» του Δήμου Πάφου.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο δημόσιο χώρο πρασίνου παρά την κλινική «Royal Artemis» (Λεωφόρος Αθηνών) και θα περιλαμβάνει:

* Τελετή ονομασίας του χώρου σε «Πάρκο Νίκου Νικολαΐδη», προς τιμήν του αειμνήστου πρωτεργάτη της Ελεύθερης Ραδιοφωνίας

* Δενδροφύτευση στον ίδιο χώρο

«Σκληρό πόκερ» για τα νέα μέτρα

Κόκκινη γραμμή για την κυβέρνηση ο 14ος μισθός, του οποίου την περικοπή ζητούν επίμονα οι Ευρωπαίοι

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Μια παρτίδα σκληρού πόκερ θα παιχτεί τις επόμενες δεκαπέντε ημέρες μεταξύ της Ελλάδας και της Ε.Ε. γύρω από τα πρόσθετα μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος και το ευρωπαϊκό σχέδιο διάσωσης. Εντός της εβδομάδας, πιθανόν (μέχρι το βράδυ της Παρασκευής δεν είχε καθοριστεί η ακριβής ημερομηνία), θα έρθει στην Αθήνα το μεικτό κλιμάκιο στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, για να συζητήσουν με την ελληνική πλευρά τα επιπλέον μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Η Κομισιόν εκτιμά ότι η μείωση του ΑΕΠ θα προσεγγίσει το 1,5% φέτος, αντί του 0,3% που προβλέπει το Πρόγραμμα Σταθερότητας, γεγονός

Στην κυβέρνηση θεωρούν ότι όσα μέτρα κι αν ληφθούν, οι αγορές και η Ε.Ε. θα ζητούν κι άλλα.

που σημαίνει ότι τα έσοδα θα είναι λιγότερα κατά 0,6% του ΑΕΠ ή 1,4 δισ. ευρώ περίπου. Επιπλέον οι δαπάνες για τόκους, εξαιτίας της αύξησης του κόστους δανεισμού, θα είναι υψηλότερες των προβλεπόμενων στο Πρόγραμμα Σταθερότητας κατά 0,3% του ΑΕΠ ή κατά 700 εκατ. ευρώ.

Τα έσοδα

Επίσης, θεωρεί ότι ο στόχος για επιπλέον έσοδα 1,2 δισ. ευρώ από τη φοροδιαφυγή είναι αισιόδοξος. Συνολικά, η Κομισιόν εκτιμά ότι απαιτούνται επιπλέον μέτρα άνω των 3 δισ. ευρώ για να επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης του ελλείμματος στο 8,7% του ΑΕΠ. Το οικονομικό επιτελείο από την άλλη έχει διττό στόχο: από τη μια να πείσει ότι μπορεί να επιτύχει τη μείωση του ελλείμματος με όσο το δυνατόν λιγότερα μέτρα, καθώς ο στόχος για τα έσοδα από την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής είναι ρεαλιστικός. Συνολικά εκτιμά ότι 2 - 2,5 δισ. ευρώ περίπου είναι αρκετά.

Από την άλλη, θέλει να διασφαλίσει ότι με το νέο πακέτο μέτρων που θα ανακοινωθεί, θα διαγραφούν πλήρως οι επιφυλάξεις (και οι πιέσεις για πρόσθετα μέτρα) και θα ξεκαθαρίσουν οι προθέσεις της Ε.Ε. και κυρίως της Γερμανίας ως προς το σχέδιο στήριξης, ώστε να αποκλιμακωθούν τα spreads.

Η κόκκινη γραμμή είναι ο 14ος μισθός. Θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια ώστε να αποτραπεί αυτό το ενδεχόμενο. Στην ΕΚΤ, η οποία το εισηγείτο και πιεζε προς αυτήν την κατεύθυνση, έχουν αποδεχθεί, σύμφωνα με πληροφορίες, ότι ένα τέτοιο μέτρο ξεπερνά τις αντοχές της κυβέρνησης και της ελληνικής κοινωνίας. Η Κομισιόν άλλωστε δεν το είχε ζητήσει ποτέ. Ωστόσο, στο πακέτο που εξετάζεται περιλαμβάνεται η αύξηση του ΦΠΑ κατά μία ή δύο μονάδες, η περαιτέρω περικοπή των επιδομάτων των δημοσίων υπαλλήλων και των λειτουργικών δαπανών, η αύξηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα καύσιμα και η επιβολή φόρου στο φυσικό αέριο και στα είδη πολυτελείας, συμπεριλαμβανομένων των Ι.Χ.

Στην κυβέρνηση, ωστόσο, δεν συμμερίζονται όλοι αυτή την προσέγγιση. Θεωρούν ότι όσα μέτρα κι αν ληφθούν, οι αγορές και οι Ευρωπαίοι θα ζητούν κι άλλα, γεγονός που θα προκαλέσει κοινωνικές εκρήξεις και θα οδηγήσει σε βαθιά ύφεση. Γι' αυτούς, το ενδεχόμενο προσφυγής στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν πρέπει να είναι μόνο θεωρητικό.

«Τι χειρότερο μπορεί να μας κάνει το ΔΝΤ απ' ό,τι η Ε.Ε.;», αναρωτιούνται. Εκτιμούν δε ότι οι καλές σχέσεις του κ. Παπανδρέου με τον γενικό διευθυντή του ΔΝΤ κ. Ντομινίκ Στρος-Καν (οι δύο συνομιλούν πολύ συχνά) θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια καλή –δεδομένων των συνθηκών– συμφωνία.

Για τον υπουργό Οικονομικών, κ. Γιώργο Παπακωνσταντίνου, ωστόσο, και την πλειονότητα των κυβερνητικών στελεχών, η απειλή οικειοθελούς προσφυγής της Ελλάδας στο ΔΝΤ είναι μάλλον ένα διαπραγματευτικό χαρτί που χρησιμοποιείται προκειμένου να πιεστούν οι Ευρωπαίοι, ώστε να ξεκαθαρίσουν τη στάση τους σε ό,τι αφορά το σχέδιο διάσωσης.

Οι αντιδράσεις στη Γερμανία κυρίως αλλά και σε άλλες χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά, σ' ένα σχέδιο διάσωσης της Ελλάδας ή άλλων εταίρων του Νότου είναι ισχυρές. Η Γαλλία από την άλλη δεν θέλει να αφήσει ένα κράτος-μέλος της Ευρωζώνης να χτυπήσει την πόρτα του ΔΝΤ που τελεί υπό την επιρροή των ΗΠΑ και διοικείται από τον πιθανό αντίπαλο του κ. Ν. Σαρκοζί στις επόμενες προεδρικές εκλογές, Ντ. Στρος-Καν.

Ανταλλάγματα

Δεδομένων αυτών, η Ελλάδα δεν θα διεκδικήσει ως αντάλλαγμα στα πρόσθετα μέτρα τη δημοσιοποίηση ενός λεπτομερούς σχεδίου διάσωσης, που θα προκαλούσε εσωτερικές τριβές κυρίως στη Γερμανία, πριν καλά καλά χρειαστεί να εφαρμοστεί, αλλά μια σαφή και χωρίς αστερίσκους δήλωση από τους Ευρωπαίους ότι μπορεί πλέον –μετά και τα νέα μέτρα– να επιτύχει τους δημοσιονομικούς στόχους, καθώς και ότι τα κράτη-μέλη θα στηρίξουν την Ελλάδα.

Τα μέτρα θα ανακοινωθούν σίγουρα πριν από τις 16 Μαρτίου.

ΑΠΕ

Εντός της εβδομάδος θα έρθει στην Αθήνα το μεικτό κλιμάκιο στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ. Θέμα συζήτησης, τα επιπλέον μέτρα που πρέπει να πάρει η ελληνική κυβέρνηση. Η φωτογραφία, από την προηγούμενη -πριν από λίγο καιρό- επίσκεψη άλλου κλιμακίου στην Αθήνα.

Γ. Παπακωνσταντίνου. Εισηγείται νέα μέτρα.

Ευ. Βενιζέλος. Τάχθηκε υπέρ του πρωθυπουργού.

Θ. Πάγκαλος. «Οχι» σε άλλες καθυστερήσεις.

Γ. Ραγκούσης. Μέτρα για κάλυψη των δανείων.

Λ. Κατσέλη. Οι επιθέσεις θα συνεχιστούν.

Α. Λοβέρδος. Οριο ο δέκατος τέταρτος μισθός.

Οι διαφορετικές προσεγγίσεις των υπουργών

Του **Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Με τους κορυφαίους υπουργούς να υιοθετούν αποκλίνουσες προσεγγίσεις για την έξοδο της χώρας από τη δημοσιονομική στενωπό και την αντιμετώπιση των «επιθετικών» τάσεων που επιδεικνύουν Ευρωπαϊκή Ενωση και αγορές, πορεύεται η κυβέρνηση στο κρίσιμο ραντεβού με τις Βρυξέλλες της 16ης Μαρτίου.

Πάντως, παρότι τυπικά ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου κρατάει «κλειστά τα χαρτιά του» όσοι παρακολούθησαν τις αντιδράσεις του κατά το κρίσιμο Υπουργικό Συμβούλιο της περασμένης Τετάρτης θεωρούν ότι ο κύβος ερρίφθη: Ο πρωθυπουργός έχει ανάψει το πράσινο φως για νέα μέτρα, όπως επίμονα εισηγείται πλέον ο κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, τα οποία όμως θα επιδιώξει να ανακοινωθούν παράλληλα με ένα σαφές σχέδιο στήριξης της Ευρωπαϊκής Ενωσης στο εγχείρημα του ελληνικού δανεισμού, ώστε να αποτραπεί ένας «τρίτος γύρος» πιέσεων για πρόσθετες επώδυνες αποφάσεις, αλλά και

Δύο οι τάσεις στο Υπουργικό Συμβούλιο για την έξοδο της χώρας απο την κρίση.

να σταλεί σαφές μήνυμα προς τις αγορές ότι δεν υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω κινήσεων εις βάρος των ελληνικών ομολόγων.

Στο Υπουργικό Συμβούλιο ουσιαστικά αναδείχθηκαν δύο διαφορετικές σχολές σκέψης για το σχέδιο απόδρασης της χώρας από το υφιστάμενο αδιέξοδο, που εκφράστηκαν από τους κ. Ευ. Βενιζέλο και Γ. Ραγκούση με τον πρώτο να προσεγγίζει το πρόβλημα με πολιτικούς και διπλωματικούς όρους και τον δεύτερο με όρους οικονομίας και αγορών.

Ο κ. Βενιζέλος υποστήριξε συγκεκριμένα πως η Αθήνα είχε επιτύχει με τις επαφές του κ. Γ. Παπανδρέου στο Συμβούλιο Κορυφής της προπερασμένης εβδομάδας να διασφαλίσει τη στήριξη της Ε.Ε., και όλα ανατράπηκαν στο Eurogroup της περασμένης Δευτέρας. Ζήτησε, ως εκ τούτου, ο πρωθυπουργός να «πάρει και πάλι το παιχνίδι επάνω του», καθώς η όποια λύση στο ελληνικό πρόβλημα θα πρέπει να δοθεί εντός της Ευρωζώνης και όχι στο ΔΝΤ.

Αντιθέτως, ο κ. Ραγκούσης επισήμανε πως τα spreads δεν ανέβηκαν στις αρχές της εβδομάδας, αλλά ακριβώς στον απόηχο των επαφών του πρωθυπουργού στις Βρυξέλλες, όταν διέρρευσε στα διεθνή ΜΜΕ και εν συνεχεία στις αγορές η έντονη διαφωνία της κ. Αγκελα Μέρκελ στην προοπτική οικονομικής ενίσχυσης της Ελλάδας. Ως εκ τούτου, διαφορετικές ήταν και οι προσεγγίσεις για το τι δέον γενέσθαι: Ο υπουργός Αμυνας εστίασε στην υλοποίηση, εντός δεκαπενθημέρου, των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί (φορολογικό, εισοδηματική πολιτική κ.λπ.) μέσω νομοσχεδίων ή και με Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου. Από την πλευρά του, ο υπουργός Εσωτερικών υποστήριξε πως μέχρι να αποδώσουν τα μόνιμου χαρακτήρα μέτρα που έλαβε πρόσφατα η κυβέρνηση χρειάζονται έκτακτα μέτρα ανάλογα των έκτακτων περιστάσεων που αντιμετωπίζει η χώρα, προκειμένου να καλυφθούν οι δανειακές ανάγκες των επόμενων μηνών.

Με βάση αυτούς τους δύο κεντρικούς, αλλά αποκλίνοντες, άξονες κινούνται και τα λοιπά κορυφαία κυβερνητικά στελέχη, με κοινή όμως την προσέγγιση, όπως αποτυπώθηκε πίσω από τις κλειστές πόρτες του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι το προηγούμενο διάστημα υπήρξαν καθυστερήσεις στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των μέτρων, που επιδείνωσαν τη θέση της χώρας:

• Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης κ. Θ. Πάγκαλος θεωρεί ότι δεν πρέπει να υπάρξουν άλλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των κυβερνητικών αποφάσεων, ενώ χαρακτηρίζει καταστροφικό το σενάριο η χώρα να στραφεί στο ΔΝΤ, παρότι ο κ. Παπανδρέου το υπαινίχθηκε ως απειλή.

• Η κ. Αννα Διαμαντοπούλου επισημαίνει την ανάγκη να σταλούν άμεσα νέα «σήματα» προς τις Βρυξέλλες και τις αγορές, με την ανακοίνωση συγχωνεύσεων ή καταργήσεων οργανισμών που καθυστερεί, την εξαγγελία προγράμματος μετοχοποιήσεων και την παρέμβαση στο σύστημα υγείας.

• Ο κ. Δ. Ρέππας εκτιμά πως έχουν υπάρξει καθυστερήσεις και ζητεί τα όποια μέτρα να ληφθούν άμεσα, ώστε να υπάρχει καθαρό τοπίο για τους πολίτες, αλλά και να υπάρξουν αποφάσεις τόνωσης της οικονομικής δραστηριότητας.

• Ο κ. Ανδρ. Λοβέρδος που έχει δημοσίως εκφράσει ενστάσεις για τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής δεν κρύβει τον προβληματισμό του για τις επιπτώσεις των πρόσφατων επιθέσεων της Αθήνας κατά των Βρυξελλών, θεωρεί επίσης πως τα όποια μέτρα θα πρέπει να ληφθούν άμεσα, αλλά και ότι ο δέκατος τέταρτος μισθός θα πρέπει να είναι η «κόκκινη γραμμή» για την κυβέρνηση.

• Η κ. Λούκα Κατσέλη, αντιθέτως, εκτιμά πως ακόμη και εάν ληφθούν νέα μέτρα οι επιθέσεις των αγορών κατά της Ελλάδος δεν πρόκειται να τερματιστούν, καθώς τελικός στόχος είναι το ίδιο το ευρώ, και δίδει έμφαση στην αναπτυξιακή πολιτική της κυβέρνησης.

• Ο κ. Χ. Καστανίδης, τέλος, πρεσβεύει την άποψη ότι θα πρέπει να δοθεί μάχη στην Ευρωπαϊκή Ενωση.

Τα «όπλα» του πρωθυπουργού στην Ευρώπη

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

Με τρία πολιτικά επιχειρήματα θα επιδιώξει ο πρωθυπουργός να αποτρέψει, τις αμέσως επόμενες ημέρες, το νέο πακέτο μέτρων που απειλεί την Ελλάδα στις 16 Μαρτίου και προβλέπει μεταξύ άλλων την αύξηση του ΦΠΑ, την περαιτέρω ανατίμηση του φόρου στα καύσιμα και κυρίως την περικοπή του 14ου μισθού στο Δημόσιο. Τα συγκεκριμένα

Με τρία επιχειρήματα θα προσπαθήσει να αποτρέψει το νέο πακέτο μέτρων.

επιχειρήματα που σε αδρές γραμμές έχουν ήδη διαφανεί οριστικοποιήθηκαν την εβδομάδα που πέρασε στο Μαξίμου και θα προβληθούν μάλιστα σε απευθείας συνομιλίες που θα επιδιώξει να έχει ο κ. Γ.Παπανδρέου με τους Ευρωπαίους ομολόγους του. Και τούτο διότι εκρίθη πως μόνον αν παρακαμφθούν πολιτικώς η Κομισιόν και κυρίως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υπάρχει περίπτωση να αποφύγει η χώρα τα νέα και επαχθέστερα μέτρα που προεξοφλούνται στον Διεθνή Τύπο.

Το κεντρικό επιχείρημα που θα επικαλεσθεί ο πρωθυπουργός αφορά την ευρωπαϊκή διάσταση της κρίσης που καλώς ή κακώς ανεδείχθη μέσω του ελληνικού προβλήματος. Ο κ. Παπανδρέου συγκεκριμένα θα υπογραμμίσει στις ηγετικές συνομιλίες του ότι θα είναι όχι μόνον άδικο για την Ελλάδα, αλλά ενδεχομένως και καταστροφικό για την Ευρωζώνη να καταστεί η χώρα μας «πειραματόζωο» το οποίο θα λάβει ταυτοχρόνως και σωρευτικώς μέτρα που ουδέποτε στο παρελθόν έχουν επιβληθεί. Θα τονίσει δηλαδή την ανάγκη τυχόν νέες αποφάσεις για την Ελλάδα να ληφθούν με πολιτικά και όχι με τεχνοκρατικά κριτήρια, δεδομένου ότι η κρίση στη χώρα μας ανέδειξε τις αδυναμίες ολόκληρου του οικονομικού οικοδομήματος της Ενωσης, για την οποία φέρεται να αποφασίζει σήμερα η ΕΚΤ και όχι οι ηγέτες της. Με άλλους λόγους, θα επιχειρήσει να θέσει τους ομολόγους του προ των ευθυνών, υποστηριζόντας ότι τυχόν αποτυχία του επαχθούς «πειράματός» τους στην Ελλάδα θα μεταφερθεί αναπόφευκτα σε όλα τα «προβληματικά» κράτη του νότου.

Παρεπόμενο του πρώτου θα είναι το δεύτερο επιχειρήμα του κ. Παπανδρέου. Θα ζητήσει, κατά πληροφορίες, από τους Ευρωπαίους ηγέτες να δώσουν στην Ελλάδα μια εξάμηνη προθεσμία προκειμένου να υπάρξει χρόνος απόδοσης των μέτρων του Προγράμματος Σταθερότητας, ώστε να λάβει τότε τα μέτρα που αξιώνονται σήμερα σε περίπτωση αποτυχίας του. Θα υποστηρίξει, δηλαδή, πως αν η χώρα μας υποχρεωθεί να λάβει προκαταβολικά πολύ σκληρότερα μέτρα από αυτά που έχει ήδη εξαγγείλει, θα έχει εκ των προτέρων υπονομευθεί η επιτυχία του Προγράμματος, «υπενθυμίζοντας» στους εταίρους μας ότι το ενέκριναν μόλις προ μίας εβδομάδος.

Με το δεδομένο αυτό θα προβάλει και το τρίτο πολιτικό του επιχείρημα, που δεν είναι άλλο από τη λεπτομερή απαρίθμηση όλων των θεσμικών και αναπτυξιακών σχεδίων της κυβέρνησης (άνοιγμα κλειστών επαγγελμάτων, καλύτερη αξιοποίηση του ΕΣΠΑ, συγχωνεύσεις οργανισμών, νέοι κανόνες διαφάνειας κ.λπ.). Θα επιχειρήσει δηλαδή να πείσει τους εταίρους του πως τυχόν επιβολή περαιτέρω φορολογικών μέτρων στους πολίτες θα προκαλέσει πρωτοφανή ύφεση στην αγορά, καταδικάζοντας εντέλει σε αποτυχία ολόκληρη τη θεσμική και αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας.

Είναι προφανές ότι η διαπραγματευτική προσπάθεια του κ. Παπανδρέου δεν είναι εύκολη. Συνεργάτες του άλλωστε δεν κρύβουν ότι κεντρικός στόχος του είναι να αποτρέψει την περικοπή του 14ου μισθού στο Δημόσιο (και όχι τις άλλες αξιώσεις των Βρυξελλών), γνωρίζοντας προφανώς το τεράστιο πολιτικό κόστος και τις αντιδράσεις που θα προκαλέσει μια ανάλογη απόφαση. Σημειώνεται ωστόσο ότι δεν είναι λίγοι οι υπουργοί που κατ' ιδίαν υποστηρίζουν ότι ο πρωθυπουργός θα έπρεπε ήδη να έχει επιδείξει μεγαλύτερη διαπραγματευτική πυγμή έναντι των εταίρων μας, καθώς η χώρα εμφανίζεται το τελευταίο διάστημα να μην έχει καμία γραμμή άμυνας έναντι της συνεχούς και συχνά αντιφατικής «μετρομανίας» που υποδεικνύεται ως επιβεβλημένη από τους εταίρους μας.

Με τα δεδομένα αυτά, μόνον τυχαία προφανώς δεν ήταν τα σενάρια που διοχετεύθηκαν τις τελευταίες ημέρες στον ελληνικό Τύπο περί της πιθανότητας η χώρα να προσφύγει στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το μήνυμα που επιχειρήθηκε να αποσταλεί στις Βρυξέλλες είναι ότι αν υποχρεωθεί η κυβέρνηση να λάβει τόσο σκληρά μέτρα όσο αυτά που θα της επέβαλλε το ΔΝΤ, κατ' ουσίαν εξαναγκάζεται να σκεφτεί και το σενάριο αυτό με όποιες συνέπειες μπορεί να έχει όχι μόνον στη χώρα, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρωζώνη.

Μέτρα που εξετάζονται

1. **Αύξηση** του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
2. **Φόρος** στα είδη πολυτελείας και στα Ι.Χ.
3. **Περαιτέρω** μείωση των συμβασιούχων στο Δημόσιο
4. **Αύξηση** Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα καύσιμα
5. **Περαιτέρω** περικοπή των λειτουργικών δαπανών
6. **Περαιτέρω** μείωση των επιδομάτων
7. **Κατάργηση** του 14ου μισθού στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Από τη συναίνεση στη σύγκρουση για την οικονομία

Οι εισηγήσεις που δέχεται ο Αντ. Σαμαράς από το επιτελείο του

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Υπέρ της σύγκρουσης με την κυβέρνηση γέρνει πλέον οριστικά η γαλάζια πλάστιγγα. Το ερώτημα είναι αν θα παραμείνει κάτι στην πλευρά της συναίνεσης, την οποία αρχικώς είχε εφοδιάσει ο κ. Σαμαράς με γερές δόσεις, καθώς το τελευταίο διάστημα αυξάνονται διαρκώς οι φωνές στο επιτελείο του αρχηγού της Ν.Δ. που ζητούν ακόμη πιο σκληρή αντιπολίτευση στην κυβέρνηση, θεωρώντας ότι το Μέγαρο Μαξίμου δεν ανταποκρίθηκε ούτε στην προσφορά, αλλά ούτε στις αυξημένες απαιτήσεις της συγκυρίας.

Ο ίδιος ο κ. Σαμαράς είχε την εκτίμηση ότι, δεδομένων των συνθηκών,

Η αλλαγή πλεύσης του κ. Σαμαρά και το αίτημα της κοινωνίας για σκλήρυνση της αντιπολιτευτικής γραμμής.

είναι επιβεβλημένη η προσπάθεια για τη δημιουργία ενός μίνιμουμ, έστω, πεδίου συνεννόησης μεταξύ των δύο κομμάτων. Επέβαλε, μάλιστα, την άποψή του αυτή ακόμη και στα στελέχη του που θεωρούσαν παρακινδυνευμένη πολιτικά για τη Ν.Δ. μια τέτοια στάση, ζητώντας να στηρίξουν όλοι την προσπάθεια για την άρθρωση ενός διαφορετικού πολιτικού λόγου. Τις τελευταίες δύο εβδομάδες, έγιναν πολλές συζητήσεις στη Ρηγίλλης. Σε όλες, καταγράφηκε έντονος προβληματισμός τόσο για τις επιπτώσεις αυτής της τακτικής στην εκλογική επιρροή της Ν.Δ. όσο κυρίως για τον βαθμό ανταπόκρισης της κυβέρνησης στην προσφορά της συναίνεσης αλλά και για τις σε βάθος χρόνου συνέπειες των χειρισμών της στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο.

Οργή του προέδρου

Αυτήκοες μάρτυρες επιβεβαιώνουν την οργή του κ. Σαμαρά για μια σειρά από επιλογές και χειρισμούς του πρωθυπουργού, οι οποίες, κατά την άποψή του, όχι απλώς δεν διευκολύνουν την προσπάθεια συνεννόησης μεταξύ των δύο κομμάτων, αλλά ουσιαστικά τις τινάζουν στον αέρα. Το πρώτο δυσοίωνο σημάδι για τον κ. Σαμαρά ήταν η απόφαση του πρωθυπουργού να ανακοινώσει πρόσθετα μέτρα αμέσως μετά την ολοκλήρωση των συναντήσεων με τους πολιτικούς αρχηγούς, αιφνιδιάζοντας το σύνολο των συνομιλητών του. Κατά τους συνεργάτες του, η υποψία έγινε βεβαιότητα προ ημερών, όταν, στις παραμονές της νέας κατ' ιδίαν συνάντησής τους, ο κ. Παπανδρέου ανακοίνωσε τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής για την οικονομία, αιφνιδιάζοντας ακόμη και τους υπουργούς του. Και επί της ουσίας της κυβερνητικής πολιτικής, όμως, ο κ. Σαμαράς προβληματίζεται έντονα το τελευταίο διάστημα. Μάλιστα, μετά τη συνάντησή του με τον πρωθυπουργό δεν έκρυβε ότι αναχώρησε από το Μέγαρο Μαξίμου πιο ανήσυχος για το ενδεχόμενο –δραματικό, κατά την άποψή του- να μην εξαντλήσει η κυβέρνηση τις προσπάθειες για εξεύρεση λύσης στο δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας εντός των τειχών της Ε.Ε. και να υπάρξει μονομερής προσφυγή στο ΔΝΤ.

Με αυτό το ενδεχόμενο ανοιχτό και με δεδομένο για τη Ν.Δ. ότι το επόμενο διάστημα, θα υπάρξουν σοβαρές κοινωνικές εντάσεις, ο κ. Σαμαράς επέλεξε να μειώσει δραματικά τους τόνους της συναίνεσης, υιοθετώντας τις εισηγήσεις στενών συνεργατών του, όπως ο εκπρόσωπος Τύπου Παν. Παναγιωτόπουλος, ο σύμβουλός του Χρ. Λαζαρίδης κ.ά., οι οποίοι θεωρούσαν αναγκαία την αλλαγή πλεύσης από τη στιγμή που η κυβέρνηση «εκλαμβάνει τη συναίνεση ως αδυναμία».

Εισηγήσεις

Το παραπάνω κλίμα ενίσχυαν και οι εισηγήσεις πολλών βουλευτών, οι οποίοι μετέφεραν στον πρόεδρο του κόμματος το αίτημα των οπαδών της Ν.Δ. για σκλήρυνση της αντιπολιτευτικής γραμμής έναντι της κυβέρνησης. Κάποιοι, μάλιστα, εξ αυτών, παρατηρούσαν έκπληκτοι ότι αν και «βαθιά πληγωμένοι από το κυβερνητικό παρελθόν της Ν.Δ. οι οπαδοί του κόμματος εναντιώνονται με οργή στην προσπάθεια της κυβέρνησης να χρεώσει τα πάντα στη γαλάζια παράταξη και ζητούν από την ηγεσία να αντιδράσει με ένταση». Την παραπάνω εικόνα, σύμφωνα με πληροφορίες, επιβεβαιώνουν και ποιοτικά στοιχεία δημοσκοπήσεων που έχει στη διάθεσή της η Ρηγίλλης που καταγράφουν την... αμφιθυμία της εκλογικής βάσης της Ν.Δ. για το κυβερνητικό της παρελθόν, αλλά και τη χαμηλή αποδοχή στο εσωτερικό του κόμματος των συναινετικών διαθέσεων της ηγεσίας. Μέσα σε αυτό το κλίμα, μόνο ως τυχαία δεν μπορεί να εκληφθεί η τελευταία τοποθέτηση για την εξεταστική επιτροπή για την οικονομία εκ μέρους του κ. Σαμαρά, ο οποίος είπε μεν ναι, αλλά επανέλαβε ότι η τωρινή κατάσταση της οικονομίας δεν είναι υπόθεση των τελευταίων ετών γι' αυτό και πρέπει να διερευνηθεί η υπόθεση από το 1981, ενώ ταυτοχρόνως προειδοποίησε ότι «η πρόταση για εξεταστική για την οικονομία σημαίνει να βγάλουμε τα μάτια μας εμείς οι ίδιοι, γιατί μέσα από αυτόν τον ολισθηρό δρόμο θα συρθούμε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και θα είναι ομολογία ήττας της Ευρωζώνης, είναι πλήγμα κατά της Ευρώπης».

Στήριξη σε Καραμανλή

Ολο και πιο ξεκάθαρα εκδηλώνει πλέον ο Αντ. Σαμαράς τη στήριξή του προς τον τέως πρωθυπουργό Κ. Καραμανλή, ενώ ταυτοχρόνως εμφανίζεται αποφασισμένος να ορθώσει αναχώματα στην προσπάθεια της κυβέρνησης να φορτώσει όλες τις ευθύνες για τη σημερινή κατάσταση της οικονομίας στη γαλάζια διακυβέρνηση. Αν και μέχρι στιγμής δεν υπάρχει συνεχής γραμμή επικοινωνίας του ιδίου με τον προκάτοχό του, ο κ. Σαμαράς έχει δώσει εντολή στον διευθυντή του γραφείου του, κ. Κων. Αρβανιτόπουλο, να διατηρεί ανοιχτή επαφή με τον πρώην κυβερνητικό εκπρόσωπο κ. Ευάγγ. Αντώναρο για κάθε ζήτημα που θα προκύψει κατά τη διαδικασία των εξεταστικών επιτροπών.

Ο αρχηγός της Ν.Δ. θεωρεί εξαιρετικά λανθασμένη σε αυτή τη συγκυρία την απόφαση του Γ. Παπανδρέου για σύσταση εξεταστικής επιτροπής για την οικονομία. Κρίνοντας, ωστόσο, ότι θα ήταν επιζήμιο για το κόμμα του να αντιταχθεί στη σύστασή της, εργάζεται ήδη πυρετωδώς προκειμένου να «αφοπλίσει» τις σφαίρες που θα δεχθεί το κόμμα του από το Μέγαρο Μαξίμου. Ηδη, κυκλοφορούν μακροσκελή ενημερωτικά σημειώματα για τα πεπραγμένα των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, ιδιαίτερα από το 1999 και μετά.

ΑΠΕ

Ο κ. Αντ. Σαμαράς μετά τη συνάντησή του με τον πρωθυπουργό στο Μέγαρο Μαξίμου δεν έκρυβε ότι αναχώρησε περισσότερο ανήσυχος.

Η τακτική της Ντ. Μπακογιάννη

«Πού το πάει η κ. Μπακογιάννη;» Το ερώτημα αυτό επανέρχεται με κάθε ευκαιρία στα γαλάζια πηγαδάκια, απασχολώντας όχι μόνον το επιτελείο του προέδρου της Ν.Δ. κ. Αντώνη Σαμαρά, αλλά και τους βουλευτές που στήριξαν την πρώην υπουργό Εξωτερικών στην πρόσφατη εσωκομματική εκλογή. Χωρίς ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ τους, ο πρόεδρος του κόμματος και η πρώην υπουργός Εξωτερικών βρίσκονται, εκ των πραγμάτων, στη δίνη ενός πολέμου νεύρων. Οι δυο τους δεν αντήλλαξαν κουβέντα κατά τη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, την Παρασκευή, ενώ η κίνηση ενός εκ των «σωματοφυλάκων» της κ. Μπακογιάννη, Κώστα Κιλτίδη, να ανεβάσει τους τόνους έναντι της ηγεσίας προκάλεσε νέο κύκλο καχυποψίας.

Η κ. Μπακογιάννη επιμένει ότι μια σειρά κινήσεων του κ. Σαμαρά, με πλέον πρόσφατη τη σύνθεση της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου, συνιστούν προσπάθεια αποκλεισμού της, ενώ κρίνει ότι επιχειρείται η δημιουργία ενός συστήματος εξουσίας στη Ρηγίλλης, απολύτως ελεγχόμενου από τον κ. Σαμαρά.

Θεωρεί ότι μια σειρά κινήσεων του κ. Σαμαρά, συνιστούν προσπάθεια αποκλεισμού της.

Η Ρηγίλλης θεωρεί ότι η κ. Μπακογιάννη δεν έχει παραδεχθεί ήττα και, κυρίως, δεν έχει αποκλείσει το ενδεχόμενο ενός νέου πολιτικού κόμματος, ειδικά αν, λόγω κρίσης, υπάρξουν φυγόκεντρες κινήσεις και στο ΠΑΣΟΚ. Η ίδια αποφεύγει να απαντά στα σενάρια, σημειώνοντας απλώς ότι ένα κόμμα δεν πρέπει να ικανοποιεί την προσωπική ματαιοδοξία του όποιου στελέχους (σ.σ. δείχνοντας εμμέσως πλην σαφώς προς τον κ. Σαμαρά) αλλά τις ανάγκες της κοινωνίας.

Κατά αρκετούς από τους βουλευτές του περιβάλλοντός της, πρώτο μέλημα της κ. Μπακογιάννη θα πρέπει να είναι η ουσιαστική ανάλυση της ήττας στις 29 Νοεμβρίου και η συνακόλουθη ενίσχυση του επιτελείου της που δοκιμάστηκε κατά την εσωκομματική εκλογή. Οι ίδιοι επισημαίνουν ότι απαιτείται να αυξηθεί ο κύκλος των συνομιλητών της μέσα και από την αποκατάσταση των σχέσεών της με μέσα ενημέρωσης που, όπως η ίδια επαναλαμβάνει, την «πολέμησαν» κατά την εσωκομματική κούρσα. Εντός κόμματος, ο κύκλος των συνομιλητών, λένε κάποιοι, μειώνεται μιας και αρκετά στελέχη διαγκωνίζονται μπροστά στην πύλη που οδηγεί στην «αυλή» του νέου προέδρου. Ωστόσο, ουδείς αποκλείει κάποιοι «δυσαρεστημένοι του στρατοπέδου Σαμαρά» να ξανανοίξουν τους διαύλους επικοινωνίας με την πρώην υπουργό.

Γ.Π. ΤΕΡΖΗΣ

Πρόσωπα-κλειδιά των δύο κομμάτων

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

«Ενας τσάρος στο εδώλιο». Αυτός θα μπορούσε να είναι ο τίτλος της εξεταστικής επιτροπής για τα «greek statistics», εφόσον το κυβερνών κόμμα του ΠΑΣΟΚ επιμείνει, παρά τις ενστάσεις από το εσωτερικό του, στη συγκρότησή της.

Η εικόνα των πρώην υπουργών Οικονομίας - Οικονομικών, κυρίως από το 1996 μέχρι σήμερα, να παρελαύνουν από τη Βουλή αλληλοκατηγορούμενοι για τον βαθμό παραποίησης των δημοσιονομικών μεγεθών μοιάζει πλέον ένα αρκετά πιθανό ενδεχόμενο. Μάλιστα, ουδείς πλέον αποκλείει αν η κλιμάκωση της έντασης φθάσει σε τέτοιο επίπεδο στην ίδια εξεταστική να κληθούν ακόμη και οι δύο πρώην πρωθυπουργοί, Κ. Καραμανλής και Κ. Σημίτης.

Το ΠΑΣΟΚ αναμένεται να επικεντρώσει στους δύο υπουργούς Οικονομίας της κυβέρνησης Κώστα Καραμανλή, δηλαδή τους Γιώργο Αλογοσκούφη και Γιάννη Παπαθανασίου. Ο πρώτος βρίσκεται ήδη στο στόχαστρο ακόμη και γαλάζιων στελεχών και ήδη σχεδιάζει τη στρατηγική αντιμετώπισης των επιθέσεων. «Η απογραφή αποτελούσε τμήμα του προεκλογικού προγράμματος της Νέας Δημοκρατίας», είναι το μήνυμα που στέλνουν συνεργάτες του κ. Αλογοσκούφη, υπογραμμίζοντας πως όσα έγιναν αποτελούσαν «κυβερνητική πολιτική». Ο ίδιος δηλώνει έτοιμος να παραστεί και να δώσει απαντήσεις. Ωστόσο, είναι δεδομένο ότι το ΠΑΣΟΚ δεν θα περιορισθεί μόνον στην απογραφή. Αντιθέτως, θα βάλει στο κάδρο τόσο τους πρώην υφυπουργούς Π. Δούκα και Ν. Λέγκα, τον πρώην γενικό γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής και επικεφαλής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) Γιώργο Κουρή (σ.σ. ο οποίος έγινε ευρύτερα γνωστός με την υπόθεση των δομημένων ομολόγων), τον γενικό διευθυντή του ίδιου Οργανισμού Σπύρου Παπανικολάου, καθώς και τους τέως επικεφαλής του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων (ΣΟΕ) Πλ. Σακελλάρη, Γ. Σφακιανάκη και Δ. Τζαννίνη. Από τη λίστα μαρτύρων δεν θα λείψει ο επικεφαλής της ΕΣΥΕ Μανώλης Κοντοπυράκης.

ΑΠΕ

Γ. Παπαντωνίου, Γ. Αλογοσκούφης και Γ. Παπαθανασίου βρίσκονται στο στόχαστρο των αντίπαλων κομμάτων γαι την κατάσταση της οικονομίας.

Η εικόνα των πρώην υπουργών Οικονομίας - Οικονομικών, να παρελαύνουν από τη Βουλή μοιάζει αρκετά πιθανό ενδεχόμενο.

Οι ευθύνες

Η Νέα Δημοκρατία -πέραν των ιστορικών ευθυνών του ΠΑΣΟΚ- θα επιχειρήσει να χρεώσει στο νυν κυβερνών κόμμα τη μεγαλύτερη ευθύνη για τη δημιουργική λογιστική των τελευταίων ετών. «Ενδεκα περιπτώσεις παραπλανητικών στοιχείων καταγράφει η Ε.Ε. για την περίοδο 2000 - 2003», σημειώνει γαλάζιο στέλεχος, επικεντρώνοντας ιδιαιτέρως τόσο στα προγράμματα τιτλοποίησης απαιτήσεων των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ («Αίολος» για τα τέλη αεροδρομίων, «Αριάδνη» για τα κέρδη από παίγνια, «Ατλας» για τις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις) όσο και στην περιβόητη συμφωνία ανταλλαγής επιτοκίων (swap) μεταξύ της κυβέρνησης Σημίτη και του οίκου Goldman Sachs το 2001. Παρά τους υψηλούς τόνους για το swap, συνεργάτες του κ. Σαμαρά δεν κάνουν λόγο για παρανομία (σ.σ. άλλωστε επί Γ. Αλογοσκούφη το ίδιο προϊόν επαναγοράστηκε).

Οι δύο «πράσινοι τσάροι» Γιάννος Παπαντωνίου και Νίκος Χριστοδουλάκης (και ως πρώην υφυπουργός), οι υφυπουργοί Γ. Δρυς και Απ. Φωτιάδης, ο «δημιουργός» του ΟΔΔΗΧ Χριστ. Σαρδελής, οι επικεφαλής του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων Γ. Στουρνάρας, Β. Ράπανος και ο πρώην επικεφαλής της Στατιστικής Ν. Καραβίτης θα βρεθούν στο επίκεντρο. Η Ν.Δ., ωστόσο, θα επιμείνει και σε όσα έγιναν μετά τις εκλογές του Οκτωβρίου, θεωρώντας ότι αν το ΠΑΣΟΚ θεωρεί την «απογραφή του 2004» ως λάθος, η «καταγραφή του 2009» είναι έγκλημα. Με αυτό τον τρόπο θα επιχειρηθεί για δεύτερη φορά τα φώτα να πέσουν στον νυν υπουργό Γιώργο Παπακωνσταντίνου. Γιατί στη Ρηγίλλης υπενθυμίζουν πως την περίοδο 2002 - 2004 ήταν μέλος του Συμβουλίου Εμπειρογνωμόνων και, συνεπώς, γνώριζε την όποια λαθροχειρία.

Υπερπληθώρα εξεταστικών επιτροπών

Του **Φ. ΚΑΛΛΙΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Είναι δυνατόν μία κυβέρνηση με κοινοβουλευτική ζωή τεσσάρων μηνών να πλησιάζει να ισοφαρίσει σε αριθμό προτάσεων για σύσταση εξεταστικών επιτροπών τα νομοσχέδια που έχει ψηφίσει; Και όμως, τούτο έχει συμβεί με την κυβέρνηση Παπανδρέου.

Η εικόνα που αποκομίζει κανείς παρακολουθώντας τα κοινοβουλευτικά τεκταινόμενα το τελευταίο διάστημα, είναι μια εικόνα σύγχυσης, αμηχανίας, αβουλίας, ασυνεννοησίας, διγλωσσίας από την πλευρά των νεοδημοκρατών και μια εικόνα αμήχανης αναμονής και έντονου προβληματισμού από πλευράς των κυβερνητικών, βλέποντας να προκρίνονται οι «νεοφιλεύθερες» λύσεις που αναθεμάτιζαν προεκλογικά.

Εξι εξεταστικές, σχεδόν ταυτόχρονα, φέρνουν στον νου παρακμιακές μνήμες '89. Είναι ήδη καταγεγραμμένες οι ενστάσεις στο κυβερνών κόμμα για τον καταιγισμό των πρώτων πέντε προτάσεων, κυρίως για το πνιγηρό κλίμα που δημιουργείται σε μια περίοδο που θα έπρεπε να κυριαρχεί νηφαλιότητα, σύνεση και όσο το δυνατόν ακόμη και εκβιαζόμενη συναίνεση. Αλλά και παραγωγή επιτέλους νομοθετικού - θεσμικού έργου που θα άλλαζε το τοπίο.

Ηδη δύο λειτουργούσες επιτροπές –Siemens, Βατοπέδι– βρίσκονται σε αδράνεια και στο επικοινωνιακό ναδίρ και πώς θα γινόταν αλλιώς, όταν κυριαρχούν μείζονα οικονομικά και κοινωνικά θέματα. Αλλωστε, τι να περιμένει κανείς με την παρέλαση ξεπεσμένων προ δεκαπενταετίας διοικητών της κομματικής νομενκλατούρας, πολιτικών δεινοσαύρων και αμφιβόλου νομιμότητας «αποδεικτικών» μέσων που το μόνο που εξυπηρετούν είναι η κομματική αυτοσυντήρηση ή το επικοινωνιακό ξεμπρόστιασμα του αντιπάλου μέσα από τη διαχρονική πρακτική ότι «αλήθεια» είναι αυτό που εξυπηρετεί κάθε φορά την πολιτική συγκυρία και τις σκοπιμότητες;

ICON

Η επιτροπή για το Βατοπέδι βρίσκεται σε αδράνεια, όμως νέα επιτροπή ετοιμάζεται για την οικονομία.

Μέσα σε λίγους μήνες η «παραγωγή» επιτροπών θα ισοφαρίσει την παραγωγή νομοθετικού έργου.

Ομως, για πρώτη φορά καταγράφεται σε κόμμα που προαναγγέλλει εξεταστική τόσο μεγάλη εσωκομματική αντίδραση και συγκρατημένη άρνηση, όσο για τη «μητέρα των εξεταστικών», όπως πάει να μετουσιωθεί η προαλειφόμενη για την οικονομία. Κυρίως γιατί η Βουλή μετατρέπεται σε αρένα που θα ξεβράσει μοιραία το πνιγηρό παρελθόν που καταδικάστηκε ηχηρά τόσο το 2004, όσο και το 2009 από τον ίδιο τον λαό. Τον ίδιο τον λαό, λένε αρνητές του ΠΑΣΟΚ «που από τον Μάιο θα μας παίρνει με τις πέτρες άμα συνειδητοποιήσει τα μέτρα».

Η κυβέρνηση «βγάζει τα νύχια της» για να δείξει στην Ευρώπη ότι είναι αποφασισμένη να βάλει κάποιον φυλακή. Γιατί δεν πάει απευθείας σε προανακριτική; Θέλει τον αργό θάνατο με προηγούμενη την εξεταστική; «Δεν θέλουμε να χυθεί αίμα των πολιτικών αντιπάλων στον δρόμο», ξέκοψε ο Χρήστος Παπουτσής. Θέλει απλώς να τρίξει δόντια και να φανεί μεγάθυμη στο τέλος; Μα ο καταδικασμένος αντίπαλος από 10 μονάδες τον Οκτώβριο, είναι τώρα στις 16. Και θα «καθαγιαστούν» χάριν του παιγνίου του συμψηφισμού η μηχανή των δημοσιονομικών στρεβλώσεων και της λογιστικής αλχημείας, «επειδή δεν ήταν παράνομη», αλλά φόρτωσε ήδη από δεκαετίας το δημόσιο χρέος στα δισέγγονά μας;

Από την άλλη, οι έχοντες απλώς ηχηρή φωνή, αλλά όχι και βάσιμα επιχειρήματα πειθούς νεοδημοκράτες, επαναλαμβάνουν το εξωφρενικό, αλλά διακομματικώς αποδεκτό ότι η «διαφάνεια στην οικονομία είναι μεγάλο ρίσκο για την εθνική υπόθεση, γι' αυτό κι εμείς κατάπιαμε το πώς μπήκαμε στην ΟΝΕ». Οπερ μεθερμηνευόμενον, «αποθανέτω η ψυχή μου μετά των αλλοφύλων».

Ο πρωθυπουργός μπορεί να αρέσκεται να διαβουλεύεται επί μακρόν, αλλά για κάποια «κρεμάει» ακόμη και υπουργούς του. Το ρίσκο που παίρνει είναι μεγάλο. Ειδικά μέσω των αφερέγγυων κι αναποτελεσματικών εξεταστικών.

Η επόμενη μέρα της ανοικοδόμησης

Τι προτείνουν άνθρωποι της αγοράς και της εργασίας, ώστε η ελληνική οικονομία να ακολουθήσει ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Στο μέσον της εβδομάδας που πέρασε, ένας κυβερνητικός βουλευτής –απευθυνόμενος στον υπουργό Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου–παρομοίασε την παρούσα κρίση με πόλεμο. Με τη διαπίστωση αυτή συμφωνούν ολοένα και περισσότεροι, όχι μόνο στο κυβερνητικό στρατόπεδο, αλλά και στα συνδικάτα, τους μεγάλους επαγγελματικούς φορείς, τους εργοδοτικούς οργανισμούς. Τα πραγματικά πυρά αφήνουν οικονομίες και κοινωνίες καθημαγμένες, έχουν όμως και πραγματικά θύματα. Είναι δεδομένο ότι η οικονομική κρίση, μετά το τέλος της, μπορεί να μην έχει απώλειες σε ζωές (τουλάχιστον όχι από σφαίρες), σίγουρα όμως θα αλλάξει τον τρόπο που ο μέσος Έλληνας σκέφτεται, εργάζεται, επιχειρεί, εντέλει πώς κατανοεί τον κόσμο γύρω του.

Μετά τον «πόλεμο» έρχεται αναπόφευκτα η επόμενη ημέρα: εκείνη της ανοικοδόμησης. Στην περίπτωση της Ελλάδας αποτελεί μια έννοια με περιεχόμενο πολύ βαθύτερο απ' ό,τι σε χώρες με βιομηχανικό υπόβαθρο και παραγωγή αγαθών, καθώς θα πρέπει να επινοηθούν τρόποι εδραίωσης ενός διαφορετικού μοντέλου ανάπτυξης. Η αγροτική παραγωγή, ο δημόσιος τομέας, οι τουριστικές υπηρεσίες, η μισθωτή εργασία, κάθε σκέλος της ελληνικής προβληματικής οικονομίας θα πρέπει να επανασχεδιασθούν. Οι ευκαιρίες, όπως αναφέρουν εκείνοι που γνωρίζουν το οικονομικό περιβάλλον, δεν λείπουν. Αρκεί, επισημαίνουν, να γίνει σωστή και έγκαιρη αξιοποίησή τους. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός –είτε βρίσκεται εντός, είτε εκτός των συνόρων– δεν σταματά να δηλώνει σε κάθε τόνο ότι η κρίση πρέπει να γίνει ευκαιρία, ώστε να αλλάξουν όλα. Ανθρωποι της αγοράς, της εργασίας, του αγροτικού μόχθου όχι απλά έχουν εντοπίσει τα προβλήματα, αλλά προτείνουν τρόπους με τους οποίους η επόμενη, θα είναι μια καλύτερη μέρα για τους ίδιους και τελικά για την κοινωνία. Οι έμποροι, οι αγρότες ακόμη και οι εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα, γνωρίζουν ότι τα νέα θεμέλια που θα τεθούν, για να στηριχθούν η κοινωνία και η οικονομία, δεν μπορούν να βασιστούν σε συνταγές δοκιμασμένες οι οποίες οδήγησαν τη χώρα στο χείλος της καταστροφής.

Εμπόριο

Περισσότερες συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

Ο εμπορικός κόσμος έχει πληγεί από τις πρώτες στιγμές της κρίσης, λόγω της κατακόρυφης μείωσης της κατανάλωσης. Ο πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ), κ. Κωνσταντίνος Μίχαλος, θεωρεί ότι υπάρχουν ανεκμετάλλευτες ευκαιρίες οι οποίες θα μπορούσαν να επιφέρουν χρήματα στο Δημόσιο, να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και να προσελκύσουν επενδύσεις.

«Υπάρχουν 66.000 ακίνητα τα οποία ανήκουν στο υπουργείο Οικονομικών. Πολύ μικρό ποσοστό έχει καταγραφεί επίσημα, ώστε να γνωρίζουμε λεπτομέρειες», λέει ο κ. Μίχαλος. Οπως αναφέρει «θα μπορούσε το ιδιωτικό επιχειρηματικό στοιχείο να το εκμεταλλευτεί τόσο προς όφελος του ιδίου του επιχειρηματία όσο και προς όφελος του κράτους». Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθούν, σύμφωνα με τον κ. Μίχαλο, νέες θέσεις εργασίας.

Μια δεύτερη λύση, σύμφωνα με τον κ. Μίχαλο, είναι η ουσιαστική ενασχόληση με τις λεγόμενες Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Προτείνει το κράτος να μη χρηματοδοτεί καθόλου ένα έργο, απλά να καταβάλλει ένα ετήσιο κόστος (εν είδει υπενοικίασης) στο χρονικό διάστημα το οποίο θα έχει συμφωνηθεί προηγουμένως. «Το κράτος», λέει, «δεν πρέπει να λειτουργεί ως επιχειρηματίας, αλλά ως εποπτική αρχή ενός υγιούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος». Ο κ. Μίχαλος φέρνει μάλιστα και ορισμένα παραδείγματα. Η κατασκευή ιδιωτικών φυλακών, όπως λέει, θα μπορούσε να είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα ΣΔΙΤ. Ο ιδιώτης θα κατασκευάζει και θα λειτουργεί τη φυλακή, και «το Δημόσιο θα καταβάλλει το ετήσιο κόστος, το οποίο θα επιστρέφεται σε προκαθορισμένο χρόνο». Ως ενδεικτικό παράδειγμα ενός ΣΔΙΤ το οποίο πάγωσε «άγνωστο για ποιο λόγο», όπως λέει ο κ. Μίχαλος, είναι το αεροδρόμιο στο Καστέλι του Ηρακλείου Κρήτης. Στην κατηγορία αυτή των έτοιμων ΣΔΙΤ ο κ. Μίχαλος συμπεριλαμβάνει και την επέκταση των οδικών αξόνων της Αττικής.

Οσον αφορά την κρίση και τις εμπορικές επιχειρήσεις, ο κ. Μίχαλος θεωρεί ότι «εφόσον επιβιώσουν από την κρίση ρευστότητας που πλήττει την αγορά, θα βρεθούν σ' ένα πιο ξεκαθαρισμένο επιχειρηματικό περιβάλλον».

EUROKINISSI

Ανατροπή των συσχετισμών στις καλλιέργειες -κυρίως οπωροκηπευτικά, δευτερευόντως σιτηρά και βαμβάκια- προτείνει ο κ. Γιάννης Πασσαλίδης, αγρότης από τον Νέστο.

Αγροτική παραγωγή

Αναδιάρθρωση καλλιεργειών, ευέλικτοι συνεταιρισμοί

Η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και η δημιουργία μικρών και ευέλικτων συνεταιρισμών, οι οποίοι θα βρίσκουν δίχως μεσολάβηση πρόσβαση στις αγορές, αποτελούν, σύμφωνα με τον κ. Γιάννη Πασσαλίδη, αγρότη από την περιοχή του Νέστου, μοναδικές λύσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του γεωργικού τομέα. Ο κ. Πασσαλίδης προτείνει ανατροπή των συσχετισμών στις καλλιέργειες. Οι περισσότεροι αγρότες καλλιεργούν κυρίως σιτηρά και βαμβάκια και δευτερευόντως οπωροκηπευτικά. Ο ίδιος και οι αγρότες με τους οποίους συνεργάζεται κάνουν το αντίθετο. «Στην ομάδα μου», αναφέρει ο κ. Πασσαλίδης, «παράγουμε και εν συνεχεία εμπορευόμαστε τέσσερα εκατομμύρια κιλά ακτινίδια και 3 εκατομμύρια κιλά σπαράγγια ετησίως». Στην περιοχή του Νέστου, όπως λέει, «είμαστε 13 ομάδες των 10-15 ατόμων», οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με την κλασική συνεταιριστική μορφή της δεκαετίας του '80, που έχει εκφυλιστεί σε απλό φορέα διανομής των κρατικών επιδοτήσεων. «Το δύσκολο», λέει ο κ. Πασσαλίδης, «δεν είναι να παράγεις. Είναι να πουλήσεις». Ως ενδεικτικό παράδειγμα επιτυχίας, ξεχωρίζει την ολλανδική «ΝΟΥΝΟΥ», η οποία προτού καταλήξει να γίνει πολυεθνική ήταν πρωτοβάθμιος συνεταιριστικός οργανισμός. Προσθέτει ότι επόμενο βήμα μετά την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και την έξοδο στην αγορά, είναι η μεταποίηση. Ως παράδειγμα ανασύρει την εμπειρία ομάδας αγροτών, οι οποίοι παράγουν ρόδια. «Επισκέφθηκαν την έκθεση του Βερολίνου, διαπίστωσαν ότι πουλάει περισσότερο ο χυμός και επιστρέφοντας αποφάσισαν να κατασκευάσουν τις σχετικές εγκαταστάσεις», διευκρινίζει.

Ο κ. Πασσαλίδης δεν απορρίπτει την παρέμβαση του κράτους, την περιορίζει όμως σε ουσιαστικό εποπτικό ρόλο. «Το κράτος πρέπει να βάλει τις δικλίδες ασφαλείας», λέει και εξηγεί ότι: «πρέπει να ελέγχονται πραγματικά οι συνεταιρισμοί. Αν κάποιος κάνει τζίρο πάνω από ένα εκατομμύριο ευρώ, πρέπει να πηγαίνουν αμέσως ορκωτοί λογιστές. Σήμερα δεν γίνεται αυτό». Ως πιο δύσκολη λύση προκρίνει ο κ. Πασσαλίδης τη στροφή στα βιολογικά προϊόντα, κυρίως λόγω της μικρής κατανάλωσής τους, και των πολύ αυστηρών προϋποθέσεων που υπάρχουν για τη χωροθέτηση τέτοιων καλλιεργειών. Οι αγρότες θα μπορούσαν –εφόσον δεν ήταν τόσο περίπλοκη η γραφειοκρατία– να στραφούν ακόμη και στα φωτοβολταϊκά τόξα προκειμένου να αποκτήσουν και ενεργειακή αυτονομία. «Μόνο στον πρωτογενή τομέα και στον τουρισμό μπορεί να επενδύσει η Ελλάδα εκ των πραγμάτων», καταλήγει.

EUROKINISSI

«Η άρση του cabotage στον κλάδο της κρουαζιέρας μπορεί να αποφέρει μέσα στο επόμενο έτος πρόσθετα έσοδα τουλάχιστον 1 δισ. ευρώ και να δημιουργήσει περί τις 40.000 νέες θέσεις απασχόλησης», τονίζει ο ο κ. Νίκος Αγγελόπουλος, πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων.

Ιδιωτικός τομέας

Πράσινη ανάπτυξη, σοβαρές παραγωγικές επενδύσεις

«Τι θα συναντήσουμε την επόμενη μέρα θα εξαρτηθεί και από το πώς τελικά θα εξελιχθεί η κρίση» λέει ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ κ. Γιάννης Παναγόπουλος, ο οποίος θεωρεί την αναπτυξιακή ώθηση απαραίτητη, αλλά και εξαιρετικά δύσκολη, καθώς «η δημοσιονομική προσπάθεια στερεί από πόρους που θα μπορούσαν να διατεθούν». Συμφωνεί με τη διακήρυξη του πρωθυπουργού για την πράσινη ανάπτυξη, λέγοντας ότι είναι ικανή για τη δημιουργία όχι μόνο θέσεων εργασίας αλλά και μέσων παραγωγής. Ως παράδειγμα αναφέρει τις ανεμογεννήτριες. «Καθεμιά», λέει, «δημιουργεί μία θέση εργασίας. Εμείς εισάγουμε ανεμογεννήτριες από τη Δανία ή την Ισπανία. Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τα ελληνικά ναυπηγεία, τα οποία διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και μπορούν να φτιάξουν οτιδήποτε αφορά στροβίλους. Θα αποκτήσουν έτσι και έναν εξαγωγικό χαρακτήρα και δεν θα είναι κρατικά επιδοτούμενα μέσω των εξοπλιστικών προγραμμάτων».

Οι νέες τεχνολογίες, προσθέτει ο κ. Παναγόπουλος, μπορούν να αποτελέσουν τον μοχλό της αναπτυξιακής στροφής στον τομέα των υπηρεσιών. Τούτο, επισημαίνει, «απαιτεί μεγάλη στροφή στην εκπαίδευσή μας. Δεν είναι τυχαίο ότι σε πρόσφατη μελέτη αναφέρεται ότι αν ανεβάσουν οι φοιτητές τους βαθμούς τους, ταυτόχρονα αυξάνεται και η πρόβλεψη για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν». Πέρα βεβαίως από αυτά τα οποία έχουν μεσοπρόθεσμη αποτελεσματικότητα, ο κ. Παναγόπουλος επισημαίνει την ανάγκη σοβαρών ιδιωτικών επενδύσεων. «Οι Συμπράξεις (ΣΔΙΤ) πρέπει να προχωρήσουν, ενώ παράλληλα πρέπει να αναδιαρθρωθεί η δημόσια διοίκηση, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα για παραγωγικές επενδύσεις», λέει χαρακτηριστικά ο κ. Παναγόπουλος. Ανασύρει μάλιστα ως παράδειγμα εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με τις οποίες στα αποθαρρυντικά για νέες επενδύσεις προβλήματα τις δύο πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν η χωροθέτηση και η αδειοδότηση μιας επιχείρησης, διαδικασίες οι οποίες διαρκούν μέχρι και δύο χρόνια.

Στον κατάλογο αυτό του ΟΟΣΑ, συμπληρώνει ο κ. Παναγόπουλος, «το κόστος εργασίας δεν έρχεται παρά στην 17η θέση». Τονίζει μάλιστα ότι πρέπει να διακοπούν οι «επιδοτούμενες από το κράτος επενδύσεις, οι οποίες δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα». Ολες αυτές οι κινήσεις, ανακεφαλαιώνει, είναι σημαντικές προκειμένου η κρίση να μην επεκταθεί και στο τραπεζικό σύστημα.

Τουρισμός

Αρση όλων των περιορισμών, ενίσχυση της ρευστότητας

Με απλές και συγκεκριμένες κινήσεις ο κ. Νίκος Αγγελόπουλος, πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, θεωρεί ότι μπορεί να βρεθούν λύσεις, προκειμένου να ανακάμψει ο τουρισμός, για την επιβίωση του οποίου το καλοκαίρι του 2010 θα είναι κρίσιμο. «Για παράδειγμα», λέει, «η άρση του cabotage στον κλάδο της κρουαζιέρας μπορεί να αποφέρει μέσα στο επόμενο έτος πρόσθετα έσοδα τουλάχιστον 1 δισ. ευρώ και να δημιουργήσει περί τις 40.000 νέες θέσεις απασχόλησης. Τέτοιου είδους παραδείγματα θα στηρίξουν την ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού και θα πείσουν τις Βρυξέλλες για την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να προχωρήσει σε τομές».

Η άρση όλων των περιορισμών που σήμερα εμποδίζουν «την άσκηση της επιχειρηματικότητας στον χώρο του τουρισμού», προσθέτει ο κ. Αγγελόπουλος, θα δώσει πολύ γρήγορα τη δυνατότητα για «προσέλκυση νέων, κυρίως ξένων, μεγάλων επενδύσεων». Εκτιμά ότι ο τουρισμός θα ανακάμψει πολύ ταχύτερα από τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας, θέτει ωστόσο ως όρο την «κατά προτεραιότητα» στήριξη του τομέα «αρχικά ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα και εξασφαλίζοντας τη ρευστότητα των τουριστικών επιχειρήσεων και στη συνέχεια δίνοντάς του πρωταγωνιστικό ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας».

Ο κ. Αγγελόπουλος θεωρεί την ενίσχυση της ρευστότητας μέσο θωράκισης της λειτουργίας των τουριστικών επιχειρήσεων, διότι -όπως λέει- εξασφαλίζουν «θέσεις απασχόλησης στην ευρύτερη οικονομία και κυρίως στην περιφέρεια». Καταλήγει λέγοντας ότι «η τουριστική οικονομία στην Ελλάδα είναι σε μέγιστο ποσοστό εξαγωγική δραστηριότητα, λειτουργώντας αυξητικά και όχι απλά αναδιανεμητικά στο ΑΕΠ της χώρας».

Παιδεία

Εκσυγχρονιστικό πνεύμα και τεχνογνωσία

«Τα πανεπιστήμια της χώρας οφείλουν να έχουν σημαντικό ρόλο στην αναδιάρθρωση της χώρας», λέει ο πρύτανης του ΕΜΠ κ. Κ. Κώστας Μουτζούρης. «Διαθέτουν», όπως υποστηρίζει, «και την τεχνογνωσία και ανθρώπους εκπαιδευμένους και την τεχνολογία». Περιγράφει μάλιστα την τέλεση όλων των μεγάλων έργων πληροφορικής τα οποία έχουν γίνει στην Ελλάδα, ως επίτευγμα του Πολυτεχνείου.

Ο κ. Μουτζούρης θεωρεί ότι την επαύριο της κρίσης, οι σχολές που θα σύρουν και τις υπόλοιπες στην αναγκαία αναπτυξιακή διαδικασία είναι «η διοίκηση επιχειρήσεων, οι μηχανικοί, οι μηχανολόγοι και εκείνοι που ασχολούνται με την πληροφορική».

Αν και αναγνωρίζει ότι «τα πανεπιστήμια έχουν πολύ σοβαρά προβλήματα», πιστεύει ότι το διδακτικό προσωπικό των ανώτατων ιδρυμάτων έχει τη δυνατότητα να διαδραματίσει ρόλο «πνευματικής πρωτοπορίας». «Οι πιο πολλοί καθηγητές των ελληνικών πανεπιστημίων έχουν έλθει στην Ελλάδα έπειτα από πολύχρονες σπουδές στο εξωτερικό. Είναι φορείς ενός εκσυγχρονιστικού πνεύματος το οποίο μπορεί να διαχυθεί και στους νέους φοιτητές», λέει ενδεικτικά.

Αναφερόμενος πάντως στην Παιδεία και στο ΕΜΠ, ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ λέει ότι διαθέτει «διεθνείς πατέντες, όπως η αφαλάτωση και η παραγωγή ενέργειας με μικρές σχεδίες στη θάλασσα». Κινήσεις όπως αυτές θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εξοικονόμηση ενέργειας, ενδεχομένως και στην ενεργειακή αυτονομία ορισμένων νησιών. «Στις μεγάλες αμερικανικές εταιρείες», λέει ο κ. Παναγόπουλος, «αρχίζει να διαμορφώνεται μια νέα ιεραρχία, όπου ο τρίτος τη τάξει είναι αυτός που εξοικονομεί ενέργεια».

Δημόσιο

Πρωτόκολλα ποιότητας, άμεση επαφή με τους πολίτες

Τη δημιουργία κατ' αρχήν μισθολογικού συστήματος θέτει ως πρώτη απαραίτητη προϋπόθεση ο κ. Σπύρος Παπασπύρος, πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ. Επίσης ζητεί τη δημιουργία «αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων της είσπραξης εσόδων και αξιολόγηση δαπανών». Στο ίδιο πλαίσιο τοποθετεί και την εκ νέου οργάνωση της επιτελικής διοίκησης. Ως κορυφαίο πρόβλημα της λειτουργίας του δημόσιου τομέα, ο κ. Παπασπύρος ξεχωρίζει τη χαμηλή ποιότητα της ηγεσίας. «Οι διευθυντές του Δημοσίου δεν είναι αποδεκτοί από τους υφισταμένους τους» λέει, διότι θεωρούν ότι έφθασαν στην κορυφή με κριτήρια όχι αξιοκρατικά. Ακόμη και παλαιότερα, όταν υπήρχε ο θεσμός των γενικών διευθυντών στηριζόταν, περιγράφει ο κ. Παπασπύρος, «σε κλασικές αρετές». «Αυτά δεν φτάνουν πια», λέει, «χρειάζονται και νέα συστήματα». Προτείνει συγκεκριμένα να προβλεφθούν «πολύ συγκεκριμένα πρωτόκολλα ποιότητας των υφιστάμενων διαδικασιών. Να κωδικοποιηθούν όλα, ώστε να εξαφανιστεί η δυνατότητα μεσολάβησης». Ετσι, επισημαίνει ο κ. Παπασπύρος, όσοι συλλαμβάνονται να κινούνται εκτός πρωτοκόλλου «θα αξιολογούνται αρνητικά όσον αφορά την εξέλιξή τους».

Ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ προτείνει επίσης τη δημιουργία και άλλων μορφών άμεσης επαφής των πολιτών με τη δημόσια διοίκηση στο πρότυπο των Κέντρων Εξυπηρέτησης (ΚΕΠ). Ενας τέτοιος μηχανισμός θα μπορούσε να προβλεφθεί, κατά τον κ. Παπασπύρο, για τη χρονοβόρο διαδικασία που απαιτείται προκειμένου να πάρει τη σύνταξή του ένας πολίτης, ο οποίος έχει συμπληρώσει τα απαιτούμενα χρόνια εργασίας. Οπως λέει, «ο πολίτης δεν πρέπει να φτάνει ποτέ ώς το υπουργείο για να διευθετήσει μια υπόθεσή του».

ΑΠΕ

Στα ελληνικά στρατόπεδα οι σκοπιές και οι περιπολίες παραμένουν σε μια λογική προστασίας από εισβολείς, που ανάγεται σε δεκαετίες πριν.

Η μεραρχία της Τρίπολης περιμένει τον... Δράμαλη

Στραβά και παράδοξα του ελληνικού στρατού που κοστίζουν ακριβά στο κράτος

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Ο νέος διοικητής στρατοπέδου –σύμφωνα με το ανέκδοτο– στην πρώτη του αναγνωριστική ξενάγηση στους χώρους, διαπιστώνει ότι στο κέντρο του προαυλίου, δίπλα σε ένα παγκάκι, βρίσκεται μια σκοπιά. Ρωτάει τον υποδιοικητή τι σκοπό εξυπηρετεί η σκοπιά και εκείνος του απαντά ότι δεν γνωρίζει, ότι πριν από δύο χρόνια που μετατέθηκε σε αυτό το στρατόπεδο η σκοπιά υπήρχε και συνέχισε να λειτουργεί. Ο διοικητής επιζητώντας απάντηση, επικοινωνεί με τον προκάτοχό του, ο οποίος του λέει ότι και εκείνος βρήκε τη σκοπιά εν λειτουργία και σε λειτουργία τη διατήρησε. Επειτα από αρκετή αναζήτηση, ο διοικητής μιλάει στο τηλέφωνο με γηραιό στρατηγό, ο οποίος πριν από αρκετές δεκαετίες είχε υπηρετήσει ως διοικητής στο συγκεκριμένο στρατόπεδο και ήταν αυτός που τοποθέτησε τη σκοπιά και όρισε υπηρεσία σε αυτή. «Εκείνη η σκοπιά στο κέντρο του προαυλίου, δίπλα σε ένα παγκάκι, για ποιο λόγο υπάρχει;», ρωτάει ο νέος διοικητής. «Υπάρχει ακόμα η σκοπιά; Δηλαδή, η μπογιά στο παγκάκι δεν έχει στεγνώσει;», ακούει τον γηραιό στρατηγό να λέει.

Το ανέκδοτο, θα σκεφτεί κανείς, ενέχει στοιχείο υπερβολής. Ωστόσο, αντικατοπτρίζει μια πραγματικότητα στις ελληνικές Ενοπλες Δυνάμεις, που διατρέχονται, σε σημαντικό βαθμό, από νοοτροπίες, αλλά και κανονισμούς τουλάχιστον αναχρονιστικούς. Η σκοπιά στη μέση του στρατοπέδου, ωστόσο, από μια άλλη άποψη, θα μπορούσε να ιδωθεί ως πρωτοποριακή για την εποχή της σύλληψη. Βλέπετε, η Ελλάδα είναι ίσως η τελευταία από τις αναπτυγμένες χώρες, όπου ισχύει ακόμα η περιμετρική φύλαξη στρατοπέδων. Οπως αναφέρει στέλεχος του υπουργείου Εθνικής Αμυνας, στο εξωτερικό τα σύγχρονα στρατόπεδα έχουν καλύτερη περίφραξη, σε πολλές περιπτώσεις έχουν τοποθετηθεί σύγχρονα συστήματα ασφαλείας με κάμερες και ανιχνευτές κίνησης, ενώ τα μέτρα φύλαξης αναπτύσσονται εντός των χώρων των στρατοπέδων, όταν χρειάζεται, για παράδειγμα σε αποθήκες φύλαξης πολεμικού υλικού. Στη χώρα μας οι σκοπιές παραμένουν αμετακίνητες, σε μια λογική προστασίας από εισβολείς, που ανάγεται σε δεκαετίες πριν. Σε πολλές περιπτώσεις, δε, συνεχίζουν να υπάρχουν, διότι εξυπηρετούν τη φύλαξη χώρων από τις επεκτατικές, αρπακτικές ορέξεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ετσι, όπως αναφέρει το ίδιο στέλεχος, είναι δεκάδες τα στρατόπεδα σε ολόκληρη τη χώρα που έχουν πάψει να λειτουργούν εδώ και χρόνια ή υπολειτουργούν φιλοξενώντας ελάχιστους στρατευμένους, διότι υπάρχει φόβος ότι εάν αφεθούν τελείως αφύλακτα, οι τοπικές αρχές θα επωφεληθούν και θα τα καταλάβουν. Ακόμα και δίπλα στο ελληνικό «Πεντάγωνο», στο στρατόπεδο Παπάγου, από την πλευρά της Μεσογείων, υπάρχει χώρος στρατοπέδου, που ουσιαστικά έχει περιέλθει σε αχρηστία, εξακολουθεί, όμως να φυλάσσεται από σκοπιές καθημερινά.

Ενώ οι ΗΠΑ, με 600.000 στρατό, έχουν 58 διοικητές, στην Ελλάδα σε ένα στράτευμα 90.000, υπηρετούν 55 διοικητές.

Και ενώ από το 2001 συντάχθηκε μελέτη για το ποιες στρατιωτικές μονάδες θα έπρεπε να κλείσουν, ώστε ο ελληνικός στρατός να προσαρμοσθεί στα σύγχρονα διοικητικά πρότυπα και, παράλληλα, να μειωθούν οι υπέρογκες λειτουργικές δαπάνες, η μελέτη έμεινε στο «ψυγείο» για μερικά χρόνια και από το 2004 και μετά, ο αριθμός των μονάδων αυξήθηκε, καθώς δημιουργήθηκαν νέες. Κάπως έτσι φθάσαμε στον ελληνικό στρατό να υπηρετούν αυτή τη στιγμή 55 διοικητές ταξιαρχιών για ένα στράτευμα στα χαρτιά 90.000, στην πραγματικότητα αρκετά μικρότερο, τη στιγμή που οι ΗΠΑ, με 600.000 στρατό, έχουν 58 διοικητές. Αλλά, βεβαίως, στην Ελλάδα έχουμε Ναυτική Διοίκηση Ιονίου, παρά το γεγονός ότι ο στόλος του Πολεμικού Ναυτικού αναπτύσσεται στο Αιγαίο, έχουμε στρατιωτικό αεροδρόμιο στο Αγρίνιο, ενώ υπάρχουν οι βάσεις σε Αραξο και Ακτιο, έχουμε έδρα μεραρχίας στην Τρίπολη, «λες και πρόκειται να επιτεθεί και πάλι ο Δράμαλης», όπως λένε αστειευόμενοι ακόμα και αξιωματικοί του στρατού.

Από άλλες δεκαετίες

Από τις μεγαλύτερες «πληγές», βεβαίως, παραμένει η απουσία διακλαδικότητας και συνεργασίας μεταξύ των τριών Επιτελείων, που αντικατοπτρίζεται σε πληθώρα θεμάτων, από τα πιο σοβαρά, όπως, για παράδειγμα, τη μη εφαρμογή νόμου που ψηφίστηκε το 1990 για ενοποίηση των τριών ξεχωριστών κέντρων ερευνών σε ένα, μέχρι και την απλή καθημερινότητα. Ετσι, στο κτίριο του «Πενταγώνου», ανάλογα με την είσοδο από την οποία θα μπει κανείς, η αρίθμηση των ορόφων είναι διαφορετική, καθώς δεν έχει καταστεί εφικτή η συνεννόηση μεταξύ των Επιτελείων σε μια κοινή αρίθμηση.

Η ανάγκη αλλαγής κανονισμών και προσαρμογής στα νέα δεδομένα είναι εμφανής παντού: για παράδειγμα, στη δόμηση νέων χώρων στα στρατόπεδα έχουν μείνει στις προδιαγραφές που θεσπίσθηκαν δεκαετίες πριν. Ετσι, χτίζονται θάλαμοι φιλοξενίας 120 ατόμων ο καθένας, με πρόβλεψη στέγασης όλου του στρατευμένου προσωπικού που στα χαρτιά φαίνεται να φιλοξενείται στο εκάστοτε στρατόπεδο. Στην πράξη, όμως, στα περισσότερα στρατόπεδα σχεδόν οι μισοί από τους υπηρετούντες είναι Επαγγελματίες Οπλίτες, που δεν μένουν μέσα στις μονάδες. Αλλο παράδειγμα, ο κανονισμός για τις στολές των αξιωματικών, που προβλέπει 15 διαφορετικές στολές, από τη φόρμα ασκήσεων, μέχρι στολή δεξιώσεων, τη στιγμή που παντού στο εξωτερικό ο κανονισμός αυτός έχει απλοποιηθεί και οι στολές είναι 5 – 6.

Αμαρτωλές καταστάσεις επιβιβάσεως

Από τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα σπατάλης στις Ενοπλες Δυνάμεις είναι οι λεγόμενες καταστάσεις επιβιβάσεως. Πρόκειται για τη δυνατότητα κάθε μόνιμου ή στρατεύσιμου να ταξιδέψει δωρεάν τέσσερις φορές το χρόνο, τη μία αεροπορικώς. Η λογική του μέτρου ήταν η διευκόλυνση των στρατεύσιμων και των στρατιωτικών να επισκέπτονται τα σπίτια τους όταν έχουν άδεια. Ωστόσο, η απόφαση δεν είχε κανένα περιορισμό ως προς την αξιοποίηση αυτής της δυνατότητας. Ετσι, ακόμα και κάποιος που υπηρετούσε δίπλα στο σπίτι του, δικαιούτο, όπως κάθε άλλος στρατιώτης, ένα αεροπορικό εισιτήριο το χρόνο. Παράλληλα, δεν υπήρχε κανένας έλεγχος εάν η δυνατότητα δωρεάν μετάβασης αξιοποιείτο όντως για να πάει κάποιος στην οικογένειά του. Για παράδειγμα, στρατιώτες από τη Μυτιλήνη και καταγωγή την Αθήνα, διαπιστώθηκε ότι χρησιμοποιούσαν τα αεροπορικά εισιτήρια για να πάνε στη Μύκονο. Επειδή, δε, η συμφωνία των Ενόπλων Δυνάμεων γινόταν για ανοιχτά εισιτήρια, καθώς δεν μπορούσε να γίνει προγραμματισμός ποιος θα ταξίδευε για πού και πότε, οι τιμές ήταν συνήθως τριπλάσιες της μέσης εμπορικής αξίας των αεροπορικών εισιτηρίων.
Με πρόσφατη απόφαση της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Εθνικής Αμυνας, μπαίνει φρένο σε αυτή τη διαδικασία. Πλέον, στρατιώτες και μόνιμοι δικαιούνται δύο καταστάσεις επιβίβασης ετησίως, με αποκλειστικό προορισμό τον τόπο διαμονής, ενώ κόβονται εντελώς τα αεροπορικά εισιτήρια.

Συνομιλίες Νίμιτς σε Σκόπια - Αθήνα

Εμμένει στην ονομασία «Βόρεια Μακεδονία»

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Στο θετικότερο κλίμα που έχουν δημιουργήσει οι απ' ευθείας επαφές των κ. Παπανδρέου και Γκρούεφσκι, αλλά και στον απόηχο των πιέσεων που εξακολουθούν να ασκούν οι ΗΠΑ και η Ε.Ε. για λύση το συντομότερο, αφικνείται αυτήν την εβδομάδα στα Σκόπια και στην Αθήνα ο Μάθιου Νίμιτς. Στις πρώτες συνομιλίες που θα έχει με τις ηγεσίες των δύο χωρών μετά τις διμερείς συναντήσεις των δυο πρωθυπουργών στις Βρυξέλλες και στις Πρέσπες, ο μεσολαβητής των Ην. Εθνών θα επιχειρήσει να ανατρέψει το μέχρι τώρα αδιέξοδο και να ανοίξει τον δρόμο για εντατικοποίηση των διαπραγματεύσεων.

Σε αυτήν τη φάση δεν προτίθεται να καταθέσει νέα πρόταση, αλλά αναζητεί λειτουργικές ρυθμίσεις που θα μπορούσαν να πλαισιώσουν την ονομασία «Βόρεια Μακεδονία» στην οποία εμμένει, καθώς εκτιμάται ότι θα γίνει αποδεκτή και από τις δυο πλευρές, ενώ θα συζητήσει επίσης το εύρος χρήσης της συμβιβαστικής ονομασίας. Τέλος, ο μεσολαβητής του ΟΗΕ θα διερευνήσει κατά πόσον μπορεί να υπάρξει ευελιξία στην προσέγγιση της εθνικότητας και της γλώσσας, ζητήματα τα οποία παρότι δεν αποτελούν μέρος της διαμεσολάβησης έχουν εξελιχθεί σε «αγκάθι» των διαπραγματεύσεων.

Σύνοδος του ΝΑΤΟ

Στόχος του κ. Νίμιτς είναι η επίτευξη συμφωνίας στη διάρκεια της ισπανικής προεδρίας της Ε.Ε., ενώ σε μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα αναδεικνύεται η επόμενη σύνοδος κορυφής του ΝΑΤΟ που θα διεξαχθεί σε εννέα μήνες στην Πορτογαλία. Εάν στις επαφές του με τις δυο ηγεσίες τις επόμενες ημέρες διαγνώσει περιθώρια ευελιξίας, θα επιχειρήσει να ενεργοποιήσει μια πιο εντατική διαδικασία διαπραγματεύσεων, καθώς θεωρεί ότι οι περιοδικές συναντήσεις με τους εκπροσώπους των δύο χωρών έχουν σε μεγάλο βαθμό εξαντλήσει την προσφορά τους.

Ο μεσολαβητής του ΟΗΕ θα επισκεφθεί την Τετάρτη τα Σκόπια, τα οποία υποστήριξαν πριν από λίγες ημέρες ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί λύση «εάν μόνον η μία πλευρά είναι πρόθυμη να συνεισφέρει, ενώ η άλλη κάνει λόγο για κόκκινες γραμμές». Την Παρασκευή θα βρεθεί στην Αθήνα, όπου θα έχει τις πρώτες του συζητήσεις με τη νέα ελληνική κυβέρνηση η οποία με την κινητικότητα που επιδεικνύει έχει γεννήσει ελπίδες, αν και Δυτικοί διπλωμάτες που παρακολουθούν το ζήτημα υπογραμμίζουν ότι, παρά την ευπρόσδεκτη βελτίωση σε επίπεδο εντυπώσεων, επί της ουσίας οι θέσεις των δυο πλευρών παραμένουν ίδιες. Κατά την πρόσφατη επίσκεψη του κ. Δρούτσα στην Ουάσιγκτον η ηγεσία του Στέιτ Ντιπάρτμεντ χαιρέτισε τις απ' ευθείας επαφές με τους κ. Γκρούεφσκι και Μιλόσοσκι, αλλά επισήμανε την ανάγκη να υπάρξουν αποτελέσματα. Ανάλογες προτροπές εκφράζονται και προς τα Σκόπια

Εάν ο Αντώνης Σαμαράς έχει επιστρέψει από τις Βρυξέλλες, όπου την Πέμπτη θα συναντηθεί με τον κ. Μπαρόζο, ο μεσολαβητής του ΟΗΕ θα συναντηθεί για πρώτη φορά και με τον πρόεδρο της Ν.Δ. η πολιτική σταδιοδρομία του οποίου έχει ταυτιστεί με την υιοθέτηση σκληρής στάσης στο θέμα του ονόματος. Η παρουσία του κ. Σαμαρά αποτελεί μια νέα παράμετρο, καθώς ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης μπορεί να διευκολύνει ή να δυσχεράνει την επίτευξη συμφωνίας, αν και ο κ. Παπανδρέου θεωρείται πολιτικά πανίσχυρος και άρα ικανός να αναλάβει μόνος του το κόστος της λύσης.

AP PHOTO/BORIS GRDANOSKI

Στα Σκόπια ο Μάθιου Νίμιτς θα διερευνήσει τα περιθώρια ελιγμών του Νίκολα Γκρούεφσκι, ενώ στην Αθήνα θα έχει την πρώτη του συνάντηση με τον Γιώργο Παπανδρέου ως πρωθυπουργό.

Νέα παράμετρος, η παρουσία Σαμαρά στην ηγεσία της αντιπολίτευσης.

Το θέμα της ονομασίας θα επανέλθει πιεστικά στο ευρωπαϊκό προσκήνιο, καθώς αρχικά η Κομισιόν τον περασμένο Νοέμβριο και πιο πρόσφατα το Ευρωκοινοβούλιο τάχθηκαν υπέρ της έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την ΠΓΔΜ, ενώ τον Δεκέμβριο οι «27» παρέπεμψαν τη σχετική απόφαση στην τρέχουσα ισπανική προεδρία. Μάλιστα, το Ευρωκοινοβούλιο ψήφισε με συντριπτική πλειοψηφία, 548 - 45, υπέρ της έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την ΠΓΔΜ. Με αυτό το δεδομένο, δεν εκπλήσσει το γεγονός ότι τα Σκόπια τάσσονται υπέρ μιας αυξημένης εμπλοκής της Ε.Ε. στην όλη διαδικασία.

Ταυτόχρονα, ο πρέσβης της Ε.Ε. στα Σκόπια επανέφερε στο προσκήνιο το επιχείρημα ότι η διαιώνιση της εκκρεμότητας μεταξύ Αθήνας και Σκοπίων μπορεί να οδηγήσει σε εθνοτική ένταση μεταξύ Σλαβομακεδόνων και Αλβανών στο εσωτερικό της ΠΓΔΜ, με αποσταθεροποιητικές συνέπειες για την ευρύτερη περιοχή. Αυτόν τον κίνδυνο επικαλέσθηκαν οι ΗΠΑ και τον Νοέμβριο του 2004 για να δικαιολογήσουν την αναγνώριση της «Δημοκρατίας της Μακεδονίας».

Οι τουρκικές προκλήσεις, η Εργκένεκον και η επίσκεψη Δρούτσα

Η Αγκυρα αξιοποιεί τις παραβιάσεις και τις υπερπτήσεις εναντίον της Ελλάδας ως βαλβίδα εκτόνωσης των εσωτερικών κρίσεων

Τη δυναμική επανεμφάνιση των τουρκικών προκλήσεων στο Αιγαίο στην πιο προωθημένη τους μορφή, αυτή, δηλαδή, των υπερπτήσεων και των παραβιάσεων περιοχών που έχουν δεσμευθεί για ασκήσεις, αξιολογούν στο υπουργείο Εξωτερικών, τη στιγμή που προετοιμάζεται με εντατικούς ρυθμούς η επίσκεψη του αναπληρωτή υπουργού κ. Δημήτρη Δρούτσα στην Αγκυρα. Επειτα από «διάλειμμα» δύο, περίπου, μηνών, την περασμένη εβδομάδα τουρκικά μαχητικά πραγματοποίησαν υπερπτήση πάνω από το Φαρμακονήσι, ενώ μόλις την περασμένη Πέμπτη, αγνοώντας προκλητικά τους κανονισμούς ασφαλείας και ανεβάζοντας τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος στο Αιγαίο στο κατακόρυφο, τέσσερα τουρκικά F-16 εισήλθαν στο πεδίο βολής Ανδρου, τη στιγμή που η φρεγάτα «Αιγαίο» του Πολεμικού Ναυτικού πραγματοποιούσε βολές κατά εικονικών στόχων.

Στις αναλύσεις που κάνουν διπλωμάτες των αρμοδίων υπηρεσιών, όσο και στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, εξετάζονται όλα τα σενάρια: είναι γεγονός ότι οι νέες τουρκικές προκλήσεις έρχονται σε στιγμή κατά την οποία στο εσωτερικό της γείτονος βρίσκεται και πάλι σε όξυνση η αντιπαράθεση της κυβέρνησης Ερντογάν με το κεμαλικό κατεστημένο για την υπόθεση Εργκένεκον. Η ελληνική πλευρά δεν έχει εγκαταλείψει ποτέ την εκτίμηση ότι παγίως η Αγκυρα αξιοποιεί τις προκλήσεις εναντίον της Ελλάδας ως βαλβίδα εκτόνωσης των εσωτερικών κρίσεων, κάτι που έχει διαχρονικά παρατηρηθεί. Δεν αποκλείεται, βεβαίως, το σενάριο της προσπάθειας από τουρκικής πλευράς, δεδομένης της εκπεφρασμένης βούλησης της ελληνικής κυβέρνησης για διάλογο προς βελτίωση των διμερών σχέσεων, να επιχειρείται με επαναφορά των προκλήσεων να μπουν στην ατζέντα των συζητήσεων οι πάγιες αμφισβητήσεις της Τουρκίας, τόσο όσον αφορά τις λεγόμενες «γκρίζες ζώνες», όσο και σε σχέση με το δικαίωμα της Αθήνας να δεσμεύει περιοχές στο Αιγαίο και να έχει την αρμοδιότητα έρευνας και διάσωσης.

Ανησυχία της Αθήνας

Ωστόσο, ιδιαίτερα η τακτική παραβίασης δεσμευμένων για ασκήσεις περιοχών, έχει προκαλέσει έντονη ανησυχία και η Αθήνα, μέσω των διπλωματικών διαύλων, έχει προβεί σε σχετικές επισημάνσεις προς τους εταίρους της τόσο στην Ε.Ε., όσο και στο ΝΑΤΟ.

Υπό τη σκιά αυτών των δεδομένων, συνεχίζεται εντατικά η προεργασία, προκειμένου να οριστικοποιηθεί, πιθανότατα στις αρχές Μαρτίου, η συνάντηση των υπηρεσιακών παραγόντων Αθήνας και Αγκυρας, που θα προετοιμάσουν την ατζέντα της επίσκεψης Δρούτσα στην Τουρκία και, κατ' επέκταση, της επίσκεψης του Τούρκου πρωθυπουργού, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, στην Αθήνα, που θα ακολουθήσει. Οπως αναφέρουν διπλωματικές πηγές, η ελληνική πλευρά επιθυμεί οι επισκέψεις να παράξουν ουσιαστικό αποτέλεσμα στην προώθηση των διμερών σχέσεων, να μην εξαντληθούν σε δηλώσεις καλών προθέσεων. Ετσι, στο υπουργείο Εξωτερικών, γίνεται η προεργασία σε συνεργασία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των συναρμόδιων υπουργείων, όπως των υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού, Προστασίας του Πολίτη κ.ά. Ο πρωθυπουργός και υπουργός Εξωτερικών κ. Γιώργος Παπανδρέου έχει διαμηνύσει ότι θέλει να αρχίσει να συζητείται όλο το φάσμα των διμερών σχέσεων με την Τουρκία και να προωθηθούν το συντομότερο δυνατόν πρωτοβουλίες που θα δώσουν το μήνυμα θετικής κινητικότητας ανάμεσα στις δύο πλευρές.

ΔΩΡΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η ώρα της αλήθειας για την Ε.Ε.

Αν δεν αναθεωρηθεί το Σύμφωνο Σταθερότητας, οι Ευρωπαίοι θα αντιμετωπίζουν στο μέλλον την Ενωση, όπως οι Λατινοαμερικανοί το ΔΝΤ

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

«Δεν μπορεί να ερωτευτεί κανείς μια κοινή αγορά, χρειάζεται κάτι περισσότερο», είπε κάποτε ο ισχυρότερος πρόεδρος που πέρασε από την Κομισιόν, ο Ζακ Ντελόρ, για να δικαιωθεί σύντομα με τα «όχι» των πολιτών σε αλλεπάλληλα ευρωδημοψηφίσματα. Θα έπρεπε όμως να προσθέσει: Μπορεί κάλλιστα να μισήσει κανείς μια τέτοια Ενωση! Οπως σημειώνει ο αρθρογράφος των Financial Times Βόλφγκανγκ Μίνχαου, εάν οι Βρυξέλλες αποτύχουν να προστατεύσουν ευάλωτες χώρες-μέλη από τις επιθέσεις των διεθνών κερδοσκόπων και τις εγκαταλείψουν στο έλεος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, «τότε η Ελλάδα μπορεί να εξελιχθεί όπως εξελίχθηκε η Αργεντινή», και η Ευρωπαϊκή Ενωση να γίνει τόσο απεχθής, όσο απεχθές είναι το ΔΝΤ στα μάτια των λαών της Λατινικής Αμερικής.

Η συσσωρευμένη δυσαρέσκεια απέναντι στην ασφυκτική πίεση των Βρυξελλών για «μέτρα που θα στάζουν αίμα», εκφράζεται ολοένα και περισσότερο υψηλόφωνα. Στο τελευταίο βιβλίο του, ο Γάλλος οικονομολόγος Φρεντερίκ Λορντόν παρομοιάζει τους κέρβερους του Μάαστριχτ, που επιμένουν στην αυστηρή τήρηση των δημοσιονομικών ορίων σε εποχή κρίσης, με τους Χιλιαστές που αρνούνται να κάνουν μετάγγιση αίματος για να μην παραβιάσουν το δόγμα τους και με τους τροχονόμους που σταματάνε το ασθενοφόρο για… υπέρβαση του ορίου ταχύτητας!

AFP

Διαδήλωση κατά του Συμφώνου Σταθερότητας έξω από το ελληνικό Κοινοβούλιο, την Πέμπτη 11 Φεβρουαρίου 2010. Οι Βρυξέλλες θα προστατεύσουν την Ελλάδα από τις επιθέσεις των διεθνών κερδοσκόπων ή θα την εγκαταλείψουν στο έλεος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου;

Το παραβίαζαν

Από την πλευρά του, ο κοινωνιολόγος Σαμίρ Ναΐμ σημείωνε πρόσφατα στην ισπανική El Pais ότι η Κομισιόν «συμπεριφέρεται ωσάν να μην υπήρχε κρίση και επιμένει να εξαναγκάσει αυτές τις χώρες (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία) να υποταχθούν σε ένα Σύμφωνο Σταθερότητας, το οποίο παραβίαζαν Γερμανία και Γαλλία όποτε αυτό τις βόλευε». Και ο αρθρογράφος προσθέτει: «Είναι μια σουρεαλιστική πολιτική! Ακόμη και ο διευθυντής του ΔΝΤ, Ντομινίκ Στρος-Καν, δεν κουράζεται να επαναλαμβάνει ότι είναι πολύ νωρίς να αποσύρουμε τα κίνητρα, υπό μορφή κρατικών δαπανών, για την αναζωογόνηση της οικονομίας, αλλά οι Βρυξέλλες, πιστές στο φιλελεύθερο δόγμα, κωφεύουν. Πρώτα σώνουμε τις τράπεζες, και ύστερα απαιτούμε από τα κράτη να περάσουν το κόστος της ευθυγράμμισης με το Σύμφωνο Σταθερότητας στους ώμους των λαών. Κι όλα αυτά στον βωμό του ισχυρού ευρώ, σύγχρονης εκδοχής του γερμανικού μάρκου, το οποίο ωφελεί συστηματικά τις ισχυρότερες χώρες». Οτι τα υπαρκτά, αλλά όχι τραγικά δημοσιονομικά προβλήματα της Ελλάδας και άλλων χωρών ήταν μόνο η αφορμή, αποτελεί πλέον κοινό τόπο. Το δημόσιο έλλειμμα της Αμερικής είναι της ίδιας τάξης μεγέθους με αυτό της Ελλάδας και το ίδιο θα συμβεί εντός της προσεχούς διετίας με το χρέος, το οποίο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ίδιου του Λευκού Οίκου, θα ξεπεράσει το 100% του ΑΕΠ. Πρόσφατα το ΔΝΤ δημοσίευσε τη μαύρη λίστα των χωρών με τα πιο απειλητικά δημόσια οικονομικά. Την πρώτη θέση μοιράζονται… Βρετανία και Ιαπωνία, οι οποίες, πάντα κατά το ΔΝΤ, θα χρειαστεί να εξοικονομήσουν το 13% του ΑΕΠ εντός της προσεχούς δεκαετίας για να σταθεροποιήσουν τις οικονομίες τους. Ακολουθούν, γύρω στο 9%, η Ιρλανδία, η Ισπανία, ναι η Ελλάδα και, ω του θαύματος, οι… Ηνωμένες Πολιτείες! Φυσικά, ουδείς διανοήθηκε να παραπέμψει στην «τεχνογνωσία του ΔΝΤ» την Ιαπωνία, τη Βρετανία ή τις ΗΠΑ. Αν λοιπόν η εικόνα μιας Ελλάδας-μαύρου πρόβατου, που χρεοκοπεί γιατί επί σειράν ετών ζούσε σπάταλα, είναι τουλάχιστον υπερβολική, τότε πώς έγινε και βρεθήκαμε στο κέντρο της θύελλας; Η απάντηση είναι ότι η μικρή και έκθετη σε πολλαπλούς, οικονομικούς και εθνικούς εκβιασμούς Ελλάδα, αναδείχθηκε σε ιδανικό θύμα ενός κερδοσκοπικού οργίου και μιας πολιτικής αναμέτρησης Τιτάνων, που την υπερβαίνουν κατά πολύ.

> *Οι σύγχρονοι Σάυλοκ έχουν κάθε λόγο να συντηρούν την εικόνα της «ελληνικής τραγωδίας», η οποία ανεβάζει τα spreads και μαζί με αυτά τις αποδόσεις των κεφαλαίων τους.*

Εν αρχή ην η κερδοσκοπία. Πέρυσι τέτοιο καιρό, οι κυβερνήσεις των ΗΠΑ και των χωρών-μελών της Ενωσης διοχέτευσαν κολοσσιαία ποσά, ισοδύναμα με το απίστευτο 25% του ΑΕΠ, για να διασώσουν τις τράπεζες. Τώρα, οι ίδιες τράπεζες δαγκώνουν το χέρι που τις ταΐζει, καθώς κερδοσκοπούν πάνω στην πιθανότητα χρεοκοπίας των κρατών, τα οποία καταχρεώθηκαν για χάρη τους! Βασικός μηχανισμός ληστείας είναι τα παράγωγα πάνω στα κρατικά ομόλογα, τα διαβόητα CDS (credit default swaps), τα οποία ήταν ο αρχικός πυροδότης της κρίσης στη Γουόλ Στριτ, το 2007 και για την αχαλίνωτη κερδοσκοπία των οποίων διέταξε πρόσφατα έρευνες η ισπανική ΚΥΠ.

Λεπτομέρεια: το 75% των CDS στην περίπτωση του ελληνικού χρέους βρίσκεται στα χέρια δύο γιγάντων της Γουόλ Στριτ, Goldman Sachs και JP Morgan, και της... γερμανικής Deutsche Bank, οι πολιτικοί προϊστάμενοι της οποίας διαγωνίζονται στο ευγενές σπορ ποιος θα καθυβρίσει περισσότερο τους «ανεύθυνους» Ελληνες, τους οποίους λεπλατούν! Είναι προφανές ότι οι σύγχρονοι Σάυλοκ έχουν κάθε λόγο να συντηρούν την εικόνα της «ελληνικής τραγωδίας», η οποία ανεβάζει τα spreads και μαζί με αυτά τις αποδόσεις των κεφαλαίων τους.

Πολιτικό παιχνίδι

Πάνω σ' αυτό το οικονομικό υπόστρωμα εξελίσσεται το μεγάλο, πολιτικό παιχνίδι. Αρχικά, οι Γερμανοί αντιμετώπισαν την ασθενή Ελλάδα ως πυγμαχικό σάκο για να προειδοποιήσουν άλλες, πολύ ισχυρότερες χώρες -Ισπανία, Ιταλία, Βέλγιο, Αυστρία, ακόμη και την ίδια τη Γαλλία- ότι δεν θα ανεχθούν χαλάρωση του Συμφώνου Σταθερότητας, όπως ζητούν όχι μόνο αριστερές δυνάμεις και συνδικάτα, αλλά και αστικές ελίτ αυτών των χωρών. Παράλληλα, η διολίσθηση του ευρώ έναντι του δολαρίου (και του συνδεδεμένου με το δολάριο κινεζικού γουάν) λόγω των καταστροφολογικών σεναρίων που τροφοδοτεί η «κρίση των PIGS», βοηθάει τις γερμανικές εξαγωγές να ανακτήσουν μέρος του χαμένου εδάφους. Πρόκειται ουσιαστικά για άλλο ένα επεισόδιο του ακήρυκτου εμπορικού πολέμου χαμηλής έντασης στο τρίγωνο ΗΠΑ - Ε.Ε. - Κίνα, που έχει προκαλέσει η παγκόσμια κρίση. Η απάντηση Ουάσιγκτον και Λονδίνου στην Ευρωζώνη ήρθε με τα σενάρια για παραπομπή της Ελλάδας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, κάτι που θα ισοδυναμούσε με πολιτικό εξευτελισμό της Ε.Ε. και μοιραίο πλήγμα στην αξιοπιστία του ίδιου του ευρώ.

Στην όχθη του πολιτικού Ρουβίκωνα

Μπορεί η σοβούσα κρίση να μη φέρει το τέλος της Ευρωζώνης, είναι όμως πολύ πιθανό να φέρει το τέλος της Ε.Ε. στη μορφή που γνωρίζουμε. Αποτελεί πλέον κοινό τόπο ότι το ιστορικά ανέκδοτο εγχείρημα ενός κοινού νομίσματος χωρίς κοινό προϋπολογισμό, χωρίς κοινή φορολογική και κοινωνική πολιτική, αλλά και χωρίς πολιτική διακυβέρνηση της Κεντρικής Τράπεζας, έχει ημερομηνία λήξης.

Από την άλλη, κερδίζει έδαφος η ιδέα για μια φυγή προς τα εμπρός, προς ένα άλμα στην οικονομική και πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης, όπως αυτό που πραγματοποίησε η Αμερική μετά το κραχ του 1907 στη Γουόλ Στριτ. Μέχρι τότε, ο νεαρός βιομηχανικός γίγαντας στηριζόταν σε πήλινα πολιτικά πόδια, καθώς οι επί μέρους Πολιτείες είχαν τεράστιο βαθμό αυτονομίας και το ομοσπονδιακό κράτος δεν διέθετε ούτε Κεντρική Τράπεζα, ούτε σοβαρό προϋπολογισμό.

Το πρώτο, αποφασιστικό βήμα θα μπορούσε να έρθει με τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου (ΕΝΣ), δανειστή τελευταίας ευκαιρίας για τις ευάλωτες χώρες-μέλη, οι οποίες θα προστατεύονταν από την αχαλίνωτη κερδοσκοπία μέσω ευρωπαϊκών ομολόγων με λογικό επιτόκιο. Τη δημιουργία ενός ΕΝΣ πρότεινε από τις στήλες της γαλλικής Le Monde ο πρώην αξιωματούχος του ΔΝΤ Στεφάν Κοσέ. Υπενθύμισε δε ότι και οι Ασιάτες, μετά την κρίση που τους συγκλόνισε, το 1997, δημιούργησαν ένα εμβρυακό Ασιατικό Νομισματικό Ταμείο, το οποίο ενισχύθηκε προσφάτως με συμφωνία των δύο περιφερειακών γιγάντων, Κίνας και Ιαπωνίας.

> *Πολιτική τομή θα αποτελέσει ενδεχόμενη ίδρυση Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου.*

Κάτι τέτοιο, όμως, θα σήμαινε ότι οι Ευρωπαίοι ηγέτες είναι έτοιμοι να διαβούν έναν πραγματικό πολιτικό Ρουβίκωνα. Η δημιουργία του ΕΝΣ θα δημιουργούσε ισχυρή δυναμική για τα επόμενα, λογικά βήματα: Σημαντικό κοινοτικό προϋπολογισμό - πολλαπλάσιο του γελοίου 1% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, που είναι σήμερα- ο οποίος θα μπορούσε να στηρίξει μια αναδιανεμητική πολιτική για την πραγματική, οικονομική σύγκλιση, στο εσωτερικό της Ευρωζώνης· κοινή φορολογική πολιτική και κατώτατο ευρωπαϊκό μισθό, στον αντίποδα της σημερινής λογικής του κοινωνικού ντάμπινγκ· ριζοσπαστικά μέτρα ελέγχου των κερδοσκοπικών κεφαλαίων και ιδίως των παραγώγων· και πολιτική διακυβέρνηση της Ευρωζώνης, όπως προτείνουν ήδη Σαρκοζί και Θαπατέρο.

Προφανώς, η κίνηση του γαλλογερμανικού ζεύγους προς μια τέτοια, φεντεραλιστική κατεύθυνση θα θορυβήσει τα μέγιστα τις ΗΠΑ και θα φέρει τη Βρετανία ενώπιον του υπαρξιακού διλήμματος να επιλέξει μεταξύ του υπερατλαντικού συμμάχου και των ηπειρωτικών εταίρων της.

Δεν είναι λοιπόν περίεργο που Ουάσιγκτον και Λονδίνο προσπαθούν, μέσω δημοσιευμάτων που εκθειάζουν το ρόλο του ΔΝΤ, να πνίξουν το μωρό στην κούνια του.

Σε κάθε περίπτωση, ο δρόμος προς το ΕΝΣ φαίνεται για την ώρα μακρύς και αβέβαιος. Μόνο ακραία κοινωνικά φαινόμενα ή/και η απειλή άμεσης διάλυσης της Ευρωζώνης θα μπορούσαν να μετακινήσουν τη Γερμανία από τη λογική του Συμφώνου Σταθερότητας, την οποία η ίδια επέβαλε.

Το γερμανικό πρόβλημα

Δεν είναι δυνατόν οι συνετοί, παραγωγικοί Γερμανοί να πληρώνουν διαρκώς για τις μαύρες τρύπες που δημιουργούν οι ανεύθυνοι, υπερκαταναλωτικοί Μεσόγειοι: αυτό είναι το λάιτ-μοτίφ της γερμανικής θεώρησης των πραγμάτων, την οποία αναπαράγουν με ανεξήγητη ευκολία ουκ ολίγοι αναλυτές του Νότου. Πιο κοντά στην πραγματικότητα, η αρθρογράφος της El Pais Αλίθια Γονδάλεθ υπογράμμιζε, την περασμένη Κυριακή, την «επικίνδυνη, δομική αστάθεια της Ενωσης, όπου το μέγα πλεόνασμα τρεχουσών συναλλαγών της Γερμανίας έχει αντανάκλαση στα μεγάλα ελλείμματα, τα οποία καλούνται να υποστηρίξουν άλλες χώρες-μέλη».

Αν η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ήταν ένα κατ' εξοχήν πολιτικό εγχείρημα με βασικούς αρχιτέκτονες Γάλλους (Μονέ, Σουμάν κ.ά.), η ΟΝΕ υπήρξε δημιούργημα της Μπούντεσμπανκ και το ευρώ μετενσάρκωση του γερμανικού μάρκου. Με τη συνθήκη του Μάαστριχτ και το Σύμφωνο Σταθερότητας, η Γερμανία θωρακίζει την υπεροπλία της ως προς την παραγωγικότητα της εργασίας, αφαιρώντας από τους ασθενέστερους εταίρους της τα παραδοσιακά όπλα για την προάσπιση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους: την έκδοση και την υποτίμηση του νομίσματος, αλλά και τον καθορισμό χαμηλών επιτοκίων (φτηνό χρήμα) ώστε να δώσουν ώθηση στην εσωτερική ανάπτυξη.

Αποτέλεσμα είναι, για κάθε ευρώ που δίνουν οι Γερμανοί για τον ούτως ή άλλως αναιμικό κοινοτικό προϋπολογισμό, να εισπράττουν περισσότερα, καθώς το βαρύ πυροβολικό της γερμανικής βιομηχανίας σαρώνει χωρίς αντίσταση τις μη ανταγωνιστικές αγορές των μικρότερων χωρών - χώρια που μεγάλο μέρος των κοινοτικών κονδυλίων επιστρέφει στο Βερολίνο μέσω των έργων που ανατίθενται στις όποιες Hochtief, Siemens κ.ά.

Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια οι γερμανικές κυβερνήσεις ακολουθούν συστηματικά πολιτική κοινωνικού ντάμπινγκ σε βάρος των εταίρων τους. Εκμεταλλευόμενες την τσακισμένη εργατική δύναμη της πρώην Ανατολικής Γερμανίας (ο πληθυσμός της οποίας έπεσε από τα 16 στα 12,5 εκατομμύρια μέσα σε 18 χρόνια), οι κυβερνήσεις Σρέντερ και Μέρκελ έριχναν συνεχώς, επί επτά χρόνια στη σειρά, τα εργατικά εισοδήματα, τα οποία την ίδια περίοδο σημείωναν αύξηση γύρω στο 15% στη Γαλλία και την Ισπανία. Αυτός ο αθέμιτος ανταγωνισμός βρίσκεται, σε μεγάλο βαθμό, πίσω από τα γερμανικά πλεονάσματα και τα μεσογειακά ελλείμματα.

Η μυωπική πολιτική του Βερολίνου στοίχισε στην Ευρωζώνη μια περίοδο αναιμικής ανάπτυξης, σαφώς ασθενέστερης από εκείνη των ανταγωνιστών της, την οποία διαδέχθηκε η παρούσα κρίση. Την περασμένη εβδομάδα, μάλιστα, ανακοινώθηκε ότι η ανάπτυξη στη Γερμανία και στην Ευρωζώνη σχεδόν μηδενίστηκε, κάτι που ενίσχυσε τους φόβους για ενδεχόμενο δεύτερο κύμα ύφεσης, αν οι ιθύνοντες δεν ανακρούσουν πρύμναν από την αντιαναπτυξιακή πολιτική της δρακόντειας δημοσιονομικής πειθαρχίας.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Οσκαρ Λαφοντέν

Θύμα της Μπούντεσμπανκ

Εχθροί και φίλοι αναγνωρίζουν στον Οσκαρ Λαφοντέν μια από τις ισχυρότερες πολιτικές προσωπικότητες της Γερμανίας. Ο πρώην πρόεδρος του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος (SPD) παραιτήθηκε από το αξίωμα του υπουργού Οικονομικών, διαφωνώντας με τη φιλελεύθερη γραμμή του Γκέρχαρντ Σρέντερ και παίρνοντας μαζί του την αριστερή πτέρυγα του κόμματος. Σε μια εξαιρετικά τολμηρή -δεδομένου του παραδοσιακού συντηρητισμού στο γερμανικό πολιτικό τοπίο- κίνηση, δημιούργησε το νέο κόμμα «Αριστερά» (Die Linke), μαζί με τους πρώην κομμουνιστές της Ανατολικής Γερμανίας. Σε πείσμα όλων των προγνωστικών κατάφερε να οδηγήσει το νέο κόμμα στην ομοσπονδιακή Βουλή, με το αξιοσέβαστο ποσοστό 12%.

AFP

Ο Οσκαρ Λαφοντέν τάσσεται υπέρ της ριζικής αναθεώρησης του Συμφώνου Σταθερότητας και υπέρ μιας πολιτικής αναδιανομής εισοδήματος.

Με αυτά τα δεδομένα, η πρόσφατη παραίτηση του 66χρονου Λαφοντέν από το αξίωμα του συμπροέδρου του κόμματος προκαλεί εύλογα ερωτήματα. Ο ίδιος έκανε επίκληση σε πρόβλημα υγείας που αντιμετώπισε τον Νοέμβριο, πρόβλημα που ήταν μεν σοβαρό (υπέστη εγχείρηση για καρκίνο του προστάτη), αλλά αντιμετωπίσιμο, και πάντως όχι ικανό να οδηγήσει στην πολιτική αποστρατεία ακόμη και ανθρώπους με πολύ ασθενέστερη θέληση. Η αλήθεια είναι ότι ο Λαφοντέν υπέστη για δεύτερη φορά πραγματικό πολιτικό και ηθικό λιντσάρισμα από μερίδα του Τύπου (έβγαλαν στη φόρα ακόμη και τον παράνομο δεσμό του με 40χρονη πολιτικό της Linke) γιατί οι πολιτικές του θέσεις κρίθηκαν ασυγχώρητα ριζοσπαστικές: Υπέρμαχος της γερμανικής χειραφέτησης από τις ΗΠΑ, αντίθετος με τους πολέμους στη Σερβία, το Ιράκ και το Αφγανιστάν, ο Λαφοντέν τάσσεται υπέρ της ριζικής αναθεώρησης του Συμφώνου Σταθερότητας και υπέρ μιας πολιτικής αναδιανομής εισοδήματος και πλήρους απασχόλησης.

Οσο παράδοξο κι αν φαίνεται για τα γερμανικά πολιτικά ήθη, τα τόσο έντονα φορτισμένα από τις μνήμες διάσπασης του έθνους κατά τον Ψυχρό Πόλεμο, μεγάλα εκδοτικά συγκροτήματα, τα οποία πρωτοστάτησαν στην έξωση του «ιδεοληπτικού» Λαφοντέν, εξέφρασαν την προτίμησή τους στους «πραγματιστές» πρώην κομμουνιστές της Ανατολικής Γερμανίας, οι οποίοι τάσσονται υπέρ της συνεργασίας με το SPD. Εχει κυλήσει τόσο νερό κάτω από τις γέφυρες του ποταμού Σπρέε, που οι πρώην σοσιαλδημοκράτες της Linke να παίρνουν σαφώς αριστερότερες θέσεις από τους πρώην συντρόφους του Χόνεκερ.

Info

- **Σταύρος Τομπάζος,** Κώστας Βεργόπουλος et al, «Ευρώπη; Ποια Ευρώπη; Κρίση και εναλλακτικές πολιτικές», Πολύτροπον, 2008.
- **Ξενοφών Γιαταγάνας & Δημήτρης Καλουδιώτης,** «Ηπια Ηγεμονία: Η Ευρώπη μετά την κρίση», Κριτική, 2009.
- **Perry Anderson,** «The New Old World», Verso, 2009.
- **Frederic Lordon,** «La crise de trop», Fayard, 2009.

Ενέδρα θανάτου από 11 κατασκόπους

Το άγριο παρασκήνιο της εκτέλεσης ενός ανωτάτου στελέχους της παλαιστινιακής Χαμάς σε ξενοδοχείο του Ντουμπάι

Των **PAUL LEWIS, JULIAN BORGER** *και* **RORY MCCARTHY**
THE GUARDIAN

Από τα πρώτα βήματα του Μαχμούντ αλ Μαμπχούχ στην αίθουσα υποδοχής του διεθνούς αεροδρομίου του Ντουμπάι, οι ξένοι δολοφόνοι αγκιστρώθηκαν πάνω του. Πέντε ώρες αργότερα, ο Παλαιστίνιος αντάρτης ήταν ήδη νεκρός, θύμα, όπως φαίνεται, ομάδας επαγγελματιών εκτελεστών, σε μια φοβερή ιστορία σύγχρονης κατασκοπείας. Ο Αλ Μαμπχούχ βρισκόταν σε τόσο στενή παρακολούθηση που, λίγα δευτερόλεπτα αφότου πέρασε τον έλεγχο των διαβατηρίων, υποχρεώθηκε να στρίψει το καρότσι των αποσκευών ώστε να παρακάμψει έναν από τους μελλοντικούς δολοφόνους του, που φορούσε καπελάκι του μπέιζμπολ και μιλούσε αδιάφορα στο κινητό του τηλέφωνο.

Ανθρωποκυνηγητό

Στις 16 Φεβρουαρίου, το Ντουμπάι επιβεβαίωσε ότι έχει εξαπολύσει διεθνές ανθρωποκυνηγητό για τη σύλληψη 11 ατόμων. Εναντίον τους εκδόθηκαν εντάλματα σύλληψης για τον «φόνο εκ προμελέτης» του 49χρονου Μαμπχούχ, ανώτατου στελέχους της παλαιστινιακής Χαμάς, σε μια υπόθεση που θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες στη διπλωματία της Μέσης Ανατολής. Η Χαμάς απέδωσε τη δολοφονία στην ισραηλινή μυστική υπηρεσία, τη Μοσάντ, ενώ τουλάχιστον τρία από τα ονόματα που χρησιμοποίησαν οι δολοφόνοι ανήκουν σε Βρετανούς που έχουν μεταναστεύσει στο Ισραήλ. Το Ισραήλ αρνείται να σχολιάσει τους ισχυρισμούς.

Η αστυνομία του Ντουμπάι δήλωσε ότι δεν μπορεί να αποκλείσει ισραηλινή ανάμειξη και υπαινίχθηκε δράση κατασκόπων. «Αν το σύστημα κάποιων χωρών είναι ο νόμος της ζούγκλας, στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα λειτουργεί κράτος δικαίου και αν οι ηγέτες κάποιων χωρών δίνουν οδηγίες στις μυστικές τους υπηρεσίες για να σκοτώνουν, αυτό είναι απορριπτέο και εγκληματικό με βάση τους νόμους, τη θρησκεία και την ισλαμική μας παράδοση» είπε ο αρχηγός της αστυνομίας του Ντουμπάι, αντιστράτηγος Νταχί Χαλφάν Ταμίν.

Κάποιοι στο Ισραήλ αντιμετώπισαν τις κατηγορίες με σκεπτικισμό, μεταξύ αυτών και ο πρώην υψηλόβαθμος αξιωματούχος της Μοσάντ, Ραμί Γιγκάλ, που είπε ότι η επιχείρηση «δεν φαίνεται επαγγελματική».

Σύμφωνα με τις λεπτομερείς αλλά όχι επιβεβαιωμένες περιγραφές που έδωσε τη Δευτέρα η αστυνομία του Ντουμπάι, οι δολοφόνοι άρχισαν να φθάνουν στο Ντουμπάι λίγο μετά τα μεσάνυχτα της 19ης Ιανουαρίου. Κάμερες παρακολούθησης κατέγραψαν τις κινήσεις τους στην πόλη και οι αρχές του Ντουμπάι έδωσαν τα φιλμ στη δημοσιότητα, μαζί με τα αρχεία των ξενοδοχείων και τα στοιχεία των πτήσεων που, κατά τα λεγόμενά τους, υποστηρίζουν τους ισχυρισμούς τους. Δεκαπέντε ώρες αργότερα, όταν ο Μαμπχούχ έφθασε στο Ντουμπάι, οι δολοφόνοι, που χρησιμοποιούσαν πλαστά ευρωπαϊκά διαβατήρια, τον ακολούθησαν μέχρι το δωμάτιο 230 του πολυτελούς ξενοδοχείου Αλ Μπουστάν Ροτάνα, στην καρδιά της πόλης, τον σκότωσαν και έφυγαν από τη χώρα. Ολόκληρη η επιχείρηση διήρκεσε 19 ώρες. Οι πρώτοι δύο ύποπτοι χρησιμοποίησαν τα ονόματα Μάικλ Μπόντενχαϊμερ και Τζέιμς Κλαρκ, με γερμανικό και βρετανικό διαβατήριο αντίστοιχα. Μισή ώρα αργότερα έφθασε η μόνη γυναίκα της ομάδας, που χρησιμοποιούσε το όνομα Γκέιλ Φόλιαρντ και ιρλανδικό διαβατήριο, καθώς και ο επίσης Ιρλανδός Κέβιν Ντάβερον. Παρόλο που και οι δύο ήρθαν με την ίδια πτήση από το Παρίσι, πήραν ξεχωριστά ταξί για το ίδιο ξενοδοχείο.

Στις 19 ώρες της παραμονής τους στη χώρα, οι πράκτορες μεταμφιέζονταν διαρκώς, αλλάζοντας ρούχα, περούκες και γυαλιά.

Αυτή ήταν η πρώτη σε μια σειρά τεχνικών αντικατασκοπείας. Στις 19 ώρες της παραμονής τους, οι 11 χρησιμοποίησαν μετρητά για τις συναλλαγές τους και μεταμφιέζονταν διαρκώς, αλλάζοντας ρούχα, περούκες και γυαλιά.

Οι κάμερες έδειξαν τον Ντάβερον να μεταμορφώνεται τελείως, από φαλακρός με κοστούμι σε μελαχρινό με πλούσια κόμη και γυαλιά. Η αστυνομία είπε ότι τα μέλη της ομάδας επικοινωνούσαν μεταξύ τους με διεθνείς κλήσεις και μετέδιδαν κρυπτογραφημένα μηνύματα μέσω «ειδικών συσκευών επικοινωνίας». Η αστυνομία ανέφερε ως πιθανό κέντρο διαχείρισης των επιχειρήσεων την Αυστρία, στην οποία έκαναν τηλεφωνήματα κάποιοι από τους δολοφόνους.

Τη στιγμή που ο Μαμπχούχ πάτησε το πόδι του στο Ντουμπάι, και οι 11, περιλαμβανομένου και του θεωρούμενου ως αρχηγού που είχε γαλλικό διαβατήριο με το όνομα Πέτερ Ελβιγκέρ, βρίσκονταν ήδη εκεί και προετοιμάζονταν για τη δολοφονία του.

Δύο Παλαιστίνιοι που θεωρείται ότι ενεπλάκησαν στην επιχείρηση πιάστηκαν και παραδόθηκαν από την Ιορδανία στις αρχές των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

Ηταν προδιαγεγραμμένο

Είναι ακόμη άγνωστο γιατί ο Μαμπχούχ, που στην πρώτη παλαιστινιακή εξέγερση του 1989 είχε εμπλακεί στους φόνους δύο Ισραηλινών στρατιωτών και σύμφωνα με τη Χαμάς παρέμενε ενεργό στέλεχος, μετέβη στο Ντουμπάι. Ανώτατες πηγές της Χαμάς διέψευσαν την πληροφορία ότι ο Μαμπχούχ βρισκόταν καθ' οδόν προς το Ιράν, που αποτελεί σημαντικό υποστηρικτή της Χαμάς.

Αν πάντως πιστέψει κανείς τα στοιχεία που έδωσε η αστυνομία του Ντουμπάι, η μοίρα του είχε σφραγιστεί από την ώρα που προσγειώθηκε. Οι δολοφόνοι τον ακολούθησαν ώς το ξενοδοχείο, ενώ δύο απ' αυτούς βρίσκονταν κοντά στη ρεσεψιόν την ώρα που πήρε το κλειδί του. Οι δολοφόνοι, μεταμφιεσμένοι σε τενίστες, τον ακολούθησαν ώς το ασανσέρ προσπαθώντας να σημειώσουν τον αριθμό του δωματίου του. Μισή ώρα αργότερα, ο Ελβιγκέρ φέρεται να τηλεφώνησε στο ξενοδοχείο για να κλείσει το δωμάτιο 237, απέναντι από το δωμάτιο του Μαμπχούχ. Στις 8.30 ο Μαμπχούχ επέστρεψε από τη βόλτα του στην πόλη. Η αστυνομία θεωρεί ότι τέσσερις δολοφόνοι τον περίμεναν στο δωμάτιό του και τον έπνιξαν.

Αμέσως μετά, οι 11 έφυγαν αεροπορικώς από τα Εμιράτα. Μία από τις τελευταίες εικόνες, με ώρα 8.52, δείχνει τον Ελβιγκέρ και τη Φόλιαρντ να φεύγουν από το ξενοδοχείο σαν να μην τρέχει τίποτα.

Δολοφονία ηγετικού στελέχους της Χαμάς στο Ντουμπάι

Ο υπουργός Εξωτερικών του Ισραήλ δήλωσε ότι η χρήση διαβατηρίων Ισραηλινών γεννημένων στο εξωτερικό εκ μέρους της ομάδας κρούσης, η οποία φέρεται να δολοφόνησε το ηγετικό στέλεχος της Χαμάς Μαχμούντ αλ Μαμπχούχ, στο Ντουμπάι, δεν αποδεικνύει ότι τον δολοφόνησε η Μοσάντ

Πίτερ Ελβινγκερ ΓΑΛΛΙΑ

Ιβαν Ντένινγκς ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Γκέιλ Φόλιαρντ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Κέβιν Ντάβερον ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Στέφαν Ντανιέλ Χόουντς ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Τζέιμς Λέοναρντ Κλαρκ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Μέλβιν Ανταμ Μίλντινερ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Μάικλ Λόρενς Μπάρνι ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Τζόναθαν Λούις Γκράχαμ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Πολ Τζον Κίλι ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Μάικλ Μποντενχάιμερ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΠΗΓΗ: Reuters

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ

Οι φωτογραφίες των υπόπτων για τη δολοφονία, τα ονόματά τους και η χώρα προέλευσης, σύμφωνα με τα διαβατήριά τους δόθηκαν στη δημοσιότητα από τις αρχές του Ντουμπάι. Επτά άνδρες, οι οποίοι φέρουν το ίδιο όνομα με επτά από τους έντεκα υπόπτους, ζουν στο Ισραήλ, αν και εμμένουν στο ότι τα ταξιδιωτικά τους έγγραφα εκλάπησαν και στο ότι οι φωτογραφίες δεν αντιστοιχούν με τους ιδίους.

Θύματα της Μοσάντ

Η ισραηλινή Μοσάντ έχει μακρά παράδοση μυστικών αποστολών, στις οποίες περιλαμβάνονται και θεαματικές δολοφονίες από μεγάλες ομάδες πρακτόρων που χρησιμοποιούν πλαστά ή κλεμμένα διαβατήρια για να κρύψουν την ισραηλινή τους καταγωγή.
Η επίσημη σιωπή του Ισραήλ δεν σημαίνει ότι απουσιάζουν οι φωνές που επιχαίρουν για την επιτυχία. «Οι πληροφορίες μας (για το Ντουμπάι) ήταν ακριβείς» σχολίασε ο ειδικός αναλυτής θεμάτων εθνικής ασφαλείας Γιόσι Μελμάν στην εφημερίδα «Χααρέτς». «Παρ' όλο που ο Μαμπχούχ ήξερε ότι η ισραηλινή αντικατασκοπία τον παρακολουθεί και έπαιρνε προφυλάξεις, κατάφεραν να τον σκοτώσουν».
Τα θύματα της Μοσάντ στη διάρκεια των ετών -κάποιες δολοφονίες τις έχει αναγνωρίσει, κάποιες όχι- περιλαμβάνουν Γερμανούς επιστήμονες που εργάζονταν στο πυραυλικό πρόγραμμα της Αιγύπτου τη δεκαετία του 1960, Ιρακινούς που ασχολούνταν με πυρηνικά τη δεκαετία του 1980 και, πιθανόν, Ιρανούς που φέρονται να κάνουν το ίδιο σήμερα. Το 1960 στην Αργεντινή, πράκτορες της Μοσάντ απήγαγαν τον Αντολφ Αϊχμαν, τον φυγόδικο ναζί που εμπνεύστηκε την «τελική λύση» του Χίτλερ. Τον μετέφεραν στην Ιερουσαλήμ, όπου δικάστηκε και απαγχονίστηκε.
Επίσης, δολοφόνησαν τον επικεφαλής της στρατιωτικής πτέρυγας της PLO Αμπού Τζιχάντ στην Τυνησία το 1988 και ένα ηγετικό στέλεχος της ισλαμικής Τζιχάντ στη Μάλτα στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Η Μοσάντ θεωρείται επίσης υπεύθυνη για τη δολοφονία του στρατιωτικού ηγέτη της Χεζμπολάχ, Ιμάντ Μουγκνίγια, στη Συρία, πριν από δύο χρόνια, αν και ποτέ δεν το παραδέχθηκε επισήμως.

Επικοινωνώντας με **350.000** επισκέπτες στα καλύτερα ξενοδοχεία της Κύπρου

ALMYRA
ANASS
AZIA RESORT
CAPO BAY
COLUMBIA BEACH
COLUMBIA RESORT
CORAL BAY
CYPRIA BAY
FOUR SEASONS
GRECIAN BAY
GRECIAN PARK
GRECIAN SANDS
HILTON CYPRUS
HILTON PARK
LONDA
NAPA MERMAID
NAPA PLAZA
PALM BEACH
SANDY BEACH
THALASSA

Τεύχος 19 | Χειμώνας 09-10

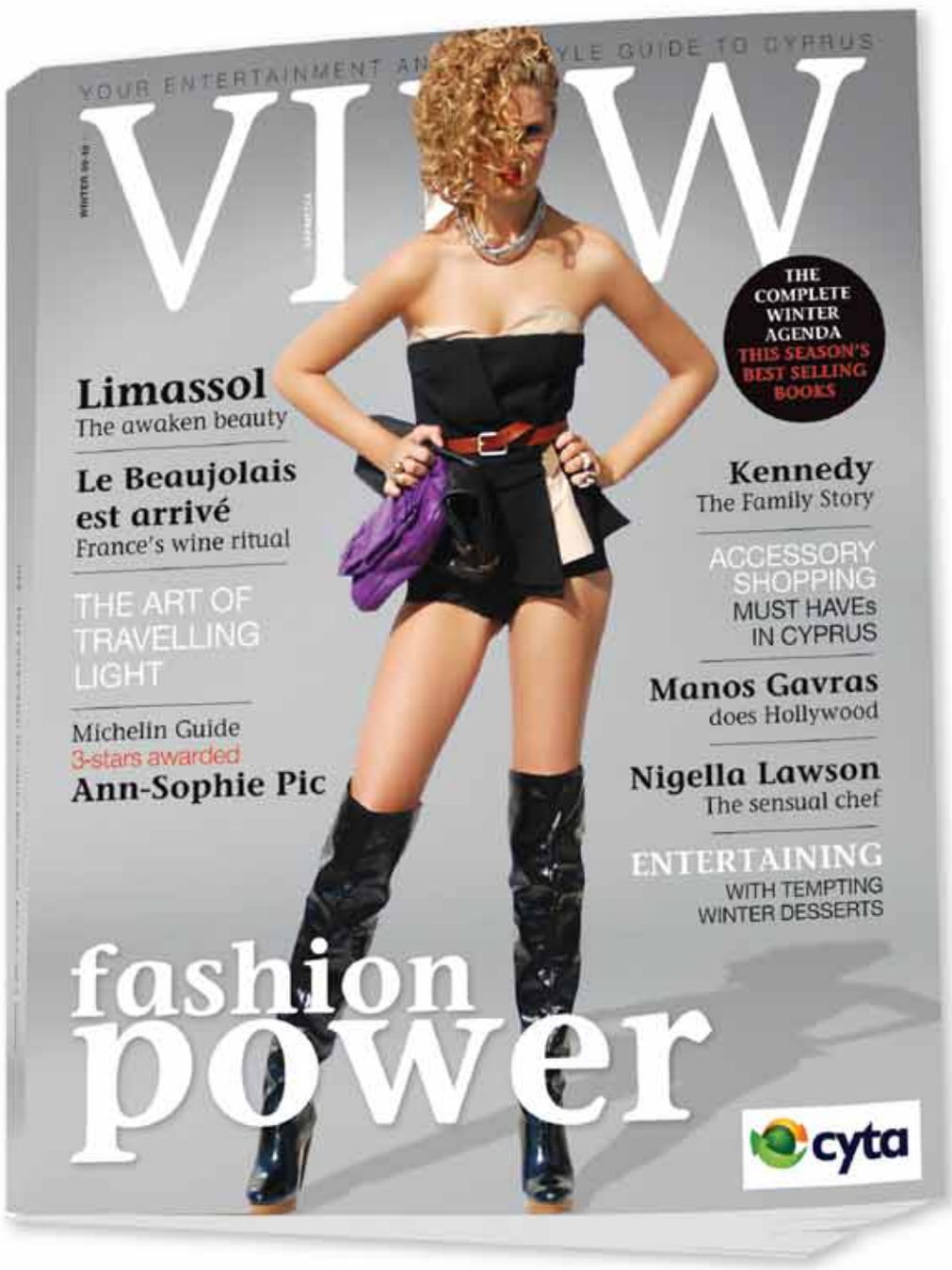

Η Κύπρος που θέλουμε να δείχνουμε!

Προσέγγιση Ιράν με συνταγή Σοβ. Ενωσης

Τι αντίκρισε ο κόσμος την ημέρα της 31ης επετείου της Ισλαμικής Επανάστασης στο Ιράν, στις 11 Φεβρουαρίου; Ενα καθεστώς που θυμίζει κύμβαλον αλαλάζον, που διακρίνεται επειδή καταπιέζει τον λαό του και όχι επειδή ευνόμως κυβερνά, που ύστερα από τρεις δεκαετίες φλογερής πίστης έφτασε στην κυνική μέση ηλικία.

Επίδειξη δυνάμεως έκανε το καθεστώς όταν κατατρομοκρατούσε τους διαδηλωτές, μόνο που η δύναμη αυτή είναι επιφανειακή. Οπως μετέδωσε ένας σιίτης φίλος μου από το Λίβανο, την περασμένη εβδομάδα, η ιρανική ηγεσία διέσπειρε παντού τη φήμη περί λουτρού αίματος στην Τεχεράνη για να φοβίσει τους διαδηλωτές. Σίγουρα η τακτική αυτή δεν είναι ένδειξη σταθερότητας ή αυτοπεποίθησης.

Του **DAVID IGNATIUS**
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

«Πρόκειται για την Ενρον των κυβερνήσεων. Εάν το Ιράν ήταν μετοχή, κανείς δεν θα την αγόραζε», λέει ο Καρίμ Σατζαπούρ του Ιδρύματος Κάρνεγκι για τη Διεθνή Ειρήνη. Ωστόσο, άλλο είναι να ξέρεις ότι κάτι είναι καταδικασμένο στον όλεθρο και άλλο να γνωρίζεις πότε ακριβώς θα καταρρεύσει, όπως διαπιστώσαμε με τη φούσκα της οικονομίας. Εδώ έγκειται και το περίπλοκον του ιρανικού προβλήματος. Η πρόβλεψη ότι πιθανότατα το καθεστώς θα καταρρεύσει δεν είναι υπερβολική. Ομως, η διαδικασία της κατάρρευσης μπορεί να διαρκέσει χρόνια και στο διάστημα αυτό το Ιράν να προωθεί ολοταχώς τις πυρηνικές του φιλοδοξίες. Οποιος θέλει απόδειξη της μακροβιότητας ενός αποσαθρωμένου καθεστώτος δεν έχει παρά να θυμηθεί τη Σοβιετική Ενωση.

> *Οι ΗΠΑ εφαρμόζουν τη μεικτή τακτική της διπλωματίας μετά κυρώσεων.*

Η κυβέρνηση Ομπάμα αγωνίζεται να λύσει τον ιρανικό γρίφο, διερευνώντας όλες τις εναλλακτικές πολιτικές λύσεις. Στην πραγματικότητα κλίνει προς τη συνδυαστική λύση και μάλλον αυτή είναι η ορθή τακτική, δηλαδή ένα μείγμα σημαντικών κυρώσεων και συνεχών προσκλήσεων σε διάλογο, όπως διεμήνυσε ο πρόεδρος Ομπάμα.

Αξιωματούχοι του Λευκού Οίκου ισχυρίζονται ότι η στρατηγική της δέσμευσης στην πραγματικότητα χρησιμεύσε σαν μοχλός πίεσης. Η πραγματικότητα μάλλον τους δικαιώνει. Σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από ένα χρόνο, ο διχασμός στο εσωτερικό του Ιράν είναι πολύ πιο εμφανής. Το κύρος του στον μουσουλμανικό κόσμο έχει τρωθεί, η περιφερειακή ισορροπία δυνάμεων κλίνει προς την άλλη πλευρά, για πρώτη φορά εδώ και αρκετά χρόνια. Είναι διεθνώς πιο απομονωμένο από πριν, δεν μπορεί πλέον να υπολογίζει ούτε στη Ρωσία ως αξιόπιστο πάτρωνα.

Η χειρ φιλίας που τείνει ο πρόεδρος Ομπάμα έχει το νόημά της, διότι αποδυναμώνει το ισχυρότερο όπλο της ιρανικής προπαγάνδας. Εφόσον ο Μεγάλος Σατανάς δεν φταίει πλέον για όλα, το Ιράν είναι επιρρεπές στα ατυχήματα. Μη λησμονείτε την προτροπή του διπλωμάτη: «Ποτέ μη διακόπτετε τον εχθρό σας, όταν διαπράττει σφάλμα». Αυτό είναι το καλύτερο επιχείρημα της πολιτικής των «ανοιχτών πυλών» προς το Ιράν.

Οι Ιρανοί είναι γνωστοί στη Μέση Ανατολή ως μύστες των πολλαπλών στοιχημάτων. Η οπορτουνιστική αυτή θεώρηση μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο στον Ομπάμα. Προσπαθώντας να συνδιαλλαγεί με την Τεχεράνη, μπορεί να ποντάρει σε διαφορετικά πράγματα, στην ιρανική δημοκρατία μακροπρόθεσμα, ενώ πιεστικά παροτρύνει τον πρόεδρο Αχμεντινετζάντ να έλθει σε συμφωνία για τα πυρηνικά.

Μνημονεύοντας το Ιράν, καλό είναι να θυμάται κανείς πώς οι Ηνωμένες Πολιτείες αντιμετώπισαν το ράκος που ήταν η φθίνουσα Σοβιετική Ενωση. Θέλοντας να υποβοηθήσει την κατάρρευση, οι ΗΠΑ εφάρμοσαν τη μεικτή τακτική της διπλωματίας μετά κυρώσεων. Καταδίκαζε τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά ποτέ δεν έπαψε να προσπαθεί να πετύχει συμφωνίες για τον έλεγχο των εξοπλισμών μέσω διαπραγματεύσεων. Την ώρα που προσήγγιζε τους Ρώσους, επέκρινε την κομμουνιστική διακυβέρνηση.

Η αμερικανική πολιτική έναντι των Σοβιετικών είχε μία ακόμη αξιοσημείωτη πτυχή, ιδιαίτερα την περίοδο της θητείας του Ρόναλντ Ρέιγκαν. Η πτυχή αυτή αφορά τον ζήλο με τον οποίο αντιμετώπισαν το δίκτυο υπονομευτικής δραστηριότητας της Μόσχας στο εξωτερικό. Στη διάρκεια της δεκαετίας του '80, κάθε φορά που οι Σοβιετικοί επιχειρούσαν να αναμειχθούν στο εξωτερικό, έβρισκαν τους Αμερικανούς μπροστά τους. Η Νικαράγουα, η Καμπότζη και η Ανγκόλα ήταν εκστρατείες μικρής κλίμακας, το μήνυμα όμως ήταν σαφές. Ισως, λοιπόν, τώρα η τακτική αυτή να εφαρμόζεται ώς ένα βαθμό στο Ιράν, τον Λίβανο, την Υεμένη, το Ιράκ, το Αφγανιστάν.

Οι Ιρανοί δεν είναι βλάκες. Διαβάζουν ανελλιπώς τον αμερικανικό Τύπο και μαζί την αρθρογραφία και τα ρεπορτάζ, στα οποία γίνεται λόγος (όπως πρόσφατα στην «Ουάσιγκτον Ποστ») για υποθετικά μυστικά προγράμματα και δολιοφθορές, που θα προκαλέσουν τεχνικά προβλήματα στο πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. Οι Ιρανοί αντιλαμβάνονται ότι μέχρι στιγμής αυτού του είδους η δολιοφθορά ήταν περιορισμένης κλίμακας. Ομως, η Δύση είναι σε θέση να φέρει μεγάλα προσκόμματα στο Ιράν, στη φυγοκέντριση και την προμήθεια εμπλουτισμένου σε υψηλά ποσοστά ουρανίου, απαραίτητου για την κατασκευή βόμβας.

Σίγουρα οι Ιρανοί έχουν διαβάσει τα περί αμερικανικών σχεδίων για την ολοκλήρωση ενός νέου όπλου, μιας διατρητικής βόμβας μεγάλης ισχύος, ικανής να διεισδύσει σε τσιμεντένια κατασκευή πάχους 20 μέτρων. Η ολοκλήρωση του προγράμματος επισπεύσθηκε τον περασμένο Οκτώβριο με καταληκτική ημερομηνία εντός του 2010.

Ενδιαμέσως, ο καλός κ. Ομπάμα διαβεβαιώνει την Τεχεράνη ότι εάν δεχθεί να συνομολογήσει με την διεθνή κοινότητα τις συμφωνίες εκείνες που θα την κατευθύνουν προς την οδό της ευνομίας και θα της προσδώσουν την ιδιότητα του φερέγγυου μέλους, τότε θα είναι καλοδεχούμενη απ' όλους. Εάν αναλογιστούμε ότι απευθύνεται προς ένα αποπροσανατολισμένο Ιράν που γιόρτασε μια εξαντλημένη επανάσταση, τότε το μείγμα πολιτικής είναι καλό.

REUTERS / AKHTAR SOOMRO

Η Πακιστανική Διακλαδική Υπηρεσία Πληροφοριών δεν έκρυψε την ενόχλησή της για το γεγονός ότι οι Αμερικανοί τους απέκλεισαν από τις διαπραγματεύσεις με τους Ταλιμπάν για τη σύλληψη του στρατιωτικού διοικητή τους, μουλά Αμπντούλ Γκανί Μπαραντάρ.

Τι σηματοδοτεί η σύλληψη του διοικητή των Ταλιμπάν

Το Πακιστάν ενισχύει τον ρόλο του στις διαπραγματεύσεις για το μέλλον του Αφγανιστάν

Των **CARLOTTA GALL & SOUAD MEKHENNET**
THE NEW YORK TIMES

Η σύλληψη του στρατιωτικού διοικητή των Ταλιμπάν αποτελεί αναμφίβολα μία σημαντική τακτική νίκη για τις ΗΠΑ. Την ίδια στιγμή όμως σηματοδοτεί και μία στρατηγική επιλογή για το Πακιστάν. Βγάζοντας από τη μέση ένα σημαντικό στέλεχος των Ταλιμπάν, οι αρχές του Πακιστάν ενίσχυσαν τη συνεργασία τους με τις ΗΠΑ και εξασφάλισαν μια θέση στις διαπραγματεύσεις που θα γίνουν για το μέλλον του Αφγανιστάν, μετά τη λήξη του πολέμου. Εξάλλου, το Πακιστάν είχε διαμηνύσει το προηγούμενο διάστημα ότι επιθυμεί να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στις προσπάθειες επίτευξης εκεχειρίας μεταξύ της Καμπούλ και των φανατικών εξτρεμιστών.

> *Ο Μουλά Αμπντούλ Γκανί Μπαραντάρ, ο οποίος διατηρεί στενότατες επαφές με τον Μουλά Ομάρ, ήταν υπέρ του διαλόγου.*

Μάλιστα, πριν από τη σύλληψη του Μουλά Αμπντούλ Γκανί Μπαραντάρ, αξιωματούχοι της Πακιστανικής Διακλαδικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ISI) δεν είχαν κρύψει την ενόχλησή τους για το γεγονός ότι αποκλείονταν από τις προσπάθειες προσέγγισης μεταξύ αφγανικής κυβέρνησης και Ταλιμπάν. «Από τη μία πλευρά οι Αμερικανοί μας απαγορεύουν να διαπραγματευτούμε απευθείας με τους Ταλιμπάν και, από την άλλη, μαθαίνουμε ότι το κάνουν οι ίδιοι, χωρίς μάλιστα να μας ενημερώσουν. Αυτός δεν είναι τρόπος να φέρεσαι στους συμμάχους σου», είχε δηλώσει στην εφημερίδα μας ένας Πακιστανός αξιωματούχος.

Ο Μουλά Μπαραντάρ υπήρξε σημείο αναφοράς στην επικοινωνία με τους Αφγανούς Ταλιμπάν για χρόνια, αν και η Ουάσιγκτον αρνείται ότι είχε επαφές μαζί του. Το σίγουρο είναι ότι από τη στιγμή που αυτός φεύγει από το προσκήνιο, το Πακιστάν καθίσταται αυτομάτως το μοναδικό κανάλι επικοινωνίας με τους εξτρεμιστές. «Αυτή τη στιγμή κυνηγάμε τον Μπαραντάρ. Πιστεύουμε ότι οι Αμερικανοί έχουν επαφές μαζί του, ή με πρόσωπα του περιβάλλοντός του», μας είχε πει πριν από τρεις εβδομάδες Πακιστανός αξιωματικός της ISI. Προσέθεσε ότι ο αποκλεισμός της χώρας του από τις διαπραγματεύσεις «περιέπλεκε την κατάσταση».

Υψηλόβαθμος Αμερικανός αξιωματούχος στην Ουάσιγκτον, με τον οποίο επικοινωνήσαμε, όμως, αρνείται ότι υπήρξαν επαφές με τον Μπαραντάρ, ή ότι η Πακιστανική αντικατασκοπεία μεθόδευσε τη σύλληψη του διαβόητου οπλαρχηγού για να μπει στο παιχνίδι των διαβουλεύσεων. Ανεξάρτητα από τους σκοπούς που είχε το Πακιστάν, πάντως, το αποτέλεσμα είναι ακριβώς αυτό που περιγράψαμε.

Ας μη λησμονούμε άλλωστε ότι οι Ταλιμπάν είναι εδώ και πολλά χρόνια σύμμαχοι του Πακιστάν και ότι το Ισλαμαμπάντ δεν είναι διατεθειμένο να επιτρέψει τη μείωση της επιρροής του στο κίνημα.

Αμερικανός αξιωματικός των μυστικών υπηρεσιών που υπηρετεί στην Ευρώπη συμμερίζεται τα συμπεράσματά μας και επιβεβαιώνει τις επαφές με τον Μπαραντάρ: «Ξέρω ότι άνθρωποί μας τον είχαν πλησιάσει και συνομιλούσαν μαζί του», μας λέει, υπό την προϋπόθεση ότι θα διατηρήσει την ανωνυμία του. Δεν κρύβει επίσης την ανησυχία του για την εικόνα που διαμορφώνεται στο εξής: «Οι Ταλιμπάν δεν θα μας εμπιστεύονται πλέον για διαπραγματεύσεις, αφού με τη σύλληψη του Μπαραντάρ φάνηκε ότι αθετούμε τις υποσχέσεις μας».

Η σύλληψη έγινε σε μία κρίσιμη στιγμή, αφού έχει ξεσπάσει διχογνωμία στο κίνημα των Ταλιμπάν σχετικά με τον αν θα πρέπει να ανταποκριθούν στο κάλεσμα της κυβέρνησης της Καμπούλ και του ΝΑΤΟ για διάλογο και επίτευξη εκεχειρίας. Είναι γνωστό ότι ο Μπαραντάρ, ο οποίος διατηρεί στενότατες επαφές με τον ηγέτη των Ταλιμπάν, Μουλά Ομάρ, ήταν υπέρ των διαπραγματεύσεων. Τις απόψεις του συμμερίζονταν και άλλοι οπλαρχηγοί των Ταλιμπάν, όπως τουλάχιστον προκύπτει από το ρεπορτάζ που κάναμε στο νότιο Αφγανιστάν και το Πακιστάν. Υπάρχουν βέβαια ακόμη ορισμένοι σκληροπυρηνικοί που τάσσονται υπέρ της συνέχισης του πολέμου. Σιγά σιγά όμως, η πλάστιγγα γέρνει υπέρ εκείνων που θέλουν το συμβιβασμό.

Η οργανωτική δομή των Ταλιμπάν

Οπως επιβεβαιώθηκε την Τετάρτη από Αμερικανούς και Πακιστανούς αξιωματούχους, ο στρατιωτικός διοικητής των Αφγανών Ταλιμπάν, Μουλά Αμπντούλ Γκανί Μπαραντάρ, συνελήφθη στο Καράτσι πριν από λίγες ημέρες και βρίσκεται στα χέρια των αρχών για ανάκριση

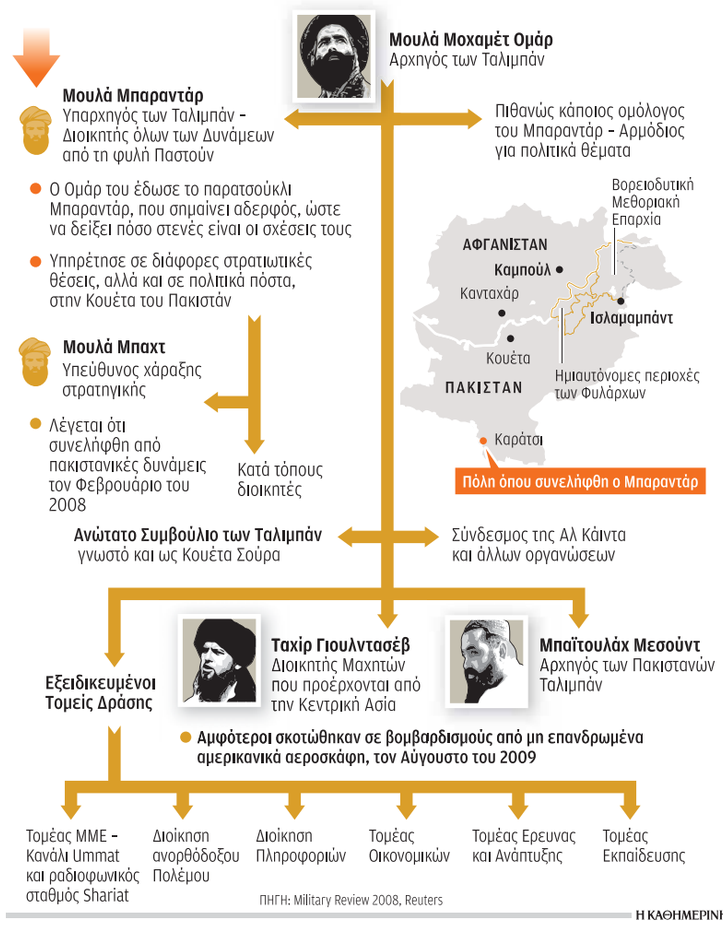

Το «όχι» της Ρωσίας στο Ιράν για S-300 και τα ανταλλάγματα

Η φωνή της Μόσχας θα μπορούσε να εκφοβίσει τους μουλάδες, αλλά είναι η Δύση που θα τους εμποδίσει να κατασκευάσουν τη βόμβα

Του **JOHN VINOCUR**
THE NEW YORK TIMES

Η Ρωσία φαίνεται ότι εν τέλει κάνει ορισμένες σωστές κινήσεις όσον αφορά τα πυρηνικά του Ιράν. Την Τετάρτη, η Μόσχα ανακοίνωσε την αναβολή της πώλησης ρωσικών πυραύλων S-300 στο Ιράν, επικαλούμενη «τεχνικά προβλήματα».

Ωστόσο, δεν μπορεί να μη διερωτηθεί κανείς τι είδους συναλλαγή οδήγησε σε αυτό το αποτέλεσμα, ποιο είναι το αντάλλαγμα που οι ΗΠΑ και/ή οι φίλοι τους θα κληθούν να παραχωρήσουν; Μπορεί να υποθέσει κάποιος ότι η Ρωσία περίμενε την κατάλληλη στιγμή, για να εκμεταλλευτεί τη θέση της ως κυριότερος προμηθευτής όπλων και πυρηνικών προς το Ιράν.

Την περασμένη εβδομάδα, ο Νικολάι Πατρούσεφ, ο συνήθως σκληρός γραμματέας του ρωσικού Συμβουλίου Ασφαλείας, άφησε να εννοηθεί ότι αυτή η στιγμή έχει φθάσει. Αποδέχθηκε το προφανές -το οποίο αρνούνταν επί χρόνια η Μόσχα- ότι οι μουλάδες θέλουν να κατασκευάσουν ατομική βόμβα. Και συνέδεσε αυτή την αποκάλυψη με το υπονοούμενο ότι ενδεχομένως θα μπορούσε να βρεθεί τρόπος επιβράδυνσης αυτής της διαδικασίας. Η Ρωσία δεν έγινε ξαφνικά συνεργάσιμη, ούτε συμπάθησε τη Δύση. Η δημοσίευση στη Μόσχα, μια εβδομάδα πριν, ενός νέου στρατιωτικού δόγματος της δεκαετίας, σύμφωνα με το οποίο μια ενδεχόμενη επέκταση του ΝΑΤΟ προς Ανατολάς θεωρείται απειλή για τη Ρωσία, αποδεικνύει το αντίθετο. Ενώ, όμως, κυκλοφορούν σχέδια αποφάσεων για ενδεχόμενες κυρώσεις εναντίον του Ιράν, στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, οι Ρώσοι φαίνεται ότι θεωρούν ευνοϊκή την υφιστάμενη συγκυρία για άσκηση πιέσεων στην κυβέρνηση Ομπάμα.

> *Γιατί το Κρεμλίνο θεωρεί ευνοϊκή την υφιστάμενη συγκυρία για άσκηση πιέσεων προς την κυβέρνηση Ομπάμα.*

Με αυτή τη λογική, ο πρόεδρος Ομπάμα είναι ευεπηρέαστος σε δύο επίπεδα: 1) την ανεπιτυχή μέχρι στιγμής προσπάθειά του να συνδιαλλαγεί με το Ιράν. 2) Ενα αποτέλεσμα των συνομιλιών με τη Ρωσία, που ο πρόεδρος επιθυμεί διακαώς ως ένα συμβολικό θρίαμβο, αλλά που η αποτυχία τους ή η αμφισβήτησή τους από τη Γερουσία θα μπορούσε να απειλήσει τη δημοτικότητά του στο εσωτερικό και το γόητρό του διεθνώς.

AFP PHOTO FILES / VLADIMIR GERDO

Επικαλούμενη «τεχνικά προβλήματα», η Μόσχα ανακοίνωσε, την Τετάρτη, την αναβολή της πώλησης ρωσικών πυραύλων S-300 στο Ιράν.

Είναι σαφές ότι οι Ρώσοι βλέπουν ότι ευνοούνται από τα προβλήματα της αμερικανικής κυβέρνησης. Πράγματι, ποιος καλός τακτικιστής δεν θα προσέβλεπε σε δυνάμει υπαναχωρήσεις, όταν «ένας εταίρος και φίλος», όπως η Αμερική, προσπαθεί να εμφανιστεί συγχρόνως σκληρός έναντι του Αφγανιστάν, της τρομοκρατίας και της Κίνας, ενώ υποστηρίζει έναν κόσμο χωρίς πυρηνικά;

Συζήτησα μ' έναν ειδικό σε θέματα διεθνούς ασφάλειας και πυρηνικών, ο οποίος συμμετείχε σε συνομιλίες με Ρώσους ομολόγους του. Μού είπε ότι δεν υπήρχε συζήτηση, που να άρχιζε χωρίς να πουν οι Ρώσοι κάτι, όπως «Το σημαντικό σήμερα είναι να καταστήσει σαφές το ΝΑΤΟ ότι δεν θα εντάξει καινούργια μέλη» στη ρωσική γειτονιά.

Είναι αυτό που η Ρωσία θέλει ως αντάλλαγμα για το Ιράν; Ή μήπως θα μπορούσε να υπάρξει αντάλλαγμα με μια πρόσθετη συμφωνία στη Συνθήκη για τον Περιορισμό των Στρατηγικών Οπλων (Start), οι όροι της οποίας θα συνέδεαν τα πυρηνικά όπλα με τα συστήματα αναχαίτισής τους, κάτι το οποίο η Ρωσία επιδιώκει να συνδέσει με τα αμερικανικά σχέδια για μια αντιπυραυλική ασπίδα στην Ευρώπη και στο οποίο αντιστέκονται οι ΗΠΑ;

Υπάρχει άραγε λογικό τίμημα για τη βοήθεια της Ρωσίας; Ο ειδικός με τον οποίο μίλησα, πιστεύει ότι η ρωσική βοήθεια θα μπορούσε να επεκταθεί μέχρι την επιβολή κυρώσεων στην εξαγωγή επεξεργασμένων προϊόντων πετρελαίου στο Ιράν. Αλλά όσο ζητούμενο είναι τι προσδοκά η Ρωσία σε αντάλλαγμα προκειμένου να υποστηρίξει την επιβολή κυρώσεων, άλλο τόσο ζητούμενο είναι τι νομίζουν οι ΗΠΑ ότι χρειάζεται να κάνουν για να μεταπείσουν το Ιράν.

Ενώ η Γαλλία επιδιώκει την επιβολή κυρώσεων που θα αφορούν τη βενζίνη, αυτές δεν συγκαταλέγονται στις αμερικανικές προτάσεις.

Αυτή η δυσαρμονία ωθεί σ' ένα μεγαλύτερο ερώτημα: υπό αυτές τις συνθήκες, γιατί να είναι κανείς υποχρεωμένος στη Ρωσία, που δεν πωλεί βενζίνη στο Ιράν; Αν υπάρξει τέταρτος γύρος κυρώσεων, η Κίνα πιθανότατα θα διασφαλίσει ότι δεν θα είναι «καίριες» όπως απαιτεί η κ. Κλίντον.

Η φωνή της Ρωσίας θα μπορούσε να εκφοβίσει τους μουλάδες. Αλλά είναι η Αμερική και η αποφασιστικότητα της Δύσης που θα εμποδίσουν το Ιράν να κατασκευάσει τη βόμβα.

Προτεραιότητα στην πυρηνική ενέργεια

Καθώς το νομοσχέδιο για το κλίμα βρίσκεται σε αδιέξοδο, οι Δημοκρατικοί αναζητούν νέα κίνητρα για να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας

Του **MATTHEW L. WALD**
THE NEW YORK TIMES

Απευθυνόμενος, τις προάλλες, σ' ένα ενθουσιώδες ακροατήριο από αξιωματούχους του Μέριλαντ, ο πρόεδρος Ομπάμα διακήρυξε ότι υποστηρίζει την πυρηνική ενέργεια ως πηγή καθαρής ενέργειας και ανήγγειλε ότι η κυβέρνηση ενέκρινε την οικονομική βοήθεια που απαιτείται για την κατασκευή δύο πυρηνικών αντιδραστήρων στην Τζόρτζια. Εάν το σχέδιο προχωρήσει, οι αντιδραστήρες θα είναι οι πρώτοι που κατασκευάζονται στις ΗΠΑ μετά τη δεκαετία του '70.

Η αναγγελία της δανειακής εγγύησης, ύψους 8,3 δισεκατομμυρίων δολαρίων για την οικονομική ενίσχυση της Southern Company και δύο εταίρων που θα χτίσουν τους δίδυμους αντιδραστήρες στην Κομητεία Μπερκ είδε το φως της δημοσιότητας, ενώ η κυβέρνηση φλερτάρει με τη ρεπουμπλικανική υποστήριξη, στην πολιτική της για το κλίμα και την ενέργεια.

EPA

Ο πρόεδρος Ομπάμα διακήρυξε ότι υποστηρίζει την πυρηνική ενέργεια. Στην απόφαση αυτή κατέληξε προσπαθώντας να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας.

Οι προοπτικές

Καθώς το νομοσχέδιο για το κλίμα βρίσκεται σε αδιέξοδο στις σχετικές συνομιλίες στη Γερουσία, με τις προοπτικές έγκρισης να μοιάζουν μηδαμινές, οι Δημοκρατικοί αναζητούν τώρα νέα κίνητρα για να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη καθαρής ενέργειας και να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Την ίδια ώρα, όμως, η υποστήριξη του προέδρου προς την πυρηνική ενέργεια προκαλεί αντιδράσεις από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις που αντιτίθενται προ καιρού στην προοπτική οποιασδήποτε επιστροφής σε τέτοιου είδους πηγές.

Στην ομιλία του, ο κ. Ομπάμα προέβαλε την απόφαση ως τμήμα ευρείας στρατηγικής για την αύξηση των θέσεων εργασίας και την παραγωγή καθαρής ενέργειας. Παράλληλα, όμως, κατέστησε σαφές ότι η κίνηση είχε στόχο στην εξασφάλιση της ρεπουμπλικανικής υποστήριξης προς ένα ευρύτερο νομοσχέδιο ενέργειας.

«Οσοι τάσσονταν προ καιρού υπέρ της πυρηνικής ενέργειας -περιλαμβανομένων πολλών Ρεπουμπλικανών- πρέπει να αναγνωρίσουν ότι δεν μπορούμε να επιτύχουμε μεγάλη ώθηση της πυρηνικής ικανότητας εάν δεν δημιουργήσουμε ένα σύστημα κινήτρων, που θα καταστήσουν την πυρηνική ενέργεια συμφέρουσα», δήλωσε ο κ. Ομπάμα.

Ορισμένοι Ρεπουμπλικανοί, ωστόσο, διεμήνυσαν ότι η σχετική ανακοίνωση δεν μπορεί να επηρεάσει την ψήφο τους.

Ο Ντον Στιούαρτ, εκπρόσωπος του ηγέτη των Ρεπουμπλικανών στη Γερουσία, Μιτς Μακόνελ, αναγνώρισε ότι ο τελευταίος έχει επανειλημμένα εκθειάσει τον Μπαράκ Ομπάμα για την υποστήριξή του στις επιπλέον δανειακές εγγυήσεις για την κατασκευή πυρηνικών εργοστασίων. Ωστόσο, όπως είπε, αυτό δεν μπορεί να ερμηνευτεί ως υποστήριξη στα μέτρα μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. «Δεν θα πειστούν έτσι οι Ρεπουμπλικανοί να εγκρίνουν τον φόρο εθνικής ενέργειας». Ο ίδιος πρόσθεσε ότι οι ιδέες των Ρεπουμπλικανών και των Δημοκρατικών στην ενεργειακή πολιτική συμπίπτουν σε κάποια σημεία, αλλά τα περισσότερα στοιχεία του ενεργειακού προγράμματος του Ομπάμα δεν είναι αποδεκτά. Οπως το έθεσε η Ρεπουμπλικανή γερουσιαστής της Αλάσκα, Λίζα Μερκόφσκι, η πυρηνική ενέργεια ναι μεν αποτελεί πυρήνα ενός ολοκληρωμένου ενεργειακού σχεδίου, αλλά η ίδια δεν σκοπεύει να ψηφίσει το ενεργειακό νομοσχέδιο στο σύνολό του. «Μία ή δύο προβλέψεις δεν μπορούν να εξουδετερώσουν τα αρνητικά στοιχεία του νομοσχεδίου», εξήγησε. Η αναγγελία, πάντως, χαιρετίστηκε από την πυρηνική βιομηχανία. Η πυρηνική αναγέννηση βρίσκεται στα σκαριά, παραδέχτηκε ο Ντέιβιντ Ράτκλιφ, στέλεχος της Southern Company, αν και σημείωσε ότι η πυρηνική ενέργεια δεν είναι ο ταχύτερος ή φθηνότερος τρόπος για να μειωθούν οι ρύποι που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. «Οι δανειακές εγγυήσεις που ανακοινώθηκαν σήμερα μπορεί να διευκολύνουν την πολιτική και τη νομοθεσία για το κλίμα, αλλά δεν πιστεύουμε ότι αυτή είναι η καλύτερη πολιτική», τόνισε.

Εάν το σχέδιο του Μπάρακ Ομπάμα προχωρήσει, οι αντιδραστήρες θα είναι οι πρώτοι που κατασκευάζονται μετά τη δεκαετία του '70.

Παρά τη χρηματοδότηση, η κατασκευή των αντιδραστήρων κάθε άλλο παρά δεδομένη είναι. Τα σχέδια δεν έχουν λάβει ακόμη την πλήρη έγκριση της Επιτροπής Πυρηνικού Ελέγχου, NRC, της οποίας τα μέλη διερωτώνται εάν οι αλλαγές που έγιναν για να προστατέψουν το εργοστάσιο από αεροπορική επίθεση το καθιστούν πιο τρωτό στους σεισμούς. Ελπίδα των κατασκευαστών είναι να πάρουν άδεια οικοδόμησης και λειτουργίας του εργοστασίου έως το τέλος του χρόνου, στο πλαίσιο μιας αναθεωρημένης διαδικασίας, που υποτίθεται ότι θα εξαλείψει τα οικονομικά προβλήματα που προέκυψαν στον τομέα τις δεκαετίες του '70 και του '80, όταν οι αλλαγές στη διάρκεια της κατασκευής πρόσθεσαν επιπλέον δισεκατομμύρια στο προβλεπόμενο κόστος.

Η Southern Company ζήτησε προ διετίας την άδεια της επιτροπής για την οικοδόμηση και λειτουργία των πυρηνικών αντιδραστήρων, ενώ οι δανειακές εγγυήσεις εγκρίθηκαν με βάση την Πράξη Ενεργειακής Πολιτικής του 2005.

Φοβούνται επίθεση από Αλ Κάιντα στον κυβερνοχώρο

ΠΑΡΙΣΙ. Ολο και πιο πιθανή καθίσταται μια επίθεση της Αλ Κάιντα στον κυβερνοχώρο, που ενδεχομένως θα καταφέρει αποσταθεροποιητικό πλήγμα εναντίον των αμερικανικών αρχών, προειδοποιούν Δυτικοί εμπειρογνώμονες. Σημειώνουν πάντως ότι η οργάνωση δεν διαθέτει ακόμη τα μέσα για κάτι τέτοιο. «Δεν πρόκειται για φανταστικό σενάριο. Μια συντονισμένη επίθεση της Αλ Κάιντα στον κυβερνοχώρο», με στόχο να πλήξει τις επικοινωνίες, τις μεταφορές, το ηλεκτρικό και το τηλεφωνικό δίκτυο στις ΗΠΑ, μπορεί να συμβεί, παρατήρησε ο Ντομινίκ Τομάς, ειδικός για θέματα Ισλάμ στη γαλλική Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Οπως το έθεσε ο Τζέιμς Λιούις, αναλυτής του Κέντρου Στρατηγικών και Διεθνών Μελετών, ο οποίος έχει γράψει το βιβλίο «Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο κατά τη διάρκεια της 44ης προεδρίας», μια επίθεση είναι απλώς θέμα χρόνου. «Η Αλ Κάιντα δεν έχει προς το παρόν τη δυνατότητα για μια μεγάλη αποσταθεροποιητική επίθεση, αλλά μέσα στα επόμενα χρόνια θα έχει αναπτύξει αυτές τις ικανότητες... Θα πρέπει να περιμένουμε να συμβεί κάτι τέτοιο μέσα σε μία δεκαετία».

Καταδίκη για διαφθορά

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Σε τετραετή φυλάκιση καταδικάστηκε τελικά ο πρώην επικεφαλής της αστυνομίας της Νέας Υόρκης Μπέρναρντ Κέρικ, κατηγορούμενος για διαφθορά, φοροδιαφυγή και ψεύδη σε βάρος του Λευκού Οίκου. Ο Κέρικ, 54 ετών, ηγείτο της αστυνομίας της Νέας Υόρκης κατά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου και αργότερα ανέλαβε το υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας. Τον Νοέμβριο, όμως, δήλωσε ένοχος, συμφωνώντας να πληρώσει το ποσό των 187.931 δολαρίων και να αποφύγει έτσι ακόμη μεγαλύτερη ποινή έως και κάθειρξη 61 χρόνων. Μεταξύ άλλων παραδέχθηκε ότι έλαβε 255.000 δολάρια για ανακαινίσεις στο σπίτι του από κατασκευαστική εταιρεία που ζητούσε σε αντάλλαγμα κυβερνητικά συμβόλαια. «Η υπόθεσή του αποδεικνύει ότι ουδείς είναι υπεράνω του νόμου», δήλωσε Αμερικανός εισαγγελέας.

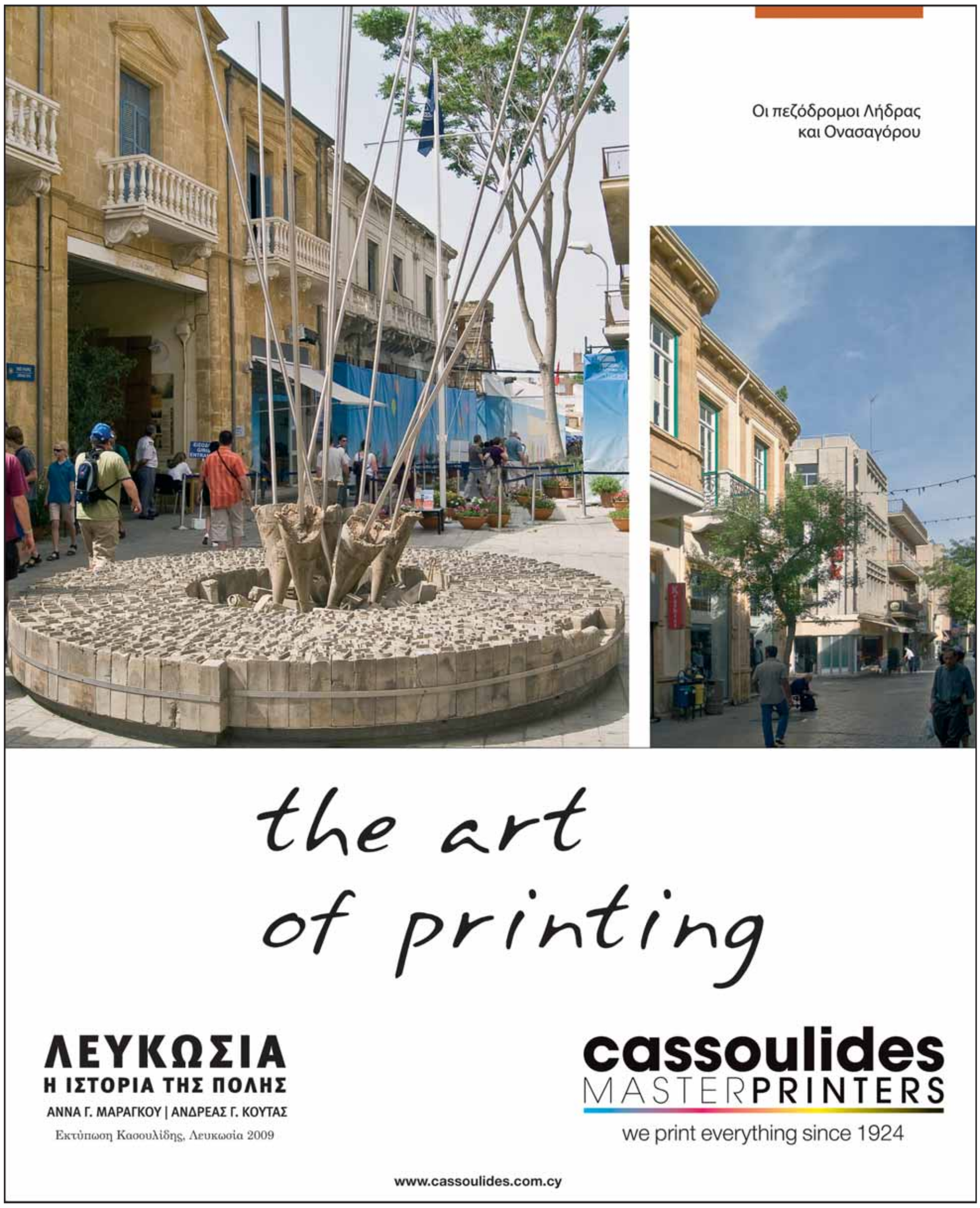

Νέα αντισύλληψη με οιστραδιόλη

Το πρώτο παγκοσμίως χάπι περιέχει οιστρογόνο όμοιο με αυτό που παράγει το γυναικείο σώμα

EPA

Κλινικές μελέτες έχουν αποδείξει ότι το εν λόγω χάπι, πέραν της αντισυλληπτικής του δράσης, προσφέρει και άλλα οφέλη, όπως βελτίωση στην ακμή, ελάττωση της υπερτρίχωσης και σταθεροποίηση του κύκλου της περιόδου.

Της **ΑΘΗΝΑΣ ΤΥΡΙΜΟΥ**

Ενα νέο χάπι αντισύλληψης – το πρώτο παγκοσμίως – που περιέχει βαλεριανική οιστραδιόλη, ένα οιστρογόνο όμοιο με αυτό που παράγεται από το γυναικείο σώμα, αποτελεί τη νέα κατηγορία αντισυλληπτικών χαπιών για γυναίκες ηλικίας 18-50 ετών. Σύμφωνα με την παρασκευάστρια φαρμακευτική εταιρεία Bayer, το νέο χάπι «Qlaira» μπορεί να προσελκύσει γυναίκες που έχουν ανησυχίες σχετικά με την ορμονική αντισύλληψη.

Το χάπι περιέχει επίσης την ουσία διενογέστη, η οποία είναι ένα ειδικό προγεσταγόνο, το οποίο έχει δράση έντονα εστιασμένη στο ενδομήτριο. Αυτό το χαρακτηριστικό καθιστά τη διενογέστη ένα ιδανικό προγεσταγόνο για τη συμπλήρωση της βαλεριανικής οιστραδιόλης, προκειμένου να επιτευχθεί υψηλή αντισυλληπτική δράση, όπως επίσης και έλεγχος του κύκλου της περιόδου.

Για το νέο χάπι, το οποίο κυκλοφόρησε πρόσφατα και στην κυπριακή αγορά, αλλά και γενικότερα για το θέμα της αντισύλληψης και τα οφέλη της μίλησε σε ιατρικό συνέδριο που διοργάνωσε η φαρμακευτική εταιρεία Bayer στην Πάφο ο καθηγητής Γεώργιος Κρεατσάς, αντιπρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και διευθυντής της Β' Μαιευτικής-Γυναικολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

EPA

«Δυστυχώς μεγαλώσαμε χωρίς να έχουμε μάθει τι θα πει αντισύλληψη. Επί σειρά ετών, με κόπους και αγώνες, καταφέραμε να περάσουμε το μήνυμα στους νέους για αντισύλληψη και να μειώσουμε το ποσοστό των εκτρώσεων», υπέδειξε ο καθηγητής Γεώργιος Κρεατσάς.

Μειώθηκαν οι εκτρώσεις

Το μήνυμα που πρέπει να σταλεί σε όλους, επεσήμανε αρχίζοντας την ομιλία του ο καθηγητής, είναι ότι «κάθε εγκυμοσύνη πρέπει να είναι επιθυμητή εγκυμοσύνη». «Δυστυχώς μεγαλώσαμε», τόνισε, «χωρίς να έχουμε μάθει τι θα πει αντισύλληψη». Στη συνέχεια, ο καθηγητής Κρεατσάς υπέδειξε ότι «επί σειρά ετών, με πολλούς κόπους και αγώνες, καταφέραμε να περάσουμε το μήνυμα στους νέους και να μειώσουμε το ποσοστό των εκτρώσεων». Ο καθηγητής εξήγησε, σχετικά, ότι στην Ελλάδα μέσω των προγραμμάτων οικογενειακού προγραμματισμού, αλλά και των προγραμμάτων ενημέρωσης που πραγματοποιούνται σε σχολεία μειώθηκαν οι εκτρώσεις σε ποσοστό 30%. Γεγονός που χαρακτήρισε ιδιαίτερα σημαντικό. Σε ό,τι αφορά τα είδη αντισύλληψης, ο καθηγητής εξήγησε ότι υπάρχουν δύο: Η ορμονική και η μη ορμονική αντισύλληψη. Ως γνωστό, η αρμονική αντισύλληψη αφορά τη χρήση χαπιών, είπε και εξήγησε ότι μέσω της κατανάλωσής τους επιτυγχάνεται αντισύλληψη. Στόχος, πρόσθεσε, είναι η χρήση τέτοιων σκευασμάτων να μη δημιουργεί προβλήματα στην υγεία των γυναικών, αλλά να έχει παράλληλα – εάν είναι δυνατόν – και άλλες ευεργετικές επιδράσεις. Τέτοιες ευεργετικές δράσεις, σύμφωνα με τις κλινικές μελέτες, φαίνεται να έχει το νέο χάπι, ανέφερε ο καθηγητής. Υπογράμμισε παράλληλα ότι παρέχει υψηλά ποσοστά αντισύλληψης της τάξης του 100%.

Αναφορικά με την επίτευξη υψηλών ποσοστών αντισύλληψης που παρέχει το εν λόγω χάπι, ο καθηγητής εξήγησε ότι το σκεύασμα του Qlaira περιέχει 28 δισκία, από τα οποία τα 26 είναι δραστικά (σ.σ. περιέχουν δηλαδή τις αντισυλληπτικές ουσίες) και τα δύο είναι αδρανή (σ.σ. placebo δισκία, δηλαδή χωρίς καμία ουσία). Ο κ. Κρεατσάς υπέδειξε ότι αρκετές γυναίκες μπερδεύονται με τον αριθμό των ημερών που πρέπει να διακόπτουν τη λήψη των αντισυλληπτικών δισκίων, γι' αυτό και θεωρήθηκε καλύτερο να λαμβάνουν το χάπι επί καθημερινής βάσης. Στην ουσία, τις ημέρες που δεν χρειάζεται να λαμβάνουν το χάπι, αυτό που λαμβάνουν είναι placebo. Πρόσθετα, ο καθηγητής ανέφερε πως, στα 26 δισκία, σταδιακά μειώνεται το οιστρογόνο και σταδιακά αυξάνεται το προγεσταγόνο, κάτι που διασφαλίζει αξιόπιστη αντισύλληψη και καλό έλεγχο του κύκλου.

Τα μη αντισυλληπτικά οφέλη

Πέραν της αντισύλληψης που επιτυγχάνεται μέσω της χρήσης αυτού του χαπιού, αφού αυτός είναι εξάλλου και ο κύριος λόγος χρήσης του, το χάπι αυτό έχει και άλλα ευεργετικά οφέλη, ανέφερε ο κ. Κρεατσάς. Σχετικά σημείωσε πως μελέτες έχουν αποδείξει ότι «το χάπι αυτό βελτιώνει την ακμή, ελαττώνει την υπερτρίχωση και σταθεροποιεί τον κύκλο της περιόδου, κάτι που ήδη έχει αναφερθεί». Όσον αφορά την ελάττωση της υπερτρίχωσης, εξήγησε ότι αυτό επιτυγχάνεται μέσω του προγεσταγόνου που περιέχει το χάπι, αφού αυτό έχει ισχυρή αντιανδρογονική δράση. «Η πιο κρίσιμη περίοδος για να σταματήσει μια γυναίκα το αντισυλληπτικό χάπι είναι περίπου δύο με τρεις μήνες μετά από τη λήψη του», ανέφερε ο καθηγητής Κρεατσάς, ο οποίος τόνισε ότι «οι γυναικολόγοι είναι καλό να επιδιώκουν να βλέπουν τη γυναίκα που άρχισε να λαμβάνει αντισύλληψη δύο μήνες μετά, προκειμένου να συζητούν μαζί της για το θέμα αυτό και κατά πόσον έχει αντιμετωπίσει τα όποια προβλήματα από τη χρήση αντισυλληπτικών δισκίων». Εξήγησε επίσης ότι «κάποιες γυναίκες λαμβάνουν κακή ενημέρωση από διάφορες πηγές ή μπορεί να ακούσουν τι έπαθε κάποια φίλη τους και να διακόψουν την αντισύλληψη χωρίς λόγο». Η αντισύλληψη είναι πολύ σημαντική, υπέδειξε καταλήγοντας, επαναλαμβάνοντας για μια ακόμα φορά ότι «κάθε εγκυμοσύνη πρέπει να είναι επιθυμητή εγκυμοσύνη».

ΣΤΟ Wedding by must ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

332 σελίδες γεμάτες με μοναδικές ιδέες για όλα όσα ποθείτε για τη μέρα του γάμου σας

Όλα του γάμου εύκολα!

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
Κερδίστε ένα ονειρεμένο νυφικό από τη σχεδιάστρια Φανή Ξενοφώντος!

αξίας €5.000

WEDDING PLANNER

Ακόμη σας δείχνουμε πώς να οργανώσετε τον πιο όμορφο γάμο Βήμα με βήμα και εντός προϋπολογισμού

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Κυριακή 21 Φεβρουαρίου 2010

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Παίζοντας ανακαλύπτουμε τον κόσμο

Οι Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου, έχοντας διανύσει μια πορεία πέραν των 20 ετών, διεξάγονται φέτος με τη συμμετοχή 57 σχολείων

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**

Η πρώτη προσπάθεια έγινε μια άνοιξη του 1983 με το Α΄ Παγκύπριο Φεστιβάλ Σχολικού Θεάτρου, με δυνατότητα συμμετοχής των θεατρικών ομίλων των Σχολών Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης. Η δεύτερη άργησε οκτώ ολόκληρα χρόνια, αλλά από το 1991 μέχρι σήμερα διοργανώνεται ανελλιπώς κάθε έτος και προϊόντος του χρόνου με ολοένα αυξανόμενη επιτυχία. Η επιτυχημένη προσπάθεια, που είναι αποτέλεσμα συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, από το 2002 διεξάγεται στη μνήμη του οραματιστή Παναγιώτη Σέργη και αυτή τη χρονιά αρχίζει στις 25 Φεβρουαρίου και τελειώνει στις 19 Μαρτίου. Στο τέλος των αγώνων, τέσσερεις επιτροπές (μια για καθεμιά από τις τρεις περιφέρειες της χώρας – Λευκωσία, Λεμεσός-Πάφος, Λάρνακα-Αμμόχωστος – και μια υπεύθυνη να κρίνει τις παραστάσεις αρχαίου δράματος) ψηφίζουν την καλύτερη παράσταση στον τομέα τους. Έτσι, η αυλαία των Παγκύπριων Σχολικών Αγώνων Σύγχρονου Θεάτρου και Αρχαίου Δράματος πέφτει, έχοντας αναδείξει τέσσερεις «νικητές», σε έναν αγώνα ευγενούς άμιλλας και όχι διαγωνισμό επάρκειας.

Οσο περνάνε τα χρόνια, οι μαθητές και οι καθηγητές ανεβάζουν παραστάσεις οι οποίες μπορούν να σταθούν επάξια δίπλα σε επαγγελματικές

Στους αγώνες, στους οποίους συμμετέχουν σχολεία της μέσης εκπαίδευσης, φέτος λαμβάνουν μέρος συνολικά 57 σχολεία: 52 στο σύγχρονο θέατρο και 5 τα οποία ανεβάζουν αρχαίο δράμα. Ένας άνθρωπος που στηρίζει τον θεσμό αυτό και το μάθημα του θεάτρου στη μέση εκπαίδευση της χώρας, ο Σπύρος Αντωνέλλος (πρόεδρος της Ειδικής Επιτροπής Υπουργείου Παιδείας και ΘΟΚ για το Θέατρο στη Μέση Εκπαίδευση), μιλά στην «Κ» για τον θεσμό, αλλά και για τις σχετικές με το θέατρο μεταρρυθμίσεις που γίνονται τελευταία στην παιδεία.

-Από το 1996, που είστε εμπλεκόμενος σε αυτόν τον θεσμό, θα έχετε βιώσει πολλά για να διηγηθείτε. Έχετε δει μερικά από αυτά τα παιδιά να συνεχίζουν την πορεία τους στον χώρο του θεάτρου;

Έχουμε πάρα πολλές περιπτώσεις μαθητών που ξεκίνησαν από το σχολικό θέατρο και έχουν σπουδάσει με υποτροφία είτε στο Εθνικό Θέατρο Ελλάδος είτε στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος ή ακόμα και σε άλλες χώρες. Είχαμε ακόμα μαθητές οι οποίοι σπούδασαν σκηνοθεσία ή ηθοποιία σε πανεπιστήμια των ΗΠΑ και της Αγγλίας. Μάλιστα, ένας από αυτούς τους μαθητές, ο Νικόλας Στυλιανού, που είχε παίξει για πρώτη φορά σε θεατρικό του Ενιαίου Λυκείου Κύκκου Α', είναι σήμερα ηθοποιός στον ΘΟΚ.

-Ποιος είναι ο στόχος των σχολικών αγώνων;

Κατ' αρχήν δεν στοχεύουμε σε καμία περίπτωση να βγάλουμε επαγγελματίες ηθοποιούς και σκηνοθέτες.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ο πρόεδρος της Ειδικής Επιτροπής Υπουργείου Παιδείας και ΘΟΚ για το Θέατρο στη Μέση Εκπαίδευση, Σπύρος Αντωνέλλος.

Μελέτη για τη δημιουργία Σχολείου Καλών Τεχνών

-Πότε αποφασίσθηκε να ενταχθεί το θέατρο στη σχολική ύλη; Και πόσο σοβαρά το αντιμετωπίζουν οι μαθητές αυτό το μάθημα;

Το μάθημα του θεάτρου μπήκε επιγραμματικά στα σχολεία το 1996 στον πειραματικό τύπο λυκείου. Σήμερα υπάρχει σαν μάθημα γενικού ενδιαφέροντος και διδάσκεται από θεατρολόγους, που μπορούν να καθοδηγήσουν σωστά τα παιδιά. Το θέατρο είναι πλέον μάθημα με κανονικό πρόγραμμα. Η αλήθεια είναι πως μας απασχολούσε αν τελικά οι μαθητές θα το επέλεγαν το μάθημα επειδή το αγαπούσαν ή αν θα το επέλεγαν επειδή έχει έναν, ίσως, παιγνιώδη χαρακτήρα. Όμως ο κατάλογος με τα επιλεγόμενα μαθήματα, εκεί στόχευε τελικά και όχι στο να φορτώσει τον μαθητή με την αίσθηση ότι θα έχει ακόμα ένα διδακτικό αντικείμενο. Στις συναντήσεις του μαθήματος αυτού ο δάσκαλος καταφέρνει να κεντρίσει το ενδιαφέρον ακόμα και των μαθητών οι οποίοι διάλεξαν το μάθημα για πλάκα. Ακόμα και να μην μπορεί να παίξει ένας μαθητής, μπορεί να βοηθήσει στο να γίνει ένας αυτοσχεδιασμός, ή στο να επενδύσει μουσικά την παράσταση, να κάνει ένα σχέδιο για ένα κουστούμι, ή ακόμα και στο φτιάξιμο των σκηνικών. Έχει πολλές δραστηριότητες στις οποίες μπορεί να εμπλακεί ένας μαθητής. Αποφύγαμε ακόμα να το μετατρέψουμε σε άλλο ένα θεωρητικό μάθημα. Εμάς μας ενδιαφέρει να αγαπήσουν τα παιδιά το θέατρο.

-Είναι ένα μάθημα που καλύπτει διάφορες πτυχές της τέχνης…

Και κάνει μια παιχνιδιάρικη διαδρομή από το αρχαίο δράμα μέχρι το σύγχρονο θέατρο. Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να παίξουν ακόμα και Σαίξπηρ. Το γεγονός και μόνο πως ο μαθητής θα διαβάσει έστω και μια σελίδα από ένα έργο του Σαίξπηρ, είναι όφελος. Μαθαίνουν πως οι αγωνίες του ανθρώπου ήταν πάντα οι ίδιες, μόνο που σήμερα άλλαξαν τα ονόματα. Με τον ίδιο τρόπο κλαίει κάποιος στην απώλεια, με τον ίδιο τρόπο χαίρεται στην ευτυχία και με τον ίδιο τρόπο αγωνιά για τη συνέχειά του. Πιστεύω πως η μάθηση επιτυγχάνεται όταν δημιουργείται αυτή η χαρά.

-Ακούγεται ενθαρρυντικό για τη δημόσια παιδεία το ότι γίνονται τέτοια βήματα, παρά το γεγονός πως κατά καιρούς διατυπώνονται τόσα πολλά αρνητικά σχόλια.

Το μεγάλο μου παράπονο είναι πως συμβαίνουν τόσα ωραία πράγματα στα δημόσια σχολεία και τα ΜΜΕ ασχολούνται μόνο με τα αρνητικά που συμβαίνουν κατά καιρούς. Στα πλαίσια μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας, όπου έρχονται μαθητές από τα πέρατα της γης, το θέατρο τούς προσφέρει μια αγκαλιά. Από τη στιγμή που τα δημόσια σχολεία δεν είναι σχολεία αποκλεισμού, έχουν και θα έχουν τα προβλήματά τους. Τα όμορφα πράγματα που συμβαίνουν, όμως, ευτυχώς είναι πολλά.

-Στη σημερινή κοινωνία είναι πιο αποτελεσματικό να έχουμε σχολεία που ειδικεύονται σε έναν κλάδο;

Οι εκδηλώσεις του Μουσικού Λυκείου Λευκωσίας είναι εξαιρετικές, αφού οι μαθητές που παίζουν είναι μουσικοί για ορχήστρα. Φέτος κάναμε ακόμα μια εισήγηση στον υπουργό Παιδείας, κ. Ανδρέα Δημητρίου, την οποία και δέχτηκε με πολύ ενθουσιασμό, προτείνοντας τη δημιουργία του Σχολείου Καλών Τεχνών. Η πρόταση αυτή έχει γίνει με αναλυτικό κόστος, προσωπικό κ.λπ. Είναι δηλαδή μια εμπεριστατωμένη πρόταση. Αυτό, στην ουσία, είναι ένα σχολείο που θα λειτουργεί κανονικά όπως όλα τα λύκεια, και τα απογεύματα θα χωρίζεται σε τομείς με χορό, θέατρο, κινηματογράφο, φωτογραφία, ζωγραφική και άλλα, και θα έρχονται μαθητές ακόμα και από εκτός της Λευκωσίας για να παρακολουθήσουν τα σχετικά μαθήματα. Ευελπιστούμε πως, με τη δημιουργία αυτού του σχολείου, θα διοργανωθούν πολλές και ποιοτικές εκδηλώσεις. Πιστεύω πως αυτό θα δώσει και άλλο ύφος στην όλη παιδεία.

Εμάς αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να βρει η νέα γενιά δημιουργικές διεξόδους στους τόσο δύσκολους καιρούς, όπου τα παιδιά αντιμετωπίζουν πολλούς κινδύνους και όπου τα μηνύματα που παίρνουν είναι τόσο αρνητικά. Όλα τα σχολεία που παρουσιάζουν τις παραστάσεις τους στους αγώνες, εργάζονται σε ώρες εκτός μαθημάτων για να ανεβάσουν την παράσταση. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να δουν μέσα από τη ματιά της τέχνης τα προβλήματα του ανθρώπου. Παίζοντας να μαθαίνουν πώς να ανακαλύψουν τον κόσμο. Αυτή η δημιουργική απασχόληση και η χαρά της συλλογικής δουλειάς, το να νιώθουν τα παιδιά πόσο σημαντική είναι η συμβολή του καθενός στην ομάδα και να χαίρονται όλοι με το τελικό αποτέλεσμα, είναι ένα επίτευγμα. Πρωταρχικός στόχος του θεάτρου στα σχολεία, λοιπόν, είναι εν μέρει να ανακαλύψουν οι μαθητές κλήσεις και ταλέντα που έχουν, αλλά κυρίως να γίνουν καλοί θεατές των παραστάσεων και να μπουν στα θέατρα. Ακόμη, η συνδιαλλαγή που θα γίνει αυτό τον μήνα μεταξύ των διαφόρων σχολείων στα πλαίσια αυτού του «διαγωνισμού», είναι πάρα πολύ σημαντική. Ειλικρινά, έχω την εντύπωση ότι όσο περνάνε τα χρόνια, οι μαθητές και οι καθηγητές ανεβάζουν παραστάσεις οι οποίες μπορούν να σταθούν επάξια δίπλα σε επαγγελματικές. Από την άλλη, έμμεσος στόχος είναι η ίδια η ποιότητα της ζωής των μαθητών. Μιας και οι κοινωνίες μας έχουν διαφοροποιηθεί τόσο πολύ, τα παιδιά δεν έχουν τόσο πολύ χρόνο για να κοινωνικοποιούνται. Το πρόβλημα των εξωσχολικών δραστηριοτήτων είναι μεγάλο, ο εγκλεισμός τους στην ηλεκτρονική ενασχόληση και η επαφή τους με ανθρώπους μέσω διαδικτύου είναι μερικά από τα πράγματα που τα καθηλώνουν στο σπίτι. Εμείς θέλουμε να τους βγάλουμε έξω και το καταφέρνουμε αυτό μέσα από το θέατρο.

-Πιστεύετε πως αυτού του είδους η πρακτική διδασκαλία είναι πιο αποδοτική σε σχέση με τα θεωρητικά μαθήματα;

Η πρακτική διδασκαλία σε καμιά περίπτωση δεν αντικαθιστά τη σχολική παιδεία, αλλά μάλλον τη συμπληρώνει: Οξύνει την κριτική σκέψη των μαθητών, τους μαθαίνει να σέβονται τον άλλο, μαθαίνουν να συνυπάρχουν με συμμαθητές τους με τους οποίους πιθανόν να μην έκαναν ποτέ παρέα. Το γεγονός ότι αυτές οι ομάδες γίνονται παρέες στο τέλος και έχουν κάτι να τους συνδέει από τη μαθητική ζωή, είναι πολύ σημαντικό. Σήμερα, βλέποντας παλιούς μαθητές που ήταν μέλη μιας ομάδας που ανέβασε μια σχολική παράσταση, βλέπουμε πως η σχέση που έχτισαν μεταξύ τους τότε τους συνοδεύει σε όλη τους τη ζωή. Και στη μνήμη των μαθητών, δεν μένει μια τετριμμένη μέρα, αλλά η αγωνία και η γέννηση της παράστασης που ετοίμαζαν τόσο καιρό.

INFO

Το πλήρες πρόγραμμα των Παγκύπριων Σχολικών Αγώνων Σύγχρονου Θεάτρου και Αρχαίου Δράματος εις μνήμην Παναγιώτη Σέργη στην ιστοσελίδα www.kathimerini.com.cy. Χορηγός επικοινωνίας «Η Καθημερινή».

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Η κόντρα στην γκρίνια της μιζέριας

Ορίστε το ζωντανό παράδειγμα της λάμψης του πνεύματος, της ανάτασης του ψυχισμού, της υγείας στη δημιουργική αγωγή, της πανηγυρικής επιβεβαίωσης του ότι οι παίδες αποκτούν αιτία και στόχο, όταν η εκ-παίδευσή τους έχει όραμα και ουσιαστικό ανθρώπινο περιεχόμενο. Πενήντα εφτά (!) σχολεία λαμβάνουν μέρος στους φετινούς αγώνες σχολικού θεάτρου και μαζί με τους μαθητές και τους καθηγητές τους ενεργοποιείται ολόκληρος ο κοινωνικός τους περίγυρος. Σύνδεσμοι γονέων και κηδεμόνων, εκκλησιαστικές ενορίες, πολιτιστικοί όμιλοι, ακόμα και αθλητικά σωματεία τρέχουν να συνδράμουν τα βλαστάρια που διασκεδάζουν, σπουδάζοντας την ανθρώπινη φύση και τις κοινωνικές συντεταγμένες της μέσα από τη θεατρική δράση. Ράψιμο, σχέδιο, κουβάλημα, κάρφωμα, βάψιμο και στήσιμο θέλουν χέρια και ενθουσιασμό.

Δεν βγαίνουν αλλιώς κουστούμια, σκηνικά, φωτισμοί και αίθουσες φιλόξενες, χωρίς τη συνδρομή ενός μελισσιού ανθρώπων που σβουρίζουν γύρω από την ομάδα των πρωταγωνιστών παίδων, ώστε εκείνα απερίσπαστα να βυθίζονται στην ανάγνωση και στην εσωτερική πειθαρχεία του συντονισμού κινήσεων και υποκριτικής.

Και όλα αυτά, με την καθοδήγηση των δασκάλων τους. Εκείνων που πριν ενάμισι χρόνο, τον Οκτώβρη του 2008, ξεπερνώντας κάθε προσδοκία των διοργανωτών, έλαβαν μέρος στον κύκλο θεατρικών εργαστηρίων του James Thomas Bailey που διοργάνωσε ο ΘΟΚ με τη στήριξη της Αμερικανικής Πρεσβείας και τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Πεντακόσιοι ογδόντα εφτά (!) εκπαιδευτικοί, απ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, παρακολούθησαν τα εργαστήρια που διεξήχθησαν σε Λευκωσία, Πάφο, Λεμεσό, Λάρνακα και Παραλίμνι.

Μια τεράστια επιτυχία που απέδειξε την ακόρεστη όρεξη για διέξοδο προς την άλλη όψη της μάθησης. Εκείνη την όμορφη όψη που προϋποθέτει, μαζί με τον κόπο, την απόλαυση και την ικανοποίηση της δημιουργίας.

Ας γκρινιάζουν, λοιπόν, συνεχώς κάποιοι για την «αυξανόμενη» παραβατικότητα μαθητών και καθηγητών. Ας ακούγονται διαρκώς από «σοφούς» γέροντες τα περί «κατάντιας της σημερινής νεολαίας» και τα «εμείς στον καιρό μας…». Και οι καιροί τους παρήλθαν ούτως ή άλλως και οι ίδιοι είναι οι κυρίως υπεύθυνοι για τις «διδαχές» των νεοτέρων και όλοι μας εν τέλει είμαστε συνυπεύθυνοι για την «ανθρωποφαγία» μας, μέσα από τη βουλιμική κατανάλωση των μονοδιάστατων αρνητικών ειδήσεων που αφορούν νέους και μαθητές. Καμιά φορά καταλαμβάνομαι από την έμμονη ιδέα ότι οι εκρήξεις των ορμονών στα σώματα των εφήβων βασανίζουν με απύθμενη ζήλια τα ψυχικά τύμπανα των περισσοτέρων ενηλίκων που, αντί να στέκονται στην ευθύνη της παράδοσης ενός κόσμου – κατά τι έστω – καλύτερου σε αυτούς που επέρχονται, μηρυκάζουν τη μιζέρια τους ως ανεπιστρεπτί στερημένοι των απολαύσεων της ζωής.

Συγχαρητήρια και στους παίδες και στους καθηγητές τους και στους γονείς τους και σε όλους όσοι τους συνδράμουν στη διά ζώσης θεατρική μάθησή τους. Συγχαρητήρια και στο ΥΠΠΟ και ιδιαίτερα συγχαρητήρια στο τμήμα θεατρικής ανάπτυξης του ΘΟΚ που με τα λιγοστά ηρωικά στελέχη του (τρία στον αριθμό) φέρνει σε πέρας ένα σημαντικότατο έργο, όχι μόνο στα σχολεία, αλλά και στην κοινωνία ευρύτερα (μην ξεχνάμε ότι καθοδηγούν και τον θεσμό του ερασιτεχνικού θεάτρου). Γιατί επιτέλους σε κάποιους αξίζει να λέμε και «Εύγε!».

sotiropoulosk@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 21.2
ΘΕΑΤΡΟ

Βαθιά φιλία

Τελευταία βδομάδα παραστάσεων του θεατρικού έργο «Δείπνο με φίλους». Η βραβευμένη με Pulitzer κωμωδία του Donald Margulies πραγματεύεται τη ζωή δύο ζευγαριών που τα ενώνει βαθιά φιλία και που ονειρεύονται να γεράσουν μαζί. Πίσω όμως από την ευχάριστη όψη των πραγμάτων κρύβονται η ανησυχία, η ταραχή, η αμφιβολία, μυστικά και προδοσίες. Σε σκηνοθεσία Αλίκης Δανέζη Κνούτσεν. Παίζουν οι Χριστίνα Παυλίδου, Αχιλλέας Γραμματικόπουλος, Φώτης Γεωργίδης και Φιλιώ Λούβαρη. Παραστάσεις Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή. Θέατρο Διόνυσος, Λευκωσία. Πληρ. 22818999 και 99621845.

Δευτέρα 22.2
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Τιμή σε Χατζιδάκι και Θεοδωράκη

«Στην πόλη των ονείρων και των ποιητών» είναι ο τίτλος της εκδήλωσης που διοργανώνει το ΑΚΕΛ και η οποία είναι αφιερωμένη στους Μάνο Χατζιδάκι και Μίκη Θεοδωράκη, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 85 χρόνων από τη γέννησή τους. Συμμετέχουν η Ορχήστρα των Χρωμάτων Κύπρου, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του Χρίστου Φιλίππου. Τραγουδούν οι σοπράνο Μαργαρίτα Ηλία και Κατερίνα Ανδρέου. Φιλική συμμετοχή Κούλλης Θεοδώρου. Ποιήματα διαβάζει η ηθοποιός Έλενα Ευσταθίου. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο γ.γ. του ΑΚΕΛ, κ. Α. Κυπριανού. Θέατρο Παλλάς, Λευκωσία, στις 8.30 μ.μ. Είσοδος μόνο με προκράτηση θέσεως. Πληρ. 22761121.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Μαχαιρίτσας και παρέα

Ένα όνειρο πολλών χρόνων πραγματοποιεί ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, παρουσιάζοντας τη δική του νοσταλγική εκδοχή για τον αγαπημένο του Μάνο Χατζιδάκι, τον μουσουργό που ύμνησε μοναδικά τη μαγεία του έρωτα και του πάθους, έχοντας μαζί του την καλύτερη παρέα δημιουργών: τον συνθέτη Νότη Μαυρουδή, την ξεχωριστή ερμηνεύτρια Αναστασία Μουτσάτσου και τον μουσικό και κιθαρίστα Παναγιώτη Μάργαρη. Δευτέρα 22/2 στις 9.30 μ.μ. στη Μουσική Σκηνή RED, Λευκωσία, πληρ. 22767711. Τετάρτη 24/2 στις 8.30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός, πληρ. 77777745.

Τρίτη 23.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Σκανδιναβικό a capella

Το ανδρικό συγκρότημα από τη Δανία Basix Group, που τραγουδάει a cappella, απαρτίζουν έξι Σκανδιναβοί. Με τις θαυμάσιες φωνές τους και με ρεπερτόριο από jazz, r&b, soul και rock, παρουσιάζονται σε όλα τα θέατρα του κόσμου με τεράστια επιτυχία. Έχουν χαρακτηριστεί από τον διεθνή Τύπο ως «ένα από τα καλύτερα ευρωπαϊκά a cappella συγκροτήματα που έχει την ικανότητα να "παντρεύει" διαχρονικούς ήχους με το στυλ του 21ου αιώνα». Ερμηνεύουν τραγούδια που αγαπήθηκαν ανά το παγκόσμιο σε μοναδικές εκτελέσεις. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Φεστιβάλ Λεμεσού. Στις 8.30 μ.μ. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77774545.

Μη χάσετε

ΘΕΑΤΡΟ

«Όλα για τη μητέρα μου»

Με ένα απόλυτα θηλυκό cast, ο σκηνοθέτης Κλείτος Κλείτου παρουσιάζει το θεατρικό «Όλα για τη μητέρα μου». Βασισμένο στην ομώνυμη κινηματογραφική ταινία του Pedro Almodovar, ισορροπεί τέλεια ανάμεσα στο περιθώριο και στο φυσιολογικό, στο γλυκό και στο πικρό, στο γέλιο και στο δάκρυ, σ' ένα βαλς των παθών έξοχα ενορχηστρωμένο. Γεμάτο δυνατά συναισθήματα, λάθος έρωτες, ακραία πάθη, χαμένες ζωές, δραματικές κορυφώσεις, κομψή ειρωνεία, αλλά και με μια βαθιά αίσθηση ανθρωπιάς, είναι ένα πολύχρωμο μεσογειακό πυροτέχνημα που φωτίζει τα μυστικά της ανθρώπινης ψυχής. Με τους Λένια Σορόκκου, Ιωάννα Σιαφκάλλη, Άλκηστη Παυλίδου, Μόνικα Μελέκκη, Χριστιάνα Λάρκου, Σοφοκλή Κασκαούνια κ.ά. Πρεμιέρα Σάββατο 27/2. Παττίχειο Θέατρο Σκάλα, Λάρνακα. Πληρ. 24637952.

ΘΕΑΤΡΟ

«Οι σεξουαλικές νευρώσεις των γονιών μας»

Στο θεατρικό «Οι σεξουαλικές νευρώσεις των γονιών μας», οι γονείς μιας κοπέλας ανακαλύπτουν έντρομοι ότι οι σεξουαλικές της ορμές και ανάγκες τούς φέρνουν σε δύσκολη θέση, ενίοτε και σε απόγνωση. Οι αντιδράσεις της κοινωνίας δείχνουν πόσα ταμπού κυριαρχούν. Σε σκηνοθεσία Γιάννη Παρασκευόπουλου και μετάφραση Κοραλίας Σωτηριάδου. Ερμηνεύουν οι Λέα Μαλένη, Στέλλα Φυρογένη, Ανδρέας Τσουρής, Θανάσης Δρακόπουλος κ.ά. Πρεμιέρα Παρασκευή 26/2. Παραστάσεις κάθε Παρασκευή και Σάββατο. Νέα Σκηνή ΘΟΚ, Λευκωσία. Πληρ. 77772717.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

«Εάλω η Κύπρος»

Ο φιλόλογος, ιστορικός και ερευνητής Ανδρέας Μακρίδης θα παρουσιάσει το βιβλίο «Εάλω η Κύπρος» του Πανίκου Ελευθερίου, το οποίο κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Επιφανίου. Στις 7.30 μ.μ. «Ουτοπία», Λεμεσός. Πληρ. 99654953 και 22679058.

Τετάρτη 24.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Λία Βίσση & Γιάννης Σαββιδάκης

Ο Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος πραγματοποιεί συναυλία με τη Λία Βίσση και τον Γιάννη Σαββιδάκη. Και οι δύο τραγουδιστές, έχοντας επανέλθει δυναμικά στη σκηνή, ερμηνεύουν τραγούδια από τις τλευταίες δισκογραφικές δουλειές τους, αλλά και αγαπημένα κομμάτια από το παλιό τους ρεπερτόριο. Τα έσοδα θα διατεθούν για τις ανάγκες λειτουργίας του Συνδέσμου και των προγραμμάτων του. Μουσική Σκηνή RED στις 9.30 μ.μ. Πληρ. 22751020 και 22460077 (Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος) και 22767711 (RED).

Πέμπτη 25.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Αριστουργήματα ρομαντισμού

Η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου δίνει σειρά συναυλιών με τίτλο «Αριστουργήματα Ώριμου Ρομαντισμού», υπό τη μουσική διεύθυνση του διάσημου μαέστρου Konrad von Abel και με τον Κύπριο πιανίστα Νικόλα Κωνσταντίνου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το πρώτο κοντσέρτο για πιάνο του Rachmaninoff και άλλες συνθέσεις. Τετάρτη 24/2 στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, Λευκωσία, πληρ. 22313010. Πέμπτη 25/2 στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, πληρ. 24665794. Παρασκευή 26/2 στο Μαρκίδειο Θέατρο Πάφου, πληρ. 26932571. Οι παραστάσεις αρχίζουν στις 8.30 μ.μ. Εισιτήρια προπωλούνται στα ταμεία των θεάτρων.

Παρασκευή 26.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Toulouse-Lautrec

Ξεκίνησε την περασμένη Παρασκευή και συνεχίζεται για ακόμα δύο και πλέον μήνες η έκθεση «Ο Toulouse-Lautrec και η Belle Époque στο Παρίσι και την Αθήνα». Με επίκεντρο μια σπάνια ενότητα περίπου 130 πρωτότυπων έργων (διαφημιστικές αφίσες, χαρακτικά και σχέδια) του Γάλλου art nouveau καλλιτέχνη, αλλά και με έργα Ελλήνων καλλιτεχνών, η έκθεση τοποθετεί την τέχνη αυτή στο ιστορικό, κοινωνικο-καλλιτεχνικό αλλά και αισθητικό πλαίσιο της Belle Époque, της «όμορφης εποχής». Σε συνεργασία με το Μουσείο Ηρακλειδών στην Αθήνα και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Η έκθεση τελεί υπό την αιγίδα της Γαλλικής Πρεσβείας. Μέχρι 16 Μαρτίου. Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη, Λεμεσός. Πληρ. 25342123.

Σάββατο 27.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πανοραμικά τοπία της Κύπρου

Η έκθεση «Cyprus in Wide Angle», η δουλειά της οποίας παράχθηκε έχοντας ως θέμα τις εντυπώσεις από τη φύση και την αρχιτεκτονική της Κύπρου, είναι το αποτέλεσμα της καλλιτεχνικής συνάντησης δύο δημιουργών: του Λούκα Βαλέβσκι και του Αλεξάνταρ Γιότοβιτς. Εγκαίνια στις 7 μ.μ. Παλιό Ξυδάδικο. Μέχρι 14/3. Πληρ. 99985232.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 21.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Επτά σύγχρονες όπερες στην ΕΛΣ

Η Λυρική παρουσιάζει επτά σύγχρονες όπερες. Περιλαμβάνονται το έργο του ελληνικής καταγωγής συνθέτη Σοφιανόπουλου «Ο θρύλος του παλαιού ναυτικού», τρεις δεκάλεπτες «όπερες του λεπτού» του Μιγιώ, εμπνευσμένες από την ελληνική μυθολογία, κ. ά. Στις 21-22 Φεβρουαρίου. Ακαδημίας 59.

ΕΚΘΕΣΗ

Γελοιογραφία η διαχρονική

Ο Ηλίας Μακρής, ένας εκ των σκιτσογράφων της «Κ», σηματοδοτεί με τις γελοιογραφίες του μεγάλα γεγονότα των τελευταίων ετών και χαρακτηρίζονται για την εικαστική τους δεινότητα και στέκονται διαχρονικά με το χιούμορ και το διεισδυτικό πνεύμα του δημιουργού τους. Οπως σημειώνει ο Νίκος Ξυδάκης: «Εκεί που η εφημερίδα, ο αναγνώστης, ο πολίτης βλέπουν κανονικότητες ή έστω μια μικρή ρωγμή στην κανονικότητα, ο Μακρής δείχνει ένα ρήγμα». Στον Αστρολάβο-artlife. Εως 6 Μαρτίου. Ηροδότου 11, τηλ. 210-72.21.200.

Δευτέρα 22.2
ΘΕΑΤΡΟ

Νέα προσέγγιση στο «1984»

Βασισμένο στο κλασικό μυθιστόρημα του Τζορτζ Οργουελ «1984», το ομότιτλο θεατρικό έργο που ανεβαίνει στο Bios αποτελεί μια νέα, σύγχρονη προσέγγιση στην έννοια του ολοκληρωτισμού και της καταπίεσης, από τον κινηματογραφικό σκηνοθέτη και μουσικό Αλέξανδρο Βούλγαρη. Εως 28 Μαρτίου.Πειραιώς 84.

Τρίτη 23.2
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Προσωπογραφίες από την Εθνική

Η έκθεση «Η απεικόνιση του προσώπου» στη Θεσσαλονίκη αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη δημόσια έκθεση πορτρέτων από τη συλλογή της Εθνικής Τράπεζας, με τις υπογραφές μεγάλων Ελλήνων ζωγράφων του 19ου και του 20ού αιώνα. Εως 9 Μαΐου. Πολιτιστικό Κέντρο Θεσσαλονίκης του ΜΙΕΤ. Βασ. Ολγας 108, τηλ. 2310-295.170-1.

Πέμπτη 25.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Το καλύτερο τρομπόνι

Ηχοι της Νέας Ορλεάνης, του Big Sam και της μπάντας Funky Nation στο Half Note Jazz Club. Η Funky Nation είναι μια καυτή ορχήστρα, πάνω στην urban παράδοση της μουσικής της Νέας Ορλεάνης. Ο Big Sam Williams θεωρείται το καλύτερο τρομπόνι της Νέας Ορλεάνης. Τριβωνιανού 17.

ΜΟΥΣΙΚΗ
Παρασκευή 26.2

Έργα Μπετόβεν - Μότσαρτ

Η Ορχήστρα του Παρισιού εμφανίζεται στο Μέγαρο Μουσικής υπό τη διεύθυνση του διάσημου αρχιμουσικού της Κριστοφ Εσενμπαχ, για να ερμηνεύσει κορυφαία κλασικά έργα του Μπετόβεν και του Μότσαρτ. Στις 8.30 το βράδυ, στην Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης. Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη

Σάββατο 27.2
ΘΕΑΤΡΟ

Θεατρικό εργαστήρι

Εναρξη του εργαστηρίου «Suitcase» από τον σκηνοθέτη Chris Cooper και τη βρετανική Big Brum Theatre in Education Company, που συνδιοργανώνεται από το British Council και το Εργαστήρι Θεάτρου Πόρτα Ξένια Καλογεροπούλου. Εως 6 Μαρτίου. Θέατρο Πόρτα. Μεσογείων 59

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΒΕΡΟΛΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Akademie der Kunste
www.adk.de

«George Grosz. Korrekt und Anarchisch». Αναδρομική έκθεση αφιερωμένη στο έργο του Γκέοργκ Γκρος (1893-1959), ενός από τους σημαντικότερους καλλιτέχνες της Γερμανίας του Μεσοπολέμου. Ο Γκρος ξεκίνησε την καριέρα του ως γελοιογράφος και κύριο χαρακτηριστικό του έργου του παρέμεινε η σατιρική ματιά, μια σαρκαστική κριτική διάθεση απέναντι στον υποκριτικό πατριωτισμό, την απληστία και τη διαφθορά της κοινωνίας του καιρού του (εδώ ο πίνακας «Μητρόπολις»). Η πολιτική τόλμη του έγινε αίτιο να υποστεί διώξεις, όπως και άλλοι καλλιτέχνες, καθώς η Γερμανία όδευε προς την επικράτηση του ναζισμού. Μετανάστευσε στη Νέα Υόρκη το 1933 και επέστρεψε στο Βερολίνο λίγο πριν από τον θάνατό του. Η έκθεση περιλαμβάνει πίνακες, σκίτσα, φωτογραφίες και έντυπα με γελοιογραφίες του. Εως τις 5 Απριλίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΕΙΣ
Royal Academy of Arts
www.royalacademy.co.uk

«The Real Van Gogh: The Artist and His Letters». Η έκθεση, που συνδιοργανώθηκε από την Βασιλική Ακαδημία και το Μουσείο Βαν Γκογκ του Αμστερνταμ (όπου πρόσφατα παρουσιάστηκε ανάλογη έκθεση, αφιερωμένη στην αλληλογραφία του Βαν Γκογκ) περιλαμβάνει 35 αυθεντικές επιστολές του ζωγράφου, μαζί με 65 πίνακες και 30 σχέδια. Τα έργα συνδέονται με αναφορές που υπάρχουν στις επιστολές (ο Βαν Γκογκ ήταν μανιώδης επιστολογράφος, με κύριο αποδέκτη τον αδελφό του, Τεό, ο οποίος τον στήριζε ψυχολογικά και οικονομικά ώς το τέλος). Το σύνολο προσφέρει μια σπάνια δυνατότητα προσέγγισης στο έργο και στην ταραγμένη ψυχή του μεγάλου καλλιτέχνη, παρακολουθώντας τη διαδρομή του από την Ολλανδία στο Παρίσι και στη μεσογειακή Γαλλία, τις σχέσεις και τα πάθη του, τη δημιουργική του πορεία ώς τις τελευταίες μέρες. Το τελευταίο γράμμα του στον Τεό έχει ημερομηνία 23 Ιουλίου 1890, τρεις μέρες πριν αυτοκτονήσει. Ως τις 23 Απριλίου.

Tate Modern
www.tate.org.uk/modern

«Van Doesburg and the International Avant-Garde: Constructing a New World». Αφιέρωμα στον Ολλανδό καλλιτέχνη Τέο φαν Ντούσμπουργκ (1883-1931), μια ιδιαίτερα σημαντική μορφή του ευρωπαϊκού μοντερνισμού. Εχοντας ξεκινήσει από την παραστατική ζωγραφική, ο Ντούσμπουργκ γρήγορα προχώρησε στην αφαίρεση και ίδρυσε, μαζί με τον Μοντριάν, το εικαστικό κίνημα De Stijl, το οποίο συνένωσε ζωγράφους, αρχιτέκτονες και σχεδιαστές με στόχο να δημιουργήσουν ένα νέο διεθνές στυλ βασισμένο στη γεωμετρική αρμονία. Συνδέθηκε με διάφορα κινήματα της ευρωπαϊκής αβάν-γκαρντ -ντανταϊστές, κονστρουκτιβιστές, μπαουχάους- και το έργο του άσκησε σημαντική επιρροή σε νεότερους καλλιτέχνες (εδώ ο πίνακας «Καθαρή ζωγραφική», 1920). Εκτός από δικά του έργα, η έκθεση παρουσιάζει έργα μιας πλειάδας άλλων καλλιτεχνών, ανάμεσά τους οι Αρπ, Μπρανκούζι, Μοντριάν, Πικάμπια, Ρίτβελντ, Σβίτερς και Τάουμπερ. Εως τις 16 Μαΐου.

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ
ΕΚΘΕΣΗ
L.A. County Museum of Art
www.lacma.org

«Renoir in the 20th Century». Η έκθεση, που παρουσιάστηκε πέρυσι στο Παρίσι, περιλαμβάνει πάνω από 80 έργα του Πιερ-Ογκύστ Ρενουάρ (1841-1919), ανάμεσά τους πίνακες, σχέδια και γλυπτά. Εστιάζει στις τρεις τελευταίες δεκαετίες της διαδρομής του, όταν ο Γάλλος καλλιτέχνης, από τους μεγάλους του ιμπρεσιονισμού, αναζήτησε μια πιο προσωπική έκφραση, αναδεικνύοντας τόσο τον θαυμασμό του για παλαιότερους καλλιτέχνες όσο και την ανταπόκριση στα νέα ρεύματα που εμφανίζονταν στο καλλιτεχνικό προσκήνιο (εδώ ο πίνακας «Καθιστή λουόμενη», 1914). Εκτός από τα έργα του Ρενουάρ, η έκθεση παρουσιάζει επίσης έργα των Πικάσο, Ματίς, Μαγιόλ και Μπονάρ, δίνοντας την ευκαιρία να δει κανείς το έργο του Ρενουάρ μέσα από τα μάτια καλλιτεχνών που μεσουράνησαν κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα. Εως τις 9 Μαΐου.

Καραβάτζο στη Ρώμη

Μεγάλη έκθεση αφιερωμένη στον Καραβάτζο εγκαινιάστηκε το Σάββατο στη Ρώμη, στο Scuderie del Quirinale, με την ευκαιρία της επετείου των 400 χρόνων από τον θάνατο του κορυφαίου καλλιτέχνη του ιταλικού μπαρόκ. Ο Καραβάτζο (1573-1610) υπήρξε πρωταγωνιστής ανατρεπτικών εξελίξεων στην τέχνη της εποχής του, με τον υποβλητικό του ρεαλισμό, τονισμένο από την αντίθεση σκιάς και φωτός («κιαροσκούρο»), τον τολμηρό αισθησιασμό αλλά και την απόρριψη της εξιδανίκευσης, ακόμα και στα έργα θρησκευτικής θεματολογίας. Ο παράφορος χαρακτήρας και η συχνά παραβατική συμπεριφορά του τον οδήγησαν σε δυσάρεστες περιπέτειες και στον πρόωρο θάνατο, ωστόσο το έργο του άνοιξε τον δρόμο για νέες καλλιτεχνικές αναζητήσεις. Η έκθεση στη Ρώμη (έως 13/6) περιλαμβάνει πολλά από τα φημισμένα έργα του, ανάμεσά τους «Οι μουσικοί» (φωτ.), ο «Δαβίδ με το κεφάλι του Γολιάθ» και ο «Εφηβος Βάκχος».

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
BAM Harvey Theatre
www.bam.org

«The Tempest», «As You Like It». Ο Σαμ Μέντες (φωτ.), ο βραβευμένος με Οσκαρ Βρετανός σκηνοθέτης, παρουσιάζει στη Νέα Υόρκη δύο έργα του Σαίξπηρ, την «Τρικυμία» και το «Οπως αγαπάτε», στο πλαίσιο του τριετούς προγράμματος The Bridge Project, ενός «διατλαντικού» συνεταιρισμού όπου συμμετέχουν οι θεατρικοί οργανισμοί Old Vic του Λονδίνου και BAM της Νέας Υόρκης, καθώς και η θεατρική ομάδα Neal Street, περιοδεύων θίασος που αποτελείται από Αμερικανούς και Βρετανούς ηθοποιούς. Είναι η δεύτερη χρονιά λειτουργίας του φιλόδοξου αυτού θεατρικού εγχειρήματος, που έχει τραβήξει το ενδιαφέρον κοινού και κριτικής παντού όπου δίνει παραστάσεις. Στον πρώτο σταθμό τους στη Νέα Υόρκη, τα έργα παρουσιάζονται εναλλάξ στο Harvey Theatre, ενώ οι ηθοποιοί του θιάσου συμμετέχουν τόσο στην «Τρικυμία» όσο και στο «Οπως αγαπάτε». Ανάμεσα στους πρωταγωνιστές, οι Βρετανοί Στίβεν Ντιλέιν, Τζούλιετ Ράιλανς, Εντουαρντ Μπένετ, Αντονι Ο' Ντόνελ και οι Αμερικανοί Κρίστιαν Καμάργκο, Ρον Σίφας Τζόουνς, η Ασλι Ατκινσον και η Τζένι Μπάρμπερ. Εως τις 13 Μαρτίου.

ΠΑΡΙΣΙ
ΘΕΑΤΡΟ
Comedie Francaise
www.comedie-francaise.fr

«Mystere bouffe». Με στόχο να προσφέρει μια διαφορετική θέαση του κόσμου, στηριγμένη στην ιστορία που έχει βιώσει και αφηγηθεί ο λαός και όχι εκείνη που προτείνουν τα γραμμένα από την εξουσία βιβλία, ο Ντάριο Φο δημιούργησε το Mistero Buffo, ένα από τα κορυφαία έργα του πολιτικού θεάτρου του 20ού αιώνα. Ανατρέχοντας στα λαϊκά «μυστήρια» του Μεσαίωνα, που αναπαριστούσαν σκηνές από τη Βίβλο, και έχοντας ως πρωταγωνιστή έναν παλιάτσο-τροβαδούρο που ξέρει να απομυθοποιεί τον υποκριτικό λόγο των ισχυρών, το έργο χρησιμοποιεί το όπλο του γέλιου για να αποκαλύψει το ψέμα και τη δικαιολόγηση της καταπίεσης σε μιαν ιστορική διαδρομή που φτάνει ώς τη σύγχρονη εποχή. Η Κομεντί Φρανσέζ παρουσιάζει τώρα μια νέα διασκευή του έργου, που μεταφέρει στη γαλλική γλώσσα το σύνολο των επεισοδίων του. Ο νομπελίστας συγγραφέας, σκηνοθέτης και ηθοποιός (εδώ με τη σύντροφό του, τη Φράνκα Ράμε), πρωταγωνιστής στις έως τώρα παραστάσεις του Mistero buffo, συμμετείχε στην προετοιμασία της γαλλικής παράστασης, στην οποία τον αντικαθιστούν οκτώ ηθοποιοί της Κομεντί Φρανσέζ, με τη σκηνοθετική διεύθυνση της Μυριέλ Μαγιέτ. Εως τις 19 Ιουνίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

«Τα Οσκαρ μού τα έχει δώσει το κοινό»

Η χειμαρρώδης Κατερίνα Γιουλάκη αναφέρεται στα καλλιτεχνικά προβλήματα του σήμερα και στις εικόνες του χθες

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

«Εγώ παιδί μου κατέβαζα τα ρολά ως "Κοκορόμυαλη" '!». Η 72χρονη, περιποιημένη κυρία, με το περίσσευμα ενέργειας, ειλικρίνειας και καλής διάθεσης, δεν κρύβει ούτε την ηλικία ούτε τις προθέσεις της. Οταν εμφανιζόταν σε μία από τις δημοφιλέστερες σειρές της ελληνικής τηλεόρασης στη δεκαετία του '70, «πάγωναν» όλα για να την παρακολουθήσουν.

Στην ταυτότητά της αναγράφεται ως Αικατερίνη Γιουβαρλάκη. Αυτό είναι και επισήμως το όνομά της. Το καλλιτεχνικό ψευδώνυμο Κατερίνα Γιουλάκη, της το έδωσε ο Γιώργος Παππάς γιατί καταλάβαινε ότι με το επώνυμο Γιουβαρλάκη δύσκολα θα μπορούσε να σταδιοδρομήσει. Το κουδούνι, στην πολυκατοικία στο Μαρούσι που μένει, γράφει Δημοπούλου. Το όνομα του συζύγου της που πέθανε πριν από πέντε χρόνια. «Είχαμε ζήσει μαζί 36 χρόνια. Ο Κίμων Δημόπουλος ήταν ηθοποιός κι αυτός, αλλά τα εγκατέλειψε γιατί πίστευε ότι εγώ ήμουν το ταλέντο. Συνέχισε ανοίγοντας γραφείο ταξιδίων», λέει. Μέσα σε λίγα λεπτά έχω συνθέσει το παζλ μιας ζωής. Φωτογραφίες στο καθιστικό από οικογενειακές στιγμές (η κόρη της είναι σοπράνο), από ευτυχισμένα εσταντανέ, πάντα μαζί με άλλους. Καθόλου πορτρέτα προσωπικά - καλλιτεχνικά, που σηματοδοτούν το πλούσιο πέρασμά της από το θέατρο και τον κινηματογράφο.

Η γνωστή ηθοποιός συμμετέχει στην ταινία του Περικλή Χούρσογλου «Ο διαχειριστής» που θα αρχίσει να προβάλλεται από την ερχόμενη Πέμπτη.

Η Κατερίνα Γιουλάκη που συναντήσαμε είναι κυρίως οικοδέσποινα, άνθρωπος με μεγάλη έγνοια για τους άλλους και για τα κοινά. Πλαισιωμένη από φίλους και ενδιαφέροντα. Συμμετέχει στην ταινία του Περικλή Χούρσογλου «Ο διαχειριστής» (στο ρόλο της μητέρας του κεντρικού ήρωα, μιας κυριαρχικής και ελεγκτικής Ελληνίδας μητέρας) που θα αρχίσει να προβάλλεται από την ερχόμενη Πέμπτη στις αίθουσες. Μιλάει με θαυμασμό για τη «Στρέλλα» του Πάνου Κούτρα και τον «Κυνόδοντα» του Γιώργου Λάνθιμου. «Τις είδα και τρελάθηκα!», είναι το αφοπλιστικό σχόλιό της. Αλλά η ενημέρωση της Κατερίνας Γιουλάκη δεν σταματάει εδώ. Παρακολουθεί κάθε πρωτοποριακή προσπάθεια στο θέατρο, είναι παρούσα στις καλοκαιρινές εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Αθηνών. Ηταν μάλιστα ο θεατής που σηκώθηκε στην Επίδαυρο και φώναξε «ντροπή σας» προς το κοινό που εμπόδιζε την παράσταση των «Περσών» (σε σκηνοθεσία Ντίμιτερ Γκότσεφ) να συνεχιστεί ομαλά.

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

«Την επιβράβευση μού την έχει δώσει το κοινό. Το αγκάλιασμα και το χάιδεμα στην πλάτη από τον κόσμο δεν αναπληρώνονται με τίποτε άλλο». Η Κατερίνα Γιουλάκη έγινε δημοφιλής από την τηλεόραση αλλά μετράει δεκάδες ρόλους στο θέατρο και στον κινηματογράφο.

Οι θαυμαστές μου

– Αναρωτήθηκατε ποτέ αν κάνατε λάθος επιλογές στην καριέρα σας και τυποποιηθήκατε σε ένα είδος;

– Οχι! Εχω πει μια κουβέντα που θα σου αρέσει πολύ!.. Εχω θαυμαστές από 5 έως 105 ετών!.. Τα Οσκαρ μού τα έχει δώσει το κοινό. Το αγκάλιασμα και το χάιδεμα στην πλάτη από τον κόσμο δεν αναπληρώνονται με τίποτε άλλο.

Η Κατερίνα Γιουλάκη είναι απόφοιτος της Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου με δασκάλους την Παξινού, τον Διαμαντόπουλο, τον Τερζάκη, τον Χουρμούζιο, τον Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο... «Τι να λέμε τώρα...», μονολογεί. «Ημουν σουμπρετοκαρατερίστα. Πριν αποφοιτήσω από τη σχολή είχα κλείσει ήδη να παίξω με τον Ηλιόπουλο και την Αρώνη στο «Ρεξ» στην «Κυρία του κυρίου» των Τσιφόρου - Βασιλειάδη.

– Οπου λέγατε μια φράση: «Κυρία έφερα τη γούνα σας». Ετσι ξεκίνησε η καριέρα σας στη σκηνή;

– Ναι. Με μία ατάκα που την είπα στη Λευκωσία σε τουρνέ. Είχα υπογράψει δύο συμβόλαια στο θέατρο πριν πάρω καν την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Με είχε δει ο Χορν στις εξετάσεις και μου πρότεινε να συνεργαστούμε στο «Ρομανσέρο». Και ύστερα έπαιξα τη μητέρα της Βέρας Ζαβιτσιάνου στην «Εταιρεία θαυμάτων» του Ψαθά, το πρώτο ελληνικό που ανέβασε ο Χορν.

– Διαφέρουν εκείνες οι εποχές του θεάτρου από τη σημερινή;

– Πολύ. Ξεκινούσαμε με μεράκι, αγαπούσαμε το θέατρο, ζούσαμε για το θέατρο, μπήκαμε σιγά σιγά στον κινηματογράφο. Υπήρχε αξιοπρέπεια και αξιολόγηση. Δεν κυριαρχούσε αυτή η υπερπληθώρα του θεάματος. Το κακό έγινε γιατί καταργήθηκε η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Εμείς, για να μπούμε σε μια δραματική σχολή δίναμε εξετάσεις. Στη Σχολή του Εθνικού που φοίτησα, μπήκαμε 12 παιδιά, αποφοιτήσαμε 6. Την μεγάλη καταστροφή την έχει κάνει η τηλεόραση. Το εύκολο χρήμα, η εύκολη προβολή.

– Το λέτε εσείς, που κάνατε καριέρα στην τηλεόραση;

– Βεβαίως. Ηταν όμως διαφορετικά τα σενάρια τότε. Εγραφε ένας Πρετεντέρης, ένας Σακελλάριος, ο Δαλιανίδης... Υστερα από 20 χρόνια ξαναπροβάλλεται το «Ρετιρέ» και είναι ανάμεσα στα πρώτα στη θεαματικότητα.

– Τι το κάνει επίκαιρο κατά τη γνώμη σας;

– Τα ίδια προβλήματα, τότε και τώρα. Τα εργασιακά, η πολυκατοικία... Η ζωή, τα ερωτικά, τα συναισθήματα δεν αλλάζουν. Η αγάπη, η ζήλια, το μίσος, η διεκδίκηση της εξουσίας.

– Οι άνθρωποι όμως αλλάζουν.

– Προς το καλύτερο ή το χειρότερο, αναρωτιέμαι.

– Προς το καλύτερο, θα έλεγα.

– Ναι, ως προς την επικοινωνία, ίσως. Επικοινωνούμε ευκολότερα με τον έξω κόσμο και νομίζουμε ότι έχουμε ξυπνήσει. Αλλά όχι. Ντρέπομαι που ζω σε ένα κράτος το οποίο δεν αναγνωρίζει τους μετανάστες ή τον γάμο των ομοφυλοφίλων. Ηταν καλοί, δηλαδή, οι Αλβανοί όταν δούλευαν στα χωράφια μας κι εμείς αράζαμε στις καφετέριες και παίρναμε τα κοινοτικά προγράμματα και τις επιδοτήσεις;

– Τι σας θυμώνει στην ελληνική κοινωνία;

– Αυτά που σας είπα και με θυμώνει που κάποιοι πολιτικοί θέλουν να κάνουν βήματα και τους δένουν τα χέρια. Ενα κράτος χωρίς πολιτισμό, παιδεία και υγεία, δεν είναι κράτος. Πάσχουμε και στα τρία. Γιατί να μην πληρώνει η Εκκλησία φόρους, για παράδειγμα, όπως εσείς ή εγώ που είμαι συνταξιούχος;

– Είστε υποχρεωμένη να δουλεύετε, αν και συνταξιούχος, για οικονομικούς λόγους, ή δεν μπορείτε να αποχωριστείτε το επάγγελμά σας;

– Μόνο όταν κάτι με ευχαριστεί πραγματικά το κάνω.

– Στην τηλεόραση ενσαρκώνατε μια γυναίκα που ήταν η επιτομή της μικροαστής.

– Α, οι μικροαστοί... Και από την στιγμή που ο μικροαστός θα αποκτήσει σπίτι, καλό μισθό και την αμαξάρα του δεν διανοείται το παιδί του να συναναστραφεί το μαυράκι ή το πακιστανάκι στο σχολείο. Αδύνατον. Δεν φταίνε όμως αυτοί. Ετσι γαλουχήθηκαν από τα συμφέροντα της εκάστοτε πολιτικής εξουσίας. Ας σκεφτούμε μόνο το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει ο μικροαστός για να συνειδητοποιήσουμε ότι τίποτα δεν γίνεται χωρίς πολιτικές αποφάσεις. Πνιγόμαστε μέσα στα μικρά διαμερίσματα, χωρίς καμία αίσθηση ιδιωτικότητας. Ο ένας παρακολουθεί με ακρίβεια τη ζωή του άλλου, τις συνήθειες, την καθημερινότητά του. Κανένας σεβασμός για τον άνθρωπο και τη Φύση. Νομίζετε ότι δεν συνδέονται οι πυρκαγιές με τον τρόπο ζωής μας; Πώς προκύπτουν στα αποκαΐδια οι βιλάρες;

– Πόσο αλλοτριώνεται η ζωή μέσα στα διαμερίσματα;

– Πάρα πολύ. Ευθύνονται για τις κακές σχέσεις, την επιθετικότητα, την απουσία ενδιαφέροντος για τον διπλανό σου. Δεν τους ξέρεις και δεν θέλεις να τους ξέρεις.

– Η πολυκατοικία είναι μικρογραφία της ελληνικής κοινωνίας;

– Βέβαια. Αν μάλιστα καταλάβει και κανένας νεόπλουτος το ρετιρέ της πολυκατοικίας τότε... άστα να πάνε!

– Ζείτε μέσα στην πολυκατοικία;

– Ζω 35 χρόνια εδώ, έγινα και διαχειρίστρια μάλιστα, και για να αλλάξουμε την πόρτα της εισόδου ή το ασανσέρ ή για να αυξήσουμε το αποθεματικό, παίξαμε μπουνιές. Για όποια αλλαγή ήταν αναγκαία και στην οποία έπρεπε να συμμετάσχουν οικονομικά, έδινα μάχη.

– Παρακολουθείτε από κοντά την πολιτική;

– Από μικρή. Μεγάλωσα σε ένα περιβάλλον πολύ δημοκρατικό. Οι γονείς μου ήταν Μικρασιάτες με αδέλφια που ζούσαν στη Γαλλία. Αρχές του '60, ήμουν πολύ νέα ακόμη στο θέατρο, μου ζήτησαν να υπογράψω για την αποφυλάκιση του Γλέζου. Το κείμενο μου το είχε στείλει ο Αλεξανδράκης. Ηταν η πρώτη μου πολιτική ενέργεια.

Οι σχέσεις είναι ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσατε...

– Τι σας ενοχλεί στο θέατρο σήμερα;

- Φιλίες δεν υπάρχουν. Οι σχέσεις είναι ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσατε. Και η υπερπληθώρα θιάσων έχει δημιουργήσει «μαγαζάκια». Ο Χορν ή ο Ηλιόπουλος δεν θα 'παιρναν ποτέ έναν ηθοποιό για το ρόλο επειδή απλώς και μόνο κάποιος τους είχε μιλήσει ή ήταν συγγενής τους ή «δικός τους άνθρωπος».

– Πιστεύετε ότι υπάρχουν ηθοποιοί «παλαιάς κοπής»;

- Οχι. Πιστεύω στο ταλέντο του ηθοποιού. Τι θα πει «παλαιά κοπή»; Δεν νομίζω ότι οι εμπειρίες των νέων ηθοποιών μετριούνται με τις δικές μας. Τα μπουντέλια (θεμέλια), που έλεγε ο Ρίζος, είμαστε εμείς.

– Εξελίσσεστε στον χρόνο;

- Βεβαίως. Τώρα νιώθω καλύτερη ηθοποιός.

– Τι σας έχει προσφέρει το θέατρο;

- Πολλές χαρές. Και με έκανε καλύτερο άνθρωπο. Δεν βγήκα στο θέατρο για βιοποριστικούς λόγους. Ελεγα πολύ συχνά τα «όχι» μου.

– Τα «όχι» στο θέατρο βοηθάνε περισσότερο από τα «ναι»;

- Ναι. Πάντα. Είναι σαν τον εραστή. Οσο του λες όχι σε θέλει. Πολλές φορές το όχι είναι πιο ακριβό από το ναι.

– Τηλεόραση γιατί κάνατε;

- Το άγνωστο. Το μέσον που υποσχόταν ότι θα με γνωρίσει όλη η Ελλάδα.

– Ετσι κι έγινε;

- Ναι. Κατέβαζα ρολά με την «Κοκορόμυαλη». Εχω κάνει, πιστεύω, καλή και διαχρονική τηλεόραση.

– Τι σας έδεσε με την «Κοκορόμυαλη»;

- Ο τύπος αυτής της γυναίκας που έλεγε αλήθειες μέσα από χιούμορ.

– Τυποποιηθήκατε ερμηνευτικά;

- Είμαι ατίθασο παιδί! Δεν μπαίνω σε στεγανά.

– Τι σας έπεισε να εμφανιστείτε στον «Διαχειριστή»; Γνωρίζατε τον σκηνοθέτη Περικλή Χούρσογλου;

- Οχι. Καλή του ώρα όμως, ο Χούρσογλου, με θυμήθηκε. Μου έφερε το σενάριο, το διάβασα και είπα θα παίξω αυτόν το ρόλο της κωλοπετσωμένης μάνας. Εχει ενδιαφέρον.

– Σας λείπει το θέατρο;

- Ζω και χωρίς το θέατρο. Εδώ ζω χωρίς τον άντρα μου.

«Σεβόμουν το θέατρο και αυτό με σεβόταν»

Από τους δεκάδες θεατρικούς και κινηματογραφικούς ρόλους που έχει ερμηνεύσει η Κατερίνα Γιουλάκη (στο σινεμά μετράει 46) ξεχωρίζει χωρίς πολλή σκέψη έναν: «Μια Ιταλίδα απ' την Κυψέλη». «Σε αυτήν την παράσταση συνάντησα τον άντρα μου. Ηταν το '68 και ήρθε στα καμαρίνια να με συγχαρεί. Αυτό ήταν. Υστερα από λίγους μήνες παντρευτήκαμε και μείναμε 36 χρόνια μαζί».

Η επιθεώρηση είναι ένα είδος που υπηρέτησε όχι μόνο με συνέπεια, αλλά και με κέφι: «Περνούσα καλά γιατί δεν έπεσα στην εποχή με το βεντετιλίκι που αντικαθιστούσε η μία τις φωτογραφίες της άλλης κι έπαιρνε η μία το φουστάνι της άλλης. Η επιθεώρηση είναι ένα μεγάλο σχολειό. Από ένα κείμενο μικρό 6, 7, 10 σελίδων πρέπει να αρπάξεις το κοινό, να το κάνεις να σε παρακολουθήσει. Αυτοσκηνοθετείσαι και αυτοσχεδιάζεις. Εδώ, μετράει η προσωπικότητα του ηθοποιού, η μαγκιά και η δεξιοτεχνία του να πετάξει το μπαλάκι στην πλατεία, να το πάρει το κοινό και να το ξαναπετάξει. Στην επιθεώρηση παίζεις με την πλατεία. Ο κόσμος της δεν έχει περισσότερες απαιτήσεις από αυτό που θα δει. Ξέρει τι θα δει. Με την οικονομική κρίση άρχισε να υποβαθμίζεται το θέαμα και μαζί το είδος».

Η επιθεώρηση είναι ένα μεγάλο σχολειό. Από ένα κείμενο μικρό πρέπει να αρπάξεις το κοινό, να το κάνεις να σε παρακολουθήσει.

Αλλά η Κατερίνα Γιουλάκη δεν χωρίζει το θέατρο σε «κατηγορίες». Συνοψίζει τη σχέση της μαζί του με ευθύτητα και γενναιοδωρία: «Το αγάπησα και με αγάπησε. Δεν το πρόδωσα δεν με πρόδωσε. Το σεβόμουν και με σεβόταν».

Τον ρόλο μιας «κλασικής» Ελληνίδας μητέρας, μειλίχιας και καταπιεστικής, ερμηνεύει η Κατερίνα Γιουλάκη στον «Διαχειριστή» του Περικλή Χούρσογλου. Ο σκηνοθέτης υποδύεται και τον γιο.

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι δύο βραχονησίδες, Μεγάλη και Μικρή Ιμια, κοντά στην Κάλυμνο.

Το παρασκήνιο της κρίσης των Ιμίων

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΕΛΛΙΣ - ΜΙΧΑΛΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ
Ιμια: Τα απόρρητα τηλεγραφήματα των Αμερικανών
εκδ. Α.Α. Λιβάνη

Του **ΙΩΑΝΝΗ Μ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ***

Ενα ιστορικό ντοκουμέντο που καταγράφει λεπτό προς λεπτό τα γεγονότα και την παρέμβαση της αμερικανικής πλευράς

Το βιβλίο του Αθ. Ελλις και του Μιχ. Ιγνατίου θα αποτελέσει ανεκτίμητο στοιχείο για τον ιστορικό του μέλλοντος.

Πρόσφατα κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Λιβάνη ένα πολύ ενδιαφέρον βιβλίο. Πρόκειται για ένα ιστορικό ντοκουμέντο που καταγράφει λεπτό προς λεπτό την κρίση στα Ιμια. Δύο διακεκριμένοι δημοσιογράφοι, οι Αθανάσιος Ελλις και Μιχάλης Ιγνατίου, γνώστες της αμερικανικής πολιτικής, παραθέτουν τα τηλεγραφήματα που αντηλλάγησαν μεταξύ των πρεσβειών των ΗΠΑ στην Αθήνα και Αγκυρα προς το State Department αλλά και προς πολλές άλλες αμερικανικές υπηρεσίες. Το βιβλίο εμπλουτίζεται ακόμη με τις συνομιλίες των συγγραφέων με αρμόδια πρόσωπα, υπεύθυνα για τον χειρισμό του θέματος τόσο από ελληνικής όσο και από αμερικανικής πλευράς. Για να κατανοήσει όμως κανείς τα γεγονότα της περιόδου εκείνης πρέπει να ανατρέξει στο ιστορικό της κρίσης.

Στις 25 Δεκεμβρίου 1995 ένα τουρκικό εμπορικό πλοίο προσάραξε σε μία από τις δύο βραχονησίδες Ιμια, που είναι κοντά στην Κάλυμνο. Ο Τούρκος πλοίαρχος αρνήθηκε βοήθεια από ελληνικό ρυμουλκό, υποστηρίζοντας ότι βρισκόταν σε τουρκικό νησί και κατά συνέπεια αρμόδιες για την προσφορά βοήθειας ήταν οι τουρκικές αρχές.

Λάθος αξιολόγηση

Είναι προφανές ότι οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δεν αξιολόγησαν όπως θα έπρεπε τη δήλωση εκείνη, ενώ θα έπρεπε να αντιληφθούν ότι το γεγονός της προσάραξης είχε μεθοδευτεί από τις τουρκικές αρχές, οι οποίες κάτι σοβαρό προετοίμαζαν για την περιοχή. Αυτή η αδυναμία της ελληνικής πλευράς αποτελεί και την απαρχή του δράματος.

Λίγες μέρες αργότερα -στις 29 Δεκεμβρίου- το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών σε διακοίνωση προς την ελληνική πλευρά αναφέρει ότι οι δύο νησίδες ανήκουν στην Τουρκία. Στη δήλωση αυτή ο τότε δήμαρχος Καλύμνου Δημ. Διακομιχάλης αντέδρασε και στις 25 Ιανουαρίου 1996, συνοδευόμενος από τον αστυνομικό διευθυντή του νησιού, μετέβη στα Ιμια και ύψωσε την ελληνική σημαία. Το ερώτημα το οποίο πλανάται είναι αν ο Διακομιχάλης -που ήταν σημαντικό στέλεχος του ΠΑΣΟΚ- πήρε αυτή την πρωτοβουλία μόνος του ή ήταν κατόπιν συνεννοήσεως με κυβερνητικό στέλεχος. Προσωπικά εκτιμώ ότι ο Διακομιχάλης δεν θα επιχειρούσε μια τέτοια ενέργεια, αν δεν είχε το πράσινο φως από την κυβέρνηση.

Στη συνέχεια δύο Τούρκοι δημοσιογράφοι μετέβησαν με ελικόπτερο στη βραχονησίδα, υπέστειλαν την ελληνική σημαία και ύψωσαν την τουρκική. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρωθυπουργός της Τουρκίας Τανσού Τσιλέρ δηλώνει πριν από την ενέργεια αυτή ότι «την επόμενη μέρα η ελληνική σημαία θα έχει κατέβει από τα Ιμια». Με εντολή του υπουργού Εθνικής Αμυνας Γερ. Αρσένη, στις 28 Ιανουαρίου 1996, πλοίο του Π.Ν. κατεβάζει την τουρκική σημαία και υψώνει την ελληνική, ενώ μονάδα βατραχανθρώπων αποβιβάζεται στη Μεγάλη Ιμια.

Με τηλεοπτικές κάμερες

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι ο Αρχηγός ΓΕΣ αρνήθηκε να διαθέσει, παρά την εντολή του Α/ΓΕΕΘΑ, Ειδικές Δυνάμεις. Και γι' αυτό τον λόγο χρησιμοποιήθηκαν βατραχάνθρωποι. Παράλληλα, η έξοδος του Στόλου από τον Ναύσταθμο κατά τρόπο θεαματικό με παρούσες τις τηλεοπτικές κάμερες, στρατικοποίησε και ουσιαστικά κλιμάκωσε την κρίση.

Δεν γνωρίζω ποιος ευθύνεται για όλες αυτές τις ενέργειες. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι Αρχηγός ΓΕΕΘΑ είχε τοποθετηθεί ο ναύαρχος Λυμπέρης, ο οποίος ενώ είχε αποστρατευθεί, επαναφέρθηκε στην ενέργεια και τοποθετήθηκε σ' αυτή την κορυφαία θέση. Επρόκειτο για καθαρά κομματική επιλογή, δοθέντος ότι ο Λυμπέρης ήταν ενεργό στέλεχος του ΠΑΣΟΚ.

Η συνέχεια είναι γνωστή. Στις 31 Ιανουαρίου λίγο μετά τα μεσάνυχτα τουρκικές δυνάμεις αποβιβάζονται στην αφύλακτη Μικρή Ιμια. Τα ξημερώματα της ίδιας ημέρας το ελικόπτερο του Π.Ν. που απογειώθηκε από τη φρεγάτα «Ναυαρίνο», για να διαπιστώσει αν υπήρχαν Τούρκοι στρατιώτες στη Μικρή Ιμια, κατέπεσε και τα τρία μέλη του πληρώματός του (υποπλοίαρχος Χριστόδουλος Καραθανάσης, υποπλοίαρχος Παναγιώτης Βλαχάκος και αρχικελευστής Εκτορας Γιαλοψός) σκοτώθηκαν. Για τα αίτια της πτώσεως του ελικοπτέρου έχουν αναπτυχθεί δύο απόψεις, τελείως αντίθετες μεταξύ τους. Δεν επιθυμώ να τις σχολιάσω.

Οπως αντιλαμβάνεται κανείς βρισκόμασταν μπροστά στην κορύφωση της κρίσεως, η οποία υπήρχε ο κίνδυνος να οδηγήσει τις δύο χώρες σε πολεμικές επιχειρήσεις.

Καχυποψία

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η πρωθυπουργός της Τουρκίας Τανσού Τσιλέρ ήθελε να ωθήσει τα πράγματα στα άκρα, διότι έτσι πίστευε ότι αυξάνεται το κύρος της, στη δε Ελλάδα ο Κ. Σημίτης είναι λίγες μέρες πρωθυπουργός (ορκίσθηκε στις 22 Ιανουαρίου) και ήταν έντονα καχύποπτος προς τα πρόσωπα εκείνα που είχαν τοποθετηθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση σε καίριες θέσεις (Βασιλικόπουλος, διοικητής ΕΥΠ, Λυμπέρης, Αρχηγός ΓΕΕΘΑ, Κουρής, υφυπουργός Εθνικής Αμυνας), διότι φοβόταν μήπως του στήσουν παγίδες τις δύσκολες και κρίσιμες εκείνες ώρες.

Παράλληλα η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των υπουργείων Εθν. Αμυνας και Εξωτερικών ολοκληρώνει την εικόνα. Τότε εκδηλώθηκε η παρέμβαση του ίδιου του προέδρου των ΗΠΑ Β. Clinton προς τους πρωθυπουργούς της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Το βιβλίο τελειώνει με την επιτευχθείσα συμφωνία για να αποφευχθεί η σύρραξη των δύο χωρών που περιελάμβανε τρία σημεία: αποχώρηση στρατιωτικών δυνάμεων, απομάκρυνση των σημαιών και αποχώρηση όλων των πλοίων. Οι συνέπειες της συμφωνίας αυτής χρήζουν μιας μεγάλης μελέτης, που όμως εκφεύγει από το αντικείμενο του βιβλίου.

Εν κατακλείδι το βιβλίο αυτό πρέπει να διαβαστεί απ' όλους εκείνους που ενδιαφέρονται για τη σύγχρονη ιστορία του τόπου μας και παράλληλα είναι βέβαιον ότι θα αποτελέσει ένα ανεκτίμητο στοιχείο για τον ιστορικό του μέλλοντος.

* Ο κ. Ιωάννης Μ. Βαρβιτσιώτης είναι πρόεδρος του Ινστιτούτου Δημοκρατίας «Κωνσταντίνος Καραμανλής» και πρώην υπουργός.

Πρώτα σε πωλήσεις

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

Αυτήν την εβδομάδα		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Γιατί το Βυζάντιο, της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ, (Ελληνικά Γράμματα).** Ενα απόσταγμα από τη διδασκαλία της, ένα βιβλίο που εξηγεί το «γιατί» της βυζαντινής πολιτικής εμβέλειας.	18
2.	**Το απόλυτο κραχ, του Ιγνάσιο Ραμονέ, μετ. Κάτια Σαμπαθιανάκη (Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου).** Ενα εμπεριστατωμένο βιβλίο για τα στοιχεία που ευνόησαν την έκρηξη της κρίσης.	5
3.	**Logicomix, των Απ. Δοξιάδη, Χρ. Παπαδημητρίου (Ικαρος).** Ενα μυθιστόρημα σε μορφή κόμικ για την ιστορία της λογικής.	39
4.	**Ετυμολογικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, του Γ. Μπαμπινιώτη (Κέντρο Λεξικολογίας).** Ποιες είναι οι ρίζες των λέξεων;	11
5.	**Το άνοιγμα στο επερχόμενο και το αίνιγμα της τέχνης, του Κώστα Αξελού (Νεφέλη).** Η ομιλία του τον περασμένο Απρίλιο στη Θεσσαλονίκη, για τη λέξη και την έννοια της τέχνης.	1
6.	**Βρετανική πολιτική και αντιστασιακά κινήματα στην Ελλάδα, του David Wallacr, μετ. Πέτρος Μακρής Στάικος (Ωκεανίδα).** Η απόρρητη έκθεση του απεσταλμένου του Foreign Office στην Ελλάδα το 1943.	8
7.	**Ο Πέρσι Τζάκσον και η κλοπή της αστραπής, του Rick Riordan (εκδ. Πάπυρος).** Η νέα αγαπημένη σειρά για νέους με πρωταγωνιστή ένα 12χρονο που πάσχει από δυσλεξία.	3
8.	**Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο, γονείς θέλουν, του Νίκου Σιδέρη (Μεταίχμιο).** Ενας επιστημονικός οδηγός για τις σχέσεις γονέων και παιδιών.	43
9.	**Ανήκουστος βλάβη, του Ντέιβιντ Λοτζ, μετ. Εφη Τσιρώνη (Χαρλένικ Ελλάς).** Ενας γλωσσολόγος αρχίζει να χάνει την ακοή του, ένα μυθιστόρημα συμφιλίωσης με τα γηρατειά.	1
10.	**Συντηρητισμός και ριζοσπαστική δεξιά, του Τζον Βάις (Θύραθεν).** Ενα παραμελημένο θέμα: η ιστορία του συντηρητισμού στην Ευρώπη.	2

Ενας πάπυρος θαμμένος σ' έναν τάφο στο Λούξορ και ογδόντα τέσσερα λυμένα προβλήματα.

Μια προσέγγιση των διαδρομών της τέχνης στη διαδρομή του χρόνου.

Λογοτεχνία

Αυτήν την εβδομάδα		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Να βλέπεις στον έρωτα, του Χόρχε Μπουκάι, μετ. Μαρία Μπεζεντάκου (opera).** Ενα περίεργο διαδικτυακό τρίο μεταξύ δύο ψυχολόγων κι ενός λαθραναγνώστη των e-mail.	9
2.	**Το χαμένο σύμβολο, του Νταν Μπράουν, μετ. Χρήστος Καψάλης (Λιβάνης).** Ενα μυστήριο πίσω από κώδικες και σύμβολα που καλείται πάλι να λύσει ο καθηγητής Ρόμπερτ Λάνγκτον.	18
3.	**Αχμές, ο γιος του φεγγαριού, του Τεύκρου Μιχαηλίδη (Πόλις).** Ενας πάπυρος θαμμένος στο Λούξορ της Αιγύπτου, το πρώτο μαθηματικό κείμενο στην Ιστορία.	8
4.	**Ιμαρέτ, του Γιάννη Καλπούζου (Μεταίχμιο).** Τούρκοι και Ελληνες στην Αρτα στα μέσα του 19ου αιώνα. Βραβείο Αναγνωστών.	6
5.	**Φωτιές του Ιούδα, στάχτες του Οιδίποδα, της Ρέας Γαλανάκη (Καστανιώτης).** Το «άβατον» των σύγχρονων κοινωνιών, με φόντο ένα ορεινό χωριό της Κρήτης το 2000 κι έναν παλιό μύθο.	13
6.	**Το Μουσείο της Αθωότητας, του Ορχάν Παμούκ, μετ. Στέλλα Βρεττού (Ωκεανίδα).** Το πιο ογκώδες και πιο φιλόδοξο μυθιστόρημα του Τούρκου νομπελίστα.	8
7.	**Συνομιλίες με τον καθηγητή Υ, του Λουί Φερντινάν Σελίν, μετ. Σεσίλ Ιγγλέση-Μαργέλλου (Εστία).** Ενα κείμενο θηριώδους σαρκασμού όπου ο Σελίν ξεκαθαρίζει τους λογαριασμούς του με τον χώρο του βιβλίου.	4
8.	**Ο χρόνος πάλι, της Σώτης Τριανταφύλλου (Πατάκης).** Μια δημόσια ματιά προς τα πίσω. Στα παιδικά χρόνια και τις εκκρεμότητες.	15
9.	**Ο φύλακας στη σίκαλη, του Τζ. Ντ. Σάλιντζερ, μετ. Τζένη Μαστοράκη (Επίκουρος).** Το κλασικό πλέον βιβλίο που εξακολουθεί να έχει αναγνώστες.	4
10.	**Πατρίδα από βαμβάκι, της Ελενας Χουζούρη (Κέδρος).** Οι Ελληνες της Τασκένδης μετά τον Εμφύλιο.	7

Η Κρήτη της Αναγέννησης και η Κρήτη του σήμερα σ' ένα μυθιστόρημα.

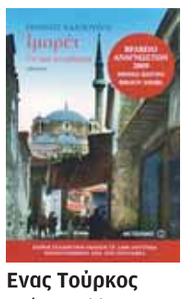

Ενας Τούρκος κι ένας Ελληνας γεννιούνται την ίδια νύχτα στην Αρτα του 1854.

Τα εμβληματικά μνημεία της Πόλης κυριαρχούν στις φωτογραφίες του Αρά Γκιουλέρ.

Η «Κ» προτείνει

Στην Πόλη, φωτογραφίες Αρά Γκιουλέρ, κείμενο Ορχάν Παμούκ (Ολκός). Ενα διαφορετικό φωτογραφικό ταξίδι στην Πόλη σε διάστημα 40 χρόνων, μέσα από τον φακό του Αρμένιου φωτογράφου Αρά Γκιουλέρ, που χαρακτηρίστηκε «το μάτι της Πόλης» και εστιάζει στα πρόσωπα και στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο Ορχάν Παμούκ ξεφυλλίζει τις φωτογραφίες και αφηγείται τις δικές του διαδρομές στην Κωνσταντινούπολη.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνώστης** (Πυραινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3), **Πρωτοπορία** (Γεροκωστοπούλου 31-33, Πάτρα), **fnac** (καταστήματα Αμαρουσίου και Γλυφάδας).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια:
ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ

Νέες εκδόσεις

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

MAURICE ATTIA
Η κόκκινη Μασσαλία
μετ. Ρίτα Κολαΐτη
εκδ. Πόλις
σελ. 548

Ο πόλεμος της Αλγερίας τελείωσε. Πέντε χρόνια μετά, ο αστυνόμος Πάκο Μαρτίνεθ και η Ιρέν συνεχίζουν τη ζωή τους. Εκείνος στη Μασσαλία, εκείνη στην Αιξ-αν-Προβάνς. Ενας νεκρός στη φοιτητική εστία θα φέρει τον Πάκο και τον συνεργάτη του Κουπιγκιάν κοντά στους φοιτητές και τις πολιτικές ανησυχίες τους. Ο κόσμος των αριστεριστών κάθε απόχρωσης ασφυκτιά κάτω από το γκωλικό καθεστώς. Η αστυνομική έρευνα δεν καταλήγει όμως πουθενά και οι θάνατοι διαδέχονται ο ένας τον άλλον.

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΚΟΡΗΣ (επιμ.)
Εισαγωγή στην ποίηση του Ρίτσου
εκδ. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
σελ. 440

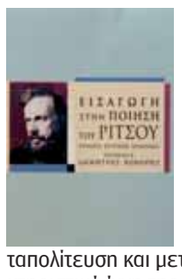

Η κριτική πρόσληψη του Γιάννη Ρίτσου είναι σύνθετη, όπως σύνθετη ήταν και η ποιητική του πορεία. Σε ορισμένες πτυχές του έργου του, ο Ρίτσος είναι κραυγαλέα πολιτικός, σε άλλες είναι βαθιά υπαρξιακός, ενίοτε μεταφυσικός και κατά κανόνα, γόνιμα νεωτερικός. Το κριτικό τοπίο ως προς την ποίηση του Ρίτσου ήταν ήδη ενδιαφέρον από την εποχή του Μεσοπολέμου, αλλά εμπλουτίστηκε από τη Μεταπολίτευση και μετά. Ο τόμος περιέχει χαρακτηριστικά ίχνη της κριτικής αυτής πορείας.

ΓΛΩΣΣΑ

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ - ΚΡΗΤΙΚΟΥ
Ελληνικά με χειρονομίες και εκφράσεις
εικον. Λευτέρης Βλαχάκης
εκδ. Ελληνικά Γράμματα
σελ. 94

Το βιβλίο αποτελεί εγχειρίδιο χρήσιμο σε όσους διδάσκουν και σε όσους μαθαίνουν τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα. Αξιοποιώντας το υλικό που συγκεντρώνει το βιβλίο «Επικοινωνώ στα ελληνικά - Εννοιολογικό λεξικό χειρονομιών και εκφράσεων» (Ελληνικά Γράμματα, 2008), η συγγραφέας προτείνει μια σειρά ασκήσεων οι οποίες βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να εμπεδώσουν τη σημασία των χειρονομιών και των εκφράσεων που χρησιμοποιούν οι Ελληνες σε διάφορες περιστάσεις επικοινωνίας.

ΑΡΧΕΙΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΖΙΒΑΡΑ
Βενετοκρατούμενη Ζάκυνθος 1588-1594
Η νομή και η διαχείριση της εξουσίας από το Συμβούλιο των 150
εκδ. Ενάλιος
σελ. 710

Η Ζάκυνθος, κτήση βενετσιάνικη από το 1484, οργανώθηκε σύμφωνα με το πρότυπο της κοινοτικής οργάνωσης και τον θεσμό των αστικών συμβουλίων που εφαρμοζόταν και στις άλλες βενετοκρατούμενες περιοχές. Η εργασία στηρίζεται στα πρακτικά του Συμβουλίου των 150 ετών, 1588-1594, σώμα το οποίο εκλεγόταν κάθε χρόνο από το Γενικό Συμβούλιο των πολιτών. Τα στοιχεία εντοπίστηκαν στο Ιστορικό Αρχείο της Κέρκυρας. Παρουσιάζονται η λειτουργία του Συμβουλίου, τα προβλήματα της Κοινότητας και οι προσπάθειες επίλυσής τους, η εικόνα της πόλης και η εμπορική της δραστηριότητα. Τα ονόματα όλων των μελών του Συμβουλίου, πρωταγωνιστών στη διαχείριση της εξουσίας και συντελεστών στη διαμόρφωση μιας αριστοκρατικής συνείδησης στην Κοινότητα Ζακύνθου, προβάλλουν μέσα από τα φύλλα του αρχειακού τεκμηρίου μαζί με τα ονόματα όλων των αποκλεισμένων και ωστόσο μελών του Γενικού Συμβουλίου.

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

PETER GAY
Το κόμμα της ανθρωπότητας
μετ. Θεοχάρης Αναγνωστόπουλος
εκδ. Θύραθεν
σελ. 325

Ο συγγραφέας διαλύει παλιούς μύθους και αποσαφηνίζει τον ιστορικό ρόλο, τις διαχρονικές αξίες και το πνεύμα του Διαφωτισμού. Αντιτάσσεται στον μεταμοντέρνο λόγο που θεωρεί τον Διαφωτισμό πρόδρομο των ολοκληρωτισμών του 20ού αιώνα και τονίζει ότι ο ορθολογισμός του Διαφωτισμού δεν σημαίνει αφελή εμπιστοσύνη στην παντοδυναμία του ορθού λόγου, αλλά πίστη στο κριτικό πνεύμα.

ΝΟΜΙΚΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ.-Π. ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ
Θεσμοί κοινωνικής πολιτικής και προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων σε διεθνές και εθνικό επίπεδο
εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη
σελ. 262

Η μελέτη παρουσιάζει τα βασικά θέματα θεσμικής οργάνωσης των συστημάτων κοινωνικής προστασίας από τη σκοπιά της προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων. Εξετάζει την ιστορικότητα της οικοδόμησης του κράτους πρόνοιας, τη διεθνή προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων και την αντιμετώπισή τους από το Κοινοτικό Δίκαιο. Διερευνά επίσης τα κύρια θεσμικά πρότυπα του κράτους πρόνοιας: το φιλελεύθερο αγγλοσαξονικό, το κρατικοκορπορατιστικό κεντροευρωπαϊκό και το σοσιαλδημοκρατικό σκανδιναβικό καθώς επίσης και τη σοβαρή κρίση τους. Τέλος αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού συστήματος κοινωνικής προστασίας και τις κύριες παθογένειές του.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«Κ»
τεύχος 19
εκδ. Αλεξάνδρεια

Με αφορμή τη συμπλήρωση των δέκα χρόνων από τον θάνατό του, το 1999, το περιοδικό «Κ» δημοσιεύει πολυσέλιδο αφιέρωμα στον ποιητή και κριτικό Σπύρο Τσακνιά. Γράφουν για την προσωπικότητα και το έργο του οι Αλεξάνδρα Δεληγιώργη, Αλέξης Ζήρας, Γ.Δ. Παγανός, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Χριστόφορος Μπλιώνης, Τάσος Καλούτσας, Λουκάς Κούσουλας και Εύη Τσακνιά. Στο ίδιο τεύχος περιλαμβάνεται αφιέρωμα και στον πρόσφατα χαμένο κριτικό της λογοτεχνίας Αλεξ. Αργυρίου (1921-2009).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ.Π.Χ.

Με τον χαμό ενός γονέα χάνεται ο κόσμος μας

Ο Τζορτζ Πελεκάνος, Ελληνοαμερικανός πολυβραβευμένος συγγραφέας, μιλά για το νέο του βιβλίο και τη σχέση πατέρα - γιου

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

Καθόμαστε με τον Τζορτζ Πελεκάνος στην αυλή του ιστορικού ξενοδοχείου Κορονάδο στο Σαν Ντιέγκο της Καλιφόρνιας. Ο γνωστός συγγραφέας είναι το τιμώμενο πρόσωπο στο συνέδριο της ελληνοαμερικανικής οργάνωσης «Leadership 100» που διοργανώνεται στην πόλη. Κάθε τόσο η συζήτησή μας διακόπτεται από τις χαμηλές πτήσεις των αμερικανικών μαχητικών που προσγειώνονται στη γειτονική στρατιωτική βάση, όπου έχει γυριστεί και η ταινία «Τοπ Γκαν». Η λιακάδα κάνει τα κύματα του ωκεανού να γυαλίζουν εκτυφλωτικά, πριν συνθλιβούν στην τεράστια παραλία. Ειρωνεία της τύχης.

Το πιο πρόσφατο εγχείρημά του είναι το σενάριο για μια νέα τηλεοπτική σειρά – ντοκιμαντέρ για τις μεγάλες μάχες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου που έγιναν στο Ειρηνικό, με παραγωγούς τον Στίβεν Σπίλμπεργκ και τον Τομ Χανκς. Σε κάποιες από αυτές διακρίθηκε και ο πατέρας του, Πιτ Πελεκάνος, που γεννήθηκε στη Σπάρτη, ξενιτεύτηκε παλικάρι και ανδρώθηκε στο μέτωπο ως Αμερικανός πεζοναύτης. Ο γιος του κουβαλάει πάντα το παράσημό του αλλά και την ανάμνηση του γονιού του, που έφυγε από τη ζωή πριν από μερικούς μήνες.

> *«Σε όποια ηλικία και αν βρίσκεσαι, η ιδέα ότι μπορεί να γυρίσεις μια ημέρα στο σπίτι των γονιών σου είναι μια τεράστια παρηγοριά».*

Ο Τζορτζ Πελεκάνος, στα μυθιστορήματά του και στο σενάριο της πολυβραβευμένης τηλεοπτικής σειράς του HBO «The Wire» (φωτογραφία), γράφει για τον πόλεμο που μαίνεται στα γκέτο με θύματα μαύρους, Λατίνους και Ασιάτες εφήβους και εμπόρους ναρκωτικών και όπλων.

Ο Πελεκάνος, στα μυθιστορήματά του και στα σενάρια της πολυβραβευμένης τηλεοπτικής σειράς «The Wire», πάντα γράφει για τον πόλεμο, κηρυγμένο ή ακήρυχτο. Αυτόν που μαίνεται στα γκέτο, έχει θύματα μαύρους, Λατίνους και Ασιάτες εφήβους, εμπόρους ναρκωτικών και όπλων, σε μια παρηκμασμένη Ουάσιγκτον λίγα μέτρα μακριά από το Καπιτώλιο και τον Λευκό Οίκο. Ο ρεαλισμός, που πολλές φορές συμβαδίζει με απέραντη τρυφερότητα και ανθρωπιά, έκανε τον πρόεδρο Ομπάμα να στείλει μια προσωπική επιστολή στον Πελεκάνο εκφράζοντάς του τον θαυμασμό του. Ο Στίβεν Κινγκ, τον χαρακτήρισε πρόσφατα τον μεγαλύτερο εν ζωή συγγραφέα αστυνομικής λογοτεχνίας στις ΗΠΑ. Στο τελευταίο του βιβλίο «The Way Home» δεν πρωταγωνιστούν οι συνήθεις «ύποπτοι» Νικ Στέφανος και Ντέρεκ Στρέιντζ. Ο ήρωας έχει την πραγματική ηλικία του γιου του Πελεκάνου. Είναι ένας 19χρονος που προσπαθεί να βρει τον δρόμο του στη ζωή. Το ίδιο προσπαθεί να κάνει και ο πενηντάρης συγγραφέας που ομολογεί ότι βρίσκεται σε ένα περίεργο ηλικιακό σταυροδρόμι: θρηνεί ακόμα τον πατέρα του και βλέπει τον γιο του να γίνεται άντρας, σε μια κοινωνία βίαιη και αλλοτριωμένη.

Αυτή η παντοτινή ιστορία, η σχέση πατέρα - γιου, τον έκανε κατά τη διάρκεια της συνέντευξης να δακρύσει, να γελάσει, να μιλήσει από καρδιάς με λόγια φορτισμένα και αληθινά, σαν τα βιβλία του. «Εχασα τον πατέρα μου πέρυσι τον Μάιο. Αυτή η σειρά, για τα γεγονότα τα οποία είχε ζήσει από πρώτο χέρι, είναι φόρος τιμής σε εκείνον. Εφυγε στα 87 του, πλήρης ημερών. Τα τελευταία δέκα χρόνια ήταν καθηλωμένος σε αναπηρική καρέκλα εξαιτίας ενός εγκεφαλικού, δεν μπορούσε να διαβάσει και να γράψει. Πήγαινα συχνά να του κάνω παρέα, βλέπαμε μαζί ταινίες. Νόμιζα ότι ήμουν προετοιμασμένος για τον επικείμενο θάνατό του. Τι πλάνη! Με τον χαμό ενός γονιού, κάτι περίεργο συμβαίνει στην ψυχή μας. Μια βίαιη ανακατάταξη του κόσμου μας. Βλέπω τον πατέρα μου στον ύπνο μου κάθε βράδυ και η σκέψη ότι δεν θα του ξαναμιλήσω ποτέ πια με διαλύει. Σε όποια ηλικία και αν βρίσκεσαι, η ιδέα ότι μπορεί να γυρίσεις μια ημέρα στο σπίτι των γονιών σου είναι μια τεράστια παρηγοριά».

Ο Πιτ Πελεκάνος γύρισε στην Ουάσιγκτον μετά τον πόλεμο και άνοιξε ένα εστιατόριο, όπου ο γιος του άρχισε να δουλεύει σε ηλικία 11 ετών: «Τότε ήμουν ένας πιτσιρίκος που δεν είχε συναίσθηση ποιους συναναστρέφεται, σήμερα όμως καταλαβαίνω ότι ζούσα στο μεταίχμιο δύο διαφορετικών κόσμων.

Στο ντάινερς του πατέρα μου δούλευαν μαύροι υπάλληλοι, αλλά είχαμε λευκούς πελάτες. Ταυτιζόμουν με τους μαύρους παρά με τους κοστουμαρισμένους που έρχονταν για να φάνε. Παίζαμε μπάσκετ με τα παιδιά, πήγαινα στα πάρτι τους, αγάπησα τη μουσική τους, μιλούσα τη γλώσσα τους. Ολα αυτά εγγράφηκαν μέσα μου. Στα βιβλία μου δεν αναφέρομαι στους απόκληρους, τους μη προνομιούχους αυτής της κοινωνίας, ως μακρινός παρατηρητής. Οταν ξεκίνησα να γράφω, κάποιοι με ρωτούσαν γιατί, αν και είμαι από την Ουάσιγκτον, δεν εστιάζω την πλοκή στο Καπιτώλιο και στον Λευκό Οίκο, στα λόμπι και στα παιχνίδια εξουσίας. Μα δεν έχω πατήσει ποτέ το πόδι μου εκεί, πώς θα γράψω γι' αυτά;».

«Η ιστορία μου...»

«Ελληνική ταυτότητα είναι η μάνα μου και ο πατέρας μου. Η ιστορία μου. Είμαι ένας ευτυχής Ελληνοαμερικανός με μια ξανθιά γαλανομάτα Αμερικανίδα σύζυγο και τρία έγχρωμα παιδιά. Από τότε που ήταν μωρά πηγαίναμε στην Αγία Σοφία, τον ορθόδοξο ναό της Ουάσιγκτον και τους έλεγα: "Μια ημέρα εγώ και η μαμά σας δεν θα είμαστε πια εδώ. Αν θέλετε να αισθάνεστε δίπλα μας, θα έρχεστε στην εκκλησία. Θα είσαστε μέρος της ελληνοαμερικανικής κοινότητας, αυτοί οι άνθρωποι θα είναι η ευρύτερη οικογένειά σας. Η εκκλησία θα είναι η ελληνική πόλη σας, όπου πάντα θα υπάρχει κάποιος να σας φροντίσει και να σας ακούσει...».

Βίαιη και άδικη η Αμερική σήμερα

Αντί για τον λαμπερό κόσμο της αμερικανικής πολιτικής, ο Πελεκάνος επέλεξε το σκοτεινό σύμπαν του υποκόσμου, χειρίστηκε τη νέγρικη αργκό στα δάχτυλα, μπολιασμένος από την μαύρη κουλτούρα και τη μουσική. Αλλωστε, όταν μεγάλωνε, οι Ελληνες μετανάστες δεν θεωρούνταν ακριβώς λευκοί από πολλούς Αμερικανούς, αλλά κάτι ενδιάμεσο στην «φυλετική» κλίμακα αξιών. Τόσο στο «The Wire» όσο και στα βιβλία του, έχει ένα ξεκάθαρο μήνυμα: «Θέλω να πω στον κόσμο να μην αποστρέφει το βλέμμα από την βίαιη και άδικη Αμερική, που υπάρχει μπροστά στα μάτια μας. Απευθύνομαι ιδιαίτερα σε ανθρώπους, των οποίων οι ζωές δεν έχουν καμιά σχέση με εκείνες των ηρώων μου. Αυτήν την στιγμή χωρίζει τη χώρα στα δύο ένα βαθύ φαράγγι, υπάρχουν δύο συνομοταξίες πολιτών, δεν μιλάω για τα φυλετικά θέματα, αυτή είναι μια άλλη μεγάλη συζήτηση. Οι περισσότεροι φιλήσυχοι Αμερικανοί όταν περνάνε με το αυτοκίνητο από τα γκέτο, κλείνουν τις ασφάλειες, ανεβάζουν τα παράθυρα και κοιτάνε με προσήλωση μπροστά».

«Οταν σήμερα είσαι γονιός, παίρνεις μέρος σε έναν πόλεμο. Παλεύεις συνέχεια με τα μηνύματα που λαμβάνουν τα παιδιά σου έξω από το σπίτι», λέει ο Τζορτζ Πελεκάνος.

Μήπως οι τηλεθεατές και οι αναγνώστες από την ασφάλεια του σπιτιού τους τα αντιμετωπίζουν αυτά σαν σόου με άγρια ζώα και όχι ανθρώπινα όντα; «Στη σειρά καταφέραμε να αιχμαλωτίσουμε ένα πολύ διαφορετικό κοινό, όχι μόνο τύπους από το γκέτο αλλά και διανοουμένους από το Χάρβαρντ. Το Wire σε ρούφαγε, σε έβαζε μέσα στην πλοκή διότι οι χαρακτήρες δεν ήταν απλοϊκά φτιαγμένοι, είχαν βάθος. Δεν ήταν η μάχη του καλού εναντίον του κακού, αλλά πολλές διαφορετικές αποχρώσεις που σε έκαναν να μην μπορείς να διαλέξεις στρατόπεδο. Πλάθω τους πρωταγωνιστές και τους αφήνω να φέρονται με φυσικότητα, χωρίς διδακτισμούς. Πολλές φορές παίρνω θυμωμένα γράμματα για τη συμπεριφορά των ηρώων μου. Σέβομαι τους αναγνώστες μου αλλά τους θυμίζω ότι οι επιλογές των προσώπων στις σελίδες είναι δικές τους και όχι δικές μου, δεν τους κάνω μαριονέτες μου».

Οπως δίνει την ελευθερία στους ήρωες να επιλέξουν την ζωή τους, το ίδιο κάνει και με τα τρία παιδιά του που είναι όλα υιοθετημένα, τους Αφροαμερικανούς γιους του, ηλικίας 19 και 17 ετών και την κόρη του από τη Γουατεμάλα που είναι 13 ετών. Ο Πελεκάνος είναι πάντα στο πλευρό τους. «Μεγαλώνω παιδιά σημαίνει ότι η ζωή έχει λιγότερη πλάκα από πριν. Δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις πια, να πάρεις τους κολλητούς σου και να γίνεις σκνίπα, να ξεχαστείς. Συνειδητοποιείς ότι ο τρόπος που τα ανατρέφεις αντανακλά την δική σου παιδική ηλικία. Ετσι όλα γίνονται ένα ταξίδι στον χώρο και τον χρόνο».

Στο τελευταίο του βιβλίο, ο ήρωας είναι ένας λευκός νεαρός με παραβατική συμπεριφορά που καταλήγει σε αναμορφωτήριο. «Συναισθάνομαι την αποξένωση που νιώθουν σήμερα οι πιτσιρικάδες. Οταν ήμουν έφηβος, υπήρχαν τρία κανάλια στην τηλεόραση. Ημουν όλη την ημέρα έξω με τους κολλητούς μου, έπινα μπίρες, κάπνιζα χόρτο, αλλά δεν είχα όλη αυτήν την καταιγίδα των εικόνων που κατατρέχει τα σημερινά παιδιά και τους φωνάζει: «Πρέπει να ντύνεσαι έτσι», «Πρέπει να φέρεσαι στα κορίτσια σαν να είναι τσούλες» κ. ο. κ. Αυτό που λέω στους γιους μου είναι ότι θα έδειχνα μεγάλη κατανόηση αν έμπλεκαν σε έναν καβγά και έρχονταν δαρμένοι. Καλύτερα να τις φάνε παρά να φύγουν και να αισθάνονται δειλοί. Εκεί που δεν θα έδειχνα καμιά ανοχή είναι τα όπλα και η έλλειψη σεβασμού στις γυναίκες. Οταν σήμερα είσαι γονιός, παίρνεις μέρος σε έναν πόλεμο. Παλεύεις συνέχεια με τα μηνύματα που λαμβάνουν τα παιδιά σου έξω από το σπίτι, τα οποία είναι δυστυχώς πολύ περισσότερα».

Μετρ στην αστυνομική λογοτεχνία

Ο Τζορτζ Πελεκάνος γεννήθηκε στην Ουάσιγκτον, το 1957. Αφού εργάστηκε ως μάγειρας, λαντζέρης, πωλητής παπουτσιών και εργάτης, εξέδωσε το πρώτο του μυθιστόρημα το 1992. Εχει γράψει 15 βιβλία αστυνομικής λογοτεχνίας (που διαδραματίζονται όλα στη γενέτειρά του), έχοντας καθιερωθεί ως μείζων συγγραφέας του αστυνομικού μυθιστορήματος. Διηγήματά του έχουν παρουσιαστεί στο Esquire και σε πολλές συλλογές αστυνομικής λογοτεχνίας. Παράλληλα με το συγγραφικό του έργο, ο Πελεκάνος συνεργάζεται με τα περιοδικά Mojo, GQ, Uncut, τη Washington Post και πολλά άλλα έντυπα. Ο συγγραφέας έχει ακόμα συνεισφέρει σεναριακά στην επιτυχημένη τηλεοπτική σειρά «The Wire» και έχει συνεργαστεί στην παραγωγή πολλών κινηματογραφικών ταινιών.

Μια Ρωμιά συναντά την τουρκική τέχνη

Η Σύλβια Κούβαλη διευθύνει την γκαλερί Ροντέο στην Κωνσταντινούπολη

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΡΗΓΟΥΤΣΟΥ**

Κάπου κρυμμένη στα στενά του Τοπχανέ, σε μια ιστορική παρηκμασμένη περιοχή της Κωνσταντινούπολης κοντά στον Γαλατά, βρίσκεται η γκαλερί Ροντέο. Πρόκειται για μια παλιά, ανακαινισμένη τριώροφη καπναποθήκη, η οποία έχει μετατραπεί σε ένα χώρο σύγχρονης τέχνης. Μοιάζει παράταιρη, ξένη, και σου κινεί την περιέργεια ανάμεσα στα στενά, λασπωμένα σοκάκια και τα ψηλά φθαρμένα κτίρια που μαρτυρούν αλλοτινές δόξες της πόλης των πόλεων, όπως ακόμα την αποκαλούν κάποιοι από τους λίγους πια Ρωμιούς που έχουν απομείνει. Η γκαλερί ανήκει στην 28χρονη Σύλβια Κούβαλη, η οποία ούτε Ρωμιά της Πόλης είναι ούτε είχε εκεί ποτέ συγγενείς. Η μαγεία αυτού του τόπου, το πάθος και η αυθεντικότητα των ανθρώπων της αποτέλεσαν τον πόλο έλξης ώστε να επιλέξει την Κωνσταντινούπολη ως τόπο διαμονής, όπως μας λέει στη συνέντευξη που μας παραχώρησε ένα παγωμένο πρωινό του Ιανουαρίου.

Η 28χρονη Σύλβια Κούβαλη ανακαίνισε μια παλιά τριώροφη καπναποθήκη στα στενά του Τοπχανέ της Κωνσταντινούπολης, κοντά στον Γαλατά, και τη μετέτρεψε σε ένα χώρο σύγχρονης τέχνης.

Ενδιάμεση στάση

Ευγενική και χαλαρή, μιλάει με σαφήνεια και χωρίς μελοδραματισμούς για τους λόγους που την οδήγησαν στην απόφασή της να παραμείνει στην Κωνσταντινούπολη, την οποία για πρώτη φορά επισκέφθηκε μόλις το 2005. Η αρχή της ιστορίας της μοιάζει πολύ με τις ιστορίες πολλών νέων της ηλικίας της. Σπούδασε ιστορία της τέχνης στην Αθήνα και αργότερα πήγε στο Λονδίνο για μεταπτυχιακά. Επέστρεψε στην Αθήνα για να βρει δουλειά, αλλά δεν τα κατάφερε. «Είχα κάνει αίτηση στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης αλλά δεν έγινε τίποτα. Είχα κάνει κάποιες άλλες αιτήσεις σε γκαλερί αλλά ήταν και πολύ δύσκολη φάση. Ηταν πάνω στους Ολυμπιακούς Αγώνες, που όλοι υπόσχονταν πως μετά από αυτή την ημερομηνία όλα θα γίνουν ρόδινα και όλος ο κόσμος θα ασχολείται με την Ελλάδα. Αυτό συνέβη με τη Βαρκελώνη, αλλά με την Ελλάδα δεν έγινε ή έγινε με άλλο τρόπο», δηλώνει χωρίς πικρία.

Αποφάσισε να μείνει για μικρό χρονικό διάστημα το 2005 στην Πόλη, δουλεύοντας κατ' αρχάς εθελοντικά για την Μπιενάλε. Ηταν η αρχή ενός ταξιδιού, το οποίο όμως δεν ολοκληρώθηκε. Στόχος της τότε ήταν ένα ταξίδι στην Ασία με πρώτο σταθμό την Κωνσταντινούπολη. Η ενδιάμεση στάση διαρκεί μέχρι σήμερα, διότι αυτό που συνάντησε, όπως μας είπε, ήταν τελείως διαφορετικό από αυτό που φανταζόταν: «Δεν φανταζόμουν ότι θα έβρισκα αυτό το θαύμα. Βρήκα ανθρώπους πολύ περισσότερο πολιτισμένους από όσο περίμενα, πολύ περισσότερο οργανωμένους, πολύ περισσότερο συγκεντρωμένους και αφοσιωμένους σε αυτό που κάνουν και ειδικά στην τέχνη. Με έναν τρόπο που δεν τον βλέπεις συχνά, με πάθος. Γιατί οι άνθρωποι εδώ προσπαθούν ουσιαστικά να κάνουν κάτι».

Η Σύλβια Κούβαλη ξεκίνησε διοργανώνοντας εκθέσεις σε ένα χώρο που τους είχε παραχωρήσει ο Παύλος Πολίτης, συντηρητής εικόνων αλλά και κτιρίων. Στην πορεία διαπίστωσε πως χρειάζεται κάτι πιο οργανωμένο και συστηματικό, και προτίμησε να ανοίξει τη δική της γκαλερί. Η επιλογή της περιοχής ήταν τυχαία, διότι εκεί απλά μπόρεσε να βρει την κατάλληλη αίθουσα να νοικιάσει. Οι επιλογές των καλλιτεχνών της, όμως, δεν είναι καθόλου τυχαίες και επιμένουμε να μάθουμε περισσότερα για τους Τούρκους εικαστικούς με τους οποίους συνεργάζεται. «Δουλεύω με την Γκιουλσούν Καραμουσταφά, που θεωρείται ίσως η μητέρα της σύγχρονης τέχνης στην Τουρκία. Είναι 63 χρόνων σήμερα και η δουλειά της είναι πολύ κριτική, εννοιολογική, πολιτική και ιστορική, και πραγματεύεται κάποια σημαντικά θέματα όσον αφορά τη δημοκρατία της Τουρκίας. Δουλεύω και με τον Εμρέ Χινέρ, ο οποίος είναι ένας πολύ νέος καλλιτέχνης, του οποίου η δουλειά είναι όμορφη. Και το λέω επίτηδες το όμορφη. Παίζει με την ομορφιά, αλλά τα σχόλιά του είναι πάνω στο μοντερνισμό, στην ανάπτυξη και σε ένα ισχυρό καθεστώς όπως αυτό της Τουρκίας», επισημαίνει η νεαρή γκαλερίστα.

Πολιτική

Η Σύλβια Κούβαλη θεωρεί την τουρκική τέχνη αναγνωρίσιμη, πιο πολιτική και τελικά με πιο συγκεκριμένη ταυτότητα σε σύγκριση για παράδειγμα με την ελληνική. Πιστεύει πως η εικόνα που έχουν οι Ελληνες για τον εαυτό τους είναι πολύ διαστρεβλωμένη, αφού δεν ξέρουν πλέον πια είναι η σχέση τους με τα Βαλκάνια, με τη Μέση Ανατολή, με την Ευρώπη. Τάσσεται κατά της ένταξης της Τουρκίας στην Ε. Ε., όπως άλλωστε και της Ελλάδας, πιστεύοντας πως έχουν χαθεί πολλά στοιχεία ταυτότητας. Οσο για το εάν βρήκε στην Πόλη αυτό που αναζητούσε και εάν της λείπει η Ελλάδα, απαντά χωρίς πολλές περιστροφές: «Μου λείπει η Ελλάδα ως τόπος, αλλά όχι οι Ελληνες. Μιλάω τώρα σαν να είμαι πενήντα ετών, αλλά λείπω εφτά χρόνια από την Ελλάδα και κάθε φορά που πάω είναι χειρότερα». Αναγνωρίζει πάντως πως ούτε η Τουρκία είναι ένας παράδεισος. Ούτως ή άλλως, ο καθένας μόνος του φτιάχνει ή όχι τον παράδεισό του. Αυτό πάντως που δεν κάνει ο καθένας, είναι να κυνηγάει το όνειρό του και να μην εντάσσεται στα ειωθότα.

Η ευτυχία τού να είσαι «δυστυχής»

Τα βιβλία αυτοβοήθειας κάνουν θραύση

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Κάποτε, η δυστυχία δεν ήταν καθόλου της μόδας. Περιστοιχιζόσουν από ανθρώπους που έδειχναν ή προσποιούνταν τους ικανοποιημένους. Αν είχες καλή υγεία και μια σταθερή δουλειά, η ζωή είχε φερθεί καλά μαζί σου κι όλα κυλούσαν στο ανάλαφρο τέμπο μιας αδιατάρακτης ρουτίνας. Οι αναποδιές ήταν μέσα στο πρόγραμμα κι όταν οι συνάδελφοι μας ρωτούσαν στον ανελκυστήρα την πιο τυπική ερώτηση που μπορεί να ρωτήσει κανείς («Πώς πάει, όλα καλά;»), η βαριεστημένη ανταπόκρισή μας επιβεβαίωνε τον παλιό άγραφο κανόνα καλής κοινωνικής συμπεριφοράς: σύντομες, καθησυχαστικές, μονολεκτικές, αν είναι δυνατόν, απαντήσεις.

Σήμερα, οι πιθανότητες να ρωτήσεις για λόγους ευγενείας «τι κάνεις;» και να μην πάρεις την απάντηση που ελπίζεις είναι θεαματικά αυξημένες. Δεν έχει σημασία πόσο καλά γνωρίζεις τον κύριο ή την κυρία που στέκεται απέναντί σου σχεδόν βουρκωμένος/μένη. Δεν χρειάζεται να ξύσεις καλά προστατευμένες επιφάνειες για να σου ανοίξει ο άλλος την καρδιά του. Το πρωί, πριν καλά καλά ανοίξεις το μάτι σου, έχεις διαβάσει το μελοδραματικό status του «φίλου» σου στο Facebook. «Σιχαίνομαι τις γιορτές» ή «Θέλω να κοιμηθώ και να ξυπνήσω σε τρεις μήνες».

Είναι οριστικό: η δυστυχία δεν είναι πια ταμπού. Τα τηλέφωνα των ψυχαναλυτών / ψυχοθεραπευτών πηγαίνουν από χέρι σε χέρι σαν τα φυλαχτά των γιαγιάδων μας. Ταυτιζόμαστε με τους πιο θλιβερούς αντιήρωες του Χόλιγουντ: αρχετυπικούς loosers,

Η εκλαϊκευμένη ψυχολογία είναι διέξοδος για εκατομμύρια μεσοαστούς σε όλο τον δυτικό κόσμο

που δεν λένε να ενηλικιωθούν. Αρπαζόμαστε από κάθε new age εύρημα που υπόσχεται ότι θα μας φέρει σε επαφή με τον πραγματικό μας εαυτό. Κάνουμε ακόμη πλουσιότερη την εκδοτική βιομηχανία του self help. Τα βιβλία του Ιρβιν Γιάλομ φεύγουν σαν ζεστές τυρόπιτες, οι τυφλοσούρτες ευτυχίας ξεπουλούν και κάθε βιβλιοθήκη που σέβεται τον εαυτό της διαθέτει τουλάχιστον ένα βιβλίο του Αλέν ντε Μποτόν. Αν ντρέπεσαι να έχεις σε κοινή θέα το τελευταίο πόνημα του Πάολο Κοέλιο (ο οποίος απορρίπτεται μετά βδελυγμίας από τους σοβαρούς λογοτεχνικούς κύκλους), το μπεστ σέλερ του Ντε Μποτόν «Πώς ο Προυστ μπορεί να αλλάξει τη ζωή σου» είναι μια πολύ πιο ασφαλής λύση.

Εξίσου αξιοπρεπής επιλογή και η σειρά των βιβλίων του Ρίτσαρντ Τέμπλαρ με τους περίφημους «κανόνες» του, που μόλις μεταφράστηκαν στα ελληνικά από τις εκδόσεις «Κριτική». Ο Βρετανός Τέμπλαρ εμπιστεύεται το πιο «αμερικάνικο» κομμάτι του εαυτού του και προτείνει να τον ακολουθήσουμε στη λεωφόρο της καλής ζωής.

Αλλά μην έχετε ψευδαισθήσεις. Το αποτέλεσμα δεν διαφέρει στο τέλος. Οποια βιβλία επιλέξετε να εκθέσετε στον λιγότερο προστατευμένο χώρο του σπιτιού σας, όλοι θα ακούσουν τη φωνή της βιβλιοθήκης σας: «Είναι δυστυχισμένος». Αλλά τι σας νοιάζει; Ρίξτε μια ματιά γύρω σας. Οι περισσότεροι γκρινιάζουν.

Κι αν δεν γκρινιάζουν, κάνουν πλάκα με τα προβλήματά τους. Είναι σαν να περάσαμε απότομα από τη δικτατορία της ευτυχίας σε ένα πολύ διαφορετικό καθεστώς όπου, ξαφνικά, μας επιτρέπεται να είμαστε όσο μουρτζούφληδες θέλουμε. Το να μην είσαι ικανοποιημένος από τη ζωή σου, να «ψάχνεσαι» και, μάλιστα, να το δηλώνεις δημοσίως, είναι το νέο cool. Ποιος να μας το 'λεγε δέκα χρόνια πίσω...

«Η δόξα μου σιγά σιγά με σκοτώνει»

Ακραία εκκεντρική και αθυρόστομη, η Lady Gaga σοκάρει το Χόλιγουντ αλλά και τη συντηρητική αμερικανική κοινωνία

Της ανταποκρίτριάς μας στο ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ
ΕΛΕΝΗΣ ΧΑΡΜΠΙΛΑ

Τα φώτα σε ένα συναυλιακό χώρο του Λος Αντζελες χαμηλώνουν. «Χόλιγουντ, είσαι έτοιμο για μένα;», ρωτάει μια γυναικεία φωνή από τα μεγάφωνα. Το πλήθος αρχίζει να ουρλιάζει το όνομά της. Είναι άραγε όντως έτοιμο γι' αυτήν; Μέσα στα επόμενα δευτερόλεπτα, ένας «τέταρτος τοίχος» (αν και με τη μορφή ενός παραπετάσματος από σελοφάν) πέφτει μπροστά από τη σκηνή και χωρίζει τη Lady Gaga από το κοινό της. Η ίδια, ντυμένη με χριστουγεννιάτικα λαμπάκια τα οποία καλύπτουν ένα μικρό μέρος του σώματός της και με μουσική υπόκρουση ένα απόκοσμο beat, αρχίζει να απαγγέλλει είδη πλαστικών εγχειρήσεων με ευλάβεια. Η σχέση αγάπης και μίσους που έχει με το Χόλιγουντ αλλά και με την ίδια της τη φήμη, έχει αρχίσει να παίρνει σάρκα και οστά ενώπιον 7 χιλιάδων θαυμαστών της.

«Δεν είμαι η τέλεια Αμερικανιδούλα ποπ σταρ όπως άλλες κοπέλες, και ούτε ποτέ ήθελα να γίνω», είπε στο περιοδικό Rolling Stone. «Είμαι το κορίτσι το οποίο κανείς δεν πλησίαζε στο λύκειο. Ημουν στο περιθώριο και αισθανόμουν ότι δεν ανήκω πουθενά. Είμαι ένα τερατάκι». Εξού και το όνομα που διάλεξε για την καινούργια περιοδεία της, Monster Ball, δηλαδή Χορός των Τεράτων.

Οι στίχοι, τα κοστούμια, αλλά και γενικότερα ο μύθος ή η αλήθεια που πλάθει η ίδια η Lady Gaga γύρω από τον εαυτό της, δείχνουν μια γυναίκα πολύπλοκη και σκοτεινή, και ίσως «επικίνδυνη» για τα politically correct ήθη της Αμερικής.

«Επικίνδυνη»

Εκ πρώτης όψεως, μοιάζει με μια οποιαδήποτε σέξι ξανθιά στάρλετ, που είναι προϊόν κάποιας πολυεθνικής δισκογραφικής εταιρείας και του σκληροπυρηνικού μάρκετινγκ που συνοδεύει τη «δημιουργία» ενός σταρ. Αν κάποιος κοιτάξει λίγο πιο προσεκτικά, όμως, θα διαπιστώσει ότι οι στίχοι, τα κοστούμια, αλλά και γενικότερα ο μύθος (ή η αλήθεια) που πλάθει η ίδια γύρω από τον εαυτό της, δείχνουν μια γυναίκα λίγο πιο πολύπλοκη και σκοτεινή, και ίσως «επικίνδυνη» για τα politically correct ήθη της Αμερικής. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, σε αντίθεση με τις περισσότερες διάσημες τραγουδίστριες της ποπ, η Gaga (όπως τη φωνάζουν οι φίλοι της) γράφει και συνθέτει η ίδια τα κομμάτια της και παίζει πιάνο από τα τέσσερά της χρόνια. Και παρ' όλο που η ίδια δήλωσε ότι δεν είναι η «ποπ κληρονόμος κανενός», η παράσταση αρχίζει να έχει έντονα στοιχεία από την κιτς μεγαλειότητα του Michael Jackson, τις ανδρόγυνες στυλιστικές επιλογές του David Bowie αλλά και γεύση από μια λιγότερο φανερή πλευρά της Νέας Υόρκης, αυτής των τραβεστί και των λεγόμενων κλαμπ «φετίχ».

Το σκηνικό αλλάζει και ο διάφανος τέταρτος τοίχος έχει εξαφανιστεί, όχι μόνο μεταφορικά αλλά και στην πραγματικότητα. Χορευτές με μαύρες δερμάτινες μάσκες, άντρες με κατάλευκα μακιγιαρισμένα πρόσωπα φορούν κορσέδες, γυναίκες κρατούν μαστίγια, ενώ η ίδια, ντυμένη σαν άγγελος με μαύρα φτερά, κάθεται στο πιάνο της, το οποίο μοιάζει και αυτό σαν στοιχειωμένο. Για μία ακόμα φορά απευθύνεται στο κοινό και ρωτάει αν όντως έχουν πιστέψει τις φήμες πως είναι ερμαφρόδιτη και με την ίδια αναπνοή συνεχίζει τραγουδώντας μια μπαλάντα αφιερωμένη στον «αγαπημένο της πατέρα», που της λείπει πολύ. Το κοινό την αποθεώνει για ακόμα μία φορά. «Είστε και εσείς τερατάκια σαν κι εμένα, γι' αυτό με αγαπάτε», φωνάζει στο μικρόφωνό της, αποδίδοντας έτσι με λόγια την ταύτιση μαζί της. Στο κοινό υπάρχουν και πολλά νεαρά κορίτσια κάτω των 14 ετών με τις μαμάδες τους, τα οποία αν είχαν γεννηθεί δέκα χρόνια νωρίτερα, ίσως να ταυτίζονταν εκείνη τη στιγμή με την πολύ πιο «εύπεπτη» για τα αμερικανικά δεδομένα Britney Spears αντί για τη Lady Gaga. Αλλά οι καιροί αλλάζουν.

Πολλοί έχουν πει γι' αυτήν ότι προσπαθεί να σοκάρει προκειμένου να προκαλέσει αίσθηση. «Σκοπός μου είναι όντως να σοκάρω, γιατί με αυτόν τον τρόπο μπορώ να κλονίσω τα συντηρητικά θεμέλια που περιορίζουν τη ζωή μας», απαντάει η ίδια. Εντονα εκκεντρική και αθυρόστομη, πριν από μερικούς μήνες παρουσιάστηκε και στα αμερικανικά βραβεία VMA με ματωμένο νυφικό να κρεμιέται από μια θηλιά, σχολιάζοντας έτσι τους paparazzi που «πίνουν το αίμα των σταρ για μερικά παράπανω δολάρια». Και αν η Αμερική δεν ήταν έτοιμη κάποτε να δεχθεί μια καλλιτέχνιδα τόσο «τερατώδη» όπως αυτή, η Lady Gaga έφτασε στην κατάλληλη στιγμή. Σε μια χώρα που ταινίες και τηλεοπτικές σειρές με θέμα τους βρικόλακες (όπως οι ταινίες/φαινόμενο Twilight και οι σειρές True Blood και Vampire Diaries) έχουν γίνει μόδα, η γκοθ κουλτούρα και οι σκοτεινοί χαρακτήρες βρίσκουν εύφορο έδαφος για να ευδοκιμήσουν ακόμα μία φορά. Μόνο που, τώρα, έχουν με το μέρος τους την οικονομική υποστήριξη των μεγάλων στούντιο, των δισκογραφικών εταιρειών και φυσικά του Τύπου. «Τα ποπ μιούζικαλ έχουν πλέον ξεπεραστεί. Το Broadway πρέπει να αρχίσει να παίρνει μαθήματα από τη Lady Gaga», γράφουν οι New York Times.

Οι οθόνες πίσω από τη μικροσκοπική τραγουδίστρια δείχνουν τώρα ένα δάσος που θυμίζει ονειρικές σκηνές από τον «Αρχοντα των δαχτυλιδιών», μόνο που τα δέντρα είναι κατακόκκινα, ο ουρανός μαύρος και τα ζώα ανθρωπόμορφα. Ο φανταστικός κόσμος που δημιουργεί για το κοινό της είναι ένας χώρος στον οποίον «μπορούμε όλοι να αισθανθούμε ελεύθεροι». Η γκοθ φαντασίωση ολοκληρώνεται με την ίδια ντυμένη σαν γυναίκα–κοράκι να αναδύεται μέσα από τις φλόγες. Υπερβολικά δραματική ίσως, αλλά το υπερθέαμα το οποίο εκτυλίσσεται μπροστά στα μάτια μας έχει καταφέρει να βρει την ισορροπία μεταξύ γοτθικού ρομάντζου, ταινίας τρόμου και ποπ συναυλίας, μια συνταγή που στο παρελθόν είχε φέρει την επιτυχία σε παραγωγές όπως «Το Φάντασμα της Οπερας» και το Thriller του Michael Jackson. Η ιδιαίτερη μαγεία της Gaga, και η τεράστια εμπορική της επιτυχία, έγκειται εν μέρει σε αυτήν ακριβώς τη χρυσή τομή: έχει βρει τον κατάλληλο τρόπο να «φιλτράρει» κάτι το οποίο για την πλειονότητα θεωρείται περιθωριακό και να το πλασάρει ως mainstream σε μια από τις πιο συντηρητικές κοινωνίες, την αμερικανική. «Είναι μοναδική με τον ίδιο τρόπο που είμαι κι εγώ», προσθέτει σε αυτό ο «μετριόφρων» showman Marilyn Manson.

Ταύτιση

«Κάθε τραγούδι μου κρύβει και ένα τέρας. Κάθε τέρας και ένα φόβο. Φοβάμαι το θάνατο, τον εθισμό μου στις ουσίες και στο σεξ», αποκαλύπτει επί σκηνής η ανοικτά αμφιφυλόφιλη Gaga. Σε τεράστια μόνιτορ πάνω από τη σκηνή, προβάλλονται μικρού μήκους ταινίες, στις οποίες η ίδια ντυμένη με φορέματα του Thierry Mugler και του Alexander Mcqueen εμφανίζεται να αυτομαστιγώνεται και να κάνει εμετό σε slow motion πάνω σε ένα ομοίωμα του εαυτού της. «Η δόξα μου σιγά σιγά με σκοτώνει», λέει στο κοινό, και η αλήθεια είναι ότι ο θάνατος της πάει πολύ. Παρατηρώντας τη να σέρνεται με το χιλιοτρυπημένο της δικτυωτό καλσόν πάνω σε ημίγυμνα ανδρικά σώματα, είναι δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι δεν βρισκόμαστε σε κάποιο υπόγειο κλαμπ στο ανατολικό Βερολίνο, αλλά σε μια ποπ συναυλία για όλες τις ηλικίες στην Αμερική. Και παρόλο που η Καλιφόρνια θεωρείται η πλέον προοδευτική πολιτεία των Ηνωμένων Πολιτειών, έως και στο Λος Αντζελες, μία συναυλία στην οποία η τραγουδίστρια περιφέρει τη μαζοχιστική της πλευρά με υπερηφάνεια και καλεί το κοινό να τη βοηθήσει στον αγώνα που κάνει για τη νομιμοποίηση του γάμου μεταξύ ομοφυλοφίλων, θεωρείται ριψοκίνδυνο θέαμα. Σε κάποια στιγμή η μουσική σταματάει, ενώ η ίδια εγκαταλείπει την έντονη σκληρότητα και σεξουαλικότητα που έχει προβάλει μέχρι στιγμής, για να σοκάρει με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο. «Σας φαίνομαι αλήθεια όμορφη; Με αγαπάτε πραγματικά; Μερικές φορές αναρωτιέμαι...», ξεστομίζει σαν ανασφαλής έφηβη. «Τελικά, τα κάνω όλα για το χειροκρότημα», συνεχίζει, εκπλήσσοντας τους πάντες με το πόσο ευάλωτη μοιάζει να είναι. Το αν όλες αυτές οι εξομολογήσεις και τα καπρίτσια είναι αληθινά, πολύ λίγοι το ξέρουν. Αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία από την ειλικρίνειά τους όμως, είναι το γεγονός ότι το παραμύθι και η φαντασίωση που έχει πλάσει αυτή η καλλιτέχνις, είναι κάτι με το οποίο έχει ταυτιστεί πλέον αρκετός κόσμος και γι' αυτόν τον κόσμο έστω, το παραμύθι είναι αληθινό.

Εχουν περάσει δύο ώρες και έφτασε η στιγμή για τη Lady Gaga να αποχαιρετήσει τους αγαπημένους της θαυμαστές. «Χόλιγουντ, σε λατρεύω, αλλά πρέπει να σ' αφήσω», λέει ενώ βγάζει ένα ημιαυτόματο όπλο και σημαδεύει το κοινό.

Χιούμορ και διαρκής επικοινωνία με κοινό

Παρά την αίσθηση ότι αν η συναυλία ήταν ταινία θα ήταν κάτι μεταξύ του «Νοσφεράτου» και της «Ιστορίας της Ο», το χιούμορ και η διαρκής επικοινωνία της με το κοινό είναι αυτά που τελικά γεφυρώνουν το κενό μεταξύ των βρικολάκων επί σκηνής και των κοινών θνητών στο ακροατήριο. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί και σπάει μεθοδικά τον πάγο, αλλά και την ηλεκτρική ατμόσφαιρα που είχαν δημιουργήσει τα κάθε άλλο παρά καθημερινά σενάρια που είχε επιλέξει η ίδια να δραματοποιήσει με τόσο ζήλο. Ανάλαφρες στιγμές, όπως εκείνη που εμφανίστηκε μέσα σε μία τεράστια ροζ τσιχλόφουσκα τραγουδώντας για το αγόρι που της αρέσει, ήταν επίσης απαραίτητες εικαστικές παρεμβάσεις ώστε να μπορέσει η παράσταση να διατηρήσει τον τίτλο της ποπ συναυλίας και να θυμίσει στις μητέρες στο κοινό γιατί έφεραν τις κόρες τους να δουν τη Lady Gaga. Αναμφισβήτητα, το νέο κύμα goth και βρικολάκων που έχει συνεπάρει την Αμερική (και κυρίως τις μεσοπολιτείες που είναι και πιο επιρρεπείς στο τι επιτάσσει η μόδα) είναι κάτι το οποίο το Χόλιγουντ θα συνεχίσει να εκμεταλλεύεται, μέχρι και αυτή η «φλέβα» να στερέψει και να αναγκαστεί να δημιουργήσει την επόμενη τάση. Αλλά προς το παρόν, οι Αμερικάνοι έφηβοι στα λύκεια της Μινεσότα και του Αρκάνσας, που έβαφαν μέχρι τώρα τα μαλλιά τους και τα νύχια τους μαύρα και θεωρούνταν τα «φρικιά» του σχολείου, μπορούν να απολαύσουν τη δόξα του να είναι όχι μόνο αποδεκτοί από τους συμμαθητές τους αλλά να θεωρούνται πλέον και δημοφιλείς, επειδή έτσι προστάζει ο χαρακτήρας Edward Cullen του Twilight αλλά και φυσικά η Lady Gaga. Με το ίδιο σκεπτικό, η διαφορετικότητα δεν είναι πλέον τόσο μεμπτή και η σκοτεινή μας πλευρά όχι τόσο απειλητική και αξιοκατάκριτη, αφού τώρα τη βλέπουμε στην τηλεόραση και την ακούμε στο ραδιόφωνο.

Ο Τζον Γκαλιάνο πειραματίστηκε με τη μαγεία της υψηλής ραπτικής, ανασύροντας από το ντουλάπι εκκεντρικότητες του παρελθόντος.

AFP/FRANCOIS GUILLOT

Σαν να ζεις ξανά, παλιά παραμύθια

Ο Ντιόρ ζωντάνεψε τη μαγεία της μόδας

Της **SUZY MENKES**

ΠΑΡΙΣΙ. Καθώς το τελευταίο ολομέταξο φόρεμα στο χρώμα του βατόμουρου «σκούπιζε» ένα σωρό τριαντάφυλλα στην επίδειξη υψηλής ραπτικής του Κριστιάν Ντιόρ, η Κάιλι Μινόγκ έβγαλε έναν διστακτικό αλλά ικανοποιητικό αναστεναγμό.

«Τώρα πρέπει να επιστρέψουμε στον αληθινό κόσμο», είπε.

Αυτή η αίσθηση του ξεθωριασμένου φιλμ ή του παραμυθιού που τελειώνει, δεν έμοιαζε ποτέ τόσο δυναμική και ελεγειακή σε αυτόν τον οίκο μόδας όπως συνέβη μετά την ποιητική παρέλαση που έστειλε ο Τζον Γκαλιάνο για την άνοιξη.

Αν η υψηλή ραπτική έχει ένα πιο ένδοξο παρελθόν από ό, τι μέλλον, τότε γιατί να μη γιορτάσουμε μια προηγούμενη εποχή; Μια εποχή στην οποία οι γυναίκες ίππευαν πλάγια στη σέλα, μοιάζοντας δυναμικές αλλά αισθησιακές κάτω από ψηλά καπέλα, πυκνά μαλλιά σε κότσο με βέλο και μακριές φούστες ντραπαρισμένες με τέχνη σαν να τις φυσάει ο άνεμος...

Αυτή η συλλογή Ντιόρ ήταν όμορφη και αισθησιακή, χωρίς τίποτε διφορούμενο ή συμβιβαστικό. Ήταν η πιο υψηλή κουτίρ. Με συναίσθημα και πάθος.

Ή όταν οι κυρίες της αριστοκρατίας με δαντελένια φορέματα σκίαζαν τα πρόσωπά τους με όμορφα καπέλα σε ηλιόλουστα απογεύματα;

«Ήταν ο Τσαρλς Τζέιμς», είπε ο σχεδιαστής, περιγράφοντας τη στιγμή καθώς διάβαζε ότι ο Κριστιάν Ντιόρ, ο σταρ της μόδας στις δεκαετίες του '40 και του '50, είχε εμπνευστεί από τα ρούχα της Μπελ Επόκ, του κουτιριέ που γεννήθηκε στην Αγγλία.

Ενα όνειρο του Γκαλιάνο είναι ένα θαυμαστό πράγμα: κάθε πέταλο από κεντημένο μετάξι που τρεμουλιάζει σε ένα μπούστο και κάθε συλλογή από χάντρες όπως τις οραματίστηκε ο σχεδιαστής, παραδόθηκαν στα ατελιέ, εκεί όπου οι ράφτες ερμήνευσαν τη φαντασία του.

Τα χρώματα από μόνα τους, ιδωμένα μέσα από τα μάτια της Αμερικανίδας κοσμικής κυρίας του '30 και του '40 Μίλισεντ Ρότζερς, ήταν καλλιτεχνικά: το μπλε του ουρανού μετά τη βροχή και μπεζ, ροζ και ασημένιο, τούλι στο καφέ της λάσπης φωτισμένο με χρυσό, λαδί, κόκκινο του κερασιού και μοβ.

Αυτή η συλλογή Ντιόρ ήταν όμορφη και αισθησιακή, με φούστες που θροΐζουν. Δεν υπήρχε τίποτα διφορούμενο ή συμβιβαστικό. Ήταν η πιο υψηλή κουτίρ.

Η μόδα χρειάζεται συναίσθημα και για να αποπλανεί και για να εμπνέει, και ο κ. Γκαλιάνο έχει αυτό το πάθος.

Από αυτά τα απίστευτα καπέλα (για τα οποία ο σχεδιαστής καπέλων Στίβεν Τζόουνς είχε μόλις τιμηθεί από τη βασίλισσα Ελισάβετ), μέχρι τα παπούτσια με σκαλισμένα τακούνια, το σόου ανέδειξε την ουσία της υψηλής ραπτικής. Αλλά η έμφαση είναι σε έναν κόσμο που δεν υπάρχει πια.

Φυσικά, ο Ντιόρ χρειάζεται να θυμάται την κληρονομιά του. Ενας απρόσμενος καλεσμένος στην πρώτη σειρά ήταν ο Πιερ Καρντέν, στα 87 του, που ηχογραφεί τις αναμνήσεις του από τότε που εργαζόταν στον Ντιόρ, για τα αρχεία του οίκου.

Παρ' όλα αυτά, θα ήταν ωραίο αν ο κ. Γκαλιάνο μπορούσε να έχει σαν αφετηρία, όχι τις γλυκιές αναμνήσεις της μόδας αλλά μια καθαρή σελίδα χαρτί στην οποία γράφει 2010.

AFP/FRANCOIS GUILLOT

Η κουτίρ, όπως την οραματίστηκε ο Τζον Γκαλιάνο για τον οίκο Κριστιάν Ντιόρ, ταξιδεύει στον τόπο και το χρόνο.

AFP/FRANCOIS GUILLOT

ΣΤΗ ΜΟΔΑ

PITTI IMMAGINE/G. GAZIA

Ο Ζιλ Ντικόν παρουσίασε τη συλλογή του σε εργοστάσιο πορσελάνης.

Βιομηχανική κομψότητα

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ. Τα μοντέλα χάνουν τα φονικά τακούνια τους σε ένα λοφίσκο από σπασμένα πιατικά. Τα κεφάλια τους ήταν εστεμμένα με πορσελάνινα πιάτα ή με βιομηχανικά κομμάτια που ποικίλλουν: από εργαλεία μέχρι πελώριους συνδετήρες.

Τα ρούχα - γλυπτά με τις ντραπέ λεπτομέρειες –μια σειρά από καθημερινά ανσάμπλ σε ίσια γραμμή– έφεραν κάτι παραπάνω από απλώς επιμελημένη διακόσμηση σε αυτό το σόου του Ζιλ Ντικόν, με σκηνικό ένα ιταλικό εργοστάσιο πορσελάνης.

«Υπάρχουν τόσα απίστευτα παλάτια, αλλά ήθελα να δείξω μια άλλη πλευρά της Φλωρεντίας», είπε ο Ζιλ, όπως είναι γνωστός στον κόσμο της μόδας.

Ο Βρετανός σχεδιαστής δημιούργησε εγκαταστάσεις τέχνης εκεί όπου γεωμετρικά γούνινα παλτό, ένα καλοραμμένο λαδί κοστούμι ή σακάκια με εξώραφα απογειώθηκαν με ζωηρόχρωμα βαμμένες περούκες στο στυλ της Αλίκης στη Χώρα των Θαυμάτων.

Ενα μοντέλο βοήθησε στη μεταφορά λευκής πορσελάνης σε ιμάντα μεταφοράς (με μόνη μικρή απώλεια ενός σπασμένου πιάτου).

Ο Ζιλ ήταν τόσο έξυπνος ώστε να παρουσιάσει τη γυναικεία του συλλογή, με τη χορηγία του Pitti Immagine, σε αυτόν τον βιομηχανικό χώρο. Εβαλε την υψηλή ραπτική σε μια δοκιμασία, προτείνοντας πολυτέλεια και κομψότητα με έναν τρόπο τρελό και ορμητικό.

SUZY MENKES

Ο Αρμάνι βλέπει το μέλλον

ΜΙΛΑΝΟ. Η δημιουργία συναισθημάτων μόδας στην ψηφιακή εποχή ήταν το ζητούμενο της ανδρικής σεζόν στο Μιλάνο.

Οι σχεδιαστές δρομολογούσαν τις επιδείξεις τους και έστελναν μηνύματα μέσω Twitter στους θαυμαστές τους, αλλά περισσότερο από οτιδήποτε άλλο δημιούργησαν την επιθυμία για διαδραστικότητα, αντανακλώντας τεχνολογία αφής με ανάλογα υλικά.

Στον Τζόρτζιο Αρμάνι, κάθε ρούχο είχε τουλάχιστον ένα εντυπωσιακό στοιχείο, από βελούδινα παντελόνια και ζέρσεϊ κάρντιγκαν μέχρι καπιτονέ τζάκετ.

Σε πολλές περιπτώσεις, τα εφέ κινούνταν από τα βελούδινα μπερεδάκια στις εκκεντρικές, μάλλινες γκέτες. Ήταν κομμάτι του στυλ μιλιτέρ, καθώς γυαλιά με λεπτό σκελετό αποκάλυπταν την επαναστατική διάθεση που είναι διάχυτη στη σύγχρονη ανδρική μόδα.

Ο μαέστρος του Μιλάνου κατορθώνει πάντα να περνάει ένα μήνυμα, ακόμη κι αν παραδέχτηκε στα παρασκήνια ότι δεν έχει τιθασεύσει ακόμη το Blackberry του. Αυτή η κολεξιόν, στην οποία τα περισσότερα κοστούμια ήταν εξαιρετικά μαλακά και με σακάκια ή γιλέκα από βελούδο, έδινε έμφαση στην απομάκρυνση από το επίσημο, στο έξυπνο σπορ ντύσιμο, που είναι τόσο προφανές στις παγκόσμιες αγορές, όπου η μέση ηλικία των νέων πελατών είναι κάτω από 30.

Αλλά τα ρούχα επίσης ενσωμάτωσαν τεχνολογικές διαδικασίες, συμπεριέλαβαν μοντέρνα υφάσματα σαν το νεοπρέν. Ο κ. Αρμάνι είναι ενήμερος για τις καινοτομίες που συμβαίνουν τριγύρω του αλλά τις κάνει δικές του, μιλώντας στις σημειώσεις του στο πρόγραμμά του για «αισθητική ενότητα».

Για να ενδυναμώσει το μήνυμα του «ρομαντικού φουτουρισμού», υποκλίθηκε ντυμένος από την κορυφή μέχρι τα νύχια με βελούδινο ζέρσεϊ και, σαν μια διαδραστική κίνηση, πέταξε τον μπερέ του στο κοινό.

SUZY MENKES

AFP/DAMIEN MEYER

Ο Τζόρτζιο Αρμάνι πειραματίστηκε με τα υφάσματα για την ανδρική του συλλογή.

Πιο καινούργια, πιο γρήγορα, πιο δυνατά – και λιγότερο χρήσιμα

Της **ALICE RAWSTHORN**

ΛΟΝΔΙΝΟ. Ενας φίλος μού έδειχνε το καινούργιο του σπίτι, στο οποίο όλα τα μπάνια διέθεταν κάτι που έμοιαζε με κακοσχεδιασμένα iPods αντί για βρύσες. Ανοιξα μία, και τα φώτα έμοιαζαν να αποκαλύπτουν το κοντρόλ. Μπορούσες να αλλάξεις τη θερμοκρασία του νερού πατώντας ένα κουμπί, και τη ροή του νερού με ένα άλλο κουμπί. Αλλά, όσο κι αν προσπάθησα, δεν μπορούσα να το κλείσω.

«Μην ανησυχείς», είπε ο φίλος μου. «Συμβαίνει διαρκώς». Προσπάθησε πολλή ώρα με τα κουμπιά, και ύστερα συνδέθηκε με το Ιντερνετ για να βρει τις οδηγίες στην ιστοσελίδα του κατασκευαστή. Δεν μπορούσα να σταματήσω να σκέφτομαι γιατί αγόρασε αυτές τις φανταχτερές βρύσες. Τι κακό έχουν οι παλιομοδίτικες, που ανοίγεις και κλείνεις με το χέρι;

Ο φίλος μου έπεσε θύμα της κατάρας του εξεζητημένα περίπλοκου ντιζάιν. Πίστεψε στις κολακείες μιας απίστευτης «καινοτομίας» που υπόσχεται να κάνει τη ζωή σου ευκολότερη, αλλά είναι τόσο «αλλιώτικη» που απειλεί να τη δυσκολέψει.

Κι εσείς θα έχετε πέσει θύμα αυτής της κατάρας. Κινητά με δυσλειτουργίες. Απροσπέλαστες ιστοσελίδες. Νευρωτικά αντικείμενα υπερστυλιζαρισμένα. Υπερβολικό πακετάρισμα. Πράγματα με εσωτερικές λειτουργίες, που μάλλον αποκλείεται να είμαστε σε θέση ακόμη και να προφέρουμε σωστά, πόσω μάλλον να χρησιμοποιήσουμε. Ολοι μας έχουμε ταλαιπωρηθεί κατά διαστήματα.

«Η απλότητα δεν είναι απλώς καλή ιδέα. Είναι αναγκαιότητα».

Από τη Βιομηχανική Επανάσταση και μετά, οι σχεδιαστές έχουν προσπαθήσει να προσφέρουν πολύ περισσότερα από αυτά που πρόσφεραν οι προκάτοχοί τους. Περισσότερη ταχύτητα. Περισσότερη δύναμη. Περισσότερες δημιουργίες. Περισσότερο οτιδήποτε. Αν το «περισσότερο» είναι σωστά επιλεγμένο και εκτελεσμένο, μπορεί να οδηγήσει στην πρόοδο, αν όχι, έχει το αντίθετο αποτέλεσμα.

Στο βιβλίο του «Οι κανόνες της απλότητας», ο Αμερικανός σχεδιαστής software Τζον Μαέντα εντοπίζει την «έξυπνη έκπτωση» σαν το κυρίαρχο ζητούμενο του υπεύθυνου ντιζάιν. «Οταν έγραψα το βιβλίο πριν από τέσσερα ή πέντε χρόνια, συνέπεσε με τη γενική τάση "το περισσότερο είναι καλύτερο"», εξήγησε. «Είμαστε σε μια κατάσταση τώρα που η απλότητα δεν είναι μόνο μια καλή ιδέα, είναι αναγκαιότητα».

Πάρτε την πρόσφατη σοδειά από εσπρεσομηχανές. Είναι τα SUV της μοντέρνας κουζίνας: πολύ μεγάλες, πολύ φορτωμένες, «πολύ» γενικώς. Η ψήφος μου για τη χειρότερη πηγαίνει στην υπερτιμημένη diVa της Casa Bugatti. Το γελοίο όνομα τα λέει όλα, και η τόσο περίπλοκη δυσκολία γραφής χειροτερεύει την κατάσταση.

Απερίσκεπτοι σχεδιαστές δημιουργούν πάντα τέτοια προβλήματα: είναι τώρα αντιμέτωποι με νέες προκλήσεις, πολλές από τις οποίες είναι συνδεδεμένες με την ψηφιοποίηση. Η ψηφιακή βρύση είναι ένα ακραίο παράδειγμα. Αλλά παρόμοιες δυσκολίες ισχύουν για προϊόντα που έχουν ανάγκη να ψηφιοποιηθούν, σαν τις τηλεοπτικές οθόνες. «Με τρελαίνουν», λέει ο κ. Μαέντα. «Διαλέξτε οποιαδήποτε από τις καινούργιες. Ανάβοντας την τηλεόραση δεν σημαίνει ότι θα καταφέρεις υποχρεωτικά να παρακολουθήσεις κάτι».

Δυστυχώς, όλο και περισσότερα προϊόντα δείχνουν να υποφέρουν από την ίδια τύχη, καθώς πολλά από τα αντικείμενα που χρησιμοποιούμε έχουν αντικατασταθεί από ψηφιακές οθόνες αφής. Σκεφτείτε το iPhone, που καλύπτει τις λειτουργίες ενός ρολογιού, τηλεφώνου, κάμερας, DVD και CD και πάει λέγοντας. Οι ικανότητες των σχεδιαστών software είναι εξίσου σημαντικές με το να αποφασίζεις πόσο απολαυστικό είναι να τα χρησιμοποιείς σαν παλιομοδίτικες μελέτες, να σου αρέσει όπως μοιάζουν. Και είναι αυτοί οι ίδιοι σχεδιαστές, στους οποίους βασιζόμαστε να μας σώσουν από την κατάρα του εξαιρετικά περίπλοκου ντιζάιν...

CASA BUGATTI

Το περίπλοκο σχέδιο της εσπρεσομηχανής diVa της Casa Bugatti δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη φόρμα από ό, τι στη λειτουργικότητα.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES

ΣΤΗ NOVA

ΚΑΤΩ ΟΙ ΤΙΜΕΣ

value pack	cinema +value	sports +value	full pack	LTV / Alfa
~~€27.50~~ €15.50	~~€32.50~~ €23.60	~~€34.50~~ €23.60	~~€45.70~~ €33.17	Σύνδεση μόνο με LTV & Alfa €32.52
με LTV / Alfa	με LTV / Alfa	με LTV / Alfa	με LTV / Alfa	
~~€51.95~~ €41.33	~~€58.33~~ €49.43	~~€60.33~~ €49.43	~~€71.53~~ €59.00	

ΠΑΝΩ ΤΟ ΥΠΕΡΘΕΑΜΑ

- Επιλογές σε περισσότερα από 200 κανάλια
- Οι πιο πρόσφατες κινηματογραφικές επιτυχίες σε πρώτη τηλεοπτική προβολή
- Βραβευμένες δημοφιλείς σειρές, ντοκιμαντέρ, reality, ειδήσεις, μουσικά, lifestyle
- Ελληνικό Πρωτάθλημα Superleague μέχρι το 2012
- Κορυφαία πρωταθλήματα και διοργανώσεις σε όλα τα αθλήματα
- Τα ποιοτικότερα παιδικά προγράμματα σε 4 κανάλια
- Υπηρεσία υποτιτλισμού και μεταγλώττισης
- Δυνατότητα αναβάθμισης σε όποιο πακέτο επιθυμείτε
- Πεντακάθαρη ψηφιακή λήψη σε κάθε σημείο της Κύπρου

Οι μειωμένες τιμές ισχύουν για όλους, υφιστάμενους και νέους συνδρομητές

Όλες οι τιμές συμπεριλαμβάνουν Φ.Π.Α.
Όλα τα πιο πάνω πακέτα αναφέρονται σε μηνιαία συνδρομή και δεν συμπεριλαμβάνουν κόστος εξοπλισμού και εγκατάστασης

MULTICHOICE CYPRUS

nova cyprus

22 00 22 00

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Κυριακή 21 Φεβρουαρίου 2010

Pokka Coffee

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Τα αποδυτήρια έφαγαν τον Μούσλιν

Οι κακές σχέσεις με τους παίκτες δημιούργησαν βαρύ και μη αναστρέψιμο κλίμα στ' αποδυτήρια, καθιστώντας μονόδρομο την απόλυση του Μούσλιν. «Δεν νιώθω άνετα», φέρεται να απάντησε ο Κετσπάγια. **Σελ. 35**

ΑΠΟΕΛ

Τα δέκα ντέρμπι του τίτλου

Κάτι από... πέρσι θυμίζει το φετινό σερί νικών των γαλαζοκιτρίνων, όμως τα δέκα μαζεμένα ντέρμπι, σε συνδυασμό με τους αγώνες κυπέλλου και το εμβόλιμο ματς με τον Εθνικό, κάνουν την προσπάθεια πολύ δυσκολότερη. **Σελ. 35**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΠΑΓΕΒΙΤΣ

Το «εγώ» κάνει κακό στις ομάδες

Ο Σερβοέλληνας κόουτς μιλάει στην «Κ» υπό τον όρο να μην αναφερθεί στη φετινή ΑΕΚ. Λέει ότι ποτέ δεν είχε πρόβλημα με τον Ριβάλντο, ότι δεν ανέχεται κανέναν να του κάνει κουμάντο και πως πλέον δεν διαλέγει αυτός όλους τους παίκτες. **Σελ. 38**

Ταρακούνημα της επένδυσης

Με τη φετινή του απόδοση να είναι δυσανάλογη σε σχέση με τις απολαβές του, ο Στάθης Αλωνεύτης έγινε ο πρώτος που λογοδοτεί για την παρουσία του

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Τα 66 λεπτά που αγωνίστηκε ο Στάθης Αλωνεύτης στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» στις 23 Ιανουαρίου για τη 18η αγωνιστική ήταν χωρίς αμφιβολία η κορυφαία του απόδοση στη φετινή σεζόν. Ο 26χρονος (29/03/1983) μεσοεπιθετικός της Ομόνοιας σε εκείνο το ματς έπαιξε για πρώτη φορά πίσω από τον επιθετικό, ταρακούνησε τους αμυντικούς της «Κυρίας», πέτυχε γκολ στο 29΄, βάζοντας μπροστά την ομάδα του, και αν δεν ήταν ο Νόελ Κασέκε, μάλλον θα αναδεικνυόταν MVP.

Πέρα από εκείνη την εμφάνιση, ο αριστεροπόδαρος Λακαταμίτης δεν έχει να επιδείξει πολλά αυτή τη σεζόν. Τα δύο τέρματα στην 1η αγωνιστική κόντρα στην ΑΕΠ στο ΓΣΠ, το γκολ με απευθείας κτύπημα φάουλ στο 17΄ του ματς με τον Ερμή για την 9η αγωνιστική, καθώς και η κινητικότητά του στο ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ, είναι οι αναλαμπές του Αλωνεύτη στη φετινή του παρουσία στην Ομόνοια.

Σε 21 παιχνίδια φέτος ο Αλωνεύτης πέτυχε 6 γκολ (πέρσι είχε 8), είδε 6 κίτρινες (πέρσι αντίκρισε δύο), ενώ έδωσε μόλις 4 ασίστ, τη στιγμή που τη σεζόν 2008-09 είχε 16 τελικές πάσες

Η αλήθεια είναι πως ο παίκτης δεν είναι ο χειρότερος ποδοσφαιριστής της ομάδας φέτος, όμως σίγουρα είναι αυτός από τον οποίον έχουν τις περισσότερες προσδοκίες. Με την απόδοσή του να είναι δυσανάλογη σε σχέση με τις απολαβές του, είναι από τους πρώτους που έχουν να λογοδοτήσουν για την παρουσία του στον αγωνιστικό χώρο. Παρ' όλα αυτά, το μέτρο να σταλεί σε αναγκαστική άδεια επτά ημερών (για «καθαρά αγωνιστικούς λόγους» όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Ομόνοιας) φαντάζει τουλάχιστον ακραίο, αφού σε τέτοια περίπτωση θα μπορούσε απλά να καθηλωθεί στον πάγκο για μερικά ματς.

Στο γραφείο του Μιλτιάδη

Το απόγευμα της περασμένης Δευτέρας, ο Στάθης Αλωνεύτης κλήθηκε στο γραφείο του Μιλτιάδη Νεοφύτου, όπου ο πρόεδρος του «τριφυλλιού» φέρεται να τον ρώτησε ανάμεσα σε άλλα ποιος είναι ο λόγος που δεν παίζει καλά φέτος. Ο Κύπριος διεθνής τού απάντησε «δεν ξέρω γιατί», με τον ισχυρό άνδρα των πρασίνων να τον στέλνει σε μια εβδομάδα άδεια. Η αναγκαστική άδεια του Αλωνεύτη λήγει – εκτός απροόπτου – αύριο, όταν αναμένεται να επανέλθει στο «Ηλίας Πούλλος». Πριν το ματς με την Ένωση την περασμένη Κυριακή, το τελευταίο 90λεπτο που έβγαλε ο Στάθης Αλωνεύτης φέτος ήταν στις 5 Δεκεμβρίου για τη 12η αγωνιστική, στην ήττα της Ομόνοιας με 1-0 από την ΑΕΛ στο Τσίρειο. Συνολικά φέτος έπαιξε 21 παιχνίδια σε Κύπρο και Γιουρόπα Λιγκ με απολογισμό έξι τέρματα, είδε ήδη έξι κίτρινες κάρτες (πέρσι αντίκρισε δύο), ενώ μέχρι στιγμής μετράει μόλις 4 ασίστ, τη στιγμή που πέρσι έβγαλε τη σεζόν με 16! Ο τραυματισμός του στο ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ στις 13 Δεκεμβρίου τον κράτησε εκτός για πάνω από ένα μήνα, αφού επανήλθε στις υποχρεώσεις της Ομόνοιας στο β΄ ημίχρονο του ματς με την ΑΠΕΠ (4-3) στις 17 Ιανουαρίου και στη βασική ενδεκάδα μια εβδομάδα αργότερα με την Ανόρθωση.

Η μεγαλύτερη επένδυση

«Η διοίκηση της Ομόνοιας ανακοινώνει ότι ο 25χρονος Κύπριος ποδοσφαιριστής Στάθης Αλωνεύτης έστειλε υπογεγραμμένο το συμβόλαιό του και θα αγωνίζεται στην ομάδα μας για τα επόμενα πέντε χρόνια», έλεγε η ανακοίνωση του «τριφυλλιού» στις 28 Ιουνίου του 2008. Στις 3 Ιουλίου, 150 φίλοι της ομάδας υποδέχτηκαν στο αεροδρόμιο τον ποδοσφαιριστή, η αγορά του οποίου από τη γερμανική Κότμπους φέρεται να κόστισε σχεδόν 1 εκατ. ευρώ. Την ίδια στιγμή, ο παίκτης αμείβεται με περίπου 500.000 ευρώ για κάθε ένα από τα πέντε του χρόνια στην ομάδα. Αποτελεί έτσι τη μεγαλύτερη επένδυση του Μιλτιάδη Νεοφύτου και παρά το γεγονός πως η απόδοσή του είναι καλύτερη του μετρίου, εντούτοις χρειάζεται ακόμη αρκετή δουλειά για να «βγάλει» τα λεφτά της μεταγραφής του.

Τη σεζόν 2008-09 ο διεθνής μεσοεπιθετικός έπαιξε σε 26 παιχνίδια πρωταθλήματος, πετυχαίνοντας οκτώ γκολ και έχοντας εξαιρετική παρουσία στο πρώτο σκέλος της χρονιάς. Σημείο αναφοράς τα δύο γκολ που σκόραρε στις 25 Ιανουαρίου στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», στη νίκη της Ομόνοιας με 2-1. Το τέρμα που πέτυχε την επόμενη αγωνιστική (20ή, 01/02/09) κόντρα στην ΑΠΕΠ (3-0) ήταν και το τελευταίο του εκείνη τη χρονιά.

Προερχόμενος από οικογένεια μεσαίας εισοδηματικής τάξης, ο Στάθης Αλωνεύτης φροντίζει να αξιοποιεί σημαντικό μερίδιο των εσόδων του και για την εξασφάλιση της άνεσής του. Αρκετές φορές βρέθηκε στο στόχαστρο του κίτρινου Τύπου, με σχόλια που είχαν να κάνουν με τις συνήθειές του εκτός γηπέδων, ενώ ιδιαίτερη προσοχή λαμβάνει η άσπρη του Lamborghini. Στο γκαράζ του έχει προστεθεί και μια Range Rover 2.7 TDi που έφερε από τη Γερμανία, με αξία πέραν των 80.000 ευρώ.

SAVVIDES PHOTO

Αν και ο Στάθης Αλωνεύτης δεν είναι από τους χειρότερους σε απόδοση ποδοσφαιριστές της Ομόνοιας, εντούτοις οι προσδοκίες είναι υψηλές, έτσι είναι από τους πρώτους που έχουν να λογοδοτήσουν για την παρουσία του στον αγωνιστικό χώρο.

Πώς ανοίγουν οι κλειστές άμυνες

Από τα πρώτα παιχνίδια της φετινής σεζόν ο Τάκης Λεμονής διαπίστωσε πως οι περισσότερες ομάδες αντιμετωπίζουν την Ομόνοια με 8-9 ποδοσφαιριστές πίσω από την μπάλα, με σκοπό να αναχαιτίζουν τους γρήγορους μεσοεπιθετικούς της ομάδας. «Πρέπει να βελτιώσουμε την κυκλοφορία της μπάλας», έλεγε στις 11 Σεπτεμβρίου ο Ελλαδίτης τεχνικός, που είπε επίσης στις 5 Νοεμβρίου πως «όταν έχουμε απέναντί μας 8-9 παίκτες το λιγότερο, το παιχνίδι από τα άκρα είναι επιβεβλημένο».

Ένας τρόπος για αντιμετώπιση των κλειστών αμυνών είναι οι διαγώνιες μπαλιές από τους ακραίους μπακ

Για να «ανοίξουν» οι κλειστές άμυνες, υπάρχουν κάποιοι παραδοσιακοί τρόποι. Ο πρώτος είναι το παιχνίδι από τα πλάγια, είτε δημιουργώντας καταστάσεις ένας εναντίον ενός με μεγαλύτερο ποσοστό επιτυχίας στις ντρίμπλες, είτε με σέντρες μετά από πλαγιοκόπηση, οι οποίες είναι δύσκολες για τους στόπερ να τις αντιμετωπίσουν. Ο δεύτερος τρόπος είναι με ατομικές ενέργειες ποδοσφαιριστών, όπως οι Αλωνεύτης, Μακρίδης, Εφραίμ και Χριστοφή, με σκοπό να εξουδετερωθούν οι αμυντικοί και να ανοίξουν χώροι. Άλλος τρόπος για αντιμετώπιση των κλειστών αμυνών είναι οι διαγώνιες μπαλιές από τους ακραίους μπακ. Χρησιμοποιούνται και οι τρεις πιο πάνω τρόποι από τους παίκτες της Ομόνοιας, χωρίς όμως την αναμενόμενη επιτυχία.

SAVVIDES PHOTO

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της φετινής Ομόνοιας είναι η αντιμετώπιση των κλειστών αμυνών.

Επιστρέφει ο Μιχάλης

Στη σημερινή έξοδο της Ομόνοιας στο Δασάκι για το ματς με τον Ερμή (18:00, LTV) για την 22η αγωνιστική, η κατάκτηση των τριών βαθμών είναι επιτακτική ανάγκη μετά τη λευκή ισοπαλία με την Ένωση. Ελπιδοφόρα η επιστροφή του Μιχάλη Κωνσταντίνου, τη στιγμή που εκτός μένουν οι μόνιμοι απόντες Καρυπίδης, Αγουιάρ και Πατσατζόγλου, όπως και ο Αλωνεύτης που είναι με άδεια. Στην αντίπερα όχθη, προβλήματα αντιμετωπίζει και ο Ντούσαν Μιτόσεβιτς, αφού δεν υπολογίζει σε τέσσερεις ποδοσφαιριστές. Ο Γόγολος υποφέρει από θλάση, ο Τζαΐλσον υπέστη ρήξη χιαστών και ο τερματοφύλακας Μορένο τράβηγμα στους τετρακέφαλους. Δεν παίζει ούτε ο τιμωρημένος με κάρτες Γκατιάγκα. Μόλις τρεις φορές βρέθηκαν αντιμέτωποι Ερμής και Ομόνοια. Τον περασμένο Νοέμβριο το «τριφύλλι» κέρδισε 1-0 στο ΓΣΠ, ενώ άλλα δύο παιχνίδια είχαμε τη σεζόν 2001-02. Στις 23/09/2001 η Ομόνοια κέρδισε στο ΓΣΠ 3-0, ενώ στις 20/01/2002 οι πράσινοι επιβλήθηκαν στην Αραδίππου με 3-0.

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Η αφέλεια του Σλάβο Μούσλιν

Έχουμε γράψει επανειλημμένα ότι δεν είναι σωστό για μία ομάδα να αλλάζει συνεχώς προπονητές. Υπάρχουν όμως πάντοτε εξαιρέσεις στον κανόνα. Ένας προπονητής που αποδεδειγμένα δουλεύει και έχει ικανότητες θα πρέπει να στηριχθεί, έστω και αν έχει κάποια στραβά αποτελέσματα. Καθρέφτης της δουλειάς κάθε προπονητή είναι η εικόνα που βγάζει η ομάδα του στο γήπεδο. Από αυτή την εικόνα και από τα αποτελέσματα βέβαια κρίνονται οι προπονητές.

Ο Σλάβο Μούσλιν ποτέ δεν έδεσε με τη φιλοσοφία και τη νοοτροπία της Ανόρθωσης, ενώ ποτέ δεν κατάλαβε την κυπριακή πραγματικότητα. Στα ελαφρυντικά του Σέρβου είναι το γεγονός ότι ανέλαβε μία τραυματισμένη ομάδα, μετά τον αποκλεισμό από την Πέτροβατς και μια ομάδα της οποίας το έμψυχο δυναμικό δεν διάλεξε ο ίδιος. Πλην όμως, από τον περασμένο Αύγουστο ο Σέρβος δεν έχει προσθέσει τίποτα δικό του στην Ανόρθωση. Κανένα αγωνιστικό πλάνο, κανέναν τρόπο ανάπτυξης, ενώ, όσο περνούσε ο καιρός, η κατάσταση επιδεινωνόταν.

Ο Μούσλιν προέβαλε ως δικαιολογία το γεγονός ότι δεν έκτισε αυτός την ομάδα και ζητούσε επίμονα παίκτες. Τον Ιανουάριο η διοίκηση της Ανόρθωση έκαμε υπερβάσεις και του έφερε στην ομάδα παίκτες ποιότητας, όπως οι Μάντζιος, Σεϊρού, Μιγκέλ και Φοδέριγχαμ. Η εικόνα της Ανόρθωσης όμως όχι μόνο δεν άλλαξε προς το καλύτερο, αλλά προς το χειρότερο. Η επιθετική ανάπτυξη περιορίστηκε σε ψηλές μπαλιές προς το μέρος του Μάντζιου, ενώ αμυντικά η Ανόρθωση παρουσίαζε τραγική εικόνα. Δέχθηκε εννέα γκολ σε τρία ματς με Ομόνοια και Απόλλωνα σε πρωτάθλημα και κύπελλο. Το χειρότερο από όλα είναι ότι ολόκληρη η άμυνα της Ανόρθωσης υπερφαλαγγίστηκε πάρα πολλές φορές σε αυτούς τους αγώνες, ακόμη και στον αγώνα με την ΑΕΛ, με τους αντιπάλους να έχουν από τρία-τέσσερα τετ-α-τετ έκαστος.

Ήταν φανερό πλέον ότι ο Μούσλιν δεν μπορούσε να εμπνεύσει το αξιόλογο κατά γενική ομολογία έμψυχο δυναμικό της Ανόρθωσης, ενώ το γόητρο του κόσμου της Ανόρθωσης είχε πληγεί από την αδυναμία της ομάδας να παίξει καλά και να καταφέρει να νικήσει σε κάποιο ντέρμπι. Φαίνεται όμως ότι ο Σέρβος ήταν ξεκομμένος και από την πραγματικότητα, παρουσιάζοντας μία αφέλεια και μία άγνοια των φιλοδοξιών της ίδιας της ομάδας του. Μετά το 1-1 του α΄ γύρου με την Ομόνοια στο ΓΣΠ, όταν παρουσιάστηκε με άκρως αμυντική τακτική, παραδέχθηκε ότι κατέβηκε στο γήπεδο για να αμυνθεί και παρουσιάστηκε ικανοποιημένος με τον βαθμό.

Στους αγώνες που έχασε, με ΑΠΟΕΛ, Ομόνοια και Απόλλωνα (στη Λεμεσό), έριξε την ευθύνη στους παίκτες και στα λάθη που έκαναν. Και στον αποκλεισμό από το κύπελλο, την περασμένη Τετάρτη, δεν ανέλαβε όλη την ευθύνη, τόνισε ότι η ομάδα είναι στη δεύτερη θέση και έφερε ως παράδειγμα την... Ομόνοια, λέγοντας πως είναι ομάδα που δεν έχει πίεση! Μάλλον ο Σέρβος δεν έβλεπε κυπριακή τηλεόραση.

Στην πορεία αποδείχθηκε επίσης ότι ο Μούσλιν ήταν συντηρητικός προπονητής. Η Ανόρθωση είχε ένα πλάνο το οποίο δεν άλλαζε, ακόμα και αν τα πράγματα στράβωναν στην πορεία. Σχέδιο «Β» δεν είδαμε ποτέ από τον Σέρβο, ενώ και στις αλλαγές του, όταν έβαζε επιθετικό, έβγαζε επιθετικό, όταν έβαζε χαφ, έβγαζε χαφ. Κανένα ρίσκο, καμία διάθεση να δοκιμάσει κάτι διαφορετικό.

Υπάρχει και το παράδειγμα του Ντούσαν Ούχριν Τζούνιορ στην ΑΕΛ, ο οποίος με το που ανέλαβε την ομάδα, έβαλε άμεσα τη δική του σφραγίδα. Η ΑΕΛ παίζει ωραίο, κάθετο και επιθετικό ποδόσφαιρο, έχει συγκεκριμένο σύστημα ανάπτυξης και είναι μία ομάδα που απολαμβάνεις να παρακολουθείς. Η ΑΕΛ φτιάχνει αρκετές ευκαιρίες σε κάθε αγώνα και δεν είναι τυχαίες οι συνεχόμενες επιτυχίες της σε πρωτάθλημα και κύπελλο το τελευταίο διάστημα.

Σε τελική ανάλυση, για να πετύχει ένας προπονητής σε μία ομάδα, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να κερδίσει τους παίκτες του. Αν καταφέρει να πείσει τους ποδοσφαιριστές ότι αυτά που τους λέει έχουν άμεση επίδραση στο γήπεδο, αν δίνει σε όλους ευκαιρίες, κρατώντας καλό κλίμα και οι παίκτες απολαμβάνουν αυτό που κάνουν, τότε θα έρθουν και οι επιτυχίες.

Πριν από τα καλά αποτελέσματα, όμως, μία ομάδα θα πρέπει να καταφέρει να παίξει καλό ποδόσφαιρο. Αυτό καταφέρνει μέχρι στιγμής ο Ούχριν στην ΑΕΛ. Αυτό δεν κατάφερε ο Μούσλιν στην Ανόρθωση.

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Κανονικό το γκολ της Πόρτο

Ήταν η φάση της βδομάδας, ίσως του μήνα, αλλά μάλλον όχι της χρονιάς, αφού στο Μουντιάλ της Νοτίου Αφρικής –με τους διαιτητές Έβρεμπο και Χάνσον να έχουν επιλεγεί, όπως και κάτι απίθανοι από την ασιατική και αμερικανική ζώνη– πιθανότατα θα δούμε σφυρίγματα πιο εξεζητημένα απ' αυτά που σχολιάστηκαν στο Τσάμπιονς Λιγκ, τις τελευταίες μέρες. Ο Έβρεμπο, διαιτητής που είχε «σφάξει» πέρσι την Τσέλσι στον ημιτελικό με την Μπαρτσελόνα, στο Μπάγερν-Φιορεντίνα λανθασμένα έδωσε πέναλτι στους Βαυαρούς –αφού έπρεπε να τους μετρήσει το γκολ–, τους χάρισε μια αποβολή (Φαν Μπόμελ), ενώ ο βοηθός δεν είδε πως ο Κλόζε σκόραρε από θέση οφσάιντ. Ο Χάνσον είναι αυτός που δεν είδε το χέρι του Ανρί στο μπαράζ της Γαλλίας με την Ιρλανδία, αναγκάζοντας μέχρι και τον Σαρκοζί να απολογηθεί. Τώρα μέτρησε το νικητήριο γκολ της Πόρτο στο «Ντραγκάο» πάνω στην Άρσεναλ!

Αυτή τη φάση ανέλυσε για τους «Times» του Λονδίνου ένας πρώην διαιτητής της Πρέμιερ Λιγκ, βρίσκοντας δίκαιο στον Σουηδό και «αδειάζοντας» εμάς που βιαστήκαμε να μιλήσουμε για σκανδαλώδη εύνοια των «δράκων». Πρόκειται για τον Ντέρμοτ Γκάλαχερ, που εξήγησε τον κανονισμό, τονίζοντας πως ο ρεφ έχει δικαίωμα να επιτρέψει στον επιτιθέμενο να παίξει γρήγορα. Επιπλέον, δεν οφείλει να ρωτήσει τον αμυνόμενο αν σκοπεύει να στήσει τείχος, ούτε να τον περιμένει, αλλά ούτε και να κάνει χώρο στον αμυντικό (Κάμπελ), αφού ο διαιτητής θεωρείται μέρος του αγωνιστικού χώρου και οι παίκτες πρέπει να τον αποφεύγουν. Παρότι ο Βενγκέρ έκανε λόγο για «γελοίες αποφάσεις», εντούτοις τώρα οι Εγγλέζοι δέχονται πως το λάθος δεν ήταν του διαιτητή αλλά του Φαμπιάνσκι, ο οποίος –αμέσως μετά το σφύριγμα και λόγω απειρίας– πέταξε την μπάλα στον Χάνσον. Λέγεται πως θα μπορούσε να την είχε κρατήσει λίγο ακόμα μέχρι οι συμπαίκτες του να ετοιμαστούν και στη συνέχεια να τη ρίξει μακριά, ώστε να κερδίσει κι άλλο χρόνο.

Τέτοια ανάλυση θα την περιμέναμε από πορτογαλικά ή ουδέτερης χώρας ΜΜΕ, όμως έγινε στην Αγγλία, όπου κριτίκαραν και τον τερματοφύλακα της Άρσεναλ, ο οποίος είχε εκτιμήσει λανθασμένα και τη φάση του πρώτου γκολ. Η ωριμότητα με την οποία προσεγγίζουν στο Νησί τέτοιου είδους θέματα, δεν είναι άσχετη ούτε με το ότι εκεί γεννήθηκε το ποδόσφαιρο, ούτε και με την ποιότητα του αθλήματος και του αθλητισμού στη Γηραιά Αλβιόνα. Παράλληλα, προκαλούν μελαγχολία τυχόν συνειρμοί για το ενδεχόμενο η επίμαχη φάση να γινόταν ενάντια σε κυπριακή ομάδα ή σε αγώνα του πρωταθλήματός μας. Στην πρώτη περίπτωση, τώρα μάλλον θα είχαμε κηρύξει πόλεμο σε Σουηδία και Πορτογαλία, ενώ στη δεύτερη θα παίρναμε το κεφάλι αυτού που θα τόλμαγε να μας πει πως έχουμε άδικο.

Βέβαια, τα λάθη σε επίπεδο Τσάμπιονς Λιγκ δεν αποτελούν άλλοθι για τους δικούς μας διαιτητές. Παρότι πολλοί προσπαθούν να αδράξουν την ευκαιρία και να πείσουν πως «συμβαίνει και στις καλύτερες οικογένειες», εντούτοις οι ομοιότητες λίγες είναι. Πρώτον γιατί στην Ευρώπη τέτοια πράγματα δεν συμβαίνουν κάθε μέρα (εξ ου και το θέμα πήρε έκταση), ενώ στην Κύπρο ένα γκολοφσάιντ και μια δεύτερη κίτρινη που δεν δόθηκε ποτέ, αποτελούν μέρος της καθημερινότητας ενός αγώνα. Επιπλέον, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μια ομάδα μπορεί να ευνοηθεί μία, το πολύ δύο φορές αν φτάσει μέχρι τον τελικό, ενώ εδώ υπήρξαν ομάδες που τις έσπρωχναν φέτος σαν καροτσάκια του σούπερ μάρκετ σχεδόν κάθε βδομάδα, άλλες προς τα πάνω κι άλλες προς τα κάτω.

papadakism@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Προδιαγεγραμμένο τέλος

Από τη στιγμή που η Ανόρθωση παρουσίασε τόσο άσχημη εικόνα σε αρκετούς αγώνες, ο Σλάβο Μούσλιν είχε ημερομηνία λήξης. Ο Σέρβος δεν φάνηκε να συνειδητοποιεί το εις βάρος του κλίμα, ακόμη και μετά τον αποκλεισμό, αφού στις δηλώσεις του είπε ότι η ομάδα είναι στη δεύτερη θέση και ότι διεκδικεί το πρωτάθλημα. Αριθμητικά έχει δίκαιο, όμως η παρουσία της Ανόρθωσης επί των ημερών του δεν άφηνε παράθυρο αισιοδοξίας. Από τη στιγμή μάλιστα που η απομάκρυνσή του έγινε λαϊκή απαίτηση, η απόλυση ήταν ζήτημα ωρών. **Ν.Φ.**

Στοιχειωμένη θέση

Αμέσως μετά από αποκλεισμούς έφυγαν οι διάδοχοι του Κετσπάγια. Θυμηθείτε που ο Μίντεντορπ απολύθηκε με το που συντελέστηκε η τραγωδία στο Μαυροβούνιο, ο Μούσλιν λίγο μετά τον αποκλεισμό από τον Απόλλωνα. Νύχτα (στην κυριολεξία) έφυγαν και οι δύο, με τη θέση του διαδόχου του Κετσπάγια να αποδεικνύεται στοιχειωμένη. **Μίκα**

Πώς να κερδίσει ντέρμπι;

Ανύπαρκτη η αμυντική λειτουργία της Ανόρθωσης στον επαναληπτικό με τον Απόλλωνα. Η ομάδα της Λεμεσού ανέτρεψε την άμυνα της Ανόρθωσης, τουλάχιστον δέκα φορές, και ο Μπεκιάι δεν ήταν μόνο τερματοφύλακας αλλά και λίμπερο! Ο τερματοφύλακας της Ανόρθωσης έκανε σωτήριες επεμβάσεις σε τετ-α-τετ κυρίως με τον Αγκόγκο, ενώ έπιασε και πέναλτι. Μάλιστα, είναι χαρακτηριστικό ότι στα δύο από τα τρία γκολ του Απόλλωνα η τελική πάσα πέρασε πίσω από τον Μπεκιάι και τα πλασέ έγιναν σε ανυπεράσπιστα δίχτυα. Παρόμοια εικόνα είχε η «Κυρία» και στον αγώνα με την Ομόνοια. Πώς να κερδίσεις ντέρμπι με αυτό τον τρόπο; **Ν.Φ.**

Φθηνότερος ο Μιλτιάδης

Αφότου ο ΑΠΟΕΛ βγάλει πολεοδομική άδεια για το νέο του προπονητικό κέντρο στην Κοκκινοτριμιθιά, σειρά θα πάρει η εξεύρεση του αναδόχου που θα κατασκευάσει το έργο. Λέτε να τους κάνει καμιά πλάκα και να καταθέσει προσφορά και ο Μιλτιάδης Νεοφύτου; Όχι τίποτα άλλο, αλλά για να τους αποδείξει ότι είναι ο φθηνότερος στην αγορά και γι' αυτό παίρνει τα κυβερνητικά έργα. **ΕJ**

Έκανε τη διαφορά ο «Μπίδης»

Ο Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης έκανε τη διαφορά στον αγώνα της ΑΠΕΠ με τον ΑΠΟΕΛ. Ο διεθνής μέσος ήταν ασταμάτητος, ειδικά στο δεύτερο ημίχρονο, και είχε καταλυτική παρουσία στη νίκη του ΑΠΟΕΛ με 4-1. Σκόραρε δύο φορές και δημιούργησε τα δύο γκολ του Μιροσάβλιεβιτς. Σίγουρα ένας καλός Χαραλαμπίδης προσθέτει ποιότητα και δημιουργικότητα στον ΑΠΟΕΛ για τη δύσκολη συνέχεια. **Ν.Φ.**

SAVVIDES PHOTO

Έφταιξε μόνο ο Στάθης;

Πρωτόγνωρη για τα κυπριακά αλλά και τα αθλητικά δεδομένα ήταν η απόφαση της Ομόνοιας να δώσει άδεια μίας βδομάδας στον Στάθη Αλωνεύτη. Μπορεί η διοίκηση να ήθελε να στείλει μηνύματα με αποδέκτη τον ίδιο τον ποδοσφαιριστή αλλά και κάποιους συμπαίκτες του, όμως μηνύματα παίρνει και ο κόσμος. Στα μάτια του οποίου, ο Στάθης ενοχοποιήθηκε και για ευθύνες που δεν του αναλογούν. Το χειρότερο από όλα, όμως, είναι ότι ο ποδοσφαιριστής έχει γίνει πλέον έρμαιο του ράδιο αρβύλα και αυτό είναι κρίμα κι άδικο. **Ν.Φ.**

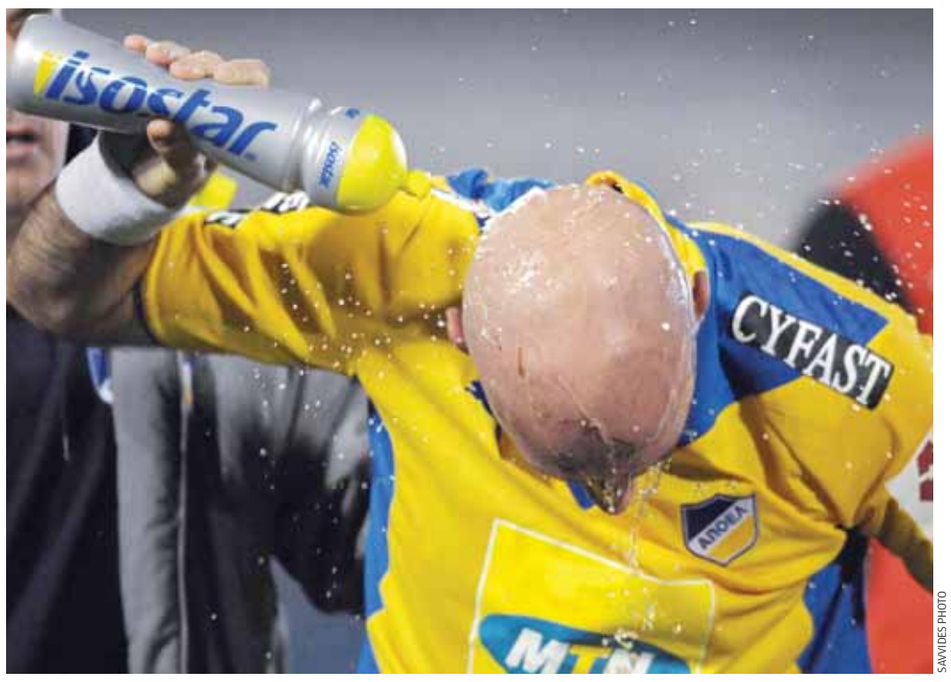

SAVVIDES PHOTO

Ευρηματικούς τρόπους ψύξης για να μην κάψει τη «μηχανή των γκολ» (12 τις τελευταίες 5 βδομάδες) βρίσκει ο «Μίρο».

Ο Πάρις κάνει την αρχή

Ελπιδοφόρα όσα δήλωσε ο πρόεδρος του Κεραυνού, Πάρις Παπαέλληνας, στον συνάδελφο Πέτρο Παπαγιώργη. Ο ισχυρός άνδρας των Στροβολιωτών αποφάσισε να μην περιμένει κάποια συμφωνία κυρίων, αλλά από τη νέα σεζόν να παρατάξει την ομάδα του με έξι ξένους/κοινοτικούς και άλλους τόσους Κύπριους, ανεξάρτητα απ' το τι θα κάνουν οι υπόλοιποι. Φυσικά ο Κεραυνός διαθέτει ήδη πρωτοκλασάτους Κύπριους, έτσι αυτή η απόφαση δεν πρόκειται να επηρεάσει την ομάδα. Παρόλα αυτά, χρειάζονται άμεσα αποφάσεις περιορισμού των ξένων, πριν να είναι αργά. **Ηρο**

Με ζιβανία οι Πιτσιλιώτες

Τις συνήθειες της περιοχής τους μεταφέρουν σε όλη την Κύπρο οι άνθρωποι της ΑΠΕΠ, της μοναδικής βουνίσιας ομάδας στην πρώτη κατηγορία. Πήγαν τις προάλλες να παίξουν με τη Δόξα στο Μακάρειο και στις τσέπες είχαν μπουκαλάκια ζιβανίας. Δεν φτάνει που η Λευκωσία είχε μπει στην κατάψυξη λόγω ψύχους εκείνες τις μέρες, στράβωσε και το ματς, οπότε άλλος τρόπος να ζεσταθούν δεν υπήρχε και είδαν το ματς συνοδεία αλκοόλ. **Μίκα**

Ο καλύτερος πελάτης

Πολλοί οι παράγοντες που δεν μπορούν να παρακολουθούν αγώνα της ομάδας τους χωρίς να έχουν ένα γεμάτο ποτήρι στο χέρι, όμως ένας απ' αυτούς κυριολεκτικά έχει βγάλει... όνομα. Στον νου τους έχει μείνει η κατανάλωση που κάνει, απ' όποιο γήπεδο έχει περάσει η ομάδα του φέτος.

Άνοιγμα στην Πάφο

Σε κεντρικό δρόμο της Πάφου λειτουργούν τώρα τελευταία γραφεία του ΑΠΟΠ/Κινύρα. Καθόλου τυχαία η επιλογή των διοικούντων την ομάδα της Πέγειας, αφού από τη μια θέλουν να είναι στο επίκεντρο (και όχι στο απόκεντρο) της οικονομικής ζωής της επαρχίας, ενώ απ' την άλλη επιδιώκουν να αυξήσουν τη μάζα των υποστηρικτών τους και πέρα από τα όρια του Δήμου Πέγειας, ώστε να την καταστήσουν «πρώτη δύναμη» της πόλης. **Μίκα**

Λάθος της Intercollege/ΕΘΑ

Μεγάλο φάουλ από την Intercollege/ΕΘΑ την περασμένη εβδομάδα. Δεν επέτρεψαν σε ανθρώπους του μπάσκετ να μπουν στο «Ελευθερία» για να δουν το ματς με τον Κεραυνό για το κύπελλο, με την πρόφαση ότι δεν ήταν στη λίστα των είκοσι ατόμων που έδωσε η στροβολιώτικη ομάδα. Τα ίδια έκαναν και πέρσι κόντρα στον ΑΠΟΕΛ, αλλά τότε το αφήσαμε να περάσει, αφού οι φίλοι των γαλαζοκιτρίνων προέρχονταν από επεισόδια με την ΑΕΛ, έτσι κάπου δικαιολογήσαμε τους Εγκωμίτες. Όμως, εδώ είναι άλλο θέμα. Τελικά πρέπει να αποφασίσουμε: Θέλουμε ή όχι τους φιλάθλους στα γήπεδα μπάσκετ; Το σίγουρο είναι πως χρειάζονται τροποποιήσεις στον κανονισμό περί απαγόρευσης μετακίνησης φιλάθλων. **Ηρο**

Απέτυχε ο Πάουλο

«Χτυπάμε τετράδα στο πρωτάθλημα και τελικό στο κύπελλο», έλεγαν στην Πέγεια, κάνοντας την υπέρβαση στο μπάτζετ για να πάρουν τον Πάουλο Κόστα. Πόνταραν και στο κίνητρο που είχε ο Πορτογάλος, έχοντας να δώσει απαντήσεις γενικά, αλλά και ειδικά απέναντι στις πρώην ομάδες του (Ομόνοια, Άρης). Όχι μόνο η ομάδα έχασε και από τους δύο, αλλά είχε κακή απόδοση και ο Πάουλο, που –σαν να μην έφταναν αυτά– έχασε και το πέναλτι με την Πάφο. **Μίκα**

Ο ισχυρός Γιοβάνοβιτς

Είναι ο πλέον ισχυροποιημένος προπονητής στην Κύπρο και το αποδεικνύει σε κάθε κίνηση ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς. Στη συνέντευξη Τύπου της Πέμπτης παραίνεσε δημοσίως τη διοίκηση του ΑΠΟΕΛ να κάνει περισσότερα για τους φιλάθλους, λέγοντας πως «εμείς (σ.σ. ως ομάδα) δεν μπορούμε να κάνουμε και πολλά για τον κόσμο, όμως η διοίκηση μπορεί να κάνει περισσότερα». Απέδειξε και εμπράκτως πως οι ευχαριστίες στους οπαδούς δεν ήταν «επικοινωνιακή τακτική», αφού τόλμησε να ζητήσει ο ίδιος κάτι περισσότερο για τον κόσμο. Πολλοί προπονητές ξέρουν να απαιτούν πράγματα για τους εαυτούς τους, ελάχιστοι έχουν μπει στον κόπο να ζητήσουν κάτι προς το συμφέρον τρίτων. **Μίκα**

Από Ισπανία μέχρι Ρωσία

Στο στόχαστρο ευρωπαϊκών ομάδων έχουν μπει εδώ και πολύ καιρό οι Σανγκόι και Αβραάμ του Απόλλωνα. Για τον Αργεντινό η ισπανική Χιχόν έχει ανοίξει αρχείο, στο οποίο προστίθενται πληροφορίες όποτε σκάουτερ της ομάδας βρίσκεται στην Κύπρο για να τον παρακολουθήσει. Όσον αφορά στον μέσο από την Αραδίππου, άνθρωπος της ρωσικής Ρούμπιν Καζάν βρέθηκε μεσοβδόμαδα στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», προκειμένου να παρακολουθήσει τον παίκτη. Πάντως και οι δύο σκάουτερ θα πρέπει να γέμισαν με θετικά σχόλια τα μπλοκάκια τους, καθώς οι δύο άσοι έκαναν πάρτι στην άμυνα της Ανόρθωσης. Αξίζει να αναφερθεί ότι και οι δύο παίκτες είναι δεσμευμένοι με συμβόλαιο με την ομάδα τους και θεωρούνται ό,τι καλύτερο υπάρχει στο θησαυροφυλάκιο του Απόλλωνα. **Ζαχ.**

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Και άμα κολλήσει το πετάλι;

Προσωπικά δεν με πείραξε τόσο το γεγονός ότι το Toyota Auris μου παρουσίασε πριν λίγες μέρες το περιβόητο πλέον πρόβλημα της ιαπωνικής εταιρείας με το πετάλι της βενζίνης που κολλάει. Ούτε με πείραξε το γεγονός πως αν κολλούσε το πετάλι μόλις δύο λεπτά νωρίτερα, όταν ένας ανεκδιήγητος οδηγός, παραβιάζοντας το κόκκινο, με ανάγκασε να πατήσω απότομα τα φρένα, δεν θα απέφευγα τη σύγκρουση. Ούτε ακόμα με πείραξε πολύ το ότι νωρίτερα εκείνη την ημέρα οδηγούσα δίπλα από γκρεμούς στην περιοχή της Πάφου και αν κολλούσε τότε το πετάλι, δεν έχω ιδέα πώς θα απέφευγα την ελεύθερη πτώση.

Αυτό που με πείραξε είναι ότι κανείς από την Toyota δεν μας ενημέρωσε τι στα τσακίδια κάνουμε σε περίπτωση που κολλήσει το πετάλι την ώρα που οδηγούμε και το αυτοκίνητο αρχίσει να ανεβάζει ταχύτητα, χωρίς να μπορεί να ελεγχθεί.

Πάλι καλά που το πετάλι του Auris μου κόλλησε σε ίσιο και άδειο δρόμο. Πάτησα γερά τα φρένα, έστριψα με αρκετό ζόρι σε έναν παράδρομο και αφού τράβηξα το χειρόφρενο, έσβησα τη μηχανή τη στιγμή που αυτή ακόμη μάρσαρε. Αργότερα, μου ειπώθηκε από φίλους πως σε τέτοια περίπτωση πρέπει να βάζω Neutral και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να σβήνω τη μηχανή την ώρα που κυλά το αυτοκίνητο, αφού κλειδώνει το τιμόνι. Ομολογώ πως δεν τα γνώριζα αυτά και αμφιβάλλω αν το γνωρίζουν και άλλοι που ίσως βρεθούν στην ίδια θέση.

Βγήκε ο πρόεδρος της αυτοκινητοβιομηχανίας, Ακίο Τογιόντα, σε συνέντευξη Τύπου από το Τόκιο πριν δύο εβδομάδες σε ζωντανή σύνδεση με μεγάλα ειδησεογραφικά δίκτυα και αφού απολογήθηκε προς τους πελάτες, μίλησε για τους τρόπους ελέγχου και ανάκλησης των Toyota που ενδέχεται να παρουσιάσουν τη βλάβη. Γενικά σε όλο τον κόσμο γίνεται χαμός αυτές τις μέρες από πολλά ξένα ΜΜΕ σχετικά με το θέμα, αφού οι θάνατοι και οι ζημιές εξαιτίας του πεταλιού που κολλάει είναι αρκετοί.

Την ίδια στιγμή, στην Κύπρο η αντίδραση από τους ανθρώπους της Toyota ήταν ελάχιστη. Πέρα από ένα link στην ιστοσελίδα τους (το οποίο ανακάλυψα τυχαία προχθές, απλά επειδή έψαχνα πληροφορίες γι' αυτό το σχόλιο) και μια ανακοίνωση που στάλθηκε στα ΜΜΕ (το οποίο επίσης ανακάλυψα προχθές για τον ίδιο λόγο), δεν υπήρξε καμία επαφή με τους ιδιοκτήτες των Toyota σχετικά με το πρόβλημα. Το τραγικότερο, ακόμα, είναι ότι δεν υπάρχει καμία συμβουλή σχετικά με το τι να κάνουμε όταν κολλήσει το πετάλι. Το σίγουρο είναι πως δεν έλαβα καμία προσωπική επιστολή (όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση), αν και έχω την περιέργεια να δω αν μέσα συμπεριλαμβάνει και τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος την ώρα της οδήγησης.

Αφού, όπως λέει η Toyota, «προτεραιότητά μας, η ασφάλεια των πελατών μας», τότε θα ανέμενα πως στην ανακοίνωση προς τα ΜΜΕ και σε περίοπτη θέση στην ιστοσελίδα τους θα αναγράφονταν (πρώτα) τρόποι αντιμετώπισης του προβλήματος και μετά θα μας ενημέρωναν γιατί συμβαίνει αυτό το πρόβλημα και πώς διορθώνεται. Προσωπικά, λίγο με ενδιαφέρει το ότι διορθώνεται με την τοποθέτηση ενός ειδικά διαμορφωμένου ενισχυτικού μετάλλου κάτω από το πετάλι και πολύ περισσότερο με ενδιαφέρει πώς σταματάμε το ρημάδι το αυτοκίνητο όταν κολλήσει το πετάλι. Ελπίζω πως οι επόμενοι που θα υποστούν το πρόβλημα να ξέρουν καλύτερα πώς να αντιδράσουν και όχι να βρίσκονται σε άγνοια.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 21.02
15:00 .....ΑΡΗΣ – ΑΕΛ .....LTV Sports1
17:00 .....ΕΝΩΣΗ – ΠΑΦΟΣ.....CytaVision1
18:00 .....ΕΡΜΗΣ – ΟΜΟΝΟΙΑ .....LTV
22.02
19:00 .....ΑΝΟΡΘΩΣΗ – ΑΠΕΠ .....LTV Sports1
24.02
19:00 .....ΕΘΝΙΚΟΣ – ΑΠΟΕΛ .....ALFA
ΚΥΠΡΟΣ – Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 21.02
14:30 .....ΟΘΕΛΛΟΣ – ΟΜΟΝΟΙΑ ΑΡ. CytaVision1
ΚΥΠΡΟΣ – Γ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 21.02
15:00 .....ΑΔΩΝΗΣ – ΗΡΑΚΛΗΣ
15:00 .....ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ – ΧΑΛΚΑΝΟΡΑΣ
ΚΥΠΡΟΣ – Δ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 21.02
15:00 .....ΕΝΩΣΗ ΚΟΚ. – ΑΕΚ ΚΥΘΡΕΑΣ
15:00 .....ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ – ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΡ.

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ / 21.02
14:30 .....ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ – ΑΣΤΕΡΑΣ
14:30 .....ΛΑΡΙΣΑ – ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ
14:30 .....ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
16:45 .....ΑΕΚ – ΑΡΗΣ novasports1
19:00 .....ΠΑΟΚ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ novasports1

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ / 21.02
14:00 .....ΜΠΛΑΚΜΠΕΡΝ – ΜΠΟΛΤΟΝ .....ALFA
16:00 .....ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ – ΜΠΕΡΝΛΕΪ .....LTV Sports2
17:00 .....ΦΟΥΛΑΜ – ΜΠΕΡΜΙΓΧΑΜ
17:00 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ.....ALFA
18:15 .....ΓΟΥΙΓΚΑΝ – ΤΟΤΕΝΑΜ .....LTV Sports1
23.02
22:00 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. – ΓΟΥΕΣΤ ΧΑΜ .....ALFA
ΑΓΓΛΙΑ – ΚΥΠΕΛΛΟ 5ος ΓΥΡΟΣ / 24.02
21:45 .....ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ – ΚΡΙΣΤΑΛ ΠΑΛΑΣ
21:45 .....ΣΤΟΟΥΚ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ.
21:45 .....ΓΟΥΕΣΤ ΜΠΡΟΜ – ΡΕΝΤΙΝΓΚ
22:00 .....ΤΟΤΕΝΑΜ – ΜΠΟΛΤΟΝ
ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α / 21.02
16:00 .....ΑΤΑΛΑΝΤΑ – ΚΙΕΒΟ
16:00 .....ΜΠΟΛΟΝΙΑ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ
16:00 .....ΚΑΛΙΑΡΙ – ΠΑΡΜΑ
16:00 .....ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΛΙΒΟΡΝΟ
16:00 .....ΠΑΛΕΡΜΟ – ΛΑΤΣΙΟ
16:00 .....ΡΟΜΑ – ΚΑΤΑΝΙΑ.....novasports7
16:00 .....ΣΙΕΝΑ – ΝΑΠΟΛΙ
21:45 .....ΜΠΑΡΙ – ΜΙΛΑΝ .....LTV Sports2
24.02
19:30 .....ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΜΙΛΑΝ novasports4
19:30 .....ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ – ΚΑΛΙΑΡΙ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ / 21.02
16:30 .....ΦΡΑΪΜΠΟΥΡΓΚ – ΧΕΡΤΑ
18:30 .....ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ – ΣΑΛΚΕ
18:30 .....ΒΕΡΝΤΕΡ – ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ .....LTV Sports2
ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ / 21.02
18:00 .....ΜΠΙΛΜΠΑΟ – ΤΕΝΕΡΙΦΗ
18:00 .....ΜΑΛΑΓΑ – ΕΣΠΑΝΙΟΛ
18:00 .....ΟΣΑΣΟΥΝΑ – ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ
18:00 .....ΣΑΡΑΓΟΣΑ – ΧΙΧΟΝ
20:00 .....ΑΛΜΕΡΙΑ – ΑΤΛΕΤΙΚΟ .....ALFA
22:00 .....ΡΕΑΛ – ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ .....ALFA
22.02
22:00 .....ΒΑΛΕΝΘΙΑ – ΧΕΤΑΦΕ .....LTV Sports1
ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ / 23.02
19:00 .....ΜΠΕΝΦΙΚΑ – ΧΕΡΤΑ
25.02
20:00 .....ΑΝΤΕΡΛΕΧΤ – ΜΠΙΛΜΠΑΟ.....CytaVision3
20:00 .....ΓΑΛΑΤΑΣΑΡΑΪ – ΑΤΛΕΤΙΚΟ
20:00 .....ΜΑΡΣΕΪΓ – ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ
20:00 .....ΑΪΝΤΧΟΦΕΝ – ΑΜΒΟΥΡΓΟ
20:00 .....ΡΟΜΑ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ
20:00 .....ΣΑΧΤΑΡ – ΦΟΥΛΑΜ CytaVision2
20:00 .....ΟΥΝΙΡΕΑ – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ.....CytaVision1
22:05 .....ΦΕΝΕΡΜΠΑΧΤΣΕ – ΛΙΛ
22:05 .....ΧΑΠΟΕΛ ΤΕΛ ΑΒΙΒ – ΡΟΥΜΠΙΝ
22:05 .....ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ – ΑΓΙΑΞ CytaVision1
22:05 .....ΣΑΛΤΣΜΠΟΥΡΓΚ – ΣΤΑΝΤΑΡ
22:05 .....ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ – ΕΒΕΡΤΟΝ CytaVision3
22:05 .....ΒΑΛΕΝΘΙΑ – ΚΛΑΜΠ ΜΠΡΙΖ CytaVision4
22:05 .....ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ – ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ CytaVision2
22:05 .....ΒΕΡΝΤΕΡ – ΤΒΕΝΤΕ
ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ / 23.02
21:45 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Π. – ΜΠΟΡΝΤΟ SigmaSports1
21:45 .....ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗ – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ CytaVision1
24.02
19:30 .....ΤΣΣΚΑ ΜΟΣΧΑΣ – ΣΕΒΙΛΛΗ CytaVision1
21:45 .....ΙΝΤΕΡ – ΤΣΕΛΣΙ .....Sigma

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

EUROCHALLENGE / 23.02
19:00 .....PROTEAS ΕΚΑ ΑΕΛ – ΓΚΕΤΙΝΓΚΕΝ .....LTV Sports2
21:30 .....ΣΚΑΒΟΛΙΝΙ – MADISONS ΑΠΟΕΛ.....CytaVision3
ΕΥΡΩΛΙΓΚΑ / 24.02
19:30 .....ΤΣΙΜΠΟΝΑ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Π. novasports1
25.02
21:45 .....ΠΑΡΤΙΖΑΝ – ΜΑΡΟΥΣΙ novasports3
21:45 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ novasports1
EUROCUP ΓΥΝΑΙΚΩΝ / 25.02
18:00 .....ΝΑΝΤΕΖΝΤΑ – K.V.IMPERIAL ΑΕΛ

Τα αποδυτήρια «έφαγαν» τον Μούσλιν

Απέτυχε να επιβληθεί στους παίκτες και να αξιοποιήσει την τελευταία ευκαιρία που του έδωσε ο πρόεδρος και την οποία σπατάλησε στο κύπελλο

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Στα τέλη της περασμένης βδομάδας, ο Αντώνης Δημητρίου έπαιζε το τελευταίο του χαρτί, στηρίζοντας τον Μούσλιν, τρίζοντας τα δόντια στους παίκτες και απειλώντας με επιβολή προστίμου ίσου με το μισό των μηνιαίων απολαβών, σε περίπτωση αποκλεισμού από το κύπελλο. Στο τέλος της ρεβάνς με τον Απόλλωνα το χαρτί είχε καεί και ο Μούσλιν ήταν άνεργος, αφού ήταν σχεδόν προαποφασισμένο πως ο Σέρβος θα απολυόταν αν η ομάδα δεν ανέτρεπε το 3-1 του πρώτου ματς. Το τελευταίο διάστημα οι σχέσεις του προπονητή με τους παίκτες ήταν στο χειρότερο σημείο, κάτι που φάνηκε τόσο στην αγωνιστική απειθαρχία που επαναλήφθηκε την Τετάρτη, όσο και 24 ώρες μετά, στις δηλώσεις του Νίκου Κατσαβάκη (μίλησε για τον λήθαργο των οκτώ τελευταίων μηνών).

Ο πρόεδρος έκανε το χατίρι της πλειοψηφίας των παικτών, απέλυσε τον Μούσλιν και τους χάρισε το πρόστιμο. Είναι σειρά τους να τον δικαιώσουν για όσα τους πρόσφερε

Μια εικόνα που δείχνει ξεκάθαρα πως οι σχέσεις του Μούσλιν δεν είναι καλές ούτε με τον κόσμο, αλλά ούτε και με τους παίκτες του.

Ο αρχηγός δεν ήταν ο μοναδικός που δεν τα πήγαινε καλά με τον κόουτς, αφού στο ίδιο κλαμπ ανήκε και ο Τραϊανός Δέλλας, μερικοί Ελλαδίτες ακόμα, όπως επίσης Κύπριοι (π.χ. Α. Κωνσταντίνου) αλλά και ξένοι. Τα χνώτα του Μούσλιν δεν ταίριαξαν με την πλειοψηφία των ποδοσφαιριστών, χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένος λόγος. Αυτή ήταν η αιτία του διαζυγίου, αφού το κλίμα στα αποδυτήρια ήταν βαρύ, ασήκωτο και μη αναστρέψιμο. Αυτό έβγαινε στο τερέν και μεταδιδόταν στην εξέδρα. Στο τελευταίο ματς με τον Απόλλωνα το γήπεδο κόχλαζε και όσοι βρέθηκαν στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» αντιλήφθηκαν πως δεν υπήρχε περίπτωση ο Μούσλιν να κουτσάρει ξανά την ομάδα.

Στράβωσε απ' το φθινόπωρο

Ο γυρολόγος Σλάβολιουμπ Μούσλιν βρέθηκε στον 16ο σταθμό της 20ετούς προπονητικής του καριέρας, στις 7 Αυγούστου, μπαίνοντας σε αποδυτήρια όπου η ψυχολογία ήταν πιο χαμηλά κι απ' το ναδίρ. Ένα μήνα αργότερα, η ομάδα έκανε την πρώτη νίκη πάνω στον Άρη, μετά το 0-0 στην πρεμιέρα με τον Ερμή. Δυο μήνες στον πάγκο και ο Μούσλιν κερδίζει την ΑΕΛ και παίρνει «Χ» από την Ομόνοια στη Λευκωσία, ενώ μπορούσε να κλέψει το ματς. Η αρχή του τέλους ήταν το ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ, όταν ο Μούσλιν ήταν πλέον τρεισήμισι μήνες στον πάγκο. Ατομικά λάθη πέταξαν στα σκουπίδια την καλύτερη φετινή εμφάνιση. Ακολούθησε η εντός έδρας ισοπαλία με τον Απόλλωνα και η εφιαλτική βραδιά στην Πέγεια. Η συνταγή είχε ήδη χαλάσει. Ούτε η πρώτη partida μεταγραφών (Φόδεριγκχαμ, Μιγκέλ Πέδρο) ούτε η περιθωριοποίηση των Κωνσταντίνου - Γαρπόζη (θεωρήθηκαν αιτία του κακού στ' αποδυτήρια) ούτε και οι ακριβές προσθήκες (Μάντζιος - Σεϊρού) στάθηκαν ικανές ν' αντιστρέψουν το κλίμα. Κάπου εκεί εντοπίζεται η αρχή του τέλος, που επισημοποιήθηκε την περασμένη Πέμπτη.

Η σειρά των παικτών

Μέχρι και το πρόστιμο χαρίζει στους παίκτες η διοίκηση, πέρα από την ικανοποίηση της πλειοψηφίας για απομάκρυνση του Μούσλιν. Από το ρεπορτάζ προκύπτει πως ο Αντώνης Δημητρίου θεωρεί πως έχει ξεπεράσει τις κόκκινες γραμμές ανεκτικότητας, κάτι που σημαίνει πως μελλοντικά δεν πρόκειται να ανεχθεί το παραμικρό. Πλέον ελαφρυντικά δεν χωράνε και η οδηγία στον Νικολάου είναι σαφέστατη: να μην «κολλήσει» σε ονόματα και να στείλει στον πάγκο όποιον αδικαιολόγητα δεν αποδίδει ανάλογα με την αξία του, αλλά και ενώπιον της διοίκησης όποιον απειθαρχεί. Το μήνυμα φαίνεται πως έφτασε στους αποδέκτες (ποδοσφαιριστές), που φέρονται αποφασισμένοι να δικαιώσουν τον πρόεδρο για την επιλογή, ξεκινώντας από το αυριανό ματς με την ΑΠΕΠ (19:00) και χτυπώντας ρέστα στο κυριακάτικο ντέρμπι κόντρα στον ΑΠΟΕΛ.

Ο Μιχάλης Στεργίδης πήρε τηλέφωνο τον Κετσπάγια, που απάντησε πως δεν νιώθει άνετα να δουλέψει τώρα στην Ανόρθωση.

Καταδικασμένη εκ των προτέρων η προσπάθεια για Τιμούρ Κετσπάγια

Πώς γίνεται ένας άνθρωπος που (έστω κομψά) αποφεύγει να παρευρεθεί στην επίσημη έναρξη των εορτασμών για τα εκατοντάχρονα του συλλόγου, να προορίζεται για προπονητής στην ομάδα; Πριν τρεις-τέσσερεις μέρες ο Τιμούρ Κετσπάγια έφυγε για την πατρίδα του χωρίς να συντρέχει ιδιαίτερος λόγος, όπως η «Κ» είναι σε θέση να γνωρίζει. Προφανώς δεν ήθελε να βρεθεί στη δύσκολη θέση να πάει το βράδυ της περασμένης Παρασκευής στο «Σπύρος Κυπριανού» και, γνωρίζοντας πως αν ήταν στην Κύπρο η απουσία του από την εκδήλωση θα σχολιαζόταν αρνητικά, προτίμησε να φύγει. Μπορεί οι διοικούντες την Ανόρθωση να δηλώνουν δημοσίως πως δεν έχουν πρόβλημα να συνεργαστούν με τον Κετσπάγια, όμως η στάση του Γεωργιανού τεχνικού δείχνει πως ο ίδιος μόνο άνετα δεν νιώθει. Όχι για να δουλέψει ξανά υπό τη νυν διοίκηση, αλλά ακόμα και να βρεθεί στην ίδια αίθουσα μαζί με κάποια άτομα, στα οποία απ' ό,τι φαίνεται δεν έχει συγχωρέσει συμπεριφορές που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της διοικητικής κρίσης και μέχρι το τέλος της θητείας του. Ως εκ τούτου, η προσέγγιση στον Κετσπάγια προκειμένου να διαδεχθεί τον Μούσλιν έμοιαζε καταδικασμένη πολύ πριν τον πάρει τηλέφωνο ο Μιχάλης Στεργίδης, ο άνθρωπος που ανέλαβε να βολιδοσκοπήσει τις προθέσεις του Τιμούρ, αλλά και να τον καλέσει στην προχθεσινή εκδήλωση. Ο 42χρονος προπονητής αρνήθηκε ευγενικά. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», απάντησε πως δεν νιώθει άνετα να γυρίσει τώρα στην Ανόρθωση λόγω κάποιων καταστάσεων, ενώ λέγεται πως ενοχλήθηκε και από τον τρόπο που η διοίκηση δημοσιοποίησε το θέμα. Πάντως δεν υπάρχει ρήτρα στο συμβόλαιο με την Εθνική Γεωργίας που να του απαγορεύει να δουλεύει παράλληλα και σε σύλλογο.

Τρεις μέρες πριν την απόλυση του Σλάβο Μούσλιν, η «Κ» είχε σημειώσει πως το μέλλον διαγράφεται δυσοίωνο λόγω των σχέσεων στ' αποδυτήρια, υπό τον τίτλο «Δύσκολη η συμβίωση στην Κυρία».

Δύσκολη η συμβίωση στην «Κυρία»

Ποντάρουν στο κύρος του τεχνικού διδύμου

Ο σεβασμός αλλά και το κύρος που εκπέμπουν πρωτίστως στις τάξεις των ποδοσφαιριστών και δευτερευόντως μεταξύ των οπαδών, ήταν ο καταλύτης στην προαγωγή του Νίκου Νικολάου σε προπονητή (από βοηθός) και του Νίκου Φρούσου σε βοηθό (από σκάουτερ), μετά τις αρνήσεις των Κετσπάγια και Ουζουνίδη.

Η παρουσία στα αποδυτήρια των μεγαλύτερων – μετά τον Κετσπάγια – συμβόλων στη σύγχρονη ιστορία του συλλόγου, σε συνδυασμό με τη λευκή επιταγή και την αμέριστη στήριξη που οι δύο απολαμβάνουν από τον πρόεδρο, εγγυάται τουλάχιστον την πειθαρχία μεταξύ των παικτών, αλλά και αντιστροφή του αρνητικού κλίματος στην εξέδρα. Η διοίκηση αντιλήφθηκε πως ακόμα και ένα μεγάλο όνομα της προπονητικής δύσκολα θα συσπείρωνε γύρω του παίκτες και κόσμο, όπως μπορούν να κάνουν οι Νικολάου και Φρούσος, με την εμβέλεια που έχουν αποκτήσει, λόγω προϋπηρεσίας στον σύλλογο αλλά και χαρακτήρα. Στην πρώτη του απόπειρα ως προπονητής, λιγότερο από ένα χρόνο αφότου κρέμασε τα ποδοσφαιρικά παπούτσια, ο 37χρονος Νικολάου θα διαφοροποιήσει κάποια πράγματα στην ομάδα, όπως ο ίδιος προανήγγειλε την Πέμπτη.

«Με όλη μας την ψυχή»

Ο προπονητής του Οθέλλου, Γιώργος Κοσμάς, μιλά στην «Κ» για τη πορεία της ομάδας στη β΄ κατηγορία και το ενδεχόμενο ανόδου

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Στην πορεία και αφού είδαν ότι έχουν τις δυνατότητες, προέκυψε ο στόχος της ανόδου για τον Οθέλλο. Αρχικά ο προπονητής, Γιώργος Κοσμάς, έστησε την ομάδα με σκοπό την άνετη αποφυγή του υποβιβασμού. Όμως μετά την πρώτη νίκη, στην 4η αγωνιστική με 2-1 κόντρα στο Φρέναρος, η πορεία της ομάδας της Αθηένου πήρε μια πρωτοφανής ανοδική πορεία, που την έφερε σε τροχιά ανόδου στην α΄ κατηγορία για πρώτη φορά στην ιστορία της.

«Διαλέξαμε παίκτες με ποιότητα, για να κρατήσουν την ομάδα στην κατηγορία. Όμως μετά από τρία-τέσσερα ματς, είδαμε ότι έχουμε τις δυνατότητες για το κάτι παραπάνω και αλλάξαμε τους στόχους μας. Πλέον στοχεύουμε να μπούμε στην πρώτη τετράδα και στη β΄ φάση, εκεί όπου θα μπορούμε να παλέψουμε για την άνοδο», είπε στην «Καθημερινή» ο προπονητής του Οθέλλου, Γιώργος Κοσμάς.

Η ομάδα ξεκίνησε με αρχικό στόχο την παραμονή, όμως όλα άλλαξαν, όταν είδαν ότι έχουν δυνατότητες για ψηλότερα

SAVVIDES PHOTO

Ο Οθέλλος του Γιώργου Κοσμά μετά από 21 αγωνιστικές βρίσκεται κοντά στις θέσεις που οδηγούν στη β΄ φάση και στην άνοδο στην α΄ κατηγορία.

Ο Κύπριος τεχνικός, με θητεία ως ποδοσφαιριστής στη μεγάλη κατηγορία, τονίζει στη συνέχεια ότι δεν τους φοβίζει το άγνωστο της α΄ κατηγορίας: «Αφού φτάσαμε στις πρώτες θέσεις, η άνοδος είναι στις σκέψεις μας. Θα το κυνηγήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις και είναι κάτι που το θέλουμε πολύ, με όλη μας την ψυχή. Δεν μας φοβίζει τίποτα και αν ανεβούμε, θα οργανωθούμε καταλλήλως».

Σε περίπτωση ανόδου, θεωρείται βέβαιο πως η ομάδα θα αναγκαστεί να μετακομίσει (πιθανόν στη Λάρνακα) για τα παιχνίδια της α΄ κατηγορίας, αφού το στάδιο στην Αθηένου δεν πληροί τα κριτήρια. Μόνο μια κερκίδα – με χωρητικότητα 800 θεατών – είναι διαθέσιμη, ενώ δεν υπάρχουν τα στοιχειώδη για τα ΜΜΕ (η Lumiere νοίκιασε γεραβούς, όπου έστησε τις κάμερές της, για να μεταδώσει το φετινό παιχνίδι κυπέλλου με την Ανόρθωση). Την ίδια στιγμή, απαιτείται γερό λίφτινγκ σε αποδυτήρια και χορτοτάπητα. Πάντως, οι άνθρωποι του Οθέλλου προσανατολίζονται στο να ξεκινήσουν σύντομα βελτιωτικά έργα, ανεξάρτητα με το σε ποια κατηγορία θα αγωνίζεται η ομάδα.

Κοντά στις 450 χιλιάδες ευρώ ανέρχεται, όπως μας ενημερώνουν, το μπάτζετ της ομάδας, το οποίο καλύπτεται από τα μέλη του σωματείου, τους χορηγούς και τους ντόπιους Αθηενίτες. Η στήριξη της τοπικής κοινότητας είναι πολύ σημαντική, μάλιστα οι άνθρωποι της ομάδας έχουν να λένε για τον κόσμο που ξεσηκώθηκε με την εξαιρετική φετινή πορεία.

Κλειδί το σημερινό

Το ματς με την Ομόνοια Αραδίππου σήμερα το μεσημέρι (2:30 μ.μ.) στην Αθηένου για την 22η αγωνιστική θεωρείται κλειδί για τη συνέχεια. Ακολούθως, ο Οθέλλος θα αναμετρηθεί εντός με την ΠΑΕΕΚ και εκτός με τον Ονήσιλο, δύο ματς που προσφέρονται για βαθμούς, πριν ακολουθήσει το παιχνίδι στην Αθηένου με την Αλκή και η αναμέτρηση στο ΓΣΠ με τον Ολυμπιακό.

Πρώτος σκόρερ ο Ενγκόλα

Ο 27χρονος Πολωνός αμυντικός Τόμας Τζεπίνσκι δεν έχασε λεπτό φέτος από τις υποχρεώσεις του Οθέλλου, ενώ πολύ σημαντικός είναι ο 29χρονος επιθετικός από το Κονγκό Ενγκόλα Μπέλα (προηγουμένως έπαιξε σε ΜΕΑΠ, ΘΟΪ και Δόξα), ο οποίος φέτος πέτυχε οκτώ γκολ. Τέσσερα γκολ πέτυχε ο Πορτογάλος μέσος Κιντάλ Λουντζέρο, όπως και ο Μάριος Ποχουζούρης.

Στο έμψυχο δυναμικό βρίσκονται επίσης, μεταξύ άλλων, ο πρώην Λετονός διεθνής επιθετικός (με 18 συμμετοχές, ένα γκολ) Γιάτις Κάλνινς, όπως και οι Κύπριοι Σάββας Θούππος, Στέφανος Γεωργίου, Ανδρέας Σάουρος και ο βετεράνος πρώην παίκτης του ΑΠΟΕΛ Πέτρος Πέτρου.

Μετά από μια κοπιαστική σεζόν με την παρουσία στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, ο ΑΠΟΕΛ, για να πετύχει το back to back, καλείται να βγάλει με ελάχιστες απώλειες δέκα ντέρμπι σε ισάριθμα παιχνίδια.

SAVVIDES PHOTO

Η τρελή συνέχεια του ΑΠΟΕΛ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Η περσινή χρονιά, κατά την οποία ο ΑΠΟΕΛ κατέκτησε τον τίτλο, κάνοντας το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, αποτελεί οδηγό, ενόψει του καυτού προγράμματος που έχουν ενώπιόν τους οι γαλαζοκίτρινοι μέχρι τη λήξη του πρωταθλήματος.

Πέρσι η ομάδα της Λευκωσίας, αν και είχε κερδίσει όλα τα ντέρμπι στον α΄ γύρο (Ομόνοια 3-2, Ανόρθωση 1-0, Απόλλωνα 4-1, ΑΕΛ 4-0), με το τέλος της 13ης αγωνιστικής βρισκόταν στην τρίτη θέση – τρεις βαθμούς πίσω από την πρωτοπόρο Ομόνοια – λόγω των ισοπαλιών με Εθνικό, ΑΕΠ και ΑΠΕΠ και της ήττας από την Αλκή. Το πρόγραμμα του β΄ γύρου έμοιαζε με πραγματικό Γολγοθά, αφού η ομάδα του Ιβάν Γιοβάνοβιτς είχε να αντιμετωπίσει εκτός έδρας ΑΕΛ, ΕΝΠ, Απόλλωνα, ΑΕΚ και Ανόρθωση, ενώ υπήρχε και το ντέρμπι με την Ομόνοια. Παρ' όλα αυτά, οι γαλαζοκίτρινοι ξεκίνησαν μια τρελή πορεία, κερδίζοντας όλους τους αγώνες του β΄ γύρου και μπήκαν στη β΄ φάση με πλεονέκτημα πέντε βαθμών. Το κοντέρ σταμάτησε τελικά στις 16 σερί νίκες, ένα τεράστιο ρεκόρ για την ομάδα.

Φέτος οι πρωταθλητές είχαν άσχημο ξεκίνημα, μένοντας επτά βαθμούς πίσω από την κορυφή στην 3η μόλις αγωνιστική, μετά από ισοπαλίες με ΑΕΠ και ΕΝΠ και ήττα από τον ΑΠΟΠ/Κινύρα. Όμως ο ΑΠΟΕΛ περιόρισε στη συνέχεια τις απώλειές του, κυρίως κόντρα στις θεωρητικά εύκολες ομάδες. Πέτυχε οκτώ σερί νίκες στον α΄ γύρο, κερδίζοντας, μεταξύ άλλων, την ΑΕΛ (στο Τσίρειο) και την Ανόρθωση (στο ΓΣΠ). Ακολούθησαν δύο ισοπαλίες με Απόλλωνα και Ομόνοια, με τους περσινούς πρωταθλητές να βρίσκονταν με το τέλος του α΄ γύρου ισόβαθμοι με το «τριφύλλι» στην κορυφή.

Ο ΑΠΟΕΛ θα κοντραριστεί στα δέκα τελευταία ματς της σεζόν, τρεις φορές με την Ομόνοια, τρεις με Ανόρθωση και τέσσερα παιχνίδια κόντρα σε Απόλλωνα και ΑΕΛ

Απαλλαγμένος από το Τσάμπιονς Λιγκ ο ΑΠΟΕΛ, όπως και πέρσι, κάνει μέχρι τώρα αλάνθαστη πορεία στον β΄ γύρο – δεν υπολογίζεται ο χθεσινός αγώνας με τη Νέα Σαλαμίνα – και βρίσκεται με βαθμολογικό πλεονέκτημα μόνος στην κορυφή. Όπως και πέρσι, όμως, οι γαλαζοκίτρινοι καλούνται να περάσουν νικηφόρα από όλες τις παραδοσιακά δύσκολες έδρες, για να διατηρήσουν το στέμμα του πρωταθλητή. Η διαφορά φέτος είναι ότι ο ΑΠΟΕΛ έχει όλα τα ντέρμπι μαζεμένα στο τέλος. Μέχρι τον Μάιο η ομάδα του Γιοβάνοβιτς θα παίξει τρεις φορές με την Ομόνοια, άλλες τόσες με την Ανόρθωση, τρεις φορές θα κοντραριστεί είτε με τον Απόλλωνα είτε με την ΑΕΛ, ενώ έχει και ένα επικίνδυνο εκτός έδρας ματς με τον Εθνικό. Ένα εξαιρετικά δύσκολο πρόγραμμα που κανένας δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι θα βγει χωρίς απώλειες. Αυτός είναι και ο λόγος που στον ΑΠΟΕΛ κρατάνε χαμηλούς τόνους, παρά τις εξαιρετικές εμφανίσεις σε πρωτάθλημα και κύπελλο τον τελευταίο μήνα. Και αν δεν φτάνει αυτό, το πρόγραμμα επιβαρύνεται και με τους αγώνες του κυπέλλου, με τους γαλαζοκίτρινους να βρίσκονται στα ημιτελικά.

Παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες, όμως, όλοι στον ΑΠΟΕΛ έχουν πίστη και προσδοκία ότι η εικόνα που παρουσιάζει το τελευταίο διάστημα η ομάδα θα συνεχιστεί και στα ντέρμπι.

Το πρόγραμμα
(μέχρι την 26η αγωνιστική)

19η	Εθνικός – ΑΠΟΕΛ	24/02
23η	Ανόρθωση – ΑΠΟΕΛ	28/02
24η	ΑΠΟΕΛ – ΑΕΛ	06/03
25η	Απόλλωνας – ΑΠΟΕΛ	13/03
26η	ΑΠΟΕΛ – Ομόνοια	20/03

Το περσινό σερί του ΑΠΟΕΛ

13η	ΑΠΕΠ – ΑΠΟΕΛ	1-1
(τελευταία απώλεια βαθμών)		
14η	Δόξα – ΑΠΟΕΛ	0-2
15η	ΑΠΟΕΛ – Εθνικός	3-0
16η	ΑΕΛ – ΑΠΟΕΛ	0-1
17η	ΑΠΟΕΛ – Πάφος	4-1
18η	Ομόνοια – ΑΠΟΕΛ	0-1
19η	ΑΠΟΕΛ – ΑΠΟΠ/Κινύρας	1-0
20η	Παραλίμνι – ΑΠΟΕΛ	0-1
21η	ΑΠΟΕΛ – Αλκή	3-1
22η	Απόλλωνας – ΑΠΟΕΛ	0-1
23η	ΑΠΟΕΛ – Ατρόμητος	4-0
24η	ΑΕΚ – ΑΠΟΕΛ	0-1
25η	Ανόρθωση – ΑΠΟΕΛ	1-2
26η	ΑΠΟΕΛ – ΑΠΕΠ	4-0
27η	ΑΕΛ – ΑΠΟΕΛ	0-1
28η	Ομόνοια – ΑΠΟΕΛ	1-2
29η	ΑΠΟΕΛ – Ανόρθωση	2-0
30η	Ανόρθωση – ΑΠΟΕΛ	1-1
(Μαθηματική κατάκτηση τίτλου)		

Ο θάνατός σου η ζωή μου στο Τσίρειο

Ο χαμένος του σημερινού λεμεσιανού ντέρμπι Άρη - ΑΕΛ (15:00) μένει εκτός στόχων. Η ισοπαλία δεν βολεύει κανένα

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Μολονότι οι σημερινοί αντίπαλοι αποτελούν τις δύο από τις τέσσερεις ομάδες της ημιτελικής φάσης του Κυπέλλου Coca Cola, η πορεία και οι στόχοι τους στο φετινό πρωτάθλημα είναι εκ διαμέτρου αντίθετοι. Απ' τη μια οι γαλαζοκίτρινοι βρίσκονται στο κυνήγι της τέταρτης θέσης, ενώ οι πράσινοι προσπαθούν με νύχια και με δόντια να παραμείνουν στα μεγάλα σαλόνια. Στο σημερινό τοπικό ντέρμπι της Λεμεσού διακυβεύονται αρκετά, ειδικότερα για τον Άρη, που σε περίπτωση ήττας θα δυσχεράνει ακόμη περισσότερο τη θέση του και το μέλλον του στην πρώτη κατηγορία. Απ' την άλλη, η ομάδα του Ντούσαν Ούχριν επιθυμεί διακαώς το πλασάρισμα στην πρώτη τετράδα, κάτι που θα γίνει εξαιρετικά δύσκολο σε περίπτωση που σήμερα στο Τσίρειο έχει βαθμολογικές απώλειες.

Έξι απουσίες βασικών μετράει ο Ούχριν, ενώ από τον Άρη λείπουν οι Κουνενάκης και Βασιλείου

Μόλις πέντε στροφές πριν από το τέλος της κανονικής περιόδου, για την ομάδα του Στεφάν Ντε Μολ η ανάγκη για τη συλλογή βαθμών γίνεται ακόμη μεγαλύτερη, αν υπολογίσει κανείς πως την ερχόμενη βδομάδα ο Άρης ταξιδεύει στη Λευκωσία για να αντιμετωπίσει την Ομόνοια. Ο Βέλγος προπονητής δεν έχει στη διάθεσή του δύο βασικά γρανάζια της ομάδας, αφού τόσο ο τιμωρημένος Κουνενάκης όσο και ο τραυματίας Βασιλείου δεν θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στον σημερινό αγώνα. Η τεχνική ηγεσία κράτησε κλειστά τα χαρτιά της όσον αφορά τον καταρτισμό της ενδεκάδας και, ως εκ τούτου, δύσκολα μπορεί κανείς να εκτιμήσει το πώς θα κατέβει η ομάδα.

Σημαντικές απουσίες

Με τη δυναμική που της δίνουν οι τέσσερεις συνεχόμενες νίκες στο πρωτάθλημα και η πρόκριση στα ημιτελικά του κυπέλλου, η ομάδα του Ντούσαν Ούχριν φιλοδοξεί να φτάσει στο απόλυτο, πριν ξεκινήσει τα ταξίδια της στην πρωτεύουσα, για τους αγώνες με ΑΠΟΕΛ και Ομόνοια κατά σειρά. Οι γαλαζοκίτρινοι θα πρέπει να πάρουν έξι βαθμούς στα ματς με Άρη και Σαλαμίνα προκειμένου ο συμπολίτης Απόλλωνας να νιώσει κοντά την ανάσα τους, στην κούρσα που γίνεται για την κατάληψη της τέταρτης θέσης. Για άλλη μια φορά στη φετινή χρονιά, η τεχνική ηγεσία έχει να αντιμετωπίσει σωρεία προβλημάτων που αφορούν απουσίες παικτών, μερικοί εκ των οποίων θεωρούνται πρωτοκλασάτοι. Συγκεκριμένα, εκτός αποστολής βρίσκονται οι Φρέντι, Ρούγκα, Τοράο, Ντικουμάνα, Ρόκε και Γκροζτανόσκι. Τα προβλήματα απουσιών που υπάρχουν στερούν από τον Ούχριν την πολυτέλεια να ξεκουράσει κάποιες μονάδες που τράβηξαν το κουπί των τελευταίων επιτυχιών. Συνεπώς, αλλαγές στο αρχικό σχήμα σε σχέση με το παιχνίδι κυπέλλου με την ΑΠΕΠ δύσκολα θα γίνουν, καθώς οι επιλογές ολοένα και μειώνονται.

SAVVIDES PHOTO

Ιδιαίτερα φορμαρισμένος είναι τελευταία ο Κλέιτον Κρουζ, από την απόδοση του οποίου θα κριθούν πολλά στο σημερινό ματς.

Αφγανικό μηχανάκι στην ΑΠΕΠ

Ο 26χρονος Τζελαλουντίν Σαριτιάρ κλέβει τις εντυπώσεις με το πάθος και τον χαρακτήρα του

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Ο Τότο – όπως αποκαλούν τον Τζελαλουντίν Σαριτιάρ οι φίλοι του – κλέβει καρδιές στη μέχρι τώρα πεντάμηνη παρουσία του στην ΑΠΕΠ. Ο 26χρονος (15/03/1983) Αφγανός – μεγαλωμένος στη Γερμανία – ανασταλτικός μέσος αρχικά δεν ήταν βασικό μέλος της ομάδας της Πιτσιλιάς, μάλιστα έκανε ντεμπούτο μόλις στα τέλη Σεπτεμβρίου στο ματς κυπέλλου με τον ΑΣΙΛ. Η πρώτη του παρουσία στο πρωτάθλημα ήρθε την 4η αγωνιστική, όταν έπαιξε 14 λεπτά κόντρα στην Ομόνοια στην ισοπαλία 1-1 στο Τσίρειο. Χρειάστηκε να περάσει ένας μήνας και να φτάσουμε στο παιχνίδι με τον Εθνικό στο Δασάκι την 7η αγωνιστική, για να καθιερωθεί στην ενδεκάδα ο Σαριτιάρ.

«Έχουμε προβλήματα με τους διαιτητές, αλλά, πέρα απ' αυτό, όλα στην Κύπρο είναι εξαιρετικά», λέει στην «Κ» ο Σαριτιάρ

«Αρχικά τον φέραμε για στόπερ», λέει στην «Κ» ο βοηθός προπονητή Ζέλος Τζιαμπάζης και συνεχίζει: «Στη συνέχεια είδαμε ότι μπορεί να βοηθήσει περισσότερο ως ανασταλτικός χαφ. Όταν είδε πως δεν ήταν στα πλάνα του προπονητή στο ξεκίνημα, πείσμωσε, δούλεψε σκληρά και σιγά-σιγά έγινε σημαντικό μέλος της ομάδας». Ο εκπρόσωπος Τύπου της ΑΠΕΠ, Γιώργος Οδυσσέως, λέει: «Παίζει ως ανασταλτικός μέσος και είναι ένα μηχανάκι στο κέντρο. Όπου τον βάλεις, θα αγωνιστεί, ακόμη και ως δεξί μπακ ή ως στόπερ».

Από το πρώτο του 90λεπτο με την ΑΠΕΠ κόντρα στον Εθνικό την 7η αγωνιστική ο Σαριτιάρ έλειψε μόνο από το παιχνίδι με την ΑΕΛ τη 16η αγωνιστική – όταν συμπλήρωσε τέσσερεις κίτρινες. Με την παρουσία του στο κέντρο, ο «Τότο» αποτελεί κρίσιμο εργαλείο για την ομάδα. Ο Ζέλος Τζιαμπάζης σχολιάζει: «Είναι καθαρός επαγγελματίας και πολύ καλός χαρακτήρας. Είναι παθιασμένος, πάντα προσπαθεί για τη νίκη, είτε παιχνίδι είναι είτε προπόνηση. Δεν του αρέσει να χάνει». Τα λόγια του βοηθού προπονητή ενισχύει και ο Γιώργος Οδυσσέως: «Δεν υπάρχει καλύτερος επαγγελματίας και άνθρωπος από τον Τότο στην ομάδα. Παίζει δυνατά αλλά καθαρά, είναι ήρεμο παιδί και ήσυχος».

Ακόμη και η κόκκινη που είδε στο ματς της περασμένης Πέμπτης με την ΑΕΛ, την αποδέχτηκε αδιαμαρτύρητα, δικαιολογώντας τον διαιτητή.

SAVVIDES PHOTO

Χρειάστηκε να περάσουν επτά αγωνιστικές μέχρι να πάρει θέση βασικού, αλλά πλέον ο Τζελαλουντίν Σαριτιάρ αποτελεί αναντικατάστατο μέλος της ΑΠΕΠ.

SAVVIDES PHOTO

«Θέλω να μείνω, αλλά...»

Διεθνής με την Εθνική Αφγανιστάν (η τελευταία του συμμετοχή ήταν τον Οκτώβριο του 2008), ο Τζελαλουντίν Σαριτιάρ απολαμβάνει τον καιρό του στην Κύπρο. «Μου αρέσει εδώ. Ο τρόπος ζωής και το ποδόσφαιρο είναι εξαιρετικό. Λατρεύω τον τρόπο που υποστηρίζουν τις ομάδες οι φίλαθλοι. Έχουμε κάποια προβλήματα με τους διαιτητές, αλλά, πέρα απ' αυτά, όλα είναι καλά», λέει στην «Καθημερινή» ο Αφγανός μέσος. Οι άνθρωποι της ΑΠΕΠ θέλουν να κρατήσουν τον παίκτη και για την επόμενη σεζόν (ο παίκτης έχει συμφωνία 1+1 χρόνο με τα «περιστέρια»), όμως ο ίδιος προτιμά να περιμένει την κατάληξη της χρονιάς. «Θα ήθελα να μείνω, όμως εξαρτάται από την ΑΠΕΠ. Ελπίζω η ομάδα να μην υποβιβαστεί, όμως, αν πέσουμε, ίσως χρειαστεί να ψάξω το καλύτερο για μένα, αφού θέλω να παίξω μπάλα στην α΄ κατηγορία», δηλώνει χαρακτηριστικά. Ο Σαριτιάρ κλήθηκε πριν δύο μήνες από τον ομοσπονδιακό προπονητή του Αφγανιστάν, για να συμμετάσχει στο κύπελλο Νοτιοανατολικής Ασίας, όμως ο ίδιος προτίμησε να μείνει στην Κύπρο, για να μη χάσει κάποιους σημαντικούς αγώνες που είχε να δώσει η ΑΠΕΠ. «Προτίμησα να μείνω. Αν κληθώ για τους Ισλαμικούς Αγώνες του Απριλίου, ίσως πάω, αφού το Αφγανιστάν θα αντιμετωπίσει σε όμιλο το Κουβέιτ, το Ιράν και το Ιράκ και είναι ευκαιρία για μένα να δείξω τι αξίζω απέναντι σε καλούς παίκτες», τονίζει ο 26χρονος ποδοσφαιριστής. Για μια χώρα όπως το Αφγανιστάν, που ταλανίζεται από πολλά προβλήματα, είναι λογικό το ποδόσφαιρο να μη λαμβάνει την προσοχή που του αξίζει. «Τα πράγματα εκεί είναι πολύ δύσκολα. Το καλό για την Εθνική είναι ότι πολλοί παίκτες της αγωνίζονται στην Ευρώπη και αυτό βοηθάει πολύ σε θέματα τακτικής. Στις μικρότερες Εθνικές της Ασίας οι ομάδες δεν στηρίζουν πολλά στην τακτική, έτσι, αν βελτιωθείς σε αυτόν τον τομέα, μπορείς στο τέλος να κερδίσεις οποιονδήποτε», μας εξηγεί.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΕΝΩΣΗ

Δυστοκία λόγω τραυματισμών

Στους πολλούς τραυματισμούς των επιθετικών της ομάδας αποδίδουν στην Ένωση την επιθετική δυστοκία της ομάδας και τη δυσκολία στο σκοράρισμα. Η τελευταία φορά που οι βυσσινί πέτυχαν περισσότερα του ενός τέρματα σε ένα ματς ήταν τη 15η αγωνιστική (02/01/2010), στη νίκη με 3-1 κόντρα στον ΑΠΟΠ/Κινύρα. Η ομάδα του Παραλιμνίου έχει την τρίτη χειρότερη επίθεση του πρωταθλήματος, με 18 γκολ υπέρ σε 21 παιχνίδι.
Για να λυθεί το πρόβλημα, οι παράγοντες της Ένωσης περιμένουν τις επιστροφές των επιθετικών και κυρίως του Εντμάρ. Ο Βραζιλιάνος – μετά την εγχείρηση στο γόνατο – αναμένεται να επανέλθει σε φουλ ρυθμούς προπονήσεων την ερχόμενη εβδομάδα και στα μέσα του Μαρτίου να είναι σε θέση να επανέλθει στα αγωνιστικά πλάνα του Τσέντομιρ Γιανέσκι.
Για το σημερινό ματς με την ΑΕΠ στο «Τάσος Μάρκου» (5:00 μ.μ., CytaVision1), ο Σκοπιανός τεχνικός της ομάδας δεν υπολογίζει στους τιμωρημένους Λευτέρη Μέρτακκα και Πανίκο Σπύρου, ενώ κάρτες συμπλήρωσε και ο Ρόκι Πίτερς, ο οποίος έκανε εγχείρηση την Πέμπτη στη μύτη. Ο Βέλγος είναι αμφίβολος για το ματς με τη Δόξα που ακολουθεί. Επανέρχεται ο Ντιέτερ Τόρναουτ, ενώ μάλλον προλαβαίνει ο Λορέντ Φασότ.

ΟΜΟΝΟΙΑ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

Λένε για τις απώλειες

Με τον εαυτό τους τα έχουν στην Ομόνοια Αραδίππου για τις απώλειες των τριών τελευταίων αγωνιστικών απέναντι σε ομάδες που δεν διεκδικούν άμεσα την άνοδο στην α΄ κατηγορία. Οι εντός έδρας ισοπαλίες κόντρα σε ΠΑΕΕΚ και Ατρόμητο στα τελευταία δύο παιχνίδια, αλλά και η ισοπαλία με τον Ακρίτα στη Χλώρακα πριν τρεις εβδομάδες μετατρέπουν το σημερινό ματς με τον Οθέλλο στην Αθηένου (2:30 μ.μ., CytaVision1) σε εξαιρετικά κρίσιμο, σε ό,τι αφορά την είσοδο στην τετράδα και τη β΄ φάση. Ο Νώντας Χριστινάκης δύσκολα θα υπολογίζει στον Βραζιλιάνο Κάρλος που έχασε κάποιες προπονήσεις, ενώ οι Κοσμά και Ποντικός προπονούνταν ατομικά τις τελευταίες μέρες και δεν είναι 100% έτοιμοι.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ

Μέσα Μαρτίου η έκθεση Πολυβίου

Στους έξι αγώνες της β΄ φάσης του πρωταθλήματος θα δώσει ευκαιρίες (σε παίκτες που δεν πήραν αρκετό χρόνο συμμετοχής φέτος) ο Γιώργος Πολυβίου. Αυτό που προέχει στην Πέγεια είναι ένα σερί από νίκες μέχρι το τέλος της σεζόν, ώστε να διασωθεί το γόητρο της ομάδας. Έτσι, δεν πρόκειται να γίνουν πειράματα και οι νεαροί πρέπει να περιμένουν λίγο ακόμα, για να βρεθούν στην ενδεκάδα. Βέβαια, σε περιπτώσεις που ορισμένοι εκ των βασικών δεν είναι απολύτως έτοιμοι, τότε ενδεχομένως να βρεθούν εκτός, σε αντίθεση με ό,τι γινόταν στο παρελθόν, όπου παίκτες έπαιζαν ακόμα και τραυματίες (π.χ. Ταλ), υπό την πίεση του αποτελέσματος. Άλλωστε, στην πλειοψηφία τους οι παίκτες έχουν ήδη κριθεί από την τεχνική ηγεσία, αν και η έκθεση για το ποιοι μένουν και ποιοι φεύγουν δεν θα υποβληθεί τώρα στη διοίκηση, αλλά με το τέλος της κανονικής περιόδου, στα μέσα Μαρτίου. Επίσης, λίγο-πολύ γνωστές σε όλους είναι και οι θέσεις όπου το ρόστερ χρειάζεται ενίσχυση. Τα συμβόλαια που εκπνέουν είναι αυτά των Λιρί και Γαλάνη, για τους οποίους υπάρχει πρόθεση ανανέωσης, ενώ το υπόλοιπο της σεζόν θα κρίνει αν θα ενεργοποιηθεί η οψιόν στις συμβάσεις των Μάσεκ και Πάουλο Κόστα.
Όσοι φεύγουν, τόσοι έρχονται
Ο Γιώργος Πολυβίου μπορεί να είπε (την περασμένη Πέμπτη) πως το ρόστερ ήταν μικρό φέτος, γι' αυτό και βγήκε μια κούραση τον Φλεβάρη, όμως δεν πρόκειται να αποκτηθούν περισσότεροι παίκτες από όσους θα έρθουν. Αντίθετα, οι διοικούντες ευελπιστούν να αξιοποιήσουν καλύτερα τις θέσεις των ξένων/κοινοτικών. Φέτος, Γουόλς και Οτζόνγκ δεν έπαιξαν σχεδόν καθόλου, χωρίς ιδιαίτερο λόγο, ενώ οι σοβαροί τραυματισμοί των Μπούις και Μαρσελίνιο άφησαν μια τρύπα στα χαφ. Λαμβάνοντας υπόψη πως και ο Μάρκες τον Νοέμβριο γύρισε, τότε η ομάδα στερήθηκε το 25% του ενεργού ρόστερ.

Βλέπουν σκοπιμότητα

Πεπεισμένοι πως ο Στέλιος Τρύφωνος δεν πήγε στο Παφιακό να μοιράσει το καρπούζι στη μέση την περασμένη βδομάδα εμφανίζονται παράγοντες του ΑΠΟΠ/Κινύρα, σύμφωνα με όσα είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ». Αυτός ήταν και ο λόγος που κατήγγειλαν διαιτητή, για πρώτη φορά φέτος. Άλλωστε, η καταγγελία στηρίζεται σε δεκαέξι σημεία. Δηλαδή σ' ένα λανθασμένο εναντίον τους σφύριγμα, ανά πέντε λεπτά!

ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Το άγγιγμα του Κρισμάρεβιτς

Οι κινήσεις του Μπόμπαν, που πέτυχε ό,τι δεν κατάφερε ο Φον Χέεζεν σε 16 μήνες: να κερδίσει δύο ντέρμπι

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Κόντεψαν να ξεχάσουν το αίσθημα της νίκης απέναντι σε έναν από τους μεγάλους του ποδοσφαίρου. Από την αρχή της σεζόν 2008-09, οπότε και ο Τόμας Φον Χέεζεν ανέλαβε τα ηνία του κυανόλευκου πάγκου, ο κόσμος έφευγε πικραμένος στο τέλος των ντέρμπι, αφού σε σύνολο δεκαέξι αγώνων η ομάδα κέρδισε μόλις έναν. Ό,τι δεν κατάφερε ο Γερμανός σε ενάμισι χρόνο, το πέτυχε ο Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς μόλις σε δύο βδομάδες, μιας και μέχρι στιγμής έχει το απόλυτο στα δύο ντέρμπι που οδήγησε την ομάδα. Αφού κέρδισε την Ανόρθωση εκτός έδρας σε ματς κυπέλλου για πρώτη φορά μετά το 1996 (τότε τη νίκη είχε χαρίσει ο Νίκι Παπαβασιλείου, στη ρεβάνς του 1-0 του Τσιρείου), τώρα ο Απόλλωνας φιλοδοξεί να επαναλάβει αυτό που έκανε το 2001, οπότε και κατέκτησε για τελευταία φορά το Κύπελλο Coca Cola. Η ει-

Πριν από κάθε παιχνίδι φροντίζει να έχει τετ-α-τετ με κάθε παίκτη ξεχωριστά, τονώνοντάς του την ψυχολογία

κόνα που έβγαλε η ομάδα στα δύο παιχνίδια με τους Αμμοχωστιανούς γεμίζει αισιοδοξία τόσο τους διοικούντες όσο και τον κόσμο, που πιστεύει πλέον ότι η ομάδα θα φτάσει στην κούπα μετά από εννιά χρόνια.

Ο Κρισμάρεβιτς δεν έχει διαφοροποιήσει σημαντικά την ομάδα (μέχρι στιγμής), όμως άλλαξε κάποια μικροπράγματα, όπως με την επιμονή στην τριάδα των αμυντικών χαφ και την κατάργηση του ροτέισον.

Τα εύσημα στον Σέρβο

Μπορεί η έλευση του νέου τεχνικού να μην έχει διαφοροποιήσει σημαντικά τον τρόπο που λειτουργεί η ομάδα (μέχρι στιγμής), ωστόσο άπαντες έχουν αναγνωρίσει την αφοσίωση που δείχνει ο Σέρβος, όπως επίσης και την άψογη μελέτη που έκανε, ως προς τον τρόπο που αγωνίζεται ο αντίπαλος. Όπως και στο 3-1 του πρώτου αγώνα, έτσι και στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», ο πρώην τεχνικός της Εθνικής Ελπίδων της Σερβίας επεσήμανε στους παίκτες την αργή λειτουργία της Ανόρθωσης στο κέντρο της άμυνας. Πλαισιώνοντας τον Αγκόγκο με τους γρήγορους Αβραάμ και Σανγκόι, κατάφερε να κτυπήσει στο κέντρο την αντίπαλη άμυνα, αφού Δέλλας και Γεωργίου σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσαν να καλύψουν την αδυναμία που έχουν απέναντι στους βραχύσωμους επιθετικούς του Απόλλωνα. Εκ του αποτελέσματος, ο Σέρβος δικαιώθηκε, καθώς τόσο ο Αργεντινός όσο και ο Κύπριος άσος – με τη βοήθεια του Αγκόγκο που άνοιγε διαδρόμους παλεύοντας με τα «θηρία» της Ανόρθωσης – έκαναν πάρτι στην αντίπαλη άμυνα.

Επέμεινε στην τριάδα των χαφ

Από το πρώτο παιχνίδι ο νέος τεχνικός επέλεξε να κατεβάσει την ομάδα με τρεις αμυντικογενείς χαφ. Διαπιστώνοντας ότι η Ανόρθωση έχει τους παίκτες να κτυπήσει από τον άξονα, ο Κρισμάρεβιτς τοποθέτησε τους Οσενί, Κιντέρος και Λάι στον ανασταλτικό χώρο, δίνοντας οδηγίες να καταστρέφουν το παιχνίδι της Ανόρθωση, πιέζοντας με τη βοήθεια των άκρων τους αντιπάλους τους. Αυτή η κίνηση του Μπόμπαν στη σκακιέρα απεδείχθη εκ των υστέρων «ματ», καθώς η «Κυρία» σε καμία περίπτωση δεν κατάφερε να κάνει το παιχνίδι της, με τους επιθετικούς της να ψάχνουν αλλά να μη βρίσκουν την μπάλα. Η τοποθέτηση τριών αμυντικών χαφ ήταν και η πρώτη καινοτομία που έφερε στον Απόλλωνα ο Σέρβος κόουτς, μιας και επί Φον Χέεζεν στη μεσαία γραμμή αγωνιζόταν πάντα τουλάχιστον ένας μέσος με επιθετικές βλέψεις (βλ. Ντούρο, Μπανγκούρα). Ακόμη κι όταν οριστικοποιήθηκε η απουσία του Νεβά από το δεύτερο ματς, η τεχνική ηγεσία επέλεξε να πάρει το ρίσκο να τοποθετήσει τον παροπλισμένο Σάλες δίπλα στον Μερκή, παρά να χαλάσει η τριάδα των χαφ, επαναφέροντας τον Οσενί στο κέντρο της άμυνας. Στον επαναληπτικό, τόσο ο Κιντέρος όσο και οι Οσενί - Λάι κατάφεραν να «κλειδώσουν» την ανάπτυξη του αντιπάλου, διευκολύνοντας το έργο των συμπαικτών τους.

Δεν του αρέσουν οι αλλαγές

Σε αντίθεση με τον προκάτοχό του, ο Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς φαίνεται να μην είναι τεχνικός που αρέσκεται σε αλλαγές στο αρχικό σχήμα. Με εξαίρεση το πρώτο παιχνίδι του με την Πάφο, όπου ουσιαστικά δεν είχε την ευθύνη για το στήσιμο της ενδεκάδας, ο Σέρβος προσπαθεί να βρει την ιδανική συνταγή που θα δώσει στην ομάδα σταθερότητα στο παιχνίδι της. Όντας γνήσιο τέκνο της «μεγάλης των πλάβι σχολής», απαρνείται τους πειραματισμούς, αφού θεωρεί πως ο κάθε παίκτης πρέπει να έχει συγκεκριμένο ρόλο, χωρίς να αναλώνεται σε άσκοπες και άναρχες κινήσεις. Το πρώτο δείγμα του Κρισμάρεβιτς δείχνει θετικό.

Ο ίδιος γνωρίζει πως τίποτα δεν έχει κερδηθεί, αφού στόχος είναι η έξοδος στην Ευρώπη. «Δουλειά, δουλειά και πάλι δουλειά» είναι το μότο του Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς, που κυριαρχεί στο προπονητικό κέντρο του Απόλλωνα.

«Μου είπε ότι είμαι ο καλύτερος»

Υπήρξε μεγάλος ποδοσφαιριστής και γνωρίζει καλύτερα απ' όλους την ψυχολογία που πρέπει να κουβαλά ένας παίκτης πριν από μεγάλους αγώνες. Το πάθος και η θέληση που έδειξαν οι παίκτες στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» δεν ήταν τυχαίο, αλλά απόρροια συστηματικής δουλειάς που έκανε ο Μπόμπαν και οι συνεργάτες του. Γνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες του κυπριακού ποδοσφαίρου, ο Κρισμάρεβιτς μιλάει στον κάθε παίκτη ατομικά προκειμένου να αποφευχθεί εφησυχασμός και χαλάρωση. «Πριν από το παιχνίδι ήρθε και μου μίλησε. Μου είπε ότι είμαι ο καλύτερος και ότι μπορώ να κερδίσω την Ανόρθωση, αν κάνω συγκεκριμένα πράγματα στο γήπεδο. Απέκτησα τεράστια αυτοπεποίθηση από τα λεγόμενά του και νομίζω πως τελικά δεν τα πήγα άσχημα», μας είπε ένας εκ των πρωταγωνιστών του ματς με την Ανόρθωση.

Αν κερδίσει εκτός έδρας την Ένωση, η Πάφος σχεδόν εξασφαλίζει θέση στο β΄ γκρουπ, που είναι ο μεγάλος στόχος της σεζόν.

Αλλάζει φιλοσοφία η Πάφος

Στους πρώτους δυο αγώνες με τον Σάββα Κωφίδη στην άκρη του πάγκου ήταν η ψυχολογική ανάταση που οδηγούσε τους παίκτες της Πάφου, παρά η δουλειά που δεν είχε προλάβει να κάνει ο Ελλαδίτης. Πλέον συμπληρώνει δυο βδομάδες δουλειάς και το απόγευμα στο Παραλίμνι κόντρα στην Ένωση αναμένονται τα πρώτα δείγματα. Ο Κωφίδης επέβαλε και για αυτή τη βδομάδα διπλές προπονήσεις, αφιερώνοντας αρκετό χρόνο με κάθε παίκτη ξεχωριστά, ώστε να βελτιωθούν οι ατομικές αδυναμίες.

Παράλληλα, από την πρώτη μέρα επιχειρεί να εμφυσήσει στους ποδοσφαιριστές μια ενεργητική, επιθετική φιλοσοφία που θα τους κάνει κυρίαρχους μέσα στα παιχνίδια. Όπως λένε χαρακτηριστικά στην Πάφο, «θέλει το αποτέλεσμα να εξαρτάται από την ομάδα του και όχι από τον αντίπαλο». Έτσι ήρθαν τα τρία γκολ στο ματς με τον ΑΠΟΠ/Κινύρα, αφού πλέον η ομάδα κινείται πιο μπροστά. Προς το παρόν ο Βασκονσέλος είναι στην κορυφή της επίθεσης, με βοήθειες από τον Τικίνιο ή τον Χαΐλή, όμως στο άμεσο μέλλον ενδέχεται να δούμε «βαρύ» σχήμα, τον Ντιαλό παρτενέρ του Πορτογάλου. Από τον αγώνα στο Παραλίμνι θα απουσιάσει ο τιμωρημένος Σιχόνε και ο τραυματίας Τίγκα, επιστρέφει όμως ο Άντερσον. Οποιαδήποτε αναφορά στην κρισιμότητα της αναμέτρησης είναι περιττή, καθώς, αν η Πάφος περάσει από το «Τάσος Μάρκου», σχεδόν εξασφαλίζει μια θέση στο β' γκρουπ, που είναι και ο στόχος της ομάδας, ώστε να απαλλαγεί έγκαιρα από τον κίνδυνο του υποβιβασμού και η διοίκηση να αφοσιωθεί στον προγραμματισμό.

Ο Κωφίδης απαιτεί η ομάδα να βγαίνει μπροστά, ώστε να εξαρτάται απ' αυτήν το σκορ, όχι από τον αντίπαλο

ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

ΔΥΝΑΤΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ
Ζωντανά στην LTV!

Barclays Premier League
MANCHESTER CITY - LIVERPOOL*
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 17:00 LTV ΑΛΦΑ

Πρωτάθλημα Marfin Laiki
ΕΡΜΗΣ - ΟΜΟΝΟΙΑ*
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 18:00 LTV

Επίσης:

BARCLAYS PREMIER LEAGUE
BLACKBURN ROVERS - BOLTON WANDERERS
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 14:00 ΑΛΦΑ
ASTON VILLA - BURNLEY
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 16:00 LTV Sports2
WIGAN ATHLETIC - TOTTENHAM HOTSPUR
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 18:15 LTV Sports1
EREDIVISIE
PSV EINDHOVEN - SPARTA
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 15:30 LTV Sports1
PRIMERA DIVISION
ALMERIA - ATLETICO MADRID
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 20:00 ΑΛΦΑ
REAL MADRID - VILLAREAL
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 22:00 ΑΛΦΑ
CAMPIONATO
BARI - AC MILAN
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 21:45 LTV Sports2

*ζωντανά και στο διαδίκτυο στο www.ltvliveweb.com

LTV
CALL CENTRE: 22392239

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

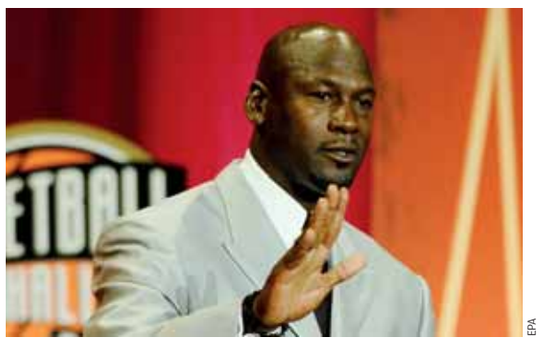

EPA

DH

Ο Τζόρνταν πάει για μεγαλομέτοχος

Ο θρυλικός Μάικλ Τζόρνταν, ο οποίος την περασμένη Τετάρτη έκλεισε τα 47 του χρόνια, επιθυμεί να γίνει ο μεγαλομέτοχος της ομάδας Σάρλοτ Μπόμπκατς του NBA, της οποίας ήδη είναι μέτοχος. Οπως αποκάλυψε ο προπονητής των Μπομπκατς, Λάρι Μπράουν, ο Τζόρνταν θέλει να διαδεχθεί τον σημερινό ιδιοκτήτη του συλλόγου, τον Μπομπ Τζόνσον, που έχει καταστήσει γνωστό ότι είναι έτοιμος να πουλήσει την ομάδα. Ο διασημότερος παίκτης στην ιστορία του μπάσκετ δεν είναι πάντως ο μόνος υποψήφιος για την αγορά του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της ομάδας της Βόρειας Καρολίνας, που έκανε την πρώτη της εμφάνιση μόλις το 2004-05 και που ελπίζει να συμμετάσχει για πρώτη φορά στην ιστορία της στα πλέι οφ κατά την έκτη της σεζόν στην αμερικανική λίγκα.

EPA

SPORTes

Ναι, για να φύγει ο Σεσκ

Αναμφίβολα ο Σεσκ Φάμπρεγας είναι ο υπ' αριθμόν ένα στόχος της Μπαρτσελόνα για την επόμενη μεταγραφική περίοδο. Δεν υπάρχει επίσης αμφιβολία ότι ο παίκτης θα είναι σαν το ψάρι στο νερό αν έρθει στην Μπάρτσα. Ο Καταλανός μέσος έχει βεβαίως ιδιαίτερα καλή σχέση με τον προπονητή του στην Αρσεναλ, τον Αρσέν Βενγκέρ, ο οποίος με τη σειρά του έχει μεγάλο μερίδιο στην ποιοτική πρόοδο του Σεσκ. Το σημαντικό όμως είναι ότι ο Αλσατός δεν σκοπεύει να μπει εμπόδιο στην καριέρα του Φάμπρεγας και θα τον αφήσει να φύγει για να πάει στην Μπαρτσελόνα, όπως έκανε και με άλλους αστέρες που είχε στην Αρσεναλ σαν τον Τιερί Ανρί. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως οι διαπραγματεύσεις με την Αρσεναλ θα είναι εύκολες, αλλά ο δρόμος πλέον είναι ανοιχτός για τη μεταγραφή αυτή.

EPA

La Gazzetta dello Sport

Αντριάνο: Θέλω Ιντερ ή Ρόμα

Ο Βραζιλιάνος επιθετικός της Φλαμένγκο Αντριάνο έχει νοσταλγήσει την Ιταλία. Οπως είπε σε συνέντευξή του, «τώρα που έχω ξαναβρεί την επιθυμία για ποδόσφαιρο και τη χαρά, θα ήθελα να επιστρέψω στην Ιταλία». Πρόσθεσε ότι θα του άρεσε να επιστρέψει στην Ιντερ, αλλά δεν θα έλεγε όχι και για τη Ρόμα. «Θα την ήθελα και τη Ρόμα, θα μου άρεσε να παίζω πλάι στον (Φραντσέσκο) Τότι. Αλλά κυρίως μου λείπουν οι φιλίες που είχα φτιάξει στην Ιντερ. Οταν τη βλέπω να παίζει φαντάζομαι ότι ξαναπαίζω εκεί». Οσο για τον τεχνικό της Ιντερ, Ζοζέ Μουρίνιο, τόνισε ότι δεν έχει κανένα πρόβλημα μαζί του, και ότι ο Πορτογάλος τον έχει βοηθήσει πολύ.

EPA

The Daily Telegraph

Μεταγραφική επιδρομή

Η Τσέλσι σχεδιάζει την ανανέωση του ρόστερ της ξοδεύοντας 70 εκατομμύρια στερλίνες το καλοκαίρι. Ηδη έχει στοχεύσει σε τέσσερις νέους σταρ στην Ευρώπη. Πρώτος στόχος είναι ο Σέρβος σέντερ μπακ της Μπορούσια Ντόρτμουντ Νέβεν Σούμποτιτς, μετά ο Αργεντινός πλάγιος επιθετικός Ανχελ ντι Μαρία της Μπενφίκα, ο Σλοβάκος μέσος Μάρεκ Χάμσικ της Νάπολι και ο διεθνής Γερμανός επιτελικός Μπάστιαν Σβαϊνστάιγκερ της Μπάγερν Μονάχου. Μετά την άρση της ποινής απαγόρευσης μεταγραφών από τη FIFA, ο ιδιοκτήτης της ομάδας, Ρόμαν Αμπράμοβιτς, έχει δώσει το «πράσινο φως» για πολυέξοδες κινήσεις κατά την προσεχή μεταγραφική περίοδο. Τον Ιανουάριο, η Τσέλσι δεν προέβη σε καμία απόκτηση παίκτη.

Το «εγώ» κάνει κακό στις ομάδες

Ο προπονητής της ΑΕΚ, Ντούσαν Μπάγεβιτς δηλώνει ότι δεν ανέχεται κανέναν να του κάνει κουμάντο

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

ΑΠΕ

Οταν του ζήτησα να συναντηθούμε με την ευκαιρία της βράβευσής του από τη «Σούπερλίγκα» στην εκδήλωση για τα 50 χρόνια της Α΄ Εθνικής μού έθεσε έναν όρο: να μην μιλήσουμε για τις φετινές περιπέτειες της ΑΕΚ. Ο Ντούσαν Μπάγεβιτς έχει, χρόνια τώρα, μια συνήθεια: δεν κάνει απολογισμούς πριν τελειώσει μια χρονιά και δεν θα παρέβαινε τον κανόνα. Οταν ξεπεράσαμε τα πρώτα λεπτά μιλώντας για κρασί, πού μπορεί να φας καλό ψάρι στην Αθήνα και πόσο καλός αμπελουργός είναι ο Ευγένιος Γκέραρντ και ο Αγγελος Αναστασιάδης, του ζήτησα να υπερασπιστεί τον εαυτό του σε μια σειρά από κατηγορίες που του έχουν προσάψει όλα αυτά τα χρόνια που βρίσκεται στην Ελλάδα. «Κατηγορίες δικές σου;», με ρώτησε. «Οχι, πράγματα που λέγονται για σένα γενικά. Λένε, για παράδειγμα, ότι δεν μπορείς τους παίκτες με μεγάλα ονόματα, τις φίρμες».

«Δείξε μου έναν προπονητή που δεν θέλει μεγάλους παίκτες και θα σου πω ότι είναι τρελός», απαντάει. «Εγώ δεν είχα ποτέ πρόβλημα με φίρμες, είχα πρόβλημα με εκείνους που μου χαλάνε την ομάδα, που δεν σέβονται τους συμπαίκτες τους, που ξεχνούν ότι σε μια ομάδα υπάρχουν 24, 25 ακόμα και 30 συμπαίκτες. Ο καλός παίκτης πρέπει να είναι παράδειγμα. Δες τον Ριβάλντο». Του λέω ότι ένιωσα μεγάλη έκπληξη όταν ο Ρίμπο φεύγοντας είπε ότι ο καλύτερος προπονητής που είχε στην Ελλάδα ήταν ο Μπάγεβιτς, γιατί νόμιζα ότι είχαν τσακωθεί. «Εγώ με τον Ριβάλντο δεν είχα πρόβλημα. Ποτέ. Εσείς οι δημοσιογράφοι φταίτε γι' αυτό. Είχα γκρίνιες από τον Ζιοβάνι που ήθελε να παίζει 90 λεπτά, ενώ δεν μπορούσε, και από τον μικρό (Καστίγιο) που ήθελε να παίζει συνέχεια». Του λέω ότι έχω ακούσει δεκάδες φορές να τον κατηγορούν ότι φοβάται τα μεγάλα ονόματα. «Ποτέ δεν έχω πει όχι σε έναν πρόεδρο που θέλει να αγοράσει έναν καλό ποδοσφαιριστή, ποτέ. Θα έλεγα εγώ στον κ. Κόκκαλη να μην αγοράσει τον Ριβάλντο; Τρελός είμαι; Εγώ δεν θέλω εκείνους που βάζουν το εγώ τους μπροστά από την ομάδα: με αυτούς είχα πρόβλημα».

Δεν διαλέγω πάντα εγώ

Του λέω πως τον κατηγορούν ότι συνεργάζεται με τους ίδιους μάνατζερ, ότι η γνώση του περιορίζεται στις αγορές της πρώην Γιουγκοσλαβίας και της Ελλάδας. Θυμώνει λίγο. «Οταν ήρθα στην Ελλάδα, το 1988, κάθε ομάδα μπορούσε να έχει δύο ξένους παίκτες. Διάλεγα τότε εγώ και νομίζω πάντα οι ομάδες μου είχαν καλούς ξένους. Είχα Τόνι (Σαβέβσκι), Σάμπα, έφερα Γκόγκιτς που έκανε καριέρα. Μετά οι ξένοι γίνανε τρεις, πέντε, και τώρα υπάρχουν πιο πολλοί ξένοι από Ελληνες κι αυτό είναι κακό για το ελληνικό ποδόσφαιρο. Εγώ πίστευα ότι η Ελλάδα και η Γιουγκοσλαβία έχουν ομοιότητες, έφερνα παιδιά που δεν ήταν δύσκολο να προσαρμοστούν, σκεφτόμουν την ομάδα. Τώρα σε μια ομάδα υπάρχουν πολλοί ξένοι, δεν διαλέγω πάντα εγώ, θέλω να το ξέρετε. Μακάρι να μπορούσα να το κάνω, αλλά ποτέ δεν είχα πολλές σχέσεις με μάνατζερ, ούτε ποτέ ζητούσα από έναν πρόεδρο παίκτες που δεν μπορούσε να αποκτήσει. Και τα οικονομικά της ομάδας τα πρόσεχα πάντα».

Τον ρωτάω αν είχε ποτέ προβλήματα με Ελληνες και ξένους και μου λέει: «Οχι, αλλά είναι αλήθεια ότι το ποδόσφαιρο έχει αλλάξει πολύ». Και μου επισημαίνει ότι το καλύτερο παιδί που είχε ποτέ ήταν ο Τόνι Σαβέσκι, «σπουδαίος παίκτης και καλό παιδί». Του λέω πως ακόμα πολλοί τον κατηγορούν για την επιλογή του να φύγει από την ΑΕΚ για τον Ολυμπιακό το 1996. «Δεν θέλω να μιλάω γι' αυτή την ιστορία. Εχουμε πει τα πάντα κι έχετε γράψει πολλά. Το μόνο που θέλω να πω είναι ότι δεν ανέχομαι να 'χω πάνω μου κάποιον να με πατάει στο κεφάλι και να μην με σέβεται. Δεν αφήνω κανέναν να μου κάνει κουμάντο. Οταν αυτά συμβαίνουν, φεύγω». Πίστευε ότι μια επαγγελματική του επιλογή θα σήκωνε τόσες συζητήσεις; «Οχι. Εγώ είμαι πάντα ΑΕΚτζής, όπου δούλευα πάντα ως οπαδός της ΑΕΚ με αντιμετώπιζαν. Ολοι είμαστε κάποια ομάδα, αλλά κάνουμε και κάποια δουλειά, έτσι δεν είναι;». Του λέω ότι δεν κατάλαβα γιατί γύρισε στην ΑΕΚ πέρυσι. Γελάει και μου απαντάει πως ούτε αυτός κατάλαβε τι έγινε! «Ο Λάκης ο Νικολάου τα έκανε όλα γρήγορα», λέει, «αλλά αφού γύρισα είπα ότι τώρα εδώ υπάρχει ένας μεγάλος σκοπός: να καταφέρω να τους κάνω όλους να με καταλάβουν, να είναι μαζί μου».

Εκνευρίζομαι και ανησυχώ όπως εσείς. Με πειράζει λίγο που στις νεότερες γενιές δεν υπάρχει παιδεία

Δεν κάνω μακρινά σχέδια

Αν είχε πάει και στον ΠΑΟ θα ήταν ο μόνος που θα είχε δουλέψει στους πέντε μεγάλους της Ελλάδας. «Δεν θα πάω ποτέ πια», μου λέει. «Κάθε φορά που με ζητούσαν, ήθελαν να αφήσω την ομάδα που δούλευα, τον Αστέρα, τον Αρη, και να πάω εκεί: δεν γίνονται αυτά»!

Τον ακούω να ξετυλίγει τις μνήμες του και τον ρωτάω αν σκέφτεται να σταματήσει και πότε. «Δεν προγραμματίζω, δεν κάνω μακρινά σχέδια. Αν ποτέ το αποφασίσω αυτό θα γίνει σε μία μέρα, αλλά ακόμα έχω όρεξη». Είναι η Εθνική στα σχέδιά του; «Η Εθνική έχει έναν σπουδαίο προπονητή, έκανε κάτι απίστευτο το 2004, θα κάνει ένα πολύ καλό Μουντιάλ πιστεύω. Δεν με έχει ανάγκη, έχει βρει τον δρόμο της». Δεν θα μπορούσα να μην ζητήσω τη γνώμη του για το ποιος θα πάρει το πρωτάθλημα. «Θα κριθεί στο ντέρμπι, το 'λεγα κι όταν ήταν ο ΠΑΟ οκτώ βαθμούς μπροστά, Ο Ολυμπιακός δεν αφήνει τίποτα!». Σίγουρα κάτι παραπάνω ξέρει…

Οι σταθμοί του

- **1974:** Εντυπωσιάζει με τη φανέλα της Εθνικής Γιουγκοσλαβίας στο Παγκόσμιο Κύπελλο και η φήμη του ως ποδοσφαιριστή εξαπλώνεται σε όλη την Ευρώπη.
- **1978:** Ο Λουκάς Μπάρλος κάνει υπέρβαση για τα δεδομένα της εποχής και τον φέρνει στην Ελλάδα. Υπό τις οδηγίες του Φάντροκ, η ΑΕΚ κερδίζει δύο πρωταθλήματα.
- **1988:** Επιστρέφει στην ΑΕΚ ως προπονητής και κερδίζει αμέσως το πρωτάθλημα! Η ΑΕΚ είχε κερδίσει το ακριβώς προηγούμενο όταν ήταν παίκτης της. Με την Ενωση θα κερδίσει τρία ακόμα πρωταθλήματα.
- **1996:** Υπογράφει για τον Ολυμπιακό και μια μεγάλη μερίδα οπαδών της ΑΕΚ δεν του συγχωρεί αυτή του την επαγγελματική επιλογή: σε κάποια ματς στη Νέα Φιλαδέλφεια επικρατεί χάος. Με τον Ολυμπιακό θα κερδίσει τρεις ακόμα τίτλους.
- **2001:** Μετακομίζει στη Θεσσαλονίκη και δουλεύει για τον ΠΑΟΚ με τον οποίο, το 2002, κατακτά το Κύπελλο Ελλάδος.
- **2003:** Επιστρέφει στην ΑΕΚ αλλά οι οργανωμένοι οπαδοί της ομάδας τού κάνουν τη ζωή δύσκολη και ενάμιση χρόνο αργότερα παραιτείται.
- **2005:** Κερδίζει ένα ακόμα νταμπλ με τον Ολυμπιακό.
- **2007:** Οδηγεί τον Αρη στον τελικό του Κυπέλλου Ελλάδος, αλλά δεν το κατακτά.
- **2009:** Για τρίτη φορά αναλαμβάνει την Ενωση, αυτή τη φορά σε καιρούς μεγάλων οικονομικών προβλημάτων. Είναι ακόμα στο τιμόνι της.
- **2010:** Βραβεύεται ως ο κορυφαίος τεχνικός στην ιστορία της Α' Εθνικής.

«Ελληνας είμαι πλέον, κανονικός· δεν έφυγα ποτέ από εδώ»

Είναι, ως ποδοσφαιριστής αρχικά και ως προπονητής στη συνέχεια, σχεδόν 30 χρόνια στην πρώτη γραμμή της δημοσιότητας και όμως είναι πολύ δύσκολο να βρεις πάνω από δέκα συνεντεύξεις του: για τον πολύ κόσμο είναι ένας μεγάλος άγνωστος! «Δεν θέλω να μιλάω, δεν μ' αρέσει. Δεν μιλούσα και όταν ήμουν ποδοσφαιριστής, δεν μου άρεσε. Εδώ όλοι μιλάνε. Μιλάνε οι παίκτες, μιλάνε οι πρόεδροι, μιλάτε εσείς οι δημοσιογράφοι. Ας υπάρχει και κάποιος που δεν μιλάει πολύ», μου λέει. «Εσείς στην Ελλάδα θέλετε κόσμο να κάνει φασαρία, εγώ δεν έκανα»!

Ο πολύς κόσμος δεν ξέρει ότι έχει φέρει στην Ελλάδα τη μητέρα του και την αδερφή του μετά τον εμφύλιο στη πρώην Γιουγκοσλαβία. Τον ρωτάω αν μετά τόσα χρόνια υπάρχει κάτι στην Ελλάδα που δεν καταλαβαίνει ή που τον ενοχλεί. «Ελληνας είμαι πλέον, κανονικός», μου λέει. «Δεν έφυγα ποτέ από εδώ μολονότι είχα δυο, τουλάχιστον, προτάσεις τα προηγούμενα χρόνια να πάω να δουλέψω στη δυτική Ευρώπη. Οι πιο πολλοί φίλοι μου είναι Ελληνες πλέον». Του θυμίζω τον καιρό που πολιτεύτηκε με την Πολιτική Ανοιξη και χαμογελάει. «Ο Αντώνης Σαμαράς μου το ζητούσε πάντα, αλλά δεν κάνω εγώ για πολιτική. Τότε είπα "ναι" γιατί είναι καλό παιδί, ήταν στο Υπουργείο Εξωτερικών, μας είχε βοηθήσει. Εχω φίλους πολιτικούς σε όλα τα κόμματα, τόσο καιρό εδώ τους ξέρω όλους. Τον Γιάννη π.χ. (τον Ιωαννίδη) τον ήξερα πολύ πριν γίνει πολιτικός».

Τώρα υπάρχουν πιο πολλοί ξένοι από Ελληνες παίκτες κι αυτό είναι κακό για το ελληνικό ποδόσφαιρο

Λέει ότι και με το Κόσοβο θα γίνει ό,τι θέλουν οι Αμερικανοί, έχει μια πικρία όταν αναφέρεται στο θέμα της Σερβίας, προτιμά να μιλάει για την Αθήνα. «Εκνευρίζομαι και χαίρομαι όπως εσείς. Ανησυχώ όπως εσείς. Με πειράζει λίγο που στις νεότερες γενιές δεν υπάρχει παιδεία», μου λέει και προσθέτει ότι αυτό που συμβαίνει στην κοινωνία είναι το αντίθετο από αυτό που χαρακτηρίζει τους ποδοσφαιριστές! «Οι ποδοσφαιριστές σήμερα είναι πιο έξυπνοι, δεν έχουν το μυαλό τους μόνο στο ποδόσφαιρο, έχουν προοδεύσει».

Σε όλη τη διάρκεια της συζήτησης αναφέρεται πολύ στη σημασία του ανθρώπινου χαρακτήρα: μου δίνει την εντύπωση ότι θέλει οι παίκτες που συνεργάζονται μαζί του να είναι πρώτα απ' όλα καλά παιδιά. Του το λέω. «Ισως αυτό γίνεται γιατί εγώ έπαιξα σε μια ΑΕΚ που είχε πολλά σπουδαία παιδιά. Με τους πιο πολλούς κάνω ακόμα παρέα. Εκείνη η ομάδα είχε έναν καλό προπονητή, τον «παππού» (αναφέρεται στο αείμνηστο Φάντροκ) κι ένα σπουδαίο πρόεδρο, τον Λουκά Μπάρλο. Τον θυμάμαι να παρακολουθεί τα ματς, χαρούμενος όταν η ομάδα κέρδιζε και πάντα δίπλα μας όταν τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά. Εχασε πολλά λεφτά από το ποδόσφαιρο αλλά ήταν σπουδαίος άνθρωπος».

Τον ρωτάω και για τη σχέση του με τους δημοσιογράφους που έχει περάσει από σαράντα κύματα. «Δεν με πειράζει η κριτική. Ξέρω πλέον ποιος γνωρίζει ποδόσφαιρο και ποιος γράφει για να γράφει. Οταν είχα έρθει στην αρχή είχα βρει πολλά παιδιά που 'καναν τότε ρεπορτάζ της ΑΕΚ και θέλαν να μάθουν και να καταλάβουν καλύτερα το ποδόσφαιρο. Τότε κάναμε μια συνάντηση κάθε Δευτέρα και μιλούσαμε για το ματς, το σύστημα που ακολούθησα, πώς παίξαμε. Το σταμάτησα γιατί κάποια μέρα τσακώθηκα με κάποιον και το σταματήσαμε, αλλά νομίζω τους έκανα όλους καλούς και τους έμαθα πολλά γι' αυτό και τώρα με ταράζουν στην κριτική»! Γελάει.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Κάθε χρόνο η ίδια κατάντια

Διάβασα τις δηλώσεις του Παναγιώτη Γιαννάκη και του Ζέλικο Ομπράντοβιτς στη συνέντευξη Τύπου που προηγήθηκε του τελικού του κυπέλλου μπάσκετ. Αυτό στο οποίο οι δύο συμφώνησαν είναι ότι έζησαν κι εφέτος τα περσινά, δηλαδή είδαν τη διεξαγωγή ενός αγώνα που θα έπρεπε να είναι γιορτή να περνάει από σαράντα κύματα! Οι δύο προπονητές εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους για το ότι το ματς θα γίνει παρουσία ελάχιστων οπαδών σε ένα καινούργιο γήπεδο, που χωράει 10 χιλιάδες ανθρώπους!

Η εικόνα του τελικού του κυπέλλου μπάσκετ είναι κάθε χρόνο η ωραιότερη αποτύπωση του προβλήματος της βίας στα ελληνικά γήπεδα: πραγματικά έρχονται τα «άγρια» και διώχνουν τα «ήμερα». Βλέποντας την κατάσταση που επικρατεί, καταλαβαίνεις και τη στρατηγική των χουλιγκάνων και την παραίτηση των φορέων που έχουν την ευθύνη της διεξαγωγής του ματς. Οι χούλιγκαν «αδειάζουν» ένα γήπεδο και μετά το καταλαμβάνουν. Οι δε φορείς αντιμετωπίζουν τα παιχνίδια σαν αναγκαίο κακό, ψάχνοντας κάθε φορά κάποιο σατανικό κόλπο ώστε να δικαιολογήσουν την ανεπάρκειά τους: το κρατάω 8.000 θέσεις κενές για να μη συγκρουστούν 1.500 άτομα είναι απίστευτη ελληνική εφεύρεση!

Πριν από λίγες μέρες και ο Σύνδεσμος των Αμειβομένων Καλαθοσφαιριστών ζήτησε με ανακοίνωσή του από όλους όσοι έχουν την ευθύνη της διεξαγωγής του τελικού να μη δώσουν εισιτήρια στους «οργανωμένους στρατούς». Η δική μου απορία είναι γιατί αυτού του τύπου τα διαβήματα γίνονται προς όλους εκτός από τους κύριους υπευθύνους, δηλαδή τον Ολυμπιακό και τον ΠΑΟ! Οι χούλιγκαν μπορεί να φταίνε για όλα, αλλά δεν είναι αυτοί που προμηθεύονται τα εισιτήρια: οι ομάδες τούς τα δίνουν. Γιατί τους τα δίνουν; Προφανώς γιατί έτσι θέλουν. Επομένως, η πίεση θα έπρεπε να υπάρχει προς τις ομάδες: αυτές ευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά.

Πώς ένας αγώνας που θα έπρεπε να είναι γιορτή θα γίνει παρουσία μόλις ελάχιστων οπαδών.

Το κράτος έχει προ πολλού παραιτηθεί κι έχει χάσει τον πόλεμο. Η κατάργηση του νόμου του Γιώργου Ορφανού είναι μία από τις μεγαλύτερες ήττες της πολιτείας στη μεταπολιτευτική ιστορία της Ελλάδας. Δεν είναι μόνο ότι καταργήθηκαν οι αυστηρές ποινές – αυτό ήταν η δεύτερη πράξη της ήττας.
Η πρώτη είχε να κάνει με την απόλυτη απροθυμία των επιχορηγούμενων από τον ΟΠΑΠ ΠΑΕ να εφαρμόσουν τον νόμο στο σκέλος που αφορούσε τη διάλυση των συνδέσμων των οργανωμένων: η πολιτεία έβλεπε αυτήν τους την άρνηση να σεβαστούν τον νόμο κι όμως, αντί να απαιτήσει ή καλύτερα να τους επιβάλει να συμμορφωθούν, δεχόταν τις δικαιολογίες τους και τους άφηνε να παρέχουν κανονικά εισιτήρια και διευκολύνσεις στους οργανωμένους «στρατούς» τους.

Κατανοώ την πίκρα του Γιαννάκη και του Ομπράντοβιτς και δέχομαι ως τίμιο το παράπονο των παικτών. Αλλά υπεύθυνα γι' αυτό το χάλι είναι τα αφεντικά τους...

Το ντέρμπι που θα καθορίσει εξελίξεις

Ο ΠΑΟΚ βρίσκεται ύστερα από πολλά χρόνια σε τροχιά τίτλου, την οποία καλείται να ανακόψει ο ΠΑΟ και να διατηρηθεί στην κορυφή

Αν η Καβάλα δεν είχε νικήσει τον Παναθηναϊκό την περασμένη Κυριακή, τα εισιτήρια του σημερινού ντέρμπι της Τούμπας θα είχαν πωληθεί μέσα σε μία μέρα. Το πολύ πολύ, να χρειαζόταν και μια δεύτερη. Τώρα όμως που η ομάδα του Ντε Μος έβαλε… μπουρλότο στην κορυφή του βαθμολογικού πίνακα, χρειάστηκαν μόλις δυόμισι ώρες για να μπει η ταμπελίτσα «sold out» έξω από τα εκδοτήρια. Οι οπαδοί του ΠΑΟΚ μπήκαν στην ουρά από τις πρώτες πρωινές ώρες, πολύ πριν ανοίξουν τα ταμεία. Τα λιγοστά εισιτήρια (περίπου 4.500 – τα υπόλοιπα είναι 21.000 διαρκείας και 3.500 συνδεσμιακά) εξαφανίστηκαν σε χρόνο ρεκόρ. Ούτως ή άλλως, το παιχνίδι του ΠΑΟΚ με τον Παναθηναϊκό θα ήταν ένα μεγάλο ντέρμπι και θα κέντριζε το ενδιαφέρον των φιλάθλων, που σίγουρα θα γέμιζαν την Τούμπα. Με τη νίκη της Καβάλας στο ΟΑΚΑ, όμως, δεν είναι απλώς ένα ντέρμπι. Στα μάτια των οπαδών του ΠΑΟΚ είναι αυτό που είπε ο Ζλάταν Μουσλίμοβιτς: το πιο σημαντικό παιχνίδι της ομάδας τους τα τελευταία 30 χρόνια.

Οι νεότεροι φίλαθλοι δεν θυμούνται πότε ήταν η τελευταία φορά που ο ΠΑΟΚ έπαιζε Φλεβάρη μήνα, οκτώ αγωνιστικές πριν από το τέλος, ένα παιχνίδι όπου η νίκη θα τον έφερνε μια ανάσα από την κορυφή και διεκδικητή (στην πράξη και όχι στη... θεωρία) του τίτλου του πρωταθλητή. Πριν ξεκινήσουν τα παιχνίδια της προηγούμενης αγωνιστικής, η διαφορά του πρωτοπόρου Παναθηναϊκού με τον τρίτο ΠΑΟΚ, ήταν οκτώ βαθμοί. Διαφορά απαγορευτική για όνειρα τίτλου, μιας και στο (όχι ιδιαίτερα ανταγωνιστικό) ελληνικό πρωτάθλημα δεν καλύπτονται εύκολα οκτώ βαθμοί σε τόσο λίγες στροφές πριν από το φινάλε. Και όμως, μέσα σε μόλις δύο Κυριακές, αυτό το -8 μπορεί να γίνει -2 και όλα να μοιάζουν διαφορετικά στις υπόλοιπες εφτά αγωνιστικές.

Θα γίνει η ανατροπή;

Για να γίνει μια τόσο θεαματική ανατροπή, πρέπει ο ΠΑΟΚ να νικήσει τον Παναθηναϊκό κι αυτό δεν είναι τόσο εύκολο όσο ακούγεται. Για τους «πράσινους», η ήττα τους από την Καβάλα ήταν μόλις η δεύτερη σε αγώνα πρωταθλήματος τους τελευταίους 13 μήνες και σίγουρα οι γηπεδούχοι θα χρειαστούν κάτι περισσότερο από το πάθος των οπαδών τους για να τις κάνουν τρεις. Θα πρέπει να βρεθούν σε εξαιρετική βραδιά, να είναι τυχεροί και να μην παρασυρθούν από τη δίψα της εξέδρας για τη νίκη.

Το πρόσωπο της ημέρας θα είναι ο Δημήτρης Σαλπιγγίδης.

Οταν μια ομάδα ξεφεύγει από το πλάνο του προπονητή και ακολουθεί τον παλμό της εξέδρας, μπορεί να κερδίσει κάποια μεγάλα παιχνίδια. Τα περισσότερα όμως θα τα χάσει…

Για τον Παναθηναϊκό, η κατάσταση έγινε ξαφνικά πολύ περίπλοκη. Το ψαλίδισμα της διαφοράς έφερε σε απόσταση βολής τον Ολυμπιακό και λίγο πιο πίσω τον ΠΑΟΚ, αφαιρώντας το δίχτυ ασφαλείας που πρόσφεραν οι έξι και οι οκτώ βαθμοί. Τώρα που λιγοστεύουν οι αγωνιστικές, το πρόγραμμα γίνεται πολύ δύσκολο, χωρίς να επιτρέπει άλλα λάθη. Και δεν είναι μόνο οι τρεις χαμένοι βαθμοί που «πλήγωσαν» τον Παναθηναϊκό.

Είναι και ότι λίγο έλειψε να πνιγεί από τα απόνερα αυτής της ήττας, με την ένταση που έφερε στ' αποδυτήρια και την ανασφάλεια στην εξέδρα. Αν συνυπολογισθούν και όλες οι δυνάμεις, ψυχολογικές και σωματικές, που αναλώθηκαν στον αγώνα της Πέμπτης με τη Ρόμα, είναι σαφές ότι ο Παναθηναϊκός πηγαίνει στην Τούμπα πολύ πιο ζορισμένος απ' όσο θα περίμενε. Υπό άλλες συνθήκες, μια ισοπαλία θα ήταν πολύ βολική. Τώρα όμως είναι αμφίβολο αν θα τον εξυπηρετήσει. Βαθμολογικά τον κρατά πρώτο και του δίνει τη δυνατότητα να υποδεχθεί με προβάδισμα τον Ολυμπιακό σε τρεις αγωνιστικές στο ΟΑΚΑ, αλλά μια νέα απώλεια, η τέταρτη σε πέντε αγωνιστικές, θα θρέψει ακόμα περισσότερο τον εκνευρισμό και την ανασφάλεια.

Πολύ πριν ξεκινήσει αυτό το ντέρμπι, κεντρική φιγούρα του ήταν πάλι ο Δημήτρης Σαλπιγγίδης. Αυτή τη φορά, η κατάσταση είναι ακόμα πιο περίπλοκη, καθώς έχουν φουντώσει οι φήμες που τον θέλουν να επιλέγει ο ίδιος την επιστροφή του στον ΠΑΟΚ, με συμβόλαιο πολύ μικρότερο απ' αυτό που του έχει προτείνει ο Παναθηναϊκός.

Τις προηγούμενες χρονιές, ο Σαλπιγγίδης ήταν «κόκκινο πανί» στα μάτια των περισσότερων οπαδών της προηγούμενης ομάδας του. Θα υπάρξει διαφορετική αντιμετώπιση τώρα; Δύσκολο για τους φανατικούς, αλλά ο πολύς κόσμος ίσως να έχει διαφορετική γνώμη...

ΧΡ. ΚΟΝΤΟΣ

Σισέ και Τσιρίλο πιθανόν να τα ξαναπούν στον αγωνιστικό χώρο της Τούμπας.

Η στιγμή που εκτροχιάζεται το λουτζ και το κορμί του Γεωργιανού αθλητή φεύγει με ταχύτητα 145 χιλιομέτρων την ώρα, για να χτυπήσει στη σιδερένια μπάρα. Σήμερα γίνεται στη γενέτειρά του η κηδεία του.

Το μοιραίο που ίσως γίνει αφορμή να σωθούν ζωές

Χάθηκε μια ζωή πριν διορθωθεί η πίστα λουτζ στο Βανκούβερ

«Θα νικήσω ή θα πεθάνω», είχε υποσχεθεί στον πατέρα του ο τραγικά άτυχος Γεωργιανός αθλητής του λουτζ, Νόνταρ Κουμαριτασβίλι, η κηδεία του οποίου γίνεται σήμερα στη γενέτειρά του. Ο 21χρονος πρωταθλητής του αθλήματος το οποίο μοιάζει πολύ με το έλκηθρο, σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια προπονήσεων στο Βανκούβερ λίγο πριν από την έναρξη των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων την περασμένη εβδομάδα. Είχε όμως διαγνώσει πόσο επικίνδυνη ήταν η πίστα Γουίστλερ, όπως και άλλοι συναθλητές του. Η στιγμή που εκτροχιάζεται το λουτζ και το κορμί του αθλητή φεύγει με ταχύτητα 145 χιλιομέτρων την ώρα για να χτυπήσει στη σιδερένια μπάρα όπου και σκοτώθηκε ο άτυχος Γεωργιανός, έχει στοιχειώσει τη διοργάνωση στο Βανκούβερ και αποτυπώθηκε με λεπτομέρεια στον τηλεοπτικό και φωτογραφικό φακό.

Δυστυχώς, για τον νεαρό πρωταθλητή δεν πρόλαβε καν να αγωνιστεί, όμως από τις προπονήσεις είχε δει ότι η συγκεκριμένη στροφή περιείχε σοβαρό κίνδυνο εκτροχιασμού και τρεις μέρες πριν από το τραγικό περιστατικό είχε μιλήσει σχετικά στον πατέρα του, που επίσης ήταν πρωταθλητής στο άθλημα επί σοβιετικής εποχής. Ομως πάνω από το άψυχο σώμα του Νόνταρ έχει στηθεί ένας χορός δηλώσεων για το ποιος φταίει και τι πρέπει να γίνει.

Πάνω από το άψυχο σώμα του Κουμαριτασβίλι έχει στηθεί ένας χορός δηλώσεων για το ποιος φταίει

Η Παγκόσμια Ομοσπονδία Λουτζ και οι διοργανωτές των Ολυμπιακών Αγώνων στο Βανκούβερ δήλωσαν ότι για τον θάνατο του Γεωργιανού ευθύνεται το ανθρώπινό του λάθος, και δεν αποδίδεται σε κάποια κακή κατασκευή της πίστας.

Οργισμένος ο πατέρας του αθλητή, Νταβίντ Κουμαριτασβίλι, απάντησε ότι «δεν ήταν σφάλμα του Νόνταρ. Πήγαινε καλά μέχρι αυτή τη στροφή, την οποία μου είχε πει ότι φοβόταν». Και πρόσθεσε: «Γιατί δεν έφτιαξαν μια προστατευτική μπάρα εκεί;» Παρά τις δηλώσεις όμως περί σωστής πίστας, οι διοργανωτές στο Βανκούβερ έσπευσαν να προβούν σε διορθωτικές κινήσεις. Ετσι επέβαλαν βατήρα που προβλέπεται για αγώνες εφήβων, ώστε να ελαττωθεί η ταχύτητα των ελκήθρων από την εκκίνηση και να μη γίνει άλλο δυστύχημα.

«Αυτό που έγινε άλλαξε την πορεία όλων των Ολυμπιακών Αγώνων» είπε σχετικά ο προπονητής του Καναδά. Πολλοί αθλητές είχαν δηλώσει ότι η πίστα ήταν υπερβολικά απαιτητική και μόνο οι αθλητές του Καναδά θα είχαν επαρκή χρόνο για να προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητές της. Πρόκειται άλλωστε για την ταχύτερη πίστα λουτζ στον κόσμο σήμερα.

Πίσω στον Καύκασο, στο χωριό Μπακουριάνι απ' όπου καταγόταν ο Κουμαριτασβίλι, οι αρχές της Γεωργίας ανακοίνωσαν ότι θα οικοδομήσουν μια πίστα λουτζ στην οποία θα δώσουν το όνομα του άτυχου πρωταθλητή. Ετσι ο Νόνταρ θα νικήσει τουλάχιστον τον χρόνο.

Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ώρα της αλήθειας για τον Ολυμπιακό Πειραιώς

Η Μπορντό πηγαίνει στην Ελλάδα για τον πρώτο μεγάλο αγώνα στο Τσάμπιονς Λιγκ και ο Μπάντοβιτς ανοίγει τα χαρτιά του

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Συνέχεια της ευρωπαϊκής περιπέτειας του Ολυμπιακού... Μετά τις Σλόβαν Μπρατισλάβας, Σερίφ Τιρασπόλ, Αρσεναλ, Αλκμααρ και Σταντάρ Λιέγης, οι «ερυθρόλευκοι» διασταυρώνονται με την Μπορντό την Τρίτη το βράδυ στο Φάληρο. Η πρωτοπόρος του γαλλικού πρωταθλήματος έχει αναμφίβολα τον πρώτο λόγο για πρόκριση στον προημιτελικό γύρο του Τσάμπιονς Λιγκ. Φυσικά, υπάρχει σημαντική διαφορά δυναμικότητας ανάμεσα στις ομάδες που παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο γαλλικό πρωτάθλημα σε σχέση με τις κυρίαρχες στο ελληνικό. Το στοιχείο αυτό, ωστόσο, δεν αφαιρεί από τον Ολυμπιακό το δικαίωμα στο όνειρο της πρόκρισης. Θα χρειαστεί οι «ερυθρόλευκοι» να πάρουν άριστα με την απόδοσή τους, ενώ οι Γάλλοι να μη συνεχίσουν στον ίδιο φρενήρη ρυθμό, προκειμένου να αλλάξουν οι ισορροπίες των δύο αναμετρήσεων.

Ο τεχνικός των Πειραιωτών θα ρίξει το βάρος στην άμυνα, ενώ ποντάρει πολλά στον Λούα Λούα

Κατ' αρχάς, θα πρέπει οι Πειραιώτες να «θυμηθούν» την εξαιρετική αμυντική λειτουργία που είχαν στα περισσότερα παιχνίδια της φετινής διοργάνωσης. Αν διασφαλίσουν το μηδέν στο Φάληρο, τότε όλα μπορεί να συμβούν στη ρεβάνς του Μπορντό στις 17 Μαρτίου. Τα μπαράζ της Εθνικής με την Ουκρανία μπορούν να αποτελέσουν τον καλύτερο οδηγό για τους «ερυθρόλευκους». Στη λογική που κινήθηκε τον περασμένο Νοέμβριο ο Οτο Ρεχάγκελ αναμένεται να πορευθεί ο Μπόζινταρ Μπάντοβιτς την Τρίτη το βράδυ. Θα ρίξει το βάρος στην άμυνα προκειμένου οι επικίνδυνοι Γάλλοι να μη βρουν διαδρόμους προς την εστία του Νικοπολίδη. Αν στην επίθεση έρθει και το γκολ, η βραδιά θα κλείσει ιδανικά για τον Ολυμπιακό. Ο τεχνικός των Πειραιωτών ποντάρει πολλά στον Λούα Λούα.

Ο Κονγκολέζος επιθετικός έβαλε στο παιχνίδι των «ερυθρολεύκων» την ταχύτητα που τόσο τους είχε λείψει για διάστημα αρκετών μηνών. Ο συνδυασμός... ταχύτητας και αποτελεσματικότητας μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις ώστε το όνειρο της οκτάδας να αρχίσει να παίρνει σάρκα και οστά.

Αν ο Ολυμπιακός διασφαλίσει το μηδέν στο Φάληρο, τότε όλα μπορεί να συμβούν στη ρεβάνς του Μπορντό στις 17 Μαρτίου και το «σεντόνι» του Τσάμπιονς Λιγκ να κυματίσει στο Καραϊσκάκη και στην επόμενη φάση.

Οι «τουλίπες» ανθίζουν και στη Ν. Αφρική

Με σαρωτική πορεία στα προκριματικά οι Ολλανδοί δίνουν δυναμικό «παρών»

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Τη βαριά κληρονομιά του ένδοξου ποδοσφαιρικού παρελθόντος της χώρας φαίνεται ικανή φέτος να κουβαλήσει η εθνική Ολλανδίας, με βάση το πολύ ταλέντο και την εντυπωσιακή πορεία που παρουσίασε στα προκριματικά του Παγκοσμίου Κυπέλλου.

Ετσι, είναι το απόλυτο φαβορί για την πρόκριση στα τελικά της Νότιας Αφρικής το καλοκαίρι από τον Ε΄ όμιλο στον οποίο τέθηκε επικεφαλής, που περιλαμβάνει ακόμη τη Δανία, το Καμερούν και την Ιαπωνία.

Οι «οράνιε» φιλοδοξούν να επανέλθουν στο παγκόσμιο προσκήνιο ύστερα από μία απογοητευτική δεκαετία

Με προπονητή τον Μπερτ Φαν Μάρβαϊκ, που θα είναι πρωτάρης σε μεγάλη διεθνή διοργάνωση, η Ολλανδία φιλοδοξεί να επανέλθει στο παγκόσμιο προσκήνιο ύστερα από μια απογοητευτική δεκαετία στο επίπεδο αυτό.

Ο κ. Φαν Μάρβαϊκ ανέλαβε τους «Οράνιε» μετά το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του 2008, όπου με τεχνικό τον Μάρκο Φαν Μπάστεν έπαιξαν ιδιαίτερα ελκυστικό ποδόσφαιρο, αλλά αποκλείστηκαν στα προημιτελικά από τη Ρωσία στην παράταση.

Στον όμιλο των προκριματικών για τα τελικά, η Ολλανδία σάρωσε τους αντιπάλους της πετυχαίνοντας οκτώ νίκες σε ισάριθμους αγώνες επί Σκωτίας, Νορβηγίας, Σκοπίων και Ισλανδίας για να προκριθεί πρώτη πρώτη από την Ευρώπη για τη μεγάλη ποδοσφαιρική γιορτή. Σκόραρε μάλιστα 17 γκολ και δέχθηκε μόνο δύο.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ
Ε΄ ΟΜΙΛΟΣ

Αστέρια

Από τη μέση και μπροστά, η Ολλανδία έχει τόσα αστέρια, που πολύ δύσκολα χωρούν στην ίδια ομάδα, ωστόσο, αποτελεί ερώτημα πώς θα συμπεριφερθεί στο Παγκόσμιο Κύπελλο η οπισθοφυλακή, όπου λείπει η κυρίαρχη φιγούρα του βετεράνου πλέον Γιαπ Σταμ, ενώ και στη θέση του τερματοφύλακα δεν υπάρχει κάποια ιδιαίτερα αξιόπιστη λύση, με βασικό τον Μάρτεν Στεκέλενμπουργκ του Αγιαξ.

Η ομοσπονδία, μάλιστα, έχει προσπαθήσει να πείσει τον Εντβιν Φαν ντερ Σαρ της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ να επιστρέψει στην Εθνική, όπου είναι και ο ρέκορντμαν συμμετοχών με 130 αγώνες.

Εμπειροι στην άμυνα είναι οι 35χρονοι Τζιοβάνι Φαν Μπρόκχορστ, που φοράει και το περιβραχιόνιο, και Αντρέ Οϊγιερ, με νεότερο αίμα τους Τζον Χάιτινχα και Χαλίντ Μπουλαρούζ.

Από εκεί και πέρα, όμως, υπάρχουν παίκτες παγκόσμιας κλάσης, όπως οι Γουέσλι Σνέιντερ, Μαρκ Φαν Μπόμελ, Ράφαελ Φαν ντερ Φαρτ, Νάιτζελ ντε Γιονγκ και Ορλάντο Ενχελααρ στη μεσαία γραμμή και οι Αριεν Ρόμπεν, Ρόμπι Φαν Πέρσι, Κλας-Γιαν Χούντελαρ, Ντιρκ Κούιτ και Ράιαν Μπάμπελ στην επίθεση, όπου υπάρχει ακόμη και ο εκ νέου φορμαρισμένος Ρουντ Φαν Νιστελροϊ.

Από τη μέση και μπροστά, η Ολλανδία έχει τόσα αστέρια που πολύ δύσκολα χωρούν στην ίδια ομάδα. Ωστόσο, αποτελεί ερώτημα πώς θα συμπεριφερθεί στο Παγκόσμιο Κύπελλο η οπισθοφυλακή.

EPA

Οι δημιουργοί του ολοκληρωτικού ποδοσφαίρου

Ο Φαν Μπάστεν από την αναμέτρηση του 1990 με την Ελλάδα.

Αν μέχρι τη δεκαετία του 1970 η Ολλανδία δεν είχε καταφέρει τίποτε ιδιαίτερο σε παγκόσμιο επίπεδο, συμμετέχοντας μόνο σε δύο από τα πρώτα εννιά Μουντιάλ και χωρίς να έχει μπει ποτέ έως το 1974 στην τελική οκτάδα, η ομάδα που δημιούργησε το «ολοκληρωτικό ποδόσφαιρο» έφτασε να παίξει σε δύο συνεχόμενους τελικούς το ’74 και το ’78.

Η Ολλανδία της χρυσής δεκαετίας του 1970 με μαέστρο τον τεχνικό Ρίνους Μίχελς και πρώτο βιολί τον Γιόχαν Κρόιφ, για πολλούς τον καλύτερο Ευρωπαίο ποδοσφαιριστή όλων των εποχών, θεωρείται μία από τις καλύτερες εθνικές ομάδες που δεν κατέκτησαν κάποιο τρόπαιο. Την τιμή αυτή είχε η επόμενη γενιά των «οράνιε», που με βασικές φιγούρες την τριπλέτα της Μίλαν (Μάρκο Φαν Μπάστεν, Ρουντ Γκούλιτ και Φρανκ Ράικαρντ) κατέκτησε το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του 1988, σε μία δεκαετία, μάλιστα, όπου και πάλι δεν πέτυχε κάτι σε επίπεδο Μουντιάλ.

Τελικά ήταν η σειρά της κλάσης των Ντένις Μπέργκαμπ, Μαρκ Οφερμαρς, Εντγκαρ Ντάβιντς και Πάτρικ Κλούιφερτ να φτάσει ύστερα από είκοσι χρόνια ξανά σε ημιτελικά Παγκοσμίου Κυπέλλου, το 1998, όπου τερμάτισε στην τέταρτη θέση. Το 2002 η Ολλανδία κατέγραψε μία ακόμη απουσία από Μουντιάλ, ενώ το 2006 αποκλείστηκε στη φάση των «16» από την Πορτογαλία στη λεγόμενη «μάχη της Νυρεμβέργης» (16 κίτρινες κάρτες και τέσσερις κόκκινες).

Προϊστορία με Ελλάδα

Απόλυτη κυρίαρχος στα παιχνίδια της με την εθνική Ελλάδος είναι η Ολλανδία, αφού σε οκτώ αγώνες, φιλικούς και επίσημους, έχει επτά νίκες, με την Εθνική να έχει αποσπάσει μόνο μία ισοπαλία, αλλά εκτός έδρας το 1987. Τότε σημείωσε και το μοναδικό της τέρμα επί των Ολλανδών.

Αναλυτικά:
16/2/72: Ελλάδα - Ολλανδία 0-5 – Φιλικό.
11/6/80: Ολλανδία - Ελλάδα 1-0 – Τελικά Κυπέλλου Εθνών.
14/4/82: Ολλανδία - Ελλάδα 1-0 – Φιλικό.
25/3/87: Ολλανδία - Ελλάδα 1-1 – Προκριματικά Euro 1988.
16/12/87: Ελλάδα - Ολλανδία 0-3 – Προκριματικά Euro 1988.
21/11/90: Ολλανδία - Ελλάδα 2-0 – Προκριματικά Euro 1992.
4/12/91: Ελλάδα - Ολλανδία 0-2 – Προκριματικά Euro 1992.
28/4/04: Ολλανδία - Ελλάδα 4-0 – Φιλικό.

Δεκαέξι φορές κόντρα στην Ελλάδα

Από την αναμέτρηση του 1983 με τον Τάσο Μπτρόπουλο.

Συνολικά 16 φορές έχει βρεθεί αντιμέτωπη η Εθνική μας ομάδα με τη Δανία. Σε προκριματική φάση Παγκοσμίου Κυπέλλου έχουν παίξει δέκα αγώνες, με τη Δανία να έχει πετύχει τέσσερις νίκες, την Ελλάδα τρεις, ενώ τέσσερις αναμετρήσεις έληξαν ισόπαλες.
Αναμφίβολα, ο αγώνας της 15ης Οκτωβρίου του 1980 (της προκριματικής φάσης του Παγκοσμίου Κυπέλλου του ’82) έχει μείνει βαθιά χαραγμένος στη μνήμη των Ελλήνων φιλάθλων. Τότε, η Εθνική μας είχε επικρατήσει 1-0 μέσα στο «Πάρκεν Στάντιον» με γκολ του Ντίνου Κούη στο 50΄.
Εκείνη τη βραδιά ο Νίκος Σαργκάνης είχε πραγματοποιήσει εκπληκτική εμφάνιση. Η ελληνική ομάδα έζησε έναν εφιάλτη τον Μάιο του 1989 στην Κοπεγχάγη, καθώς γνώρισε τη συντριβή με 7-1 απ’ τη Δανία! Τελευταίο ραντεβού των δύο ομάδων ήταν ένα φιλικό παιχνίδι που έδωσαν πριν απ’ ένα χρόνο στο Καραϊσκάκη, το οποίο έληξε ισόπαλο με σκορ 1-1 (49΄ Μπόρινγκ, 69΄ Γκέκας).

Σταθερή ποδοσφαιρική δύναμη με... έφεση στις εκπλήξεις

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Για μία χώρα με πληθυσμό 5,5 εκατομμυρίων ψυχών, τα επιτεύγματα της Εθνικής ομάδας της Δανίας στον... μαγικό χώρο του παγκόσμιου ποδοσφαίρου είναι αν μη τι άλλο εκπληκτικά. Αναμφίβολα, ξεχωρίζει η κατάκτηση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος του 1992. Και αξίζει να θυμηθούμε το πώς είχε φθάσει στην κορυφή της Ευρώπης, πριν γυρίσουμε στο σήμερα. Τότε, οι Δανοί είχαν κληθεί εσπευσμένα (κυριολεκτικά) απ’ τις παραλίες για να αντικαταστήσουν τους Γιουγκοσλάβους, οι οποίοι αποκλείστηκαν απ’ την τελική φάση του Euro 1992 παρότι είχαν προκριθεί λόγω του πολέμου.

Αφού προκρίθηκαν ως δεύτεροι απ’ τη φάση των ομίλων, απέκλεισαν στον ημιτελικό την κάτοχο του τίτλου Ολλανδία στα πέναλτι, με τον Δανό τερματοφύλακα, Πίτερ Σμάιχελ να πραγματοποιεί εκπληκτική εμφάνιση. Λίγες ημέρες μετά η παρέα των Γιένσεν, Βίλφορτ, Πόουλσεν, Μπρίαν Λάουντρουπ και Κριστόφτε κατακτούσε το Euro, πετυχαίνοντας μία απ’ τις μεγαλύτερες εκπλήξεις στην ιστορία του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου.

Η Δανία θα είναι παρούσα στο Παγκόσμιο Κύπελλο της Νοτίου Αφρικής, χάρη στην εξαιρετική πορεία στον 1ο προκριματικό όμιλο, όπου και τερμάτισε στην 1η θέση, αφήνοντας πίσω της την Πορτογαλία, τη Σουηδία, την Ουγγαρία, την Αλβανία και τη Μάλτα. Υπενθυμίζουμε πως ήταν απούσα απ’ τις δύο προηγούμενες διοργανώσεις, το Παγκόσμιο Κύπελλο του 2006 στη Γερμανία και το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του 2008 στην Αυστρία και την Ελβετία.

Κατά το παρελθόν, οι Δανοί έχουν αγωνιστεί τρεις φορές στο Παγκόσμιο Κύπελλο. Η πρώτη ήταν στο Μεξικό του 1986, όπου και προχώρησαν έως και τη φάση των «16». Εν συνεχεία, έδωσαν το «παρών» στη Γαλλία το 1998 όπου και αποκλείστηκαν στον προημιτελικό γύρο απ’ τη μετέπειτα φιναλίστ Βραζιλία.

Η τελευταία τους παρουσία ήταν το 2002 στα γήπεδα της Κορέας και της Ιαπωνίας. Εκεί έχασαν απ’ την Αγγλία στη φάση των «16». Στο αξέχαστο για την Ελλάδα, Euro 2004 της Πορτογαλίας, ηττήθηκαν στην οκτάδα απ’ την Τσεχία με 3-0.

Στον δρόμο προς τα γήπεδα της Νοτίου Αφρικής, η Δανία έστειλε το φαβορί του 1ου ομίλου, Πορτογαλία στην ψυχοφθόρο διαδικασία των μπαράζ. Μάλιστα, μόλις στη 2η αγωνιστική της προκριματικής φάσης νίκησε μέσα στην Πορτογαλία με 3-2, μπαίνοντας από νωρίς σε τροχιά πρόκρισης. Η ήττα απ’ τους Ούγγρους μέσα στην Κοπεγχάγη με 1-0 στην τελευταία αγωνιστική δεν της στοίχισε, καθώς είχε εξασφαλίσει νωρίτερα την πρόκριση.

Οι παίκτες - κλειδιά στο παιχνίδι της Δανίας έχουν μεγάλη εμπειρία, αφού αγωνίζονται σε σπουδαίους ευρωπαϊκούς συλλόγους όπως είναι η Γιουβέντους, η Αρσεναλ, η Λίβερπουλ και η Βέρντερ Βρέμης. Ο αρχηγός του αντιπροσωπευτικού συγκροτήματος, Τόμασον κάνει εξαιρετικές εμφανίσεις με τη Φέγενορντ.

Θυμίζουμε πως στο παρελθόν έχει αγωνιστεί τόσο στην Μίλαν όσο και στη Βιγιαρεάλ. Αναμφίβολα, ο ομοσπονδιακός τεχνικός, Μόρτεν Ολσεν θα στηριχθεί στον αμυντικό Ντάνιελ Αγγερ της Λίβερπουλ, στην τριπλέτα της μεσαίας γραμμής Ντάνιελ Γιένσεν (Βέρντερ), Κρίστιαν Πόουλσεν (Γιουβέντους) και Ντένις Ρόμενταλ (Αγιαξ) και τον επιθετικό, Νίκλας Μπέντνερ (Αρσεναλ).

Στη Νότιο Αφρική, ο Μόρτεν Ολσεν θα συμπληρώσει μία δεκαετία στο τιμόνι της Εθνικής Δανίας. Ανέλαβε την τεχνική ηγεσία το 2000 και οδήγησε την ομάδα στο Παγκόσμιο Κύπελλο του 2002 και το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του 2004. Το συμβόλαιό του με την ομοσπονδία της Δανίας λήγει με την ολοκλήρωση του Παγκοσμίου Κυπέλλου της Νοτίου Αφρικής. Ως ποδοσφαιριστής έκανε καριέρα στην Κολωνία και την Αντερλεχτ. Μεγαλύτερή του επιτυχία ήταν η κατάκτηση του κυπέλλου UEFA του 1993 με την Αντερλεχτ.

Τα ποδοσφαιρικά του παπούτσια τα κρέμασε σε ηλικία 40 ετών και εν συνεχεία άρχισε την προπονητική του καριέρα, αναλαμβάνοντας την Κολωνία και τον Αγιαξ, πριν βρεθεί στον πάγκο της Εθνικής Δανίας. «Πάντα το Παγκόσμιο Κύπελλο είναι μία μοναδική εμπειρία. Είναι φανταστικό το γεγονός πως γίνεται για πρώτη φορά στη Νότιο Αφρική. Θυμάμαι πόσο συναρπαστική ήταν η διοργάνωση στην Ασία. Η συμμετοχή στην τελική φάση είναι η μεγαλύτερη διάκριση για παίκτες και προπονητές», τονίζει ο Μόρτεν Ολσεν.

Για την ιστορία, θα πρέπει να αναφέρουμε και τα τέσσερα Ολυμπιακά μετάλλια που έχει κατακτήσει η Εθνική Δανίας. Για την ακρίβεια, έχει πάρει τρία αργυρά (1908, 1912, 1960) και ένα χάλκινο (1948).

Η Δανία διαθέτει παίκτες - κλειδιά στο παιχνίδι της που έχουν μεγάλη εμπειρία, αφού αγωνίζονται σε σπουδαίους ευρωπαϊκούς συλλόγους.

ΔΑΝΙΑ
Ε΄ ΟΜΙΛΟΣ

EPA

kathimerini.com.cy/sport
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Με όπλο την καλή ψυχολογία

Ο νέος κόουτς του Madisons ΑΠΟΕΛ, Γιάννης Χριστόπουλος, μιλά στην «Κ» για την επιστροφή του στην Κύπρο

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

«Οι δικοί μου στόχοι είναι συνυφασμένοι με αυτούς του ΑΠΟΕΛ. Έρχομαι σε μια ομάδα που γνωρίζω πολύ καλά τη νοοτροπία της, όσο και τις απαιτήσεις του κόσμου. Η απόφαση να έρθω ήταν πολύ εύκολη για μένα, αφού ξέρω πως θα προσαρμοστώ πολύ εύκολα, από τη στιγμή που εργάστηκα στην ομάδα και στο παρελθόν», δηλώνει στην «Καθημερινή» ο νέος προπονητής του Madisons ΑΠΟΕΛ, Γιάννης Χριστόπουλος. Ο Ελλαδίτης κόουτς αντικαθιστά τον Χρίστο Στυλιανίδη που παραιτήθηκε μετά τον αποκλεισμό από τον Frederick Αχιλλέα την περασμένη εβδομάδα. Από τον Φεβρουάριο του 2004 μέχρι το υπόλοιπο της σεζόν 2003-04, καθώς και για όλη τη χρονιά 2004-05 ο 35χρονος σήμερα προπονητής καθοδηγούσε τους γαλαζοκίτρινους της Λευκωσίας, φτάνοντας μέχρι τον τελικό κυπέλλου το 2005, όπου έχασε από τον Κεραυνό με 101-92.

Μέχρι το τέλος της σεζόν είναι η συμφωνία ΑΠΟΕΛ-Χριστόπουλου, όμως ίσως επεκταθεί και για του χρόνου, αν μείνουν οι δύο πλευρές ικανοποιημένες

«Γνωρίζω ότι από τότε άλλαξε αρκετά το επίπεδο του κυπριακού μπάσκετ», σχολιάζει ο κ. Χριστόπουλος και συνεχίζει: «Κρατούσα, όμως, τις επαφές μου και έβλεπα παιχνίδια των κυπριακών ομάδων σε καλοκαιρινά τουρνουά και ευρωπαϊκά ματς». Όσο για το αν χρειάζεται αλλαγές ο Madisons ΑΠΟΕΛ, ο Ελλαδίτης τεχνικός θέλει να δει πρώτα το έμψυχο δυναμικό της νέας του ομάδας σε δράση και δηλώνει: «Μπορεί να πάει ακόμη καλύτερα η ομάδα, αλλά είναι νωρίς και θα ήταν επιπόλαιο να προχωρήσουμε τώρα σε κινήσεις. Θέλω να δω την ομάδα τις επόμενες μέρες και ακολούθως θα κάνουμε ό,τι απαιτείται». Ο Πατρινός προπονητής συμφώνησε με τη διοίκηση Πρόδρομου Πετρίδη μέχρι το τέλος της σεζόν. Ακολούθως, αν μείνουν ικανοποιημένες οι δύο πλευρές, ενδέχεται να επεκταθεί η συνεργασία τους και του χρόνου.

Ψυχολογία και επίθεση

Από τον Νοέμβριο του 2008 είχε να δουλέψει ο Γιάννης Χριστόπουλος, με τα Τρίκαλα στην Α1 να ήταν ο τελευταίος του σταθμός. «Έχω πολύ όρεξη για δουλειά, αν και λόγω συγκυριών έμεινα αρκετό διάστημα χωρίς ομάδα. Δεν δουλεύω απλά για να δουλεύω, αλλά μόνο αν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες, κάτι που βρίσκω μόνο στο εξωτερικό, γι' αυτό και διάλεξα τον ΑΠΟΕΛ», είπε πριν μερικές μέρες σε ελλαδική ιστοσελίδα ο νέος προπονητής των γαλαζοκιτρίνων.

Τη Δευτέρα το μεσημέρι ήρθε στην Κύπρο ο Γιάννης Χριστόπουλος και την επομένη το πρωί προπόνησε για πρώτη φορά τους νέους του παίκτες. Στο πόστο του βοηθού προπονητή παραμένει ο Νίκος Λαμπρίας. Ο Ελλαδίτης ξεκίνησε αμέσως δουλειά, με έμφαση στην ψυχολογία – το δυνατό του σημείο, όπως μας λένε άτομα που τον γνωρίζουν από την πρώτη του θητεία στην ομάδα της Λευκωσίας.

Αν και νεαρός, διαθέτει αρκετές γνώσεις, ενώ ρίχνει πολύ βάρος στον τρόπο που προσεγγίζει τους παίκτες του. Βγάζει το καλύτερο από τους καλαθοσφαιριστές και είναι εξαιρετικός σε διαχείριση του υλικού και ψυχολογία. Ξέρει να βρίσκει το κουμπί των «βεντετών» της κάθε ομάδας, κάτι σημαντικό για τον Madisons ΑΠΟΕΛ που διαθέτει αρκετούς μεγάλους σε ηλικία ξένους στο έμψυχο δυναμικό.

Ακούει τι έχουν να πούνε οι καλαθοσφαιριστές του και δεν λέει πολλά στα αποδυτήρια. Σε αρκετές περιπτώσεις, πριν από παιχνίδια στα αποδυτήρια, αντί να κάνει ομιλίες, απλά περπάταγε λίγο και στη συνέχεια φώναζε τους παίκτες του να δώσουν τα χέρια και να βγουν στο παρκέ. Σίγουρα όμως δεν είναι παθητικός. «Έχει φωτιά μέσα του, ωστόσο δεν το δείχνει στους παίκτες του, αλλά στους αντιπάλους. Γαβγίζει πολύ», μας λέει καλαθοσφαιριστής που ήταν υπό την καθοδήγησή του πριν από πέντε χρόνια.

Αρέσκεται στο επιθετικό παιχνίδι, δεν παραμελεί όμως την άμυνα και δίνει έμφαση στο μαν του μαν. Στο πρώτο του πέρασμα από την ομάδα ζητούσε από τους παίκτες του να στέλνουν την μπάλα κοντά στο καλάθι, ποστάροντας συχνά, κυρίως με τον ψηλό αλλά ευκίνητο Ντιμίτρι Χιλ, έναν παίκτη παρόμοιο με τον Λιούις Σιμς.

Αφού αποχώρησε από τον Madisons ΑΠΟΕΛ το 2005, ο Γιάννης Χριστόπουλος δούλεψε ακολούθως σε μικρομεσαίες ομάδες της χώρας του. Εργάστηκε στις ομάδες της γενέτειράς του, Απόλλωνα και Ολυμπιάδα Πατρών, καθώς και σε Λάρισα και Τρίκαλα. Από τα Τρίκαλα – τον τελευταίο σταθμό στην καριέρα του – αποχώρησε τον Νοέμβριο του 2008.

Στην πρώτη του – 14μηνη – θητεία στον ΑΠΟΕΛ, ο Γιάννης Χριστόπουλος καθοδήγησε την ομάδα μέχρι τον τελικό κυπέλλου το 2005, όπου όμως έχασε με 101-92 από τον Κεραυνό.

«Έχει φωτιά μέσα του, δεν το δείχνει στους παίκτες του, αλλά στους αντιπάλους. Γαβγίζει πολύ», λέει στην «Κ» καλαθοσφαιριστής που τον έζησε πριν από πέντε χρόνια.

Στυλιανίδης: «Δεν θεωρώ ότι απέτυχα»

Ο Χρίστος Στυλιανίδης παραιτήθηκε την περασμένη Κυριακή, μια μέρα μετά την ήττα από τον Αχιλλέα και τον αποκλεισμό από το κύπελλο. Ο Κύπριος προπονητής είχε κλείσει σχεδόν 15 μήνες στην τεχνική ηγεσία του Madisons ΑΠΟΕΛ, κατακτώντας ένα πρωτάθλημα και φτάνοντας στον τελικό του κυπέλλου πέρσι. Φέτος οδήγησε την ομάδα στους «16» του EuroChallenge.

«Η ομάδα δεν απέδιδε όπως θα ήθελα και θεωρώ πως με την παραίτησή μου βοήθησα να ταρακουνηθεί η ομάδα, αφού ο ΑΠΟΕΛ είναι πάνω απ' όλους, προπονητές, παίκτες και συμβούλια», λέει στην «Κ» ο Χρίστος Στυλιανίδης, ο οποίος συμπληρώνει: «Δεν θεωρώ ότι απέτυχα».

Τι θα κάνει στη συνέχεια ο 42χρονος κόουτς; «Τώρα θα ξεκουραστώ και θα ασχοληθώ με οτιδήποτε άλλο πέρα από το μπάσκετ. Θα δώσω στη συνέχεια ακόμη περισσότερη σημασία στην εθνική ομάδα (σ.σ. παραμένει ομοσπονδιακός προπονητής), ενώ είμαι ελεύθερος και όποιος θέλει να συνεργαστούμε για του χρόνου, να έρθει να συζητήσουμε. Απλά αυτό που θέλω να κάνω ακολούθως, θέλω να είναι σε σωστές βάσεις και μελετημένο. Δεν επιθυμώ πισωγυρίσματα. Υπάρχουν δυνατές ομάδες, ομάδες που θέλουν να βγουν Ευρώπη ή που έχουν να πετύχουν κάτι χρόνια. Αρκεί να είναι σε σωστές βάσεις η επόμενή μου δουλειά», μας λέει ο Αϊδεμετίτης τεχνικός, ο οποίος πέρα από προπονητής είναι και δημοτικός σύμβουλος της ακριτικής περιοχής.

Η αραβική πρόκληση του Μάρκου Παγδατή

Στο 500άρι τουρνουά στο Ντουμπάι η τελευταία στάση του Παγδατή πριν έρθει Κύπρο για τους αγώνες του Ντέιβις Καπ με την Αίγυπτο

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Στη μεγαλύτερη πόλη των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, το Ντουμπάι, μεταφέρεται αυτή την εβδομάδα ο Μάρκος Παγδατής, για να συμμετάσχει στο τουρνουά 500 βαθμών Barclays Dubai Tennis Championships (21-27/02). Ο Κύπριος τενίστας ολοκλήρωσε την παρουσία του για τώρα στην Ευρώπη – με τη συμμετοχή του στα τουρνουά των Ρότερνταμ και Μασσαλίας – και πριν επιστρέψει στην Κύπρο, για να αγωνιστεί στους αγώνες του Ντέιβις Καπ (05-07/03), θα επιχειρήσει να μαζέψει όσο το δυνατόν περισσότερους βαθμούς από την παρουσία του στο αραβικό εμιράτο.

Μια φορά αγωνίστηκε στο Ντουμπάι ο Παγδατής, το 2007, όταν έχασε στον πρώτο γύρο από τον Ναδάλ με 2-1 σετ

Γκραν Σλαμ θυμίζει το τουρνουά στο Ντουμπάι, αφού σε αυτό θα συμμετάσχουν τα κορυφαία ονόματα του παγκοσμίου τένις. Το γκρουπ παικτών που δήλωσαν συμμετοχή καθοδηγεί ο Νο1 στον κόσμο Ρότζερ Φέντερερ. Στα ΗΑΕ θα πάνε επίσης – από την πρώτη δεκάδα – οι Νόβακ Τζόκοβιτς (Νο2), Άντι Μάρεϊ (Νο4), Χουάν Μάρτιν Ντελ Πότρο (Νο5), Νικολάι Νταβιντένκο (Νο6), Άντι Ρόντικ (Νο7) και Μάριν Τσίλιτς (Νο10), καθώς, ανάμεσα σε άλλους, οι Τόμι Ρομπρέδο, Ζιλ Σιμόν, Μίκαελ Γιούζνι και Ιβάν Λιούμπισιτς.

Ένα ματς με Ναδάλ

Έναν αγώνα έδωσε στην καριέρα του στο Ντουμπάι ο Μάρκος Παγδατής. Το 2007 ο Κύπριος τενίστας δεν είχε τύχη στην κλήρωση, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίσει τον Ράφαελ Ναδάλ στον α΄ γύρο. Παρ' όλα αυτά, ο 24χρονος σήμερα τενίστας έβαλε τον Ισπανό (τότε Νο2) στον τοίχο, παίρνοντας το 1ο σετ με 6-3, αλλά χάνοντας τα άλλα δύο με 6-2 και 6-3.

Τέσσερεις τίτλους στο Ντουμπάι μετράει ο Ρότζερ Φέντερερ, τους περισσότερους από οποιονδήποτε άλλο. Πέρσι το τρόπαιο σήκωσε ο Νόβακ Τζόκοβιτς, ο οποίος κέρδισε με 2-0 σετ (7-5, 6-3) στον τελικό τον Ισπανό Νταβίντ Φερέρ.

- Στις 5 με 7 Μαρτίου ο Μάρκος Παγδατής θα βρίσκεται στην Κύπρο και στη Λεμεσό για το Ντέιβις Καπ, ενώ στη συνέχεια θα μεταβεί στις ΗΠΑ, όπου θα αγωνιστεί στο Ίντιαν Ουέλς (11-21/03) κι αργότερα στο Μαϊάμι.

Κόντρα στους Φέντερερ, Τζόκοβιτς, Μάρεϊ, Ντελ Πότρο, Νταβιντένκο, Ρόντικ, Τσίλιτς και Ρομπρέδο θα δώσει τη μάχη στο Ντουμπάι ο Μάρκος Παγδατής.

Ετοιμάζεται η Λεμεσός

Η πόλη της Λεμεσού ετοιμάζεται να υποδεχθεί τον «δικό της» Μάρκο Παγδατή αλλά και τους υπόλοιπους διεθνείς, Φώτο Καλλία, Φίλιππο Τσαγγαρίδη και Ράρες Κουζντριορεάν, για τους αγώνες του α΄ γύρου του β΄ γκρουπ της ευρωαφρικανικής ζώνης του Ντέιβις Καπ κόντρα στην Αίγυπτο, που θα διεξαχθούν στο κλειστό «Σπύρος Κυπριανού» (05-07/03). Ο αρχηγός της Εθνικής Κύπρου, Γιάννος Χατζηγεωργίου, μίλησε στην «Κ» για τις αναμετρήσεις με την Αίγυπτο: «Ο στόχος μας φυσικά είναι να πάρουμε την πρόκριση. Παίξαμε μια φορά μαζί τους εκτός έδρας όπου τους κερδίσαμε (σ.σ. το 2006 με 3-2 νίκες). Είμαστε το φαβορί και αν δεν έχουμε απρόοπτα με τραυματισμούς, έχουμε πολύ καλές πιθανότητες για τη νίκη».

Πέρα από τον Μάρκο Παγδατή, στην Εθνική τένις θα συμμετάσχει ο δεύτερος επαγγελματίας μας, Φώτος Καλλίας, η τρίτη θέση έχει δοθεί στον νεαρό Φίλιππο Τσαγγαρίδη, ενώ ο τέταρτος, ο Ράρες Κουζντριορεάν, προέκυψε μέσα από τουρνουά την περασμένη εβδομάδα κόντρα στους Κρίστοφερ Κουτρουζά και Λευτέρη Χρίστου. Οι Κουζντριορεάν και Κουτρουζάς κέρδισαν τον Χρίστου και την Πέμπτη αναμετρήθηκαν μεταξύ τους, με τον νικητή να παίρνει την 4η θέση της Εθνικής. Ο Κουτρουζάς ήταν μπροστά 1-0 σετ και 4-2 στο δεύτερο, όμως ο τενίστας με καταγωγή από τη Βουλγαρία πήρε τελικά το δεύτερο σετ με 6-4 και το τρίτο με 6-0. Ο 25χρονος, Νο598 στον κόσμο, Φώτος Καλλίας αντιμετώπισε πρόβλημα τενοντίτιδας στο γόνατο τις τελευταίες μέρες και μόλις χθες μπόρεσε να επιστρέψει στις προπονήσεις. Βρίσκεται στην Κύπρο εδώ και μια εβδομάδα, όπου κάνει θεραπεία, μετά τη συμμετοχή του σε Futures την 1η Φεβρουαρίου (έχασε στον α΄ γύρο από τον Ισπανό Σέρχιο Γκουτιέρεθ-Φερόλ).

Η προπώληση των εισιτηρίων για τους αγώνες με την Αίγυπτο ξεκίνησε την περασμένη εβδομάδα και οι αρχικές ενδείξεις κάνουν λόγο για προσέλευση παρόμοια με αυτήν του 2006 στη Λευκωσία, στην πρώτη παρουσία της Κύπρου στο β΄ γκρουπ. Τότε, τους αγώνες στο Εθνικό Κέντρο Τένις παρακολούθησαν από κοντά γύρω στα 2.000 άτομα. Τα τριήμερα πακέτα εισιτηρίων προπωλούνται προς 25 ευρώ για ενήλικες και 10 ευρώ για παιδιά (10 και 5 αντίστοιχα για κάθε ημέρα) από την Ομοσπονδία Αντισφαιρίσεως Κύπρου (ΟΑΚ) στο τηλέφωνο 22449860.

Ένας Κύπριος στο Μόντρεαλ

Την ευκαιρία να μεταφέρει την Ολυμπιακή Δάδα για απόσταση 300 μέτρων στους δρόμους του Μόντρεαλ, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς της Φλόγας στον Καναδά ενόψει των Χειμερινών Ολυμπιακών που διεξάγονται αυτές τις μέρες στο Βανκούβερ, είχε το Δεκέμβριο ο Παγίκος Παναγή. Ο Κύπριος τυχερός της κλήρωσης που διεξήχθη στο ημίχρονο του περσινού τελικού κυπέλλου Κύπρου Coca Cola είχε την ευτυχία να ζήσει μια εμπειρία ζωής που λίγοι έχουν την ευκαιρία να ζήσουν. Χάρη στην Coca-Cola, η Κύπρος εκπροσωπήθηκε σε μια σημαντική εκδήλωση του παγκόσμιου αθλητισμού και δόθηκε η ευκαιρία σ' έναν Κύπριο να μεταφέρει την Φλόγα, το αιώνιο σύμβολο του Ολυμπισμού, της ειρήνης και της συναδέλφωσης των λαών.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Το υπερσύγχρονο θερμοκήπιο, δύο χιλιόμετρα έξω από την Αλεξάνδρεια Ημαθίας, είναι ένα από τα δύο μεγάλα θερμοκήπια που λειτουργούν στην Ελλάδα. Το άλλο είναι στη Δράμα.

Η ετήσια παραγωγή ξεπερνά τους 4.000 τόνους. Η εβδομαδιαία παραγωγή τη χειμερινή περίοδο κυμαίνεται μεταξύ 50 - 80 τόνους, ενώ το καλοκαίρι μπορεί να ξεπεράσει και τους 250 τόνους.

Θερμοκήπιο hi tech παράγει... ενέργεια

Χρησιμοποιείται για την καλλιέργεια επώνυμης ελληνικής ντομάτας σε υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις στην Ημαθία

Του **ΘΑΝΑΣΗ ΤΣΙΓΓΑΝΑ**

Με τον κόσμο έχει γνωριστεί. Κινείται άλλωστε εδώ και δύο χρόνια μεταξύ Μοδιάνο και Ρέντη, σε λαϊκές αγορές και στις μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ της Ελλάδας. Ελκυστική, ζουμερή και ώριμη. Το όνομά της Lucia. Είναι η πρώτη επώνυμη ελληνική ντομάτα που όχι μόνο θρέφει τις νέες γενιές των καταναλωτών, αλλά παράγει και καθαρή ενέργεια. Σε ένα υπερσύγχρονο θερμοκήπιο, δύο χιλιόμετρα έξω από την Αλεξάνδρεια Ημαθίας έκτασης 100 στρεμμάτων η γεωργική παραγωγή «παντρεύτηκε» με την παραγωγή ενέργειας, δημιουργώντας μια πρότυπη συνύπαρξη στον δρόμο του αγροτικού μέλλοντος.

Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες η συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας-θερμότητας σε θερμοκήπια υψηλής τεχνολογίας εξελίσσεται σε... ρουτίνα, αλλά στην Ελλάδα μόλις τα τελευταία χρόνια βρίσκει τις πρώτες εφαρμογές με την εισαγωγή του φυσικού αερίου.

Τεχνογνωσία

Το θερμοκήπιο στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας όπου παράγεται η ντομάτα Lucia είναι ένα από τα δύο μεγάλα θερμοκήπια που λειτουργούν στη χώρα (το άλλο είναι στη Δράμα) με όλες τις δυνατότητες που προσφέρουν η αγροτική και βιομηχανική τεχνογνωσία του 20ού αιώνα.

Στη βόρεια πλευρά του βρίσκονται οι τρεις μηχανές Συμπαραγωγής Ηλεκτρικής και Θερμικής Ενέργειας. Χρησιμοποιώντας φυσικό αέριο με το δίκτυο του οποίου είναι συνδεδεμένες οι εγκαταστάσεις του θερμοκηπίου παράγουν 4,8 μεγαβάτ ηλεκτρικής και 6 μεγαβάτ θερμικής ενέργειας, τα οποία χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες στο εσωτερικό του. Η θερμική ενέργεια διοχετεύεται στο εγκατεστημένο δίκτυο σωληνώσεων, ενώ η ηλεκτρική ενέργεια διοχετεύεται στο δίκτυο της ΔΕΗ μέσω του Διαχειριστή Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Στις καινοτομίες του θερμοκηπίου περιλαμβάνεται η δυνατότητα καθαρισμού των καυσαερίων που παράγονται από την καύση του φυσικού αερίου και ο εμπλουτισμός του θερμοκηπίου με διοξείδιο του άνθρακα που έχουν ανάγκη τα φυτά για την καλύτερη ανάπτυξή τους. «Εμείς, λέει χαρακτηριστικά ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, κ. Βασίλης Χάιτας, δεν παράγουμε ντομάτα αλλά... Lucia», θέλοντας να υπερτονίσει τον στόχο που έχει τεθεί για μια ντομάτα με ελληνικό brand name. Οι υπεύθυνοι του θερμοκηπίου υποστηρίζουν ότι η ντομάτα τσαμπί που παράγει το υπερσύγχρονο θερμοκήπιο της Αλεξάνδρειας «είναι το λιγότερο επιβαρυμένο οπωροκηπευτικό μετά τα βιολογικά προϊόντα».

Η γεωργική παραγωγή «παντρεύτηκε» με την παραγωγή ενέργειας δημιουργώντας μια αγαστή συνύπαρξη

Οπως εξήγησε ο κ. Χάιτας, η κατασκευή και η λειτουργία του σύγχρονου θερμοκηπίου είναι προϊόν συνεργασίας δύο ελληνικών εταιρειών και μιας ολλανδικής, η οποία θεωρείται η μεγαλύτερη κατασκευάστρια εταιρεία τέτοιων θερμοκηπίων στον κόσμο. Ανάμεσα στους εκατό εργαζόμενους και ο νεαρός Ολλανδός γεωπόνος κ. Τζεφ Σμιτς που μεταφέρει εκεί την ολλανδική εμπειρία. Στη χώρα της τουλίπας η έκταση τέτοιων θερμοκηπίων ξεπερνάει ήδη τα 100.000 στρέμματα.

Η καλλιέργεια στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας ακολουθεί το πρότυπο της ολοκληρωμένης διαχείρισης, η οποία επιτρέπει τη χρήση ήπιων χημικών σκευασμάτων όταν οι βιολογικές μέθοδοι, που κυρίως χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση ασθενειών ή επιβλαβών εντόμων, δεν είναι επαρκείς.

Καρτελάκια με διάφορα βιολογικά σκευάσματα για την καταπολέμηση των φυσικών εχθρών της ντομάτας, όπως ο τετράνυχος, ο αλευρώδης, ο θρίπας, βρίσκονται καρφιτσωμένα ανάμεσα στις φυλλωσιές των σειρών της ντομάτας, επιτρέποντας έτσι τη μικρότερη δυνατή χρήση χημικών.

Η καλλιεργητική περίοδος της Lucia (παράγονται και ντοματίνια) ξεκινάει κάθε φθινόπωρο και κορυφώνεται το καλοκαίρι. Τέσσερις μεγάλες γεωτρήσεις πέριξ των εγκαταστάσεων μέσα από τον κάμπο της Ημαθίας τροφοδοτούν νυχθημερόν τις δεξαμενές του θερμοκηπίου. Τον Δεκέμβριο είναι ο μήνας που οι πρώτες μεγάλες ποσότητες της νέας καλλιεργητικής περιόδου φεύγουν με φορτηγά από την Αλεξάνδρεια για τις αγορές Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

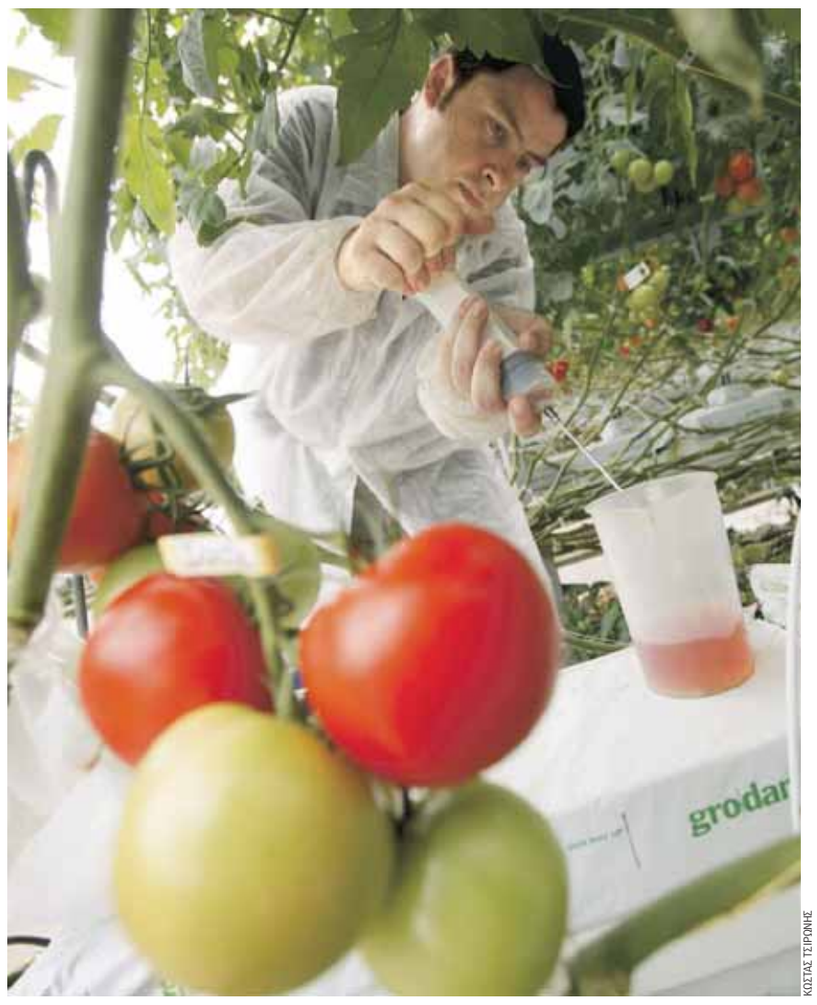

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Για όσους δεν έχουν βρεθεί άλλη φορά σε ένα τέτοιο θερμοκήπιο, εκείνο που εντυπωσιάζει είναι η πιστή τήρηση των κανόνων καθαριότητας.

Η παραγωγή

«Η ετήσια παραγωγή ξεπερνά τους 4.000 τόνους. Η εβδομαδιαία παραγωγή τον χειμώνα κυμαίνεται μεταξύ 50-80 τόνους, ενώ το καλοκαίρι ξεπερνά τους 250», λέει ο κ. Χάιτας.
Εκείνο που εντυπωσιάζει είναι η πιστή τήρηση των κανόνων καθαριότητας στο συσκευαστήριο, η προσήλωση των εργαζομένων στην καλλιεργητική οδηγία «πέντε ντομάτες ανά τσαμπί», αλλά και η παρουσία των απελευθερωμένων βομβίνων, ένα είδος μέλισσας (διπλάσια σε μέγεθος από τη συνηθισμένη) στους οποίους «ανατίθεται» το έργο της επικονίασης. Εντυπωσιακό και το θέαμα των κληματσίδων (κορμών) της ντομάτας, που σχηματίζουν σταδιακά έως το τέλος της ετήσιας καλλιέργειας ένα πράσινο πλέγμα μήκους δεκάδων μέτρων και ύψους έως και πέντε μέτρων. Εξίσου εντυπωσιακή είναι όμως και η διαπίστωση των υπευθύνων της εταιρείας ότι το ισοζύγιο των τιμών μεταξύ φυσικού αερίου και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι σε βάρος της δεύτερης, κάτι που δεν συμβαίνει στην Ολλανδία. Με λίγα λόγια, η Lucia είναι αυτή που «πληρώνει» τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του κόστους χρήσης του φυσικού αερίου και πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στη ΔΕΗ.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

EPA

ΚΙΝΑ: Επιδείξεις άγριων ζώων διοργανώθηκαν σε όλη την Κίνα, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ της Άνοιξης, που είναι η κορυφαία γιορτή στην χώρα.

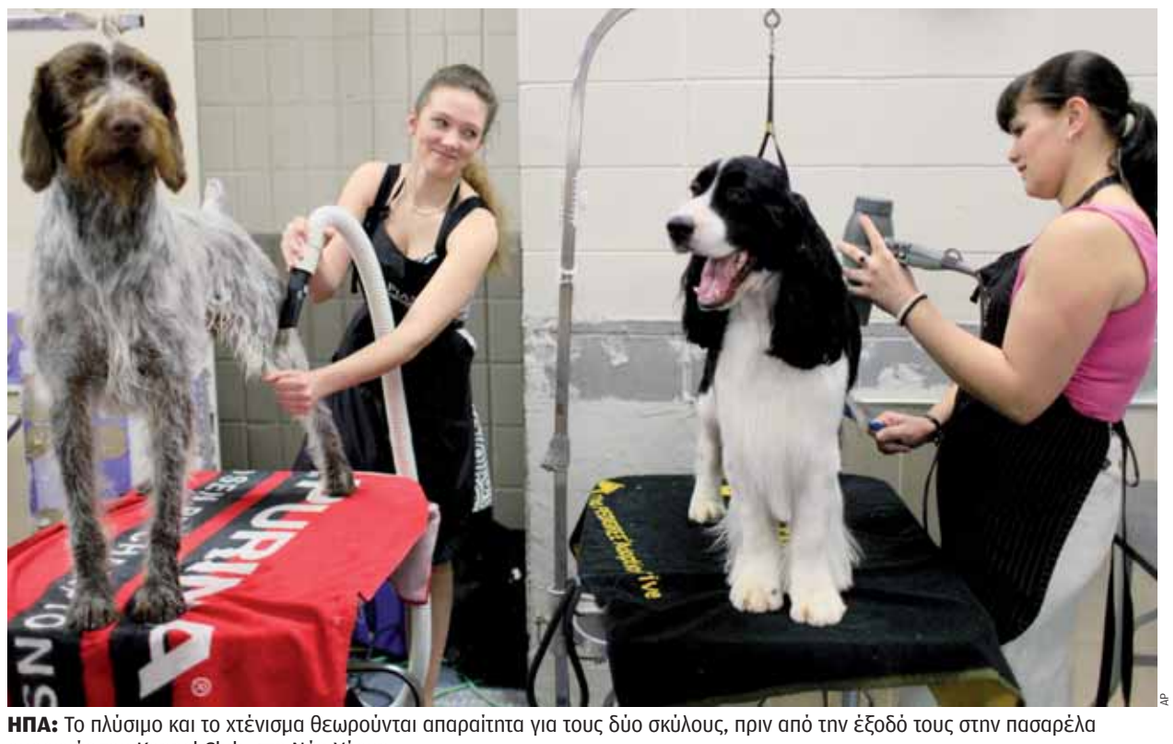

AP

ΗΠΑ: Το πλύσιμο και το χτένισμα θεωρούνται απαραίτητα για τους δύο σκύλους, πριν από την έξοδό τους στην παρέλαση ομορφιάς του Kennel Club, στη Νέα Υόρκη.

Οχι, το «χαρτί» δεν πέθανε...

Παρά τα εκατομμύρια e-readers και τα νέα τεχνολογικά προϊόντα, τα έντυπα αντέχουν

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

«Η αρχή του τέλους για την τυπογραφία έρχεται», προέβλεπαν αρκετοί αναλυτές ήδη από το 2006, όταν η βελγική οικονομική εφημερίδα De Tijd έγινε το πρώτο έντυπο που μοίρασε σε επιλεγμένους αναγνώστες μερικές εκατοντάδες συσκευές e-reader, ώστε να διαβάζουν καθημερινά την ηλεκτρονική της έκδοση, «κατεβάζοντάς» την από το Διαδίκτυο. Αν και η συγκεκριμένη δοκιμή ήταν πιλοτική και θα διαρκούσε τρεις μόνο μήνες, πολλοί ήταν αυτοί που θεωρούσαν πως θα έπειθε και τον πιο δύσπιστο για τα οφέλη της ηλεκτρονικής ανάγνωσης. Οι χρήστες μπορούσαν πλέον να διαβάσουν την αρθρογραφία της De Tijd πολύ πριν η εφημερίδα φτάσει στα περίπτερα, η ηλεκτρονική έκδοση εμπλουτιζόταν αρκετές φορές της ημέρας με τις τρέχουσες εξελίξεις, εκμηδενίζοντας επίσης το κόστος εκτύπωσης και διανομής.

Ωστόσο, παρά τις αντίθετες εκτιμήσεις, το συγκεκριμένο πείραμα δεν οδήγησε στην εμπορική εφαρμογή του· οι εκδότες αποφάσισαν πως η πώληση των e-readers με μία ετήσια συνδρομή δεν θα είχε εμπορική επιτυχία. Ετσι κι αλλιώς, η τιμή των συσκευών παρέμενε αρκετά υψηλή – τη στιγμή, μάλιστα, που, εκτός από την ίδια την εφημερίδα, ήταν ελάχιστα τα ηλεκτρονικά βιβλία που μπορούσε κανείς να βρει σε κάποιο online κατάστημα. Παρ' όλο που η τεχνολογία του «ηλεκτρονικού μελανιού» σήμαινε πως τα κείμενα και οι φωτογραφίες διακρίνονται χάρη στο εξωτερικό φως που πέφτει πάνω στην οθόνη, όπως και στο συμβατικό χαρτί, εντούτοις, αυτές οι οθόνες όχι μόνον ήταν ασπρόμαυρες, αλλά μπορούσαν να αναπαράγουν ελάχιστες αποχρώσεις του γκρίζου.

Αύξηση τίτλων

Σήμερα, φαίνεται πως όλα αυτά τα εμπόδια έχουν ξεπερασθεί: πλέον, διατίθενται στην αγορά δεκάδες νέα e-readers που, αν και ασπρόμαυρα, έχουν μεγαλύτερη ευκρίνεια και μπορούν να αποδώσουν περισσότερες χρωματικές αντιθέσεις. Επίσης, ο αριθμός των e-books έχει εκτιναχθεί: μόνο στο site της Sony μπορεί κανείς να βρει 100.000 τίτλους από βιβλία που εκδόθηκαν πρόσφατα, τη στιγμή που το 2006 οι μεγαλύτεροι αμερικανικοί εκδοτικοί οίκοι δεν κυκλοφορούσαν ετησίως περισσότερα από 3.000 βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή. Επίσης, ολοένα περισσότεροι άνθρωποι είναι πλέον εξοικειωμένοι με την ηλεκτρονική ανάγνωση, είτε σε «έξυπνα» κινητά τηλέφωνα και MP3 player (στο Apple Store υπάρχουν ανάλογες εφαρμογές για το iPhone και το iPod) είτε στα tablet PC. Μήπως, λοιπόν, ο «θάνατος του χαρτιού» δεν κρίθηκε οριστικά το 2006, αλλά μετατέθηκε για λίγα χρόνια αργότερα;

«Νομίζω πως τα συμβατικά έντυπα είναι τόσο σημαντικά για μία μερίδα του κοινού, που δεν πρόκειται να εξαφανιστούν σύντομα», απαντούσε σε συνέντευξή του ο Olivier Delteil από τη γαλλική εφημερίδα Les Echos, μία από τις πρώτες που κυκλοφόρησε για e-reader. Οχι ότι τα μοντέλα ηλεκτρονικής ανάγνωσης δεν γνωρίζουν απήχηση· μέσα στο 2009, εκτιμάται πως μόνον η Amazon πούλησε 2 εκατομμύρια συσκευές. Ομως, συνεχίζει ο Delteil, στην πλειοψηφία τους αγοράστηκαν από πελάτες που έτσι κι αλλιώς χρησιμοποιούσαν τον υπολογιστή τους για να διαβάζουν και «μεταναστεύουν» στα e-readers επειδή τα θεωρούν πιο βολικά γι' αυτόν τον σκοπό.

Αλλωστε, «για έναν περιστασιακό αναγνώστη μία τέτοια συσκευή δεν είναι οικονομικά συμφέρουσα», παραδέχεται ο Sherman Young, λέκτορας στο πανεπιστήμιο Macquarie και υπέρμαχος της τεχνολογίας. Κι αυτό γιατί η τιμή των ηλεκτρονικών τίτλων είναι αισθητά μικρότερη απ' ό, τι ενός χάρτινου αντίτυπου μόνο για μερικές εβδομάδες μετά την πρώτη έκδοση. Ετσι, με τη μέση διαφορά στην τιμή να μην ξεπερνάει τα 9 δολάρια, όπως έγραφε η World Street Journal τον Αύγουστο του 2008, θα έπρεπε κανείς να αγοράσει 61 e-book για να αποσβέσει τα 365 δολάρια που κόστιζε τότε το Kindle. Αριθμός που σήμερα είναι αρκετά μεγαλύτερος, αν υπολογίσει κανείς πως το νέο Kindle DX κοστίζει 489 δολάρια. Κάτι που σημαίνει πως, τουλάχιστον από οικονομικής άποψης, τα e-readers απευθύνονται σε βιβλιοφάγους οι οποίοι θα έχουν, ωστόσο, συμβιβασθεί με το γεγονός ότι οι ηλεκτρονικοί τίτλοι είναι περιορισμένοι. Ακόμη και σήμερα άλλωστε, σημειώνει η Daily Finance, τα e-books αντιστοιχούν στο 4% των βιβλίων που κυκλοφορούν στις ΗΠΑ – κυρίως νέες εκδόσεις και βιβλία ελεύθερα πνευματικών δικαιωμάτων, τα οποία βρίσκει κανείς σε ψηφιακές βιβλιοθήκες. Και η εναλλακτική λύση του iPad ή των tablet PC δεν μπορεί να εξασφαλίσει ξεκούραστη ανάγνωση.

Η ηλεκτρονική ανάγνωση είναι ακόμη κάτι ξένο για τον αναγνώστη εφημερίδων. Χρειάζονται χρόνια για να γίνει καθημερινότητα με τις νέες τεχνολογίες.

Μέχρι στιγμής τα «νέα μέσα» απευθύνονται σε βιβλιοφάγους.

Η τεχνολογία δεν πρόκειται να εξαφανίσει σύντομα τα συμβατικά έντυπα, λένε οι ειδικοί.

Οι εξελίξεις

Η τεχνολογία δεν έχει πει την τελευταία της λέξη στην προσπάθεια κατασκευής ηλεκτρονικών συσκευών που θα είναι πραγματικά υποκατάστατα του χαρτιού: η LG, για παράδειγμα, παρουσίασε πρόσφατα μία εκδοχή ηλεκτρονικής εφημερίδας η οποία για πρώτη φορά έχει τις διαστάσεις ενός κανονικού εντύπου, αφού το μέγεθός της φτάνει τις 11,5 ίντσες. Η εταιρεία Pixel Qi, από την άλλη, αναπτύσσει οθόνες οι οποίες θα λειτουργούν σαν τα μόνιτορ των κλασικών υπολογιστών και, με το πάτημα ενός κουμπιού, θα αποκτούν τα χαρακτηριστικά των συσκευών ηλεκτρονικού μελανιού. Μάλιστα, το πρώτο tablet PC με αυτήν την τεχνολογία, το Adam της Notion Ink, αναμένεται να κυκλοφορήσει στην αγορά τον επόμενο Ιούνιο. Επίσης, οι περισσότεροι κατασκευαστές e-reader προσπαθούν να αναπτύξουν νέα μοντέλα, τα οποία θα μπορούν να αναπαράγουν έγχρωμα κείμενα ή φωτογραφίες, αλλά και αρχεία βίντεο.
Οπως είναι φυσικό, όλες αυτές οι εξελίξεις θα βοηθήσουν στη διάδοση της ψηφιακής ανάγνωσης, με την προϋπόθεση, όμως, πως οι ανταγωνίστριες εταιρείες θα υιοθετήσουν κοινά φορμά για τα ηλεκτρονικά βιβλία τα οποία θα είναι συμβατά με τις συσκευές τους. Κάτι που δεν ισχύει σήμερα, με την Amazon -η οποία κατέχει τη μερίδα του λέοντος στην αγορά των e-book- να χρησιμοποιεί έναν τύπο αρχείου που μόνο τα Kindle μπορούν να οπτικοποιήσουν. Μόνο σε μία τέτοια περίπτωση το χαρτί θα χάσει το πλεονέκτημα πως μπορεί να συνεχίσει να διαβάζεται ανεξάρτητα με το αν η τεχνολογία με την οποία έχει εκτυπωθεί είναι πλέον ξεπερασμένη...

Ηλιακά πρατήρια για τα αυτοκίνητα υδρογόνου

Επαναστατική πρόταση από την εταιρεία Honda, φιλική προς το περιβάλλον

Η ηλιακή πρωτοτυπία από τη Honda.

Από τη μια μεριά, τα οχήματα με κυψέλες καυσίμου εκπέμπουν ως καυσαέριο μόνον υδρατμούς. Από την άλλη, η «πρώτη ύλη» που χρησιμοποιούν για να λειτουργήσουν είναι αέριο υδρογόνο, το οποίο παράγεται πάλι από το νερό με ηλεκτρόλυση, τη διάσπαση, δηλαδή, των μορίων του στα χημικά στοιχεία τα οποία αποτελείται. Ωστόσο, η συγκεκριμένη τεχνολογία αυτοκίνησης μπορεί να κρύβει μία λεπτομέρεια που να την κάνει λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον απ' ό, τι φαίνεται εκ πρώτης όψεως. Αν για την ηλεκτρόλυση χρησιμοποιείται ρεύμα το οποίο έχει προέλθει από κάποιο θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, τότε η χρήση ενός αυτοκινήτου με κυψέλες καυσίμου στην πραγματικότητα συμβάλλει στην υπερθέρμανση του πλανήτη.

Γι' αυτό και η Honda σκέφτηκε μία «πράσινη» λύση για την παραγωγή υδρογόνου: πρατήρια που θα διαθέτουν φωτοβολταϊκά πάνελ και τα οποία θα μπορούν να «φουλάρουν» ένα Ι. Χ. με ελάχιστες ή και μηδενικές εκπομπές.

Μέσα σε οκτώ ώρες, θα μπορεί να τροφοδοτηθεί ένα Ι.Χ. με τόσο καύσιμο ώστε να καλύψει όλα τα καθημερινά του δρομολόγια.

Πιο συγκεκριμένα, κάθε τέτοια εγκατάσταση θα παράγει ρεύμα κατά τη διάρκεια της ημέρας, με το οποίο θα ανεφοδιάζει το ηλεκτρικό δίκτυο της περιοχής. Τη νύχτα, όταν η ζήτηση για ηλεκτρική ενέργεια είναι μειωμένη, το πρατήριο θα καταναλώνει ρεύμα από το δίκτυο ώστε να ηλεκτρολύσει νερό και να ανεφοδιάσει το αυτοκίνητο με υδρογόνο – ρεύμα που, σε περίπτωση ηλιοφάνειας, δεν θα υπερβαίνει σε ποσότητα τον ηλεκτρισμό που παρήγαγε το ίδιο το πρατήριο από τον ήλιο.

Βέβαια, η ιδέα των «ηλιακών υδρογονάδικων» δεν είναι καινούργια· ακόμη και η ίδια η Honda έχει αναπτύξει στο παρελθόν παρόμοιες μονάδες, οι οποίες λειτουργούν πιλοτικά στις ΗΠΑ εδώ και μερικά χρόνια. Ωστόσο, το νέο πρατήριο διαθέτει λιγότερα εξαρτήματα ώστε να μπορεί να τοποθετηθεί σε οποιοδήποτε γκαράζ, ενώ χρησιμοποιεί μία πρωτοποριακή μονάδα ηλεκτρόλυσης η οποία έχει κατά 25% μεγαλύτερη απόδοση.

Ωστόσο, όταν ένα αυτοκίνητο πρέπει να καλύψει μεγαλύτερη απόσταση, ουσιαστικά τα «ηλιακά πρατήρια» δεν είναι πρακτικά, αφού χρειάζονται πολλές ώρες για να παράγουν το απαραίτητο υδρογόνο. Γι' αυτήν την περίπτωση, η ιαπωνική εταιρεία αλλά και άλλες αυτοκινητοβιομηχανίες αναπτύσσουν σταθμούς ανεφοδιασμού που καταναλώνουν φυσικό αέριο και μπορούν να «φουλάρουν» το ντεπόζιτο ενός αυτοκινήτου σε πέντε μόλις λεπτά. Κ.Δ.

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΕΡΕΥΝΑ ΙΤΑΛΩΝ

Φως στη μελέτη της ανθρώπινης θρησκευτικότητας

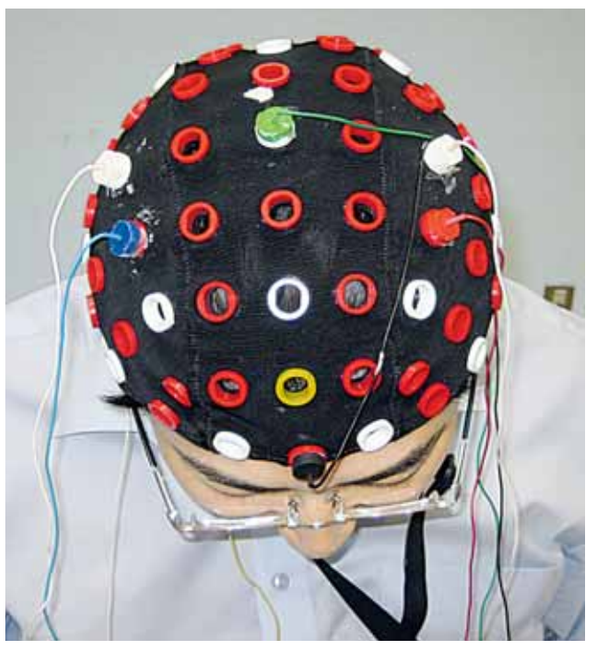

Αν ο διαλογισμός και η προσευχή βασίζονται στην πνευματικότητα, την αίσθηση δηλαδή υπέρβασης του εαυτού και συνένωσης με μία θεία υπόσταση ή το σύμπαν, η εν λόγω αίσθηση φαίνεται να έχει βιολογική υπόσταση και να οφείλεται στη λειτουργία συγκεκριμένων περιοχών του εγκεφάλου. Αυτό είναι το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξαν Ιταλοί επιστήμονες από το πανεπιστήμιο του Ούντινε, μελετώντας τη συμπεριφορά ασθενών οι οποίοι είχαν υποβληθεί σε εγχειρήσεις αφαίρεσης εγκεφαλικών όγκων. Ετσι, σε όσες περιπτώσεις γινόταν κάποιου είδους επέμβαση στις δεξιές και αριστερές οπίσθιες βρεγματικές περιοχές, τότε ο ασθενής εμφάνιζε υψηλότερα ποσοστά πνευματικών και υπερβατικών εμπειριών. Η ανακάλυψη αυτή είναι η πρώτη που καταφέρνει να αποδείξει μία τέτοια αιτιακή σύνδεση και αναμένεται να ρίξει νέο φως στη μελέτη της ανθρώπινης θρησκευτικότητας.

ΓΡΑΦΕΝΙΟ

Ανοίγει δρόμους στην κατασκευή κομπιούτερ

Λέγεται γραφένιο και είναι ουσιαστικά ένα φύλλο από μόρια άνθρακα τα οποία ενώνονται μεταξύ τους σχηματίζοντας εξαγωνικούς δακτυλίους· κάθε τέτοιο φύλλο, μάλιστα, είναι τόσο λεπτό, που θα χρειάζονταν 200.000 στρώσεις του για να δημιουργηθεί μία μεμβράνη με πάχος όσο μία ανθρώπινη τρίχα. Κι όμως, αυτό το «εξωτικό» υλικό φαίνεται πως ανοίγει τον δρόμο για την κατασκευή υπολογιστών που θα λειτουργούν σε εντυπωσιακές ταχύτητες: σύμφωνα με δελτίο Τύπου που έδωσε στη δημοσιότητα η IBM την προηγούμενη εβδομάδα, η εταιρεία κατάφερε να δημιουργήσει ένα τρανζίστορ από γραφένιο το οποίο μπορεί να λειτουργήσει σε συχνότητες έως και 100 GHz. Οπως, πάντως, σπεύδει να συμπληρώσει η εταιρεία, η κατασκευή βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο και θα χρειαστεί ακόμη αρκετός χρόνος πριν οδηγηθεί στις πρώτες εμπορικές εφαρμογές.

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

EEE KEYBOARD PC

Υπολογιστής για το σαλόνι

Το Eee keyboard PC της Asus είναι κυριολεκτικά ένας υπολογιστής για το σαλόνι. Η μονάδα, η οποία ξεπερνάει ελάχιστα το μέγεθος ενός πληκτρολογίου, μπορεί να συνδέεται μέσω ενός ασύρματου δέκτη με την τηλεόραση, μετατρέποντάς την σε μόνιτορ στο οποίο μπορείτε να σερφάρετε στο Διαδίκτυο ή να δείτε τις φωτογραφίες σας. Το Eee keyboard PC διαθέτει επίσης μία επιφάνεια αφής 5 ιντσών, ώστε να μπορείτε να το χειριστείτε χωρίς ποντίκι.

CHUMBY

Πρωινή... πολυσυσκευή

Αποτελεί μία εκδοχή για το πώς θα πρέπει να είναι τα ηλεκτρονικά ξυπνητήρια στην ψηφιακή εποχή, αφού η συγκεκριμένη συσκευή προσφέρει πολλές ακόμη δυνατότητες εκτός από το να σας ειδοποιεί τις ώρες της ημέρας που έχετε επιλέξει. Το Chumby της Firebox μπορεί επίσης να διαδραματίζει τον ρόλο ψηφιακής κορνίζας, ιντερνετικού ραδιοφώνου, αλλά και τερματικού πρόσβασης στο Διαδίκτυο.

BODY SCALE

Ζυγαριές με σύστημα Wi-Fi

Η WiFi Body Scale είναι μία από τις λίγες ψηφιακές ζυγαριές που μπορούν να συνδέονται ασύρματα με τον υπολογιστή ή το «έξυπνο» κινητό σας, μέσω δικτύου Wi-Fi, ώστε να αποθηκεύει τις μετρήσεις. Ετσι, χάρη στο ειδικό λογισμικό που τη συνοδεύει, θα μπορείτε να δείτε πώς αυξομειώθηκε το βάρος σας, το ποσοστό λίπους και ο δείκτης μάζας σώματος κατά τη διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας ή μήνα.

PANASONIC

Τρισεκατομμύριο από χρώματα

Είναι οι πρώτες τηλεοράσεις υψηλής ευκρίνειας που μπορούν να αναπαράγουν περισσότερα από ένα τρισεκατομμύριο χρώματα. Ο λόγος για τη σειρά τηλεοράσεων Aquos LE920 της Panasonic, οι οποίες θα κυκλοφορήσουν τον Μάιο, σε μοντέλα των 52, 60 και 68 ιντσών. Οι συγκεκριμένες συσκευές χρησιμοποιούν ένα πρόσθετο κίτρινο φίλτρο -πέρα από τρία φίλτρα για το κόκκινο, το πράσινο και το γαλάζιο χρώμα που διαθέτουν όλες οι υπόλοιπες TV- με συνέπεια να αποδίδουν χιλιάδες επιπλέον συνδυασμούς αποχρώσεων.

ΑΝ ΝΟΜΙΖΕΤΕ ΠΩΣ ΕΧΕΤΕ ΔΕΙ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΜΕ ΖΩΑ... ΚΑΝΕΤΕ ΛΑΘΟΣ!

Την Κυριακή 28 Φεβρουαρίου μην χάσετε το 2ο επεισόδιο - Επιχείρηση Ζούγκλα

ANIMAL:CAMERA

ΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ BBC

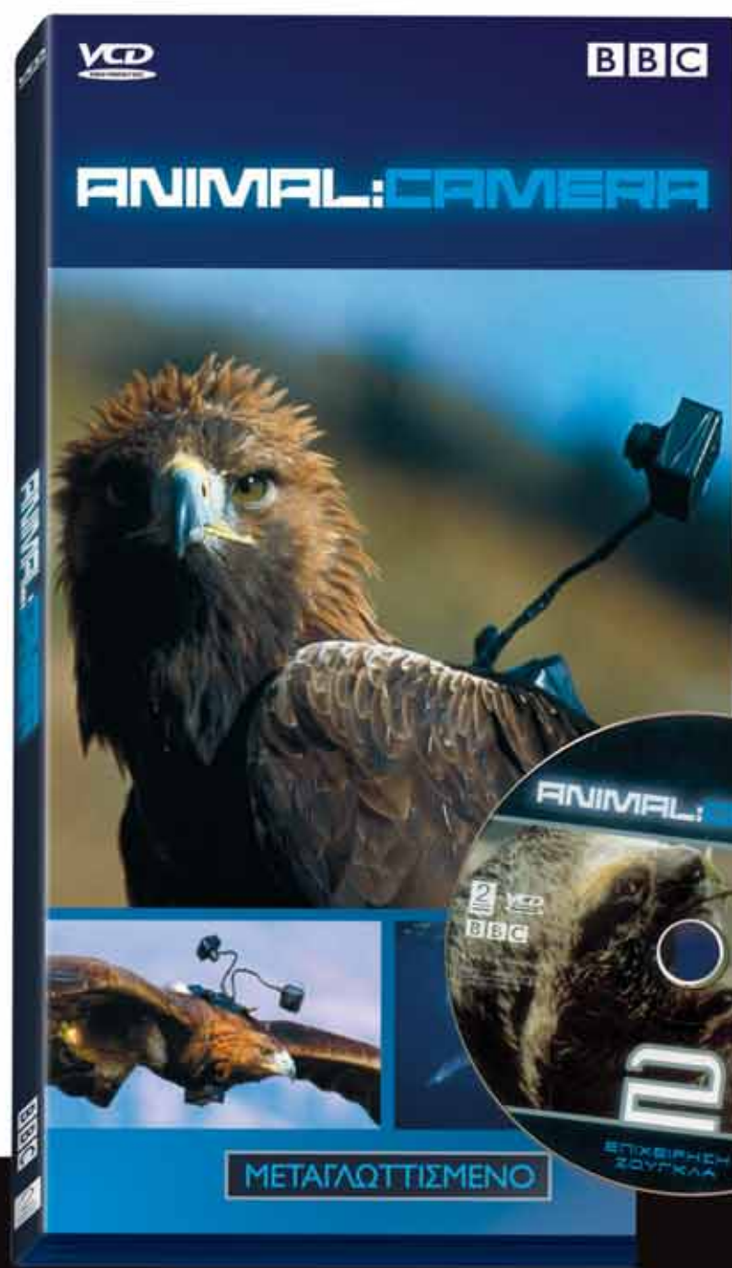

Οι κορυφαίοι δημιουργοί ντοκιμαντέρ Φυσικής ιστορίας στον κόσμο προχωρούν στο επόμενο επίπεδο κινηματογράφησης: δίνουν τις κάμερες στα ίδια τα ζώα και τα αφήνουν να «γράψουν» μόνα τους τις πιο συναρπαστικές στιγμές της καθημερινής τους ζωής. Ακτίνες Χ, υπέρυθρες και θερμικές κάμερες, ραντάρ, GPS και πολλά ακόμα τεχνολογικά θαύματα, μας βοηθούν να κατανοήσουμε καλύτερα τα θαύματα της Φύσης και μας προσφέρουν εικόνες πιο συναρπαστικές και από τις χολιγουντιανές σκηνές δράσης.

Αντικειμενικά Αξιόπιστη

kathimerini.com.cy

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank EFG Private Banking

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2010

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
3,65%	-0,68%	2,45%*	2,95%*	1,10%	2,95%	2,98%	5,83%	-0,58%

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΝΕΡΓΙΑ

Πώς αντέδρασαν τα 27 κράτη-μέλη

Η «Καθημερινή» ανοίγει τον φάκελο «ανεργία» και παρουσιάζει τα μέτρα που λαμβάνουν όλα τα κράτη-μέλη της Ευρώπης των «27» προκειμένου να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα εν μέσω οικονομικής κρίσης. **Σελ. 6**

EPA

ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Οικονομική ένεση από τη Γερμανία

Σύμφωνα με τον Χανς-Χόακιμ Όττο, αξιωματούχο του γερμανικού Υπουργείου Οικονομικών, η κυβέρνηση της χώρας προτίθεται να δώσει «χείρα βοηθείας» σε ναυτιλιακές εταιρείες μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, ούτως ώστε να αγοράσουν τα πλοία που έχουν παραγγείλει σε κορεατικά ναυπηγία. **Σελ. 8**

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ζημιές της τάξης των 582,6 εκατ. ευρώ

Το κόστος αναδιάρθρωσης της Εμπορικής Τράπεζας στην Ελλάδα σε συνδυασμό με τις υψηλές προβλέψεις έφεραν ζημιές για την τράπεζα που ξεπερνούν το μισό δισεκατομμύριο ευρώ. Πάντως, ο διευθύνων σύμβουλος της Εμπορικής, Alain Strub, δήλωσε πως η τράπεζα κινείται στα πλαίσια του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και Ανάπτυξης 2009-2013. **Σελ. 12**

ΙΤΑΛΙΑ

Επαναπατρισμός 85,1 δισ. ευρώ

Το πρόσφατο πρόγραμμα φορολογικής αμνηστίας που εφάρμοσε η ιταλική κυβέρνηση έφερε πίσω στη χώρα καταθέσεις ύψους 85,1 δισ. ευρώ, που ανήκουν σε φυσικά αλλά και σε νομικά πρόσωπα. Το παράδειγμα της Ιταλίας πολύ πιθανόν να ακολουθήσει και η Ελλάδα, ούτως ώστε να επαναπατριστούν καταθέσεις της τάξης των 120 δισ. ευρώ. **Σελ. 8**

EPA

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Έλλειμμα Ιανουαρίου μετά από 17 χρόνια

Για πρώτη φορά μετά το 1993 η Μεγάλη Βρετανία προσέφυγε σε δανεισμό, για τον μήνα Ιανουάριο, ο οποίος μάλιστα θεωρείται μήνας υψηλών εισπρακτικών εσόδων. Το εν λόγω έλλειμμα επιβεβαιώνει τις εκθέσεις οικονομικών αναλυτών που παρατηρούν πως τα περιθώρια για τη χώρα στενεύουν δραματικά, ενώ το έλλειμμα της χώρας μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους αναμένεται να αγγίξει το 12,8%. Παρ' όλα αυτά, η βιομηχανία κατασκευής αυτοκινήτων καταγράφει αξιοσημείωτη παραγωγή, αφήνοντας μια νότα αισιοδοξίας εν μέσω της γενικότερης δημοσιονομικής αβεβαιότητας. **Σελ. 8**

Το μεγαλύτερο deal που έκανε ο Μπάφετ

ASSOCIATED PRESS

Προκειμένου να αποκομίσει ρευστό, για να χρηματοδοτήσει τη μεγαλύτερη εξαγορά της καριέρας του, εκείνην της Burlington Northern Santa Fe Corp. αντί 27 δισ. δολαρίων, ο Αμερικανός δισεκατομμυριούχος επιχειρηματίας Ουόρεν Μπάφετ πώλησε μετοχές της Johnson&Johnson, της μεγαλύτερης επιχείρησης προσωπικής φροντίδας παγκοσμίως, καθώς και της Procter&Gamble, της υπ' αριθμόν 1 επιχείρησης παραγωγής καταναλωτικών ειδών στον κόσμο. Λεπτομερέστερα, η Berkshire πώλησε μερίδιο 26% των μετοχών που διατηρεί στην Johnson&Johnson, το 9% των μετοχών από το πακέτο της στην Procter&Gamble και το 34% από την ConocoPhillips. Ο κ. Μπάφετ είχε αναφέρει στους μετόχους της Berkshire ότι του «άρεσαν πάρα πολύ» οι επενδύσεις που έκανε στην General Electric, αλλά θα προτιμούσε να είχε διατηρήσει τις μετοχές που πώλησε, για να χρηματοδοτήσει τη συγκεκριμένη επένδυση. Εις εκ των μεγαλύτερων επενδυτών στον κόσμο χαρακτηρίζεται από τις τολμηρές και κυρίως κολοσσιαίες «μπλόφες» του στο επενδυτικό παιχνίδι.

Μέτρα χωρίς μεταρρυθμίσεις

Με κινήσεις σε πέντε άξονες προχωρεί η κυβέρνηση για την οικονομία

Με την άμεση υλοποίηση μέτρων σε πέντε άξονες, στόχος των οποίων είναι η άμεση βελτίωση της κατάστασης που επικρατεί στα δημόσια οικονομικά, προχωρεί η κυβέρνηση. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει μπροστά του τις τελευταίες λεπτομέρειες που αφορούν τα μέτρα που εισηγήθηκε το Υπουργείο Οικονομικών, τις οποίες και εξετάζει. Αναμένεται πως θα γίνει νέα σύσκεψη στο Προεδρικό με τη συμμετοχή και του υπουργού Οικονομικών, Χαρίλαου Σταυράκη, ίσως ακόμα και την ερχόμενη εβδομάδα. Στη συνέχεια, ο κ. Σταυράκης θα έχει συναντήσεις με τα κόμματα και τους κοινωνικούς εταίρους, με στόχο την εξασφάλιση της στήριξής τους για τα μέτρα.

Επί της αρχής συμφωνία με την πλειοψηφία της Βουλής, αλλά με επιμέρους διαφωνίες

Δεδηλωμένος στόχος των μέτρων είναι η εξοικονόμηση 0,5 δισ. ευρώ, ούτως ώστε να μειωθεί το έλλειμμα στο όριο του 3% εντός δύο με τριών χρόνων. Τα μέτρα περιστρέφονται σε πέντε άξονες: Πάταξη της φοροδιαφυγής, πολεοδομική αμνηστία, αύξηση των εσόδων από τους φόρους στα ακίνητα, στόχευση των κοινωνικών παροχών και μείωση των δαπανών μισθολογίου στο Δημόσιο.

Ωστόσο, κανένα από τα μέτρα που προτίθεται να υλοποιήσει η κυβέρνηση δεν αφορά την αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα. Έτσι, είναι ξεκάθαρο πως, ακόμα κι αν υλοποιηθούν τα μέτρα, οι εγγενείς παθογένειες του δημόσιου και ευρύτερου κρατικού τομέα δεν πρόκειται να ανατραπούν. Μάλιστα, μια σειρά από παράπλευρα ζητήματα, τα οποία αποτελούν και προϋπόθεση για μόνιμη μείωση των δαπανών του Δημοσίου, βρίσκονται ήδη εκτός χρονοδιαγράμματος. Ανάμεσά τους είναι η πρόταση για το νέο σύστημα αξιολόγησης στο Δημόσιο, το οποίο θα ήταν έτοιμο εντός του μήνα, αλλά καθυστερεί.

Το ίδιο συμβαίνει και με το Κτηματολόγιο, το οποίο θα έπρεπε μέχρι σήμερα να είχε δώσει στο Υπουργείο Οικονομικών συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την αντιμετώπιση των 130.000 τίτλων ιδιοκτησίας που ακόμα εκκρεμούν. Ερωτηματικά παραμένουν σχετικά και με την ικανότητα της κυβέρνησης να στοχεύσει τις κοινωνικές παροχές.

Πάντως, φαίνεται πως υπάρχει διάθεση για συναίνεση από τους κοινωνικούς εταίρους και τα κόμματα – και κυρίως το ΔΗΚΟ και τον ΔΗΣΥ – που εδώ και έναν χρόνο ζητούσαν τη λήψη μέτρων. Ωστόσο, επιμέρους διαφωνίες υφίστανται και θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από πλευράς της κυβέρνησης. **Σελ. 4**

Συγχώνευση Aegean-Olympic

Πολύ πιθανόν εντός της εβδομάδας να ολοκληρωθεί η συμφωνία

Αυτή η εβδομάδα πολύ πιθανόν να φέρει ραγδαίες εξελίξεις σχετικά με τις συζητήσεις μεταξύ των δύο μεγάλων αερομεταφορέων της Ελλάδας και να συγχωνευθούν ύστερα από τις διαπραγματεύσεις Ανδρέα Βγενόπουλου και Θεόδωρου Βασιλάκη, από Olympic Air και Aegean αντίστοιχα. Σύμφωνα με πληροφορίες, μάλιστα, οι δύο άντρες πέρασαν την πόρτα του Υπουργείου Υποδομών, πραγματοποιώντας συναντήσεις με την ηγεσία του υπουργείου. Αν και από πλευράς υπουργείου δεν αντιμετωπίζεται με θετική διάθεση το ενδεχόμενο συγχώνευσης των δύο εταιρειών, αναμένεται πως, σε περίπτωση που ολοκληρωθεί η συμφωνία, θα επωφεληθούν οι μικρότεροι αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις εσωτερικού, αφού για λόγους προστασίας του ανταγωνισμού οι μικρότερες εταιρείες θα εξασφαλίζουν μεγαλύτερα μερίδια στην αγορά. Πάντως, η Olympic είναι δεσμευμένη μέχρι τον ερχόμενο Σεπτέμβριο να μην αλλάξει χέρια και αναμένεται ενοποίηση των εργασιών μεταξύ των δύο εταιρειών. **Σελ. 12**

Σε περίπτωση συγχώνευσης, θα επωφεληθούν και οι μικρές εταιρείες της Ελλάδας.

Η δημοσιονομική σωτηρία της Ελλάδας βασίζεται στην Ευρώπη

Σανίδα σωτηρίας στο Γερμανικό Κοινοβούλιο φαίνεται να βρήκε η οικονομία της Ελλάδας, μετά την απόφαση για χορήγηση δανείου, την ίδια ώρα που η υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Λούκα Κατσέλη, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο προσφυγής της χώρας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Εξάλλου, ο υπουργός Οικονομικών της χώρας, Γιώργος Παπακωνσταντίνου, ζήτησε ένθερμη υποστήριξη από την Ε.Ε., ενώ κάνει σκέψεις για αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ. Την περασμένη εβδομάδα, ωστόσο, το Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών (Ecofin) ζήτησε από τον πρωθυπουργό της χώρας, Γιώργο Παπανδρέου, να τηρήσει πιστά το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Βασικός στόχος που τέθηκε από το Ecofin είναι η μείωση του ελλείμματος κατά 4% εντός του 2010. **Σελ. 7**

Μείωση του ελλείμματος κατά 4%

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Η ζωή των άλλων (αγαθών)

Η ζωή των αγαθών διέπεται από τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης και, ενώ επιδέχεται εκτενή ανάλυση που μπορεί να είναι και εξαιρετικά πολύπλοκη, είναι ταυτόχρονα και αρκετά απλή: Στο τέλος της ημέρας, οι καταναλωτές των «φυσιολογικών» αγαθών ζητούν πιο μεγάλη ποσότητα σε πιο χαμηλές τιμές, ενώ οι παραγωγοί διαθέτουν πιο μεγάλη ποσότητα σε πιο υψηλές τιμές.

Ενδιαφέρον είναι, ωστόσο, ότι τα «αγαθά» που αποτελούν στοιχεία ενεργητικού (ακίνητα, μετοχές κτλ.) ζουν μια διαφορετική ζωή. Ενώ η προσφορά τους και πάλι αυξάνεται με την αύξηση των τιμών, αυτή τη φορά η ζήτηση συμπεριφέρεται διαφορετικά: Όσο ανεβαίνουν οι τιμές των στοιχείων ενεργητικού, η ζήτηση, αντί να μειώνεται, αυξάνεται. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, με την αύξηση των τιμών, τα αγαθά αυτά αυξάνουν τον πλούτο του νοικοκυριού που τα αγοράζει.

Όταν ένα νοικοκυριό αγοράσει ένα περιοδικό έναντι 5 ευρώ, τότε το νοικοκυριό καθίσταται φτωχότερο κατά 5 ευρώ. Ωστόσο, όταν αγοράσει ένα ακίνητο αξίας 500.000 ευρώ, τότε ο συνολικός πλούτος του νοικοκυριού δεν μειώνεται. Ο πλούτος αλλάζει απλώς «μορφή» και από χαρτονομίσματα μετατρέπεται σε τούβλα και μπετόν. Όταν, μάλιστα, υπάρχει έντονη προσδοκία πως η αξία του ακινήτου θα αυξηθεί στο μέλλον, τότε το νοικοκυριό προσδοκά πως με την αγορά αυτή το νοικοκυριό θα αυξήσει, αντί να μειώσει, τον συνολικό του πλούτο.

Αυτή η διαφορά έχει μεγάλες προεκτάσεις. Όταν αναμένεται, για παράδειγμα, αύξηση των τιμών στα ακίνητα ή στους μετοχικούς τίτλους, τα νοικοκυριά δεν θα αποφύγουν αυτά τα «αγαθά» για να στραφούν σε άλλα υποκατάστατα, όπως συμβαίνει με τα «φυσιολογικά» αγαθά. Πάνω από όλα, όμως, ανατρέπεται η φυσιολογική σχέση μεταξύ της κατανάλωσης/αγοράς ενός προϊόντος και της χρηματοδότησής του. Μια τράπεζα, για να παραχωρήσει ένα δάνειο σε κάποιον που επιθυμεί να αγοράσει ένα αγαθό (as πούμε ένα αυτοκίνητο), θα μελετήσει πρώτα μια σειρά από δεδομένα: το μελλοντικό εισόδημα του νοικοκυριού, τα στοιχεία ενεργητικού του, τις αξίες που μπορεί να υποθηκευτούν ως εξασφάλιση για το δάνειο κ.ο.κ. Όταν, όμως, αυτός επιθυμεί να αγοράσει ένα εξοχικό σε μια εποχή που οι τιμές των εξοχικών ολοένα και αυξάνονται, τότε αυτή η λογική καταρρέει.

Οι εμπειρίες, τόσο στην Κύπρο, όσο και διεθνώς, δείχνουν πως, σε μια περίοδο αυξανόμενων τιμών στα στοιχεία ενεργητικού, τα πιστωτικά ιδρύματα παραχωρούν με ευκολία δάνεια και άλλες πιστώσεις για την αγορά αυτών των προϊόντων. Αυτό συμβαίνει διότι οι τράπεζες αναμένουν πως, με την αγορά στοιχείων ενεργητικού, το νοικοκυριό θα αυξήσει τον συνολικό του πλούτο. Έτσι, πολύ συχνά η υποθήκευση γίνεται έναντι του «αγαθού» που θα αγοραστεί, ιδίως όταν αφορά τα ακίνητα. Στην Κύπρο, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και το γεγονός ότι οι τράπεζες και τα συνεργατικά ιδρύματα ανταγωνίζονται μεταξύ τους για μια σχετικά μικρή πίτα στην ντόπια αγορά, και κυρίως σε σχέση με τις λιανικές πιστωτικές δραστηριότητες. Φοβούμενοι ότι θα χάσουν μερίδιο αγοράς εάν δεν παραχωρήσουν ένα δάνειο το οποίο ο ανταγωνισμός θα παραχωρήσει ευχαρίστως στη θέση τους, οι τράπεζες δεν ασκούν αυτοσυγκράτηση. Αυτό συνέβηκε τόσο με τα ακίνητα πρόσφατα, όσο και με τους μετοχικούς τίτλους πριν από μερικά χρόνια.

Δεν είναι πάντοτε θεμιτή η τόνωση των αγορών

Έτσι, μόλις αρχίσει ο κύκλος θέρμανσης της αγοράς, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τον εντείνουν, με αποτέλεσμα να μπαίνει ο κλάδος σε τροχιά υπερθέρμανσης ή και φούσκας.

Ο κύκλος ανόδου των τιμών σε στοιχεία ενεργητικού, με τη συνεχιζόμενη επιτάχυνση μέσα από την όλο και πιο εύκολη χρηματοδότηση, μπορεί εύκολα να εκτροχιαστεί με σοβαρότατες συνέπειες. Η παροιμιώδης πλέον φούσκα του ΧΑΚ, πριν από δέκα χρόνια, ήταν τέτοιου είδους. Αν και φαίνεται πως είχαν γίνει παρανομίες και παραπλανήσεις επενδυτών, η συνολική πορεία που ακολούθησε το ΧΑΚ – και ο τελικός εκτροχιασμός – μάλλον θα ήταν η ίδια ακόμα κι αν δρούσαν άπαντες με τον πιο ηθικό τρόπο. Ο ίδιος κύκλος ακολουθήθηκε και στα ακίνητα, ιδιαίτερα σε ορισμένες περιοχές. Πέρα από τα νοικοκυριά, παρόμοιος κύκλος ακολουθείται, μάλιστα, και από επιχειρήσεις, ιδίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου.

Οι μόνες κινήσεις που μπορούν να γίνουν κάτω από τέτοιες συνθήκες, αφορούν τη ρύθμιση των αγορών με στόχο την ψύξη τους. Ήδη, η (κεντρική) Τράπεζα της Κύπρου έχει αυξήσει τις απαιτήσεις αποθεματικού από τις τράπεζες της Κύπρου για να καταπραΰνει τη ραγδαία επέκταση των πιστώσεων που παρατηρείται στη χώρα. Στην Κύπρο, ακόμα και κάτω από συνθήκες οικονομικής ύφεσης, η τάση των αγοραστών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να μπαίνουν στη λογική πως οι τιμές των στοιχείων ενεργητικού θα συνεχίσουν ες αεί την ανοδική τους πορεία, είναι αρκετά έντονη. Ενώ μπήκε ένα φρένο στη φούσκα των ακινήτων εξαιτίας της γενικότερης ύφεσης που προκάλεσε η διεθνής οικονομική συγκυρία, η κυβέρνηση πρόσφατα ανακοίνωσε μέτρα τα οποία αποσκοπούσαν (αν και άστοχα) στην εκ νέου επιτάχυνση της συγκεκριμένης αγοράς. Ακόμα, οι «δυσκολίες» και τα κωλύματα που αντιμετώπισε η Κεντρική Τράπεζα στην προσπάθειά της να επιβάλει περιοριστικούς όρους, όπως την αύξηση της ίδιας συμμετοχής για την αγορά ακινήτων, αποτελούν κοινό μυστικό.

Σήμερα δεν υπάρχει ένας τέτοιος κίνδυνος, διότι η διεθνής κρίση έχει παγώσει τις αγορές. Ωστόσο, πριν να ληφθούν μέτρα για την εκ νέου «τόνωσή» τους, πρέπει να εξεταστούν πολύ προσεκτικά οι συνθήκες σε συγκεκριμένες αγορές και κυρίως σε εκείνες των μετοχικών τίτλων, των ακινήτων και του λιανικού εμπορίου. Πολλές φορές η ανάπτυξη μπορεί να οδηγήσει σε καταστροφή, κάτι που γνωρίζουν χώρες όπως το Περού, η Ταϊλάνδη και η Νότιος Κορέα. Ακόμα πιο καταστροφικό θα ήταν να σπαταλήσουμε αυτή την κρίση και να μην την αξιοποιήσουμε για να τεθούν συστημικές δικλίδες ασφαλείας για την αποφυγή υπερθέρμανσης στις αγορές στοιχείων ενεργητικού.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Δημοσιονομική προσαρμογή τώρα

Η δημοσιονομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η Ελλάδα άρχισε ήδη να ρίχνει τη βαριά σκιά της πάνω από την Κύπρο. Χαρακτηριστική είναι και η δήλωση του υπουργού Οικονομικών, ο οποίος, χρησιμοποιώντας το ελληνικό παράδειγμα, κάλεσε τα οργανωμένα σύνολα να χαμηλώσουν τον πήχη των διεκδικήσεών τους. Το ζητούμενο αυτή τη στιγμή για την κυπριακή οικονομία είναι η αυτορύθμιση της δημοσιονομικής κατάστασης προτού τα πράγματα φτάσουν στο σημείο να απαιτηθούν έξωθεν ρυθμίσεις.

Πρώτιστος στόχος παραμένει η επαναφορά της κυπριακής οικονομίας σε συνθήκες δημοσιονομικής πειθαρχίας. Η εκτίναξη του δημοσιονομικού ελλείμματος και η αύξηση του δημόσιου χρέους μάς θέτει αντιμέτωπους με τη σκληρή πραγματικότητα, η οποία συμπυκνώνεται στην απλή διαπίστωση ότι ξοδεύουμε πέραν των δυνατοτήτων μας, κάτι το οποίο δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Έχουμε επισημάνει αρκετές φορές από αυτήν εδώ τη στήλη ότι ταυτόχρονα με τον εκτροχιασμό των δημόσιων οικονομικών βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα ξεπερασμένο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης. Γι' αυτό και είμαστε αρκετά επιφυλακτικοί κάθε φορά που η ανάπτυξη προκρίνεται ως η μοναδική επιλογή για αντιμετώπιση των προκλήσεων της κυπριακής οικονομίας. Αυτό θα ήταν εφικτό αν, στα χρόνια που προηγήθηκαν της κρίσης, οι εκάστοτε κυβερνώντες φρόντιζαν να τοποθετήσουν την κυπριακή οικονομία σε τροχιά πραγματικής ανάπτυξης, προτείνοντας ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο.

Τότε και μόνο τότε η εφαρμογή μιας οικονομικής πολιτικής τύπου Ομπάμα θα είχε νόημα για την Κύπρο, όπου η δημοσιονομική επέκταση θυσιάζεται χάριν της οικονομικής ανάπτυξης. Στη δική μας περίπτωση, όμως, είμαστε αντιμέτωποι με έναν ασθενή οργανισμό, που για να κάνει πρωταθλητισμό δεν αρκούν κάποιες βιταμίνες, αλλά σκληρά αναβολικά, χωρίς βέβαια να μπορεί κανείς να εγγυηθεί το αποτέλεσμα.

Η παρούσα δύσκολη οικονομική συγκυρία δεν μας αφήνει την πολυτέλεια του χρόνου για αλλαγή πορείας πλεύσης. Αυτό που μένει είναι η εφαρμογή μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής. Τέτοιου είδους μέτρα αφορούν την αύξηση των εσόδων και τη μείωση των δαπανών. Σε αυτή την προσπάθεια ο υπερμεγέθης δημόσιος τομέας σίγουρα θα διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο στο μέτωπο των εξοικονομήσεων. Αυτό όμως δεν μπορεί να γίνει μέσα από την ισοπέδωση προς τέρψιν των μαζών. Σημείο εκκίνησης στην προσπάθεια για εξοικονομήσεις αποτελούν οι λειτουργικές δαπάνες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίες θα πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο.

Το θέμα του κρατικού μισθολογίου, που για πολλούς αποτελεί εύκολη λεία, θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά. Μειώσεις στους μισθούς τους θα πρέπει να δεχθούν όλοι ανεξαιρέτως οι πολιτειακοί και ανώτεροι κρατικοί αξιωματούχοι. Πάγωμα μισθών θα πρέπει να εφαρμοστεί σε μια δεύτερη κατηγορία υψηλά αμειβόμενων του δημόσιου τομέα, οι οποίοι θα κατηγοριοποιηθούν με βάση το ύψος των απολαβών τους.

Η μεγάλη μάζα των δημοσίων υπαλλήλων, που βρίσκονται στις μεσαίες και χαμηλές μισθολογικές κλίμακες, θα πρέπει να προστατευθεί ώστε να διασφαλιστεί η αγοραστική τους δύναμη. Σε αντίθετη περίπτωση και λόγω του μεγάλου πληθυσμού αυτών των ατόμων, η πιθανότερη εξέλιξη θα είναι να πληγεί η κατανάλωση. Η μείωση της κατανάλωσης θα επιφέρει πολλαπλασιαστικά προβλήματα στην οικονομία, αντισταθμίζοντας τις όποιες εξοικονομήσεις. Τη νύφη και σε αυτή την περίπτωση θα κληθεί να πληρώσει ο ήδη επιβαρυμένος ιδιωτικός τομέας.

Στην πλευρά των εσόδων, η κυβέρνηση καλείται να επιμερίσει τα φορολογικά βάρη στο σύνολο του πληθυσμού. Η παράλληλη οικονομία, που συστηματικά φοροδιαφεύγει την ίδια ώρα που ανθεί, δημιουργώντας την ψευδαίσθηση μιας ευημερούσας κοινωνίας, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Οι αποκαλύψεις του Γλαύκου Χατζηπέτρου ότι άτομα που έτυχαν ρύθμισης των φορολογικών τους υποχρεώσεων μέσα από την αμνηστία δεν έχουν αποκτήσει φορολογικό μητρώο, δεν μπορούν να παραμένουν αδιερεύνητες.

Η εφαρμογή νέων φορολογιών που θα δυσχεραίνουν την καθημερινότητα της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών αποτελούν ένα ύστατο μέτρο, η χρησιμοποίηση του οποίου νομιμοποιείται μόνο σε περιόδους μεγάλης οικονομικής ανωμαλίας. Η κατάσταση στην Κύπρο δεν είναι τέτοια και ενδεχόμενη εφαρμογή μαζικών φορολογιών στο άμεσο μέλλον θα ισοδυναμεί με αποτυχία της κυβερνητικής πολιτικής.

ystavrinides@gmail.com

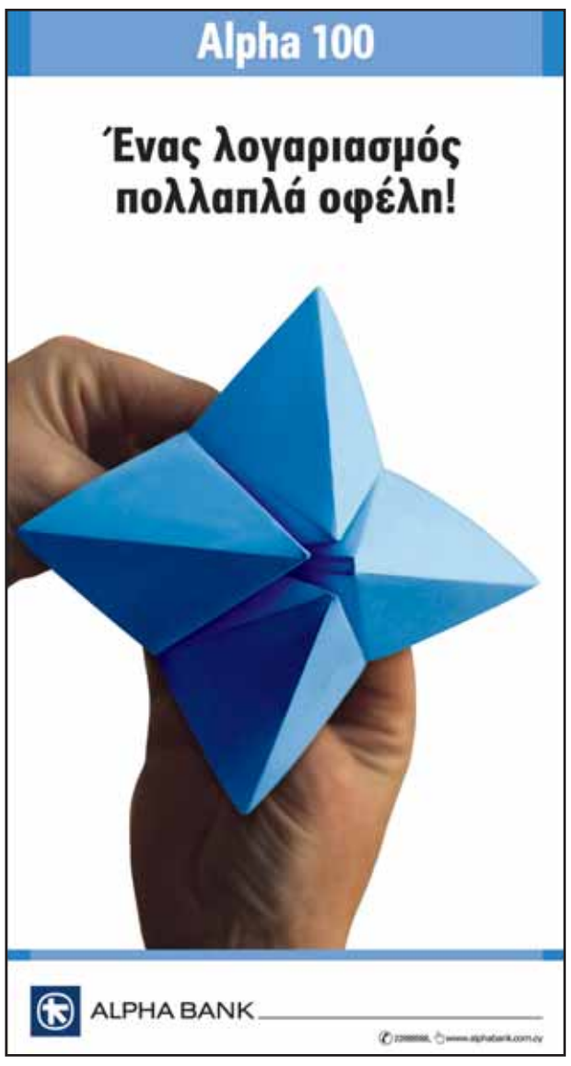

ΔΗΚΤΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Εξαιρετική κίνηση: Πρώτα κόβουμε τον μισθό μας (που έτσι κι αλλιώς πάει στο κόμμα). Μετά παίρνουμε super Mercedes για να είμαστε άνετοι. Έτσι, κάποιοι θα βγουν εντελώς «αλώβητοι» από την κρίση αυτή και θα μας καλούν τους πολίτες να πληρώσουμε τη (χλιδάτη) νύφη.

Κάνουν ντρίπλες

Ποσά πολλών χιλιάδων πάνε κι έρχονται κάτω από το τραπέζι στα σαλόνια του πρωταθλήματος πρώτης κατηγορίας, με τις απαραίτητες βέβαια απειλές και συγκρούσεις πίσω από κλειστές πόρτες. Σίγουρα η στήλη δεν έχει ανακαλύψει εκ νέου την ταχινόπιτα, αλλά έχει ενημερωθεί για ένα πρόσφατο συμβάν που αφορούσε αρχικά συμφωνία μεταξύ δύο ομάδων, η οποία άγγιξε τις 100 χιλιάδες ευρώ. Το θετικό στην υπόθεση είναι πως υπάρχουν ακόμη ρομαντικοί οι οποίοι χάλασαν τη συμφωνία και αποφάσισαν να παίξουν (μόνο) για τη φανέλα. Τελικά έμειναν κάποιοι με τους βαθμούς και άλλοι με τα νεύρα.

Δεν ντρέπεται

Μόλις έλαβε τα 35 εκατ. ευρώ, η Eurocypria άρχισε να τα δαπανά σε διαφημίσεις για να συγχαρεί και να ευχαριστήσει την κυβέρνηση και τη Βουλή. Αυτή φαίνεται να είναι η «χρηστή διοίκηση» μιας εταιρείας που μόλις μας στοίχισε τόσα εκατομμύρια και η οποία απειλούσε να βάλει λουκέτο αν δεν σήκωνε ο φορολογούμενος τον λογαριασμό... Ωστόσο, το μεγάλο θέμα που κυκλοφορεί στα καφέ, είναι σε πόσους μήνες θα ζητήσουν και πάλι τα λεφτά μας για να σωθούν. Κι αν τους τα δώσουν ξανά, για να βάζει διαφημίσεις μια εταιρεία που ήταν έτοιμη να κλείσει, τότε είμαστε άξιοι της μοίρας μας...

Πρόεδρε που δίδασκες...

Θωρακισμένη Mercedes δεν ονειρεύτηκε ποτέ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αλλά πήρε, τελικά, την υπερπολυτελέστατη κούκλα των 100.000 ευρώ και κάτι. Πρώτη ερώτηση είναι πώς μια κομμουνιστική κυβέρνηση επιλέγει υψηλή κατανάλωση, κυβισμό και πάνω από όλα πολυτέλεια. Δεύτερη είναι με τι μούτρα μάς λένε να σφίξουμε τα ζωνάρια, όταν οι ίδιοι εξασφαλίζουν τη χλιδή τους. Πρόεδρε που δίδασκες και λόγο δεν εκράτας...(για την πολυτέλεια λέμε).

«Αλώβητα» κάστανα

Την ίδια στιγμή, η στήλη θυμήθηκε τη δήλωση του κ. Χριστόφια πως «δεν πρέπει ο καθένας να τραβά τα κάστανα στη δική του πόδιά». Προτίθεται να κόψει μισθούς υπουργών (και του εαυτού του) που έτσι κι αλλιώς πάνε στο κόμμα. Έτσι, η δική τους τσέπη πάλι «αλώβητη» θα βγει από την κρίση. Όταν όμως πρόκειται για πολυτέλεια, ο αριστερός πρόεδρος δεν τους άσκησε βέτο.

Η φωτιά

Εδώ που τα λέμε, αφού έδωσαν οι κύριοι «επίδομα ευθύνης» στον γραμματέα του Υπουργικού, γιατί δεν παίρνουν ένα επιδοματάκι και οι ίδιοι οι υπουργοί; Με την απραξία και την έλλειψη σοβαρότητας, κάποιοι παίζουν με τη φωτιά...

Τι είμαστε;

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απάντησε με εύστοχο τρόπο στον Μάνθο Μαυρομμάτη, όταν ο τελευταίος τού άσκησε κριτική για τη συνεχιζόμενη αδράνεια της κυβέρνησης. Ο κ. Μαυρομμάτης είχε σημειώσει πως η Κύπρος μπορεί να είναι εύρωστη, αλλά ακολουθεί την πορεία της Ελλάδας και σε μερικά χρόνια το πρόβλημα θα είναι σοβαρό. Ενδιαφέρον, όμως, προκαλεί η απάντηση του κ. Χριστόφια, ο οποίος σημείωσε πως «δεν είμαστε Ελλάδα» αλλά πρέπει να δράσουμε όπως το 1974. Τελικά, τι είναι καλύτερο; Να γίνουμε Ελλάδα ή να βιώσει η οικονομία ένα νέο 1974; Αχ, Πρόεδρε...

The great escape

Ωραία η κίνηση του υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να προσκαλέσει τους δημοσιογράφους για το σαββατοκύριακο στα πλαίσια του προγράμματος «μικρές αποδράσεις». Το αξιοπερίεργο είναι που τους πάει στο St. Raphael, το οποίο προσφέρει μεγάλες αποδράσεις σε μεγάλα πορτοφόλια.

Ιούνιο ή Σεπτέμβριο

Άλλα καταστήματα είναι έτοιμα εδώ και καιρό, ενώ άλλα είναι αυτή τη στιγμή υπό κατασκευή. Ο λόγος για τα μαγαζιά της γερμανικής αλυσίδας υπεραγορών Lidl. Κύκλοι από την αγορά έχουν πληροφορηθεί πως η εταιρεία προτίθεται να προβεί στο περιβόητο – πλέον – ταυτόχρονο άνοιγμα των καταστημάτων μέχρι τον επόμενο Ιούνιο, ενώ από την ίδια την εταιρεία έχει διαρρεύσει στην αγορά πως αυτό θα γίνει τον Σεπτέμβριο. Οι πιο κακόπιστοι αναφέρουν πως το δεύτερο σενάριο δεν ισχύει και ότι προωθείται ούτως ώστε η εταιρεία να κάνει το μπαμ στην αγορά τον Ιούνιο. Οψόμεθα, η αγορά μόνο να κερδίσει έχει.

Αναπάντητες κλήσεις

Φωτιά έχει πάρει το κινητό τηλέφωνο του υπουργού Οικονομικών, Χαρίλαου Σταυράκη, τον οποίο ψάχνουν οργανωμένοι φορείς παντός είδους. Ο καθένας βέβαια θέλει να εξασφαλίσει τα δικά του κεκτημένα και να αποφύγει τις φορολογίες που προτίθεται το Υπουργείο να επιβάλει. Κάποιοι, όμως, τον καλούν για να υποστηρίξουν πως τα ζωνάρια πρέπει να σφίξουν, για άλλους περισσότερο και για άλλους λιγότερο. Εισήγηση του Δήκτη προς τον υπουργό είναι να αφήνει αναπάντητες τις κλήσεις... Πώς να αντέξει ο άνθρωπος;

Πρόστιμο

Ακούσαμε πως θα αυξηθούν οι τιμές της ΑΗΚ κατά 1,9% από τον Μάρτιο για να πληρώσει ο ημικρατικός μας δικαιώματα για τους ρύπους. Με άλλα λόγια, το πρόστιμο (διότι περί αυτού πρόκειται) θα μεταβιβαστεί στους ώμους των πολιτών. Και μέχρι να γίνει επιτέλους ένα έλεος με το φυσικό αέριο, φαίνεται πως οι πολίτες θα πρέπει να προετοιμάζονται για περαιτέρω αυξήσεις. Περίεργη πάντως είναι η τοποθέτηση ότι είχε εγκριθεί μεγαλύτερη αύξηση, της τάξης του 3%, και μας κάνουν...χάρη που περιορίζουν την αύξηση μόνο στο 1,9%. Λάθη κυβερνώντων παιδεύουσι πολίτας...

diktis@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

19,2% εκτιμά ο Economist πως ήταν η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής στην Κίνα τον τελευταίο μήνα. Στην (πολύ μικρότερη) Ταϊβάν ήταν 31,5%, ενώ στην Νότιο Κορέα 17,8%. Σε όλη την Ευρωζώνη και στις ΗΠΑ καταγράφηκε μείωση.

71,4% θα είναι η μείωση της απασχόλησης από τις αυτοκινητοβιομηχανίες στο Μίσιγκαν μεταξύ 2000-2011, σύμφωνα με μελέτες του University of Michigan και του US Bureau of Labour Statistics. Η απώλεια μεταφράζεται σε 250.000 θέσεις εργασίας.

70% των ερωτηθέντων διευθυντών στις ΗΠΑ δήλωσαν πως έχουν απορρίψει υποψήφιους για εργοδότηση εξαιτίας «ανάρμοστων» φωτογραφιών ή άλλων δεδομένων σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης στο Διαδίκτυο, σύμφωνα με το περιοδικό TIME.

39% ήταν η αύξηση της παραγωγής ενέργειας από αιολικές πηγές στις ΗΠΑ κατά το 2009, σύμφωνα με το περιοδικό Newsweek. Κατά το περιοδικό, τα προηγούμενα χρόνια η αιολική ενέργεια στις ΗΠΑ σημείωνε αύξηση ύψους 5% ετησίως.

629 εκατ. ευρώ στοιχίζουν τα ετήσια τηλεοπτικά δικαιώματα για τους 138 αγώνες της Premier League, σύμφωνα με το περιοδικό Newsweek. Συγκεκριμένα, το τηλεοπτικό δίκτυο NBC πλήρωσε 600 εκατ. ευρώ για τα δικαιώματα των χειμερινών Ολυμπιακών του 2010 και αναμένει απώλειες ύψους 160 εκατ. ευρώ.

ΑΡΘΡΟ του **ΜΑΡΙΟΥ ΜΑΥΡΙΔΗ**

Στον φόρο ιδιοκτησίας λέμε «Ναι», «Όχι» όμως στη «φοροεπιδρομή»

Το πολυσυζητημένο θέμα του φόρου ιδιοκτησίας συνεχίζεται. Η κυβέρνηση αναμένει τη μελέτη του Κτηματολογίου, για να αποφασίσει ποιες περιουσίες θα φορολογήσει. Προσανατολίζεται να θέσει ψηλό αφορολόγητο ποσό, έτσι που να φορολογηθούν οι πλούσιοι και οι μεγάλοι γαιοκτήμονες. Αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι μέγα λάθος. Ο φόρος ιδιοκτησίας δεν προσφέρεται για «φοροεπιδρομή», αλλά για να πληρώνουν οι ιδιοκτήτες περιουσιών το κόστος των υπηρεσιών που προσφέρει η πολιτεία. Επιπλέον, δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί οποιαδήποτε νέα φορολογία χωρίς τα ανάλογα αντισταθμιστικά μέτρα, όπως για παράδειγμα μείωση του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών και μείωση των τελών μεταβίβασης.

Ο κάθε πολίτης πληρώνει ανάλογα με τις υπηρεσίες που εισπράττει και το ποσό που πληρώνει θα πρέπει να είναι ανάλογο του μεγέθους και της αξίας της περιουσίας που κατέχει. Κάποιος που μένει σε ένα μικρό διαμέρισμα θα πρέπει να πληρώνει λιγότερα από κάποιον που διαθέτει μια έπαυλη στην ίδια περιοχή. Αν κάποιος πλούσιος προτιμά να διαμένει σε ένα σπίτι 500 τ.μ., χτισμένο σε δύο ή τέσσερεις σκάλες, τότε θα πρέπει να πληρώνει περισσότερο. Η γη είναι ένας από τους βασικούς συντελεστές παραγωγής σε μια οικονομία, μαζί με το εργατικό δυναμικό, τις κεφαλαιουχικές επενδύσεις και την επιχειρηματικότητα (καινοτομία). Οι συντελεστές της οικονομίας αποτελούν το καύσιμο για την ανάπτυξη της οικονομίας. Για να δουλέψουν όμως ορθά, θα πρέπει να έχουν και τα απαραίτητα κίνητρα. Σε ό,τι αφορά την ακίνητη ιδιοκτησία, το κίνητρο είναι ο φόρος ιδιοκτησίας. Αν κάποιος διαθέτει ακίνητη ιδιοκτησία και δεν μπορεί ή δεν θέλει να την αναπτύξει, τότε είτε θα πληρώνει φόρο είτε θα την πουλήσει σε κάποιον άλλο, ο οποίος θα την αναπτύξει προς όφελος της περιοχής και της οικονομίας. Ο φόρος ιδιοκτησίας θα αυξήσει την προσφορά και θα μειώσει τη ζήτηση, ενώ οι τιμές θα μειωθούν δραματικά. Χαμηλότερες τιμές θα έχουν ως αποτέλεσμα μεγαλύτερη ανάπτυξη στην οικονομία, αφού νοικοκυριά και επιχειρήσεις θα μπορούν να αγοράζουν ακίνητη ιδιοκτησία σε χαμηλές τιμές. Για αυτούς που ανησυχούν ότι με βάση τις σημερινές τιμές θα πληρώνουν ψηλό φόρο ιδιοκτησίας, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι καθώς οι τιμές θα μειώνονται, λόγω της επιβολής του φόρου ιδιοκτησίας, θα μειώνεται και ο φόρος ιδιοκτησίας. Και όταν θα χρειαστούν να αγοράσουν ένα οικόπεδο, διαμέρισμα ή σπίτι για τα παιδιά τους, οι τιμές θα είναι πολύ χαμηλότερες από όσο είναι σήμερα.

Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι το ύψος του φόρου ιδιοκτησίας δεν θα πρέπει να είναι πολύ μεγάλο, για να μη «σκοτώνει» τα κίνητρα της ανάπτυξης. Πολύ ψηλός φόρος ιδιοκτησίας θα μειώνει τα κίνητρα για ανάπτυξη, διότι θα μειώνει τις αποδόσεις των επενδύσεων σε ακίνητη ιδιοκτησία, με αποτέλεσμα ολόκληρες περιοχές και ακίνητα να παραμένουν ανεκμετάλλευτα. Αν δηλαδή ο φόρος ιδιοκτησίας περιορίζει σε μεγάλο βαθμό τα κέρδη μιας επένδυσης, τότε μάλλον η επένδυση δεν θα γίνει.

Ο φόρος ιδιοκτησίας εφαρμόζεται σε πολλές άλλες χώρες με θετικά αποτελέσματα. Στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, όπου ο φόρος ιδιοκτησίας ανέρχεται στο 2% της αξίας της περιουσίας, το κόστος μιας κατοικίας στα προάστια μεγαλουπόλεων είναι τουλάχιστον στο 50% της αξίας μιας ανάλογης κατοικίας στην Κύπρο. Αυτό μπορεί κάποιος να το διαπιστώσει πολύ εύκολα, μέσα από τις διαφημίσεις στο Διαδίκτυο. Στην Κύπρο η γη είναι πολύ ακριβή, διότι οι φορολογίες δεν είναι λανθασμένες. Τα νεαρά ζευγάρια της μεσαίας τάξης γίνονται φτωχότερα, επειδή αγοράζουν στέγη σε εξωφρενικές τιμές και πληρώνουν δόσεις μέχρι τη συνταξιοδότησή τους. Πώς να κάνουν οικογένεια, πώς να μεγαλώσουν παιδιά, πώς να αποταμιεύσουν χρήματα για τα γεράματά τους;

Είναι καιρός να εκσυγχρονίσουμε την κοινωνία μας όχι μόνο στα λόγια, αλλά και στην πράξη. Πρέπει να σοβαρευτούμε ως κράτος και να ασχοληθούμε με τα προβλήματα της κοινωνίας. Το κράτος πρέπει να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα του συνόλου και όχι συγκεκριμένων ομάδων (κυνηγοί συμφερόντων), να διασφαλίσει αειφόρο ανάπτυξη, να προβληματιστεί σοβαρά για το τι θα παραδώσουμε στις επόμενες γενεές, θα πρέπει επιτέλους να επιδείξει την απαραίτητη πολιτική βούληση και να προχωρήσει στις αλλαγές που απαιτούνται για μια σύγχρονη ευρωπαϊκή κοινωνία.

Ο Μάριος Μαυρίδης είναι καθηγητής Οικονομικών στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και παρουσιαστής της εκπομπής «Τηλεοικονομία».

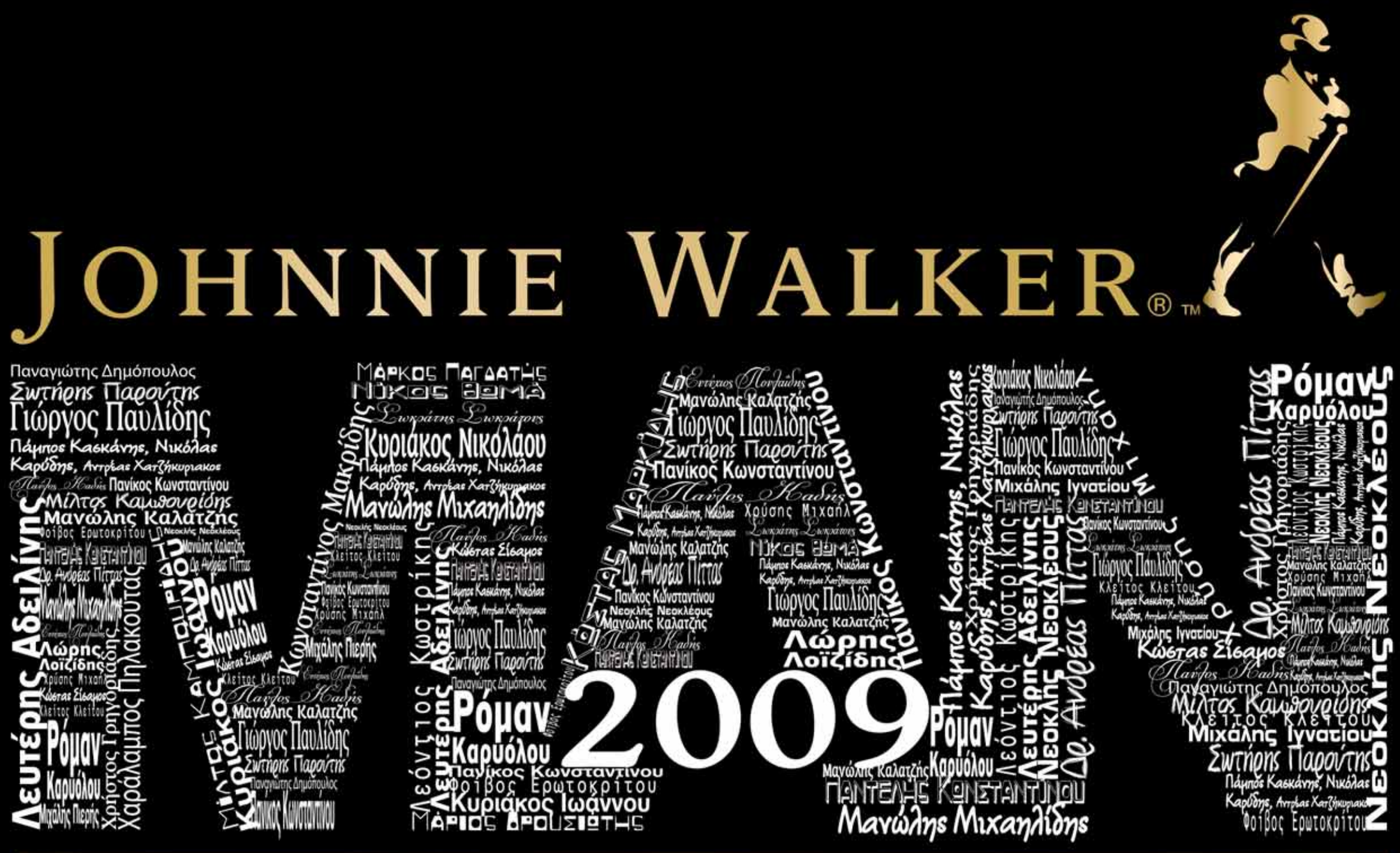

OF THE YEAR

Οι υποψηφιότητες

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΜΕ

Παναγιώτης Δημόπουλος
Σωτήρης Παρούτης
Γιώργος Παυλίδης
Πάμπος Κασκάνης, Νικόλας Καρύδης, Αντρέας Χατζήκυριακος
Παύλος Καδής

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΕΝΤΥΠΩΝ

Λευτέρης Αδειλίνης
Μιχάλης Ιγνατίου
Πανίκος Κωνσταντίνου
Μανώλης Καλατζής

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ / MANAGER

Μίλτος Καμπουρίδης
Φοίβος Ερωτοκρίτου
Παντελής Κωνσταντίνου
Χαράλαμπος Πηλακούτας
Δρ. Ανδρέας Πίττας

ΗΘΟΠΟΙΟΣ

Χρήστος Γρηγοριάδης
Μανώλης Μιχαηλίδης
Ευτύχιος Πουλαΐδης
Λώρης Λοϊζίδης
Νεοκλής Νεοκλέους

ΑΘΛΗΤΗΣ

Κυριάκος Ιωάννου
Μάρκος Παγδατής
Χρύσης Μιχαήλ
Νίκος Θωμά
Κωνσταντίνος Μακρίδης

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Κώστας Σίσαμος
Σωκράτης Σωκράτους
Κλείτος Κλείτου
Ρόμαν Καρυόλου
Μιχάλης Πιερής

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

Κυριάκος Νικολάου
Μάριος Δρουσιώτης
Λεόντιος Κωστρίκης
Κώστας Μαρκίδης

MAN MAGAZINE

JOHNNIE WALKER

Συνοδοιπόρος:

MONT BLANC

Στηρίζουν:

MOORE STEPHENS ACCOUNTANTS AND CONSULTANTS

MADISONS

XENOS TRAVEL

Προβάλλει:

ANT1

Η διοργάνωση και το λογότυπο «Man of the Year» είναι πνευματική ιδιοκτησία του περιοδικού MAN

Πέντε μέτρα, μηδέν μεταρρυθμίσεις

Η κυβέρνηση προχωρεί άμεσα με κινήσεις που αποσκοπούν στη μείωση του ελλείμματος την επόμενη τριετία χωρίς όμως σε αυτά να συμπεριλαμβάνονται διαρθρωτικές αλλαγές

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Σε άμεση προώθηση των μέτρων που εκπονήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών για την εξυγίανση της οικονομίας προχωρεί η κυβέρνηση. Μετά την εμπλοκή του Προέδρου της Δημοκρατίας προσωπικά στα ζητήματα της οικονομίας, αναμένεται πλέον πως τα μέτρα που είχαν σε γενικές γραμμές ανακοινωθεί προ μηνός από τον υπουργό Οικονομικών, Χαρίλαο Σταυράκη, θα προωθηθούν πλέον προς υλοποίηση. Πάντως, το Προεδρικό στέλλει ευρέως μηνύματα για την ανάγκη να επιτευχθεί συναίνεση από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ούτως ώστε να μην υπάρξουν άλλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των μέτρων.

Στις κατ' ιδίαν συζητήσεις, κοινωνικοί εταίροι και κάποια κόμματα εκφράζουν τη δυσφορία τους, διότι η κυβέρνηση καθυστέρησε σχεδόν για έναν χρόνο στη λήψη ουσιαστικών μέτρων για την οικονομία, παρά τις συνεχείς εκκλήσεις για άμεση αντίδραση από πλευράς της. Μετά από έναν χρόνο απραξίας, όπως αναφέρεται, σήμερα η κυβέρνηση επιμένει πως το πρόβλημα επείγει και γι' αυτό θα πρέπει τα ενδιαφερόμενα μέρη να βιαστούν και να μην εκφράσουν τις εμπεριστατωμένες θέσεις τους. Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στον οποίο δόθηκε από τον κ. Σταυράκη το πακέτο των μέτρων από την περασμένη τετάρτη, σημείωσε ότι είναι αναγκαίο «να μη τραβά ο καθένας τα κάστανα στην ποδιά του, αλλά όλοι να επιδείξουν αίσθημα ευθύνης», ούτως ώστε να υλοποιηθούν άμεσα τα μέτρα για εξυγίανση της οικονομίας και να μειωθεί το έλλειμμα στο όριο του 3% μέσα σε «δύο με τρία χρόνια».

Δύσκολα θα μπορέσουν να υλοποιηθούν τα μέτρα

Αξίζει να σημειωθεί πως υπάρχουν αρκετές αντιρρήσεις στο πακέτο μέτρων που αναμένεται να προωθήσει η κυβέρνηση, αφού δεν φαίνεται πως τα μέτρα αποτελούν λύση στα προβλήματα, αλλά προσωρινή μόνο επιδιόρθωση των κακώς εχόντων στην οικονομία. Ωστόσο, τόσο από το ΔΗΚΟ όσο και από τον ΔΗΣΥ, αλλά και από τους κοινωνικούς εταίρους εκφράζεται η θέση πως τα μέτρα ήδη έχουν αργήσει, όμως θα στηρίξουν τουλάχιστον ορισμένα από αυτά, για να μην υπάρξει άλλη καθυστέρηση. Από το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών διαμηνύεται πως «τα πράγματα θα είναι πολύ δύσκολα» μέσα στο 2010, εάν δεν ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα, ενώ υπάρχει ήδη σχέδιο για συγκράτηση του ελλείμματος κοντά στο 5% για το 2010.

Η προσωπική εμπλοκή του Προέδρου Χριστόφια έδωσε νέα ώθηση στην υλοποίηση των μέτρων για αντιμετώπιση των προβλημάτων του δημοσιονομικού ελλείμματος.

ΕΡΑ

Ωστόσο, παρατηρούνται ακόμα καθυστερήσεις σε ορισμένα ζητήματα, γεγονός που εγείρει και ερωτηματικά για την πρόοδο που μπορεί να επιτευχθεί τους επόμενους μήνες. Για παράδειγμα, παρά την επιθετική επικοινωνιακή πολιτική που ακολουθείται στο θέμα της μείωσης του διοικητικού φόρτου, το αρχικό στρατηγικό σχέδιο προέβλεπε ολοκλήρωση του προγράμματος εντός του 2009 και είναι ήδη αρκετούς μήνες πίσω, σε σχέση με τις άτυπες υποσχέσεις προς την Κομισιόν. Ακόμα, το Κτηματολόγιο, το οποίο θα έπρεπε να καταθέσει μέσα στον Φεβρουάριο σαφές χρονοδιάγραμμα για ολοκλήρωση της εξέτασης των 130.000 τίτλων ιδιοκτησίας που εκκρεμούν, μάλλον αργεί.

Πέρα από την καθυστέρηση του χρονοδιαγράμματος, εγείρεται το ερώτημα κατά πόσον θα αντιμετωπιστούν οι καθυστερήσεις στην έκδοση τίτλων, με στόχο να επιτραπεί και η αναθεώρηση της φορολογίας στα ακίνητα, κάτι που επιθυμεί διακαώς το Υπουργείο Οικονομικών. Τέλος, είχε αναφερθεί επίσημα στην «Καθημερινή» πριν από έναν περίπου μήνα πως μέσα στον Φεβρουάριο θα είχε μπροστά του ο υπουργός την καταρχήν συμφωνία μεταξύ των τεχνοκρατών του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ για το νέο σύστημα αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων. Ωστόσο, το νέο σύστημα δεν θα είναι έτοιμο σύντομα, ενώ κάποιες πηγές αναφέρουν πως δεν έχει συζητηθεί καν. Αξίζει να σημειωθεί πως το σύστημα αξιολόγησης θεωρείται εξαιρετικά σημαντικό, αφού χωρίς αυτό δεν μπορούν να προχωρήσουν ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στον δημόσιο τομέα.

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η κυβέρνηση θα εξετάσει το πακέτο άμεσα και θα πρέπει να αναμένεται νέα σύσκεψη στο Προεδρικό, με τη συμμετοχή του υπουργού Οικονομικών, ίσως και την ερχόμενη εβδομάδα. Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, επαφές με τα κόμματα θα γίνουν μετά και την ολοκλήρωση των «εσωτερικών» συσκέψεων της κυβέρνησης, στις οποίες θα συμμετάσχει και ο Πρόεδρος.

Μεταρρύθμιση

Παρά το ότι τα μέτρα αποτελούν σημαντική αλλαγή στάσης από την αδράνεια που είχε επιδείξει η κυβέρνηση κατά τους περασμένους μήνες, αλλά και το γεγονός ότι ορισμένα από τα μέτρα μπορεί να αποφέρουν εξοικονομήσεις για το κράτος, σημαντικό είναι και το δεδομένο πως μεταρρυθμίσεις που να αλλάζουν διαρθρωτικά χαρακτηριστικά του Δημοσίου ή της οικονομίας δεν εντοπίζονται στα μέτρα. Έτσι, έχει καταστεί ξεκάθαρο πως η κυβέρνηση αποσκοπεί αποκλειστικά στην εξοικονόμηση πόρων από τα δημόσια οικονομικά και πως η διόρθωση των εγγενών παθολογιών του Δημοσίου δεν αποτελεί προτεραιότητα.

Οι βασικοί άξονες στους οποίους στηρίζεται η προσπάθεια της κυβέρνησης να τιθασεύσει το δημοσιονομικό έλλειμμα

Πάταξη της φοροδιαφυγής

Πρώτος άξονας της προσπάθειας για εξοικονόμηση 500 εκατ. ευρώ από το κράτος θα είναι το νομοσχέδιο για πάταξη της φοροδιαφυγής που προτίθεται να υποβάλει στη Βουλή η κυβέρνηση πριν από το τέλος του μήνα. Τα 22 μέτρα, τα οποία αποτελούσαν την αρχική πρόθεση της κυβέρνησης, μάλλον θα περάσουν από αλλαγές, αλλά ακόμα δεν έχει γίνει γνωστό ποιες θα είναι αυτές οι τροποποιήσεις. Σίγουρο θεωρείται πως, σε σημαντικό βαθμό, έχει επιτευχθεί ήδη συναίνεση για τα μισά περίπου από τα μέτρα που είχε προτείνει η κυβέρνηση, όμως υπάρχουν έντονες ανησυχίες για τις επιπτώσεις που θα έχουν στην οικονομία τα υπόλοιπα. Επικοινωνιακά, τα 22 σημεία κατά της φοροδιαφυγής αποτελούν την αιχμή του δόρατος για την κυβέρνηση, αφού θεωρείται πως θα είναι εύκολο να πειστεί η κοινή γνώμη πως το μέτρο είναι θεμιτό. Ωστόσο, σημαντικό μέρος του πακέτου προκαλεί έντονες ανησυχίες σε πολλούς από τους κοινωνικούς εταίρους, με εξαίρεση την ΠΑΣΥΔΥ, η οποία έχει κατ' επανάληψη δηλώσει πως θεωρεί την πάταξη της φοροδιαφυγής ως πανάκεια για την οικονομία. Πάντως, οι επιβολές προστίμων για παρατυπίες και η προώθηση των ηλεκτρονικών μέσων υποβολής αιτήσεων αναμένεται να περάσουν από τη Βουλή εύκολα. Αντίθετα, η πρόταση «να έχει προτεραιότητα σε όλα το κράτος» και οι νέες εξουσίες στο ΤΕΠ – χωρίς μεταρρύθμισή του – προκαλούν ερωτηματικά και ανησυχίες. Το ίδιο συμβαίνει και με την εισήγηση που θέτει υπό αμφισβήτηση τον θεσμό των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης. Ασφαλείς εκτιμήσεις, ωστόσο, θα μπορούν να γίνουν μόνο όταν το νομοσχέδιο κατατεθεί και γίνουν γνωστές οι επιμέρους λεπτομέρειες.

Φορολογία ακινήτων

Η αύξηση των φόρων στα ακίνητα μέσα από την επανεκτίμηση των αξιών παραμένει μεγάλο ερωτηματικό για την κυβέρνηση, αφού εκκρεμούν ακόμα πάμπολλες λεπτομέρειες. Το γεγονός ότι 130.000 τίτλοι είναι ακόμα υπό εξέταση στο Κτηματολόγιο διαλύει ουσιαστικά κάθε προσπάθεια στόχευσης του μέτρου, ενώ το Κτηματολόγιο δεν φαίνεται πως θα μπορέσει να ανταποκριθεί, έστω κι αν το ίδιο είχε προτείνει το μέτρο στην κυβέρνηση. Παρά τις πρώτες εκτιμήσεις για σημαντικά οφέλη για το κράτος, μέχρι και 100 εκατ. ευρώ από το μέτρο, οι έντονες αντιδράσεις που έχουν προκύψει από πολλούς εταίρους, σε συνδυασμό με την αδυναμία στόχευσης, μεταφράζονται σε υψηλές πιθανότητες να εγκαταλειφθεί η προσπάθεια. Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι δεν φαίνεται να έχουν μελετηθεί προσεκτικά οι προεκτάσεις του μέτρου όσον αφορά άλλα έσοδα, όπως εκείνα που προέρχονται από τα κεφαλαιουχικά κέρδη.

Στόχευση παροχών

Το πιο «δημοφιλές» από τα μέτρα που αναμένεται να εισηγηθεί η κυβέρνηση αφορά τη στόχευση των κοινωνικών παροχών. Σήμερα, ως γνωστό, εντοπίζονται πολλές σπατάλες, αφού πολλοί ευκατάστατοι πολίτες λαμβάνουν επιδόματα και άλλα οφέλη από το κράτος. Το φιάσκο του περσινού Πάσχα, όταν όλοι οι συνταξιούχοι, ασχέτως οικονομικής κατάστασης, έλαβαν επίδομα, παρά τις υποσχέσεις περί στόχευσης που είχαν γίνει πάνω από έναν και πλέον χρόνο, φαίνεται πως ανησύχησε την κυβέρνηση, η οποία έχει εκ νέου θέσει ως προτεραιότητα τη στόχευση. Το μέτρο αποτελεί εδώ και δύο χρόνια αντικείμενο παραίνεσης, τόσο από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο όσο και από την Κομισιόν.

Δημόσιο μισθολόγιο

Έχει καταστεί πλέον καθολικά αποδεκτό το γεγονός ότι το κόστος των ανελαστικών δαπανών του Δημοσίου και του ευρύτερου κρατικού τομέα δεν μπορεί να γίνει υποφερτό από την οικονομία και τα νοικοκυριά. Με εξαίρεση την ΠΑΣΥΔΥ, υπάρχει η ομόφωνη τοποθέτηση πως θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη συγκράτηση των δαπανών και το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρει πως γίνεται «τεράστια προσπάθεια περισυλλογής» στο Δημόσιο. Στα μέτρα συμπεριλαμβάνονται οριζόντιες περικοπές κονδυλίων σε όλα τα τμήματα, αλλά το πιο ουσιαστικό μέτρο αφορά τη συγκράτηση του μισθολογίου. Η όποια απόφαση θα καθυστερήσει, αφού το Υπουργείο Οικονομικών προτίθεται να θέσει το θέμα κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τις συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες ωστόσο δεν έχουν ακόμα αρχίσει. Ανάμεσα στις θέσεις συμπεριλαμβάνεται και το πάγωμα των αυξήσεων και των συντάξεων, όχι όμως και των προσαυξήσεων. Με δεδομένη την έντονη στήριξη από τα κόμματα, και ιδίως το ΔΗΚΟ και τον ΔΗΣΥ, η κυβέρνηση μπορεί να ασκήσει έντονες πιέσεις στην ΠΑΣΥΔΥ. Μάλιστα, το ίδιο το ΑΚΕΛ εισηγείται μείωση του συνολικού αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, με το πρόγραμμα να κηρύττει κάποιους ως πλεονάζον προσωπικό (layoff scheme).

Ωστόσο, τα μέτρα αυτά δεν αποτελούν μεταρρύθμιση, εκτός κι αν υιοθετηθεί η θέση του ΑΚΕΛ για απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων με την κατάλληλη αποζημίωση. Για να γίνει κάτι τέτοιο, όμως, θα πρέπει να γίνει και ουσιαστική αναδιάρθρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένου και του συστήματος αξιολόγησης, το οποίο σίγουρα αργεί ακόμα.

Πολεοδομική αμνηστία

Άμεσα συνδεδεμένο και με την αναθεώρηση των τιμών των ακινήτων είναι το νομοσχέδιο για την πολεοδομική αμνηστία. Το Υπουργείο Οικονομικών αναμένει από το Υπουργείο Εσωτερικών τις επόμενες κινήσεις, αλλά παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις στην εκπόνησή του. Οι καθυστερήσεις μπορούν να κριθούν ως φυσιολογικές, αφού το ζήτημα είναι αρκετά πολύπλοκο και προϋποθέτει σειρά από μηχανισμούς υλοποίησης, οι οποίοι σήμερα δεν υπάρχουν. Μάλλον ως υπεραισιόδοξο ήταν το χρονοδιάγραμμα για την κατάθεση στη Βουλή νομοσχεδίου μέσα στην άνοιξη, αφού ακόμα υπάρχουν πολλά ερωτηματικά. Επί της αρχής, όλα τα κόμματα τάσσονται υπέρ της αμνηστίας, αφού θα λύσει πολλά προβλήματα για τους πολίτες και θα αποφέρει έσοδα για το κράτος. Υπέρ τάσσονται και τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν καταθέσει πολλές και συγκεκριμένες εισηγήσεις. Ωστόσο, δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση σχετικά με τη στήριξη που θα λάβει το μέτρο, μέχρι να γίνουν γνωστές επιπλέον λεπτομέρειες.

Από τον Μάριο Κάρογιαν θα εξαρτηθούν πολλά για την πορεία της οικονομικής πολιτικής.

Στο ΔΗΚΟ το κλειδί

Το γεγονός ότι τα δύο μεγαλύτερα κόμματα πλην του ΑΚΕΛ, δηλαδή το ΔΗΚΟ και ο ΔΗΣΥ, εδώ και έναν χρόνο ασκούν πιέσεις για ουσιαστικά μέτρα από πλευράς της κυβέρνησης, ουσιαστικά εγγυάται τη στήριξη για μέτρα εξυγίανσης της οικονομίας, εάν η κυβέρνηση αποφασίσει να προχωρήσει με απτές εισηγήσεις. Υπάρχουν, φυσικά, πολλές διαφωνίες σε επιμέρους θέματα, αλλά τα δύο κόμματα έχουν διαμηνύσει την πρόθεσή τους να συνεργαστούν με την κυβέρνηση, για να υλοποιηθούν μεταρρυθμίσεις.

Πολύ απογοητευτικό είναι, φυσιολογικά, το γεγονός ότι η κυβέρνηση φαίνεται πως κινείται προς μέτρα για την εξοικονόμηση πόρων και τη μείωση του ελλείμματος, αλλά καμία από τις προθέσεις της δεν αφορά μεταρρυθμίσεις ή δομικές αλλαγές που να αλλάζουν τα χαρακτηριστικά των δημοσίων οικονομικών. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Καθημερινής», στα πλαίσια των συζητήσεων μεταξύ του ΔΗΚΟ και του Προεδρικού σχετικά με την αποχώρηση ή όχι του δευτέρου από την κυβέρνηση, σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η οικονομία. Με το Κυπριακό να αποτελεί «δύσκολο» θέμα, λόγω διάστασης απόψεων τόσο εντός του ΔΗΚΟ όσο και μεταξύ του ΔΗΚΟ και της κυβέρνησης, η οικονομία αποτελεί πεδίο στο οποίο το κόμμα της συγκυβέρνησης μπορεί να αποκομίσει άμεσες αλλαγές στην κυβερνητική πολιτική. Σε αυτό συντείνουν και δύο άλλα δεδομένα: Ότι το Κυπριακό μπαίνει σε περίοδο «παγώματος» ελέω των εκλογών στα Κατεχόμενα, καθώς και ότι η κοινή γνώμη φαίνεται να έχει στραφεί με αγωνία προς τα θέματα οικονομικής πολιτικής.

Πληροφορίες της «Καθημερινής» θέλουν το ΔΗΚΟ να ετοιμάζει «φάκελο» με απτές εισηγήσεις/απαιτήσεις από την κυβέρνηση σχετικά με την οικονομική πολιτική, τον οποίον θα θέσει την ερχόμενη εβδομάδα ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το πακέτο προτάσεων που έχει εκπονηθεί με βάση τις συμβουλές οικονομολόγων και άλλων εμπειρογνωμόνων θα αποτελέσει σημαντικό θέμα στις διαπραγματεύσεις του ΔΗΚΟ με τον Πρόεδρο.

Θα πρέπει, πάντως, να αναμένεται πως το πακέτο θα διέπεται από μια λογική και φιλοσοφία που θα βρουν και τον ΔΗΣΥ σύμφωνο και ως εκ τούτου θα πρέπει να αναμένεται πως η αντιπολίτευση θα το υποστηρίξει. Εξάλλου, πολλά από τα άτομα που έχουν συμβουλεύσει το ΔΗΚΟ έχουν δώσει συμβουλές και στην αντιπολίτευση, για στην οποία έχουν αναλύσει συχνά την οικονομική πολιτική.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Συνέδριο για τον τουρισμό από τον ΠΑΣΥΞΕ

Η προσπάθεια και η προοπτική για ανάκαμψη του κυπριακού τουρισμού μέσω του δημόσιου-ιδιωτικού συνεταιρισμού, ιδιαίτερα λόγω της φθίνουσας πορείας της τουριστικής βιομηχανίας κατά το ολοένα και πιο έντονο ανταγωνιστικό πεδίο που αντιμετωπίζει η Κύπρος μετά και από την παγκόσμια οικονομική κρίση, θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς του 32ου Ετήσιου Ξενοδοχειακού Συνεδρίου του ΠΑΣΥΞΕ, το οποίο θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 25 Φεβρουαρίου 2010 στο ξενοδοχείο Hilton Park. Ομιλητές στο συνέδριο θα είναι ο πρόεδρος του Διεθνούς Συνδέσμου Ξενοδοχείων και Εστιατορίων, δρ Gh. Aidi, καθώς και ο εκπρόσωπος του γενικού γραμματέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, Jav Blanco. Εξάλλου, ομιλητές στο συνέδριο θα είναι ο υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Αντώνης Πασχαλίδης, ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων, Ανδρέας Χρίστου, ο διευθύνων σύμβουλος της Hermes Airports, Alfred van der Meer, καθώς και ο πρόεδρος του International Society of Hospitality Consultants, Άγγελος Λοΐζου, ο οποίος θα είναι και ο συντονιστής της συζήτησης.

Νέο υποκατάστημα Ελληνικής Τράπεζας

Την περασμένη Τετάρτη εγκαινιάστηκε το νέο ιδιόκτητο κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας στην περιοχή Σταυρού, στον Στρόβολο. Τον αγιασμό των εγκαινίων τέλεσε ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος και τα εγκαίνια ο δήμαρχος Στροβόλου, Σάββας Ηλιοφώτου, στην παρουσία δημοτικών συμβούλων, επιχειρηματικών και οικονομικών παραγόντων, εκπροσώπων των ΜΜΕ, πελατών και συνεργατών της Ελληνικής Τράπεζας, καθώς επίσης και του προέδρου του Δ.Σ. της Ελληνικής Τράπεζας, Ανδρέα Παναγιώτου, του ανώτατου εκτελεστικού διευθυντή, Μάκη Κεραυνού, διοικητικών συμβούλων και ανώτερων διευθυντικών στελεχών του ομίλου.

Δείπνο Επιχειρηματικού Συνδέσμου Κύπρου-Αμερικής

Με την ευκαιρία της ετήσιας γενικής συνέλευσής του, στα πλαίσια των προσπαθειών για προώθηση των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων Κύπρου και Αμερικής, ο Επιχειρηματικός Σύνδεσμος Κύπρου-Αμερικής, ο οποίος λειτουργεί υπό την αιγίδα του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), διοργανώνει δείπνο στις 24 Φεβρουαρίου, στις 8:00 μ.μ., στο ξενοδοχείο St. Raphael στη Λεμεσό. Το δείπνο θα τιμήσει με την παρουσία του ο Bijan R Kian, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της US Ex-Im Bank και θα απευθύνει ομιλία με θέμα «The US Ex-Im Bank: What we do and how we can help Cyprus Businesses».

«Οικονομική κρίση και έρευνα στην Κύπρο»

Την τεράστια συμβολή της επιστημονικής έρευνας στους τομείς της οικονομίας, της τεχνολογίας, της βιομηχανίας, του περιβάλλοντος, της ενέργειας και της υγείας, καθώς και την ανάγκη διασφάλισης επαρκούς δημόσιας χρηματοδότησής της θα αναδείξει ο καθηγητής Γενετικής και διευθυντής του Εργαστηρίου Μοριακής και Ιατρικής Γενετικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Κωνσταντίνος Δέλτας, στη διάλεξή του με θέμα «Οικονομική κρίση και έρευνα στην Κύπρο».
Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της έκτης ετήσιας σειράς διαλέξεων του Ελεύθερου Πανεπιστημίου Δήμου Αμμοχώστου στη Λεμεσό, η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 23 Φεβρουαρίου, στις 7:30 μ.μ., στην αίθουσα Βερεγγάρια του Κέντρου Ευαγόρα Λανίτη στη Λεμεσό. Συντονιστής θα είναι ο γενικός εκτελεστικός ιατρικός διευθυντής του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, δρ Φίλιππος Πατσαλής. Ο καθηγητής Γενετικής Κωνσταντίνος Δέλτας πρόκειται να παρουσιάσει τα πολλαπλά οφέλη και τους στρατηγικούς στόχους που επιτυγχάνονται με την έρευνα, αλλά και να προειδοποιήσει για το «βαρύ τίμημα» που θα πληρώσει η Κύπρος εξαιτίας της μειωμένης δημόσιας χρηματοδότησης της ήδη υπο-χρηματοδοτούμενης έρευνας.

Ο επενδυτικός ρόλος της Κύπρου

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προσέλκυσης Επενδύσεων (Cyprus Investment Promotion Agency - CIPA) συμμετείχε σε συζήτηση με θέμα «Διασφαλίζοντας την Επιτυχία της Κύπρου ως Διεθνούς Χρηματοοικονομικού Κέντρου». Η συζήτηση διοργανώθηκε από την Ύπατη Αρμοστεία της Βρετανίας στην Κύπρο (British High Commission), τον Κύπρο-Βρετανικό Επιχειρηματικό Σύνδεσμο (Cyprus-UK Business Association) και το Ινστιτούτο Εγκεκριμένων Λογιστών Αγγλίας-Ουαλίας (Institute of Chartered Accountants in England and Wales). Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των παρευρισκομένων και η εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με την καθιέρωση της Κύπρου ως αξιόπιστου και ισχυρού διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Συμφωνία μεταφοράς 60.000 τουριστών από τη Eurocypria

Μια νέα σημαντική στρατηγική συμφωνία έχουν συνάψει η Eurocypria Airlines Ltd με την Olympic Holidays Group. Συγκεκριμένα, η Eurocypria Airlines Ltd που ειδικεύεται σε ναυλωμένες πτήσεις κυρίως προς την Κύπρο και η Olympic Holidays Group, οργανωτές ταξιδιών από το Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν συνάψει συμφωνία για τη μεταφορά 60 χιλιάδων τουριστών προς την Κύπρο και 16 χιλιάδων τουριστών προς τα ελληνικά νησιά, το καλοκαίρι του 2010. Σημειώνεται πως η Olympic Holidays Group είναι από τους μεγαλύτερους οργανωτές ταξιδιών του Ηνωμένου Βασιλείου.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ
costourisa@kathimerini.com.cy

«Ήρθαμε για τις ξένες εταιρείες»

Η διευθύντρια της τράπεζας Baltikums εξηγεί τους λόγους καθόδου της λετονικής τράπεζας

Συνέντευξη στον
ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ

Πρόσφατα η λετονική τράπεζα Baltikums εξασφάλισε άδεια από την Κεντρική Τράπεζα, για να λειτουργεί υποκατάστημα στην Κύπρο και συγκεκριμένα στη Λεμεσό. Η διευθύντρια της Baltikums στην Κύπρο, Όλγα Αλεξάνδρου, μιλάει για τους στόχους που έχει θέσει η εταιρεία μετά τη δραστηριοποίησή της στην εγχώρια αγορά, ενώ παράλληλα εξηγεί ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν την Baltikums στην Κύπρο. Πάντως, η διευθύντρια της λετονικής τράπεζας τονίζει πως οι Κύπριοι πελάτες δεν αποτελούν στόχο της εταιρείας, ενώ έχει έρθει στην Κύπρο κυρίως για να εξυπηρετήσει εταιρείες που είναι μεν εγγεγραμμένες στη χώρα, αλλά οι εργασίες τους διεξάγονται μόνο στο εξωτερικό.

Βασικές τραπεζικές υπηρεσίες που προσφέρει η λετονική τράπεζα αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις και μεταφορά χρημάτων από χώρα σε χώρα. Ξεχωριστή διαδικασία για την τράπεζα είναι η διαχείριση μεγάλων κεφαλαίων πελατών της τράπεζας από την Κύπρο και το εξωτερικό, οι οποίοι ασχολούνται κυρίως με το εμπόριο και τη ναυτιλία.

Η Baltikums ιδρύθηκε το 2001 και έχει παρουσία σε έξι χώρες

-Ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν την τράπεζα να ανοίξει γραφείο στην Κύπρο;

Ο βασικός λόγος που η τράπεζα αποφάσισε να δραστηριοποιηθεί στην Κύπρο είναι η ανάγκη της για επέκταση στην Ε.Ε. και η περαιτέρω ανάπτυξή της στο κομμάτι της επαγγελματικής τραπεζικής, όπως το private banking και η εταιρική τραπεζική. Εξάλλου, η τράπεζα προσαρμόζει πολλά από τα πακέτα της αναλόγως της φύσης των πελατών της. Ακόμη, πολλοί πελάτες της τράπεζας που ασχολούνται με το εμπόριο και τη ναυτιλία χρησιμοποιούν εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στην Κύπρο, για να διευρύνουν τις εργασίες τους, ενώ έχουν και στόχο τη δημιουργία επενδυτικών εταιρειών στη χώρα. Πέραν αυτών των δεδομένων, σημαντικοί παράγοντες που καθιστούν την Κύπρο ελκυστικό επενδυτικό προορισμό είναι η ευνοϊκή φορολογία, το υγιές νομικό πλαίσιο, αλλά και η ύπαρξη εταιρειών που παρέχουν συμβουλευτικές και οικονομικές υπηρεσίες, ενώ υπάρχει και το απαραίτητο εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να στελεχώσει εταιρείες όπως η τράπεζά μας, αλλά και οι πελάτες της.

-Σε πόσες χώρες, πλην της Κύπρου, διαθέτει γραφεία η τράπεζά σας;

Τα κεντρικά γραφεία της τράπεζας Baltikums βρίσκονται στη Ρίγα της Λετονίας, ενώ παράλληλα λειτουργούν γραφεία στην Ουκρανία και στο Καζακστάν. Εξάλλου, γραφεία συνδεδεμένων εταιρειών με την τράπεζα υπάρχουν στη Ρωσία και στο Αζερμπαϊτζάν.

-Η τράπεζα θα ασχοληθεί μόνο με χονδρική τραπεζική και με ξένους πελάτες ή θα επιδιώξει να κερδίσει και κυπριακές εταιρείες;

Η βάση του πελατολογίου της τράπεζας αφορά εταιρείες που προέρχονται από τα κεντρικά γραφεία της Baltikums στη Λετονία και που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες. Φυσικά στην Κύπρο υπάρχουν πολλές εγγεγραμμένες εταιρείες, οι οποίες, ωστόσο, δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, οπότε η τράπεζά μας είναι εδώ για να τις εξυπηρετεί. Οι συγκεκριμένες εταιρείες ασχολούνται με το διεθνές εμπόριο, τη ναυτιλία και χρειάζονται διαχείριση του χαρτοφυλακίου τους, ενώ προσφέρονται σε αυτές και άλλες προηγμένες υπηρεσίες. Για τους πιο πάνω λόγους, έχει δημιουργηθεί το υποκατάστημά μας στην Κύπρο, οπότε οι Κύπριοι πελάτες – εταιρείες και φυσικά πρόσωπα – δεν αφορούν την εταιρεία μας.

-Πείτε μας δυο λόγια για την ιστορία και την εξέλιξη της τράπεζας ως εταιρείας.

Η JSC Akciju komercbanka Baltikums, όπως είναι το πλήρες όνομα της τράπεζας, είναι μια από τις νέες ιδιωτικές εμπορικές τράπεζες της Λετονίας και δημιουργήθηκε το 2001 με ξεκάθαρη πολιτική, η οποία στοχεύει στην προσέλκυση Ευρωπαίων, αλλά και άλλων πελατών με διεθνή παρουσία. Βασικός τομέας στον οποίον δραστηριοποιείται η τράπεζα είναι το private banking.

Παράλληλα, η Baltikums ασχολείται με τη χονδρική τραπεζική, δηλαδή τις τραπεζικές διαδικασίες που αφορούν λογαριασμούς εταιρειών που δραστηριοποιούνται κυρίως στους κλάδους του εμπορίου και της ναυτιλίας. Εξάλλου, η εταιρεία στα εννέα χρόνια που υπάρχει αποτελεί μια από τις ραγδαία αναπτυσσόμενες εταιρείες της Λετονίας, αφού έχει προβεί επιτυχώς σε πέντε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, ενώ η μετοχή της είναι εισηγμένη στο λετονικό χρηματιστήριο της Ρίγας. Σήμερα η Baltikums είναι μέλος ενός τραπεζικού δικτύου υποστήριξης και συνεννόησης με περισσότερους από 30 τραπεζικούς ομίλους σε 15 χώρες.

ΑΡΘΡΟ *Του* **ΙΩΑΝΝΗ Μ. ΒΙΟΛΑΡΗ**

Η κρίση στην Ελλάδα και οι επιπτώσεις της στην κυπριακή οικονομία

Όπως ευρύτατα έχει γίνει γνωστό, ιδίως στον ευρωπαϊκό χώρο, η οικονομία της Ελλάδας διέρχεται μια πολύ σοβαρή περίοδο οικονομικής κρίσης, αποτέλεσμα τόσο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, που από το 2007 ξεκίνησε από τις ΗΠΑ, όσο και των διαχρονικών λαθών ή παραλείψεων που διαδοχικές κυβερνήσεις στην Ελλάδα διέπραξαν.

Σαν απόρροια των πιο πάνω, το δημόσιο χρέος στην Ελλάδα, όπως και το δημοσιονομικό έλλειμμα έχουν κατά πολύ ξεφύγει από τα προβλεπόμενα και αναμενόμενα βάσει της Συνθήκης του Μάαστριχτ και έχουν αρνητικά επηρεάσει την απασχόληση και τον ρυθμό ανάπτυξης.

Αυτό όχι μονό σημαίνει ότι το ελληνικό κράτος αντιμετωπίζει σοβαρότατες δυσκολίες στην αποπληρωμή προηγουμένων χρεών, αλλά προκαλεί και πολλές δυσκολίες και μη ευνοϊκούς όρους στη σύναψη νέων δανείων, όπως επίσης και στη πληρωμή τρεχουσών και επαναλαμβανομένων εξόδων, όπως μισθών, γιατί, μεταξύ άλλων, έχει ήδη επηρεαστεί η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας και η δυνατότητά της στην είσπραξη φόρων από εταιρείες των οποίων ο κύκλος εργασιών κινείται αρνητικά.

Έτσι η Ελλάδα είναι τώρα σε στάδιο αυστηρής επιτήρησης από τα αρμόδια όργανα της Ε.Ε., κάτι που πρώτη φορά συμβαίνει σε αυτόν τον βαθμό.

Οι σχέσεις, πολιτικοοικονομικές, της Ελλάδος με την Κύπρο είναι γνωστές. Σε μεγάλο βαθμό το τουριστικό μας προϊόν επενδύει σε Ελλαδίτες επισκέπτες, οι οποίοι λόγω της κατάστασης δεν αναμένεται, φέτος τουλάχιστον, να πλησιάσουν καν τα επίπεδα προηγούμενων ετών.

Ακόμη, η ελληνική κυβέρνηση αναμένεται να ενθαρρύνει τις επενδύσεις στον δικό της χώρο, έτσι ενδεχομένως αυτό θα επηρεάσει τυχόν επενδύσεις που θα διοχετεύονταν σε εμάς.

Από την άλλη μεριά, η αβεβαιότητα στην ελληνική οικονομία έχει ήδη διοχετεύσει καταθέσεις στις δίκες μας τράπεζες, που σε κάποιο βαθμό ενισχύουν τη ρευστότητα και συνεπώς τη δυνατότητα του τραπεζικού μας συστήματος να δώσει περισσότερα δάνεια.

Όπως σε πολλές περιπτώσεις, έτσι και σε αυτήν, η ρήση «ο θάνατος σου η ζωή μου» δυστυχώς ισχύει και όσο κι αν νοιαζόμαστε για τους Ελλαδίτες αδελφούς μας, είμαστε εκ των πραγμάτων υποχρεωμένοι να εκμεταλλευτούμε τις συγκυρίες και να τις χρησιμοποιήσουμε προς όφελός μας.

Ας μην ξεχνούμε όμως ότι πολλοί δικοί μας οργανισμοί, όπως τράπεζες, αλλά και άτομα, δραστηριοποιούνται στον ελλαδικό χώρο και η επιβίωση και γενικότερα η πορεία τους εκεί θα επηρεάσει μοιραία και εμάς. Έτσι συνιστούμε προσεκτικές και συνετές κινήσεις, γιατί εξάλλου τόσο η Ελλάδα όσο και εμείς λειτουργούμε στον ίδιο οικονομικό χώρο, της Ευρωζώνης, όπου αναμένεται ότι σε περιπτώσεις κρίσεων πρέπει να υπάρχει αλληλοβοήθεια.

Ο Δρ Ιωάννης Μ. Βιολάρης, είναι αναπληρωτής καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Frederick.

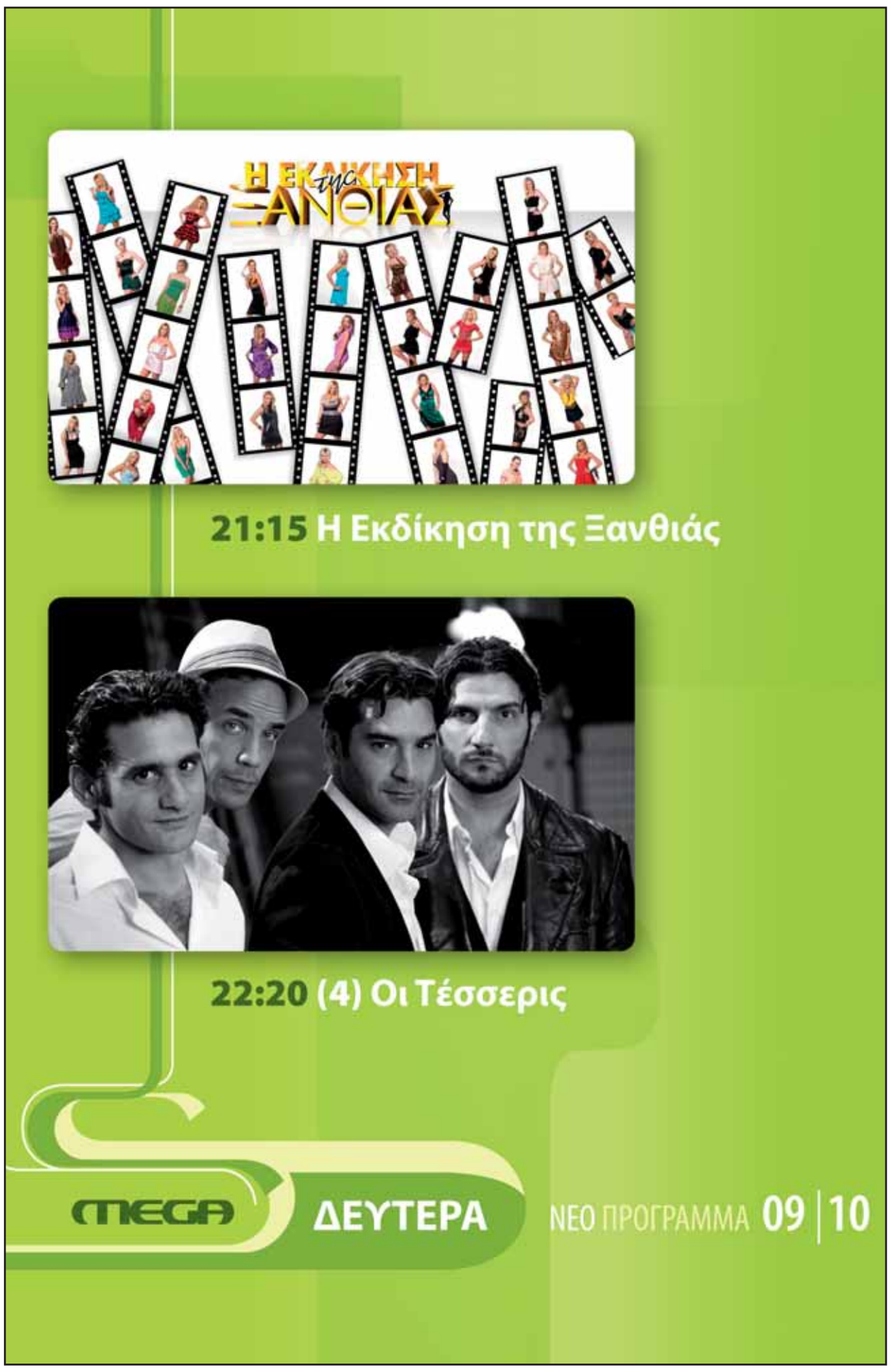

Αγώνας για τη μείωση της ανεργίας

Παντός είδους μηχανισμοί και προγράμματα έχουν συσταθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση για ανατροπή των αρνητικών δεδομένων

Των **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ** *και* **ΓΙΩΤΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

Παρά το γεγονός ότι η μοναδική ολοκληρωμένη θεραπεία για την ανεργία είναι η ανάπτυξη της οικονομίας, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθετούν και επιμέρους προγράμματα, για να τονώσουν την αγορά εργασίας. Τα προγράμματα λειτουργούν στο περιθώριο της αγοράς εργασίας, αλλά απαμβλύνουν το πρόβλημα σε συγκεκριμένους κλάδους, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις έχουν και έντονο περιφερειακό και τοπικό στοιχείο. Όπως φαίνεται στα στοιχεία, το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό των εν λόγω προγραμμάτων είναι η στήριξη των επιχειρήσεων και η ενίσχυση των ευκαιριών για βελτίωση της κατάρτισης και της εκπαίδευσης των εργαζομένων. Σημαντικά διαφοροποιημένη είναι η στάση ορισμένων κρατών, όπως η στάση της Πολωνίας, της Σλοβακίας και της Πορτογαλίας, όπου αναμένεται αύξηση της ανεργίας, παρά το γεγονός ότι η ύφεση προβλέπεται να τελειώσει και η οικονομία να επιστρέψει σε ρυθμούς ανάπτυξης. Αντίθετα, άλλες χώρες, όπως η Ελλάδα και η Ιρλανδία, αντιμετωπίζουν ένα δίλημμα που δεν έχει λύση: Να τονώσουν την ανάπτυξη ή να περιορίσουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα. Στην Κύπρο τα μέτρα που λαμβάνονται συγκρατούν την ανεργία στο περιθώριο, αλλά, χωρίς επιπλέον στήριξη των επιχειρήσεων και τόνωση της ανάπτυξης, δεν προβλέπεται μείωση κάτω από το εξαιρετικά υψηλό – για την Κύπρο – επίπεδο του 6,6%

Με δεδομένα τα προβλήματα της Ελλάδας, σε σχέση με το δημόσιο χρέος, η προσοχή είναι στραμμένη στη μείωση των δαπανών, παρά στην τόνωση της απασχόλησης στη χώρα.

Βέλγιο

ΑΕΠ	0,6%
Ανεργία	9,9%

Παρέχονται εκτενή προγράμματα, με τα οποία προβλέπεται προσωρινή αναστολή εργασίας για υψηλά αμειβόμενους πολίτες. Οι υψηλά αμειβόμενοι (συμπεριλαμβανομένων και των διευθυντικών και εκτελεστικών στελεχών) μπορούν να λάβουν μέχρι 16 εβδομάδες πλήρους αναστολής της απασχόλησής τους ή 26 εβδομάδες μερικής αναστολής. Στόχος του προγράμματος είναι να μειωθούν οι δαπάνες μισθολογίου για μερικούς μήνες. Παράλληλα, και κάτω από συλλογική σύμβαση και συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, προβλέπονται και υποχρεωτικές άδειες σε εργαζομένους.

Βουλγαρία

ΑΕΠ	-1,1%
Ανεργία	8%

Τα προγράμματα προβλέπουν μείωση του ωραρίου εργασίας για μισθωτούς και εργάτες. Έτσι, θα μειωθούν οι δαπάνες μισθολογίου χωρίς απολύσεις. Οι επηρεαζόμενοι μπορούν να αιτηθούν μείωση ωραρίου, με το κράτος να συμπληρώνει μέρος του απολεσθέντος εισοδήματος. Οι αιτήσεις εξετάζονται από ειδικές επιτροπές που έχουν συσταθεί ανά περιφέρεια και έχουν τοπικό χαρακτήρα, όπου μετέχουν και οι κοινωνικοί εταίροι. Το πρόγραμμα υλοποιείται με βάση σχετικό διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Λουξεμβούργο

ΑΕΠ	Δ.Ε.
Ανεργία	6,2%

Τα μέτρα που έχουν εφαρμοστεί από το Λουξεμβούργο στοχεύουν στην προστασία των υπαλλήλων από τις μαζικές απολύσεις, μέσα από τη στήριξη των εργοδοτών. Για παράδειγμα, προωθείται η βραχυπρόθεσμη απασχόληση και η επαγγελματική εκπαίδευση. Τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν τους τελευταίους μήνες και δεν έχουν ακόμα διαφανεί τα αποτελέσματα.

Ιρλανδία

ΑΕΠ	-1,4%
Ανεργία	14%

Αντιμέτωπη με σοβαρά προβλήματα και συνεχιζόμενη ύφεση, η Ιρλανδία εστιάζει την προσοχή της στην ανάπτυξη, αλλά και στον περιορισμό του χρέους. Παρέρχονται, όμως, προγράμματα άσκησης με το σύστημα των stage/internship. Μέσα από το πρόγραμμα, προσφέρονται ευκαιρίες για «εμπειρική εκπαίδευση», με τοποθέτηση ανέργων σε εταιρείες υπό τη μορφή άσκησης. Ταυτόχρονα, συνεχίζονται οι πληρωμές επιδομάτων (ανεργίας κ.τ.λ.) κατά τη διάρκεια της «άσκησης».

Λετονία

ΑΕΠ	-4%
Ανεργία	19,9%

Με συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, πληρώνονται 142 ευρώ τον μήνα σε ανέργους που απασχολούνται σε διάφορες εργασίες του δήμου, όπως καθαριστές και κοινωνικές υπηρεσίες. Το κάθε άτομο μπορεί να εργοδοτηθεί στον δήμο από δυο εβδομάδες μέχρι και έξι μήνες τον χρόνο.

Τσεχία

ΑΕΠ	0,8%
Ανεργία	7,9%

Με στόχο την αποφυγή απολύσεων και τη βελτίωση της παραγωγικότητας, στην Τσεχία δαπανούνται γύρω στα 3 δισ. ευρώ για προγράμματα που αφορούν κυρίως την επανεκπαίδευση προσωπικού. Το προσωπικό που συμμετέχει στα προγράμματα κατάρτισης αποζημιώνεται για το εισόδημα που χάνει κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και έτσι μπορεί ταυτόχρονα να βελτιώσει την απασχολησιμότητά του και να διατηρήσει τη θέση εργασίας του. Στη χρηματοδότηση συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Δανία

ΑΕΠ	1,5%
Ανεργία	5,8%

Έχουν εκπονηθεί και υλοποιούνται συνολικά εννέα διαφορετικά προγράμματα στήριξης των νέων, με ιδιαίτερη έμφαση στους ανειδίκευτους νέους, οι οποίοι αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα υψηλό πρόβλημα ανεργίας. Ταυτόχρονα, όμως, έχουν αναπτυχθεί και προγράμματα για παροχή βοήθειας σε πτυχιούχους και άτομα με υψηλή κατάρτιση που δεν μπορούν να βρουν θέσεις εργασίας. Γενικότερα, έχουν ενισχυθεί τα μέσα εξεύρεσης εργασίας, τόσο για τους ανέργους όσο και για τις επιχειρήσεις που αναζητούν εργαζομένους.

Γερμανία

ΑΕΠ	1,2%
Ανεργία	9,2%

Υλοποιείται μια σειρά από προγράμματα που αφορούν την απασχόληση με μειωμένο ωράριο. Με τα προγράμματα, το κράτος αποζημιώνει τον εργαζόμενο για τη μείωση που προκύπτει στα εισοδήματά του από τη μείωση του χρόνου εργασίας. Το κράτος επίσης συμβάλλει στις καταβολές κοινωνικών ασφαλίσεων και άλλων δαπανών μέχρι και 100%. Τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως οι πληρωμένες διακοπές, δεν επηρεάζονται. Τα προγράμματα υλοποιούνται από τις αρχές των Λάντερ.

Εσθονία

ΑΕΠ	-0,1%
Ανεργία	19,2%

Προσφέρονται ταχύρυθμα εξατομικευμένα μέτρα εκπαίδευσης ανέργων, με βάση τις ανάγκες συγκεκριμένων εργοδοτών. Η εκπαίδευση γίνεται σε ιδιωτικές σχολές και οι εκπαιδευόμενοι έχουν εγγυημένη θέση εργασίας μετά το πέρας του «Ατομικού Σχεδίου Δράσης» που ακολουθούν. Οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν επίδομα κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, ενώ αποζημιώνονται και για δαπάνες όπως τα μεταφορικά.

Ελλάδα

ΑΕΠ	-0,5%
Ανεργία	11,5%

Ενιαίο πρόγραμμα απασχόλησης για άτομα που έχασαν τις θέσεις εργασίας τους εξαιτίας της κρίσης. Χρηματοδότηση απασχόλησης, με έμφαση σε απόκεντρες περιοχές, για επιχειρήσεις που αποφεύγουν τις απολύσεις. Πρόγραμμα στήριξης αυτοεργοδοτουμένων και ατόμων κοντά στην αφυπηρέτηση που έχασαν τη δουλειά τους. Ωστόσο, με δεδομένα τα προβλήματα της χώρας, σε σχέση με το δημόσιο χρέος, η προσοχή είναι στραμμένη στη μείωση των δαπανών, παρά στην τόνωση της απασχόλησης.

Ιταλία

ΑΕΠ	0,7%
Ανεργία	8,7%

Υλοποιείται πρόγραμμα μείωσης του ωραρίου εργασίας, για να αποφευχθούν απολύσεις. Σε περίπτωση που οι εταιρείες αδυνατούν να αντεπεξέλθουν, αποτείνονται στο Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού, το οποίο καλύπτει το 80% των μισθών του μη εργάσιμου χρόνου. Το ταμείο έχει πρωταγωνιστήσει και σε προηγούμενες δυσμενείς οικονομικές καταστάσεις στο παρελθόν, για αποφυγή μαζικών απολύσεων. Επίσης, παρέχεται οικονομική στήριξη για εκπαιδευτικά προγράμματα σε εταιρείες.

Λιθουανία

ΑΕΠ	-3,9%
Ανεργία	17,6%

Πέρα από τις οικονομικές προεκτάσεις, εντοπίζονται και σοβαρές κοινωνικές προεκτάσεις ελέω κρίσης. Το κράτος επιδοτεί μέχρι και 70% του μηνιαίου μισθού για ανειδίκευτους εργάτες, με σκοπό να εκπαιδευτούν σε κάποια εταιρεία και να παραμείνουν στο μισθολόγιό της. Πρόσφατα, το 32% όλων των εργατών απολύθηκαν, ενώ άλλοι 1.600 περίπου εργάζονται μόνο μερικές ώρες εβδομαδιαίως. Το κράτος βασίζεται μερικώς σε ευρωπαϊκό κοινωνικό σχέδιο, για να καλύψει τουλάχιστον 5.000 θέσεις εργασίας.

Ουγγαρία

ΑΕΠ	-0,5%
Ανεργία	11,3%

Λήφθηκαν διάφορα μέτρα για αντιμετώπιση της κρίσης, όπως επιχορήγηση μισθών από το κράτος, για να μειωθούν τα συνολικά κόστη των επιχειρήσεων, μείωση ωρών εργασίας για αποφυγή απολύσεων, επιχορήγηση μισθών για εκπαιδευόμενο προσωπικό. Επίσης, παρέχονται υπηρεσίες προς εταιρείες, για να χειριστούν καλύτερα τον πλεονασμό υπαλλήλων, καθώς και ψυχολογική υποστήριξη σε εργάτες που απολύονται. Τέλος, παρέχεται επιχορήγηση για δώδεκα μήνες σε εταιρείες που πληρώνουν τα έξοδα διακίνησης υπαλλήλων τους. Με αυτά τα μέτρα σώθηκαν περίπου 160.000 επιχειρήσεις.

Μάλτα

ΑΕΠ	Δ.Ε.
Ανεργία	6,7%

Η «Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης» (Public Employment Service) στη Μάλτα στηρίζει και ενθαρρύνει εργοδότες και απασχολουμένους για περαιτέρω εκπαίδευση. Με αφορμή την παγκόσμια κρίση, έχει εφαρμοστεί ο θεσμός της «ημέρας εκπαίδευσης» και κάθε Πέμπτη είναι αφιερωμένη στην κατάρτιση των εργαζομένων. Η εκπαίδευση στοχεύει στην αναβάθμιση της παραγωγικότητας, προσβλέποντας στην πιο ασφαλή ανάκαμψη με το τέλος της κρίσης.

Ολλανδία

ΑΕΠ	0,3%
Ανεργία	5,4%

Η Ολλανδία εφαρμόζει καινούργια εργατικά μέτρα για απασχόληση των εργατών κατά τη διάρκεια της κρίσης. Με τα μέτρα αυτά εκμεταλλεύονται τις δύσκολες εποχές, για να έχουν βελτιωμένο εργατικό δυναμικό, αφού ξεπεραστεί η κρίση. Οι εργοδότες υποχρεούνται να κρατήσουν τους υπαλλήλους, απασχολώντας τους με υποχρεωτική εξάσκηση ή εκπαίδευση. Εργοδότες που προσλαμβάνουν άνεργους εργάτες για εκπαίδευση επιχορηγούνται από το κράτος κατά 50%. Σε δημόσια ινστιτούτα έχουν προσληφθεί 1.336 υπάλληλοι με ανώτερες ειδικές γνώσεις και 136 νεαροί ερευνητές.

Αυστρία

ΑΕΠ	1,1%
Ανεργία	6%

Το 2009 η αυστριακή κυβέρνηση εφάρμοσε το «launchedtwo», δηλαδή μικρής διάρκειας εργασία. Μειώθηκε σταδιακά η κανονική διάρκεια εργασίας και αντικαταστάθηκε από την προσωρινή απασχόληση. Έβαλε σε εφαρμογή το πρόγραμμα «youth foundation» για νέους ηλικίας 19-24 που έχουν χάσει τη δουλειά τους. Τους δίνεται οικονομική βοήθεια και κατάρτιση, με σκοπό τη δημιουργία νέων ευκαιριών σταδιοδρομίας. Τέλος, δίνει τα κίνητρα στα άτομα άνω των 50 ετών, με επιδότηση εργασίας και μείωση ωρών, με σκοπό την κάλυψη θέσεων για επαγγελματική εκπαίδευση. Από την οικονομική κρίση χάθηκαν 97.000 θέσεις εργασίας και με τα μέτρα που έλαβαν αναμένεται να δημιουργηθούν 47.000 θέσεις εργασίας.

Πολωνία

ΑΕΠ	1,8%
Ανεργία	9,9%

Το πρώτο τρίμηνο του 2009 το ποσοστό ανεργίας άγγιξε το 7,9% και συνεχίζει να αυξάνεται. Με γενικό στόχο τη διατήρηση των θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της κρίσης, προβλέπεται η χορήγηση επιδοτήσεων σε εταιρείες ή κρατική βοήθεια σε περίπτωση προσωρινής παύσης εργασίας. Έτσι, για ένα ποσοστό των εργαζομένων καλύπτεται μέχρι και το 100% του μισθού. Υπάρχουν επίσης προγράμματα μείωσης του ωραρίου εργασίας. Τα μέτρα εφαρμόζονται σε όλες τις εταιρείες, ασχέτως της οικονομικής κατάστασής τους.

Επίθεση κατά της παράνομης και αδήλωτης εργασίας

Οι κλάδοι που επηρεάστηκαν περισσότερο ήταν ο οικοδομικός, ο τουριστικός και οι μικρές βιομηχανίες. Για αποφυγή απολύσεων λόγω της χαμηλής ζήτησης, η ΑνΑΔ στηρίζει οικονομικά τους εργοδότες με κίνητρα, για να προσφέρουν ευκαιρίες εκπαίδευσης στους υπαλλήλους τους. Έτσι συμπληρώνονται οι ώρες εργασίας τους, ενώ ταυτόχρονα εμπλουτίζονται και τα επαγγελματικά προσόντα τους. Παράλληλα, υλοποιούνται προγράμματα επιδότησης μισθών για εργαζομένους με υψηλή κατάρτιση. Γενικότερα, τα προγράμματα που υλοποιούνται από το Υπουργείο Εργασίας και έχουν ως στόχο τη μείωση των απολύσεων και την αύξηση της απασχόλησης τυγχάνουν σήμερα αναθεώρησης και βελτίωσης, με καλύτερα κίνητρα στις επιχειρήσεις που απασχολούν ανέργους ή αποφεύγουν απολύσεις. Πέρα από αυτά, το Υπουργείο Εργασίας έχει εξαπολύσει μεγάλη επίθεση κατά της παράνομης και αδήλωτης εργασίας, σε μία προσπάθεια να μειώσει τις απώλειες θέσεων εργασίας από Κύπριους και κοινοτικούς εργαζομένους προς άτομα που απασχολούνται παράτυπα και με χαμηλότερους όρους εργασίας.

Κύπρος

ΑΕΠ	0,1%
Ανεργία	6,6%

Πορτογαλία

ΑΕΠ	0,3%
Ανεργία	9,9%

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, η Πορτογαλία έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση της εκπαίδευσης. Μέχρι το 2003, μόνο το 20% του ενήλικου πληθυσμού είχε ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει εκπαίδευση και βελτίωση της καθημερινότητας του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Αναμένεται ότι ένα εκατομμύριο εργαζόμενοι που δραστηριοποιούνται θα αποκτήσουν τίτλο σπουδών για επαγγελματική ανάπτυξη.

Ρουμανία

ΑΕΠ	0,5%
Ανεργία	8,7%

Η Ρουμανία έχει υιοθετήσει μια σειρά ολοκληρωμένων μέτρων για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης στην αγορά εργασίας και στις επιχειρήσεις. Ο χρόνος χορήγησης επιδόματος ανεργίας έχει παραταθεί κατά τρεις μήνες. Ταυτόχρονα, έχουν παραχωρηθεί εκτενή φορολογικά κίνητρα σε επιχειρήσεις. Ο στόχος των μέτρων της ρουμανικής κυβέρνησης είναι να αποφευχθούν μαζικές απολύσεις. Περίπου 2.000 επιχειρήσεις έχουν επωφεληθεί από τα μέτρα και πάνω από 180.000 θέσεις εργασίας επανεντάσσονται, χάρη στην τόνωση της απασχόλησης.

Σλοβενία

ΑΕΠ	Δ.Ε.
Ανεργία	6,7%

Μερική χρηματοδότηση για την πλήρη απασχόληση και μερική επιστροφή της αποζημίωσης για τους εργαζομένους που απολύθηκαν προσωρινά. Μέτρα που έχουν στόχο να συμβάλουν στη διατήρηση θέσεων εργασίας, καθώς προβλέπει την αναδιάρθρωση και επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλοι οι εργαζόμενοι επωφελούνται από ένα από τα δύο μέτρα. Οι εργοδότες δεν μπορούν να θέσουν σε προσωρινή παύση εργασίας τούς εργαζομένους για πάνω από έξι μήνες.

Σλοβακία

ΑΕΠ	1,8%
Ανεργία	9,9%

Τα μέτρα της Σλοβάκικης Δημοκρατίας είναι αρκετά και ενεργητικά. Στόχος της είναι να συμβάλει στη διατήρηση της απασχόλησης και στη μείωση της ανεργίας. Προτεραιότητά τους είναι να δημιουργήσουν ιδανικές συνθήκες, στηρίζοντας τους εργοδότες, ώστε να μην υπάρξουν απολύσεις. Παρέχουν εκπαιδευτικά σεμινάρια για όσους θέλουν να εργαστούν με μειωμένο μισθολόγιο και καταβάλουν εισφορές στις εταιρείες που έχουν πληγεί από την οικονομική κρίση.

Φινλανδία

ΑΕΠ	0,9%
Ανεργία	10,2%

Το καθεστώς, όσον αφορά την απασχόληση και την ασφαλιστική αλλαγή, έχει ως στόχο να μειώσει τις απολύσεις και το μελλοντικό οικονομικό αδιέξοδο. Αυτό το σύστημα καθιερώθηκε το 2005 και έχει πρόσφατα επεκταθεί, για να ανταποκριθεί περισσότερο στις ανάγκες των εργαζομένων με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου. Το επίδομα ανεργίας γίνεται υψηλότερο και αυξάνει την ασφάλεια των απολυθέντων εργαζομένων, τους βοηθά να βρουν μια νέα θέση εργασίας το συντομότερο δυνατόν και βελτιώνει τις ευκαιρίες απασχόλησης.

Σουηδία

ΑΕΠ	-1,4%
Ανεργία	10,2%

Το «νέο ξεκίνημα» είναι ένα γενικό μέτρο που θεσπίστηκε τον Ιανουάριο του 2007 από την κυβέρνηση της Σουηδίας, με σκοπό την καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας. Το καθεστώς αποσκοπεί στην τόνωση της ζήτησης και στο να καταστήσει ευκολότερο την εξεύρεση εργασίας για τους μακροχρόνια ανέργους, δίνοντας κίνητρα στους εργοδότες να προσλάβουν εργαζομένους που δεν είχαν μια θέση εργασίας για περισσότερο από έναν χρόνο. Για όσους είναι άνεργοι λιγότερο από πέντε χρόνια, δίδεται αποζημίωση μια ή δυο φορές τον χρόνο, ανάλογα με την ηλικία.

Ισπανία

ΑΕΠ	-0,8%
Ανεργία	20%

Μέσα από το Κρατικό Ταμείο Περιφερειακών Επενδύσεων επιδιώκεται η δημιουργία 400.000 νέων θέσεων εργασίας. Το ταμείο χρηματοδοτεί δημόσια έργα και έργα τοπικής ανάπτυξης με προϋπολογισμό 8 δισ. ευρώ. Τα έργα πρέπει να εκπονούνται άμεσα από τοπικές αρχές και να έχουν μέγιστο κόστος τα 5 εκατ. ευρώ, ενώ πρέπει επίσης να είναι έργα υποδομής που να τονώνουν την παραγωγική ικανότητα της χώρας. Μέχρι σήμερα, 8.000 δήμοι έχουν λάβει χρηματοδότηση και έχουν δημιουργηθεί 422.000 θέσεις εργασίας.

Γαλλία

ΑΕΠ	1,2%
Ανεργία	10,2%

Προσφέρονται προγράμματα επανεκπαίδευσης για άτομα που έχασαν τη δουλειά τους λόγω διαρθρωτικών χαρακτηριστικών της οικονομίας. Έμφαση δίνεται στη βιομηχανία και σ' εκείνους που απολύθηκαν από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Με το πρόγραμμα, παρέχονται επιδόματα στους υπό εκπαίδευση πολίτες, ενώ λαμβάνουν και επίδομα, εάν βρουν εργασία με μειωμένο μισθό. Κατά την Κομισιόν, το πρόγραμμα δεν έχει μειώσει την ανεργία, αλλά έχει μειώσει εντυπωσιακά τη διάρκεια κατά την οποία οι εργαζόμενοι παραμένουν στην ανεργία, με την ενίσχυση της απασχολησιμότητάς τους.

Ηνωμένο Βασίλειο

ΑΕΠ	0,9%
Ανεργία	8,7%

Συστάθηκε το Ταμείο Μελλοντικής Απασχόλησης, με το οποίο στηρίζονται επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν ανέργους και ιδίως νεαρά άτομα που θεωρούνται μακροπρόθεσμα άνεργοι. Επίσης, το ταμείο δίνει έμφαση σε περιοχές του Η.Β. όπου η ανεργία είναι ιδιαίτερα αυξημένη. Έχουν δημιουργηθεί περίπου 60.000 θέσεις εργασίας, ενώ το πρόγραμμα έχει τονώσει κλάδους όπως η φιλανθρωπία και οι μη κερδοσκοπικές εταιρείες, η κοινωνική εργασία, η πράσινη ανάπτυξη και οι κατασκευές.

info

Τα στοιχεία για τα μέτρα που λαμβάνει το κάθε κράτος-μέλος είναι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τα στοιχεία που αφορούν το ΑΕΠ αφορούν τις προβλέψεις για ανάπτυξη του ΑΕΠ μέσα στο 2010.

Για την ανεργία αναφέρονται οι εκτιμήσεις για το 2010.

Πηγές: ΟΟΣΑ, EIU, Ευρ. Επιτροπή.

Δ.Ε.: Διιστάμενες εκτιμήσεις.

Γερμανική φόρμουλα για παροχή οικονομικής βοήθειας στην Ελλαδα

Ευρωομόλογο ή άμεση χρηματοδότηση από την Κομισιόν οι δύο λύσεις που προτείνει το γερμανικό Κοινοβούλιο

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

«Παράθυρο» για τη διάσωση της Ελλάδας φαίνεται πως βρήκε το γερμανικό κοινοβούλιο, την ώρα που η υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ. Λούκα Κατσέλη δεν απέκλεισε την πιθανότητα προσφυγής της χώρας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ).

Επιστημονική επιτροπή του γερμανικού κοινοβουλίου έχει εκπονήσει έκθεση με τίτλο «Οικονομικές βοήθειες στα κράτη - μέλη με βάση το άρθρο 122 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε.». Από αυτήν προκύπτει το συμπέρασμα ότι παρά το γεγονός πως το Σύμφωνο Σταθερότητας δεν προβλέπει βοήθεια στα κράτη - μέλη της Ευρωζώνης σε περίπτωση υπέρβασης των δημοσιονομικών ορίων, υπάρχει περιθώριο παροχής βοήθειας για ορισμένες «εξαιρετικές περιπτώσεις», μέσα από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ε.Ε.

Τις τελευταίες μέρες έχουν γραφτεί στον ξένο Τύπο και έχουν διατυπωθεί από διεθνείς οίκους μία σειρά από σενάρια διάσωσης της Ελλάδας. Ομως, τόσο οι ηγέτες της Ε.Ε., όσο και οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρώπης δεν έδωσαν καμία λεπτομέρεια περί των σχεδίων που υπάρχουν, αναμένοντας από την ελληνική κυβέρνηση τη λήψη νέων μέτρων.

Ωστόσο, το γερμανικό κοινοβούλιο εξέτασε με βάση το νομικό καθεστώς που διέπει την Ε.Ε., αν υπάρχει τρόπος να δοθεί βοήθεια

Η κ. Λούκα Κατσέλη δεν απέκλεισε την πιθανότητα προσφυγής της χώρας στο ΔΝΤ

σε χώρες που αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα, εξαιτίας του υπερβολικού χρέους - ελλείμματος, σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση. Μάλιστα, η επιστημονική του επιτροπή προτείνει δύο λύσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

Η πρώτη (και επικρατέστερη) είναι η οικονομική στήριξη ενός κράτους - μέλους της Ε.Ε. μέσω της έκδοσης ενός ευρωομολόγου. Η δεύτερη λύση, έχει να κάνει με την άμεση οικονομική βοήθεια, όπως είχε παράσχει το 2009 η Ε.Ε. σε Ουγγαρία, Λεττονία και Ρουμανία.

«Το άρθρο 122 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε. δεν έρχεται σε αντίθεση με το Σύμφωνο Σταθερότητας» σημειώνεται στην έκθεση, η οποία συνεχίζει αναφέροντας ότι «μάλιστα η παροχή μιας έκτακτης οικονομικής βοήθειας δεν θα συνοδευθεί με αλλαγή των μέτρων που διατηρούν σταθερή τη δημοσιονομική πολιτική και την Ευρωζώνη».

Παράλληλα, όμως, διευκρινίζεται ότι δεν προβλέπεται βοήθεια στην περίπτωση που ένα κράτος βρίσκεται σε δυσχερή οικονομικά κατάσταση, λόγω των δικών του πολιτικών.

Η επιστημονική επιτροπή του γερμανικού κοινοβουλίου σημειώνει ακόμα στην έκθεσή του ότι «με εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2002, δημιουργήθηκε ένα συλλογικό σύστημα μεσοπρόθεσμης οικονομικής βοήθειας, που επιτρέπει στην Ε.Ε. να προσφέρει δάνειο σε ένα ή περισσότερα κράτη - μέλη, που αντιμετωπίζουν ή αναμένεται να αντιμετωπίσουν σοβαρά δημοσιονομικά προβλήματα ή έλλειψη κεφαλαίων». Μάλιστα, σχετική πρόβλεψη υπάρχει από το 1975, όταν η ΕΟΚ προσέφερε οικονομική στήριξη στα κράτη - μέλη, που επλήγησαν από την πετρελαϊκή κρίση του 1973 - 1974.

Στο εσωτερικό της χώρας, η κ. Κατσέλη δήλωσε χθες ότι αν η Ευρωζώνη «δεν έχει μηχανισμούς επίλυσης συστημικής αστάθειας, όταν ένα κράτος - μέλος της γίνεται θύμα κερδοσκοπικών τάσεων, τότε αυτό αναδεικνύει την αδυναμία της να επιλύσει σημαντικά προβλήματα» και πρόσθεσε πως στην περίπτωση αυτή «ξαναμπαίνει ορθά το θέμα του να εξετάσουμε άλλες πηγές χρηματοδότησης», αφήνοντας «ανοικτό» το ενδεχόμενο προσφυγής στο ΔΝΤ.

Συστάσεις ΔΝΤ για δημοσιονομική προσαρμογή

ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

1. Περικοπή φοροαπαλλαγών και ειδικών καθεστώτων φορολόγησης
2. **Μείωση απαλλαγών στα εισοδήματα από ακίνητη περιουσία**
3. Φορολόγηση των αυτοαπασχολούμενων με αντικειμενικά κριτήρια
4. **Αντιμετώπιση της παραοικονομίας**
5. Μείωση των ειδικών καθεστώτων φορολόγησης για ναυτιλιακές και κατασκευαστικές επιχειρήσεις, περιορισμό εκπτώσεων και απαλλαγών κατά περιπτώσεις
6. **Μείωση των φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις**
7. Δύο αντί για έξι συντελεστές ΦΠΑ
8. **Μείωση αγαθών και υπηρεσιών που υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ**
9. Περικοπή ειδικών απαλλαγών από ΦΠΑ
10. **Αύξηση ορίου για τους χαμηλούς συντελεστές ΦΠΑ**
11. Υποκατάσταση της αντικειμενικής αξίας στα ακίνητα από την εμπορική
12. Ενοποίηση φορολογικών συντελεστών εταιρικών ακινήτων και ακινήτων ιδιωτών

ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Συγκράτηση μισθολογικών αυξήσεων
2. **Μείωση υπεράριθμου προσωπικού στο Δημόσιο με μερική μόνο αντικατάσταση όσων συνταξιοδοτούνται**
3. Περιορισμό γραφειοκρατίας
4. **Μείωση αμυντικών δαπανών**
5. Νέες μεταρρυθμίσεις στην Υγεία

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Λύση α λα ΔΝΤ προτείνει για την Ελλάδα ο Ρουμπίνι

Η σωστή, αν και όχι χωρίς κινδύνους, λύση για την Ελλάδα είναι ένα αξιόπιστο πρόγραμμα του ΔΝΤ που θα συνδέει την οικονομική στήριξη με την προοδευτική επίτευξη δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, σύμφωνα με τον καθηγητή του πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, Νούριελ Ρουμπίνι. Ο οικονομολόγος που προέβλεψε την πιστωτική κρίση προειδοποιεί, σε κοινό του άρθρο με την ερευνήτρια Ελίζα Παρίζι-Καπόνε, στην ιστοσελίδα του περιοδικού Forbes, ότι η χρηματοδότηση χωρίς αυστηρές προϋποθέσεις, όπως θεωρεί ότι θα ήταν μία ευρωπαϊκή βοήθεια, είναι η λιγότερο επιθυμητή λύση. Αντίστοιχες προσπάθειες, σημειώνει, δεν έχουν αποδώσει στο παρελθόν. Οπως υποστηρίζει ο κ. Ρουμπίνι, «μία λύση α λα ΔΝΤ μπορεί να ελαχιστοποιήσει τον ηθικό κίνδυνο που εμπεριέχει μία προσέγγιση βασισμένη σε εγγυήσεις δανείων». Αυτός ο ηθικός κίνδυνος, τονίζει, είναι το μεγάλο δίλημμα μιας βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Ενωση. Ο ίδιος θέτει και το ζήτημα της πολιτικής νομιμότητας που θέτουν οι υπάρχοντες κανόνες της Ε.Ε. (στους οποίους δεν υπάρχει πρόβλεψη διάσωσης κάποιας χώρας). Την ίδια στιγμή, ωστόσο, εκτιμά ότι ένα ευρωπαϊκό, πολυμερές πακέτο βοήθειας θα μπορούσε να σχεδιασθεί αν υπήρχε η πολιτική βούληση.

EPA

Νούριελ Ρουμπίνι, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης.

Σύμφωνα με τον κ. Ρουμπίνι, «η μακρά ιστορία των χωρών που περιέρχονται σε οικονομικές δυσκολίες καταδεικνύει ότι οι απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από μεγάλα και εμπροσθοβαρή πακέτα χρηματοδότησης, που θα παρατείνονται υπό αυστηρές προϋποθέσεις», όπως είναι εκείνα του ΔΝΤ. Κάτι τέτοιο, θεωρεί, θα απέτρεπε τους άμεσους κινδύνους αναχρηματοδότησης, ενώ οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις θα λαμβάνονταν υπό στενή παρακολούθηση.

Οπως τονίζει, η Ελλάδα χρειάζεται να εφαρμόσει όχι μόνο δημοσιονομικούς περιορισμούς, αλλά επίσης βαθιές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και να θέσει τα θεμέλια μιας διατηρήσιμης ανάπτυξης. Την ίδια στιγμή, όμως, βρίσκεται αντιμέτωπη με πιθανή κρίση αναχρηματοδότησης αν δεν μπορέσει να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη τους επόμενους λίγους μήνες.

Ξεκάθαρη στήριξη από την Ε.Ε. ζήτησε ο Γ. Παπακωνσταντίνου

Εκκληση στην Ευρώπη να παρουσιάσει το σχέδιο διάσωσης της Ελλάδας, απηύθυνε ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, ο οποίος ταυτόχρονα δεν απέκλεισε ούτε το ενδεχόμενο προσφυγής στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) ούτε την αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ.

Η ιδιαιτέρως υψηλή διαφορά απόδοσης (spread) των ελληνικών ομολόγων με τα αντίστοιχα γερμανικά φαίνεται πως έχει φέρει σε πάρα πολύ δύσκολη θέση το οικονομικό επιτελείο, που πρέπει να αντλήσει μέχρι το τέλος του έτους άλλα 40 δισ. ευρώ και έως τον Μάιο περίπου 30 δισ. ευρώ. Ο υπουργός δήλωσε ότι αν η Ε. Ε. έδινε μία πιο σαφή ένδειξη του μηχανισμού που θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί για βοήθεια στην Ελλάδα (σε περίπτωση πάντα έκτακτης ανάγκης) τα spread των ομολόγων θα υποχωρούσαν και δεν θα χρειαζόταν σχέδιο διάσωσης. «Αυτό είναι που ζητούν οι αγορές», επισήμανε και συμπλήρωσε ότι η κυβέρνηση θα αποφασίσει σύντομα για την επόμενη έκδοση ομολόγων.

«Δεν ζητάω από τους ανθρώπους να πουν ακριβώς τι θα γίνει, αλλά έχουμε ανάγκη να διαβεβαιώσουμε τις αγορές ότι πράγματι επεξεργαζόμαστε ένα πιθανό εργαλείο, ώστε να μη χρειαστεί να το χρησιμοποιήσουμε ποτέ», υποστήριξε ο κ. Παπακωνσταντίνου σε συνέντευξή του στο Reuters. Μάλιστα, πρόσθεσε πως «αν έχεις μία ξεκάθαρη δήλωση προθέσεων (από την Ε. Ε.), τότε τα spread θα κατρακυλήσουν σε μία εβδομάδα» και με τον τρόπο αυτόν οι υποθέσεις στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης για μείωση του ελλείμματος κατά 4% του ΑΕΠ φέτος «θα επαληθευτούν».

Ο υπουργός, αν και εξέφρασε τη βεβαιότητά του ότι η Ελλάδα θα ξεπεράσει την κρίση εντός της ευρωπαϊκής οικογένειας, δήλωσε ωστόσο ότι «δεν μπορείς να αποκλείσεις τελείως την ιδέα του ΔΝΤ. Την αποκλείουμε αυτή τη στιγμή, γιατί δεν προβλέπεται από τους κανόνες της Ευρωζώνης, αλλά προφανώς υπάρχει ως πιθανότητα».

Σε ό, τι αφορά τα επιπλέον μέτρα που ζητάει η Ευρώπη, ο υπουργός επισήμανε πως θα συζητήσει επί του θέματος με το κλιμάκιο της Κομισιόν που θα έρθει στην Αθήνα τις επόμενες μέρες, ενώ δήλωσε ότι «εξετάζουμε όλα τα εναλλακτικά σενάρια», χωρίς να αποκλείσει την αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ.

Παράλληλα, αναφορικά με τη βαθύτερη ύφεση την οποία αναμένεται να βιώσει και φέτος η Ελλάδα, ο υπουργός σημείωσε πως στην κυβέρνηση «εξετάζουμε πώς να συμπεριλάβουμε την υλοποίηση των πιθανών κινδύνων. Γι' αυτό δημιουργήσαμε έκτακτο αποθεματικό, ύψους 1,2% του ΑΕΠ».

Νέα αύξηση στα spread των ελληνικών ομολόγων

Διαφορά απόδοσης από τα αντίστοιχα γερμανικά, σε μονάδες βάσης

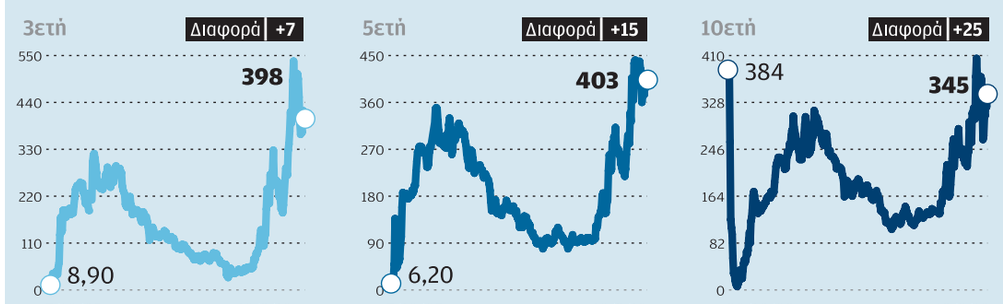

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Φήμες για νέα έκδοση αύξησαν το spread

Ανοδικά κινήθηκε η διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό, καθώς «φούντωσαν» οι φήμες ότι την ερχόμενη εβδομάδα το οικονομικό επιτελείο θα προχωρήσει σε κοινοπρακτική έκδοση 10ετών ομολόγων.

Σύμφωνα με τα σενάρια που διακινούνται, το Δημόσιο θα επιδιώξει την ερχόμενη εβδομάδα να αντλήσει 3 με 5 δισ. ευρώ τουλάχιστον. Αφορμή για τις φήμες αυτές, έδωσαν οι επιτυχημένες εκδόσεις ομολόγων της Ισπανίας και της Γαλλίας την περασμένη εβδομάδα.

Ωστόσο, το spread την περασμένη Πέμπτη αναρριχήθηκε έως και τις 345 μονάδες βάσης (με το επιτόκιο να αγγίζει ακόμα και το 6,69%) από 320 μονάδες που έκλεισε την Τετάρτη, γεγονός το οποίο δείχνει ότι οι αγορές ετοιμάζονται να επιβάλουν ιδιαιτέρως υψηλό τίμημα στην περίπτωση που η Ελλάδα αποφασίσει να δανειστεί την ερχόμενη εβδομάδα.

Πάντως, αρμόδιοι παράγοντες του υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν, ότι δεν έχει ληφθεί καμία σχετική απόφαση αναφορικά με το αν θα εκδοθεί ή όχι 10ετές ομόλογο την επόμενη εβδομάδα. Εκτός όμως από το spread, αυξήθηκε την περασμένη Πέμπτη και το 5ετές ασφάλιστρο κινδύνου (CDS) έναντι χρεοκοπίας της Ελλάδας, το οποίο έφτασε στις 356,7 μονάδες από 350,8 μονάδες που ήταν την περασμένη Τετάρτη.

Σε ό,τι έχει να κάνει με την αγορά των κρατικών CDS, η Γαλλίδα υπουργός Οικονομικών κ. Κριστίν Λαγκάρντ, δήλωσε ότι «απευθύνονται σε μικρό αριθμό παικτών» και πρόσθεσε πως είναι «μια αγορά που χρειάζεται καλύτερη ρύθμιση». Η δήλωση αυτή ήρθε μια μέρα μετά τα όσα είχε η ίδια δηλώσει σχετικά με τον εντοπισμό «έξι ιδρυμάτων που κερδοσκοπούν κατά της Ελλάδας».

Από την πλευρά του, ο κ. Φιλίπ μολόγος της γαλλικής τράπεζας BNP Paribas, σημείωσε μιλώντας στο Reuters ότι οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις που πολλές φορές δεν έχουν και οικονομικό αντίκρισμα (σορτάρισμα) των επενδυτών σε βάρος της Ελλάδας, έχουν τελειώσει προς ώρας. Επίσης, πρόσθεσε πως η Ε.Ε. θα πρέπει να βρει λύση στο ζήτημα των αντικρουόμενων νομισματικών και δημοσιονομικών πολιτικών και εξέφρασε την ελπίδα του ότι η Ελλάδα θα παρουσιάσει κάτι αξιόπιστο έως τις 16 Μαρτίου, γεγονός το οποίο θα οδηγήσει σε διακοπή του «παιχνιδιού» που έχουν στήσει οι κερδοσκόποι.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, οι επόμενες μέρες είναι αρκετά κρίσιμες. Η Ελλάδα μέχρι σήμερα έχει ήδη δανειστεί 13,6 δισ. ευρώ και θα πρέπει να αντλήσει άλλα 40 δισ. ευρώ έως το τέλος του 2010. Από το ποσό αυτό τα 22,6 δισ. ευρώ θα πρέπει να τα πάρει για να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις της στο δίμηνο Απριλίου - Μαΐου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Επιβολή νέων μέτρων προεξοφλεί η UBS

Στα 2,85 τρισ. δολάρια ή περίπου 2,09 τρισ. ευρώ, εκτιμάται το ποσό που θα πρέπει να αναχρηματοδοτήσουν την επόμενη τριετία οι πλέον υπερχρεωμένες χώρες της Ευρωζώνης. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Reuters, Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ελλάδα και Ισπανία καλούνται να αποπληρώσουν 1,665 τρισ. δολάρια κρατικών ομολόγων, 988 δισ. δολάρια εταιρικών ομολόγων και 200 δισ. δολάρια κοινοπρακτικών δανείων. Πάντως, ειδικά για την Ελλάδα υπήρξαν νέες δηλώσεις και εκθέσεις. «Η Ελλάδα δεν είναι μια χώρα την οποία δανείζουμε» ανέφερε ο πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Ρόμπερτ Ζέλικ, σημειώνοντας ότι στην Ε.Ε. πρέπει να βρει τις λύσεις για τα δημοσιονομικά προβλήματά της η ελληνική κυβέρνηση.

Ποσό 2,09 τρισ. ευρώ εκτιμάται ότι θα πρέπει να αναχρηματοδοτήσουν την επόμενη τριετία Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ελλάδα και Ισπανία

«Είναι πραγματικά ένα θέμα που αφορά την Ευρωπαϊκή Ενωση» υποστήριξε ο κ. Ζέλικ και συμπλήρωσε ότι η Παγκόσμια Τράπεζα έχει ως επίσημη αποστολή να «αγωνίζεται κατά της φτώχειας» και να «προωθεί το όραμα μιας αλληλέγγυας και βιώσιμης παγκοσμιοποίησης».

Από την πλευρά του, ο οίκος UBS σε έκθεσή του αναφέρει ότι τα μέτρα που έχει ανακοινώσει η ελληνική κυβέρνηση δεν είναι αρκετά, προβλέπει την επιβολή νέων μέτρων και χαρακτηρίζει ως απίθανο η Ε.Ε. να αφήσει την Ελλάδα να χρεοκοπήσει.

Ο οίκος εκτιμά ότι είναι πιθανή η χορήγηση κάποιας μορφής χρηματοδότησης, ενδεχομένως από τα μέλη της Ευρωζώνης, ενώ σε αυτή την περίπτωση η εφαρμογή αυστηρότερων προϋποθέσεων στον προϋπολογισμό και επιπρόσθετων μέτρων θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Επίσης θεωρεί ότι ο στόχος της ελληνικής κυβέρνησης για τον ρυθμό ανάπτυξης είναι εξαιρετικά δύσκολος. Παράλληλα η UBS εκτιμά ότι η κυβέρνηση έχει υπερεκτιμήσει τα προβλεπόμενα έσοδα.

Τέλος η UBS «βλέπει» αγοραστικές ευκαιρίες στις ελληνικές τράπεζες, στην περίπτωση που η χώρα κατορθώσει να ξεπεράσει τις δυσκολίες, δεδομένου ότι ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος έχει υποαποδώσει του ευρωπαϊκού κατά σχεδόν 30% τους τελευταίους τρεις μήνες.

Στόχος, η μείωση του ελλείμματος κατά 4% το 2010

Καταιγισμό μέτρων που απέτυχε να λάβει το προηγούμενο έτος δέχθηκε η Ελλάδα, σύμφωνα με τις συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών με στόχο τη μείωση του υπερβολικού ελλείμματος και τη βελτίωση της ελληνικής ανταγωνιστικότητας. Εκτός από τα ήδη γνωστά μέτρα που περιλαμβάνει το ελληνικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, αλλά και τα πρόσθετα, που ανακοίνωσε ο Ελληνας πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου στις 2 Φεβρουαρίου, το Συμβούλιο EcoFin ζήτησε από την κυβέρνηση να προετοιμάσει επιπλέον μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι θα πετύχει τη μείωση του ελλείμματος κατά 4% το 2010.

Για τον 14ο μισθό

Τα μέτρα αυτά θα είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θα αποφασιστεί αν θα επιβληθούν στην ελληνική κυβέρνηση στην επόμενη συνεδρίαση του Eurogroup στις 15 Μαρτίου. Πρόκειται για μέτρα που αποσκοπούν τόσο στην αύξηση των εσόδων, όσο και στη μείωση των δαπανών. Ερωτηθείς αν σε αυτά τα τελευταία περιλαμβάνεται και η κατάργηση ή η περικοπή του 14ου μισθού, ο υπουργός Οικονομικών κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου δεν το απέκλεισε, καθώς απάντησε ότι «η κυβέρνηση θα κάνει ό,τι μπορεί για να διαφυλάξει το εισόδημα των Ελλήνων εργαζομένων... με κάθε τρόπο». Παρόλο που ο κ. Παπακωνσταντίνου δεν διέψευσε κατηγορηματικά το ενδεχόμενο κατάργησης του 14ου μισθού, ήταν σαφές ότι θα προτιμήσει να κάνει οποιαδήποτε άλλη περικοπή εκτός από αυτή. Αναφορικά με τα μέτρα για αύξηση των εσόδων, αναφέρουμε τα πιο ενδεικτικά. που περιλαμβάνονται στο κείμενο των συστάσεων είναι:

– Αύξηση των εσόδων από το ΦΠΑ, αύξηση της φορολογίας σε Ι.Χ. αυτοκίνητα, σε είδη πολυτελείας αλλά και στην ενέργεια.

– Εως το τέλος του έτους, η κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να υιοθετήσει μέτρα που το Συμβούλιο πιστεύει ότι θα μειώσουν τα βάρη που σηκώνει ο προϋπολογισμός.

– Το συνταξιοδοτικό σύστημα θα πρέπει να μεταρρυθμιστεί ώστε να είναι βιώσιμο, λαμβανομένης υπόψη και της γήρανσης του ελληνικού πληθυσμού. Για τον σκοπό αυτό, η μεταρρύθμιση θα πρέπει να περιλαμβάνει προοδευτική αύξηση των ορίων ηλικίας για άνδρες και γυναίκες και αλλαγή του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης ώστε να αντιστοιχεί περισσότερο στις εισφορές που έχουν καταβληθεί.

– Θα πρέπει να μειωθεί ο αριθμός των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα, περικόπτοντας περαιτέρω τις συμβάσεις περιορισμένου χρόνου και εφαρμόζοντας τον κανόνα μία πρόσληψη για κάθε πέντε συνταξιοδοτήσεις.

Ακόμη, το Συμβούλιο ζητεί τη μεταρρύθμιση του συστήματος πληρωμών στο Δημόσιο, τη μείωση του ύψους της μισθοδοσίας και την εισαγωγή κοινών κανόνων για τη θέσπιση μισθών.

Γενικότερες αλλαγές

Η Ελλάδα θα πρέπει να εφαρμόσει μέχρι το τέλος του 2012 και γενικότερες μεταρρυθμίσεις στον τομέα των συντάξεων, της δημόσιας διοίκησης, της περίθαλψης, της αγοράς εργασίας και των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών, της δημόσιας διοίκησης και να αυξήσει την απορρόφηση κοινοτικών πόρων. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι απαίτηση της Ενωσης ώστε η ελληνική οικονομική πολιτική να συμβαδίζει με τη γενικότερη πολιτική της Ε.Ε. και να περιφρουρηθεί η σταθερότητα της Ευρωζώνης.

Τα επόμενα χρόνια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο πλαίσιο του συντονισμού οικονομικής πολιτικής ή της οικονομικής διακυβέρνησης, θα επιβάλει την εφαρμογή γενικότερων μεταρρυθμίσεων με στόχο να μειωθεί η διαφορά ανταγωνιστικότητας μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης. Η Ε.Ε. εκτιμά ότι η διαφορά ανταγωνιστικότητας μπορεί να οδηγήσει στην αποσταθεροποίηση της Ευρωζώνης και να πλήξει την αξιοπιστία του ευρώ.

EPA

Παρόλο που ο υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας, κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου δεν διέψευσε κατηγορηματικά το ενδεχόμενο κατάργησης του 14ου μισθού, ήταν σαφές ότι θα προτιμήσει να κάνει οποιαδήποτε άλλη περικοπή εκτός από αυτή.

Επέστρεψαν στην Ιταλία 85,1 δισ. ευρώ

Επιτυχές το πρόγραμμα επαναπατρισμού και δήλωσης κεφαλαίων στις φορολογικές αρχές

Στα 85,1 δισ. ευρώ ανέρχονται κεφάλαια φυσικών ή νομικών προσώπων της Ιταλίας που «επέστρεψαν» στα πάτρια εδάφη ή δηλώθηκαν στις φορολογικές αρχές της χώρας, με τους δικαιούχους των καταθέσεων να σπεύδουν να αξιοποιήσουν τους ευνοϊκούς όρους του πρόσφατου προγράμματος φορολογικής αμνηστίας της κυβέρνησης.

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ιταλίας, οι εισροές κεφαλαίων είναι λίγο χαμηλότερες από τα 95 δισ. ευρώ που ανακοινώθηκαν προσφάτως από το υπουργείο Οικονομικών της Ιταλίας, γεγονός που αποδίδεται σε διαφορετική μέθοδο υπολογισμού.

Για τον επαναπατρισμό ιταλικών κεφαλαίων, η κυβέρνηση της χώρας αποφάσισε να επιβάλει φόρο 5% σε ξένα κεφάλαια Ιταλών υπηκόων ή ιταλικών επιχειρήσεων που επαναπατρίστηκαν ή δηλώθηκαν στις αρχές.

Παράλληλα, η ιταλική κυβέρνηση υποσχέθηκε ότι δεν θα υπάρξει καμία ποινική δίωξη εκ μέρους των δικαστικών αρχών για οποιαδήποτε παράβαση του φορολογικού δικαίου.

THE ASSOCIATED PRESS

Ο Ιταλός πρωθυπουργός Σ. Μπερλουσκόνι (αριστερά) έχει κάθε λόγο να είναι ικανοποιημένος με την «αποδοτικότητα» του υπουργού Οικονομικών Τ. Τρεμόντι στο θέμα του επαναπατρισμού κεφαλαίων. Τα 85 δισ. ευρώ, σε μια εποχή που όλοι αναζητούν ρευστότητα, είναι ένα διόλου ευκαταφρόνητο ποσό.

Η ελληνική εκδοχή

Την ίδια στιγμή, η ελληνική κυβέρνηση προτίθεται να δώσει προθεσμία εξαμήνου για την επιστροφή κεφαλαίων από το εξωτερικό «σε ετήσιο προθεσμιακό λογαριασμό» της χώρας, επιβάλλοντας φορολογικό συντελεστή 5%.

Για τα κεφάλαια που θα δηλωθούν μόνον αλλά θα παραμείνουν σε τραπεζικούς λογαριασμούς του εξωτερικού, ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται στο 8% επί της συνολικής αξίας τους.

Το ελληνικό υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε ότι μετά την πάροδο έξι μηνών οι αρμόδιες αρχές θα ενεργοποιήσουν «κάθε διεθνή ή ευρωπαϊκή συμφωνία» για να αποκτήσουν στοιχεία για καταθέσεις Ελλήνων πολιτών στο εξωτερικό.

Οι προτάσεις της παρούσας κυβέρνησης εντάσσονται στο ευρύτερο φορολογικό νομοσχέδιο που θα κατατεθεί στη Βουλή στα τέλη του τρέχοντος μηνός.

Γεγονός είναι, πάντως, ότι οι κυβερνήσεις και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού εφαρμόζουν σειρά μέτρων για τον εντοπισμό και τον επαναπατρισμό κεφαλαίων που διατηρούν στο εξωτερικό φυσικά ή νομικά πρόσωπα των χωρών τους.

Η μάχη της αύξησης των κρατικών εσόδων δίνεται, βεβαίως, σε μία από τις πλέον κρίσιμες περιόδους της διεθνούς οικονομίας, προκαλώντας, παράλληλα, πλήγμα στους ισολογισμούς των ελβετικών τραπεζών.

Τα κεφάλαια που κατέληξαν στην Ιταλία από την Ελβετία υπολογίζονται στα 60 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 25 δισ. ευρώ επέστρεψαν εξ ολοκλήρου στη χώρα και τα υπόλοιπα δηλώθηκαν στις αρχές από τους δικαιούχους των καταθέσεων.

Λόγω του συγκεκριμένου προγράμματος φορολογικής αμνηστίας, ο ελβετικός όμιλος UBS παρουσίασε εκροές κεφαλαίων της τάξεως των 8,5 δισ. ελβετικών φράγκων, ενώ στην περίπτωση της Credit Suisse υπολογίζονται στα 15 δισ. ελβετικά φράγκα.

Στις ΗΠΑ, η απαίτηση του αμερικανικού υπουργείου Δικαιοσύνης να παραδώσει η UBS προσωπικά περιουσιακά στοιχεία Αμερικανών πελατών της, ύπο-πτων για φοροδιαφυγή, οδήγησε σε ένταση τις διπλωματικές σχέσεις Ελβετίας και ΗΠΑ.

Τελικά, η ελβετική κυβέρνηση αποδέχθηκε ένα συμβιβασμό του καθεστώτος τραπεζικού απορρήτου της χώρας για συγκεκριμένες και εξαιρετικές περιπτώσεις.

Στην Ιταλία, ο υπουργός Οικονομικών, Γκιούλιο Τρεμόντι, τάσσεται υπέρ μιας χαμηλότερης ή ευνοϊκότερης φορολογίας ακόμη και εν μέσω κρίσης, «παρά μιας 100% επιβάρυνσης του τίποτα σε μια χώρα όπου η φοροδιαφυγή είναι εθνικό σπορ», όπως επισημαίνεται σε δημοσίευμα της Wall Street Journal.

Συνταγή α λα ιταλικά

Η ελληνική κυβέρνηση προτίθεται να ακολουθήσει την Ιταλία και να προσφέρει ανάλογα κίνητρα για τον επαναπατρισμό ελληνικών κεφαλαίων στο εξωτερικό, τα οποία εκτιμάται ότι κυμαίνονται μεταξύ 70 και 120 δισ. ευρώ. Το τελευταίο πρόγραμμα φορολογικής αμνηστίας στην Ελλάδα εφαρμόστηκε το 2004. Ωστόσο, οι εισροές κεφαλαίων από λογαριασμούς του εξωτερικού περιορίστηκαν σε περίπου 200 εκατ. ευρώ. Ο φορολογικός συντελεστής που είχε εφαρμοστεί τότε ήταν 3%.

EPA

Η αγορά εμπορευματοκιβωτίων θεωρείται ότι βρίσκεται σε αποδεκτά αλλά όχι σε ικανοποιητικά επίπεδα, καθώς οι δύο πρώτοι μήνες του 2010 έδειξαν θετικά δείγματα.

Η Γερμανία θα στηρίξει τη ναυτιλία

«Χείρα βοηθείας» προς τις γερμανικές εταιρείες μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων ετοιμάζεται να δώσει η γερμανική κυβέρνηση σύμφωνα με δηλώσεις του Hans-Joachim Otto, αξιωματούχου του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών. Η απόφαση της γερμανικής κυβέρνησης να στηρίξει τις ναυτιλιακές εταιρείες μεταφοράς εμπορευματοκιβώτιων, κατ' εκτίμηση τραπεζιτών που διαχειρίζονται ναυτιλιακά χαρτοφυλάκια, οφείλεται στο γεγονός ότι οι συγκεκριμένες εταιρείες, σε μεγάλο βαθμό, αδυνατούν να παραλάβουν εντός των επομένων μηνών 195 πλοία τα οποία ναυπηγήθηκαν για λογαριασμό τους στην Νότια Κορέα.

Κατά τον αξιωματούχο του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών, στην παρούσα χρονική στιγμή, η αγορά εμφανίζει πλεονάζουσα χωρητικότητα κατά 10% και πολλές γερμανικές εταιρείες ή θα ακυρώσουν τις παραγγελίες τους ή θα ζητήσουν μετάθεση παραλαβών και πληρωμής δόσεων. «Υπό αυτές τις συνθήκες η κορεατική κυβέρνηση θα δεχθεί επαναδιαπραγματεύσεις μόνο εάν η γερμανική κυβέρνηση μπει εγγυήτρια», αναφέρθηκε.

Ενώ στη Γερμανία η κυβέρνηση προσανατολίζεται να στηρίξει τις εταιρείες μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, ο Nils Andersen CEO της Maers –μιας εκ των μεγαλυτέρων εταιρειών μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, παγκοσμίως, η οποία διαχειρίζεται στόλο 500 πλοίων της συγκεκριμένης κατηγορίας– δήλωσε ότι «η αγορά των εμπορευματοκιβωτίων βρίσκεται σε αποδεκτά αλλά όχι σε ικανοποιητικά επίπεδα», σημειώνοντας ότι «οι δύο πρώτοι μήνες του 2010 έδειξαν θετικά δείγματα αλλά δεν θα κρατήσει για όλο το χρόνο, καθώς όταν ολοκληρωθεί η αναπλήρωση των αποθεματικών, η αγορά και πάλι θα επιβραδυνθεί».

Η ελληνικών συμφερόντων ναυτιλιακή εταιρεία Diana Shipping, του κ. Συμεών Παλπού, προχωρεί κανονικά τις διαδικασίες εισόδου της στην αγορά των πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, παρά τις αμφιβολίες των αναλυτών μετά τη χαμηλότερη άντληση κεφαλαίων από την κοινοπραξία στην οποία είχε αποφασίσει να συμμετάσχει.

Σε ανακοίνωση της εταιρείας, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι «θα καταβάλει τα 50 εκατ. δολ. για τα οποία είχε δεσμευτεί εξ αρχής, αποκτώντας το 38% της κοινοπραξίας». Να σημειωθεί ότι τα κεφάλαια που αντλήθηκαν είναι 85 εκατ. δολ. και μαζί με τη συνεισφορά της Diana αγγίζουν 135 εκατ. δολ. τα οποία θα αξιοποιηθούν για την αγορά πλοίων τους επόμενους 12 με 18 μήνες.

Τη ναύλωση έξι πλοίων Handysize ανακοίνωσε η FreeSeas συμφερόντων Ιωνα Βαρουξάκη. Πρόκειται για το «Free Destiny» το οποίο ναυλώθηκε για 60 - 65 ημέρες στα 8.250 δολάρια την ημέρα, το «Free Envoy» που κλείστηκε στα 17.250 δολάρια την ημέρα για 40 - 50 ημέρες και το «Free Goddess» που εξασφάλισε ναύλο 12.000 δολαρίων ημερησίως για 40 ημέρες. Επίσης, τον ίδιο ναύλο εξασφάλισε και το «Free Maverick» για ταξίδι 25 ημερών, ενώ τα «Free Knight» και «Free Impala», ναυλώθηκαν στα 10.500 και 10.700 δολάρια ημερησίως για ταξίδια 30 - 25 και 70 - 80 ημερών αντιστοίχως.

Εν τω μεταξύ, δύο ακόμη ελληνόκτητα πλοία οδεύουν προς διάλυση. Πρόκειται για το «feeder MSC Pioneer» της εταιρείας Target Marine πλοιοκτησίας Αντώνη Κομνηνού, το οποίο πουλήθηκε σε Ινδούς διαλυτές και το μικρό χημικό δεξαμενόπλοιο, «Anitra» της εταιρείας Prime Marine, που επίσης κατευθύνεται σε ινδικά διαλυτήρια.

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΡΔΟΥΝΙΑΣ

Η Βρετανία παρουσίασε έλλειμμα τον Ιανουάριο, πρώτη φορά μετά 17 χρόνια

Στο σύνολο 10 μηνών του τρέχοντος οικονομικού έτους, ο δανεισμός της έχει ήδη φθάσει στα 122,4 δισ. στερλίνες

Στην κόψη του ξυραφιού βρίσκεται η οικονομία της Βρετανίας, που για πρώτη φορά από το 1993 προσέφυγε σε δανεισμό τον Ιανουάριο, έναν μήνα με παραδοσιακά υψηλά φορολογικά έσοδα. Ετσι, το δημοσιονομικό της έλλειμμα ενδέχεται να υπερβεί εκείνο της Ελλάδας κατά το τρέχον οικονομικό έτος, φθάνοντας πιθανώς στο 12,8%. Φαίνεται, έτσι, να ενισχύεται το επιχείρημα του αντιπολιτευόμενου Συντηρητικού κόμματος πως η Βρετανία κινδυνεύει να δει να υποβαθμίζεται η πιστοληπτική της ικανότητα.

Ειδικότερα, τον Ιανουάριο οι δαπάνες της βρετανικής κυβέρνησης υπερέβησαν τα έσοδα κατά 4,3 δισ. στερλίνες –ποσό αντίστοιχο των 6,7 δισ. δολαρίων– ενώ οι προβλέψεις των αναλυτών μιλούσαν για πλεόνασμα ύψους 2,6 δισ. στερλινών. Ο λόγος της αισιόδοξης αυτής πρόβλεψης ήταν οι μεγάλες εισπράξεις φόρων που συνήθως καταφθάνουν στα ταμεία του κράτους τον Ιανουάριο από τις βρετανικές επιχειρήσεις, δημιουργώντας πλεόνασμα. Η αρνητική εξέλιξη αντανακλά προφανώς τις επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης στους ισολογισμούς των επιχειρήσεων. Προεκτείνοντας τα στοιχεία του Ιανουαρίου, ο Τζόναθαν Λόινς, αναλυτής της Capital Economics, θεωρεί πιθανό να φθάσει το δημοσιονομικό έλλειμμα της Βρετανίας στο 12,8% υπερβαίνοντας το 12,7% της Ελλάδας για το περασμένο έτος. Στο σύνολο των 10 μηνών του οικονομικού της έτους, ο δανεισμός της Βρετανίας έχει ήδη φθάσει στα 122,4 δισ. στερλίνες. Το καθαρό χρέος της χώρας έφθασε στα 848,5 δισ. στερλίνες στα τέλη Ιανουαρίου, αντιπροσωπεύοντας το 60% του βρετανικού ΑΕΠ. Αν και μικρότερο από το αντίστοιχο ορισμένων κοινοτικών εταίρων της Βρετανίας, οι επενδυτές ανησυχούν

Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Βρετανίας ενδέχεται να υπερβεί εκείνο της Ελλάδας, φθάνοντας πιθανώς στο 12,8%

για την ταχύτητα με την οποία αυτό έχει συσσωρευθεί.

«Αν αυτές οι υπερβάσεις επαναληφθούν τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο, τότε οι προβλέψεις για το σύνολο του έτους είναι πιθανόν να μην ισχύσουν», σχολίασε ο Αντριου Γκούντγουιν, οικονομικός σύμβουλος της Ernst & Young ITEM Club. Το σχόλιό του αφορά την επίσημη πρόβλεψη του βρετανικού υπουργείου Οικονομικών πως το έλλειμμα του δημόσιου τομέα για το σύνολο του έτους θα είναι 175 δισ. στερλίνες. Σύμφωνα με τον κ. Γκούντγουιν, η πρόβλεψη αυτή είναι «υπερβολικά αισιόδοξη σε ό, τι αφορά τόσο τον ρυθμό της ανάκαμψης όσο και την ανάκαμψη των φορολογικών εσόδων». Ορισμένοι οικονομικοί αναλυτές δείχνουν, έτσι, να συμφωνούν με τις προειδοποιήσεις του αντιπολιτευόμενου κόμματος των Τόρηδων πως η Βρετανία κινδυνεύει να υποβαθμιστεί από την ανώτερη βαθμολογία πιστοληπτικής ικανότητας, πλήττοντας και τη στερλίνα, εκτός κι αν ληφθούν μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος.

Το κυβερνών Εργατικό Κόμμα, όμως, ισχυρίζεται πως αν προχωρήσει στη λήψη ιδιαιτέρως αυστηρών μέτρων, θα αναστείλει την παραπαίουσα ανάκαμψη. Ο κίνδυνος να διολισθήσει σε νέα ύφεση φαίνεται, όμως, πως απειλεί έτσι κι αλλιώς τη Βρετανία. Αυτό εκτιμά τουλάχιστον η Κέιτ Μπάρκερ, οικονομολόγος της Τράπεζας της Αγγλίας, που έχει δηλώσει πως η βρετανική οικονομία ενδέχεται να γνωρίσει ένα ακόμη τρίμηνο συρρίκνωσης. Εχει προηγηθεί η οριακή ανάκαμψη του 0,1% που γνώρισε το δ΄ τρίμηνο του 2009 ύστερα από 18 συναπτούς μήνες συρρίκνωσης. Εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών δήλωσε πάντως πως τα τελευταία στοιχεία συνάδουν με τις προβλέψεις που περιείχε η έκθεση του Δεκεμβρίου.

BLOOMBERG, REUTERS, AP

Συνολικά στη Βρετανία παρήχθησαν 101.190 οχήματα τον περασμένο μήνα χάρη στην αυξημένη ζήτηση για καινούργια αυτοκίνητα, στην οποία συνεισέφερε το πρόγραμμα της κυβέρνησης για την απόσυρση των αυτοκινήτων παλαιάς τεχνολογίας.

Εκρηξη παραγωγής για την αυτοκινητοβιομηχανία

Αχτίδα φωτός για την οικονομία της Βρετανίας, η παραγωγή της βρετανικής αυτοκινητοβιομηχανίας, που σημείωσε αύξηση σχεδόν 65% τον Ιανουάριο σε ετήσια βάση. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μηνιαία αύξηση που έχει σημειωθεί εδώ και περισσότερες από τρεις δεκαετίες. Συνολικά παρήχθησαν 101.190 οχήματα τον περασμένο μήνα, χάρη στην αυξημένη ζήτηση για καινούργια αυτοκίνητα, στην οποία συνεισέφερε το πρόγραμμα της κυβέρνησης για την απόσυρση των αυτοκινήτων παλαιάς τεχνολογίας. Υπενθυμίζεται πως το εν λόγω κυβερνητικό πρόγραμμα επιτρέπει στους ιδιοκτήτες αυτοκινήτων να πουλήσουν τα ηλικίας 10 ετών οχήματά τους με έκπτωση 2.000 βρετανικών στερλινών, ποσό που αντιστοιχεί σε 2.218 ευρώ. Προκειμένου να ενισχύσει τις βρετανικές αυτοκινητοβιομηχανίες, η κυβέρνηση μοιράστηκε το κόστος της έκπτωσης αυτής με την εκάστοτε αυτοκινητοβιομηχανία. Και μολονότι το πρόγραμμα λήγει τον Μάρτιο, ο κλάδος προβλέπει ανάκαμψη για όλο το 2010.

Μάρτιο το σχέδιο αναδιάρθρωσης για D.W.

Τον Μάρτιο υπολογίζεται ότι θα παρουσιάσει ο όμιλος Dubai World (D.W.) το σχέδιο αναχρηματοδότησης του χρέους ύψους 22 δισ. δολαρίων στους πιστωτές του, αφού πρώτα ολοκληρώσει την αξιολόγηση των περιουσιακών στοιχείων του. Η τελική πρόταση θα κατατεθεί μετά τις διαβουλεύσεις με την κυβέρνηση του Αμπου Ντάμπι και την κεντρική τράπεζα των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, ενώ δεν θα υπάρξει κάποια πώληση στοιχείων του ενεργητικού μέχρι την ολοκλήρωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με προσκείμενη στο θέμα πηγή. Η κεντρική τράπεζα, μαζί με την κυβέρνηση του Αμπου Ντάμπι και δύο εμπορικές τράπεζες του Εμιράτου είχαν χορηγήσει το 2009 δάνειο 20 δισ. δολ. στο ταμείο του Ντουμπάι.

Ο όμιλος D.W., ένας εκ των τριών βασικών επιχειρηματικών ομίλων του Εμιράτου, είχε ανακοινώσει στις 25 Νοεμβρίου ότι θα επιδιώξει την καθυστέρηση αποπληρωμής χρεών (αναστολή πληρωμών) μέχρι τις 30 Μαΐου, έχοντας ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη πτώση των μετοχών αναπτυσσόμενων χωρών, αλλά και την ταχύτερη άνοδο των spread στα ομόλογα των αναδυόμενων αγορών σε διάστημα τεσσάρων εβδομάδων. Η εταιρεία είχε εκφράσει στις αρχές Δεκεμβρίου την επιθυμία της να μεταβάλει τους όρους για χρέη 26 δισ. δολαρίων, συμπεριλαμβανομένων και των υποχρεώσεων στη Nakheel, η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή των λεγόμενων νησιών-φοίνικα. Το δάνειο 5 δισ. δολαρίων από το Αμπου Ντάμπι χρησιμοποιήθηκε για τη διευθέτηση του ισλαμικού ομολόγου της Nakheel αξίας 4,1 δισ. δολ. Η κρατική εταιρεία και οι σύμβουλοι της θα προσπαθούν να συμφωνήσουν σε ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης μέχρι τις 15 Απριλίου, ώστε να προσφέρει αρκετό χρόνο στους κατόχους ομολόγων Nakheel για να προχωρήσουν σε μία πιθανή ανταλλαγή του χρέους τους.

Ο όμιλος D.W. οφείλει κεφάλαια σε περισσότερες από 90 τράπεζες, ενώ εκκρεμούν ακόμα δύο ισλαμικά ομόλογα της Nakheel, το πρώτο είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με αξία 980 εκατ. δολ. και λήξη στις 13 Μαΐου, και το δεύτερο ομόλογο τύπου sukuk έχει απόδοση 2,75% με αξία 750 εκατ. δολ. και λήξη τον Ιανουάριο του 2011. Ο όμιλος D.W. συσσώρευσε χρέη κατά τη διάρκεια της ραγδαίας ανάπτυξης επί έξι έτη της στεγαστικής αγοράς του Ντουμπάι, όταν χορηγήθηκαν δάνεια 10 και 70 δισ. από το Εμιράτο και από τις κρατικά ελεγχόμενες εταιρείες, αντιστοίχως, με σκοπό τη δημιουργία νέου αναπτυξιακού μοντέλου. Η κυβέρνηση του Ντουμπάι, που ελέγχει το 100% του D.W., δεν έχει εγγυηθεί το χρέος της εταιρείας και «οι πιστωτές της πρέπει να βοηθήσουν στην αναδιάρθρωσή του χρέους», είχε αναφέρει στις 30 Νοεμβρίου 2009 ο γενικός διευθυντής του υπ. Οικονομικών του Ντουμπάι, Αμπντουλραχμάν Αλ Σαλέχ.

BLOOMBERG

Η κρατική παρέμβαση, Νο 1 κίνδυνος για τον τραπεζικό κλάδο

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει αυτήν τη στιγμή ο τραπεζικός κλάδος δεν είναι οικονομικός, αλλά η κρατική παρέμβαση, σύμφωνα με την πρόσφατη έρευνα «Banking Banana Skins» που διεξήγαγε το Centre for the Study of Financial Innovation (CSFI) σε συνεργασία με την PricewaterhouseCoopers (PwC).

Η έρευνα βασίζεται στις απαντήσεις 450 ανώτατων στελεχών από 49 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα.

Οι τραπεζίτες είδαν την κρατική παρέμβαση να διαστρεβλώνει τις αποφάσεις τους περί δανεισμού. Οσοι δεν είναι τραπεζίτες δήλωσαν ότι η κρατική βοήθεια ζημίωσε τις τράπεζες, ενθαρρύνοντας επικίνδυνες συμπεριφορές που αψηφούν τον κίνδυνο. Οι εκπρόσωποι των ρυθμιστικών αρχών ανησυχούσαν ότι οι κυβερνήσεις θα απέσυραν την υποστήριξή τους από τις τράπεζες, προτού καταφέρουν να ανακτήσουν την οικονομική τους ισχύ, επισπεύδοντας άλλη μία κατάρρευση.

Ποτέ δεν έχει εμφανιστεί η κρατική παρέμβαση ως κίνδυνος στις έρευνες τα τελευταία 15 χρόνια. Επίσης, η «κρατική παρέμβαση» είναι στενά συνδεδεμένη με την «υπερβολική εποπτεία» (στην 3η θέση μετά τον πιστωτικό κίνδυνο), καθώς και με την ανησυχία ότι οι τράπεζες θα ζημιωθούν από μία υπερβολική αντίδραση στην κρίση. Στην έρευνα σημειώνεται ότι «αποτελεί ειρωνεία το γεγονός ότι η κρατική παρέμβαση εμφανίζεται ως κίνδυνος, όταν οι τράπεζες ήταν αυτές που έπρεπε να σωθούν αρχικά. Υπάρχει όμως σαφώς κρίση στις σχέσεις των τραπεζών με την κοινωνία και θα περάσει πολύς καιρός μέχρι να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη».

10 μεγαλύτεροι τραπεζικοί κίνδυνοι το 2010

1. Κρατική παρέμβαση
2. **Πιστωτικός κίνδυνος**
3. Υπερβολική εποπτεία
4. **Μακροοικονομικές τάσεις**
5. Ρευστότητα
6. **Διαθεσιμότητα κεφαλαίων**
7. Παράγωγα
8. **Ποιότητα διαχείρισης**
9. Πιστωτικά περιθώρια
10. **Μετοχές**

ΠΗΓΗ: PwC

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι κρυμμένες ευκαιρίες της κρίσης

Του **ALASTAIR NEWTON***

Πέντε τρόποι για να μην πάει χαμένη η τρέχουσα κρίση του ευρώ:

1. Μια από τις συνέπειες της γέννησης του ευρώ ήταν το κλείσιμο των σπρεντ ανάμεσα στις χώρες-μέλη του ευρώ. Αυτό έδωσε στους λιγότερο καλούς παίκτες -από μακροοικονομική και μικροοικονομική σκοπιά- μια εύκολη λύση, η οποία ήταν το κίνητρο για δομικές μεταρρυθμίσεις να γίνει λιγότερο ισχυρό. Οι αγορές μπορεί να έχουν υπερβάλει, αλλά η επιστροφή της προσοχής στην αγορά ομολόγων θα πρέπει να γίνει δεκτή θετικά, ως ένα κίνητρο για τις δομικές αλλαγές που προσπαθεί να πετύχει η Κομισιόν από τη διακήρυξη της ατζέντας της Λισσαβώνας το 2000.

Η ενίσχυση της ζήτησης και η εξισορρόπησή της στην Ευρώπη θα πρέπει να είναι κεντρική στην ατζέντα του 2020

2. Δεν είναι ότι οι φτωχότερες χώρες είναι οι μόνες που εκμεταλλεύονται την εύκολη λύση. Από μια άλλη σκοπιά, χώρες σαν τη Γερμανία κάνουν το ίδιο. Οπως σημείωσε ο Martin Wolf στους Financial Times αυτήν την εβδομάδα, για όσο θα υπάρχουν εμπορικές ανισορροπίες στην Ευρώπη, με τις χώρες του πυρήνα να έχουν μεγάλα πλεονάσματα, θα είναι αδύνατο για τις πιο αδύναμες χώρες να ξεφύγουν από τις παγίδες ρευστότητας. Η ενίσχυση της ζήτησης και η εξισορρόπησή της στην Ευρώπη θα πρέπει να είναι κεντρική στην ατζέντα του 2020 που θα διαδεχθεί καθώς φαίνεται την ατζέντα της Λισσαβώνας.

3. Μιλώντας για την ατζέντα του 2020, η τρέχουσα κρίση θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για να κινητοποιήσει όλες τις χώρες-μέλη της Ευρώπης να αναλάβουν τις μεταρρυθμίσεις στις οποίες συμφώνησαν στη Λισσαβώνα, που όμως παραμένουν -για να το πω ευγενικά- «έργο σε εξέλιξη». Η αντίδραση στην κρίση στις περισσότερες χώρες είχε μόνο σε κάποιο βαθμό σχέση με τα δημοσιονομικά προβλήματα. Η αδυναμία εντοπισμού των αιτίων των δομικών ελλειμμάτων είναι το πραγματικό πρόβλημα.

4. Επόμενο είναι ότι η Ευρωζώνη (αλλά και το σύνολο της Ενωσης) πρέπει να αποδεχθεί πιο στενό συντονισμό, μεγαλύτερη επίβλεψη της δημοσιονομικής πολιτικής από την Επιτροπή, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματικούς μηχανισμούς που αυτήν τη στιγμή υπάρχουν για να πιέσουν αυτούς που δεν μπορούν να πληρώσουν. Αυτό δεν μπορεί να γίνει από τη μία μέρα στην άλλη. Πρέπει να γίνει τριπλάροντας τους συνήθεις υπόπτους που προβλέπουν την «επερχόμενη πτώση του ευρώ» με περισσότερο παρά λιγότερο «Ενωμένη Ευρώπη».

5. Με αυτά δεδομένα, η Ενωση θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να προωθήσει τις κατάλληλες μεταρρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου των αγορών με έμφαση. Είναι ιδιαίτερα επίκαιρο τώρα σε εκείνους τους μηχανισμούς που θα κάνουν την αγορά ασφαλίστρων κινδύνου πιο διαφανή.

Πολιτικού αναλυτή στη Nomura International plc (Λονδίνο). Οι απόψεις είναι προσωπικές.

EPA

Οι δηλώσεις Μέρκελ για την Ελλάδα πυροδότησαν άγριο παιχνίδι με το ευρώ

Της **ΖΕΖΑ ΖΗΚΟΥ**

Ζούμε ένα δράμα χωρίς τέλος. Ψέματα, μαγειρέματα, στατιστικές αλχημείες, μυστικές συμφωνίες με αμερικανικές τράπεζες και ένας διαρκής χλευασμός των Ευρωπαίων και των «Ευρωλιγούρηδων». Αδίκως όμως αιφνιδιάζονται. Στο πλαίσιο των προσπαθειών μείωσης του χρέους, η Ελλάδα χρησιμοποίησε και τα γνωστά σε όλες τις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης currency swaps. Το συγκεκριμένο «εργαλείο» δούλεψε στην Ελλάδα ως εξής: Χρέος ύψους 10 δισ. σε δολάρια και γιεν μετατράπηκε σε ευρώ, με κορυφαίο διαμεσολαβητή την Goldman Sachs. Εντάξει...

Ευλόγως αναρωτιέται κάποιος: Γιατί η κ. Μέρκελ, έχοντας στόχο τις σαθρές πρακτικές των τραπεζών, επιτίθεται στην Ελλάδα; Η Γερμανίδα καγκελάριος επέκρινε έντονα χθες τις τράπεζες, κρίνοντας «σκανδαλώδες» το ότι κατάφεραν να συγκαλυφθεί το ελληνικό πρόβλημα και να προκληθεί κρίση σε ολόκληρη την Ευρωζώνη. «Είναι σκάνδαλο αν αποδειχθεί ότι οι τράπεζες, που μας έφεραν ήδη στο χείλος του γκρεμού, μετείχαν επίσης και στην παραποίηση των δημοσιονομικών στατιστικών της Ελλάδας», τόνισε η κ. Μέρκελ σε πολιτική ομιλία της στο κρατίδιο Μέκλεμπουργκ - Δυτική Πομεραvία, στο ανατολικό τμήμα της χώρας.

Η Γερμανίδα καγκελάριος επέμεινε στην αναγκαιότητα για όλες τις χώρες της Ζώνης του Ευρώ να διαμορφώνουν τα μεγέθη των προϋπολογισμών τους με τον ίδιο τρόπο, ώστε να αποφευχθεί μια αποσταθεροποίηση του ευρώ. Παράλληλα η κ. Μέρκελ υπεραμύνθηκε του ευρώ, εκτιμώντας ότι η Γερμανία «θα είχε γνωρίσει ακόμα περισσότερες αναταράξεις» κατά την περυσινή οικονομική κρίση εάν δεν είχε υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα. «Η Ελλάδα θα πρέπει τώρα να κάνει σοβαρές οικονομίες και είμαι ικανοποιημένη επειδή ο Ελληνας πρωθυπουργός σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ασχολείται με το θέμα αυτό», πρόσθεσε η Αγκελα Μέρκελ.

Πάντως, οι δηλώσεις της πυροδότησαν κατακόρυφη πτώση στο ευρώ, με συνέπεια να χαθούν τα προχθεσινά κέρδη του. Το ευρώ από τα 1,3763 έπεσε στα 1,3605, σημειώνοντας πτώση κατά 1,15%. Στην πτώση του ευρώ συνετέλεσαν και τα πρακτικά της Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) που δημοσιοποιήθηκαν και αποκάλυψαν ότι όλα τα εργαλεία της χαλαρής νομισματικής πολιτικής, καθώς και τα δημοσιονομικά κίνητρα πρέπει σύντομα να εγκαταλειφθούν. Το μήνυμα από τη Fed ήταν σαφές προκαλώντας αγοραστικό ενδιαφέρον για το δολάριο.

Θεωρεί ότι δεν χρειάζονται πλέον τα σωσίβια στήριξης της οικονομίας και του τραπεζικού συστήματος, ενώ άφησε σαφώς να εννοηθεί ότι δεν θα αλλάξει νομισματική πολιτική εάν δεν βελτιωθούν οι συνθήκες στην αγορά εργασίας. Η ανεργία πλήττει βίαια ολόκληρη την επικράτεια και αναμένεται να επιδεινωθεί. Ηδη έχει εκτιναχθεί στα επίπεδα του 10%, στα υψηλότερα επίπεδα 26 ετών. Από την έναρξη της κρίσης χάθηκαν 6,9 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, έχοντας ανεβάσει στα 15 εκατ. τον αριθμό των ανέργων Αμερικανών, εξέλιξη που αποτελεί βαθιά πληγή και ντροπή για την Αμερική.

Ο πρόεδρος της Fed Μπεν Μπερνάνκι έχει κρατήσει τα επιτόκια στα μηδενικά επίπεδα του 0 - 0,25%, λόγω των υποτονικών πληθωριστικών πιέσεων που ασκούνται στην οικονομία. Αλλά μέχρι πότε; Ενώ η πολιτική των ριζοσπαστικών μεθόδων της quantitative easing έχει προκαλέσει πληθώρα παρενεργειών. Μια πολιτική που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην 95χρονη ιστορία της Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ.

Οι ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες οικονομίες έχουν διαθέσει τρισεκατομμύρια δολάρια για την ενίσχυση των οικονομιών τους. Ομως, οι δυσοίωνες ενδείξεις από το μέτωπο της αγοράς εργασίας υποδαυλίζουν τις ανησυχίες ολόκληρου του κόσμου. Το ρίσκο μιας νέας επιδείνωσης παραμένει υψηλό τη στιγμή που οι πόροι που διαθέτουν οι κυβερνήσεις είτε από φορολογικά έσοδα είτε από δανεικά πλησιάζουν τα όριά τους και καταφεύγουν στις μαζικές πωλήσεις κρατικών τίτλων. Οταν οι στρατιές των ανέργων συνεχίζουν να αυξάνονται, υπάρχει έκδηλη ανησυχία σε όλους τους λαούς. Η αντιμετώπιση της κρίσης έγινε με γενναία μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής και με τον πακτωλό τρισεκατομμυρίων δολαρίων που έριξαν στο τραπεζικό σύστημα για τη διάσωση των τραπεζών.

Τι Παπάγος, τι Πλαστήρας...

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Το τελευταίο διάστημα κάποιοι στο εσωτερικό της κυβέρνησης φέρονται να «φλερτάρουν» με την ιδέα της προσφυγής της Ελλάδας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αντί στην Ευρωπαϊκή Ενωση. Η συλλογιστική τους είναι η εξής: «Η Ε. Ε. μάς ζητάει ό, τι και το ΔΝΤ, το οποίο επιπλέον δίνει και λεφτά, σε αντίθεση με τους εταίρους, που αρκούνται σε γενικόλογες πολιτικές δεσμεύσεις».

Υπάρχουν δύο εκδοχές. Η πρώτη ότι τα κυβερνητικά στελέχη «μπλοφάρουν». Δηλαδή, αφήνουν να αιωρείται ότι μπορεί η Ελλάδα να προσφύγει μόνη της στο ΔΝΤ, με στόχο να ασκήσουν πίεση στους εταίρους ώστε να επισπεύσουν τις αποφάσεις τους για το σχέδιο διάσωσης, ει δυνατόν με τα λιγότερα δυνατά ανταλλάγματα. Το καλό με τις μπλόφες είναι ότι εάν πιάσουν, τα κέρδη είναι μεγάλα. Εάν όμως δεν πιάσουν, οι ζημίες είναι περισσότερες. Στην προκειμένη περίπτωση, προϋπόθεση για να πιάσει η μπλόφα είναι ότι είναι πολλοί, και κυρίως ισχυροί, εκ των εταίρων θεωρούν ότι πλήττεται το ευρώ και η Ευρωζώνη εάν ένα κράτος-μέλος της υποχρεωθεί να καταφύγει στο ΔΝΤ για να εξυπηρετήσει το χρέος του. Η δεύτερη εκδοχή είναι χειρότερη. Να πιστεύουν, δηλαδή, πράγματι κάποιοι ότι είτε η Ε. Ε. αναλάβει τη διάσωση της Ελλάδας είτε το ΔΝΤ είναι το ίδιο, ίσως μάλιστα το ΔΝΤ να υπερέχει, ως επιλογή, στα σημεία. Σε αυτήν την περίπτωση αγνοούν πιθανόν την εμπειρία των κρατών της διεύρυνσης που υποχρεώθηκαν να προσφύγουν στο ΔΝΤ το 2008 προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της κρίσης στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Η Λεττονία υποχρεώθηκε να μειώσει κατά 20% τους μισθούς και τις συντάξεις και να περικόψει δραστικά, έως και κατά 40%, τις κοινωνικές δαπάνες.

Το ΑΕΠ της χώρας συρρικνώθηκε κατά 24% τα δύο τελευταία χρόνια και η ανεργία εκτοξεύθηκε στο 23%. Στη Ρουμανία ήδη απολύθηκαν οι πρώτοι 3.500 δημόσιοι υπάλληλοι από τους 100.000 που έχει υποσχεθεί η χώρα στο ΔΝΤ, ενώ το ΑΕΠ της συρρικνώθηκε κατά 15% πέρυσι. Μια συμφωνία με το ΔΝΤ μπορεί να μην έχει κατ' ανάγκην τα ίδια αποτελέσματα στη χώρα μας, αλλά θα είναι το ίδιο σκληρή. Μια συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ενωση μπορεί να είναι πιο σκληρή από όσες συνάψαμε -και παραβιάσαμε- μέχρι σήμερα, αλλά θα είναι λιγότερο αυστηρή σε σχέση με το ΔΝΤ.

Επίσης, το πολιτικό σύστημα κατά πάσα πιθανότητα μπορεί να διαχειριστεί ευκολότερα τις κοινωνικές αντιδράσεις μιας συμφωνίας με την Ε. Ε. από ό, τι μιας αντίστοιχης με το ΔΝΤ.

Στην πραγματικότητα, η Ελλάδα δεν έχει τη δυνατότητα επιλογής. Και οικονομικά και πολιτικά, η λύση πρέπει να είναι μόνο ευρωπαϊκή. Το «τι Παπάγος, τι Πλαστήρας» στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι τόσο γραφικό όσο και τα περί διεκδίκησης πολεμικών αποζημιώσεων από τη Γερμανία.

Καταπολεμώντας τις αιτίες των ελλειμμάτων

Του **ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΥΛΩΝΑ**

Η Ελλάδα ζει στον πυρετό της μείωσης του ελλείμματος. Οσο δύσκολο και εάν είναι, ο στόχος θα επιτευχθεί με όποιο επιπρόσθετο κόστος απαιτηθεί. Το κρίσιμο για τη χώρα δεν είναι το έλλειμμα, αλλά οι αιτίες που το δημιούργησαν. Το έλλειμμα είναι απλώς το αποτέλεσμα των πολιτικών που ακολουθήθηκαν μετά τη μεταπολίτευση, αλλά και η δομή με την οποία λειτουργεί το πολιτικό και οικονομικό σύστημα της χώρας. Και εάν δεν γίνουν ριζικές αλλαγές σε όλα αυτά, τα ελλείμματα θα συνεχίζουν να μας απασχολούν.

Η ένταξη της οικονομίας μας στην Ευρωζώνη συνοδεύτηκε από υποχρεώσεις, με κυριότερες τη διατήρηση του δημόσιου χρέους κάτω από το 60% του ΑΕΠ, και του ετήσιου ελλείμματος προϋπολογισμού κάτω από το 3% του ΑΕΠ. Η πρώτη υποχρέωση δεν τηρήθηκε ποτέ αν και υπήρχε ανάλογη δέσμευση. Η δεύτερη υποχρέωση καταστρατηγήθηκε για πολιτικό καιροσκοπισμό, ενώ μαζί με το διαρκώς αυξανόμενο έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών οδήγησαν τη χώρα μας σε οικονομική απόκλιση από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Με την πρώτη οικονομική δυσπραγία η απόκλιση αυτή καταγράφηκε και στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου, οι οποίες και επαναπροσδιόρισαν την πιστοληπτική ικανότητα και τους νέους δυσβάστακτους όρους δανεισμού της χώρας.

Πέρα από τη ζητούμενη μείωση του ελλείμματος, επιτακτική είναι η ανάγκη λήψης αποφάσεων στα μεγάλα ζητήματα της οικονομίας και της δημόσιας διοίκησης τώρα που οι πολίτες υποβάλλονται σε θυσίες. Θα πρέπει να γίνουμε πιο ορθολογικοί στις αποφάσεις μας χωρίς να χρειάζεται να εφεύρουμε τον τροχό, όταν ήδη υπάρχει το άρμα στο οποίο είμαστε προσκολλημένοι και το άρμα αυτό είναι η Ευρωζώνη. Ιδού μερικές από τις πλέον σημαντικές και αναγκαίες αλλαγές:

● Ανταγωνιστικότητα. Σε μια κοινότητα ισότιμων κρατών η έλλειψη ανταγωνιστικότητας στην οικονομία είναι ο αδύναμος κρίκος της. Θα πρέπει να εφαρμοστούν πολιτικές που οδηγούν σε σύγκλιση με την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα καθώς τα τελευταία 10 χρόνια η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μειώθηκε κατά 15% σε σχέση με τα άλλα κράτη της Ευρωζώνης μόνο από το γεγονός ότι ο ελληνικός πληθωρισμός υπερέβη κατ' εξακολούθηση τον μέσο πληθωρισμό της Ευρωζώνης κατά τουλάχιστον 1,5% ετησίως. Το άνοιγμα των επαγγελμάτων και υπηρεσιών καθώς και η ενίσχυση ανεξάρτητης Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι αναγκαία πολιτική για να σπάσει η ολιγοπωλιακή δομή της αγοράς που εμποδίζει τον ανταγωνισμό και επιβαρύνει τους πολίτες με υπέρογκα κόστη.

EUROKINISSI

Το κρίσιμο για τη χώρα δεν είναι το έλλειμμα, αλλά οι αιτίες που το δημιούργησαν

● Δημόσια διοίκηση. Η συγκράτηση της ανεργίας μέσα από τις αθρόες προσλήψεις στο Δημόσιο έχει επιφέρει τα πάνδεινα στη δημόσια διοίκηση. Αυτονόητη είναι η μειωμένη παραγωγικότητα καθώς οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι υπεράριθμοι στις περισσότερες θέσεις, ενώ σε άλλες δεν επαρκούν, πολλά στελέχη οδηγούνται εκτός παραγωγής για κομματικές σκοπιμότητες, ενώ άλλα στερούνται των προσόντων που απαιτούνται για τη θέση που κατέχουν. Τα διαφορετικά επιδόματα κάθε υπουργείου δημιουργούν ανισότητες μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων που εντείνονται από την ύπαρξη πολλαπλών αμειβόμενων επιτροπών που λειτουργούν εντός του κανονικού επταώρου και στις οποίες συμμετέχουν τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση στην εξουσία. Ως εκ τούτου δημιουργείται ένα προβληματικό περιβάλλον εργασίας με χαμηλό ηθικό όπου οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν μπορούν να αξιολογηθούν σε σχέση με τις παρεχόμενες αμοιβές. Και εδώ θα πρέπει να εφαρμοστεί η σύγκλιση με τις πολιτικές που ακολουθούνται στις άλλες χώρες της Ευρωζώνης ως προς το ποσοστό των δημοσίων υπαλλήλων σε σχέση με το σύνολο του εργατικού δυναμικού.

● Πολιτική διακυβέρνηση. Από τη στιγμή που έχουν εκχωρηθεί εξουσίες τόσο προς την Ε.Ε. όσο και προς την τοπική αυτοδιοίκηση είναι πολυτέλεια να διατηρούμε την υπάρχουσα δομή διακυβέρνησης. Τη στιγμή που συμμετέχουν εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ένα μεγάλο μέρος της νομοθεσίας μας προέρχεται από αυτό, η προσαρμογή του στην ελληνική νομοθεσία δεν δικαιολογεί τη διατήρηση του αριθμού των βουλευτών στους 300. Αντίστοιχα, η ενίσχυση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μεταφέρει ολοένα και περισσότερες αποφάσεις στην περιφέρεια, με αποτέλεσμα να ενισχύεται ο αριθμός των εκπροσώπων εκεί. 150 εκπρόσωποι στη Βουλή θα μπορούσαν να επιτελέσουν το εθνικό τους έργο αποτελεσματικά μειώνοντας σημαντικά το κόστος λειτουργίας του δημοκρατικού μας πολιτεύματος αλλά και τη διαπλοκή που η υφιστάμενη δομή συνεπάγεται.

● Τέλος, για όλα τα ανωτέρω, και άλλα πολλά που στο παρόν άρθρο δεν μπορούν να καταγραφούν, θα πρέπει να αναπτυχθούν ελεγκτικοί μηχανισμοί που να αξιολογούν συνεχώς και με διαφάνεια το αποτέλεσμα με βάση προδιαγεγραμμένους στόχους που οδηγούν σε σύγκλιση με τις άλλες χώρες. Μόνο τότε θα υπάρξει ο ζητούμενος απολογισμός των πολιτικών προς τους πολίτες, οι οποίοι καλούνται σήμερα να υποβληθούν σε επιπρόσθετες θυσίες.

Ο κ. Νικόλαος Μυλωνάς είναι καθηγητής Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

EUROCYPRIA AIRLINES

Ευχαριστεί και δεσμεύεται

Με την ευκαιρία της έγκρισης από τη Βουλή του νομοσχεδίου για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κρατικής αεροπορικής εταιρείας Eurocypria, το Διοικητικό Συμβούλιο:

- Συγχαίρει και ευχαριστεί την κυβέρνηση, που ως ιδιοκτήτης της εταιρείας, επεξεργάστηκε και προώθησε στη Βουλή το νομοσχέδιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Eurocypria με το ποσό των 35 εκατ. ευρώ.
- Ευχαριστεί τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την υπερψήφιση του νομοσχεδίου και για τις έντονες προσπάθειες που κατέβαλε καθώς και τον πολύτιμο χρόνο που διέθεσε, προκειμένου να επιλυθούν τα προβλήματα της Eurocypria.
- Δεσμεύεται ότι με την αύξηση στο μετοχικό κεφάλαιο της, η Eurocypria, θα συνεχίσει απρόσκοπτα το έργο της, θα υλοποιήσει τα σχέδια της και θα επιδιώξει την πλήρη οικονομική εξυγίανση και ανάκαμψη της.
- Δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει τις προσπάθειες για στενή και αγαστή συνεργασία με τις Κυπριακές Αερογραμμές, με σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού στόχου που είναι η ενίσχυση του τουρισμού και της οικονομίας.
- Δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει με την ίδια αποφασιστικότητα την προσπάθεια για μεταφορά τουριστών προς την Κύπρο, από οποιαδήποτε αγορά υπάρχει ενδιαφέρον, σε τιμές που αφ'ενός θα είναι ανταγωνιστικές και αφ'ετέρου ικανοποιητικές για την εταιρεία.
- Δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες στους πελάτες της.

Διοικητικό Συμβούλιο
Eurocypria Airlines

Λεωφόρος Αρτέμιδος 97, Κτίριο Άρτεμις, ΤΚ 40970, 6308, Λάρνακας, Κύπρος
Τηλ. 24658000, Φαξ 24658008, web: www.eurocypria.com

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 19/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.14	0.14	0.00	0.00%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	25.58
0.24	0.24	0.00	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	8.78
0.12	0.11	0.01	9.09%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	30.14
1.42	1.42	0.00	0.00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	21.72
0.04	0.04	0.00	0.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	6.35
0.19	0.19	0.00	0.00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	3.99
0.04	0.04	0.00	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	2.34
0.33	0.33	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	8.69
2.33	2.39	-0.06	-2.51%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	8.37
0.04	0.04	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3.25
0.17	0.16	0.01	6.25%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	16.81
0.03	0.03	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.74
0.09	0.09	0.00	0.00%	AMATHUS PUBLIC LTD	7.92
0.23	0.23	0.00	0.00%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	13.01
0.10	0.10	0.00	0.00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25.80
0.16	0.16	0.00	0.00%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	12.51
0.08	0.09	-0.01	-11.11%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	7.26
0.13	0.13	0.00	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	12.99
0.49	0.49	0.00	0.00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53.34
1.20	1.23	-0.03	-2.44%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	46.93
0.01	0.01	0.00	0.00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1.50
0.12	0.11	0.01	9.09%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1.54
4.24	3.94	0.30	7.61%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2,517.48
88.00	88.00	0.00	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	40.71
101.00	100.75	0.25	0.25%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	651.78
0.25	0.25	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.86
100.00	100.00	0.00	0.00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248.00
0.12	0.12	0.00	0.00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	17.00
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	22.96
0.29	0.34	-0.05	-14.71%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	12.76
0.02	0.02	0.00	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.10
0.08	0.08	0.00	0.00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	4.00
0.06	0.06	0.00	0.00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.60
0.07	0.06	0.01	16.67%	CLARIDGE PUBLIC LTD	7.57
0.04	0.04	0.00	0.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	11.53
0.11	0.11	0.00	0.00%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	17.68
0.22	0.23	-0.01	-4.35%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	3.96
0.31	0.29	0.02	6.90%	CYPRINT PLC	1.59
0.08	0.08	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	31.29
0.21	0.21	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23.32
3.28	3.00	0.28	9.33%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	10.04
0.67	0.65	0.02	3.08%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	62.48
0.55	0.50	0.05	10.00%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	15.58
0.18	0.18	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2.45
0.03	0.03	0.00	0.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.23
0.02	0.03	-0.01	-33.33%	D.H. CYPROTELS PLC	3.27
0.29	0.28	0.01	3.57%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	58.00
0.19	0.19	0.00	0.00%	Dimco Plc	15.39
0.07	0.07	0.00	0.00%	DISPLAY ART PLC	0.95
0.04	0.04	0.00	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11.30
0.70	0.70	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	17.50
0.03	0.03	0.00	0.00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.34
0.38	0.34	0.04	11.76%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.08
0.05	0.05	0.00	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	14.25

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 19/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.66	0.66	0.00	0.00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.94
0.22	0.23	-0.01	-4.35%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	38.50
0.04	0.04	0.00	0.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	1.40
0.07	0.07	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	1.25
0.32	0.32	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	4.65
0.03	0.03	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0.04
0.14	0.14	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.94
0.22	0.22	0.00	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	8.53
0.01	0.01	0.00	0.00%	Globalvalue Plc	4.08
0.16	0.18	-0.02	-11.11%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.24
1.13	1.12	0.01	0.89%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	345.42
0.36	0.36	0.00	0.00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	20.61
0.06	0.04	0.02	50.00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.66
0.14	0.14	0.00	0.00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8.74
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	11.00
0.69	0.69	0.00	0.00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	9.26
0.14	0.14	0.00	0.00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	5.94
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	6.63
0.10	0.11	-0.01	-9.09%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	2.23
0.24	0.24	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	2.10
0.42	0.42	0.00	0.00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.84
1.78	1.79	-0.01	-0.56%	KEO PLC	55.14
0.02	0.02	0.00	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.44
0.64	0.71	-0.07	-9.86%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	13.06
0.30	0.30	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2.57
0.14	0.17	-0.03	-17.65%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	7.24
0.36	0.36	0.00	0.00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50.28
0.09	0.09	0.00	0.00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	9.15
0.02	0.02	0.00	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	3.74
0.48	0.47	0.01	2.13%	LOGICOM PUBLIC LTD	34.39
0.01	0.01	0.00	0.00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0.02
0.17	0.17	0.00	0.00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5.95
0.11	0.11	0.00	0.00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	5.28
0.11	0.11	0.00	0.00%	LOUIS PLC	46.50
0.25	0.23	0.02	8.70%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	10.80
0.11	0.11	0.00	0.00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	31.43
1.82	1.87	-0.05	-2.67%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	1,533.12
0.10	0.10	0.00	0.00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	7.84
0.61	0.62	-0.01	-1.61%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	5.00
0.03	0.02	0.01	50.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.45
0.06	0.06	0.00	0.00%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	4.08
0.60	0.62	-0.02	-3.23%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	49.50
0.37	0.36	0.01	2.78%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	17.03
0.01	0.01	0.00	0.00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0.50
0.11	0.13	-0.02	-15.38%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	21.47
0.10	0.10	0.00	0.00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	4.64
0.30	0.29	0.01	3.45%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	24.29
0.19	0.20	-0.01	-5.00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	80.64
0.53	0.53	0.00	0.00%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	46.38
0.35	0.34	0.01	2.94%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6.23
0.10	0.10	0.00	0.00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4.50
0.90	0.90	0.00	0.00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	4.32
0.13	0.13	0.00	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2.87
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1.45

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 19/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.01	0.01	0.00	0.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0.10
0.12	0.11	0.01	9.09%	Primetel Plc	22.95
0.01	0.01	0.00	0.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.32
0.03	0.03	0.00	0.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.34
0.04	0.04	0.00	0.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.81
0.01	0.01	0.00	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0.83
0.07	0.07	0.00	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3.79
0.07	0.07	0.00	0.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	2.31
0.02	0.01	0.01	100.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	1.40
0.13	0.14	-0.01	-7.14%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	4.75
0.07	0.07	0.00	0.00%	SEA STAR CAPITAL PLC	44.08
0.33	0.33	0.00	0.00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	21.95
0.41	0.45	-0.04	-8.89%	STADEMOS HOTELS PLC	13.33
0.19	0.19	0.00	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	10.97
0.02	0.02	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	2.48
0.24	0.24	0.00	0.00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	5.45
0.34	0.36	-0.02	-5.56%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	40.37
0.01	0.01	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0.11
0.22	0.22	0.00	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2.69
0.04	0.04	0.00	0.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.83
1.87	1.87	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.10
0.85	0.85	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.32
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.06	0.03	0.03	100.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.60
0.26	0.28	-0.02	-7.14%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	2.92
0.72	0.72	0.00	0.00%	USB Bank Plc	32.68
1.17	1.17	0.00	0.00%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	84.17
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.02	0.02	0.00	0.00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0.02
6.40	6.40	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	83.20
0.60	0.63	-0.03	-4.76%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	68.77
0.05	0.05	0.00	0.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	1.79

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
100.0%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	-33.33%	D.H. CYPROTELS PLC
100.0%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS LTD	-17.65%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC
50.0%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	-15.38%	OCEAN TANKERS HOLDINGS LTD
50.0%	MODESTOU SOUND & VISION LTD	-14.71%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS LTD
16.7%	CLARIDGE PUBLIC LTD	-11.11%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE LTD

GLOBAL CAPITAL
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339322, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 19/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,66	1,62	0,04	2,47%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.503,04
0,51	0,52	-0,01	-1,92%	ΑΝΕΚ (ΚΟ)	80,25
2,99	2,99	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	1,12
1,40	1,42	-0,02	-1,41%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96)	4,99
3,76	3,45	0,31	8,99%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	750,02
4,05	3,76	0,29	7,71%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	137,42
5,04	5,10	-0,06	-1,18%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	432,85
0,64	0,64	0,00	0,00%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	227,20
12,19	12,00	0,19	1,58%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2.828,08
1,60	1,68	-0,08	-4,76%	ΔΟΛ (ΚΟ)	132,80
14,00	13,55	0,45	3,32%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	8.498,58
1,32	1,39	-0,07	-5,04%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	163,81
4,40	4,70	-0,30	-6,38%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	778,81
8,50	8,59	-0,09	-1,05%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	2.597,90
6,70	6,64	0,06	0,90%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	437,97
4,00	4,00	0,00	0,00%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	145,20
5,50	5,75	-0,25	-4,35%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	585,75
3,15	3,22	-0,07	-2,17%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	167,44
1,23	1,27	-0,04	-3,15%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	106,69
3,47	3,58	-0,11	-3,07%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	551,60
6,09	6,15	-0,06	-0,98%	ΚΑΕ (ΚΟ)	320,79
4,20	3,92	0,28	7,14%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.512,42
10,30	10,10	0,20	1,98%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	535,09
0,98	0,89	0,09	10,11%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	65,60
0,78	0,71	0,07	9,86%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ)	20,26
8,70	9,29	-0,59	-6,35%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	963,81
4,19	4,18	0,01	0,24%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	490,16
12,02	12,00	0,02	0,17%	ΟΛΘ (ΚΟ)	121,16
11,90	11,81	0,09	0,76%	ΟΛΠ (ΚΟ)	297,50
15,50	15,13	0,37	2,45%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.944,50
9,33	8,63	0,70	8,11%	ΟΤΕ (ΚΟ)	4.573,10
6,17	5,77	0,40	6,93%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.074,80
4,97	5,00	-0,03	-0,60%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ) *	109,74
3,90	3,90	0,00	0,00%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	149,57
3,30	3,30	0,00	0,00%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	317,60
1,09	1,11	-0,02	-1,80%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	135,35
3,94	3,92	0,02	0,51%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	1.120,80
5,26	5,16	0,10	1,94%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	575,09
18,10	18,90	-0,80	-4,23%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	1.393,83
12,50	12,20	0,30	2,46%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ)	94,61
1,37	1,47	-0,10	-6,80%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	223,75
1,11	1,16	-0,05	-4,31%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	112,42
3,99	4,28	-0,29	-6,78%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ)	284,95
0,44	0,45	-0,01	-2,22%	ALAPIS (ΚΟ)	862,93
6,72	6,60	0,12	1,82%	ALPHA BANK (ΚΟ)	3.590,29
16,99	16,97	0,02	0,12%	COCA - COLA (ΚΟ)	6.210,51
5,70	5,50	0,20	3,64%	EUROBANK EFG (ΚΟ)	3.069,99
7,20	7,40	-0,20	-2,70%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ) *	439,20
15,60	14,60	1,00	6,85%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ)	513,97
0,99	1,08	-0,09	-8,33%	FORTHNET (ΚΟ)	153,88
7,50	8,30	-0,80	-9,64%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	382,15
7,00	7,15	-0,15	-2,10%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	281,40
0,97	0,97	0,00	0,00%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	129,04
1,91	1,96	-0,05	-2,55%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	148,32
6,95	7,40	-0,45	-6,08%	JUMBO (ΚΟ)	902,17
5,72	7,09	-1,37	-19,32%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	251,85
1,82	1,84	-0,02	-1,09%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	1.383,41
1,81	1,86	-0,05	-2,69%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)	1.524,69
4,59	4,70	-0,11	-2,34%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	190,14
0,73	0,74	-0,01	-1,35%	SPRIDER STORES (ΚΟ)	57,52
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
9,68	9,36	0,32	3,42%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	57,65
19,53	19,11	0,42	2,20%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	5,46
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,77	1,78	-0,01	-0,56%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	19,79
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	7,80
0,40	0,39	0,01	2,56%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	17,20
0,90	0,99	-0,09	-9,09%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	19,81
1,15	1,17	-0,02	-1,71%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ)	12,85
1,21	1,28	-0,07	-5,47%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	33,28
0,85	0,82	0,03	3,66%	ASPIS BANK (ΚΟ)	54,45
1,27	1,28	-0,01	-0,78%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	34,69
0,64	0,65	-0,01	-1,54%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	18,22
1,68	1,68	0,00	0,00%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	25,70
0,82	0,81	0,01	1,23%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	5,30
0,51	0,53	-0,02	-3,77%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	9,59
0,51	0,51	0,00	0,00%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ)	6,06
0,81	0,81	0,00	0,00%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	19,43
1,10	1,13	-0,03	-2,65%	ΒΙΣ (ΚΟ)	5,47
1,36	1,42	-0,06	-4,23%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	8,60
0,36	0,39	-0,03	-7,69%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	5,07
0,33	0,34	-0,01	-2,94%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	7,94
1,56	1,57	-0,01	-0,64%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	9,36
6,50	6,55	-0,05	-0,76%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	97,50
0,59	0,57	0,02	3,51%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	62,17
1,41	1,40	0,01	0,71%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	34,30
1,01	1,00	0,01	1,00%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	16,19
1,25	1,25	0,00	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	4,95
0,45	0,47	-0,02	-4,26%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	15,62
0,59	0,62	-0,03	-4,84%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	8,07
0,56	0,57	-0,01	-1,75%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	15,59
0,78	0,76	0,02	2,63%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	8,78
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	32,34
0,45	0,46	-0,01	-2,17%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	16,78
0,77	0,79	-0,02	-2,53%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ)	10,19
0,71	0,72	-0,01	-1,39%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	22,68
1,55	1,68	-0,13	-7,74%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	12,40
2,07	2,08	-0,01	-0,48%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	49,32
40,59	41,38	-0,79	-1,91%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	806,32
1,16	1,18	-0,02	-1,69%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	31,58
0,33	0,35	-0,02	-5,71%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ)	4,52
0,56	0,57	-0,01	-1,75%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	14,97
2,55	2,60	-0,05	-1,92%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	37,45
0,82	0,88	-0,06	-6,82%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ)	3,68
0,34	0,36	-0,02	-5,56%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	17,91
0,57	0,57	0,00	0,00%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	17,11
0,52	0,50	0,02	4,00%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	14,41
3,46	3,38	0,08	2,37%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	19,56
10,80	11,20	-0,40	-3,57%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ)	10,82
2,00	2,00	0,00	0,00%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	34,50
0,63	0,62	0,01	1,61%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	18,01
1,03	0,94	0,09	9,57%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	18,54
0,38	0,39	-0,01	-2,56%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ)	8,06
0,76	0,79	-0,03	-3,80%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	8,54
4,95	4,91	0,04	0,81%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	84,15
1,30	1,32	-0,02	-1,52%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ)	9,75
0,93	0,94	-0,01	-1,06%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	9,06
1,17	1,17	0,00	0,00%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	17,18

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 19/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,31	0,37	-0,06	-16,22%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	6,80
0,93	0,93	0,00	0,00%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	6,23
1,69	1,75	-0,06	-3,43%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	41,83
0,35	0,39	-0,04	-10,26%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ)	4,03
0,36	0,34	0,02	5,88%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΑ)	7,64
5,95	6,10	-0,15	-2,46%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	68,72
0,68	0,69	-0,01	-1,45%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ)	4,85
5,76	5,95	-0,19	-3,19%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	169,80
1,29	1,30	-0,01	-0,77%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	30,11
0,58	0,57	0,01	1,75%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	9,17
0,84	0,80	0,04	5,00%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ)	20,81
0,48	0,42	0,06	14,29%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	7,29
0,80	0,80	0,00	0,00%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ)	4,75
0,63	0,62	0,01	1,61%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	5,24
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	1,30
0,41	0,40	0,01	2,50%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	9,51
1,70	1,83	-0,13	-7,10%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	28,26
0,58	0,61	-0,03	-4,92%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	5,70
0,37	0,40	-0,03	-7,50%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ)	3,54
1,28	1,30	-0,02	-1,54%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ)	7,94
1,57	1,59	-0,02	-1,26%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	8,05
0,37	0,39	-0,02	-5,13%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	11,91
3,24	3,18	0,06	1,89%	ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ Χ. & ΥΙΟΣ (ΚΟ)	30,02
0,65	0,72	-0,07	-9,72%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ)	10,43
1,65	1,51	0,14	9,27%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	10,46
0,60	0,62	-0,02	-3,23%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	14,36
1,03	1,04	-0,01	-0,96%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	24,17
0,55	0,55	0,00	0,00%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	35,00
0,59	0,53	0,06	11,32%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	9,14
0,58	0,58	0,00	0,00%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	5,28
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ)	1,54
0,82	0,73	0,09	12,33%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	6,58
8,26	8,26	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΠΟ)	2,28
0,71	0,61	0,10	16,39%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	3,53
0,98	1,00	-0,02	-2,00%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ)	19,81
2,99	3,10	-0,11	-3,55%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	21,14
2,85	2,79	0,06	2,15%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ)	133,59
0,95	0,82	0,13	15,85%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	43,65
3,85	3,52	0,33	9,38%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ)	105,41
0,90	0,87	0,03	3,45%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	20,05
3,14	3,14	0,00	0,00%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	13,13
0,66	0,66	0,00	0,00%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ)	23,22
0,50	0,47	0,03	6,38%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	14,64
1,29	1,36	-0,07	-5,15%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ)	12,90
0,56	0,58	-0,02	-3,45%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	15,93
1,06	1,00	0,06	6,00%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)	41,95
0,33	0,39	-0,06	-15,38%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	2,15
0,50	0,46	0,04	8,70%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ)	6,35
3,76	3,60	0,16	4,44%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ)	142,12
0,33	0,35	-0,02	-5,71%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ)	2,42
0,86	0,87	-0,01	-1,15%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	7,17
0,46	0,46	0,00	0,00%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ)	3,71
0,72	0,74	-0,02	-2,70%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	15,75
0,87	0,87	0,00	0,00%	ALSINCO (ΚΟ)	4,37
1,33	1,38	-0,05	-3,62%	ATTICA BANK (ΚΟ)	325,70
0,80	0,77	0,03	3,90%	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	13,82
1,75	1,72	0,03	1,74%	AUTOHELLAS (ΚΟ)	63,63
0,57	0,59	-0,02	-3,39%	ΑΧΟΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	23,09
0,76	0,79	-0,03	-3,80%	BYTE COMPUTER (ΚΟ)	12,02
0,63	0,59	0,04	6,78%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ)	16,85
0,35	0,32	0,03	9,38%	CPI (ΚΟ)	3,47
0,67	0,65	0,02	3,08%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	17,87
0,36	0,35	0,01	2,86%	DIONIC (ΚΟ)	10,45
0,66	0,70	-0,04	-5,71%	EURODRIP (ΚΟ)	29,19
1,18	1,18	0,00	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ)	12,54
4,28	4,26	0,02	0,47%	EUROMEDICA (ΚΟ)	186,78
1,02	1,03	-0,01	-0,97%	F.G. EUROPE (ΚΟ)	53,86
1,30	1,35	-0,05	-3,70%	FASHION BOX (ΚΟ)	11,17
7,69	7,71	-0,02	-0,26%	FLEXOPACK (ΚΟ)	90,13
1,20	1,20	0,00	0,00%	INFO - QUEST (ΚΟ)	58,45
1,16	1,16	0,00	0,00%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	23,79
0,74	0,77	-0,03	-3,90%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ)	8,25
0,50	0,48	0,02	4,17%	INTRAKAT (ΚΟ)	46,31
1,80	1,86	-0,06	-3,23%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ)	42,57
0,80	0,79	0,01	1,27%	LAVIPHARM (ΚΟ)	40,86
0,43	0,43	0,00	0,00%	LOGISMOS (ΚΟ)	2,04
3,07	3,03	0,04	1,32%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	12,83
4,25	4,26	-0,01	-0,23%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ)	1,99
0,92	0,91	0,01	1,10%	MEVACO (ΚΟ)	9,66
4,00	4,00	0,00	0,00%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	49,36
2,03	2,05	-0,02	-0,98%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	25,21
2,48	2,31	0,17	7,36%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	15,21
0,36	0,35	0,01	2,86%	NUTRIART (ΚΟ)	15,30
0,94	0,95	-0,01	-1,05%	PASAL (ΚΟ)	14,07
0,79	0,80	-0,01	-1,25%	PROFILE (ΚΟ)	9,63
1,32	1,30	0,02	1,54%	PROTON BANK (ΚΟ)	82,74
1,15	1,20	-0,05	-4,17%	REDS (ΚΟ)	66,05
0,30	0,30	0,00	0,00%	RIDENCO (ΚΟ)	6,92
3,08	3,09	-0,01	-0,32%	RILKEN (ΚΟ)	10,35
0,31	0,31	0,00	0,00%	SATO ΑΕ (ΚΟ)	8,70
0,60	0,65	-0,05	-7,69%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	97,83
0,42	0,41	0,01	2,44%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	11,06
1,23	1,19	0,04	3,36%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	67,51
0,49	0,56	-0,07	-12,50%	VELL GROUP (ΚΟ)	16,41
0,41	0,41	0,00	0,00%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ)	5,41
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,51	0,43	0,08	18,60%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	25,07
2,70	2,75	-0,05	-1,82%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ)	172,53
0,28	0,27	0,01	3,70%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ)	22,86
0,69	0,66	0,03	4,55%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	13,88
38,00	38,00	0,00	0,00%	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ)	483,84
0,22	0,22	0,00	0,00%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	15,47
7,32	7,92	-0,60	-7,58%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	61,63
0,15	0,16	-0,01	-6,25%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	4,71
0,20	0,20	0,00	0,00%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	4,17
0,57	0,57	0,00	0,00%	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ (ΚΟ)	10,91
3,66	3,62	0,04	1,10%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.049,86
9,81	11,06	-1,25	-11,30%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	3,58

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

12/2/10 - 19/2/10

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	18,60	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	-27,36
ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	16,39	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	-19,67
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	15,85	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	-19,32
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	14,29	UNITED TEXTILES (ΚΟ)	-16,67
ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	12,33	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	-16,22

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 19/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
7,91	10,89	-2,98	-27,36%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	1,94
5,00	5,00	0,00	0,00%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ)	355,41
13,50	14,30	-0,80	-5,59%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	180,96
75,00	80,10	-5,10	-6,37%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	207,00
2,96	3,06	-0,10	-3,27%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	9,77
19,86	20,00	-0,14	-0,70%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ)	424,29
3,17	3,38	-0,21	-6,21%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ)	224,84
0,15	0,16	-0,01	-6,25%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ)	11,01
0,19	0,19	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	4,83
0,31	0,31	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ)	0,48
1,56	1,48	0,08	5,41%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ)	31,56
0,20	0,21	-0,01	-4,76%	ΞΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	10,22
0,84	0,84	0,00	0,00%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ)	45,82
0,25	0,25	0,00	0,00%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ)	2,55
0,26	0,26	0,00	0,00%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	18,64
7,29	7,55	-0,26	-3,44%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	102,06
1,64	1,62	0,02	1,23%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	266,38
7,71	7,71	0,00	0,00%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ)	185,52
0,49	0,51	-0,02	-3,92%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ)	26,34
1,08	1,08	0,00	0,00%	ELMEC SPORT (ΚΟ)	59,83
0,48	0,48	0,00	0,00%	INFORMER (ΚΟ)	11,07
0,34	0,37	-0,03	-8,11%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	9,82
1,51	1,65	-0,14	-8,48%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	436,17
1,48	1,49	-0,01	-0,67%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ)	10,30
0,21	0,23	-0,02	-8,70%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ)	2,49
0,16	0,18	-0,02	-11,11%	PC SYSTEMS (ΚΟ)	6,57
0,26	0,26	0,00	0,00%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	7,11
0,23	0,24	-0,01	-4,17%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	6,68
0,15	0,16	-0,01	-6,25%	UNIBIOS (ΚΟ)	13,77
20,30	20,25	0,05	0,25%	VIVARTIA (ΚΟ)	1.656,05
0,44	0,49	-0,05	-10,20%	VIVERE (ΚΟ)	14,48
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
0,91	0,95	-0,04	-4,21%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	30,30
0,19	0,19	0,00	0,00%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ)	1,96
3,70	3,70	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ)	24,87
0,11	0,12	-0,01	-8,33%	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	3,34
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ)	2,46
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ)	0,17
0,14	0,13	0,01	7,69%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ)	1,53
1,26	1,25	0,01	0,80%	ΖΗΝΩΝ (ΚΟ)	8,18
0,23	0,23	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ)	4,12
0,49	0,61	-0,12	-19,67%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	12,06
0,06	0,07	-0,01	-14,29%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ)	1,24
0,09	0,09	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ)	0,71
0,28	0,26	0,02	7,69%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,91
0,23	0,23	0,00	0,00%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ)	16,83
0,55	0,60	-0,05	-8,33%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	9,48
0,38	0,41	-0,03	-7,32%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ)	9,72
0,45	0,50	-0,05	-10,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ)	4,30
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ)	0,71
0,19	0,18	0,01	5,56%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	4,62
0,38	0,38	0,00	0,00%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	62,94
0,13	0,15	-0,02	-13,33%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	1,81
0,12	0,13	-0,01	-7,69%	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ)	2,57
0,15	0,14	0,01	7,14%	ALTEC (ΚΟ)	15,05
0,08	0,08	0,00	0,00%	COMPUCON (ΚΟ)	0,99
0,99	0,97	0,02	2,06%	HELLAS ONLINE (ΚΟ)	153,99
0,47	0,44	0,03	6,82%	PLIAS (ΚΑ)	23,03
0,05	0,06	-0,01	-16,67%	UNITED TEXTILES (ΚΟ)	4,48
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
2,19	2,19	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ)	6,27
1,20	1,20	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ)	0,50
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ)	49,16
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ)	2,01
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ)	1,50
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,48	0,48	0,00	0,00%	ΝΕΛ (ΚΟ)	68,16
0,78	0,78	0,00	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	39,87
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ)	3,17
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	7,92
1,07	1,07	0,00	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ)	5,65
0,06	0,06	0,00	0,00%	BETANET (ΚΟ)	1,30
0,62	0,62	0,00	0,00%	HITECH SNT (ΚΟ)	6,60
0,64	0,64	0,00	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ)	8,68
3,08	3,08	0,00	0,00%	SINGULARLOGIC (ΚΟ)	134,05
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
1,02	1,02	0,00	0,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ)	31,72
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
2,70	2,70	0,00	0,00%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,00
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
4,03	4,03	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ)	39,43
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,47	2,47	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ)	13,34
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,18	2,18	0,00	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ)	15,91
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,40	1,40	0,00	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	12,48
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,62	2,62	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ)	27,77
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,05	1,05	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ)	4,46
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
2,69	2,69	0,00	0,00%	ENVITEC (ΚΟ)	26,68
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
2,08	2,00	0,08	4,00%	EPSILON NET (ΚΟ)	11,62
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,85
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,07	2,06	0,01	0,49%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ)	15,00

* Αφορά τη χρήση 2008. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Γερμανία: επίδομα 320 ευρώ αντί αύξησης

Συναίνεση από IG Metall ώστε να αποτραπούν απολύσεις – Προσβλέπει σε αυξήσεις 2,7% το 2011

Σε μια πρωτοφανή στην ιστορία του υποχώρηση, το πλέον δυναμικό εργατικό συνδικάτο της Γερμανίας, IG Metall, συναίνεσε ουσιαστικά σε πάγωμα των μισθών των εργαζομένων στη βιομηχανία το 2010, προκειμένου να αποφύγει τις απολύσεις.

Βάσει της συμφωνίας που θα εφαρμοστεί πιλοτικά στο κρατίδιο της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, οι 2,26 εκατ. βιομηχανικοί εργάτες που εκπροσωπεί θα λάβουν, αντί αύξησης, ένα εφάπαξ ποσό ύψους 320 ευρώ για το σύνολο του 2010, και αύξηση 2,7% το 2011. Οι συνομιλίες με την ομοσπονδία εργοδοτών του κλάδου, Gesamtmetall, οδήγησαν επίσης σε συμφωνία για διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας στον κλάδο μέχρι και τον Ιούνιο του 2012, εν μέρει και με την επέκταση των βραχυπρόθεσμων συμβολαίων.

Οι συμβάσεις της IG Metall λειτουργούν παραδοσιακά ως πρότυπο για τους εργαζόμενους σε άλλους κλάδους στη Γερμανία. Στην προκειμένη περίπτωση, πάντως, η συμφωνία επετεύχθη σε μια στιγμή που οι γερμανικές βιομηχανίες συνεχίζουν να πλήττονται από την πτώση των παραγγελιών λόγω της οικονομικής κρίσης. Η ανεργία αυξήθηκε τον Ιανουάριο για πρώτη φορά μετά από επτά μήνες. Ενδεικτική των πιέσεων που υφίστανται οι εργαζόμενοι στον κλάδο ήταν η δήλωση του Μπέρτολντ Χούμπερ, εκπροσώπου του συνδικάτου, πως χωρίς τη δέσμευση αυτή από πλευράς των εργοδοτών θα κινδύνευαν τουλάχιστον 700.000 θέσεις εργασίας στους τομείς της μεταλλουργίας, του μηχανολογικού εξοπλισμού και των συναφών κλάδων μέχρι το τέλος του 2012 εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Χθες, άλλωστε, άρχισε ο πρώτος γύρος μεσολάβησης στις επαφές ανάμεσα στην κυβέρνηση και στο Ver. di, το εργατικό συνδικάτο των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα. Εχουν προηγηθεί προ ημερών «προειδοποιητικές» απεργιακές κινητοποιήσεις των περίπου δύο εκατ. δημοσίων υπαλλήλων με αίτημα αυξήσεις αποδοχών ύψους 5%. Οι εν λόγω απεργίες προκάλεσαν παράλυση καθώς ακινητοποιήθηκαν λεωφορεία, ακυρώθηκαν πτήσεις, έκλεισαν παιδικοί σταθμοί, και τα σκουπίδια κατέκλυσαν τους δρόμους της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας. Η διαπραγματευτική ομάδα της κυβέρνησης έχει, πάντως, καλέσει το εργατικό συνδικάτο να μετριάσει τις απαιτήσεις του, δεδομένου του ύψους του δημόσιου χρέους.

Απεργιακές κινητοποιήσεις αρχίζουν από την επόμενη εβδομάδα οι πιλότοι της Lufthansa, ενώ περίπου 300 από τους ιπτάμενους υπαλλήλους της EasyJet πραγματοποίησαν χθες το πρωί στάση εργασίας και συγκέντρωση στο αεροδρόμιο Schoenefeld του Βερολίνου, με αποτέλεσμα την ακύρωση επτά πτήσεων.

BLOOMBERG, AFP, ASSOCIATED PRESS

EPA

Ενδεικτική των πιέσεων που υφίστανται οι εργαζόμενοι στον βιομηχανικό κλάδο ήταν η δήλωση του Μπέρτολντ Χούμπερ, εκπροσώπου της IG Metall, πως θα κινδύνευαν τουλάχιστον 700.000 θέσεις εργασίας στους τομείς μεταλλουργίας, μηχανολογικού εξοπλισμού και συναφών κλάδων μέχρι το τέλος του 2012 εξαιτίας της κρίσης.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη
(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	80,41	80,14
ALCOA INC	13,52	13,60
ALLEGHENY TECH	43,96	44,03
ALTRIA GROUP	20,00	19,78
AMAZON COM	116,83	116,31
AMER ELEC PWR	33,61	33,55
AMER EXPRESS CO	38,96	39,05
AMER INTL GROUP	26,66	26,90
AMGEN	57,26	57,20
APPLE INC	202,79	202,55
AVON PRODUCTS	30,55	30,53
BAKER HUGHES INC	48,11	48,05
BANK OF AMERICA	15,83	15,66
BAXTER INTL INC	57,28	57,65
BLACK & DECKER	70,89	70,63
BOEING CO	62,41	61,82
BRISTOL MYERS SQ	24,75	24,51
CAMPBELL SOUP CO	33,72	33,62
CATERPILLAR INC	57,44	57,50
CAPITAL PRDS UT	8,97	8,80
CIGNA CORP	32,98	33,19
CISCO SYSTEMS	24,15	24,07
CITIGROUP	3,44	3,41
CERVECERIAS	39,50	39,54
COCA-COLA CO	55,58	55,33
COLGATE PALMOLIV	82,14	81,20
COMPUTER SCIENCE	51,96	52,05
DANAOS CORP	4,07	4,06
DIANA SHIPPING	14,09	14,39
DOW CHEMICAL CO	28,98	28,74
DRYSHIPS	5,48	5,62
DU PONT CO	33,49	33,13
EASTMAN KODAK	6,01	6,05
EMC CORP	17,65	17,40
ENTERGY CP	77,82	78,26
EXCEL MARITIME	5,45	5,60
EXELON CORP	44,20	43,99
EXXON MOBIL	65,68	65,76
FEDEX CORP	79,80	79,94
FORD MOTOR CO	11,32	11,49
FREESEAS	1,24	1,27
GENERAL DYNAMICS	71,43	70,10
GENERAL ELEC CO	16,12	16,15
GENL MARITIME CP	7,27	7,38
H J HEINZ CO	45,59	45,02
HALLIBURTON CO	31,33	31,08
HARTFORD FINL	24,11	24,08
HEWLETT-PACKARD	50,33	50,12
HOME DEPOT INC	30,07	30,02
HONEYWELL INTL	39,64	39,09
INTEL CORP	20,63	20,66
INTL BUS MACHINE	127,06	126,33
INTL PAPER CO	24,05	23,71
JOHNSON&JOHNSON	64,37	63,98
JPMORGAN CHASE	40,33	40,04
LAZARD	35,84	36,20
LIMITED BRANDS	21,09	21,05
MCDONALD'S CORP	64,30	64,26
MERCK & CO	37,07	37,34
MICROSOFT CP	28,70	28,59
MORGAN STANLEY	27,14	27,39
NATL SEMICONDUCT	14,42	14,44
NORFOLK SOUTHERN	49,54	49,26
ORACLE CORP	24,21	24,18
PEPSICO INC	62,21	62,11
PFIZER INC	17,62	17,67
PROCTER & GAMBLE	62,49	62,85
RADIOSHACK	20,94	20,88
RAYTHEON CO	55,30	54,52
ROCKWELL AUTOMAT	53,26	53,09
SARA LEE CORP	13,78	13,69
SCHLUMBERGER LTD	65,60	65,43
SOUTHERN	31,66	31,64
STEALTHGAS	4,76	4,67
TEXAS INSTRUMENT	24,59	24,71
THE AES CORP	12,00	12,03
TSAKOS ENERGY	15,21	15,47
TYCO INTL	35,25	35,31
UNISYS CORP	35,47	35,51
UNITED TECH CP	67,84	67,35
US BANCORP	23,79	23,73
VERIZON COMMS	28,99	29,14
VIACOM CL B	29,65	29,76
WAL-MART STORES	53,19	54,06
WALT DISNEY CO	30,93	30,86
WELLS FARGO & CO	27,33	27,33

London/Λονδίνο
(Σε πέννες)

3I GROUP	264,42	262,20
ANGLO AMERICAN	2454,32	2443,50
ANTOFAGASTA	889,79	882,00
ARM HOLDINGS	199,88	200,20
ASSOC.BR.FOODS	922,77	919,50
ASTRAZENECA	2798,71	2794,50
AVIVA	374,36	376,80
B SKY B	534,64	537,50
BAE SYSTEMS	362,90	349,00
BARCLAYS	312,40	302,30
BG GROUP	1170,64	1159,00
BHP BILLITON	1987,14	1978,00
BP	576,26	572,60
BR LAND CO	454,18	453,00
BRIT AM TOBACCO	2165,40	2143,50
BRITISH AIRWAYS	209,70	206,80
BT GROUP	113,68	117,20
CABLE & WIRELESS	137,02	137,90
CADBURY	842,00	841,50
CAIRN ENERGY	345,66	347,80
CAPITA GROUP	725,82	724,50
CARNIVAL	2333,16	2320,00
CENTRICA	276,19	274,80
COMPASS GROUP	466,96	467,50
DAILY MAIL TST A	446,20	455,00
DIAGEO	1057,65	1050,00
DOLPHIN CAP INV	51,10	51,50
DSG INTERNTL	30,55	29,61
ENTERPRISE INNS	111,10	109,90
GLAXOSMITHKLINE	1242,50	1245,00
HAMMERSON	391,86	391,90
HAYS	110,70	109,90
HSBC HOLDINGS	684,12	681,00
IMPERIAL TOBACCO	2020,70	2000,00
INTERCONT HOTEL	904,50	901,50
INTL POWER	330,06	329,30
ITV	52,22	52,20
JOHNSON MATTHEY	1590,38	1594,00
KINGFISHER	217,55	213,20
LAND SECS GROUP	640,76	641,00
LEGAL & GENERAL	76,37	76,35
LIBERTY INTL	479,01	469,90
LLOYDS BNK GRP	50,66	50,57
MAN GROUP	238,52	239,60
MARKS & SP.	340,28	342,10
MORRISON SUPMKT	298,27	298,70
NATIONAL GRID	638,11	638,00
NEXT	1930,00	1937,00
OLD MUTUAL	107,76	108,20
PARTYGAMING	291,57	284,10
PEARSON	881,30	886,00
PORVAIR	62,50	62,50
PRUDENTIAL	600,09	603,50
RECKIT BNCSR GRP	3443,00	3362,00
REED ELSEVIER	485,07	493,50
RENTOKIL INITIAL	118,00	118,40
REXAM PLC	278,30	277,00
RIO TINTO	3417,02	3400,00
ROLLS ROYCE GP	525,00	516,00
RSA INSRANCE GRP	132,55	131,90
ROYAL BANK SCOT	33,84	33,90
ROYAL DTCH SHL A	1770,00	1757,00
ROYAL DTCH SHL B	1707,00	1694,00
SABMILLER	1744,22	1722,00
SAGE GROUP	229,10	229,60
SAINSBURY(J)	332,22	332,40
SCHRODERS	1196,00	1180,00
SCHRODERS NV	991,50	986,50
SCOT & STH ENRGY	1143,96	1149,00
SEVERN TRENT	1134,74	1146,00
SHIRE	1309,11	1289,00
SMITH&NEPHEW	660,69	654,00
SMITHS GROUP	1044,01	1040,00
STANDRD CHART BK	1505,41	1490,00
TATE & LYLE	423,10	419,90
TESCO	428,35	427,55
UNILEVER	1885,42	1880,00
UNITED UTIL GRP	536,91	543,00
UTD BUSINESS MED	430,70	434,50
VODAFONE GROUP	142,01	139,85
WHITBREAD	1418,00	1409,00
WILLIAM HILL	200,20	200,70
WOLSELEY	1471,24	1445,00
WPP PLC	603,81	603,50
XSTRATA	1073,38	1062,50
YELL GROUP	38,33	37,36

Zurich /Ζυρίχη
(Σε ελβ.φρ.)

ABB LTD N	21,28	19,77
ADECCO N	54,15	54,70
BALOISE HLD N	91,15	90,15
CLARIANT N	11,71	11,57
CS GROUP AG	47,60	47,92
GIVAUDAN N	867,00	865,50
HOLCIM N	74,05	72,90
INTERSHOP I	304,00	305,00
JULIUS BAER N	33,97	33,70
KUDELSKI	27,79	27,93
LONZA GRP AG N	76,85	77,10
NESTLE SA	51,45	51,10
NOVARTIS N	59,00	58,55
RICHEMONT I	36,76	36,07
ROCHE HOLDING AG	182,30	181,20
SGS N	1381,00	1379,00
SWATCH GROUP I	298,60	295,50
SWISS LIFE HLDG	135,90	135,80
SWISS REINSUR N	48,05	46,76
SWISSCOM N	378,60	390,90
SYNGENTA N	283,20	282,40
SYNTHES	128,50	125,30
UBS AG N	14,67	14,56
ZURICH FIN N	251,50	248,50

Frankfurt/Φρανκφούρτη
(Σε ευρώ)

ADIDAS AG	37,00	36,44
ALLIANZ SE	82,70	82,20
ALTANA	16,73	16,63
BASF SE	42,05	41,49
BAY MOT WERKE	29,25	29,65
COMMERZBANK	5,76	5,75
CONTINENTAL AG	34,15	34,45
DAIMLER AG N	31,50	33,04
DEUTSCHE BANK N	47,26	46,46
DEUTSCHE POST NA	12,26	12,17
DT LUFTHANSA AG	11,10	11,08
DT TELEKOM N	9,67	9,55
FRESENIUS MEDI	37,29	36,73
HENKEL AG&CO	31,63	30,91
INFINEON TECH N	4,10	4,10
LINDE	84,00	83,60
MAN SE	53,06	52,39
METRO AG	38,26	38,39
MLP	7,19	7,04
MUENCH. RUECK N	110,35	109,85
RWE AG	65,15	64,60
SAP AG	32,26	32,29
SIEMENS N	65,18	64,31
THYSSEN KRUPP	23,95	23,61
TUI N	7,39	7,14
VOLKSWAGEN AG	64,22	64,84

Amsterdam/Αμστερνταμ
(Σε ευρώ)

AEGON	4,50	4,48
AHOLD KON	9,00	9,00
AKZO NOBEL	39,49	42,67
ASML HOLDING	23,39	23,31
HEINEKEN	35,05	34,77
ING GROEP	6,89	6,81
KONINKLIJKE DSM	32,70	32,95
KPN KON	11,71	11,59
KPNQWEST	0,02	0,02
PHILIPS KON	22,22	21,88
R.DUTCH SHELL A	20,44	20,30
REED ELSEVIER	8,41	8,63
SBM OFFSHORE	13,46	13,66
TNT	19,66	19,68
UNILEVER CERT	22,35	22,20
WOLTERS KLUWER	14,96	15,07

Milano/Μιλάνο
(Σε ευρώ)

BMPS	1,10	1,12
BULGARI	5,63	5,63
ENEL	3,94	3,92
ENI	17,07	16,93
FIAT	8,15	8,25
FINMECCANICA	9,65	9,71
GENERALI ASS	16,85	16,85
LUXOTTICA	0,00	18,45
MEDIASET	5,78	5,71
MEDIOBANCA	7,62	7,62
MEDIOLANUM	4,13	4,03
PIRELLI & C	0,38	0,39
RCS MEDIAGROUP	0,00	1,17
SNAM RETE GAS	3,45	3,44
STMICROELEC.N.V	6,27	6,17
TELECOM ITALIA	1,14	1,12
TENARIS	16,96	16,77
TERNA	2,96	2,96
UNICREDIT	1,98	2,00

Tokyo/Τόκιο
(Σε γιέν)

AJINOMOTO	916	909
ASAHI BREWERIES	1736	1717
ASAHI KASEI	472	471
ASTELLAS PHARMA	3340	3330
BANK OF YOKOHAMA	442	440
BRIDGESTONE CORP	1473	1467
CANON INC	3720	3710
CASIO COMPUTER	674	665
CITIZEN HOLDINGS	576	575
CLARION	145	133
CREDIT SAISON	1158	1148
DAIWA SEC GROUP	443	445
FUJI HEAVY INDS	412	410
FUJIFILM HOLDING	2932	2935
FUJITSU LTD	592	591
HINO MOTORS	328	331
HITACHI	305	303
HONDA MOTOR	3130	3140
IHI	149	149
ISUZU MOTORS	215	212
JPN STEEL WORKS	1057	1077
KAWASAKI HVY IND	235	236
KEIO	592	591
KOBE STEEL	161	164
KONICA MINOLTA H	951	948
JTEKT	1029	1024
MITSUB UFJ FG	456	451
MITSUBISHI CORP	2250	2279
MITSUBISHI ELEC	769	769
MITSUBISHI MOTOR	124	125
NEC CORPORATION	244	244
NIKON CORP	2027	2039
NIPPON EXPRESS	375	378
NISSAN MOTOR CO	751	745
NOMURA HOLDINGS	659	659
NTT	3960	4000
OBAYASHI CORP	344	343
ODAKYU ELEC RAIL	749	745
OSAKA GAS	320	323
PIONEER	367	348
RICOH CO LTD	1282	1280
SANYO ELECTRIC	144	146
SECOM	4105	4115
SEVEN & I HLDG	1980	1968
SHARP CORP	1077	1097
SHIMIZU CORP	350	351
SHISEIDO	1925	1917
SONY CORP	3130	3120
SUMITOMO CORP	985	973
SUZUKI MOTOR	1985	1989
TAISEI CORP	188	188
TDK CORPORATION	5510	5510
TOBU RAILWAY	489	490
TOKYO DOME CORP	250	248
TOKYO ELEC PWR	2455	2482
TOKYO ELECTRON	5740	5770
TOKYO GAS	385	389
TOPY INDS LTD	154	156
TORAY INDUSTRIES	494	486
TOSHIBA CORP	454	454
TOYOBO	133	132
TOYOTA MOTOR CO	3360	3380
YAMAHA CORP	1092	1066
YAMATO HOLDINGS	1213	1220

Paris/Παρίσι
(Σε ευρώ)

ACCOR	36,67	36,58
AIR LIQUIDE	84,38	84,04
ALSTOM	47,36	47,20
AXA	15,64	15,56
BNP PARIBAS	52,25	51,15
BOUYGUES	35,19	35,00
CAP GEMINI	33,65	31,69
CARREFOUR	35,64	35,38
CASINO GUICHARD	58,73	58,23
CREDIT AGRICOLE	10,54	10,78
DANONE	43,00	42,45
DASSAULT SYSTEM	40,98	40,81
EADS	14,66	14,48
EDF	38,35	39,03
ESSILOR INTERNAT	44,08	43,99
FRANCE TELECOM	17,00	16,85
L OREAL	75,09	74,25
L.V.M.H.	79,60	78,69
LAFARGE	50,79	50,69
LAGARDERE S.C.A.	26,74	26,89
MICHELIN	52,25	52,86
PERNOD RICARD	58,29	57,29
PEUGEOT	20,41	20,31
PPR	85,55	84,72
PUBLICIS GROUPE	28,20	28,19
RENAULT	32,27	31,70
SAINT-GOBAIN	34,03	33,44
SANOFI-AVENTIS	54,43	53,88
SCHNEIDER ELECTR	79,65	76,70
SOCIETE GENERALE	38,98	42,00
SODEXO	41,37	41,20
STMICROELECTRONI	6,26	6,17
SUEZ (fraction.)	28,47	28,20
TF1	11,71	12,32
THALES	33,71	33,72
TOTAL	43,00	42,63
VEOLIA ENVIRON	24,04	23,93

Madrid/Μαδρίτη
(Σε ευρώ)

ABERTIS	13,64	13,60
ACCIONA SA	81,00	81,15
ACERINOX	12,72	12,60
ADOLFO DOMINGUEZ	9,51	9,25
AGUAS BARNA A	19,90	19,90
AMPER	5,35	5,28
ANTENA 3 DE TV	7,35	7,54
AVANZIT	0,69	0,70
BANESTO	7,60	7,61
BBVA	10,18	10,15
BCO DE SABADELL	3,57	3,55
BEFESA	18,75	18,69
BK PASTOR	4,30	4,35
BK POPULAR	4,93	4,98
BODEGAS RIOJANAS	7,30	7,30
CAMPOFRIO FOOD	6,36	6,38
CAT OCCIDENTE	15,45	15,09
CIE AUTOMOTIVE	3,20	3,20
CONS AUX FERR	404,00	401,15
DINAMIA CAP PRIV	9,26	9,16
DURO FELGUERA	6,91	6,84
EADS	14,61	14,44
ELECNOR	11,15	11,15
ENAGAS	15,47	15,33
ENDESA	21,26	21,40
ERCROS	1,30	1,31
FUNESPANA	7,45	7,53
GAMESA	10,43	10,35
GAS NATURAL	13,41	13,26
IBERIA LIN AER	2,25	2,21
IBERPAPEL	10,18	9,91
INDO INTL	1,32	1,35
INMOB COLONIAL	0,17	0,17
JAZZTEL	2,62	2,51
MAPFRE	2,68	2,68
METROVACESA	15,25	15,69
MIQUEL Y COSTAS	15,01	15,00
NATRA	2,35	2,32
NH HOTELES	3,39	3,39
PAP Y CART EURO	4,00	4,05
PESCANOVA	21,95	21,95
PRISA	3,66	3,55
PULEVA BIOTECH	1,27	1,22
RED ELECTR CORP	35,90	35,74
SACYR-VALLE	6,61	6,66
BANCO SANTANDER	9,99	9,91
SEDA BARCELONA	0,34	0,34
SOL MELIA	5,47	5,55
SOS CORP ALIMENT	2,44	2,44
SOTOGRANDE	3,90	4,00
TELEFONICA	17,43	17,16
TUBACEX	2,84	2,84
TUBOS REUNIDOS	2,21	2,18
UNIPAPEL	11,87	11,51
URBAS	0,14	0,14
VIDRALA	19,39	18,90
VINICOLA DEL NOR	14,02	14,02
ZARDOYA OTIS	13,42	13,38
ZELTIA	3,99	4,02

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters
Ωρα: 21.00

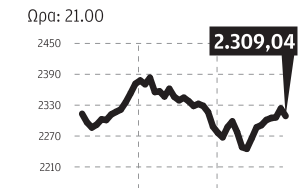

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
Ωρα: 21.00

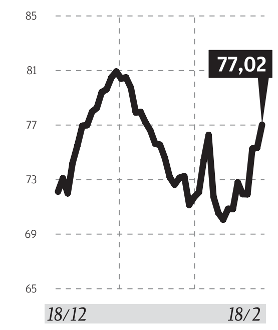

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
Ωρα: 21.00

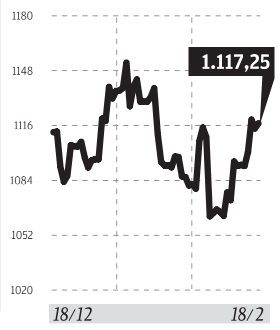

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 18/2/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	712,00	714,00
Αύγουστος '10	671,30	672,80

Νέα Υόρκη 18/2/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	26,29	26,12
Μάιος '10	25,70	25,57

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 18/2/10 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	1.280	1.277
Μάιος '10	1.313	1.310

Νέα Υόρκη 18/2/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	133,80	132,25
Μάιος '10	136,30	134,65

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 18/2/10 (σε σεντς/μπούσελ) (70 ld)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	493	495
Μάιος '10	507	509

Λονδίνο 18/2/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	93,25	94,15
Μάιος '10	96,25	96,65

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 18/2/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	360	360
Μάιος '10	372	372

Βρώμη/Oats

Σικάγο 18/2/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	236	238
Μάιος '10	245	247

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 18/2/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	521	521
Ιούνιος '10	518	518

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 18/2/10 (σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	137,50	137,90
Μάιος '10	141,10	141,45

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Δείκτης Λίβερπουλ 18/2/10 Α΄: 76,39

Νέα Υόρκη 18/2/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	75,41	75,17
Μάιος '10	76,39	76,11

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 18/2/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	2.255	2.257
Μάιος '10	2.260	2.256

Νέα Υόρκη 18/2/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	3.089	3.005
Μάιος '10	3.106	3.094

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 18/2/10 (σε σεντς το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 18/2/10 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Μετάξι/Silk

Τόκιο 18/2/10 (σε γιεν το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Φεβρουάριος '10	23,06	23,06
Μάρτιος '10	23,06	23,06

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 18/2/10 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)

15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	76,43	75,33
Απρίλιος '10	76,75	76,27

Νέα Υόρκη 18/2/10 (σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	77,92	77,33
Απρίλιος '10	78,28	77,73
Μάιος '10	78,69	78,22
Ιούνιος '10	79,13	78,71
Ιούλιος '10	79,60	79,17
Αύγουστος '10	79,92	79,57

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.121,25
Προηγούμενο	1.106,00

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.528,50
Προηγούμενο	1.524,50

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)

SPOT	1.619,00
Προηγούμενο	1.584,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	436,00
Προηγούμενο	433,50

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

	Μετρητοίς	3 μηνών
Χαλκός/Copper	7.085,50	7.110,00
Αλουμίνιο/Aluminium	2.076,00	2.107,00
Μόλυβδος/Lead	2.238,00	2.266,00
Νικέλιο/Nikel	20.230,00	20.300,00
Ψευδάργυρος/Zinc	2.250,00	2.276,50
Κασσίτερος/Tin	16.645,00	16.675,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	6.400
Arsenic a LB	0,65
Bismuth a LB	7,50
Cadmium (99,99%) a LB	1,70
Chrome Fe HC a LB	0,90
Cobalt (99,8%) a LB	21,50
Indium a Kilo	535
Iridium a troy ounce	455
Magnesium (99,9%) a tonne	2.850
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.800
Mercury Flask	500
Molyb Mo 3 a LB	16,00
Rhodium a troy ounce	2.400
Ruthenium a troy ounce	165
Selenium a LB	30
Silicon metal lumps a tonne	2.600
Tantalite a LB	36
Titanium (8,00%) a Kilo	7
Vanadium a Kilo	29
Wolframite a tonne	150

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6 μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ Αγορά	ΗΠΑ Πώληση	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Αγορά	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Πώληση	ΙΑΠΩΝΙΑ Αγορά	ΙΑΠΩΝΙΑ Πώληση	ΑΓΓΛΙΑ Αγορά	ΑΓΓΛΙΑ Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.7365	0.7368	90.82	90.87	0.6411	0.6414
	1 μήνας			0	0	-0.01	-0.01	0.0001	0.0001
	3 μήνες			0.0001	0.0001	-0.04	-0.04	0.0004	0.0004
	6 μήνες			0.0003	0.0004	-0.11	-0.1	0.0008	0.0008
	12 μήνες			0.0007	0.0008	-0.41	-0.39	0.0013	0.0014
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.3573	1.3578			123.27	123.38	0.8702	0.8708
	1 μήνας	-0.0001	-0.0001			-0.02	-0.02	0.0001	0.0001
	3 μήνες	-0.0002	-0.0002			-0.08	-0.08	0.0004	0.0004
	6 μήνες	-0.0007	-0.0006			-0.22	-0.19	0.0006	0.0007
	12 μήνες	-0.0016	-0.0013			-0.7	-0.65	0.0007	0.001
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.1005	1.1011	0.8105	0.8112			0.7056	0.7062
	1 μήνας	0.0001	0.0002	0.0001	0.0002			0.0002	0.0002
	3 μήνες	0.0005	0.0005	0.0005	0.0005			0.0008	0.0008
	6 μήνες	0.0012	0.0014	0.0013	0.0014			0.0016	0.0017
	12 μήνες	0.0047	0.005	0.0043	0.0046			0.0044	0.0047
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.5592	1.5597	1.1483	1.1491	141.61	141.73		
	1 μήνας	-0.0003	-0.0003	-0.0002	-0.0001	-0.05	-0.05		
	3 μήνες	-0.001	-0.001	-0.0006	-0.0005	-0.16	-0.15		
	6 μήνες	-0.0019	-0.0018	-0.0009	-0.0008	-0.35	-0.32		
	12 μήνες	-0.0034	-0.0031	-0.0013	-0.0009	-0.94	-0.88		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc

Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,3567	1,3617	1,3618
Κορόνα Δανίας	7,4432	7,4375	7,4445
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8704	0,8705	0,8708
Κορόνα Σουηδίας	9,7913	9,7965	9,7992
Γιεν Ιαπωνίας (100)	123,30	123,86	123,94
Φράγκο Ελβετίας	1,4651	1,4667	1,4675
Κορόνα Νορβηγίας	8,0680	8,0717	8,0759
Δολάριο Καναδά	1,4177	1,4190	1,4199
Δολάριο Αυστραλίας	1,5115	1,5109	1,5121

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,9634	0,9657
Φιορίνι Ουγγαρίας	271,20	271,40
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5133	0,5135
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,9312	1,9332
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,9147	1,9167
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	10,5744	10,5781
Κορόνα Ισλανδίας	174,260	174,340
Λίρα Αιγύπτου	7,4757	7,4815
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8691	0,8690
Λίρα Συρίας	62,502	62,793
Λίρα Τουρκίας	2,0643	2,0660
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	5,0013	5,0030
Ραντ Νοτίου Αφρικής	10,3299	10,3859
Ριάλ Κατάρ	4,9559	4,9587
Ριάλ Ομάν	0,5241	0,5245
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,1061	5,1083
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	5,1009	5,1116
Κορόνα Τσεχίας	25,678	25,727

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

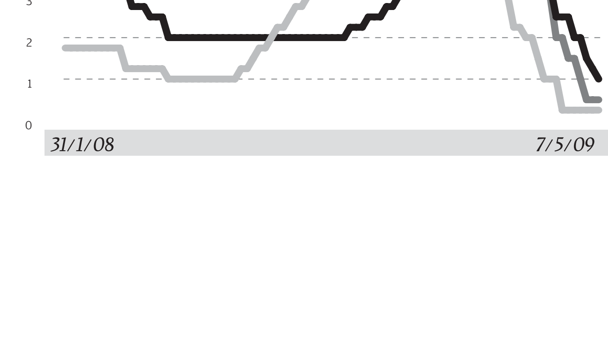

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7344
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,4656
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6395
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7,1938
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	91,01
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0772
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,9275
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0422
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,1101

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

Ισχύει από 1/2/2010 έως 28/2/2010

Δολάριο ΗΠΑ	1,4132	Κορόνα Δανίας	7,4422
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8692	Κορόνα Σουηδίας	10,1165

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **184,22 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **184,22 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **184,22 ευρώ.**
Πώληση: Ελισάβετ νέας κοπής **220,8 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΔΟΛΑΡΙΟ

1,3567 δολ. (ΠΡΟΗΓ. 1,3726 δολ.)

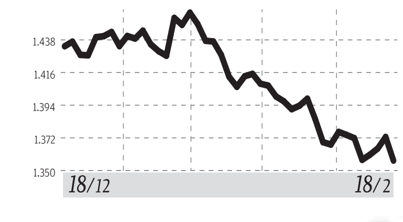

ΣΤΕΡΛΙΝΑ

0,8704 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. 0,8690 στερλ.)

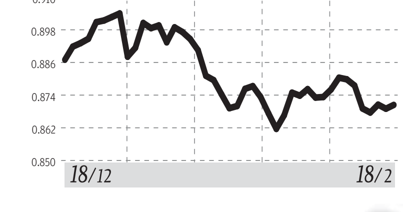

ΓΙΕΝ

123,30 γιεν (ΠΡΟΗΓ. 124,69 γιεν)

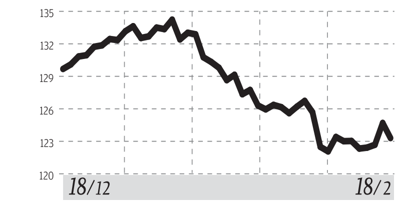

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ

1,4651 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. 1,4679 φράγκα)

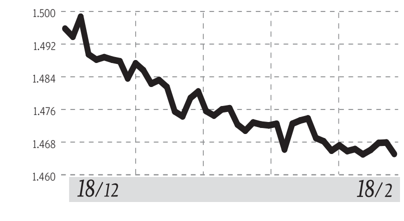

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

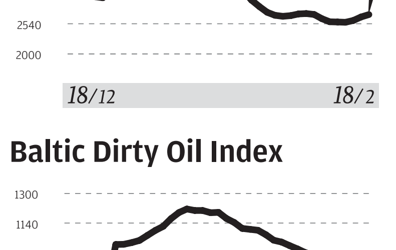

Baltic Capesize Index

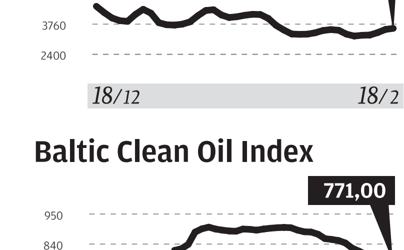

Baltic Dirty Oil Index

Baltic Clean Oil Index

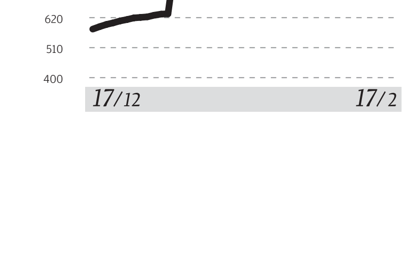

Μια ανάσα πριν από τη συμφωνία Olympic και Aegean Airlines

Οι συνομιλίες των δύο αερομεταφορέων θα οδηγήσουν σε συγχώνευσή τους πιθανόν αυτή την εβδομάδα μετά τις συζητήσεις των επικεφαλής των δύο εταιρειών Βγενόπουλου - Βασιλάκη

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΣΙΜΗ**

Λίγα βήματα πριν από τη σύναψη συμφωνίας βρίσκονται Aegean Airlines και Olympic Air, με τις πληροφορίες να θέλουν την ανακοίνωση της συμφωνίας να πραγματοποιείται, εκτός απροόπτου, την ερχόμενη εβδομάδα. Οι επικεφαλής και των δύο αερομεταφορέων, Ανδρέας Βγενόπουλος και Θεόδωρος Βασιλάκης, έχουν ήδη περάσει την πόρτα του υπουργείου Υποδομών και έχουν πραγματοποιήσει συναντήσεις με την ηγεσία του υπουργείου, η οποία όμως φαίνεται προβληματισμένη από το ενδεχόμενο συγχώνευσης των δύο εταιρειών. Η δημιουργία μιας αεροπορικής εταιρείας κολοσσού έχει προκαλέσει πονοκέφαλο στο υπουργείο Υποδομών και επισήμως παραπέμπει στην ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία θα κληθεί να γνωμοδοτήσει επί του θέματος σε περίπτωση που τελικώς ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ Aegean και Olympic.

Στο μεταξύ, κύκλοι της αεροπορικής αγοράς επισημαίνουν πως εάν η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφανθεί ότι η συμφωνία μεταξύ των δύο εταιρειών δημιουργεί μονοπωλιακό καθεστώς στην αγορά εσωτερικού, τη λύση θα κληθούν να δώσουν οι μικρές εταιρείες που εκτελούν τακτικές πτήσεις. Σε περίπτωση συγχώνευσης και δημιουργίας μιας αεροπορικής εταιρείας, αυτή θα αναγκαστεί να παραχωρήσει προορισμούς ή έστω συχνότητες προορισμών εσωτερικού σε μικρότερες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Σε ορισμένες από αυτές έχει ήδη ανατεθεί η εκτέλεση δρομολογίων σε άγονες γραμμές για την προσωρινή περίοδο έως τον

Αν διαγνωστεί μονοπωλιακό καθεστώς στην εσωτερική αγορά, τη λύση θα κληθούν να δώσουν οι μικρές εταιρείες

Μάρτιο του 2010, γεγονός το οποίο φαίνεται πως διασφάλισε τη βιωσιμότητα των εταιρειών αυτών.

Στο μεταξύ, η ανακοίνωση των αναδόχων για την εκτέλεση των 24 επιδοτούμενων δρομολογίων έχει καθυστερήσει σημαντικά, καθώς η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας έλαβε τις προσφορές στις 14 Ιανουαρίου (Aegean Airlines, Astra Airlines, Athens Airways, Olympic Air, Sky Express). Δεν αποκλείεται το υπουργείο Υποδομών να διατηρεί στάση αναμονής για την τελική επιλογή αναδόχων καθώς σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί η συγχώνευση των δύο εταιρειών η πίτα της εσωτερικής αεροπορικής αγοράς θα πρέπει να «μοιραστεί» διαφορετικά. Ο διαγωνισμός άλλωστε αφορά τις 24 άγονες γραμμές για την προσεχή διετία δηλαδή από την 1η Απριλίου 2010 έως τις 31 Μαρτίου 2012.

Τη στιγμή που οι συνομιλίες μεταξύ των δύο ισχυρών ανδρών των μεγαλύτερων αεροπορικών εταιρειών της χώρας είναι σε εξέλιξη και οι διαπραγματεύσεις αφορούν πλέον σε λεπτομέρειες της συμφωνίας συγχώνευσης, οι πιθανότητες ενός ποσοστού 50%-50% απομακρύνεται, με την Aegean να φαίνεται ότι θα είναι εκείνη που τυπικά θα απορροφήσει την Olympic, αφού η Aegean είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο. Σε αυτή την περίπτωση το Δημόσιο θα πρέπει να εκχωρήσει το όνομα και το σήμα της Ολυμπιακής, τα οποία αποτελούν περιουσιακό του στοιχείο.

Ωστόσο, βάσει της συμφωνίας με το ελληνικό Δημόσιο, η Olympic Air δεν πρέπει να «αλλάξει χέρια» ώς τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Πρακτικά ενδεχόμενη συμφωνία των δύο πλευρών θα σημαίνει ενοποίηση στόλου, προορισμών και προσωπικού. Σε επίπεδο προσωπικού, κύκλοι των εταιρειών σημειώνουν ότι θα υπάρξει δέσμευση για τις λιγότερες δυνατές περικοπές θέσεων εργασίας, οι οποίες θα αφορούν κατά κύριο λόγο τη διοίκηση.

EPA

Ενώ οι συνομιλίες μεταξύ των δύο αεροπορικών εταιρειών είναι σε εξέλιξη, η Aegean φαίνεται ότι θα είναι εκείνη που τυπικά θα απορροφήσει την Olympic. Σε αυτή την περίπτωση το Δημόσιο θα πρέπει να εκχωρήσει το όνομα και το σήμα της Ολυμπιακής, τα οποία αποτελούν περιουσιακό του στοιχείο.

Η διανομή των επιδοτούμενων δρομολογίων

Συνολικά πέντε εταιρείες μεταξύ των οποίων και οι δύο μεγάλες, Aegean Airlines και Olympic Air, υπέβαλαν προσφορές για την εκτέλεση των 24 αεροπορικών δρομολογίων σε άγονες γραμμές. Οι πρώτες πληροφορίες ήθελαν την ανάδειξη αναδόχων να έχει ήδη ολοκληρωθεί, καθώς οι προσφορές κατατέθηκαν στα μέσα του περασμένου μήνα. Τόσο οι μικρότερες εταιρείες (Astra Airlines, Athens Airways, Sky Express) όσο και οι δύο μεγάλες ανέμεναν με αγωνία το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, καθώς για τις μεν μεγάλες η δυναμική διεκδίκησή τους ήταν αναμενόμενη, για τις δε μικρές ενδεχόμενη ανάληψη επιδοτούμενων δρομολογίων μπορεί να εξασφάλιζε τη βιωσιμότητά τους. Σε περίπτωση όμως συγχώνευσης των Aegean και Olympic ίσως μερίδα των δρομολογίων αυτών πρέπει να δοθεί στις μικρές εταιρείες προκειμένου να ενισχυθούν και να μοιραστούν στη συνέχεια μερίδα της αγοράς εσωτερικού, που ίσως διανεμηθεί προς αποφυγήν μονοπωλιακής παρουσίας του νέου αεροπορικού κολοσσού.

Νέο σύστημα φρένου - γκαζιού από την Toyota

Σε μία ακόμη ανάκληση ενδεχομένως να προχωρήσει η Toyota, που θα αφορά το δημοφιλέστατο μοντέλο της, Corolla, το αυτοκίνητο με τις υψηλότερες πωλήσεις σε όλο τον κόσμο. Αφορμή δόθηκε έπειτα από καταγγελίες οδηγών του συγκεκριμένου αυτοκινήτου, οι οποίοι εντόπισαν πρόβλημα στην υποβοήθηση του τιμονιού και προς στιγμήν έχαναν τον έλεγχο. Ωστόσο, ο λόγος της απώλειας ελέγχου δεν έχει καταστεί σαφής, ενώ ενδέχεται να συνδέεται με προβλήματα στα φρένα ή στα λάστιχα. Με μία ανάκληση ακόμη το πλήγμα στη φήμη και την αξιοπιστία της ιαπωνικής αυτοκινητοβιομηχανίας θα επιδεινωθεί.

Ο πρόεδρος της Toyota, Ακιο Τογιόντα, πάντως, δεν πρόκειται να παραστεί στις ακροάσεις του αμερικανικού Κογκρέσου σχετικά με τις αντιδράσεις της εταιρείας στα προβλήματα των ανακληθέντων μοντέλων της. Δηλώνει απόλυτη εμπιστοσύνη στα στελέχη της Toyota ΗΠΑ, αν και δεν απέκλεισε να παραστεί ο ίδιος, εάν του ζητηθεί από την αρμόδια επιτροπή του Σώματος.

Αναφερόμενος στα μοντέλα Corolla ο αρμόδιος ποιοτικού ελέγχου της Toyota, Σινίτσι Σασάκι, τόνισε ότι η εταιρεία δίνει πολύ μεγάλη σημασία στα προβλήματα του τιμονιού. Επιπλέον, ανέφερε ότι άμεση προτεραιότητα για την Toyota είναι οι πελάτες της και ότι θα πράξει η εταιρεία κάθε τι, ώστε να επισκευάσει τις βλάβες στα Corolla. Πέραν τούτου, ανακοίνωσε ότι η ιαπωνική αυτοκινητοβιομηχανία σχεδιάζει να προσθέσει στα καινούργια αυτοκίνητά της ένα επιπλέον σύστημα το οποίο θα δίνει τη δυνατότητα στον οδηγό, πατώντας συγχρόνως το πεντάλ του φρένου και του γκαζιού, να σβήσει τον κινητήρα σε περίπτωση προβλήματος. Το μέτρο αυτό αφορά τα νέα μοντέλα, τα οποία θα κατασκευαστούν και θα διατίθενται στην παγκόσμια αγορά.

Η Toyota έχει ακόμη ζητήσει από ανεξάρτητο οργανισμό ελέγχου να εξετάσει στο σύστημα υποβοήθησης του τιμονιού και το πεντάλ του γκαζιού, ύστερα από προβλήματα που αναφέρθηκαν στην τελευταία γενιά των υβριδικών αυτοκινήτων Prius, τα οποία επίσης ανακλήθηκαν από τη διεθνή αγορά. Πάντως, ο κ. Σασάκι διευκρίνισε ότι ακόμα η απόφαση περί ανάκλησης των Corolla δεν έχει ληφθεί. Μία τέτοια κίνηση θα αφορά περισσότερα από ένα εκατομμύριο οχήματα, αν και ορισμένοι ερμηνεύουν τα περί ανάκλησης σαν ένα μήνυμα ότι η Toyota δεν καθυστερεί.

REUTERS

EPA

Μήνυση στην JPMorgan από Ρώσο μεγιστάνα

Στην κατάθεση μήνυσης ενάντια στην JP Morgan προχώρησε ο δισεκατομμυριούχος Λεν Μπλαβάτνικ (φωτογραφία), καθώς όπως ισχυρίζεται ο ίδιος η τράπεζα έχασε το ένα δέκατο του ποσού των 1 δισ. δολαρίων που της είχε δώσει να διαχειριστεί. Η JP Morgan τοποθέτησε το διπλάσιο ποσό κεφαλαίων σε ενυπόθηκα δάνεια υψηλού κινδύνου (subprime) απ' ό,τι όριζαν οι εντολές του κ. Μπλαβάτνικ. Πρόκειται για «μία αντικανονική κίνηση» να «χρησιμοποιηθούν τα δικαστήρια για την είσπραξη αποζημίωσης για επενδυτικές ζημιές που προήλθαν από μία άνευ προηγουμένου οικονομική κρίση που κανείς δεν θα μπορούσε να είχε προβλέψει», ανέφερε η JP Morgan.

Στα 712 εκατ. μείωσε τις ζημίες της η ING

Σε μείωση των ζημιών της στα 712 εκατ. ευρώ προχώρησε κατά το δ΄ τρίμηνο 2009 η ING, σε σχέση με τις καθαρές ζημίες των 3,71 δισ. ευρώ της αντίστοιχης περσινής περιόδου. Η εταιρεία, που συγκαταλέγεται στους μεγαλύτερους τραπεζικούς και ασφαλιστικούς ομίλους της Ευρώπης, κατέγραψε κέρδη 132 εκατ. ευρώ στον τραπεζικό κλάδο της, σε αντίθεση με το εταιρικό και στεγαστικό τμήμα που κατέγραψαν ζημίες. Τα αποτελέσματα τριμήνου της ING περιλαμβάνουν και μια πληρωμή 930 εκατ. ευρώ στο ολλανδικό Δημόσιο, ύστερα από απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία θεώρησε ότι το πακέτο στήριξης που έλαβε η ING από το κράτος ήταν αρκετά γενναιόδωρο. Η εταιρεία προχώρησε σε περικοπές του 7,9% του προσωπικού της το 2009 και πλέον απασχολεί 107.173 εργαζόμενους.

Ζημιές που έφτασαν τα 582,6 εκατ. ευρώ για την Emporiki Bank το 2009

Αποδίδονται στις υψηλές προβλέψεις και στο κόστος αναδιάρθρωσης της τράπεζας

Με διεύρυνση ζημιών έκλεισε η χρήση του 2009 για την Εμπορική Τράπεζα, θυγατρική του ομίλου Credit Agricole, αποτέλεσμα της επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών, αλλά και της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Τα τελικά αποτελέσματα ύστερα από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας ανήλθαν σε ζημίες ύψους 582,6 εκατ. ευρώ έναντι ζημιών 491,8 εκατ. ευρώ για τη χρήση του 2008. Οι υψηλές προβλέψεις για

Η Εμπορική αναμένεται να επιστρέψει στην κερδοφορία το 2011

την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθαν στα 658,4 εκατ. ευρώ (+35,4%) και αποτελούν τη βασική αιτία για το ζημιογόνο αποτέλεσμα.

Στα ενθαρρυντικά σημεία της χρονιάς περιλαμβάνονται η αύξηση των καθαρών εσόδων κατά 5%, φτάνοντας τα 751 εκατ. ευρώ, ενώ τα μεικτά λειτουργικά κέρδη αυξήθηκαν κατά 41,4% και διαμορφώθηκαν στα 104,2 εκατ. ευρώ. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 6% και ανήλθαν στα 154,6 εκατ. ευρώ. Η

Αποτελέσματα χρήσης της Emporiki Bank
2009, σε εκατ. ευρώ

	2009	2008	Μετ. %
Καθαρά έσοδα από τόκους	541,7	620,4	-12,7
Καθαρά έσοδα προμηθειών	119,2	127,8	-6,8
Λοιπά έσοδα	90,1	-32,8	374,8
Σύνολο Καθαρών Εσόδων	750,9	715,5	5,0
Δαπάνες προσωπικού	-444,1	-435,1	2,1
Αποσβέσεις	-25,9	-27,7	-6,5
Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων	-646,7	-641,8	0,8
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων	104,2	73,7	41,4
Προβλέψεις	-658,4	-486,3	
Αποτελέσματα προ φόρων	-554,8	-405,4	
Αποτελέσματα μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας	-582,6	-491,8	

εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της δομής των καταθέσεων και στον έλεγχο του δανειακού χαρτοφυλακίου της τράπεζας, που επέδρασαν θετικά, παρά το δυσχερές οικονομικό περιβάλλον. Σημαντική ήταν και η βελτίωση του μέσου περιθωρίου επιτοκίου, που ανήλθε στο τέταρτο τρίμηνο στο 2,03% από 1,88% που ήταν στο τέλος του τρίτου τριμήνου. Η διαφαινόμενη τάση ανάκαμψης της τράπεζας σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση μεγάλου μέρους του προγράμματος αναδιάρθρωσης, αλλά και την κεφαλαιακή ενίσχυση της τράπεζας ύψους 1 δισ. ευρώ, δημιουργούν αισιοδοξία στην διοίκηση της Εμπορικής για την επιστροφή σε κερδοφορία το 2011.

Συνολικά, πάντως, η εικόνα των εργασιών της τράπεζας για το 2009 ήταν αρνητική, αντανακλώντας το συνεχώς επιδεινούμενο μακροοικονομικό περιβάλλον. Το σύνολο των χορηγήσεων της Εμπορικής Τράπεζας διαμορφώθηκε στα 22,7 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας σε σχέση με το 2008 μείωση κατά 1,3%. Τα στεγαστικά δάνεια διαμορφώθηκαν στα 7,7 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 2%, τα καταναλωτικά δάνεια συρρικνώθηκαν στα 2,4 δισ. ευρώ (-1,2%), ενώ η επιχειρηματική πίστη διαμορφώθηκε στα 12,5 δισ. ευρώ παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,6%. Το σύνολο των καταθέσεων της τράπεζας συρρικνώθηκε στα 14,9 δισ. ευρώ (-16,1%) παρά την αύξηση των καταθέσεων ταμιευτηρίου κατά 12%. Το ύψος των προβλέψεων το δ΄ τρίμηνο του 2009 παρουσίασε περαιτέρω μείωση κατά 14% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, φθάνοντας τα 38,4 εκατ. Το κεντροποιημένο σύστημα έγκρισης δανείων και η βελτιωμένη εφαρμογή συστημάτων για τον έλεγχο πιστώσεων έχει βελτιώσει συνολικά την ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων της τράπεζας, αποτέλεσμα της ευθυγράμμισης των σχετικών λειτουργιών με τις αντίστοιχες του μητρικού ομίλου.

Με αφορμή τα αποτελέσματα του 2009, ο διευθύνων σύμβουλος της Εμπορικής Τράπεζας κ. Alain Strub δήλωσε: «Τα οικονομικά αποτελέσματα του 2009 αποτελούν σαφή επιβεβαίωση ότι η Εμπορική Τράπεζα κινείται σύμφωνα με το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης και Ανάπτυξης 2009-2013, το οποίο προβλέπει επιστροφή στην κερδοφορία το 2011. Ο εξορθολογισμός του δικτύου μας, η βελτίωση του δανειακού χαρτοφυλακίου και της καταθετικής δομής μας, καθώς και η εφαρμογή νέων μηχανισμών πιστωτικού ελέγχου και διαδικασιών είσπραξης καθυστερημένων οφειλών, έχουν αρχίσει να αποδίδουν αποτελέσματα. Παράλληλα, η Εμπορική είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του μέλλοντος, έχοντας την πλήρη υποστήριξη της Crédit Agricole, μετόχου πλειοψηφίας, η οποία έχει δεσμευθεί να καλύψει πλήρως την επικείμενη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους 1 δισ. ευρώ».

Υπερδιπλασιασμός κερδών για την Barclays, στα 11,8 δισ. δολάρια

Με μήνυμα ηθικής και εγκράτειας απάντησαν οι δύο επικεφαλής της Barclays στην οργισμένη κοινή γνώμη, αρνούμενοι να εισπράξουν μπόνους για το 2009, όταν τα κέρδη της βρετανικής τράπεζας υπερδιπλασιάστηκαν κατά τη διάρκεια του β΄ εξαμήνου. Η Barclays Capital δεν θα ακολουθήσει, όμως, το παράδειγμα του προέδρου του ομίλου, Μπομπ Ντάιμοντ, και του διευθύνοντος συμβούλου, Τζον Βάρλεϊ, καθώς έχει δρομολογηθεί η καταβολή μπόνους άνω των 2 δισ. στερλινών στους 23.000 επενδυτικούς τραπεζίτες του ομίλου. Στο χρηματιστήριο του Λονδίνου, η τιμή της μετοχής του ομίλου ενισχύθηκε κατά 9,7% και σημείωσε τη μεγαλύτερη άνοδο από τις 30 Απριλίου.

Τα καθαρά κέρδη της Barclays το β΄ εξάμηνο του 2009 διαμορφώθηκαν στα 7,5 δισ. στερλίνες ή 11,8 δισ. δολ. από τα 2,66 εκατ. στερλίνες έναν χρόνο πριν. Είναι η πρώτη φορά μετά την πάροδο 3ετίας που η Barclays δημοσιοποιεί τόσο υψηλά κέρδη, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων προέρχεται από την πώληση της Barcalys Global Investors στην BlackRock με όφελος 9,9 δισ. στερλινών.

Κέρδη 2,46 δισ. στερλινών καταγράφηκαν από την Barclays Capital, αντανακλώντας άνοδο 89% από το τελευταίο εξάμηνο του 2008. Από την άλλη πλευρά, τα έσοδα από τις υπόλοιπες δραστηριότητες του ομίλου σημείωσαν πτώση, συμπεριλαμβανομένης της καταναλωτικής πίστης, καθώς οι συνθήκες στην πραγματική οικονομία παραμένουν δυσμενείς. Οι περυσινές προβλέψεις για επισφαλή δάνεια αυξήθηκαν στα 8,1 δισ. στερλίνες απο τα 5,4 δισ. στερλινών που προέβλεπαν οι αναλυτές της αγοράς. Τα κέρδη για το δωδεκάμηνο του 2009 διαμορφώθηκαν στα 9,39 δισ. στερλίνες από τα 4,38 δισ. έναν χρόνο πριν.

Τα μπόνους που θα εισπράξουν τα στελέχη της Barclays Capital αντιστοιχούν στο 38% των εσόδων και ξεπερνούν τα 2 δισ. στερλίνες. Σε ατομική βάση φθάνουν τις 191.000 στερλίνες. Η επιβάρυνση από τον έκτακτο φόρο σε μπόνους άνω των 25.000 στερλινών υπολογίζεται στα 225 εκατ. στερλίνες. Ο γ. γ. της συνδικαλιστικής ένωσης TUC, Μπρένταν Μπάρμπερ, σχολίασε ότι η κερδοφορία της Barclays αποδεικνύει ότι «οι τράπεζες βγαίνουν κερδισμένες στις καλές και κακές στιγμές», συμπληρώνοντας πως είναι άδικο να καταβάλλονται υψηλά μπόνους στα στελέχη ενός κλάδου που ευθύνεται για τη σημερινή οικονομική κρίση, όταν κόσμος συνεχίζει να χάνει τη δουλειά του και οι επιχειρήσεις δεν έχουν πρόσβαση σε αναγκαία κεφάλαια κίνησης.

BLOOMBERG, REUTERS

EPA